

ספר
מגלהת המגלה

לרב**י אברהם בר חייא הנשיה**

הוציאו לאור בפעם הראשונה
עם הלווי נרסאות ומראה מקומות
זאב פאונאנסקי

הנישאות והוסיפה עליו טבוא
 יצחק גוטטמאן

חברת מקיצי נרדמים

ברליין
בדפוס עבי חירש איטזק אוסקי
תרפ"ד
נדפס מחדש ירושלים, חסכ"ח
במהדורות צילום מצומצמת

Sefor
Megillat ha-Megalle
Von
Abraham bar Chija

Zum ersten Male herausgegeben
Von
Dr. Adolf Poznanski
Revidiert und mit Einleitung versehen
Von
Professor Dr. Julius Guttmann

Verein Mekize Nirdamim

B E R L I N
Druck von H. Itzkowski
1924

הקדמה.

ההוצאה הנוכחית היא מלאכת החכם ד"ר אדאלף פאונאנטקי, הוא הבין אותה על פי שלשה כתבי יד ואפקט את כל גרסאותיהם בשקיים ריבבה. וنم החihil להדרפים את זכרו וקרא עמו הדינה אדוניacci פروفיסור יעקב גוטטהמן. אולם אחר שקראו את ההגהה הריאשנה של הגלילון הריביעי נפקד הדותם טענוי המלחמה ובתרם היה אפשר להתחילה מחריש נפטרו עיניהם. אז ביקש ממנו דורי הוקס פروفיסור דוד סימאנסן ראייש חכמת מקין שאנוור את ההגהה וככלתי עלי את העבודה הזאת. ומכיוון שהחכם פאונאנטקי גמר את מלאכתו ולא נתה כהרכבת הגלילונות הראשונים מבחכ ידו כלל ראייחי לנוכח ישאן שארן הספר לפניו הקוראים גם אני במו ש הכהן | אותו, ביחס באשר כתבי היד שההוצהה מוסורת עליהם לא היו לסנו, ולא היהת נדי אלא העתקה טביי טינכען יעשה אותה החכם דר פינקעל לשער עדר בעבורacci לפניו איזה שנים. את הדרך שטרחתי גם במקומם שרעה לי היהת מסכמת עם דעת פאונאנטקי ולא נטיחי ממנה אלא בנסיבות אחדים שרואה בהם בכירור כי הספר עיריך עוד לתקון, בקצתם כתהבי בנוסחה שהציג אותה פאונאנטקי בתחום התغيرות ושטתי אותה בסוף הספר ונכעתה ראייחי כי נפללה שנייה בכל הבי' וחקמתי את הגרסה לפי אופר דעה (אייה תקונים לגלילונות הריאשנים הוסף בסוף המספר). עוד יצאתי אייה שניים בין העתקה פינקעלשערר ונין העתקה פאונאנטקי ובקצתם היה הצדך כל' ספק עם פינקעלשערר. אבל כל זה הוא רק מיעוט וההוצהה בכללה נשארה במו שערן אותה פאונאנטקי.

זה בדעת פאונאנטקי לכתוב בס מבוא להוצאה, אבל בזמנו לא נמצא לא חתום ונם לא החומר הנאוסף ממנו חז' מהגתו בהעתקה הריאשנה שעשה מן המגלה ורוכן רק ליקוטים מדורי החוקרים שכחטו על מגילת המללה. וכחתמי את המבואה בנקטו, אבל טענוי מלאכות אחרות, שאני עסוק בהן ואישר טפניהם לאחר גמר הדוציאה עד עתה, לא האריכתי כי ורברתי רק בפצ'ור על מקורות המגלה ועל השפעתה ועל יסודות ההוצאה הנוכחית. ועל חוכם הספר בכללו לא היה לי צורך לרבר טפנוי שכבר דבר עלי אדוניacci בטאמטו-
Ueber Abraham ben Chijas Buch der Enthüll-
Monatsschrift für Geschichte u. Wissenschaft XLVII.

בנהנת השער החטימי נערתני פאר על ידי דודו היקר פרומ' סימאנסען אשר שם עיינו על הנליונות וניצא ונחן עטוי על עניינים שניים מתקין השער. הוא נס העירני על ההעתקה הלאונית של השער הזה ונס המזיא לי את ההעתקה הראשונה של פאונאנסקי הנברת לטعلاה, והנני להביע לו את חורתי הרכה על כל זה. ויקבל נא אה תורתי נס האסטרולוגן קראנישטרעם מקאפניינהן אשר בשמו כחכ' לדי דורי דברים אחדים לביאור המושנים האסטרולוגיים של השער החטימי.

יעחק גיטטמאן.

מ ב נ א.

א) שם הספר וזמן כתובתו.

הספר שהוא נתנו פה לפני הקוראים ידוע עתה בשם „*מגלה המגלה*“, אבל בספרות העתיקה הוא נקרא גם בשם ממצאות אדריכליות. אכן עזרא מזכיר אותו בשם סדר קצ'ים (פירושו לדיניאל'יא, ל'א) והשם ספר זה קין נמצאו גם בסוף הקטע הקטן של סדרנו שכתב יד איקסצ'ורד 221 (עין רישיתתו של ניבייער). שאר המתברים קוראים את הספר בשם מגלה בלבד והוא נקרא אצלם במקומות שונים. יש מה שקוראים אותו מגלה בלבד כל' שום הוספה (ע' נחמי בן אשר בפירושו לבראשית א' כ"א, בעל העתקה בשער שישה וחמשים). אחרים קוראים אותו מגלה המגלה (טsha רביוני בכינויו הנכון חלך כי פרק ב' ז') יהשם הנה נזכר בשם מגלה המגלה (האדי בחיש האפס. עין הזאת טעה אבד עד צר 226). מן השם הזה נתחבשו בס' העזרות הנמצאות בספר Fortalitium Fidei, שהאות מהן היא migala a meglina, quod interpretatur litera disco-megala operata. אם גם יש לדון משורש הנוסך במקומיו השני כי בטו השם היה מגלה המגלה. ובוסף יש הבינים מתחש השם מגלה המגלה (ארכנאל לבראשית א' א' וכמה מקומות עוזיה ד' דאסטי בפירושו על אבות רף ק' מ' א'). בשם הזה הוא נקרא הגורה מגילה המגילה (ארכנאל בפירושו על אבות רף ק' מ' א'). בשם זה הוא נקרא סדרנו גם בכ"י טיבצען ובכ"י איקסצ'ורד ישנהו באותו הותן. רק ישנהו שם הספר כתוב איקסצ'ורד בחוב מגילה המגילה (ככ"י פראנקופרט חסר הדף, ישנהו שם הספר כתוב עליין) ועוד נמצאו חזם הזה בחרוזים שבסוף הספר (צד 155) לפי הנרטא: נשלם הבוד מגילה המגילה, המגלה את טיר הנגולה" אבל בכ"י מינצען הנרטא: „נשלם הבוד מגילה המגילה את טיר הנגולה" וזה הנכון בכל השמות הבוד מגילה המגילה את טיר הנגולה וזה הנכון כל' ספק. המוקד לכל השמות הנזכורות הם הדברים אישר בהם שחם המחבר בעצמו את הספר: הנני מתחוק בעו ונרא עליה לחבר מגלה שתהיה מגלה את טיר הנגולה (צד ח'). על פי הדברים האלה לא נראה ישא'ח בעצמו קרא את ישותו מגלה המגלה, אלא אם בין שחם על שם הספר בכלל, נראה יותר ישוא' נין לסדר רק את השם מגלה כמו שהוא נקרא במקרה אצל ראשוני המתברים. ורק הנאים אחרים קראו אותו מגלה המגלה כדי להבחינה מספריהם אחרים הנקראים יס' בן מגלה, ובוطن יותר מאוחר שינו את השם הזה למגלה האגלה כדי ליפוט את המליצה או מפני סבה אחרת מפני זה. ותגורות מגלה המגלה או מגילה המגילה אין אלא שבועי השמות האלה ואין להן שום הבדנה, ובכל ספק יש לנטא את השם הראשון מגלה המגלה ואת השם השני מגלה המגלה.

על הותן אשר בו נכתוב הספר אין לנו עוזה חיזונה, אבל על פי שני מקומות שבספר עצמו ניכל להגבירו. על האחד מהם כבר העיר החכם צימליך במאמריו Abraham bar Chiya und Juda Halevi M. G. W. J. XXIX, 373 במקום זהה נאמר (עד 36 שורה 5 עד 9) כי לפה הקורב שבכל החשיבות היה זמן המשיח בשנת ארבעת אלפים תחצ"ז "יכול הוא אם ירכז זכיותינו שיבא הנואל בעת הזאת". הדברים האלה מראים בכוורת שהספר נכתב לבל הפסחות איזו שנים לפני שנת ד' אלפים תחצ"ז שהוא שנות 1136 למן הרנייל. במקום השני (עד 144) נזכר חילה כי בשנה ד' אלפים תחנ"ט לכדו הנעריות את ארץ ישראל מיד הוושטאלם. אחר זה נאמר "ויהי הדבוק חור אל מול בתוליה אחר שלשים שנה ללכוד אודם את הארץ... ותוהה הצורה הזאת ראייה לעורר מלחותות קשות... ואין אלו רשאין לנור על הטלחמה הזאת מה יהיה טיבה ועיניה מפני שאין בהם דבר על העתידות להיות". הדברים האלה נכתבו בין שנות ד' אלפים תחנ"ט ור' תחפ"ט שהוא בין שנות 1099 ושנת 1129, ובראותנו במקום אחר (עד 100) שכבר זמן מה אחר הקמת מלכות הנוצרים בארץ ישראל נוכל לומר שהספר נכתב בין שנת 1120 לשנה 1129 למן הנוצרים¹).

ב) על מקורות מגלה המגלה.

רבי אברהם בר חייא ממעט מאד בחיבורו שמות החכמים אשר השתמש בספריהם בטנלה המגלה. מכל החכמי ישראל. שחוין אחר חתימת התלמוד אוינו מוכיר אלא את ר' סעדיה גאון בלבד (עד 2, 48, 98, 104, 110), מתחכמי היונים נזכרו אצלו ארטוטלוס (עד 50). גאלינוס (שם) ופטאלטיזס (עד 119) ומתחכמי העربים לא נזכר אצלו אף אחד, אף על פי שהשפיעו עליו בכתה ענינים. בהביאו דבריו אחרים דרכו לאמר רק בסוף שם דבריו החכמים. את החכמים שכתו על זמן המשיח קורא במקום אחר (עד 2) נבורים במחמתה ובבעל הוראה ובמקום אחר החוקרם

¹ מזה מבואר שדעת רפאפורט (הקדמה לס' הגיון הנפש עד XI) שספרנו לא נכתב לפני שנת ד' תרצ"ז אינה נבונה. ופאפורט ל夸 את ריאתו בדבריו ראייה הנכזאים בהקדמת ספר צורת הארץ: החלק השני מוחכם הכוכבים תלוי ודבק אל החלק הראשון והוא מדבר על המאורעות המתחדשות בארץ אשר מחלקות הכוכבים מערי עולם וגורמים להם... והוא ראוי להזכיר מלאת הגנון ואיננו נקרא חכמת החווין. ועל כל זה, אם השם יהוה בעורי להשלים חברו החווין עד סוףו אשכח אל לבי לפרש מלאת הגנון עלייה. עכ"ל. ופאפורט דמה שב' מגלה המגלה הוא אותו ספר הנexion והוציא מוה שלא נכתבה ספרנו לפני שנת ד' תרצ"ז טפי שספר צורת הארץ נכתוב בשנת ד' תרצ"ג ובינו ובין מגלה המגלה נכתבה חילה הספר על חכמת החווין אשר שמו ספר השבח מחלקות המכבים. וכבר דהה שטיניג-שניריער 6 (Abraham Judäus) את הוראה הזאת בהראותנו כי מגלה המגלה המדוברת על זמן הגאותה ומשתמשת בחכמת הבוגרים ורק למי מה שיריך לה אינן הספר אשר בו ריצה אברהם בר חייא לפרש את כליו מלאת הגנון. במקומות הזהים אני מעיר שbam אין יכול לדעת גיינגר (Moses ben Maimon, Anm. 58) כי מגלה המגלה נכתבה בטרסתו. כי כל ראיינו הם דברי ספרנו: (עד 48) "ראיתי ושמעתה על אנשים מבני עמנו מהם בספר ותמה בארץ צורת אומרים שאין דבריו רבינו סעדיה גאון ול' מספיקים להם" וכן הרוברים האלה אין להביא ראייה כלל אם הספר נכתב בספרד או בצרפת.

על הצע (צד 84). את הפילוסופים קורא בהרבה טקומות חכמי המחקר (צד 5, 6, 22 ועוד) והאטטולוניסים הערביים נזכיר בשער החטישי, שככלו מינסיד על ספריהם, תמיד אנשי החכמה הוזת או אנשי האומנות הוזת. מלבד זה נמצאו בטלחת הטנלה כמה דבריהם הלקחים מפערם אחרים מבל' אישר ראביה מעיר על זה הכל.

הلك נודל מטעמו של הטנלה אין עוד בידינו.מן הספרות על זמן המשיח שהזוהה תחת עיני ר' אבא'ח ואשר נזכרו ממנה אותה ספריט אצל אבן עררא (ספריוישו לדנייאל ייא לא'). גם מן הספרות האסטרוחלונית של הערכבים נאבד חלק נodal וחלק אחר טנלה גנוו בכחבי יד ואנן לטח קירה מספקת על הספרות הזאת. מפני זה קצראה ידעתנו על טקורות הטנלה במקצתוות הלו מודר, וגם במקצתווע בספריותה נמצאי בה כמה דברים אשר מקורותיהם געלמים טahan. עם כל זה ראוי שבקון לחות פה לפניהם הקוראים מה שידועו לנו על טקורות הספר לפי מצב ידעתנו עתה. ראוי להבהיר בנישוא הראשי של הספר והם החשכונות והראות על זמן המשיח. בשערם הראשי מוציא ר' אבא'ח את ראיותו טבחבי הזרה ובסוף השער השלישי (צד 83) הוא אומר ישאריות האלו טבניות ושהוא מושך הראות. מספר דנייאל רק מפני שרוכם המדרכרים על הצע סוטבים על הספר הזה בויתר. אבל אין ספק שנס הוא מצא את זמן המשיח תחלה על ידי החשכוניות ישאריא מספר דניאל בדרך הפשט ונשך אחר זה מצא להם נס ספק בראיותו שהוצע טבחבי הזרה בדרך הדרוש והרמן. על ספר דנייאל הוא מדבר בשער הרוביעי ומכל דבריו השער הזה ניכר כי דבריו ר' סעדיה נאנן היו לפניו חheid. כמותו וכמו שאור המתרפים שרצו להשיב את הצע על צי הספר הזה יסד נס הוא את החשכוניות על שלישת הכתובים האלה:

א) עד עבר בוקר אלפיים ושלש מאות ונצדק קודש (דנייאל ח' י"ב);

ב) וטעה וזoso החטميد ולהת שקוון יטום יטום אלף מאותם וחישעים (שם י"ב י"א);

ג) אישרי המהכה וונגע ליטום אלף שלש מאות שלשים וחמשה (שם י"ב י"ב). אבל בין שנינו כבר עבר הצע שהחטב ר' סעדיה נאנן היה מיבור לנשות מכל פריוישו וחישבונו. רק מוה הסכים עמו שעוזים בשני הכתובים ואחרונים יאנים הימה, אבל חחת אשר סעדיה החטיל לחשב את הזמן של אלף שילחה שנה טננה כי לדורש מלך ביט שהיתה בה אותה הנכואה (דנייאל י' א') ואת הזמן של אלף ר' א' ז' שנה מן השנה אשר בה בא נחטיה שנייה לירושלים והוא שנה לב' לאירועה טלך בכל (חטיה י' ג') (עין על כל זה פאנאנסקי בטכ"ע 512/3, M. G. W. J. XLIV). החטיל הוא לחשב את שני הומניטי טננת חובן הבית השני (צד 107), והזמן של עבר בוקר אלפיים ושלש מאות הוא אכן אלפיים ושלש מאות שנה ולא חצי שנים האלה כמו אלף ר' סעדיה, ותחנה אישר לפי סעדיה שלישת הומניטי יוצאים לשנה אחת. יוצא אכן כל אחד מהם לשנה אחרת, כי סוף האלף יריד' שנה היא שנים ח' אלפיים קי"ח שנה (צד 107) וסופו האלף ושלש' שנה היא שנה ח' אלפיים קס"ג (שם) וסופו אלפיים. ושלש מאות שנה הוא שנה ח' אלפיים רב' (צד 89). בפירויו על הזמן של עבר בוקר אלפיים ושלש מאות בכיר קדרתו חכמים אחרים הנזכרים בפירוש ר' סעדיה על דנייאל (עין פאנאנסקי שם הצד 513) וגם חכם

הקדאים. אך שאות התהילו לטעות את השינוי הacula מימי אברם או משנת יציאת מצרים וואכיה תחיל ליטנוון טשנות בגין הבית הראשון. נס כטה שאמור כי כל אחר חומינ הגדים יוצא לשונה אחר קדמונו חכם אחר והוא ר' חננאל בדבריו המוכאים בפירוש ר' נחני בן אשדר לשלוטות יב, ולפי דעת רוב החוקרים (עין ציון המוכאים בפירוש ר' נחני בן אשדר לשלוטות יב, בערלנער, Gesammelte Schriften III, 228 מודל חננאל XX) נמצאו אצלו נס עקר השבונו של ר' אבא' וממנה נס הוא את החומינ של אלוף ר' רץ ואלה שללה שנה משנת חרבן הבית השני. אבל בדבריו ר' חננאל אין פירוש, טעינו שנה הוא מתחיל לטנות. ונס בלא זה נראה שר' אברם בר חייא מצע אצלו ואצלו ר' סעדיה גאון את החומר לחשבונתו.

בדברי רב' אברם בר חייא עצמו נראה שהנס בדרכו להוציא חשבונות מכוחו הchorah עפ"י הדריש קדמונו אחרים, כי הוא אומר שבכטוריים רבים מפורשים החשבונית מן הכהנים או חריצה הארץ את שבתויה ומתוירשתו אתבם אף אני שכע על החטאותיהם (צד 83) ושמפני זה איתן צרך להבאים. אבל גם מן החשבונות ישביא בספרו גמץאו שלשה נס כפירוש שעשה ר' יהורה אל ברצליין, בן דודו ובן ערו, על ספר יצירה. בחשbon הראשון סוטך ר' יהודה על דבריו ר' סעדיה האומר כפירושו לספר יצירה (עין העתקה החטפית של לאמכעריט צד 70/71) על הכתוב ואת ירושלים בתחום הניעם ישמה, כי הכהן הראשון נכה באatzע הופן, כיון שותמן העילם לפני דעתם ששת אלפי שנה הוא והביה נגנה בשנת אלפים תחקפ'ה, ועל זה טוסף ר' יהורה הברצליין שם על הארין אפשר לאפשר לו מר' שהוא נעשה באatzע הופן, וכיון שהארון נעשה בישנת אלפיים חמץ תהוה הנאולה שהוא סוף הופן בסוף האלף החטפי (פירוש ספר יצירה צד 36 שורה 6 עד 9) כי "הקביה נון ההורה לישראל בשנת אלפים חמץ בכפו שלשה ימים ואם יהו יט' מסכער שלשת הימים הנשאים משיתת יט' המypesה בטספער הזה יהו ישיתת הימים ארבעת אלפיים תחציז' שנה יכול הוא אם ירבו וכוחינו שייכא הנואל בעט הוותה". החשבון השני של ר' יהודה מזוכר על ימינו חיבול ולפי החשבון הזה תחיה כל שנה טשנות חיבול בגדר טאה שנה טשנות העולם ועל פי זה תהוה הנאולה בטאה וחטיפות כטו ישביול הוא בשנת החטפים (שם צד 238). נס את החשבון הזה נמצא בתילו המיללה (71/72) רק שאצל ר' אברם בר חייא שנה אחת טשנות חיבול היה גנד דור אחד מדרות העולם ולא גנד מהה שנה ולפי זה תהוה הנאולה בעט דור החטיפים ואת העית הזאת הוא מזוכר על ידי חשבונו הגדול על ימות העולם ועל דורות כל יום וזה טה. כמו כן מביבאים שניהם החובן שלישי מרברי בלאם "בעט יאמר לעקב ולישראל מה פעיל אל" ודורותים אוחם כי כעת שעברה מכריאת העולם עד נבאת בלאם תהיה העת טשנת הנבואה הזאת עד עת הנאולה, ומזה מזicia ר' יהורה הברצליין (שם צד 239) שהנאולה תהיה בשנת ר' אלפיים תתקע"ד באבון כי נבאת בלאם הראה בשנת אלפיים חמץ ור' אברם בר חייא אומר שהנאולה היותר בשנת אלפיים חמץ והנאולה תהיה בשנת ר' אלפיים תתקע"ז. אף על פי ישני החטיפים היו בוגן אשר ואין סדר הופן מכירע מי מה השחתיש בדבריו חבורו, נבל להוכיה מסננון הדרשות אצלם שרבי יהורה הברצליין לא ל乾坤 טמלה הטלה. כי אצלו הדרשות קלות ופשונות ואצל ר' אברם בר חייא כן מביבאות יונתן בהברון וארכו חזון עט

חיאבו וירשה עם דרשה. את החשכון משניהם נהיית התורה חכר עם החשכון מיטות העוותים ואת החשכון מיטות הובל הבנים בחשכון מדורות כל יום ויום. זה מוכיח שרך ר' אברהם בר היה לכך את הדרשות מן הרבה הכרצליוני, אם לא נרצה לומר כי כבר מהפשתו בומנס והוא ידועות לשנייהם.מן המשל הזה נבל לדון נס על שאר הדרשאות טשין זה שכמגלה המלה, כי נס כינוי יש ובוטה הלקחות מדברי אחרים וגם מהן הייתה כל אחת עומדת בפני עצמה ונפרדה מן האחרות כאוthon של יהודת הכרצליוני ור' אברהם בר היה הבר אוthon ויעשה מהן נדרול.

חיסוך לבן בניתו היא הורשתה, כי ימות העולך, שהם לפי דעתו ששת אלפי שנה, נחלקים לשבעה ימים שבהם ננדג ימי המעשיה וכי יזרוי כל יום טמי המעשה מורות על מה שנענשה ביום טימות העולם אשר בוגדר. עלייה גנה את כל השבונתו ועמה הבר את כל ההורשות הפרטיות.מן החשכון הזה נמצא רוק ומזו קל ברכבי האגדה, וכן החכמים בדורות לפניה ראה Ich אין מוכרים אותו. לעומת זה נפנע בו בכל ספרות הניצירות טימות אבות היבשות הנוצרות כמו ארעונאים ואונוסטינוס, ושם נעשית ממש שיטה שלמה. בימי היבטים החלקו ריבים מזוככי דבריו היבטים את הקופות בדבריו היבטים בדרך זה. מביניהם גם בן אברהם בר היה, איזודורוס טשביליא בספרו *Liber Chronicorum* והוא גם דיבר על זה בפירושיו לכתבי הקודש וביחוד במאמרו *Quaestiones in vetus testamentum*, Cap. II. ממנה באו הדרשות והחשכון לר' אברהם רמו על נן עדן אשר הוא החתן לצדיקות בתקופה רגע ליהיגם אשר הוא המבור לירושען" (אך 22).

ועל הום השלישי אשר איזודורוס: *Tertium saeculum factum est, quando separavit deus populum suum a gentibus per Abraham, discernens eum quasi aridam ab aquis, ut proferret genus herbarum et lignorum, id est fructus sanctarum scripturarum* גם אברהם בר היה אומר שהמאמר תורה והבשורה הוא ננדג האבות שנולדו ביום השלישי, אם גם המאמר תדשא הארץ דשא טפורש אצל בדורך אחרה¹).

¹) יזהר מטענו החטאנו הרומפני (ברות ה') תבניתן זד 81/32 ופיזוט לבראשית ב' ב') בדבריו איזודורוס גם בפירושיהם. הוא אומר על בריאת הארץ שהוא ננדג אלף של אדם הראשון טהרה צדקה טהרה טה שעולך, ועל המאמר תדשא הארץ דשא שאבלף השלישי גותנה תורה והוא פירום העולך, וכל זה ודעת טפש לדבריו איזודורוס המובאים למללה. ועל הום הרבועי אומר איזודורוס: *Jude quartum saeculum coepit a David, quando constituit deus luminaria in firmamento coeli, id est splendorem regni tanquam solis excellentiam etc.* הרומפני אומר עליו בריביעי מתלו המאורות טבו נבנה בית המקדש וסלבות בית דור. וכמו כן שיטס דבריהם גם על הום החשיין. איזודורוס אומר עליו: *Nam sicut in illa sexta die primus homo Adam in imagine dei formatus est, sic in illa sexta aetate*

ברוחתו הפילוסופית הולך ר' אברהם בר חייא נס במלחת המגלה לרוב אחר ישתת האפלטוניים החדשניים כמו שהוא ידוע מכך בנווע לסדרו הגיון הניש (עין Die philosophischen und ethischen Anschauungen des R. Abraham ben Chijja M. G. W. J. XLIV, 198) אבל לכך נס דבריות ובכמ' מאристאטיבים והגנשניים אחורי טפילוסופי הערכבים. מקורותינו הערתיים אינם ידועים לנו כי כמה דעות שבעקרן שיכנות לאוון השמות נצאו אצל ג'ורה שאינה טראת עם התקורות שהם בידינו, אף על פי שהיא אמר עליהן שכן דעת כל חכמי המקהך.

אחד מן הדברים האלה היא דעתו על מהות החומן שהוא הנושא הראי של השער הראשון, הוא מחלק שם את כל הדברים הנגזרים בעולם לשש חלקים. החלק הראשון הם הרבריטים „שייש להם צורה וחישא“, ר' ל' הנופלים חחת הרגשות חושי וונוף כגון החיים והאור והחכמה והשלום והطمאות, החלק השני הם הרבריטים, „שאין להם צורה ולא קיימא“ ושחם רק „אעסמ“ הדברים פטין הראשון בין החושך והותם והרע. על הדברים האלה אין שליטים חישינו ורק הישבל מביך אותם. החלק השלישי הוא החומן לו צורה וחישא בין ישאי מוחש על ידי הוועינו. גם אינו רק אעסמ צורה אלא „הוא נטש לכל היזרים ועיניו עבד כלב ונראה ברעת“ (צד 5/6). דבריו על שני החלקים הראיונות מתחאים עם הדעה של האפלטוניים החדשניים כי הרע אינן דבר חזבי אלא רק העדר הטוב, מה שהוא טביה בתחילת דבריו כי לכל הדברים שלש חלקים, שהם הצורה והחותם והאפס, לקוח מאリストטלים וmathai'im נס עם דעת האפלטוניים החדשניים, ורק כזה היה נושא מה שראה טונה נס את החכמה והשלום בין הדברים המוחשים על ידי חושי הנוף, ואולי השפעיו עליו כזה קצת אנשי הכלאמ' שאטרו אפסיו על הנפש והרוחות שהם דברים נשמיים (עין טatrō של האריאויזן griechischen Philosophie auf die Entwicklung des Kalam עeber den Einfluss der Einfluss der Philosophie auf die Entwicklung des Kalam צד 11) ואולי השפעה נס על דבריו על החלוק בין הדברים החוביכים והישלילים בכלל הטהולקה הזרועה בין אנשי הכלאמ' בעינן זהה. אבל לא בין האפלטוניים ולא אצל אנשי הכלאמ' נמצאו חכם אחד ששם חומן לציד הרבריטים החוביכים והישלילים ומחלק את כל הרבריטים לשש חלקים האלה. וגם דבריו על מהות החומן בעצמה, כי הוא, תליי נמציאות ונטש אלין וכל ה指挥ים נמצאים כי והוא אינן נמצאו אלא בזקן הדעת ונראה בעין הלבן נוטים מכל הפילוסופים היהודיים לנו ולא נדע אם כן אם כל הסתיירות שבנדיר הזה הן סתיירות אטניות או אם רק לסתו אינה מדויקת. ובתקום אחר (צד 8, שורה 33) הוא נדר את החומן בדרבי היוזעה של אריסטופליס וכמתוקם אחר (Physik IV, 11, 220 a) אין החומן אלא מןן לנעל התלוף על הנמציאות בקדם ובתאורה מכל ראות כי זה אינו מסכימים עם דבריו הראיונות¹). על הרבר הזה הוא

¹ גשאה ארד בצלמת רמו למשיח המבור את בוראו והוא צלט אלחים.

² (2) נמצואnder שלש עלי החומן כי שם נאמר שחותמן הוא מודת טעמה הנמציאות (עיין על הורבר הזה מאמרנו של ואלטון במאזין Quarterly Jewish Review, New Series X, 8

סוטך את ראייתו שלפני בראית העולם לא היה ומן, כאשר כל חלוף נס אין מניין הבלתי (עד 8 שורה 33 עד 35). והראייה הזאת לכהה מאפלטון (Timäus 37/38) Guttmann, Über Abraham אשר דבריו על הומן קובים לדעת אריסטופלטס (עין מיכ' bar Chijjas Buch der Enthüllung M. G. W. J. XLII, 461) והוא משחטש בראיה הזאת כדי לאמר את דבריו כי הקביה העמיד את הדברים בכח לפני הוציאם לפועל בשיטת ישי בראשית ולומר שאין לטוצאות הדברים בכח קרימה ומניה לפני מוציאותם כפועל אלא קידמת הטבע (עד 8, שורה 30 עד 35). מדברי אריסטופלטס (Kategorien, 12, 14a, b) וכן לקוחים מטנו (Physik IV, 3,) כל דבריו על הדריכים השונים אשר משתמש בון אותן היבטים בדבר (210a עד 7 שורה 1) וכל מה שזו אומר שם על חשת טיני הקירטה (עד 9) לקוח מדברי אריסטופלטס (6/7). רק שאристופלטס לא עשה מן המציאות בונן חלק בפני עצמו, ורק א"ח מוכרת לה על ידי דעתו הריאשינה על מהות הוםן. כמו שהוא אומר על העולם ועל הוםן שיש להם תחוללה בין הוא אומר עליהם שיש להם סוף, כי אם לא כן לא יהיה הדברים הנמצאים יוציאים לאלהים כאשר אי אפשר לדוד דבר כ"ב חכליות (10 שורה 15 עד 19).

הראייה הזאת בעצמה לא נמצאת אצל פילוסופים אחרים, אבל הדעה שידיעת אליהם אינה מקפת דבר כ"ב חכליות נמצאת אצל רנים מטילוסופי העربים ובפרט אצל הארטופוליטיים האומרים מפני זה שאליהם אינם יודע את האישים אלא רק את המינים (טורה נבוכים חלק ג פרק טז ועין על דבריו ראנ"ח מטכ"ע Guttmann, XLVII, 462).

מן הדעות הפילוסופיות המפורחות בשאר שעריו יוספר אני מוכיר תחילה את המאמר והקשה על החשיות עולמי האור שהם לטעלה מן הרקיע (עד 22). אשר נס הוא אחד מן הדריכים שאינן נמצאים אצל שום פילוסוף אחר אף על פי שארכום בר חיה טביא אותו כשם הבש החקירה. זה ברור הוא כי חכמי המתוך נס כאן מכת האפלטוניים החדשניים הם ושליש העולמות החתומיות הנבראים שם, שהם אוור החכמה אוור הנפש ואור היוצרה, הם שלושת העצמים הרוחניים הנמצאים אצל סלוטין ורוב האפלטוניים החדשניים בין העربים. אבל שני העולמות העליונים אינם יוציאים לנו. רק לשני מהם שהוא עולם הברכבות נמצאה קצת דמיון בספר החששה העצימים המיזה לאטפיראקלס כי שם יש שלטעה מן השבל היסור וגמור עליו כי הוא מן המן הרובני (עין הקטעים שננדפסו על ידי קויפטאנן בספרו Studien über Salomo Gabirol 25 ibid.). אולם לעולם העליון שהוא עולם הנורני אין לנו דמיון כלל. ומתברר אשר לא נדע את מקור המאמר הזה, נס סדר העולמות בעצמו אינו מוכן מפני ש"ר ארכום בר חיה" שינה את הזראת כל המעלות והחלף את ההוראה הפילוסופית בהוואה תיאולנית, כאשר נראה בכירור טויריו על שלוש המעלות והחותנות הידועות לנו נס מתקומות אחרים, כי בכירורו לא נשאר טואהו מן המבן העקיי אשר לעאמים ההם אצל הפילוסופים.

בדביו על נפש האדם הוא מערב דעתו של אפלטון עם זו של ארטופולטס

¹⁾ לפי הנרסא "עלם הרברנות" הנמצאת בבי' א' ומ' אפשר לדמות את המעללה הזאת אל "אל אמר אלה" אשר לפי קצת פילוסופי העربים הוא לטעלה מן השבל (עין גאלדייחן במכ"ע 8/8). (R. E. J. L. 36/8)

כטו ישחו רינל נס אצל שאר חכמי זמנו. במקומות אחד הוא אומר כי לאדם שלוש נששות הנה (עד 72/3) כרעה המיוונית לאאלטונן וכמקרים אחר אין מדבר על שלוש נששות אלא רק על שלשה כחות שיש לנפש האדם (עד 55, 58, שורה 13) כרעה ארטיטופלטם. ובמספר הנין הנפש מדבר על החלוף הזה כאשר הוא רק חלה בנסיבות ארטיטופלטם. הקביה נתן לאדם שלשה כחות, יש שקוראן כחות ויש שקוראן להן שלשה נששות" (יע"א א') (עין על השאלה הזאת הראית האראווטץ Die Psychologie der Religionenphilosophen נששות" (יע"א א')). נס בנסיבות אשר הוא קורא בהם חלקו הנפש, הוא מעריך את החלוקות שלהם. את החלק התההון הוא קורא בין נפש המתאהה כאאלטונן לבין נפש החומרת ארטיטופלטם (עד 58, שורה 17). החלק השני קורא לנשׁ הבהירת ארטיטופלטם, אבל נאמר עליו כי יש לו רוח הקאה והחימה והגבורה בדעת אאלטונן (שם שורה 20). ויש דבר מפתיעה כי הוא קורא את החלק הזה נס כן נפש היצירתי ונפש הבהירתי, כי אלה שמות לנשׁ החומרת ולא לנפש הבחרית (עין האראווטץ שם עד 117, הערכה 82, עד 224, הערכה 29).

החלק העליון לנפש האדם נקרא עצו... הנפש החומרת והדרברנית" (עד 58 שורה 24) והוא אומר עליה כי בה דמות האדם למלאים וכי היא הווה נפוחה לאדם הראשון אחר יצירת שתי הנפשות האחדות (שם שורה 26). נקטום אחד (עד 72/78) נאמר עליה כי לא הייתה נשמה הנטהורה אלא בענוק אחר טהור בכל הדורות החם. עד יacob הראשון עד יעקב אבינו" וכי תגלגלה טנקה לנוף בכל הדורות החם. עד יacob אבינו... והחלה הנשמה פורה בו ומתיילדת בענווי והוא כל בנו טירות יציגיות... ובגנותם נדי ובני היוו הוא מתיילדת ואינה מתיילדת בשאר האומות. את התקור לדעתו הזאת מצא ציטלק (M. G. W. J. XXIX, 369) באנטומיה האסלטם כי אלהוים העקד אויר בירך האדם הראשון והאוור היה התגללן מדור לדור עד שהחוציאו מטוהר (עין על זה נס גאלדציאהר במפע' R. E. J. L. 34). אולם אם נשווה את שתי הרעות, נראה מה גודול ההפרש ביןיהם עד שבטעות לא נשאר מאומה מן הצורה המקורית של אותה אמונה אצל ראכיה. ובבדורי ראכיה בעגנון יש אכן סתרה נדולה. נקטום אחד הוא אומר כי רק בכ"י ישראל ישויש בהם אותה הנשמה ראוים "לצאות ולהחזר ולקיים ישר כהר המעשיה מעונש ומווכוח", ולפני זה הוא מדבר על מיתה עונש של זורם המכול. גם בתרוך דבריו על השארת הנפש, אישר אני מדבר עליה מיד, נזכר עונש אנשי אומות העולם שיש להם חכמתה ואין להם יראה ונפטר עליה כי נשפט זורמת ליהוּנָס אדר מיתות. ורק את זה שטר נבל ספיו כי אין שבר אין חילק לעולם הכא אלא לישראל מזעת קצת חכמי התרבות).

בשאלת השארת הנפש וישבה וענשה השפיעו עליו דברי חכמי החקיר המונחים מטען בהגון הנפש (רף ה'). אבל הוא שינה את דעתם בכך כמה עניינים כדי להתחאים עם דעת התרבות בשבד וזונש ועם דעתו הנובירת לטמעה שארק ליישראלי יש חילק לעולם הכא. בטוחם חלק נס הוא את האנשים לרבתה ישנות לפני צעלהם ולפני נרלים אדר חמוטה (עד 109/10), והוא טענים עתה על היבת התההונה. שאר אנשים בלי חכמתה ובלי יראה, שטחחנה מזאת הבתונות ושתהנות נפשם עם נפשם. ועל היבת יששלשלה ממנה אדר הם אנשיים, ישויש להם חכמתה אבל אין להם יראה. שהם

¹⁾ אבל בחגון הנפש (ח) נאמר להפר כי "אין המעליה חומרת פוגעה טשרר בפי אופט".

נידונים בעונש עולמי. אבל הוא קורא את הכתה הראשונה, "אותות העולם הרשעים אשר אין להם לא חכמת ולא יראה", ואת הכתה השנייה "ירשי האותות אשר להם חכמת ואין להם יראה וכן עבדיו עבידה וורה מישראל המתים בשמחותם בלבד". הכתה השלישייה של חכמי המהקר, שהיא כת האoil וחסיד, אישר נשמהו מהגלגול לפי דעתם מנוון לעוף עד שקנתה נס חכמת אינה גברת אצלו כלל. ובתקופה יש אצלו כת של אנשים יושב יהו זרים לנין עדן". על אמונה נלול הנשנות פשעיהם עד שכופר להם ולסוף ייוון זרים לנין עדן". כבר חלק בטוקום אחר (צד 51). ושם קומו יוצא שאינו מתרד רך לזרה פרטיה ממנה כמו שאפשר לפרש את דבריו שם, אלא לעקר האמונה הזאת. והטעם לדלונו על כת האoil וחסיד הוא כי לפי דעתו הצדיקים זרים לנין עדן. אם יש להם חכמת אם אין, ולפיכך נקראים אצלו אני כת העולינה רך צדיקים ואינו מדבר על חכם וחסיד כהכני המהקר. גם בדרך הישבר והעוני השם הוא גנעה מדבריהם. כי הם נתנים להם סבה טבעית ואומרם על נישטה החכם והחדר שהוא עולה העולין ונגעה אל הצורה העולינה הטהורה, ועל נישטה החכם וירוש שמו היא עלה לטעליה אבל אינה יכולה "להנצל מן יצורי העולם הזה הצלה נטרורה", מפני שהוא קשורה בהם על ידי תאותיה, ובטענו זה היא נשארת ברקיע וסתגלנית תחת אור החכמת, והוא אמר שהרעשים יודדים לנחייהם והצדיקים באים לנין עדן.

חכמי המהקר בעצםם גם באן אטלנטיניס חדים ורבאים הם קרובים ביחס למאה שנמצא אצל חכמי ישראל אחר השיטה הזאת ניוסף אכן צדיק (עולם קטן צד 77) ובכל חורה הנפש (פרק ב'). ובחאים כערם גם עם דעת האחים הנאמנים ואבן סינה והמקור לבולם הם דברי אפלטון (Phædon 81 מופטן III, 4). אין כאן הנקום לדבר על הشيخונים שביניהם בכתה פרטיטים וביחס בישאלת נלול הנשנות, ורק על זה יש לנו להזכיר, כי לא נדע את המקור לדעת חכמי המהקר שקבלו בכך גם ר아버지, כי נפש האנשים בעלי חכמה וכלי יראה האבד עם נופם נפשם והבהתות. ונראה קצת שהוציאו אותה מדברי פלוטון (2) (Eph. III, 4, 2) שהנפש שטכעה בחיה בהרגשות החושים תשוכן לנפש כהמה והנפש שיש לה עם זה נס עצלה ההריגשה תושוב לנפש צוחת, אטט לא הויה כוונת פלוטון להוציא מטה שהרגשות האלה אובדות ברגשות הבהמה והצמה אלא ישן מהגלגולו לנופות בהמות וצתחם. בדוריו על היות המתים הוא משפטם בדברי העילודים כדי להסביר על קצת בני דורו שבספרו בהחיה המתים מען, "קשה עליהם שהיה אדם כי וחור אל העולם הזה אחר מיתתו... והויה קשה להם שיהיה האדם כי בעולם הזה שאין האירים והחלאים והטינה נוטים עליו ולא טוועים אליו כאיש יהיז כל העולמים טברותיהם לעizard לניא" (צד 48). ננד טענתם הראשונה הוא פביא דברי ספר ההוריה והחפסיד של ארטוטולס, "שבכל הצורות והנפשות עמידות להתגלול ולהbor בזולם אבל אין הזרות אל החומר הראשון מפני שע Zuker החOPER אין לו זורה וכשהוא טבש את הצורה איש לבש אותו נבר ישאר מינו" (צד 50, 51). הדברים האלה אינם נמצאים בספרו של ארטוטולס ורק ביטטו (-) De generations et cor-ruptione II, 11 (ruptione II, 11). ונראה עוד שרואכיה טעה בהבנת דעת M. G. W. J. XLVII, 548 בטבע.

אריסטוֹתָלֶס, כי הצורות החזויות תמיד בוגרנו הוויה וההפסד אין אצל אריסטוֹתָלֶס עצם אישיים בנשפת אדם אישיא לא מני הוכרים העומדים תמיד והוא יכולים מאייש אל איש.nder הטענה השנייה של הוכרים הנගרים מכיא ראנ'ה (צד 50) דברי נאלנים הטליגע על רופא אחד שרצה לשטר את האנשיים מן המיטה על ידי אומנהו ואומר גנדו כי המיטה מוחיבת לארט מפני שאין כוח המטיר יכול לשטר את גוף האדם בעוראה אחת ולטלאות כל מה שהוא מטנו במדתו "שהחליפין הנعيشים בינוו טן המאכל והמשתה אינם מצלאים את כל החסרון הזה... אבל יש בהם שטרות ופטולות ופוחתים מצורת האבר מעט... ואילו היה האדם יכול להшиб אל נoso בעין הרובבות החילוף מطن בצורתו ונמרחה לא פחות ולא יותר לא היה האיש מת". ועל זה אומר ראנ'ה שקדום שהשתה האדם היה לכח המטיר שלו השלמות הזאת ובעת חיקת המתים יחוירנה אליהם לבני האדם (צד 56 שורה 18 עד 22). גם דברי נאלנים האלה אינם ירועים לנו (עיין על זה דברי א"א שם צד 547 ודברי פאנעל המוכאים מטנו) והוא אומר רוק בדרכְךָ כליל: "ראה נא החומר, שנעשה מטנו כל דבנה, ואל חוקה חנן, שטרם הוסת ומזרע יכול להתחווות בעל חי שאינו מת" (De usu partium humani corporis III, 10, opp. ed. Kühn III, 238). אבל בימי הביניים מוכאים דבריו גם טמחנרים אחרים כתו שהם במקומנו (עיין אבן עזרא לנראות נ' ז' וביחור שער השטוט ל"ג נרשון בן שלמה כ"ב א') וכל דברי ראנ'ה על שלמות הכח המטיר באדם הראשון ובעת חיקת המתים טיסודים רוק עליהם!).

אחד מן הדברים שטקרים אינם ידוע לנו היא דעתו על שלוש מעלה הנבואה, אף על פי שהיא לא רכזיו דעה כל החמי המחקר (צד 41 עד 44). הפעלה התהנתונה היא "ישיהה האדם מכין דבר בחוך לו וטעהו במתחבתו שהוא אמת ושהוא רוח אליהם ולא ירוה יודע טאייה עין עליה הדרור דוח בלבו". במעלה השנייה ישען מעלה רוח הקורייש "לא הוא רואים חמונה ולא שומעים קול". במעלה השלישי ישען הנכיא קול אבל לא יראה את המדבר, "וחטאלה השלישית שיחיה האדם רואה דמות זוראה ויראה לו שהוא מדברת ומשמעת לו קול הדבר". המעלה ההיא לא מביר אצל אלפראטי (עיין 3 סינא) (Alfarabi 82/3 Dieterici, der Musterstaat von Alfarabi 329/332) (Haarbrücker, Scharastani II, 329) ובן לא נמצאו אצל האחים הנאגניים. רוק לדבורי על הפעלה התהנתונה יש קצת דעתן בדרכם של דברי אלפראטי ישם. אבל בלי ספק היו לפניו טקורות שטצע בהם כל זה. ונראה שנgrams הררכם שבם מהם. כי סדר מדרגות הנבואה שלו (מורה נבוכים חלק ב' פרק ט'ה) מתאים בעקרנו עם סדרו של ראנ'ה. רוק שהרטכ'ם שערף אל הלקטו עוד חלוקה אחרת וטלנבר זה הוא טורקיך יותר מטנו וטחולק מעלה אחת למדרגות שונות. הפעלה התהנתונה היא גם אצלו מעלה הרוח הקורייש, שאין בה לא שמיית דבר ולא ראיית חוננה, אבל

¹⁾ בהמשך דבריו על הבחח הזה אומר ראנ'ה (צד 64) שהוא אחד מני הכהנות הטקומיים את הגוף והם צדי כחות היודעים המשמשים את הבחח הזה (עיין עליהם גוטטהנגן Die Religionsphilosophie des Saadia, 23 Paracelsus, Der Arzt und die Seele, 229) (Psychologie des Saadia, 23), האראויטץ (Paracelsus, Der Arzt und die Seele, 229) (Psychologie des Saadia, 23) ועוד הרבה גם על חלק האיש והאשה ביצירת הולך (צד 64/5) והולך בוח אחר דברי אריסטוֹתָלֶס (De generatione animalium I, 20,729 a).

הוא מחלק אותה לשתיים, האחת היא מעלה המעשה והשנייה היא מעלה הדבר והדעה. בראשונה היא „שלוחה לאיש עז אלוהי שנייהו ויזרווה למעשה פוב גודול“, „והדרנה השנייה הוא שיטמע האדם באילו עניין אחד חל עליו וכח אחד מתהדר ושיטמו לדבר ויזכר בתקנות ותשכחות וכו'“. אחר זה באה נס אגלו מעלה הגבאי שיטמע דבר ואחר זה מעלה ישרה שידראה נס את המדבר אליו. רק שהוא טקרים לטעלת הדבר עז מעלה אחרת, „וזוא ישראה הגבאי משל“, והוא המדרנה הישלישת. וטעלת הדבר עס בון המדרנה הביבית. המעלת, אשר בה יראה הגבאי את המדבר אליו, החלק אצלו לשלש בפי מעלה המדבר, אם הוא איש או מלך או אלהים, ואלה המדרנות ה' וכו'. כל המדרנות הכאיות עוזר אצל הרטכים מיסודותן הן על החלוקה השנית אשר אמרנו לעלה למעללה שהוסיפה אליה על הליקת התבש המתקר וראב"ת. ורוא החלוקה בין נבואות חלום ובין נבואות טראה. טפני זה הוא אומר בכל המדרנות, מדרנתה נ' עד מדרנת ז', שכן נבואות חלום ומינה כל אותן המדרנות חז' מן השכיעית שאינה באה בטראה עוד בעם בתחום נבואת המטרה והן המדרנות ח' עד י'יא).

בפתחה השער החמישי (צד 111 עד 115!) מבדיק ראב"ה את אמונה כי לזכונים מטשלת על מה שנעשה בארץ. אחר שהראה שהאמונה זאת נס אמונה התלמוד היא, הוא אומר כי אף על פי שהקב"ה נתן המטשלת הוואת לזכונים היא יכול לנצל את נורמת הכל עת שירצה „ותברר לך מטשלת הבוכבים ניתנה להן על תני ואין בהם כח להזיק או לחולע כי אם בעזוי המתר וסוען מן המקומ" (112) שורה 15). והוא מציין ספק לדבורי מה שנמצא בכתבי הקודש כי „החיים נוראים לאדם בעת יצירתו וממה יוציאו מהם כי מספר ימי האדם נוראים לו והקב"ה מטלא את הצעיר הזה או מטעמו או מרבעו“ (צד 111). מקור הרעה הזאת, כי מספר ימי האדם קצוב הוא משעת לרדתו, היא הספרות הדוחית של האסלומים ושם היא ירועה בשם תורת האנגל. רבם נס מהבטי ישראל וברוך עליה (עין עליהם Ein Responsum des Gaons R. Haja über Gottes Vorherwissen und die Dauer des menschlichen Lebens Z. D. M. G. XLIX, 79) ובראשם ר' סעדיה נאון בטהרת הששי של האמונה ודעות. דבורי הוו ידועים לראב"ה, כמו שהוא יצא מן התוכבים הטמייניים משניות בטוקום הזה. והם מהטמים נס בערך דעתם. כי נס ר' סעדיה נאון אומר כי מספר ימי האדם קצוב משעת בריאתו אבל הקב"ה יכול להוציא עליהם או לירוש מהה, והם ממש ימי ראב"ה, אמנס יש הבדל ביןיהם בדרך שהם מבנים את המתר, כי מספר ימי האדם קצוב משעת לרדתו. ר' סעדיה נותן לנו סנה מבעית באמור כי אורך חי האדם קצוב על י' מודה הבה אישר נתן לנו" בעת בריאתו ואצל ראב"ה נור וה עלי ידי נורה חיצונית, וכשהשכמה הראיאונה נראת שהוא הולך אחר חורת האנגל במוכנה המקור, אכל באתם כיון נורה הזאת על מורת הבוכבים אשר בה תליה נס מודה ימי האדם²⁾.

¹⁾ עין על זה נס דבורי אי'א (Maimon II. 221,8 Moses ben Maimon) שהסתה את דברי ראב"ה ודבורי המרבינים בדבר אחרות.

²⁾ את אמונה במטשלת הזכונים ציטוין ראב"ה נס בגבורתו אל ר' יונהה הברוצלני שנודעך על ידי זכירה שווארץ בספר חובל של שווארץ (בחלק העברי צד 23 וחלאת) ושם

כבר אמרנו לפעלה כי לא נדע את הנסיבות האסטרטולוגיות של ר' אכרהה בר חיה מפני שרק חלק קטן מן הפסורות הוצאה לנו בודינה. מדברי ר' אכרהה בעצמו יוצא שהוא לננו ספרים רבים במקצתו זהה. בתקום אחד הוא מזכיר ספרים שנכתבו על דרכיקות המכבים ביטים קדומים" והביאו וראהו "על משלבות ורכות שהוא מזכיר (צד 119) והוא מזכיר את "המדרקרים על מלכות ישראלי" (צד 119) ובתקום אחר (צד 140) הוא מזכיר את "ימנאות ישבעאל טאנשי האומנות הזה שהוא כולם ישמעאלם" ודרכו מוכחים כי השחתש בסבירות רבית מזמן זה. נאקות מה אחדרים הוא מזכיר ספרים מיזוחרים טבל' לחובור את שנים או שם מהכרם. באחד מהח הוא אומר "ומצאיתי לאחר מחקמי הישמעאלים המדרקרים על ימי מלכותם כשהגע אל הדבוק הזה אמר עמי ומצאי יכול לדרכו על פאיין הזה שום דבר טעני רוב ההחות הקשות ונירות העצומות אשר היו מחרישות כל מלכות ישמעאל. כן עשה איש אחר מהם בחוריו אשר חבר על מאורעינו נזאת וישמעאל שהונע אל הדבוק הזה אמר שאין לו רשות ואין זו יכולת לדרכו על רשות ישמעאל שהם בני עמו ומשחתני" (צד 146). וכן נמצאו באחד מן הדבוקים האזהונים "מצאי בדבורי אחד מבעל האופנות הזאת שחבר על הדבוק הזה ואמר שעוזה מעיד על הרנסות קשות מתעוררות על מלכות ישמעאל... ומחריש כה מלוכה לאומה שאין לה פטלנה ולא נבורה וראויה היא הפטלנה הזאת להיות לבני ישראל ולודמה להם הן האותות הקדומות". (צד 150) ועל התחלת הדבוק האחרון, אשר חשמלנה בו שנות הדבוק העזום, הוא מביא שני רשות ואומר על האחת מהן שהיא "רעת רום אנסי החבטה הזאת" (צד 152/3).

כל הפסורים האלה שיוכים למחילה אחת מן הנסיבות האסטרטולוגיות. הם עוסקים בברבי ימי העטים על סיו משפטן המכבים ומשדרים את דבריהם ורק על דבוק צוק ושבתאי ולא על דבוק המכבים האחריות הכאים נספרות האסטרטולוגיות של העربים, הם מתחאים גם באותם הכללים על טיני הדבוקים השוניים של המכבים האלה ועל הוראת כל מין מהם, שbarang אוטם ראה'ם (צד 116 עד 118). ודבריו יוצאים שהם גם קרובים זה ליה בפירוש דבריהם. טני כל זה לא נובל לדון על השפטת סדר אחד על ראה'ם טחה ענטצאו בו אותם הכללים, ואין מוכחים אם כן דבריו שצינינשנירעד (Tendenz Z. D. M. G. XXVIII, 623 Apocalypsen mit polemischer) כי הוא שאב מסעי אבו מעשי.

יבואו דברים רביים הנמצאים גם במלגת המגלה אבל יש גם شيئاו בין דבריו במגלתנו וביחד בפירוש המאמר אין מול לישראל. כי במלגת הוא אומר עליו (צד 115) שאין מול או כובב מיוחד מונגה על ישראל בעל שאר האותות אבל הוא מורה שם בפירוש "החותלות נורמות אף לישראל" ורב הקב"ה יכול לבטל את גורחת, ובאגרת הוא אומר (צד 27) כי אבח לישראל ובוחת הטענידה את העולם גודל טבח המכבים" "哉קדים שבישראל יכולים נכה וזכה לבעיל טבעיות כח המותות" "אם הקב"ה רוצה לבטל גורת המכבים לישראל אין סבTEL כוח המכוב המעיד על הגורה החיא אבל הגורה במלחה פאליה", וזה נגיד דבריו במלגת המגלה צד 112. והפעט של השינויים האלה הוא, כי בגין רצה להנתנעל על דעתי האסטרטולוגיות והיות נזהר מאר בברבי וחור מן הדברים אשר לוי ריעתו לא היה לרגן בעני ר' יהונה הברצלוני.

השערוו, לא נמצאו מדברי מגלה המגלה אלא הכללים הנכירים על דברוי אדק De magnis coniunctionibus שטינשנידער מספורו נמצאו באים במנחת ומלבד זה רונם אינם מוסרים על דברוי אדק ושכתי אלא על דברוק נוכנים אחרים.

ראוי להזכיר בכאן על פרטיהם אחדים שבתוכם נוטה ראכ"ח קצת משאר המתכרים היהודים לנו. לפי דבריו אין אורך הדיבור הקhton עשרים שנה כמו שהוא אצל עשרים שנה פהות ישות ישות שנה (עד 116) ומפני זה גם אורך הדיבור הנדול אינו דרכ' שנה אלא רלה' שנה (שם) והדבר אינו תחיק'ס שנה אלא תחיקין שנה (117). ואם גם, אפשר לומר שראב"ח בעצמו היה מරיך בחשבונו יותר משאר המתכרים, לא נואה זה מתקן דבריו ונראה יותר שמצוין את זה במקורותיו. גם בנווע לארצאות, אשר שלוטים עליהם המלאות היורדים נמצאו שינויים בינו לביןיהם. הוא אומר על זה כי ערך ממשוני לאזחות ערבי וישראל וקשת לפרטם ונדי לפלאחים ובמהות או מאונים לארום (עד 115). וכן נמצוא גם במקומם אחר כי מדין וארכזות עקרב ושןער היא ליטול קשת (142) והוא טוסיפ' שם שם אספמיא היא ארץ ארכזות קשת (142) וכמו כן (143) ועוד נמצאו אצלו על הארץ הפטונות אל הדרום מטוקם היישוב בארץ שנן מחילן גדיי (143). הרעה הזאת משוחפת לדוב. האסטרטולוגים (Introductorium lib. VI, De magnis coniunctionibus VI) נאמר גם כן על מאונים שהוא שלט על ארץ איטליה, שהוא נחשת לארצאות אדום אצל ראכ"ח, ועל קשת שהוא שלט על אספמיא, אבל שאר דבריו ראה ח' אינים מכוונים עם אחת טן הדרות השינוי הנטאות בספריו ابو מעשר.

(ג) חכמי ישראל המתבאים את מגלה המגלה.

מגלה המגלה היא אחד מן הספרים היהודיים כולם וטוקפים שנכתבו בימי הבונים על ומן הממשית. לפיכך השתמשו בה רבים מן הכותבים על העניין הזה וגם המתכרים הנלחמים ננד מחשבי הקיצין מבאים אותה בין החברים המפוזרים שכתבו עזזה. מלבד זה מצא בה גם מתכרים שאין להם ערך עם כל השאלה הזאת דקרים ורבים מחכמתו שנותן ישיד לעלייהם ראכ"ח את בניו, ובחוור השתמשו אחדים ממפרשי התנ"ך בכמה מן הפירושים והדרשות הנמצאות כה¹⁾.

(א) הראשון, שהופיע על מגלה המגלה, הוא יהודה הלוי בספר הכרורי Abraham b. Chija und Juda Halewi במכ"ע י"ב מאטורי צימליך במאטורי 366 עד 374 M. G. W. J. 29 אשר בו רואין הארם שידרכ ב"הענן האלהי" נמצאו אלא באיש אחד הזכיר את המגלה באשר הוא שם את רעיוןתו כפי החבר שנותח עם מלך כור. הוא לקח ממנה את דעתו כי ברורות מן הארם הראשון עיר יעקב אבינו לא היה "הכח האלהי" אשר בו רואין הארם שידרכ ב"הענן האלהי" נמצאו אלא באיש אחד בכל דור והוויחדים האלה היו לב הארם וסגולחו עד שכני יעקב הוו כולם וראיים לענן האלהי והוא כולם סגולה וכמותם הוא כל עם ישראל (כוזרי א' פרק ט' ס' ג').

¹⁾ על המתכרים המכיאים את מגלית המגלה עיין שטינשנידער Über Abraham bar Chijas Buch der Enthüllung אשר נזכר שם גם שאר החוקר שහיוו עליהם, וגוטטמאן בשם.

ציה). ועם הם דכרי ראכ'יו על הנשמה המתהורה שלא נכנסת אלא בוגר אחד מחר כל הוויזות מן האדם הראשון עד יי' יעקב אבינו ונתנ'ללה טנו' לעוף עד שקבלו אותה כל בני יעקב וכן כל עם ישראל אחוריהם (צד 72/73). ואף אם נאמר שסבירו הרעה הזאת הוא האמונה האסלאמית בחטאינו של האור האלקי מן האדם הראשון עד טויחתך. אין ספק כי ר' יהודה הילוי לקחה טמלה הטמלה. וזה יוצאת בכידור דברי ישניהם על החפשיות אומה המעליה בכל בני יעקב ועל היתרונות של עם ישראל על כל האומות האחרות. את הרעיון הזה עשה יהודה הילוי לאחד פיסויו של ישית הבוני והזכיר עמו כמה רעונות אחרים וכיהוו העקר הנדרול של ספר המכורי על ההברל בין השכל והרוח האלה. אבל מזה לא נperf בטמלה הטמלה כלום וגם בעין הרעיון בעצמו יש הפרש נדול בין ר' יהודה הילוי ור' אברהם בר חייא. כי מה שאומר ר' אברהם על הנשמה המתהורה, שהוא הנפש הדבנית או ישבל האדם. אומר ר' יהודה הילוי רק על הפה האלקי שהוא לטעהה טן השכל. והוא מודה אם כן כי בעין השכל אין דברל בין ישראל ושאר האומות, וזה מתקבל יותר אל הדעת. והסתירות ישנה בכאן ר' אברהם מבאר לטעהה טמלה טרו על ידיו זה. ובזה תלו נס הכרל אחר בינויו. כי עם כל אמונתו בתרון ישראל על שאר העמים איתו "שולל" מושם אדם נטול מעשייו הטומניים פא זה אומה ישיהו" (בוארוי א' פרק ק"א) תחת אשר אצל ר' אבא"ח אין לאומות הקוקל שבר כלל.

ב) ר' אברהם אכן עוזרא הוא הראשון שהזכיר את טמלה הטמלה כפירושו והוא קורא אותה ביחס ספר קציטים כמו'ר לטעה. ואני מזכיר אותה לשבח כי דוא פונה את ר' אברהם בכך שאמר המתרים שכחמו על זמן המיאחה ואומר על דבריו בולם שדרם הכל ורעות רוח (פירוש לדניאל י"א, ל"א). זה המקום היזורי שנזכר בו הטמלה אצלו. אבל נראה קצת שהוא מביא דברים טמונה בשני טקומות פסיריוו'ו' הארוך לבראשית. במקים הראשון (בראשית ג', ב"ג) הוא חולק על דבריו חכם נדול כבדרי' שאומר על הפחוט וישלחו ה' אליהם טן עדן "שהוא לשון כבוד בטנו חולק עטם לשלחם וכמו ישלחו וילך בשלותם" וזה קרוב מאד לדכרי' ר' אברהם (צד 67/68). ובמקום השני (בראשית ו' ג') הוא אומר על הכתוב לא ידוע רוחו שיש אitemים שהוא כמו ישוב חרבו אל נדנה כי חנו' לרוח כדרון והעד איתברות רוחו רק יהיה ידוע ישרויש אחר כטו אם יעללה לשיטים ישאי שהוא מנוח העין וכמוות נשא ורבם אחרים". הירושה זהה נמצא במלכת הטמלה צד 41/42, רק שבמקום ישאי יבואו שם משלים אחרים ואחר מהם הוא ונתמכוoth את כישר ערלחות (בראשית י"ז י"ג) ועליו אומר אכן עוזרא "והגען ישרוש וכן לא ידוע רוחו עם נדנה".

ג) יוסף בכוור ישור מביא את המגילה טעמים. פעם אחת בפירושו לישנות א' וראותו בדכרי הכתוב צח כי ראו אצטנני פיעעה כי עם מצרים עתדים לטבעו כטו שעשה כטו וסבבו לסתוק על ישראל" וכמוקם הכתוב צח ציל נאחים אלשטרטה, כטו שהראה פאנאננסקי (מנוא לפירוש ר' אליעזר מלגנץ על יהוקאל וחורי עשר צד 58 העורה 2), והוא השם הרווע של אברהם בר חייא, והדברים המובאים שם נמצאו בישער החמיישי (צד 121). הפעם השנייה היא לדברים צח פיג' ולו' מני' הגלות יבא משיח בשנתה זו אלפים ק'ich לביראת העולם ומישם לטה' שיבכש העולם תחת יד ישראל יהיה בשנה ה' אלפיים קס'ג, ושבת העולם יכנס בין שני קזין הללו

לפי דבריו זה והشرط (צ"ל צאחב אלשרטה) הוא החכם ר' אביהם ב"ר חייא מברצלונה וצ"ל. והוא כיוון בו למללה המגילה צד 108 וצד 151.

טמנו באו הדברים האלה גם לשאר טפישץ צורתה. דבריו לשיטה טובאים בחסיפות צ"י ווינה כנה הלשון: ראה הרוב בכור שור החכם צח ויישור (צ"ל צאחב אלשרטה) וכו' (עיין פאנאנסקי שם), והרבנים על ימן המשיח נטען, אם גם כלל הוכרת שם ר'אכ"ה, בחודשי צורתה כי אוקספורד וכנסיר הדור וקדים דביס לירונז (עיין בערלנער בטמ"ע 149 IV, 149). (Zeitschrift für hebräische Bibliographie)

(ד) בספר מלחמות הי של ר' יעקב בן דרובין מזכר ר'אכ"ה באיזה טקומות כי עדות איזידור לעכ (R. E. J. XVIII, 48) ושנים מהם טובאים בטהארו שע (צד 51). האחד מדבר על השנים והטועדים בספר דיניאל וול': "כבר ראיינו שהשיב ר' סעדיה נאון זיל עליהם וחישב השנים והטיעדים בספרו בדור עופקות ובא אחריו ר' אברהם בר חייא צאחב אל שרטה ואמר כי שנגה הם ואחריו כן בא החכם ר' אברם אבן עזרא ואמר שאף דוא מנה וטעה וחשב חשבונות רעים". וכומרו על דבריו ר'אכ"ה בשער הרכיעי טמנלה צד 99/98, ובכינוי על אבן עזרא יש להשנק אם בין כהן רך למושטו הכללי על מחשבינו קצין או אם הוא לסייעו השנות טמנו על ר'אכ"ה נפטר. המקס השני אין מוכן לי כל צרכו באשר אין המשך הוכרים לפניו, ויש לנו אם אלהי נוטחות בכתבי יד ואעתיקינו לפי רשות צ"י ברעלנער: "החלק השלישי כי ההרכבות יישחוו וסידות לא יישחוו אמר המחבר אלה קצת דבריו הפליגים שבדורו בששת יצחק הירושלמי ולא בדברי הנאון גם לא כרעת צאחב אל שרטה אין דעתם נשיה לרבותיהם ומה שאמרו לא אמרו כי אם להרווית את הבורות". וכן הנראה כיוון למטה שאמר ר' סעדיה בטהאר השבעי של האמתנות ודעות בתשובה הישאלת "על ט' שאכללו החווית איך יחויה והוא כבר נשנה אל גנותם אהדרים" כי כל הבראים אינם יכולים כי אם להפריד חלקי הנוף בלבד" וזה חלקיים אשר על כל האוזן מנתק האוזן והאבל הם שטורים בלתי מחריבים ביטורות השרשיס להווות מוכנים לעת הפקודה ולדעת ר'אכ"ה (צד 51). כי הצורר את דעתן והשווות לפניו יכול הוא להזכיר את זהמר ולהשיכ כל צורה וכל נפש אל החדר אשר לבשה בכתלה.

(ה) הרביב"ס אומר בגירת חמין (אגירות הרטבים דפוס לפסיא דראך ו' א) "ובבר עמר אחד מן ומחודדים בספר וחבר ספר בעין הקץ על דרך הכוכבים ואמר שהמשיח יהלה נשנת פלנית ואין אחר מהכטנו חסידינו שלא ולול שם דבריו ולול עצהו ושמויה במעלת החסרים בשיניל מה שעשה והודר תכלית, והמציאות עשתה בו יותר רע כלומר שחוק והחול ממה שעשינו אנחנו שבוטן שאמר שיגיללה המשיח עמד הרכנן והמברחה בארץות המערב". ולפי דעת ניגנער (Moses ben Maimon, Anm. 53) אשר נשבבו אחיה רוב החוקרים, כיון הרביבים בונה לר'אכ"ה, ואם גם לא אמר ר'אכ"ה כי המשיח יבא בזמנ שדרר עליו הרביבים, הנה נמצא אצליו כי ימן הגאולה לא יהיה לפני שנת 1136 ולא אחר שנת 1448 לפי המניין הרגני וכי בזמנ שבין הימים האלה היה היה במלחמות, ועל זה הלעין הרטבים פסוי שמיד אחר שנת 1136 התחלו הוצאות לבוא על ישראל. אמנם דבריו הרטבים אינם סיכלים את רפירוש הזה, כי יוצאת מהם בכוורת, כי לפי דעת אותו הספרדי תהיה ביאת המשיח בזמן הנזכר. וזה הוא ביל פסק ננד דעת ר'אכ"ה, כי במקום אישר יסיד עלי ניגנער את השערתו, הוא אומר

על החשבון, אשר לפניו היה זמן היישועה בسنة ד' אלפים תרצ"ו: "ו' היה הזרע הקורבה מאר ויש עליו טענת שיכל ארם לטען בהם והראוי לומר על הקץ הזה שהוא ראשון לעומת שיבוא המשיח בשנת ד', התצע' ונס אינן בוטח על אותו החשבון כלל. כי אין מאמין שיבוא המשיח בעתים אשר מהן יחול סימני היישועה להראות" (עד 36). ומזה מובאard יותר מזה הנה החישון בעצמו אינו מזמוד על חכמת המכבים, גם כהיבור ראב"ח אותו עוזר העם בשער החטיש (עד 144) אין מביא עליו ראה אסתורלוויות. מכל זה יצא בכבודו כי הרמכ"ס לא כין בברכו לרבנן אלא לשפרדי אחר שלא נביר אותן, ובאגרת חיטן (שם דף ו' אי' ב') מביא נס הרמכ"ס הורשה מרביי בלבוס "בעת יאמר לע יעקב ולישראל מה פעל אל" המשוחחת לדראכ"ח ולרי' יהודה הנרצלני בנו בר לפסלה, אמן באתרו עליה כי הוא קבלת משפחתו מיטס קדומות אין לומר כי לקחה מאחד טשניהם, ורבבו מקיטים את מה שאמרנו לטעללה כי דרישות כללה נחפשו בתחום היהודי ספרדי באוטו זבן¹⁾. בכר אמרתו לטעללה, כי דבריו הרמכ"ס על סדר טעולות הנוגאה מהאהITEMS בערים עם דעתך ואב"ה. אמן כאשר ראב"ח עצמו לקחה מהכמי החקירה נראה שהם היו הרמכ"ס ולא ההטעש במלת המגלה, ואין לנו ראה אם כן שהוחה ידועה לרמכ"ס.

(1) ר' דוד קטחי בפירושו לבראשית א' כ"א מביא את פירושו של ראב"ח (עד 53) כי בברירת הדין אמר הכהן ובראו ולא אמר וייעש מפני שאין חלק בחיים חלק שלם, וגם את דבריו על הכרבה שניכרכו בה הדין בתבראות. ונראה שלקה מנגן (עד 66) נס פוריישו לבראשית נ' "ז' טז כי הנחש יאלל עד אף לימות המשיח, מפני שבוחב עפר חאל כל ימי חייך, אבל האיבה בין הנחש ובין האשאה חסור בימות המשיח מפני שהוא שלא נאמר בה כל ימי חייך ונאסר בישעה ושביעש יונק על חור חתן. (2) הרמכ"ן אינו מזכיר את מנילת המלאה, אבל כבר הראה האברבנאל (לבראשית א' א) שלקה ממנה מה שאמר לבראשית א' א' "שאין עצמנו בלשון הקורש בהזאת יש מאין אלא לשון ברוא ואין כל הגעשה התה השמש או לטעללה מטהו והוא תאן החילה בראשונה, אבל הוצאה מן האפס הגטו הטוחלט יסוד דק מאד אין בו ממש אבל הוא כח מנצח טוין לקבב החזרה ולעצה תאן חכח אל הפעול והוא החוטר והראישן נקרא ליום הויל' ואחר ההוויל' לא נרא דבר אבל יציר ועשה מטהו כי מטהו המצא הכל והלביש הצורות וחוקן אותן", ומקורו דיא בשער הישן (עד 15/16), ולפי דעת האברבנאל (לבראשית ב' נ') הושבע ממנה הרמכ"ן נס בן במתה שאמר (בראשית ב' נ') "כי ישחת ימי בראשית ה' כל ימות עולם כי קיומו יהיה ששת אלפים שנה" ובמה שהראה כי ביצורי כל יום יש רמז על האלף שנכנהו. אבל באשר הרמכ"ן מטהו ממש במקרה כלל פרטני דבריו על זה ולעומת זה הוא מתחאים ברובם עם דבריו איזידורוס משכלייא כאשר הראינו בפרק הקורם, אין ספק כי הוא היה המקור לרמכ"ן כמו שהוא הטkor לרבנן שחלק הרמכ"ן בעקבות ראב"ח שסתמך עליו בהשחטשו גרעין הזה של חכמי הנוצרים. ידוע הוא מכך כי הרמכ"ן

¹⁾ רק לפי דעת קופטאנן (112, R. E. J. XXIV) שהדברים האלה לא יצאו מפי הרמכ"ס אלא נספרו סכומיוף לאחר מכן אפסר לבר שחייב לחייב אם מראב"ח אם מר' יהודה הכרצלני, אבל כבר חשב על דעתו באכער (101, R. E. J. XXXIV) וכי ספק הזרק עס באכער.

סבר כמו ראה ב' המשיח ייכא בשנה זו אלףים ק"ה, וכמספר הנואלה של שיעצ'א לאור בשנת תרט"ט הוא מפרש את כתבי ספר דניאל כתומו, כי הוא אומר שם (צד ל') על הכתובים "ומעה וועדר התהיר ולחת שקו"ן שיטם ימים אלף מאהיהם והשעים, אשרי המהבה ויניע ליטים אלף שלוש מאהות שלשים וחמשה" כי אלף ר' עז' שנה אחר הרבן הבית השני ייכא המשיח ובארבעים וחמש שנים עד סוף הקץ השני ההיינה טלחנות גון ומגנו, והוא מפרש נס את הכתוב "עד ערבע בקר אלף ושלש מאות ונזרק קוודש" כי מן טלחנות ווון הנלות ייחד יהוה אלףים ושלש מאות שנה, ובז' זה נמצאו נס אצל ר' ראה ב', רק שהוא מחייב את חותם של אלףים ושלש מאות שנה בשנת הבני הבית הראשון והרמב"ן בחלה מלכית דוד. והרמב"ן אומר בעצמו כי דעתו הכתימה עם עצה וראשונים ולא נדע אף אחד שקרוב לו כל כך לר' ראה ב'. וכן החשבון יש להרמב"ן, כי כל חותם שהיה ישראל בארץ מימי יהויש עד הרבן הבית וראשו ומסופר הגנות הראישונה עד הרבן הבית השני אלף ר' עז' שנה כמספר שנייה הנלוה השנית לפני ספר דניאל (צד ל'יע) קרוב מאד לחשבון שבמנלמה המגלה (צד 37 שורה 6 עד 12), ונראה מכל זה כי השהיטש בה הרמב"ן בסעיף הנואלה. והחשבון מספר דניאל מביא גם הרלבני בפירשו לדניאל ונוטה מה ר' בוה' שהוא מתייחס לחשבון את חותם של אלףים ושלש מאות שנה מימי יצמאול כדי שייצא בז' מאחד עם חותם של אלף ר' עז' שנה, והוא קרוב מאד שראה את דבורי ראה ב' או הרמב"ן, ואין לטעון על זה מרבות הרלבני כי הקדומות לא עמדו על הקץ הזה עם קלות העטודה עליו" מסני שבקשׁו לטזא קץ שהוא קרוב ליטנס, כי לפי הנראה אין זה כיוון דבריו שלא היה כינוים מ"ש שעמד על הקץ הזה, וקשה להאמין שלא ראה לא את דבריו ריש"ז ולא הרמב"ן ולא ר' לוי בן אברהם שעמדו נולם על הקץ הזה או על קץ שהוא סטוק לו, אלא ר' ראה ב' היה כוונתו לבאר מפני מה נטו רוב המתחברים מפירשו "עם קלות העטודה עליו".

(ח) ר' בחייבן אשר מוכיח את המנלה פעם אחת כפירושו לבראשית א' ב' אית', וכל פירושו הארוך שם על שלמות הבוטה הטמיה של האדם הראשון לקו טמונה אם נס לא בא זכרונה אלא באמצע דבריו. והוא נס לך טמנה דבריהם אחדים בלבד הហברת יטפה (על רוכם העיר גוטטהמאן במ"ע XLVIII, M. G. W. J.). לבראשית א' כי הוא מביא את פירוש ראה ב' על הברבה שנברכו בה הדינים ביום בריאותם (צד 53). לבראשית ב' כי אה דעתו כי יש רמו בימי בראשית ב' וזה אמר שגעשה ניטות העולם עם כל פוטשי דבריו על זה, לבראשית ב' וזה אמר שבדעתו כי נפרשת הוות היישטי לא דברה התורה אלא על בידיהם נס האדים וכחותיו הנזניטים ושרק בכחוב הזה היא מדברת נס על ביריאת נפשו השלכלה שהוא דומה בה למלאכים (צד 55, 58). לבראשית ב' י"ד אמר פירושו כי הנחש יאלל עperf אPsiלו ביטות המשיח על פ"י הכתוב ועperf האכל כל ימי חירות (צד 66) ולכטדר ר' י"א כי על המלה לזרא את פירושו כי כל חיבת שנצרקה להבחנה כה"א ונכתב באלף הכוונה להפליג דברו" (צד 101).

(ט) ר' טsha נרכוני בכירונו למורה נוכחים חלק ב' פרק ב' טט מביא טמה את דעתו החבטים שהעולם יעמוד שלשים וששה אלף שנה או שבעת אלף שנים או ט"ט אלף שנה (עיין מילגה המנלה צד 11).

.) האחדי מביא את מגלת המגלה ביחס האחד (עיין דבריו שוח'ה בהוצאה ס' מעשה אחד צד 226.).

יא) ר' יוסוף אלנו אינו מזכיר את המגלה, אבל הוא מביא (ס' העקרום מאמר ד' פרק מ'א) את רעיון של ר'א'ח, כי קודם שאכל אדם הראשון מעץ הדעת, היה "כח החטבאי אשר בו מפסיק לעשות חטורה מה שנתקע בשוה ולא היה התחכה נברות על חטורה המזון הבא אל הנוף מהזען והיה אפשר לפ' זה שיתקיים הנוף חמיר על זה הדרך ואחר שאכל מעץ הדעת היה התחכה נברות על החטורה כתו שהוא הום, והוא כהכרה שיטות כמו שתכתב בריבוי אצל ר' בחי' בן אישר, ומפרקם בקאנון של אבן סינה שכיוון אליו הוא Fen 3, Liber 1, מפרטים אחדים אצל ר' בחי' בן אשר יוצא, שם הוא השתמש בדבריו אבן סינה.

יב) בירוש ר' יעקב בן חיים על הכווי טובא בשם מגלת המגלה מאמר קצר על הכמה הנון שנודפס על ידי שטיינשנידער באוצר הספרות ברך ראשון צר XXIX, ולפי דבריו שטיינשנידער (36, H. B. XIII) מביאים נס תנאל כספי ישלה בון יהורה את המאמר הזה בירושויהם על הכווי בשם מגלת המגלה. המאמר הזה אינו נמצא במגלת המגלה והוא רק העתקה מרבדיו ר' סעדיה נאון בשער התשיעי של האסונות ודרות. וכךון בשלישת החapters הנזכרין היו תלמידיו ר' שלמה בן מנחם הנקרא פראת מיטון ושמעו יחד את פרושיו לספר הכווי, אין ספק כי הוא היה מקורם נס בדורו הזה. ואולי החליף את מגלת המגלה בספר אחר של ר'א'ח והוא ספרו "יסורי התבונה ומגורי האמונה" שהוא מכיל כמעט דבריו שתיחתו גם חלק על הכמה הנון, וכןה שווה נס דעת שטיינשנידער (36, H. B. XIII).

יג) ר' יצחק ערامة נלחם בשער השרה והחשים מספרו עקרה יצחק בקצת חכמי ישראל, אשר בקיוו חשיבותם ורביהם מתחברות העליונות למצאו מתחמתם סנה לכל העניינים שערכו לעלינו מיטות העולם" והוא מזכיר מהם בשם את ר'א'ח ואומר עליו שהשתדל "בספרו הנקרא מגלה להוציא משפטים רבים מגלה מצרים וקץ גאותהנו ומחבירותו במוש הארץ וקץ גלויותם ממנה פעם ראשונה ושניתה ואמר שכיוון בכל זה לשם שיטים כדי לפלש ולענור במשפטים הדם אל הפלנה הקץ המקווה, והגה בכל מה שכתב משפטיו העניינים העבריים הטפיקה דעתו לכין חשיבותו ולהעלומת כהונן כי את אשר ראה בעיניו נכא בחיזונתו אמן בכל מה ישנתץ לנור ולשופט לעתיד לא קום דבר". חוץ מן המקסם הזה לא נזכרה מגלת המגלה בספר העקרה אבל בשער השעים נמצא בה סיפור עלmani הלוקה טמנה (צד 138) כמעט טלה גמליה (עיין 565 Monatsschrift XLVII).

יד) האברבנאל מזכיר את מגלת המגלה כמה פעמים כנדע וכיתור באו דבריהם מטה בספרו מעני היושעה. אחר שמנה שם את ר'א'ח בין החכמים שכחכו על זמן המשיח (דף י"ו א') ולאחר שהזכיר כי בימיו לכדו הנצרים את ארץ ישראל טיר הישמעאלים (כ"ב ב' עיין במגלת המגלה צר 100) והוא מביא בדף ס"ה ב' פס"ו ב' את דבריו על הכותב עד ערב בקר אליטם ושלש מאות (צד 89/90), ס"ט

¹⁾ קוצר מן הספר זהה נמצאו גם בספר מגן אבות של הרשבץ.

כ' את סירושו לדבורי הכהוב בינויה נספרותם (צד 85), מרכז קי' ב' עד קי' א' את המ齊יה כל דבריו על דנייאל י"א (צד 93 עד 100), קי' א' הוא מביא את ראיונו על זמן המשיח מן הכתוב וטעה הsofar הרטמי ולחת שקוין שום ימים אלף טהרים וחמשים (צד 107). ובאשר בימי נבר עבר הקץ הזה הוא משתרל להראות אין טעה ראייה (צד 107). השער האחרון מביא ראייה אسطורולגיה על זמן המשיח ואף על כי שלא נזכר שם מלחת הטנה מוסיד עליה כל השער. גם האברנאל מבאר כל קורות ישראל על כי דבוקי דרך תשבחי ואומר כי הדברוק שהיה בשנת כי אלפים שס"ה נגמר דינם מעיד על יציאת מצרים והחלה מלכות ישראל ודורבוק שחזר למל דין בשנת כי אלפים רב"ד מעיד על זמן הנואלה, אם גם לפני האברנאל לא חבא הנואלה מיד אחר הדבוק הזה, באשר כבר עבירה שנת הדבוק בימי. גם מדבריו על טני הרובוקים השניים של ארץ ישוב אף על כי שהוא בדברי ראייה כאשר הוא מתחים עמו באורך הזמן בין דבוק לדורבוק אף על כי שהוא נטה בזה קצת מכל שאור המחרבים היודעים לנו. גם בספריו האחרים תוכר האברנאל את מלחת המנחה כמה פעמים. אבל הוא מביא רק דברים אחרים טמונה ובמיעוט כל אחד מהם בא בנסיבות שונות. דעת ראייה כי האלהים נתן לדברים חלה מזאות בכח וחוצאים אחר כך לפועל וכי נתינה המזאות בכח נקראות בטורה בריאת וחוצאים לפועל נקראות יצירה או עיטה (צד 8, 16) נברשת בפיירוש לבראשית כי א' (רפ' ה' ב') וכטפעלות אלהים רף י' א', רעשו על חמתה עולם האור שנבראו כום הראשון (צד 22) מובאת בפיירוש לבראשית א' ה' (רפ' ט' ב') וכטפעלות אלהים כי ב' וכן נברשת דעתו כי מה שנבראו בכל אחר מששת ימי בראשית יודה על מה שעחדיר להיות וכל אחד משיש אלמי העולם בין בפיירוש לבראשית (רפ' יט') וכן בטפעלות אלהים (רפ' י' ב'), ורבבי חכמי אומת העולם על מספר שנות העולם תוכאים בשם מלחת המנחה (צד 11) בין בפיירוש על הנガイים האחרונים (רפ' ב' ב') בין כטפעלות אלהים (י"ב א') ובין נפירותו לאבות (רפ' קמ"ד).

(טו) ר' עוזיה די ראסמי מתנגד לכך למחשבי הקצין ודוחה את כל דבריהם בפרק ט' מספרו מאור עיניים, והוא מזכיר שם גם את ר' אברום בר חייא אודה טעמים ומערער עליו בוחר טען סמכו על משפטם הכוכבים וזה "כל שכן עוד כי רבה היא השנאה של קצת החכמים בר' אברם בר חייא במספר מלחת המנחה ושר דין יצחק בשער הישמים שלו סוף פרוש דניאל אישר דמו ונפשם להוציא לאור התעלומה זאת בעור משפטם הכוכבים והחכבות הנדוות לצנאות מעלה, ועם שהציעו להם קעת התנצלות נם בארו כי על דא ודא לא סמכא דעתיהם הלא הפסoor יכול חתיכא ראסמו וראי לננו שלא יראה ההוצאה ואחר שהעיר על הסחורה בין דבריהם על המחרבות הנגדולה המתווה על נאות מערים ובין דברי אכן עורא על זה הוא מביא גם דברי הרשונים נגד האמונה כמשפטם הכוכבים וכחונם גם דברי בעל העקרה נגד מלחת המנחה.

(טז) גדרליה בן יחייא במספר שלשלת הקבלה מונה את ר' אברום בר חייא בין החכמים שהחציאו מן הכתוב ולחת שקוין שום ימים אלף טהרים וחמשים כי הנואלה תריה בשנה ה' אלפיים קי'ה.

ד) חכמי הנוצרים המביאים את מגלת המגלה

השער החתיishi של מגלת המגלה נעהק ללשון צורתה ומן ההעתקה זואות נעשית העתקה לטינית שנתקיימה בכחב יד אחר ואשר נזכר לעלה להלן, הסנה אשר בעוריה געהק דוקא השער החתיishi ללשונות הנוצרים היה, מה שהוא עוסק בקורות ישראל לפני משפט הכוכבים, כי האסטרטולוגיה של הערכיות השפעה מאד על האותות הנוצריות ובtems מספריה והעתקן ללשונותיהם. ועל ידי זה באו להעתק נס ספרי היהודים שחוינו בתוך הערבים. ידוע הוא כי נס הספרים האסטרטולוגיים של ابن עזרא העתקן ללשון צורתה וממנה ללשון הלטנית, ונראה כי ההעתקה הצרפתית של מגלת המגלה נעשתה יחד עם אותה של ספרי ابن עזרא, כי הראשון בין חכמי הנוצרים שהוציאו את מגלת המגלה הוא העניריקום נאטם, אשר בנויתו נעשתה ההעתקה הצרפתית של ספרי ابن עזרא ואשר בעצמו העתיק אשר טה לישן לטינית וכחדרתו liber redem- liber rederem etiam ut Abraham bar h̄iā h̄oā kōoā ot̄ha b̄sem Israel ptionis ptionis Abraham Bar H̄iā (עיין שטינשטיינר Judāus Bar H̄iā הערכה 6 ושם נזכר נס בן שהוא עשה את אברהם בר חיא לרבו של ابن עזרא) וההשמה האלה נמצאו גם בהעתקה הלטנית של המגלה.

על ידי ההעתקות האלה באה מגלת המגלה נס לזרי חכמי הנוצרים שהחחעסן באסטרטולוגיה, ונרבך רוק על שנים מהם אישר ירוז עליהם כי הם מוכרים את מגלת המגלה, ונניח ליט' שהוא מתעסק יותר בספרות הואה לטמא עוד אחרים המבאים אותה.

אפטם נצרם נזכר עליהם יש לנו להזכיר עוד סדר אחד שאינו מספרי האסטרטולוגיה והוא ספר Fortalitium fidei של אלפאנוא די פטינה שהוא אומר Unde dixit rabbi abraham, filius rabbi hija, qui habitabat barchinonae, in libro quodam, quem fecit, qui vocatur meglina a megala, quod interpretatur litera discooperata, quod messias debebat venire anno a creatione mundi quinque milia centum decem et octo. Quem numerum ipsi ponunt in computo literarum sui abcdari numerando qia [ח"ק], et cum venit praedictum tempus, invenerunt falsum dictum illius. Et ideo dicunt moderni judaei, quod ille erravit, qia ubi posuit, quia debuit ponere ria, [ח"ר] quae facit in numero ducentos, decem et octo, quia q vel cof, quod idem est in suo alphabeto, facit centum et ria (?) quod idem est cum r vel res, facit ducentos. (Liber tertius, consideratio quarta, argum. XXI). לרבים האלה אין מובן, כי אין אפשר לומר שר' אברהם בר חיא טעה בכחכו קי"ח החת ר"ח והלא שנת קי"ח מוסודה אצלו על חשבונות הווצאים רוק לשנה הזאת ואין ספק כי "היהודים החדשים" לא אמרו דבר כזה, ואולי היו אונטרים אחר שנת ה' קי"ח כי אין לפ███ על החשבון הזה אלא על החשבונות האחרים של מגלת המגלה אשר לפיהם תהיה שנת הנאולה בשנת ה' ר"ח (עד 36) או ה' רכ"ח (עד 84 ועוד עד 154).

ומכל מקום נראה מדבריו כי באותו זמן עוד היה מעלה מגלת המגלה נדולה בעני

מהשבי הקשין ורבים החעטקו בדבריה. ולפע שנת ה' קי"ח בטו על אשכבותיה אשר לפיהם תקופה השנה הזאת שנת המשיחת, ולפי השערתו לא נמנעו מלכתחה עליה נס לאחר שנכבה התקולות הזאת וסתכו או על חשבנותיה האחרים. מרכרי והמחבר מוכיח כי לא ראה את המגלה בעצמו אלא רק שטע עליה מארחים. מן המקומות השני שונכבה בו טנלה המגלה מוכח נס כן שלא היה לו ידיעה נס מומנו של ר' אברהם בר חייא. כי הוא מזכיר שם את חמי' ישראל שכובו על זמן המשיח וטסרו אוטם לעי סדר זמנים ואחר שהזכיר את הרמפני' וזה אוטר Cum quo concordavit at concordavit etiam Salomo (!) barchinensis in libro migala a megala, de magister

.quo fuit dictum supra (Liber III consideratio IX)

Pierre d'Ailly מן הספרות האסטרטולונית אני מזכיר את הගאנון הצעמתי Elucidarium astronomicae concordiae cum Imago mundi הנודע ייחד עם ספרו theologica et historica veritate Nam ישאר מאטרים מכך, ואלה דבריו מנקום הראשון שהוא דבר בו עלייה: sicut dixit quidam Judaeus dictus Avenare in quodam tractatu de magnis coniunctionibus, dicta coniunctio saturni et iovis non contingit nisi semel in 20 annis octava parte unius anni minus. Et ut idem ait, commergunt (?) de triplicitate ad triplicitem hoc mode: sicut quando incipiunt coniungi in triplicitate ignea, quae dicitur aries, leo, sagittarius, ita scilicet quod coniungantur in principio arietis, postea in vicesimo anno in sagittario, quod es nonum signum ab ariete, et ibi coniunguntur in medietate tertiae partis sagittarii. Postea in quadragesimo anno junguntur in leone, quod est nonum signum a sagittario, deinde in anno sexagesimo junguntur in ariete. Et haec coniunctio vadit in hunc modum duodecies. Postea 13. conjunctio mutatur de praedicta triplicitate in secundam triplicatatem (132 b). אין ציריך לראה שכיוון כזה למגלה המגלה, אף על פי שלא ידע את שמה ולא את שם מחרה, שהקליף אותו באברהם ابن עורא, כי הרברטים דאללה נמצאו בה (צד 116 שורה 14 עד 22) כמעט מלא במללה. בנקום אחר (צד 135^a עד 136^a) הוא מביא חמשית וברוי המגלה על הרבוקים הנודלים מן הדבוק הראשון שהוא בשנת אלפים יס"ה (צד 119) עד הדבוק שהוא במלול בתולה בשנת ד' אלףths תחקפי' (צד 146), ועל הדבוק הראשון הוא מדבר בארכיות וטבאי נס כאן כתה דברים מרבי המגלה מלא במללה, ועל שאר הרבוקים הוא מרכר ורק בקערה אבל בזוק גדול וрок גמנסטר הישנים נמצאו אייז טיעות, אולם לפי הנראה הכניסו אותן רק הכותבים או המדרשים בדבריו. ואחר שהעתיק דבריו המגלה הוא מכادر את השינויים שבין היהודים ובין הנוצרים במניין הימים ווותן סדר הרבוקים לפי טני הנוצרים. ומרבי מכוור שלא היה לפניו העתיקה הלטנית שלנו, כי החדרשים נקראו אצלם בשמות העכריים וכבהעתקה נקרוו בשמות לטיניים. ובנקום שהבאנו למללה הוא מתאים עם המקור העברי וכבהעתקה הלטנית נמצאו כאן שניים ורבים בסדר הדברים, ונראה מזה

שהתהפך הושתתש בהעתקה הערפית ושהיא התאימה כזה עם הגוף העברי. אמן היא לא היתה לפניו נשלחות כי אחד שדבר על הדבוק הנדול טרינון העפר שהיה Post illam sequitur conjunctio magna in triplicitate aerea, sed illam, ut credo, industriose omisit ille Abraham judaeus, nec ante istam nec post aliud מצאו בין דבריו המנלה על אותו הדבר ובין דבריה על הדרת הנצרות שבצ'ר 135/36 ונשפטו רק החורופים ישבנו במנלה. והורכרים היו אם כן גם בהעתקה הצרפתית ונשפטו רק בכתב יד שהשתתפס בו הטעבי.

Pico de Mirandola החכם השני שיש לנו לדבר עליו הוא הפילוסוף הנודע Disputationes in astrologiam המזכיר את מלחת המנלה איזה פעמים בספריו שחו' היה לו ידיעות רבות בספרות היהודים שהוא ספר ויכוח נגד האסטרולוגיה. החכם היה שחו' אוות לבן Pierre d'Ailly ר' אברהם בר חייא וחבירו על טעהו קורא אותו ר' אבנ' עורה בaptero עליו ut qui dicitur Avenazre, ut quem vocant Nasi, hoc est pat- Abraham Judäus, non qui dicitur Abraham Hispanus (VIII, 10) או (V, 10) Abraham princeps, ita apud Hebraeos cognominatur, cuius auditor suit Abraham Al Avenazre librum composuit, quem praetitulavit de redemtione Israel, quoniam illius operis propositum est astrologica via tempus venturi Messiae investigare (V, 12) והוא קורא כאן בז' ר' אברהם בר חייא בז' את מלחת המנלה נאותם השמות הגוטזאים נס אצל העיריקום דיבאטיס וכහעתקה הלטנית. בהתחאים עם העיריקום דיבאטיס בז' הוא קורא את אברהם בר חייא ר' אלן עורה. אצ'שר לטר שמאן השמות האלה אצלו. אבל גראה יותר שהשתתפס רק בהעתקה הלטנית נאמרו של הספר עומק באסטרולוגיה. כי מעתה ההעתקה הלטנית יראה כאלו היה העתקה כל הספר, בעוד שאצל העיריקום נקרא ההלק האסטרולוגי Quinta particula libri de redemtione israel אבל הוא יחר לה נס פרק בפני עצמו, הוא הפרק ה'יב מס' חמשי. שם הוא מביא את דבריו ר' אברהם על הרובוק שהעיר על נאותה צירות ועל הרובוק המעריך על המשיח אישר לפ' דעה אחת היהinha בשנת ה' אלפס ר'ד ולפי דעתו אחרת בשנת ה' אלפס ר'ד' (עד 152/53). ותוסיף עליהם ביאור היסטוריות שנבנה עליהם כל שפתה ר' אברהם ר'ד' (152/53). ואחר כך הוא משיב על כל דבריו ומרכה עליו דבריו לען ובז'ון בדרמי בכל הספר הזה. את יסודות שפתה ר' אברהם הוא סותר בשתי מענות, האחת הוא כי הוא

¹⁾ גם בספריו Abraham Judaeus הוא מביא דבריהם בשם Heptaplomeres (עמ' II, 4) ובשם *maximus* Abraham Hispanus astrologus maximus (עמ' II, 1) אטנט כמי הנראה כיון שם אל אבן עורה כי מה שמובא שם (II, 1) על הרוקע העשוי שאן לו תנועה כלל, הוא נגד דעת ר' אברהם, שער ב') ומתחאים יותר עם דעת אבן עורה (יעין על זה רואין בערך XLII, 243).

הלך בכל חשבונוחיו אחר המהlek השווה של הכוכבים בעור שמהלכם האטיחי הוא וקם המהlek והמלחוף ועל פי המהlek זה לא נזכרנו הכוכבים לעילם נאותו הזמן ובאותו המקום שוצעו מחשון ורב"ה. וטעמו השנית היא כי היהודים טוענים במנין השנאים. כי לפי מיניהם לא היו בין לידה משה וכן בין לירד ישעוי כי אם אלף ושבעה שנים וככאמת זו בינויהם אלף חקיט שנים. ולפי המניין האטיחי כבר יצא יישראלי מעצרים בזמן הדבוק המעד לרפי דעת ראה"ח על לדת משה ועל יציאת מעריהם. והוא מוסיף בלאן בדבריו על הדבוק שיעיד לפיו וברא"ה ראה"ח על ביאת המשיח כי בימי כבר עבר זמן הדבוק הזה והוא אומר עלי Quid quod non solum post illas coniunctiones felicius agere coepit gens Hebraeorum sed non minoribus fere post ea tempora calamitatibus obruta est quam aut sub Tito aut sub Adriano, pulsis super Judaeis omnibus ex tota Hispania a Christianissimo illo rege numquam certe satis landando, ubi et numero et divitiis et autoritate plurimum poterant, qua ejectione nihil unquam fere aut tristius aut acerbius passos ipsi se non diffitentur; ita multi naufragio, pestilentia quam plurimi, fame maxima pars eorum absumpti, ut nobis etiam christianis in tanta calamitate, in qua divinae iustitiae gloria delectabat homines, tamen extrema adeo patientes commiserationem faceret et dolorem. Hic est Messias, haec est redemptio, quam ex Mosaica constillatione Abraham illis promittebat.

(ה) כתבי ייד של הפסחה.

ההוצאה הנוכחית נעשאה על סי שלשה כתבי ייד:

א) כתב ייד אוקספורד Bodleyana 160 (1233) שהוא נסגן כחלופי הגותחים. כתאות א'. עליו כתוב ניבוער בראשתו Spanish, carelessly (Nr. 1233). written, modern 115 ff.

ב) כתב ייד פראנקפורט שהיה מקורה באוצר הספרים של מערצבאכער והוא נסמן כתאות ס'. על הכתב ייד זה אומר ראנפנאייטץ ברישימת ספרי מערצבאכער (Nr. 50): "קלף, פאלא קטען, 56 דפים, כאוותות טרכובות ווישן מאדר". ציטמליך כתוב עליו (M. G. W. J. XXIX, 366). כי הוא נכתב בכתיבה אשכנזית יפה טארד וכי נשחר הרף הראשון עד שכמה מקומות אי אעשר לקrhoטו וחסר תלק נדול שני הדרמים שהם אחר רף ל' ואחר רף מ' ובנקער חלק מרכבה טרף ניג (עין על החסרון האללה בח"ג שבעד 81, 83, 118, 121, 148 (1)).

ג) בדף 28 העורה א' נאמר על כתב ייד ס' ("טומונית, נ"א טומונית") והוא יש להוציאו שלפני הכתב כי ס' היו שני כתבי ייד, אטנס מההתקופה הראשתית שעשה החכם פאונאנטקי פמגלה במגלה יוצאו כי החלף בכאן כתב ייד ס' בכתב ייד א' כי שם הוא אומר על כתב ייד א' "טומונית ובגלון כתוב נ"א בטומונית כמו שהוא בכ"י ס' בתוך הספר" וכןון שהגרסת האורתוגרפיה רקס בגלון הכה נ"א נוכל לזרן גם על הכה אוקספורד בבירור, אך הכה השני היה לפחות הכתוב או רק לפני אחד מקוראי הכתב ייד הזה.

(ב) כתוב יד מינכערן 10 (מדף 267 עד 174) והוא נסמן באות ט'. עליו אומר שטינשנידער בראשיתו: "deutsch um 1550", ומחתימתו יוצאת שהוא מישתלשלט מכתב יד ישכתב בר"ח ניסן שנת ד' אלפים התקמ"ז ל' שמהנה בן ר' שלמה הכהן⁴⁾. הטוב שכותבי יד האלה הוא היבי פ', אבל גם הוא רק כי' ביןנו ונם בו נמצאי הרבה שניאות וחסרונות ואם רוכן רק שניאות קלות וחסרונות קטנות הן הנה יש בינהן גם שניאות המתקלחות את ההבנה ובאיו רק אחדות מהן לדוגמא:

עד 2 שורה 18 מאנשי הדת בטקומות אנשי הדוד.
עד 17 שורה 27 טפנוי שהואר בעולם העlian בטקומות טפנוי שאור העולם העlian.

עד 19 שורה 15 תחולת השעה בטקומות תחולת היישועה.

עד 23 שורה 2 טקוטוחיה בטקומות מוטניה.

עד 49 שורה 3 כי ראשם היישועה בטקומות בראותם היישועה.
שני לו הוא היבי אי' שהוא נופל טפנו לא טפנוי שניאותיו הרבות בלבד,
אשר אחדות מהן אוכיר ברכורי על היחס שבין כי' זה ובין כי' ט', אלא ביוור טפנוי
חסרונותיו. מלבד החסרונות הקטנים שרבו בו יותר משבادر כי' נמצאו בו גם החסרונות
הגדולים האלה:

עד 35 שורה 1 עד שורה 16.

עד 87 שורה 19 עד 88 שורה 21.

עד 92 שורה 11 עד 27.

עד 98 שורה 16 עד 99 שורה 31.

עד 101 שורה 15 עד 102 שורה 7.

עד 111 שורה 7 עד סוף עד 115.

עד 133 שורה 26 עד 134 שורה 17.

עד 135 שורה 15 עד 25.

על החדרון הנдол שבעד 111 כבר העיר הכותב בעצמו באטו"ר, "בכאן מצאת"
חסר בהעתק הרבה ולפי זה כבר היו החסרונות ביבי' שהו לא ענו.

הנרווע ישכטולות הוא היבי' ט'. הנקתב ביל' שוט חשותת עין, אך גם לא
NELKA בחסר כל כך כמו כי'א הנה רבו בו החסרונות עד פאר וחרבה מקומית אי'ן
רבורי טובנים כלל, ובאיו רק חלק קטן מהם:

עד 14 שורה 8 בכינן התשנים בטקומות כמנין התשנים.

עד 15 שורה 31 ואלי' בוא ספיקא כל כך בטקומות ואל יבוא ספיקא בלבד.

עד 16 שורה 32 כל דבר טבואר בטקום כל דבר טבואר.

עד 23 שורה 17 את האדם בטקום את האור.

(4) מן ההצעה הראשונה של פאנגןסקי יוצאת שהו לא פגינו בג' הקטע הקפנו בטגירה המנולה הנמצאה בכתב יד אוקספורד 25 (רשימת ניובייר Nr. 221), ולפי עדותו טהיחיל הקטע הזה בצד 161 של הצעתה שורה 16 וטשו הווא בצד 164 שורה 25 ווש' בו חדרון גם בחדור הדבאים האלה, ועל גירסאות היבי' הזה לא צחאטו אציג' מאומה. כבר הזכרתי לעמיה שבוטב היבי' הזה קורא את מנגלה חטנלה בשם ספר הcken' ושהוא עשה את אבן עוזרא למחבר הספר.

צד 24 צורה 9 צויטה הטבול נמקום נורית הטבול.
צד 25 צורה 32 הוה ראיי לטעללה בטקסם הוה האור למעלה.

עד 27 שורה 18 ולא נחטא בנו בטעות ולא נחטא בנו.

עד 44 שנים לא ניתן בתיוחה בטוויס לא נארה ביצעה.

כאשר כל אחד מכתבי היד נשتبב לא היה אפשר ללבת תמיד אחר אחד שבס
אלא היה צריך לבחור נקודות אחד ברכבת והנקודות אחר ברכבת זה, אבל כאמור
בכל המקומות נמצאת נאה מה הנרטא הישרה, ורק במקומות מסוימים היה צריך
לנחות מובלם. על היות שביניהם נראה רק את זה בכירור, כי כי ט' ובי א' יצאו
ט' כי אחד מפני רוכ'h השניות וההסדרות השיטויים שבשניותיהם ואני מביא מהר
הרבונאות באלם:

עד 16 שורה 1 הכתוב הטעון את טעמו בנסיבות הנסיבות הכתוב הוא טעון את טעונו.

צד 18 שורה 12 לא בטקום אלא.

צד 22 ישרה 19 הרוח הנכואה בטקום הרוח הנגודה.

צד 28 שורה 11 עטירת גלגול חדש במקומות עמידת הרנו ונגלול החדש.

צד 37 שורה 12 שנייהם מוסיפים וביתן שלישית.

עד 43 שורה 11 כתמונה במקום בחרנונה.

צד 50 שורה 16 מחרת האבר במקום מצורת האבר.

צד 75 שורה 18 זכיה השכט כרבור הנו בטקום לדבר גדר'ן.

ורחובות אפדיים ומחא שירוש אהר רבל בקבי בור ואנזרה אם אלנו מכם צייר

אין סעיף על שכושם:
עד 11 שורה 1 ארבעה אלפי אלפיים במקום ארבעה אלפי אלפי אלפיים.
במקרה שכונתי בקובץ נקבע.

עד 120 שניות וגובהה של גלישת הגלית על הקרקע בזמנים וגובהה של גלישת

אל הימנין, בנו של שפרא במחוזות הלאומניים.

הוּא כְּלָבִשׂ בְּמַעֲשֵׂת כְּלָבִשׂ וְכְלָבִשׂ כְּלָבִשׂ בְּמַעֲשֵׂת

ג'זע גזעב גזעאָה לא באניגו איזטן גזעניאָן?

יש לי רהיטר עוד על שני פרטיהם אישר מוקומם ככאנז.

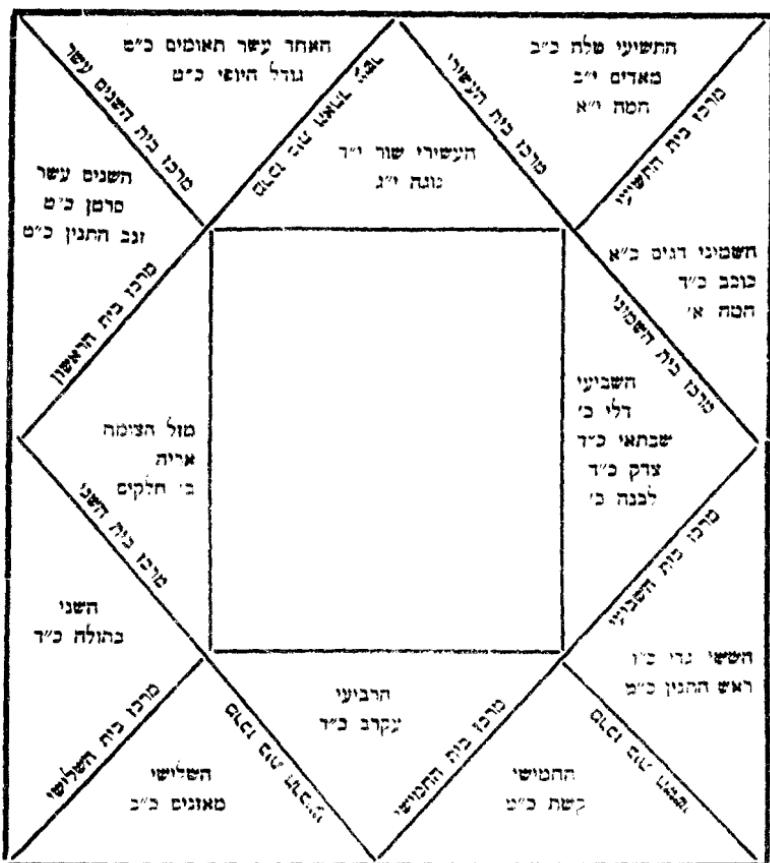
א) בשער החמישי נזכר בפתח רצוף אצל כל רצוף ורבוק יתורי הצורה ה�מת והטללה באהה נס בלשון יהוד כמו יתר המערב (צד 152) ויתר הצפון (153). ברוב הטקסטים נושא בכלל חבריו היד רק את הנרטה יתר או יתר' בראש אלל באיזה מקומות נפוץ נס את הנרטה יתר בדלות ובחוור אס הפללה באהה בלשון יהוד. בטקסים וראשון שבאה בו הפללה הוארת הופת ראתה אלה אמר הפייאר תורה: "על יתורי האורה הוארת אשען"

¹⁾ כל החרנות שנות בישיבות עין כרם 12 חנוכה ד' ח' 16, ב' 16, ב' 27, ב' 27; ו' 27, ב' 27.

² י"ז שם מקומות שבתוכם אחד מטבחיו ד' א' וט' מטבחים עם כבש ד' ט' גבר האחים
וביתיהם נמצאו זה אבל כב' ט' (עין צד' 7, הדעת צ' 10, א' 16, ב' 81, ח' 1, ד' 85, א' 101, י"א, 108, ב') אבל גם על ספתו זה לא נוכל להזכיר כמעט כמעט כלל.

הטול הצotta והעשירי והשבטי והרביעי (עד 121), ועל פי הביאור זהה נראה כי הנושא היא יתיר בדלה, כי בחמתם הכוכבים נקראו הבית הראשון והרביעי והשבטי והעשירי יתירות (עיין מלון של בן יהודה א'ר 2199). אמנים מלבד שברוב המקומות כל כי נוראים רק יתיר או יתר בריש הנה בלאשון רבים כותבים גם כן "יתרי הצורה" בעוד שלשון הרבים של יתר היא יתירות, ומפני זה לא רצוי לשנות את נסח הכה"ז וכתחתי הטלה בריש. ואולי יש לחלק בין יתר ויתיר (או יתר) בדרכו זה, כי מלח יתר נופלת על הכתים הנוגרים ומלה יתר על המזלות העוטדים בכתביהם הרים ומפני זה נמצא כמעט בכל המקומות המדוברים על המזלות ורק הנורא "יתרי הצורה" ובמקומות המדוברים על הכתים כגון יתר העצון או יתר העטרכ נס את הנושא יתר.

ב) לשנים מן הרוקים שטורנו עליהם בשער החמיישי נוספו בכל כי חטונאות שנרשם בהן מצב כל הכוכבים והמזלות בטולו'ו' שנת הדבוק (עד 121, 148). והחטונאות נמכרו שם נס בחרק דבי הספר. בכ"ט נמצאת עוד חטונה שלישית (עד 123) אבל לא נרשמו בה הכוכבים. וכבהעתקה הלטינית באו' החטונאות אצל כל הדבוקים. אבל אין להביא ראייה מזה כי הוא נס במקור העברי, כי כפי הנראה החטונאות שבבהעתקה הלטינית אינן מקוריות ועודבר על זה עורך להלן. ונס מן חטוף העברי בעצמו אין להזכיר אם מתחילה זו חטונאות אצל כל הדבוקים. ורק הנה יש ספק להשערה הזאת שאין להבין לטה חוטיפ וראב' חטונה דוקא באו' דבוק שכבוד 148 שאין לו יתרון על שאר הדבוקים. ואם נרצה לומר שמתחלתה זו חטונאות אצל כל הדבוקים או צריך לומר שככל כי שלנו יראו טב' אחד שנשתמרו בו כל החטונאות חזון מן השתים הנוגרות. והחטונאות הנמצאות בכ"ט שלנו אינן מתחימות זו עם זו כי בחטונאות שכבוד 120 ובצד 148 יש לקצת הכתים צורה מרובעת ולקצתם צורה משולשת וכן הוא נס בבהעתקה הלטינית. ובחתונה שכבוד 123 צורה כל הכתים משולשת היא, ועוד בראש בחטונה שכבוד 120 מרכז כל בית וכחתונה שכבוד 148 חסר זה וכחתונה שכבוד 120 עצמן המרכז בכתה בהם שלא במקומן. ודורי פרופ'. סיטאנסן כאב לי בשם החכם קראנשטיירטס מקאפענהאנין הבקי בספרות האסטרולוגיה כי אין דרך האסטרולוגיות לעשות קצת הכתים מרובעים וקצתם משולשים אלא לעשותם כולם משולשים, ונס תיקן בעכורי את חתונה שכבוד 120 ואני מציג אותה פה על פי תקונו.

ו) ההתקתקה הלטנית.

בבר חוברתי לטעלה כי השער החתימי של מלנה המגלה געתך ללשון צרפת ומשמעותה לילען הלטנית¹). ההעתקה הלטנית נמצאה עוד הוות כאוצר הפסרים שכואלטמונטשל נביי 177 עד 479 (זרע 1838) שנכתב ע"ז מוחבים שונים: נסאהה הטז' דשנתה 1470 עד 1486 (לטינן והנצרים²). בראש ההעתקה כתוב: *Incipit liber Abrahae principis de redemptions Israel Completus est iste liber de redemptions filiorum Israel, quem transtulit de gallico in latinum Theodoricus de Northem,*

ו) על ההעתקה הלטנית הניר חלה קוונטנטון בע"ז בתק R. E. J. XI, 281
ביבוי על רישיותו היינטנסק ואחריו שאיינטנסידער בע"ז 69 Z. H. B. IX,
עמ זעק Heinemann. Die Handschriften der herzoglichen Bibliothek zu Woltenbüttel I, 348, Woltenbüttel 1844
טפוני רב הירניות והמצאות כמעש בכל אלה טולח. ועורני בקריותה כמה פרוסות חחכם ד"ר שאנגניר וקובל נא את תודתי בו בפאנן.

theologiae ordinis praedicatorum (1) המעתיק זהה ומتن baccularius רק במקומות הווה, אמנים מטה' שמנכיה מלחת המגלה על ידי Henricus de Bates רק בקדמת ספר de mundo שהוא העתקה אחד הטפרים האסטロלוגיים של אבן עורה, מוכח שהיתה לפניו לפחות העתקה הזרפתית בערך שהעתיק הספר הזה משלו, צורכת ללשון הלטנית והוא בשנות 1281 למן הנזירים (עין שטינשנידער Abraham ibn Ezra 126 האסטROLוגיים של אבן עורה נבנתו של Henry de Bates ואלי נעשה נם ההעתקה הלטנית באותו הזמן).

פתחת השער החמישי מז' 111 עד 116 שורה 10 נשמטה בהעתקה, במקומה באשה שם פתיחה אחרת על השפעת הכוכבים על העולם התהוון שאין מקורה בדברי ראנבייל כלל. ובמהלך העתקה עצמה יש שניי סדר רדברים כי הנוף העברי טונה תקופה את מיי הרכוקים השונים זה אחר זה (116 עד 117) ומכאן אחר כך (117 עד 118) מה הוראות כל אחד מהם, וההעתקה מכונת הביאור זהה בתוכך סידור הדacons וטברות על הוראות כל דבוק מיד כשהיא מוכאה אותו. ונראה שבהעתקה הזרפתית זו הרכוקים כמו שם בגוף העברי כיוון שעוז pierre d'Ailly מביאו אותם בין שהונרתו לעיל. מלבד זה נם החופף ונרע המעתיק איזה פעמים בפרק זהה. בחלקים האחרים של העתקה נשאטו רוב הרכוקים שאינם גונעים לדבוקים עצם כגון הפסמור על מאני (צד 138) ורוב המקומות שבתוכם מראה המתברר כי הראות האסטROLוגיות על זמן המשיח מתאימות עם הראות מדורי התנ"ך. אבל הרכוקים עצם חוץ מן הפרק על הרכוק הנדול טריעין האש צד 141/42 העתקו בשלמותם, רק שבמקומות אחדים נשאטו מן העתקה אותן הרכוקים הכאים גם בתגובה, וכבר הזכרתי למללה כי בהעתקתו נמצאו תമונות אצל כל הרכוקים אבל כפי הוראות רוכן אין מקורות אלא נספרו מאחד הכותבים. כי כשחדר בעתקה מספר החלקים אצל כוכב אחד, נמצא ברוב המקומות החסרו נם בתמונה¹), ומה מבואר כי כותב התמונה שאב רק מדורי הסע. ואין ראייה על מקורות התמונות טוה שהן מביאות את מספר החלקים אצל כל המלות בעוד שהספר עצמו מביא רק את מספר החלקים של המול הצומח והטול שהוא בחזוי השיטים. כי מחלקי המלות האלה היה אפשר למצוא נם אה ללקן שאר המלות על ידי חשבון פשוט.

ההעתקה בטו' שהיא לפניו משובשת היא מאוד, אבל בוגנע לרוב שניאוותה וחסרונותיה אין ספק שלא היה בה מתחלה ושrok הנקובים הביאו אותן בתוכה ועל זה תעיננה הדוגמאות האלה:

טול הרכוקים "צריכים אנו להתחיל בחשבון מן הרכוק הרבה" (23 שורה 118)

¹) צד 181 שורה 10 שבתאי בתאומים יא' חלקיים זדק עמו ה' החלקים. בהעתקה נשאטו שני הכוכבים ובתמונה כתוב עליון רק זה: coniunctio in geminis. צד 186 שורה 13/14 נוגה בטליה ב'א' חלקיים כוכב ברגנים יא' חלקיים. בהעתקה חסר מספר החלקים אצל שנייה וכן בתמונה. צד 148 שורה 8/9 נוגה בDAL ב'א' חלקיים. בהעתקה חסר מספר החלקים וכן בתמונה. צד 126 שורה 10 בהעתקה נסתם טאריס ודרבירים ולבנה עמו בסול ה' פארדים. ואצל טאריס חסר מספר החלקים (וביתו היה יונע משורה 21).

Oportet incipere in computo valde magno coniunctionis
ונמצא בהעתקה להן שם magnae תחת המתרחף
Secundum וציריך ליה סימן „כטלהנה המתרחף
אשר בו חזובים ראש השנה“ (צד 119 שורה 13) נמצא בהעתקה
motum suum ubi est principium anni
הטלה והטלה החזוב נכתבת ברוכם מקומות קבועים ונום כאן הוה כחוב
רק מולא שהוא דומה לטלה ubi אישר לאחריו וטפני זה החסיר אותה אחד הכותנים.
Et quia coniunctio parabitur in tertia:
ובאייא לראייה עוד התקופה הזאת: Et quia coniunctio parabitur in tertia:
mense istius anni secundum sapientes istius artis quia isti duo anni
qui sunt 208 et 268 mundi, sunt convenientes ad renovandum
grandes novitates in mundo. הבריט האלה אינם מוגנים כלל. אין הטעוק העברי
(צד 154) יוצא שיש בהם חסרון של שתי שירות טחכמי האומנות הו (שורה 5)
עד חכמי האומנות הזאת (שורה 7), ואלו היה החסרון נבר לפניהם הטעה היה משפטם
כל המאמר או היה טשדרל למצאו שום טובן בדברי הטעוק, וכוראי היה המאמר
לפניהם נשלטונו ורק הנותרים החזרו את שתי השירותות.
על שניאות אחרות יש להסתפק אם נפלו רק בכ"י שלטנו או אם כבר היה
משמעותם האם הכהן העברי שטממו נעשה ההעתקה הערטותית או כי ההעתקה הצרפתית
שטממו נעשה ההעתקה הלטנית, ומהן: super unum regem vel super regnum;
super regnum etiam significabat super eas.
sum תהה „על מלך אחד בתוכן מלכותו“ (23 שורה 117).
(11) שורה 136).

יש нам מקומות שטעה בהם המטעוק כבנת הטוקן, ומהם
Haec coniunctio valde magna renovat regna et confirmat consuetudines
ונטוקן העברי כחוב שם (5/6, שורה 118): והדוקן הרוב הוא המתודש את המטלבות
והטוקנים את המטלבות, והטעוק טעה בחבונת טלה והטוקנים וקריא אואה ונטקונים התחת
ונטקונים וכן טעה גם כבנת הבריטים, (ומול עקרב הוא בית מלכות הרשע) (15 שורה 122).
Et signum scorpionis fuit regni et domus pharaonis
אבל נטוף מטפרק הטעות האלה קטן הוא, ומן ההעתקה בכללה ניכר כי המטעוק
הבין את דבורי המניילה על גנון ונס השחתתש בכ"י טוב של הטוקן העברי. נטקים
אחד שטעה ורק ההעתקה את הנרטה הנכונה. כי הכהן של התפקיד נורסים שם
(צד 120 שורה 2) „הכוכב השלישי על השנה“ או „הכוכב השלישי השליט על
השנה“ ודק בהעתקה לא באח הטלה „השלישי“ שאין לה טובן. ואולי הדרק עמה
שם בצד 118 שורה 21, כי כל בכ"י שלט נורסים שם „בשנת הדבוק“ וכבהעתקה נמצא
mbutus in hora coniunctionis mihi וחותה לפניה הנרטה כבשעת הדבוק, ונראה שהוא שזה הנכונה.
משער מקומות יוצא כי לפניהם המטעוק היה יותר מכ"י אחד, שבטוקום האחד
כחוב 2960 anno mundi al. 2940. ובטוקום השני כחוב בתוכן התמונהatus venus
12 in piscibus al. 12. בטוקום השני אין אחת ממשית הנוטחותוTheta מעם כ"י
של הטוקן ואברה שוכלים נורסים שם (143) שורה 17) נהגה בגדים ר'. אבל בטוקום
הראשון (צד 130 שורה 3) נורס הכהן מ' שנה אלף תתקמ"א והכהן א' ופ' נורסים

שנה אלףים וחמשים, והגראן הגנונה שם גרטה כ"י א' וט', גטוה גראה שלכ"י אחד שהיה לפני המעהיק טקור אחד עם ה"כ"י ט', ויש לו עוד סטך מס' 126 שורה 9/10 כי שם יש חסרון בכ"י א' וט' מן חלקיים עד חלקים, והחסרון הזה נמצוא גם בהעתקה, ואין לטעון על זה מן הטקסטות המתוארכות לטעללה ישנה רק ההעתקה שמייה את הנושא הגנונה, באשר זו לפni המעהיק שני כ"י.

שנתיים דברים נמצאו בפסיפי חלקי הוכנים במלודות שנתן הרובוקים ואבן פה רישימה מהם, אבל אין ווושם חלקו הטולות הכאים רק בהתניות טפוי שהם נופנו מוכתבי התמונות כאשר הרואיתו לטעללה.

עד 120 גלוון החמונה חמה בטלה י"א בהעתקה י".

עד 120 " " מארדים בטלה י"ב בהעתקה י".

עד 122 שורה 19 טאונס י"ח בהעתקה כ"ח ובתמונה י"ת.

עד 122 שורה 20 טארדים בטלה י"ח בכ"י ט' ובהעתקה י"א.

עד 124 שורה 8 מארדים בחאותים י"א בהעתקה י".

עד 124 שורה 28 ערך ט"ז וכן בן בהעתקה אבל בתמונה י"ג.

עד 126 שורה 9/10 בכ"י א' וט' חסר חלקים עד חלקים וכן בן בתמונה י"ג. רישמה לבנה עם עוגה בטלה.

עד 126 שורה 11 שכחאי צדק נוכב בוגדים כי בכ"י ט' בתמונה י".

עד 127 שורה 26 כטללה י"ט בהעתקה כ"ט.

עד 127 שורה 27 נוכב בוגדים כי בהעתקה כ"ג.

עד 128 שורה 1 נעל הרין בכתוללה כ"ח בהעתקה י"ת.

עד 129 שורה 1 מאונים כ"ד בהעתקה כ"ג.

עד 129 שורה 2 צדק באירה כ"ח בהעתקה כ"ט.

עד 129 שורה 3 לבנה בוגדים כ"ד בהעתקה כ"ט.

עד 129 שורה 4 אריה י"י בהעתקה י".

עד 129 שורה 5 נוכב בוגדים י' בהעתקה ח'.

עד 129 שורה 6 לבנה בשור י' בהעתקה באירה י'.

עד 130 שורה 4 גדי כ"ו בהעתקה כ"ג.

עד 130 שורה 5 נוגה בטלה כ"ה בהעתקה כ"א.

עד 131 שורה 10 שכחאי צדק נשפטו בהעתקה ובתמונה נאמר דבוק בתאותים בלי מסטר.

עד 131 שורה 11 לבנה בשור כ"ה וכן בתמונה צ"ז.

עד 132 שורה 3 לבנה בוגדים כ"ה בהעתקה כ"ג.

עד 134 שורה 22 שור כ"ה בהעתקה ט'ו.

עד 135 שורה 11 מאונים כ"ה בהעתקה ט'ו.

עד 135 שורה 13 נוגה וכוכב בהעתקה בלי מסטר וכן בתמונה.

עד 137 שורה 1 מאונים ד' בהעתקה ח'.

עד 139 שורה 28 נוגה בטלה י' בהעתקה ז'.

עד 142 שורה 23 גדי כ"ה בכ"י ט' ובהעתקה כ"ג.

עד 143 שורה 17 נוגה בוגדים ד' בהעתקה כ"א ולפי אחרים י"ב.

צד 143	שורה 18	כוכב בדינט י"א בהעתקה בקשה י"א.
צד 146	שורה 12	טארדים בגדי כ' בהעתקה כ'.
צד 146	שורה 13	לכנה באדריה כ"ד בהעתקה י"ד.
צד 148	שורה 8	עקרב כ"ה בהעתקה כ"ב.
צד 148	שורה 9	ננה בהעתקה בל' מספר וכן חתמונה.
צד 151	שורה 7	חזי השמים דינט כ"ד בהעתקה דלי כ"ט.
צד 151	שורה 9	טארדים בדלי כ"ד בהעתקה כ"ה ובחתמונה כ"ט.
צד 152	שורה 5	טול הוצמת קשת חזי השמים מאזנים בל' מספר וכן בהעתקה וכחתמונה קשת ז' ומאזנים ט"ז.
צד 152	שורה 29	כוכב נטלה י"ב ובהעתקה ב'.
צד 153	שורה 20	טמאנים כ"ד בהעתקה כ"ו.
צד 153	שורה 23	טארדים בכתולה ז' בהעתקה בל' מספר וכחתמונה כ"ב.
צד 118	שורה 10	כדי שיכל הקרווא נעצמו לדון על טיב ההעתקה אונן לפניו חלהחה וטופה. (צד 116)

De coniunctionibus saturni et iovis.

Coniunctiones saturni et iovis significant majora quae fiunt in hoc mundo, quia sunt altiores et tardiores motu aliis. Fit autem una coniunctio post aliam 20 annis, Cum autem fit prima coniunctio in signo alicuius triplicitatis, manent coniunctiones in eadem triplicitate, quo usque perficiantur coniunctiones 12 vel aliquando 13. Vocatur autem coniunctio parva, cum mutatur coniunctio de signo alicuius triplicitatis ad signum aliud eiusdem triplicitatis. Et fit semper sequens coniunctio in nono signo a signo coniunctionis praecedentis, ut si prima coniunctio fuit in ariete, sequens fiat in sagittario. Dicunt autem sapientes huius artis, quod haec coniunctio parva significat super modum regni unius tribus, si mutabitur an non, et super bella ventura super unum regem vel regnum suum et super inimicos eius et super siccitatem et pluvia et super fertilitatem et abundantiam et famam et talia similia. Cum autem stantibus coniunctionibus in eadem triplicitate revertitur coniunctio ad idem signum, in quo fuit prima coniunctio illius triplicitatis, tunc vocatur coniunctio media. Hoc autem fit post tres coniunctiones et annos 60. Haec coniunctio media significat super regna, si mutantur de tribu ad aliam tribum vel de gente ad gentem, vel de provincia ad provinciam. Et testificatur novitatem aliquam venturam regni gentis illius. Cum vero mutatur coniunctio de una triplicitate ad aliam sibi proximam, vocatur magna, sicut de signis igneis ad terrea. Fit autem in annis 238. Haec coniunctio magna

sive major significat destitutionem et mutationem regni de gente una et conjungi regno alterius gentis vel regnum alterius gentis sibi addi, si signum ascendens coniunctionis unius testificatur signo ascendentis coniunctionis alterius. Si vero ascendentia sive figurae istarum coniunctionum sibi invicem non testificantur, significat tulmulum regni et tribulationem. Cum autem coniunctiones transiverunt omnes triplicitates eorum et revertuntur ad triplicitatem primam vocatur coniunctio valde magna. Fit autem hoc post annos 953 et 48 coniunctiones. Revertitur autem tunc coniunctio ad signum secundum primae triplicitatis, ut si prima coniunctio fuit in ariete, ista sit in leone. Haec coniunctio valde magna renovat regna et confirmat consuetudines secundum modum, quo fuerunt in coniunctionibus praecedentibus. Si autem fuerint coniuncti in domibus stellarum bonarum et in coniunctione bonorum, confortatur iustitia et pax et amicitia. Si autem fiat in domibus et societatibus malorum, crescit iniquitas et odium. Sie fuerit coniunctio in signo fixo, significat quod erunt dies regis longi. Sie fuerit coniunctio in signo bicorporeo, erit mutatio de iustitia ad iniustitiam. Si vero fuerit coniunctio in signo mobili, dies regis non erunt longi. Si etiam fuerit eclipsis solis vel lunae cum aliqua istarum coniunctionum in mense coniunctionis vel in propinquitate, erunt modi istius coniunctionis fortes et diversi in modo suo sive de bono in melius sive de malo in peius. Omnia vero ista diversificantur et augmentur vel minuuntur secundum modum stellarum aliarum in hora coniunctionis. Cum vero coniunctio revertitur ad primum signum primae triplicitatis, in quo fuit prima coniunctio, ut si prima coniunctio fuit in ariete, tunc post omnia signa transita revertitur ad arietem, hanc coniunctionem vocaverunt coniunctionem fortem. Haec coniunctio fortis renovat statum mundi, ut at statum pristinum revertatur. Tunc enim dicunt, quod coniunctionum postremus (?) status mundi revertitur ad modum et formam priorem. Fit autem hoc post 2859 annos consumatis 144 coniunctionibus.

.(154 טרף 7 עד 153 זכר) (ב)

Alii autem sapientes huius artis dicunt, quod accipienda est coniunctio, quae erit in principio cancri, quia est domus lunae et exaltatio iovis et sunt stellae claritatis et iustitiae. Et

nos invenimus quod incipiet ista coniunctio in medietate primi gradus signi secundum medium motum siderum, quem in omnibus istis coniunctionibus computavimus, anno mundi 5264 (!) erit coniunctio in medietate primi gradus signi canceris. Erit autem principium anni illius in ultimo secundae horae primae noctis 24 die secundi februarii. Signum ascendens 26 librae medium coeli 29 canceris. Saturnus et jupiter in geminis propinquai ad coniunctionem. Caput draconis cum eis in isto signo, quod est nonum a signo ascendentem, quod est dominus iudicij et veritatis. Mars in virgine retrogradus in 12. domu. Sol venus mercurius in signo arietis, luna in aquario et ipsum est signum circuitus a primo principio. Et luna erit domina illius anni et fortificabit in tota coniunctione quia vadit ad angulum septentrionalem et est domina domus loci coniunctionis, quod est signum cancer et ipsa est addita in suo respectu in principio anni cum iove a tertio gradu aquariorum et est addita veneri et mercurio et soli de sexto, qui est respectus amicitiae. Et erit mars recusatus a luna et sole et istud testificatur super fortitudinem iudicij et iustitiae in ista coniunctione. Et erit parata eclypsis solis in principio mensis maii in isto anno in signo geminorum in loco coniunctionis et tempore istius eclypsis erunt saturnus et iupiter coniuncti cum venere in isto signo. Et similiter parabitur eclypsis lunae in medietate maii supradicti. Et erit tempore eclypsis solis et eclypsis lunae mars respiciens ibi aspectu quarto et ita respicit ad locum coniunctionis. Et omnia ista significant novitates istius coniunctiones, unde ista figura.¹⁾

Et quia coniunctio parabitur in tertia menso istius anni secundum sapientes istius artis, quia isti duo anni, qui sunt 208 et 268 mundi sunt convenientes ad renovandum grandes novitates in mundo. Et quaelibet pars istorum sapientium habet rationes pro sua parte. Et sunt isti anni quorum significatio est fortis et mirabilis et magis timenda inter omnia signa, quae fuerunt ante ipsam. Et deus coeli ista convertat in bonum, quia scriptum est: Quia ego creavi coelum novum et terram novam nec memorabuntur antiqua. Et sic est finis deo gratias.

בשםך רחמנא.

אני אברהם המספרדי ב'ר חייא וצ"ל הגנוי מתקופת בעז נורא
עלילתי. לחמי מנילה. שחריה מנגלה את סוד הנגולה. ואני פותח בה
ואומר. ברוך יי אליה ישראל איש הארץ כל בריותיו טאן ומכלוי
טה. ויאמר את עולמו בדעת ובכחמתה. וכבר בישראל מכל לשוני ואחתה.
5 חישקם באחבותו. ושפטם חלקו ונחלתו. וקראמ שבעתו וסגולתו. ובבשיהם
בישועתו ונגלותו. ככתוב כי מאהבת יי אתכם ומשטטו את השבעה
אשר נשכעד לאחותיכם חזק יי בכם ויבחר בכם¹. וכחוב והייתם
לי סגולה מכל העמים². וככתוב כי חלק יעקב עוזרו יעקב חבל נחלתו³.
10 וככתוב כה אמר יי בוראך יעקב ויוצרך ישראל אל תירא כי גאלתיך
קראתי בשפטך לי אתה⁴. וככתוב כי אני יי משיעך⁵ ונואך קדוש
ישראל⁶. יהי שמו הקדוש מפאר לעדר וטישוכ נצח.

ואחר שקרמתי שבחו של מקומ אשר חוכמה ומצוה לסתוח בו בטני כל אחד
ולהקדימו לפני כל עניין ודבר אני מתחילה בעניין החיבור ואומר. כל דבר אשר עירקו
מן התורה והוא מהזיק טובה לישראל בננות הוה או מאנע את לכם באוננה או 15
טומף להם בטעון ותקוה טוב לו לאדם לחזור עליו ולחת את לבו לחפש מענינו
ולגלוות גינוי וכל שכן אם יהוה הבתוב מתחבב אותו ותרחיב⁷ אותו לכל אדם לדודשו
עליז וlothתעך נבו. אתה מוציא עניין הקץ אשר אנחת טיחלים אותו ועינית הלויות
בו מתחזק כל המדרות הטenuous האלה כי החזר עליו חוקר על דבר אשר עירקו מן
הتورה והוא מתחזק טובה גוזלה לישראל והחטאין בו טסיף אמונה ויראה והמקווה 20
לעט והגבותה בו מרבה זכות ומצוה וראוי להיות לכם מלא שמחה וחדרה. ואני מוצאים
הכתוב טרשה לכל אדם וטרוחב לבו לחזור עליו כי הנה מצאונו כל דבר תורה שיש
בו איסור או חתר או נורס למטען או לנוף אין אדם רישאי לחת נבו טעם מלבד
אכל חייב הוא לפצוח על דברי תורה וחכמיה זיל ולא יסור מדבריהם יטנן או שמאן
ככתוב כי יפלא טפַך דבר למשפטך בין דם לדם בין לדין ובין גנע לנגע. וככתוב 25

א) פ: אני מרחזוק. ב) מ א: נורא תחולת. ג) פ: סכל אומה. ד) פ א: נשבע
ויאלבזוווכם. ה) הכתוב אומר: [לא] מרכובכם מכל העמים] חזק יי בכם ובחר בכם [כ']
אתם התפעט מכל העמים] כי מאהבת יי אתכם מישוטרו את השבעה אשר נשכעד לאחותיכם.
ו) צ"ל: גאלך [아버지 יעקב. וככתוב אני עוזרתך נאם יי וגאלך] קדוש ישראל. ז) פ א: ומרחיב
לכל אדם. ח) פ: מוציא עניין אשר. ט) פ: והמקווה בו והבטחה לך.

¹ דברי ז' ז' – ח'. ² שמות יט' ח'. ³ רברום ל'ב ט'. ⁴ ישועה מ"ג א'.

⁵ שם מ"ט כ'ז. ⁶ שם מ"א ז'.

וכאת אל הבהנים הלוים. וכחוב על סי הזרה אשר יורוך. וכטשו כחוב לא תסור
 מן הדבר אשר יגידו לך ימן ושתאלן¹. למלך שאן לך רשות או להוסף או לנורע
 בכל הנזכר בכתובים האלה על הדבר אשר הזרו חכמיינו זיל. ואתה מזא החקירה על
 הקץ אינה נהגת המנהג הזה אבל הכתוב הרשה לכל אדם אין טיש חן הכל לדבר
 בו² ולחקר עלייך בכתוב ישותטו ריביט ותרבה הדעת³. ולשון ריביט אינו נהגה
 חכמים לבוד אכל שאינם חכמים עוזוטים⁴ עליהם כי הם הריבים. ותמצא הכתוב משפט
 את מעשיהם וקוראי אותה דעת שנאמר ותרבה הדעת. וכן כחוב יתבררו ויתבלטו
 יצירפו ריביט⁵. התיר לדברים להתריר ולהחלנן ולהצטרכו ולדבר בעניין הזה על כל
 דברך. ואפילו אל הרשויות אישר הם מעייניטים בדבר זה לא נתן פנס אלא שניים
 וריביטים להבין. כחוב ולא יבינו כל רישעים. ואטר והטשליטים יבינו. ולא אמר והגדיקים
 יבינו אשר הם חמותה והרישעים הנගרים לפניהם למדך שלן הנזון את לנו להקר
 ולחוור אפילו איותה לא חכם ולא צדיק אכל פאטין בדרך יגול הוא להבן ולהחצכל.
 כחוב ומצדיק הריבים בככנים לעולם ועד⁶. אף הריבים המצדיקים בסתות הזה
 והמתאימים בו⁷ יהיו בככנים. וכשראייה הכתוב תחריר לריבים לשוטט בדרך זה אמרתו
 15 בלבך אם בער אנכי מאש⁸ ולא בינה אדם לי⁹ ואם ריקם מהכטה ופזרה ועריהם
 מעשיהם טוביים ומיראה יכול אני על כל זאת להנטות עם הריבים ואתייה כישיטש עבدهם
 וחוקר כמהי על הסתום הזה. ואם אני רואים נוראים בחכמה ובבעל הוראה באנשי
 הזרות ומנדרלים אשר לפנינו חקו על העניין הזה והשנו¹⁰ השבונאות ונתנו
 מניניות וכלם בעוניות חלשו ועכדו אל יעכני¹¹ זה ואל יטנע אותנו טלחוק אחריהם
 20 ולעשות במעשיהם כי אין לנו אומרים שלן החוקר עלייך ודרורש אותו הוא מזאו
 בלי שם ספיקא אבל אני אומרים שהחוקר עלייך משוכחה במעישיו וובל היה כי
 מכון את הדרך ועומדי על עיקר הצד אם ישיעו מון השטמים. כחוב ישותטו
 ריבים ותרבה הדעת. שהקץ וסוף הנלות הזה יהיה ידוע ונגלי וכל שכן בקירות העת.
 כתוב כי טחותים וחותמים הדברים עד עת קץ¹². להודיע כי בקירות העת לא יהיה
 25 הדברים טחותים אבל יתבררו ויתבלטו וזהו ברורים וגלוים לעיניים בדרך הטלון והחזרה.
 ובכל הראשונים היו מתחסקים יי בעניין הזה לחוק את אטיניהם ולשטר להם שבר פועליהם
 כאשר אתה מצא בדברוי רוז'ל במקומות ריבים שהם מדריכים על הקץ גנותיהם בו¹³
 רמו וכאשר עשה רכבי סעדיה גאון זיל בטירוש ספר דנייאל וברוב החבורים אשר
 חביר כניין ספר האמונה¹⁴ והחבור הנקרא ספר הגלויה¹⁵ וכן ריבים לפניו ולאחריו דבמרו
 30 על הקץ כל אחד מהם כפי בינו והראה לו בסברתו¹⁶ ורואים אנו ללבך על דברם
 ולחתלך מהם ואל שדי יתנו ויעורנו.

- א) א: לדבר בו בכתבוב. ב) מ: אינו חכמה לבדם. א: איןנו גוזן הכתוב לברם.
 ב) מ: טורפים עליהם. ד) א: וקורא אותם דעתם. ה) פ: אינו חכם. ו) פ: והמתאימים יאנו
 ז) פ: אנכי ולא. ח) מ: סוחוק בתם. ז) מ: מאנשי הדת וממנדלים אשר לפניהם חקרו
 מון העניין הזה. י) א: וחשבו ומנו. יא) פ: אל יעכנו ואל יטנע אותנו. יב) פ: וובל מזאו.
 יג) מ: את דרך מעומר. יד) פ: חי מוחזקים לחוק את אטיניהם. יז) מ: גונתיהם רמו
 יז) דביבים יי ח'—י"א. יט) דניאול יב' ז'. יט) שם שם ז'. יט) שם שם ז'. יט)
 יט) משלו ל' ב'. יט) דנייאל יב' ט'. יט) נאמר החשוב. יט) עין ספר זכרון לואצטוני
 להחכט ר' אברהם הרכבי תלך ח' עמור קליג' זקמיג' ומאמירathy הרב שכואל אהבותם על פירוש
 ר' טרורין גאון לדניאל בחגרן חלק ב'. יט) ציין אבן עזרא בסוף פירושו לדניאל.

ואנו^א מוצאים דעתו בני אדם מתחלקם בדברו הקן והישועה על שלושה חלקים והכחוכ נון רמז לכלם שני הلكים מעת רשעים וחטאיהם והחלק השלישי צדיקים וחאים. החלק האחד הוא החסוף ברשותם והם^ב האופרים אין ישועה ואין קן ועליהם אמר הכהוכ והרשיעו רשעים.^ג ואלו אין לטיב דבר עטרים כי הם יוצאים מן הכלל וכופרים בעיקר ואין המילה הזאת טוקם החשيبة עליהם וכבר פירשוה הקדרוניים בספריו ^ד החשוכה על האckiורוטים ועל עופריו עבדה דודה. והחלק השני דומה לו ברגשך והם האופרים שהמשיח כבר בא והקן כבר עבר ו Yoshiua כבר היה והם טבאות אדרום הרשותה וכל סיתת יטחו טספור החיים ועליהם אמר הבהיר ולא יבניא כל רישעים. ובורי אלו הרו ונשרים אך אט מראיי מן התורה ובתוכי הקרש כי הקן לא עבר וכי סימני הישועה לא נראו עד עתה. והחלק השלישי הם המתאימים בישועה ¹⁰ ומתחנין^ו אותה והם כל נלוות ישראל הקדושים ועליהם אמר הכהוכ והטהרילים יבינה. ועל דעתם אתם באיתם לחקר על ענן הקן וולדוזש את זמן הנואלה והישועה בעוזת האל.

ונאמר לפמי שהיה קבלה בידינו מרכותינו זיל שביל העולם לא נברא אלא בשבייל ישראל ובשביל התורה ואילו לא היו ישראל מקבלות את התורה פיד היה העולם ¹⁵ חור לתהו ובכווי היה לנו לרשوت לדרש את הקן ולחקור עליו טבעה בראשית ונראה לנו מדרך יצירות הבריות בשיטת ימי בראשית שהעולם כלו לא נברא אלא בשבייל ישראל ובשביל התורה ונבחנו לנו משם מני ימי המפלות וימי הגלות ונראה לנו כי הנלות והקשה שאנן עיטורים בו הוות גזרת הטלך והות טשחת ימי בראשית וראוי היה להגע אליו ואם לא היו עניות ועונות אובטינו גורמים אותו ²⁰ וכל שכן שערטונו. ובשהשלטנו החקרה על הקן טבעה בראשית ישני לחקר עליו עוד מן התקופה מן פזוקוטי אישד מענאו בהם רמו על הישועה ועל הקן. ולסתות שלשטי בדרכ וחקרנו מסעד דניאל ומן שאר כתבי ה الكرש ויזאה החקרה כליה אל טספור אחד או קרוב מחדך^ז. ואחר שהוחזק בידינו חזקה שלטה מן הקן מכל החקרות הנכונות האלה פחרותי שטמא יעלה בכל אדרם ישחכתי בטחים ההיו חלקיים עליינו ²⁵ בחשיבותם דרך טבלות הכתבים וטפני^י זה באתי לחקר יב עליין מן הדרך הות ולאחיזה בפנים החקרה מכל צד ופניה ומפני זה הות המילה הזאת נחלקה לחשתה חלקים. ואני סבקש מרבוחיו המעניינים בדמי אלה שיזדרכו אותו לך' נזות ואם יראה להם שום שנגה או מעות שיהיו מתקנים אותו בחדרם לטען^ג טובות וחותימות והאלים יכפל שכרם. יהי רצון מלפני השם שוכן מטומטם להדריכני בך השרה ולקרב את עת ³⁰

א) מ' : אם מוצאים זיתם בני אדם. ב) מ' : החסוף ברשותם האופרים. ג) מ' : ואלו חן אין לנו. ד) מ' : דומה לו ברשותם האופרים החשיבו כבר בא והישועה כבר הותה. ח) ס' : מלבות אדרם וכל סיתת ועליהם אמר הכהוכ. ו) מ' : אנו סביאן מן התורה. ז) ס' : וסאיתם אותה. ח) מ' א' : באתי אנו לחקר על הקן. ס' מ' : וכן פזוקוטי. א' : פזוקוטי אשר צאננו. י) ס' : בקרוב אחד. יא) א' : חסר בן ומפני עד ומפני. יב) ס' : חייתי חוקר עלי טן הדרך הות מלאחון. מ' : אל טן לאחון. יג) ס' א' : חסר : לטען בוכרים וחסידותם.

ג) דניאל יב יג. יג) שבת דף ס"ה ע"א. וע"ז עד בראשית רבא פרשה א'

פוחתנו ולהחיש את נאולטנו כאשר הבטיחנו ואמר אני יי' בעחה אחותנו¹⁾. וזהו סדר חמשת השערים אשר נחלק אליהם המגילה הזאת.

שער ראשון סדרנו בו טעמים מהחכמת החיצונה בפירוש עין הזמן וגדרו כי ימות העולם יש להם סוף ותכלת כאשר היה להם התחלתה.

שער שני בפירוש יט' העולם מידון ומין הקץ מן התורה. 5

שער שלישי בראות וסבירות על חחית המתים תשקל הדעת ודבריו הוכחנה וחיזוק הריאות האלה באאות ישותות מן התורה ומחייב הקדש שהן מעידות על חחית המתים ופירוש עת החחיה מן התורה.

שער רביעי בפירוש מניין הקץ ועת חחית המתים מספור דניאל ומשאר 10 כתבי הקודש.

שער חמישי בפירוש מניין הקץ ורוב העניינים אשר יערכו בשערים הראשונים מרכבי החווים בכנכיהם.

ואני אזהיל לפرش הראשון בעורף האל ישתחח שמו.

¹⁾ ישועה ט' כ"ב.

הישער הראשון.

כל חממי האומות הרעותים עם חממי יישרל הקדושים והנאמנים הסכימו על רעת אחות שכט הנבראים וכל יצורי העולם הזה היו טקדום אפס וכבלמה ושבעת בראיהם נתן להם קומו תבנית וחטונה. וחממי המחקה הדורשים על ראשית היירה ותחלתה אטרו שכט היזואים לידי מעשה הם נחלהם בעמידתם בכח שלשה ראשי ורשות חיטר וצורה ואפס וכשללה בטהשכה הטורה להוציאם לטעשה העלה את האפס מהם והדריך את הצורה בחומר ונמצא נוף העולם. וכן דרך הזה חטמא כל החלשים העוברים על נקי היירות נחלהם לשלהם חלקים. יש מהם עניינים שיש להם חשאה וצורה בנסיבות. ויש מהם עניינים שהם אכזרת המקירה ואסיפה הצורה ואין להם צורה ולא הששא. ויש מהם דבר שאין לו צורה ואין בו אסיפה צורה אבל תליו 10 הוא בנסיבות ובנסיבות והוא נטשך אליו וنمצא בדעת ובכל על נרא עטחים ואין אחד מחשש הנוף מנע אליו ולא שולט עליו. והעניינים אשר יש להם צורה וחשאה הם כל דבר שחוושי הנוף שליטה בו כנון החיים והאור והחכמה והשלום וביציאם בהם העויש והלבוש והדומה לה רוכב העניינים האלה מטיבים לעולם ומהנים לפניו 15 אדים ואלה יכול לטזואו אותם ולהביס אליהם ולחת עליהם אותן וחוששי הנוף שולטים עליהם הם שליטה בהם לכתלה לא על ידי דבר אחר. והעניינים אשר אין להם צורה ולא קיימת ואלה היצורים נחים בהם הם המומי העניינים אשר עברו כנון המות והחישך והסכלות והרע וכוצע בהם הרש והעירום כי אין המות דבר שיש לו צורה אבל הוא אסיפה החיים ואכזרתם ואינו קניין דבר כי אין הנוף קינה דבר אחר שהוא טבר את החיים אשר היו מטהנים לו ולא מחליף עניין מעוני 20 הנוף. ואין זה דומה לטיב שהוא מחלף דבר ברכר כנון חמורי האכיות כמו שהיה אדורם ותו שחר או טר וחור מתקוד והטיד דבר שיש לו צורה וחשאה והעין או החץ שליטה בו ברכר אחר כמותו אשר לו צורה וחשאה והעין או החץ שליטה כי והמתות אינה כך אלא המת איבר את החיים ולא קינה דבר אחר. ובן החישך הוא אסיפה האור והלבטח ואינו קניין דבר אחר ואין העין שליטה בחישך ולא רואה 25 אותו לכתלה אבל הכל מבין את החישך מפני שאין העין רואה כלום בחישך. וכדומה לה השתקה אין האון שומעת אותה אין דבר לו לא כל נשמע אבל מפני שאין האון שומעת כל י היה הלב מבין את השתקה וכן יהיה מבין את החישך מפני שאין העין רואה כלום ואין כה העין שליטה על החישך ותמצאו החישך אינו נראה לכתלה ובידוק העין חתר על החישך אינו נראה כלל הוא נרע כאשר השתקה נודעת 30 ואין נשמעת. וכן האות היא אכזרת החכמה והמדוע ואסיסטן או שכיחתן ואינו קניין דבר אחר כי האות אינו קינה דבר אבל כה העין החכתה לא זכה אליו וכן השוכן

את חכמו איינו קונה דבר אבל הוא מדבר ואינו קונה. וכן הרש הוא אבידת העושר
ואינו קין דבר והערום איביך הלבוש ולא קנה דבר אחר וכן כל החותם לוה. וחוז
סירוש הצורה ואסיפה. והדבר החלוי בנסיבות ואין לו צורה ואינו אבידת צורה ולא
אפסחה אבל הוא נטיש לכל היצורים ועיניו עופרقلب ונראה ברעתו הוא הומן המתוי
בכיטים וכחדשים וכשנים אשר אין אתה יכול לומר * שיש לו צורה או המונה מפני
שאיין דבר נראה ולא ישולט עליו אחד מחששי הנוף ואין אתה יכול לומר שהוא שהוא
אסיפה צורה ואבידת כי אין לך צורה שהוא חלה על הומן ואם אינה חלה עליו
איך תהיה אובידת מטעו וחותמא שאיין הומן רומה לאחר טשני העוניים אשר עברו
אבל הוא עין אחר ודרך יודיעתו דרך אחרת. ועלה לבך שהואר הגטצא בום
10 והחישק הנטצא ניליה הוא הומן כי זה הרהור גערות הוא ואינו הרהור חכמה אבל
הו יודע כי האור והאלה נמצאים בזמן ואינם מזמן והليلת חס שפוח לאור
ולחשך הנמצאים בזמן או לפורת עמידת האור והחשך ובין יצורי העולם הם בזמן
מצאים וכן עומדים והומן אין לו עמידה ולא קיימת כאשר אין להקפת הגלל עמידה.
אבל העבר בן הומן והוא הגטצא כמו אטש אהטול שלשות וכל אישר לפניהם כבר
15 חלף ועבר וזה אין ואפס ואשר הוא עזיד לבא מן הומן בנין מחרות ומחר ולחום
ולחבא וכל אשר אחריהם הם בכך להוות ולא יצאו לידי מעשה עוד ואשר הוא ממנה
בעת הזאת אין עומד אבל הוא ניר ומתקול והולך כמים המונרים בטור ואין אחד
朔ושי הנוף יכולם לשולט עליו כי אם אשר חלף ועבר יעלה בכלך טמן
ולעבור בידע שאין אחד מחששי הנוף יכולם לשולט עליו ואשר יעלה בכלך טמן
20 שהוא נמצוא אין לו עמידה אליו כדרף עין ואין לו צורה ולא דמיות ואך תובל
העין או אחד מאברי הנוף החוששים לשולט על דבר שאין לו צורה ולא עמידה.
וטבאין אכזרו על הומן שהו צלי נמצאות ונשך אליהם וכל היצורים נמצאים בו
והוא אין נמצוא אלא בחיק הדעת ונראה בעין הלב. והדבר הנטצא בזמן אל תכין
טמן דבר שהוא עומד בחק דבר אבל הוא מין מטעו דבר שהוא נטשך ברכיו ונחלח
25 בו והתלבך אחריו.

והו יודע כי אותן הבית נטפה על השפטות ועל המלות על עניינים רביים
והעניינים הינם נחלקים לשני כלאים בוגדים. וראחד מהם להריך בו דבר נברך ולהללותו
אלין. ורשני להנכים דבר בברך כיו להשלימו ולקיים או להקטו מכל צדורי. וכל
אחר טשני הכללים האלה נחלק לעניינים רבים בככל לשון ולשון ויש לשונות שיש לכל
80 אחד ואחד טהן תיבה בעני עצמה ביןין לשון ישטעלאים ואלה מוצאים שני הכללים
בלשון הקדרש מתחברים בביית. וענני הכלל הראשון אין אלו עריכים אלה בכאן
והעריכים הדריכים על הלשון פירשו רוכם כחבריהם. והכלל השני היא הצרך אל
המגילה הזאת והמלחרים הנזכרים לא פירשו אותו בענין הצרך לט בכאן מפני שלא
נחבונו לוה או טענו שיש מהם עניינים שלא פצאו להם דעתן בלשון הקדרש וטענו
95 זה ראיינו לפארש עין הכלל השני על דעת הפטרי הפטקי. ואטרט כי הכלל היה נחלק
לחשעה חלקים גורולים. הראשון טרט שאתה אומר דאבר בענין ובונם והאצעע ביד והחוות
באגבע וצל העקר הפרט בכללו והמעט ברכ. והיאני הכלל בפרטיו כי אין הכלל
* ב : חסר בן אתה יכול לומר עד אתה יכול לומר.
ב) ב : לשני חלקים
כללים גורולים.

מוחטלא אלא בטרטו הנכללים בו. והושליש שאהה אוטר תרגנול בעופות וטוט בנהנות
והתקינה נטעם ועל עירך הרבר החzin הקטן בין הנדרול הכלול לו. והרביעי המין
הנדול בין הקטן בין בעלי חיים באדרט טפני שנדר בעלי חיים אשר הוא חי וטפסו
למיטה נכלל בגין האדם אשר הוא מדבר וטפסו למשות ונמצא נדר האדם כולל
את נדר בעלי חיים אשר הוא מטי הנדרול טפני שבל האווחו בגין בעלי חיים נאותו 5
בגדר האדם וטוסוף עליו הדבר הגמצע באדם לבדו. ויש הפריש בין הכלול הנורב בשני
החלקים הראשונים ובין המין הנורב בזינס¹ שעפיטו הכלל משילטין אותו ואט יתחר
אחד מהם יקרא הכלל חסר כי האדם אישר אחד מאכורי אין צורתו שלטה והמין
איינו בן אבל אם אבדו רוב פרטיו ולא ישאר מהם כי אם אחד או שניים המין איינו
הכר אבל הוא נקרא מן שלט כטו שתה בימי המבול. והחצישי חלקן הכלל השני 10
הչזהה בחומר הסובל לה או בדבר אישר מציריהוכו בין נשמה חיים באדם ונפש החיה
בנהנות ובין צורת השלחן או הפסינה בעצים הנעשות מהר וגזרת המתבלת והחרוב בבורול.
ומענייני החלק הזה אמר הכתוב כלב נקיון חתונה חתמה². בישפטו ננקח מצא חתמה³. וכללו של
דבר השני בריאישן טפני שכשוני נתקיים הראישן. והששי המקירה בעוף והפעם בגעפם כי
כשאתה אומר חותמה באף והאור בעיניהם. ומדמיון החלק הזה אמר הכתוב דנה כלב 15
איש ישחנה⁴. וכחוב ובוי יהה בו טיפ⁵. וכחוב יركיך או אדרטם בגדר⁶. וכחוב והנה
הוא מטווע בטזחו⁷. וכיווצא בו המקרה בטקרה דבר שאין לו קיומו אלא שהאהר
עוור את השני ואף על פי שהוא מקרה כטווה. בין בתהבותות העשה לך מלחתה
וחשועה ברוב יוזע⁸. וכללו של דבר השני בריאישן טפני שבריאישן נתקיים החשען. 20
ומענייני החלק הזה אמרו הכל בורי שטמים חזן טראת טבטים⁹. שלל הנבראים הם
הכל וירק לפני כבورو אשר הכל ביזו. ואמרו חזן טראת שטמים ותוהה יוראת שטמים
בידי אדם נאפרית טדרך החלק החטמי כי יראת שטמים מקיימת נשמת האדם ובוכותה
הוא קינה העולם הבא אשר הוא עילם החיים. והחלק השבעי זה בוה טפני שהוא
וגם לקות להה. בין והמלך יושב על כסא מלפוחי בcitת המלכות¹⁰. בית אחד יאלל¹¹.
והשבעי זה בוה טפני שהוא כלול בזה. בין ותו בהן אש¹². מים קודושים בכל רחץ¹³. 25
וההפרש בין המוקם ובין הכל שhabeli מגנול בדור המושם בתוכו והוועב בטקס
הוא נסרו טפנו ואין המוקם זו ולא מתגלל. והחשייעו נוthon טעם עת וחטן. בכתוב
באים ההוא נבית וי' את אברם ברית לאטרו¹⁴. וווע בהמות יהושע בירוחו¹⁵. והחלק
ההשייעי הזה איינו דומה לאחד טשמנת חלקים שעבורו טפני. שהוא אמר על כלם
ובכלו אותם כי כל דבר נבראים הוא נפצא בזונן אין לך דבר הן גוף שאין 30
לו זון ואין שאר הכללים כך אבל בעלי חיים יש להם טקים שעוטרים בו ואין להט
כלו ישחו נוועס בתוכו והקריזות והחטיות נטצאות בונטו והחכמה ורבינה כלב ואין
הגונף ולא הכל בורי ולא מקום אלא על דונמא ובין כל עניין מעין מהם אם הוא נטצאי
ברבר אחר אתה מזאג דרכיס רביבים שלא נמצא בהם ולא אטור עליהם והווע לביראים
פצע ית. ¹⁶ (ז) יהושע ח' י"ג.

(א) צ"ל האחורונים. (ב) פ' מ' : הנוגם בנטגט. א : חסר : והפעם בגעפם.

¹ טבלי ייד לא. ² טם טם ייג. ³ טם זיב כ"ה. ⁴ זכרוים טז כ"א.
⁵ ויקרא יג מ"ב. ⁶ דבורי חוטס ב' ציו כ"ג. ⁷ טבלי כ"ד ז. ⁸ ברוכות דף ל"ג ע"ב.
⁹ אסתר ח' ז. ¹⁰ שבתוב י"ב ס"ג. ¹¹ במדבר טז ז. ¹² שם ח' י"ג. ¹³ בראשית
טז י"ח. ¹⁴ יהושע ח' י"ג.

שורי העולם כלם אינם יכולים להפרר טניו הן נתו היצורים אשר יש להם קיומו
ועטידה הן קורות הגוף ומארעיו אישר הן עכירין וחולפני עליון כלם הם באים בזאת
והזאת נמשך עתמה ואינו נסרד מדה והוא מקוף עליהם וועוד להם משני צדדים
לפניהם ולאחרו. ואם יאזר אדם שהפרט והכלל נאמר על כל הנמצאות כאשר הזtan
ה אמר עליהן טנסי שכל דבר בעולם הוא נכנס בכללו טן שהוא כולל אותו אתה
אמור לו כי הזtan הוא כולל את כל הנמצאות בזאתן לידי מעשה ואין לך דבר
נמצא שלא בזtan. ככתוב לכל זtan ועתה לכל חוץ תחת השמים¹. והפרט או
הרבר הטימוד אין צורך בזאתו לידי מעשה אל מיט ולא אל כללו ואין המין
כולל את האחדים מדרך צאתם ליריע מעשה ולא הם יוצאים לידי מעשה
10 מדרך שהמן כולל אותן אבל הבינה והמדע מקרים את צורת התאן ומלך את סמייניו
האחדים ועניהם הגדרים זה לזה וכובלן אותן בכל ומיים את המין בדעת ואין
האחדים צריכים אל המין בקיומן וביציאתו בעולם אבל המין צריך אל האחדים
להקיתו בלב שדרי אתה בוגצא אחדים שהם מין אחד בפי עצם ואינו בכלל
טרני אחדים בנין השימוש והירוח אשר כל אחד מהם טן בפני עצמו ואיתו צריך
15 להיזו טן לירבי אחדים אבל סיטני גשו מקיימין את מיט וכל אחד מהם מצטרף
אל הזtan ולא ח奸 לו קיימת וציאה למושה כי אם בזtan וטני וזה היה כה הזtan
ונבר על כל הנמצאות בעולם הזה וஸות על כל דבר וענין. והוא מכין מזה שבבל
אחד שני דחקיקות אישר נחלהן אליו המומי הנמצאות שם האורה ואפיקעה
שניות חלויים בחלק בשלישי והוא הזtan ואין נסדרים טנו. ואני אוטרים כי המכין
20 את ענן הזtan והעומד על טפסר ימות העולם כדי שהיה לנו יסוד ופתחה לפירוש העניין
שהאותנו לעטוד על טפסר ימות העולם כדי שהיה לנו יסוד ופתחה לפירוש העניין
אשר אנו דורשים אותו אנו באים לחקר על הזtan מדרך אחרת.

ואמר שבן הנראים בעולם הוא מקרים עמידים בכח ואחר כן יצאו לטעשה
ולא יתכן שהיה דבר ייצא לטעשה אם לא היה עומד בכח לצאת. ואתה רואהبني
25 אדם בעסקיים ומעשיות משערם את העמק ואת הטעשה בכלם חלה ואחר כן
טהיחילם לעישתו ולעזכך בו ועוד יש מעלה לעני זאת כי האדם מחרה בלבו
לעשות ואחר כך הוא מאטד את הטעשה ומשער אורכו זה בטעשה בני אדם על אחת
כטה וכטה בטעשה הכרוא. וטבאן אנו אוטרים שבן הנוצרות בעולם הן נזות שיש
להן קיימת הן מקרה שהוא חולף וועבר דוו עמודים בכח לפני צאתן לטעשה והוא
30 עולים בטעשה בלבד לפני הקטן בכח. ואכי אנו אומרים שהו נלום וירועים
להקתה הטופלאה לפני עלהון בטעשה להבראות אלא שאלת לפני ששת ימי בראשית תהיה
בטקום הוה קידמת זמן ואפעלו עמידי היצדים בכח לפני ששת ימי בראשית תהיה
שם אין אוטרים לה קידמת זמן כי אין הזtan אלא מןן לנול החולף על הנמצאות
בנוקדים ובמאורר ולפני ששת ימי בראשית לא היה שם חולף ואם אין שם חולף
35 שהייה מתגלגל אין שם זמן ומכאן אנו אומרים לפני ששת ימי בראשית יש שם
א) א : בקיומון. ב) ב : להקפתו בלב. ג) ב : ואם אנו אומרים שהו גלום.
ד) ב : ואספיו בעמידת היצורים בכח. ה) ב : חסר טן לפני ששת ימי בראשית עד לפני

ששת ימי בראשית.

קדימה ואין שם וטן. ולבדר הענין הזה אנו אומרים שהקדימה נאמרת על חמישות צדדים. הראשון שיכלם והוא הנלו לכל אדם שאנו אומרים זה לפני זה מפני שהוא מטה ביטש והוא הקדימה בוטן. והשני שאנו אומרים זה לפני זה מפני שהוא שוטוקים יש לו עטירה וקיימת שלא בטאורה והטהර אין לו עטירה אלא במקודם 5 ואם הטהර נושא חיבכ' מציאות המקודם ומיציאות הטוקדים לא חייב מציאות המטהר אבל יכול להיות נושא או לא בגין אחד והשניים אם החשיבות נטעאים בידוע שיש שם אחד ואם הטהר נושא אין אתה גורר שיש שם שניים אבל יכול יהו יוכל לא יהו ומאני זה אמרו האחד קודם לאשנום. וכן הח' והאדם אם האדם נושא בידוע שהח' נושא ואם הח' נושא אין אתה גורר שהארם נושא אבל יכול שלא נושא מפני טפע 10 שיש שם כי שאינו אדם וכדרמהלו לו כל בעלי חיים הנוראים ביום החמשי ובתחלתו היהם הישוי לפניו בראית האדם ומישם אמרו הח' לפני האדם אי קודם לאדם והוא קדימה בעצם הדרבר וקורין לה קדמת הטבע. והשלישי שאנו אומרים זה לפני זה מפני שהוא טפודר לפניו יכול יהוה בטקום בגין שעון אומרים מקום ראנן לטפע מקום שפטען בכיתת המדריש או בנית המלך ויכול יהוה בדברו או בכחך בגין שעון אומרים אלפא ביתה קדימות לשטיח ולפעלים וכן ענהמר ספר וירקא לפני ספר וידבר ואפ' 15 על פי שאין מקודם וטהורה ב תורה¹ וב יכול היהם בגין ינאנר הראש לפניו הציאר וכן בשער ענייה העולם וזה היא קדמת הסדר. והרביעי שעון אומרים זה לפני זה מפני יש הוא נDEL מטה ברכבתה או בעישר או בטגעיש או במשחה או ברכבתה או ברכבר אחר וזה היא קדמת הטעהלה. והחמשי הקדימה האטורה על אחד משני דברים שהם נמצאים בכיתת אחד והאחד טעם גורם את החשבי כנין וריחת השטיח והוירות האור 20 בעולם אישר הם נמצאים בכיתת אחת אלא זיהמת החמתה ערומה לאיד שהיהה מהויר טעמם ואין האור גורם להנאה שתורה וטפע וזה אין אומרים זיהמת החמתה קדמת להוירות האור וזה היא קדמת הטעהלה או קדמת הגירתא. על החשبة צדדים אלו יהו דבר לפסי דבר או קודם לו. וכן מוצאים בעולם דבר אחד קודם דבר אחר מצד אחד מהשיטות צדדים אלו כарам אחד שיהיה נDEL מהברו כבימים ויהיה קודם לו ביטן ושהוא לו בשאר עניינו. ויש דבר שהיה קודם לדבר אחר משני צדדים בגין אדם שהוא נDEL מהברו בזמנים וכחמתה והוא קודם לו בזמנן ובמעלה. ויש דבר שה' זיא קודם לדבר שני הצד אחד והשני קודם לו מצד אחד והוא היה כל אחד מהם קודם מצד ומצד אחר מצד אחד שהוא נDEL מהברו נDEL מהברו בזמנים והברו נDEL טפע ברכבתה ויהיה זה קודם בזמנן וזה קודם בטעהלה. ואחת מזאת עדות הנבראים בכח בישת ימי בראשית היהת לפנ' 25 עצמן למשעה בקדימות הטבע בלבד או בקדימת הסדר ואחר ששת ימי בראשית הם עומדים בכח לפניו צאמה למשעה מישני צדדים מצד קדמת המבע ומצד קדמת הזמן והזעא לידי מעשה קודם לעומד בכח בקדימות הטעהלה מפני שהטעשה הוא מראה את אישר בכח ומעמידו ולולו הטעשה לא היה אישר בכח נדע וכל שכן שהיה נושא ומכאן אמרו המעשה הוא לפני הבה בטעהלה ויהיה המעשה והכח כל אחד 30 נושא גורם את החשבי. ב) ט מ: ובטרמות לו. ג) מ: ספר: והאחד

מהם גורם את החשבי.

טחן קורם לחהבו מעד אחד המעשת קורם לכח קדחת המעליה והכח קורם לטעשת קדחת הטעב. ואפי' בקדחת החוטן אחר ששת ימי בראשית ומששת ימי בראשית ולחלן אהה אומר על הגבראים העומדים בכח כשהם יוצאים לטעשת הח זה להפניהם בקדחת החוטן. וכן כל הגבראים הם בעליים בטהשנה לפני עמידתם בכח והוא גלוים להכחה הטעורה לפני עולות בטיחנה בקדחת הטעב בלבד. ואהה טבר נסמן 5 להכחה הטעורה לפני עולות בטיחנה בקדחת הטעב בלבד. שחווט יש לו ראש ותחליה ולפניהם שיחת ימי בראשית זהה בכח כישאר כל הגבראים ובמאמר הראשון יצא לידי מעשה ומכאן ואילך היה טהגנגל וחולך. וכשידענו שחווט יש לו תחליה אנו רואים עתה לבקר ולהקוך והוא לו חבלת כי כאשר יש באומות העולם מי שכיר בעיקר ואומר אין לעולם התחליה אבל החוטן 10 קדתן ואין לו ראש ואין צריך לומר שאן לו סוף כן יש באומות העולם מי שכיר שחווט יש לו תחליה ולפניהם שיחת ימי בראשית זהה בו סוף אבל הוא לדעתו טהגנגל והולך עד אין חקר. והחוקרים על אלו הדברים אמרו כל דבר שאין לו סוף יוצאת והוא מעין החכמה ואין מדעת והכינה יכולין לעמוד עליון. וכל אנשי מדעת מוכנים שבל הגבראים העומדים בכח וטוזנים לצאת לידי מעשה זה גלוים לפני המקומות ויתברר 15 לנו מהו שיש להם סוף ואם יש להם סוף ותחליה יהיה כמו כן לזמן לצאת מהכח לטעהו סוף ותחליה ואם נאמר שאין לזמן חבלה נהיה אומרים שהגבראים אשר בכח לצאת לטעהו אין להם סוף ואם אין להם סוף ותחליה אין החכמה הטעורה שלוחת עליהם ונמצאו אומרים שהחמת הקירוש ברוך הוא קערה הוא ואני מונעת לסוף כל דבר וזה כפרנות גודל בכבודו יתעללה שם. וטפני זה אני באים בעל ברוחנו 20 להודיע שבל הגבראים אשר כהם לצאת לטעה גלוים הם וירועים לפני המקומות ויתברר לנו מההודה הזאת בירור יפה שהחותן יש לו חבלה וסוף טבע שבל הוועזאים לטעהו הם יוצאים בזעם ואין החוטן נפרד מהם וכאשר יש ליוצאים לטעהו סוף כן יהוה לונם סוף וככלות צאתם לטעהו יכללה האמן כי אין החוטן אלא מן החלוף נתקדם ומואדר כאשר זכרנו לטעהו. והענין הזה הוא מתחוק ומתאצץ מן התורה 25 וככל חכמי חסילוסופים האלהיים מודים לו וטאטניות בו. והם נחלקים לשני דעות. יש מהם מי שאמור בלקץ החוטן ויטחת העילם וכן קצוב ויזען. ויש מהם מי שהוחוטה שהחותן יש לו סוף ותחליה אבל לא מסר לטהרו מןן קצוב. ואלו נחלקו לשני הקליקס. יש מהם אומרים שהחותן יש לו סוף ותחליה ואינו חור להתחדר בכחיה ויהיו לרבייהם כל יצורי העולם עומדים בכח והקב"ה מוציאם לטעה עד שיכלה כל 30 מה שהיא בכח ואינו חור לצאת פעם שנייה. ויש מהם אומרים אחר שהגבראים העומדים בכח יוצאים כלם לידי מעשה הקב"ה חור ומטערדים בכח בראשינה וטועזאים לידי מעשה פעם שנייה ושלישית ורביעית וכן עד אין חור ואלו לא מסריו לזמן הטעה מפער ידע ולא נתנו לבם להקוך עליון. ורוב החוקרים על מהלכי הרככינם מודים כמו כן על החוטן שיש לו סוף ותחליה אלא שיש להם נמדת ימותם 35 העולם גנותות גדולות. הריאונה והגנבהה בהם היא דברי חכמי הדור האומרים שהקב"ה בשכירא את עולמו בהחליה נחן הרככינם עם נקדות רומי רומן ועם נקדות ראישי תניניהם חלויות ורבוקות בראש טול טלה ומהוות ההוראה והלהאה הם טהגנגלים וחזרויים א) ס פ: יש אומרים אף בקדחת החוטן ומששת ימי בראשית ולחלן. ב) ס: יש כהום מסר. פ: יש מהם נתן.

ואין מתחבירים יחד בנסיבות אחת כאשר היו בתחילת עד ארבעת אלף ואלפי מאות אלפים ועשרים אלף אחד שנה וככלות הימים אלה היו כל חווים אל הנקה והיא אישר נכראו בה והקביה עשו מהם בעת היא כטוב בעיניו ואלו הקשו לשאול והעטיק והרחיקו והחוון. ויש מהם טו שאיתרים ימות העולם הם חלק אחד טalgo החקים מימי חכמי הוו והם ארבעת אלף ואלפי מאות ועשרים 5 אשר בחלק אחד מהם כמנין חלק הרקיע ייב אלף פעם ואטי שבחלתו הום את יהו המכבים נדבכים בחלק אחד עם נקודות רומי רומן וראשי תניניהם יהו בסוף הום הזה כלם נדבכים כמו כן יהוד חוץ מן הלכנה וראשי החלוי שאינה נדבקת עשם ולא נזנץ חווים לבכב אחד. ויש מהם איטרים ימות העולם הם ששה ושלשים אלף שנה אשר בתקה 10 המכבים המתושכנים מקיסים את כל הרקיע וחווים חלק אשר החתילו מטנו לסובב וככלות הום זהה אטרו יהו יצורי העולם שבמים ומחדרים במאמץ הקב"ה הכרזנה. וכל אלה הרציאו נזומותם מדרוך טהנות המכבים. ויש מהם איטרים ימות העולם הם שלש מאות אלף ושישים אלף שנה כמנין חלק הרקיע ואטרו של כל חלק מהליך הרקיע הוא משפטם בעולם אלף שנה וכישישלטו כל חלק הרקיע לשמש אם הקב"ה רוצה להדרש את עולמו כבחלה מהחדש ואמם לאו הוא מתחיר. לתרו ובויהם אם יש בעיניו. ויש מהם איטרים ימות העולם הם שנים עשר אלף שנה כמנין מילוט הרקיע וכל מיל וטול פשטמש בעולם אלף שנה. ואלה סטבו נזומותם על חלקו הרקיע ומולתו. ויש מהם איטרים ימות העולם הם תשעה וארבעים אלף שנה וכל אחד משבעה שמשי הרקיע מיש בעולם שבית אלפי שנה וכישיטלים מפשטם בסוף מיט אלף שנה הקב"ה מחריב את עולמו ומעמידו תומו אלף שנה ובסוף חמשים 20 אלף שנה הוא מהדרשו הכרזנה. ויש מהם איטרים ימות העולם הם שבעת אלפי שנה כמנין שמשי הרקיע וכל אחד משבעה שמשי הרקיע מיש בעולם אלף שנה ובשנת אלפי שנה שהיא מושלים בעולם ששה כבניהם שעם צדק וטדים וחתמה ונונה וככוב ולכנה יצורי העולם יהו עמודים ובבעל החיים מהם קיימים וכישיבנא האלף 25 הישיבני אשר במטישת שכחאי היה כל היוצרים נאספים ואוכרים עד שיצא הנורלמן מטישת שכחאי ויסוב אל מטישת צדק באלו השטני שאו היה העלים מתחדר שכאשר מסרום. ואלה סטבו נזומותם על מטישת המכבים ואם לאו הוא חולם המעשה במטישת המכבים הוא קורונית לרעת רבותינו זיל שאטרו שיחא אלף שני היה עלמא ועד חרוב.

ואם אתה מעין ברכידי האגעגנויות אשר זכרנו לך רוכ דבריהם ואשר לא עז זכרנו לך מהמצאים כלם מהיכלים וטהותים ומדברים על העין הזה שלא מעקרן והם גיטים יין ושתאל ופינס ואחרר ואינס סבונין את הדרך ואן לבריהם רגליים שהייה נשענים עליהם כי הראשונים מכלום וهم אנשי הווע טויס בדבירות וטישרים באיטרים המכבים כלם היה עם רומי רומן וראשי תניניהם דבוקים בראש מול מלחה א) א : ראש הדלאן. ב) ראש הדלאן אבל בצעו נכתוב : ניל תלן. א : ראש הדלאן. ב) פ השר : בנזומותם. ג) א : הם ששת אלפי שנה. ד) א מ : דברי באגדגנויות. ח) מ : מוגחותים. ז) מ : בראשונים בכולם. פ) בראשונים בכולם.

¹⁾ ספידרין צ"ז ע"א. ראש התנכה לי"א ע"א. עבדת וורה ט' ע"א.

במחלה ביראת העולם כי דבר כזה לא יהיה מקובל מפייהם והם אין להם זאת שייהו טימיכים עליה כי אם השוכנים אשר הם הולכי היכבים וההיקש והסבירה שהם בודאים מכם וכל איש חשע עלהם שהם משוכנחים בו בקידוחם על מהלכות היכבים אינם נאמנים בו מפני שבדיקת הטהרה אינו אלא בטראת העין והם משוכנחים כמו כן שבטראות העין עמדו על זה בקידוחם ותחדיקות הבאות על ידי קידוחים וזה אחר זה התקינו את מהלכות היכבים ושייערו אותה וכן שייעזר גלגול נקודות רומי רומי היכבים ונקודות ראשי היכבים אלא שדבריהם אלה טענות טפוני שהם כלם מודים כי נקודות רום החטה הגנה היא מתגללת בכל כיה אלף שנים חלק אחד מהליך הרקיע אשר הם ש"ס תקליט ואילו היה אדם אלף שנים י-פעמים לא היה על דבריהם רום עבה החטה מתגלגל בימי אלא סחות מחצית שתות חלק אחד מש"ס תקליט ברקע והשייער הזה איתו ניכר בטהלה החטה ולא מחולף אה ענייה ואיך טכל לוטר שהוא נראת להם ונ��בר בקידוחם כאשר הם משוכנחים. ועל אהבת כטה רום רומי שבתאי אשר מתגלגל לדבירות חלק אחד מהליך הרקיע בטה'a אלף שנים איך יכול בכל ימי חייו האהונא הנוראה הזאת אשר הם בודאים מלכט ואין אדם יכול בחלק אחד מהליך הרקע ונין במלול נקודות ראשי היכבים ולגוע אחר מה'ן ונגעים בחלק אחד מהליך הרקע והוא במלול נקודות ראשי היכבים ומטי יכול לוטר שהבדיקה מצטרפת על זה והבדיקה אינה רואיה להאטין בה אלא עד ישיא חור ובכך אוותה פעמים ושלש. אין המאטין בה והחושב אותו כי אם חסר לב וכיסיל וטעות הדיבור אישר הם מדברים והשוויא והישך אישר הם מדברים נלי לעיניהם ואין אדם צריך לא הרבה בו ולא לחוש לו' ומת הענן הזה בעצמו יהו נשברים דבריו האחויזים חלק אחד מאלף תקליטים טמי אגשי הזה טפני שטעהנותם וריאותם הן באות מדרך אחד והאחרונים מהם טומיכים על הראשונים וכיוון שניבור שרובי הראשונים הם שקר וכובע מיד ניבור שדברי האחויזים הטעניים עליהם הם כמו כן שקר וכובע. והטיכים בדרכיהם על מהלכות היכבים המיזשימים ושם האומרם שלן הנכירות ייחדרשו נבראשנה בעת שהיו היכבים הטיווחים חזרים אל הנוקדה אשר התחליו טנה לאטובם הם טוועים מדרך אחרת מטני שלן החזירים ביכבים מודים בנסזיותם אשר ניטו כי אין לככבים המיווחים כל הכה הזה אט לא יהו שמשי הרקיע השבעה עורים להם ומשתתפים בהם ואלה בדרכיהם לא שטו לבם למחלכי שמשי הרקיע אשר הם העיקר בכל חזיותם וטשׁם היו כל הטענכים בדרכיהם שוחקים עליהם ובזויים אותם. והטוציאים מסוף ימיה העולם משטו חליך הרקיע והם האומרם ימות העולם שם ש' אלף שנה או י"ב אלף שנה לא עשו כלום כי חליך הרקיע לא ניתן להם כח להוציאו ולהזיק בעולם הזה ואני אחד מן החכמים חולק על זה והחומרם בככבים נתנים טעם בדבר ואומרם אין להם כח להזיק ולא להוציא טפני שאין להם אור שיהו מגע לעולם ואם אין להליך הרקיע כח להזיק ולא להוציא בידוע שאין להם שלזון על ימות העולם עד שייהו משוכנחים בהם. והטענכים את ימות העולם על ז' היכבים הנקרים שמשי הרקיע והם האומרם ימות העולם הם ט"ט אלף שנה

א) מ א' : זה הדבר. ב) פ' : אלף שנים שני פעמים. ג) ♡ חסר : ולא לחוש לנו מ' : ולא לחושנו. ד) מ א' : חסר מן המיווחים אל החוטאים. ח) ט' : להאי להזיק.

או שבעת^a אלף שנה יכול אתה לפגזא לדבריהם ממש מעת לרעת החווים בככבים האוטומטים שהכוכבים יש להם כח להזקק ולהזעיל טפנִי אודם שהוא מניע אל העולם והם מהטמים את איזרו ויכול אדם לחקק את דבריהם מן הכתוב אשר נון מטהשללה לככבים ניטים וככלות אל כל אין אלו רישאן לשטעה אל דבריהם ולא לקבל מהה טפנִי שאין כח לבני אדם לשער את מסדר מטהשללה כל כוכב וכוכב ולא לתקן אותו פלאנו 5 וטסברתו ואינם יכולים לומר שמדובר בבדיקה והגסין עמדו על זה כי האדם קוצר ימים הוא לטמות בדבר הזה.

וללה עכשו בידינו מכל החקירה אשר הקרו בו כל הכתמי האומות מודרים על העולם הזה שיש לו חכללה וסוף. ואנשי האמונה מהם אודם אין לבני האדם כח טורך בינהם ודעתם להגיע אל מסדר ימות העולם טפנִי שהוא דבר נזהר בסתום 10 וחותם ואין כח בכירויות העולם לנלווח אלא אם המקסם מאמצם ברוח הדקש ויקר הנכואה יהו יוכלים לעמוד עלייו בכח הנכואה האלהית ומפני זה הוו כל החכמים אשר היה להם אמונה ודעת כי רוחם תושש ונחלש מהגע אל הדבר הזה. והוא כלם טסכימים על דעת אחת כי העולם יש לו סוף כאשר היה לו ראש אבל מסדר הרים מהראש ועד הסוף גלוים לפני המקסם והוא ברהמי הרבים יכול לנלווח לפני שורזה 15 מעבדיו הנכאים ואין לאנשי החקירה ורשות לשער את מסדר הימים טלככים ולא לנזר עליי מדיוקם וטסברתם אבל הם ראוים ורשאין לחזור עליי מרבבי הנכאים האמורם^b ברוח הדקש והבאים מכח החקירה הנשלאה והעוזמה והקורמה. ואם הכתמי הנזים אשר אין להם תורה יהו מוהרים את עצם כל האזהרה הזאת על אהת כתה וכמה בעלי תורה ואנשי האמונה שייהוו טהראקים מרבבי המהביבים^c אשר דברו 20 בלא דעת על ימות העולם והשליטם ודבריהם אתרי נום אבל אם יהו באים לחזור על הענן הזה מן התורה ומשאר כתבי הקודש יהיו דורשים את האמת טמיעין ושואבים מימי הערך רבוותינו זיל שתהיה טסיעת לטעמו ראי והוא להחזיק ולסוטן ואם ימצוא ראייה מרבבי רבוותינו זיל שתהיה טסיעת לטעמו ראי והוא להחזיק ולסוטן 25 עליהם. ואני חותם את השער הזה בכאן ומחוויל לחזור על ימות העולם ועל גורא ידיה לנו עוז וועורה ברוב רחמי וחסדי.

א) א : או ר אלף שנה. ב) א : נטהר וסתום. פ : סטור וסתום. מ : סתום וסתום.

ב) פ : האסורת ברות הדקש והבאות. א : חמבראים. ד) א : הכתמי הנזים מוהרים את עצם. ח) פ : הבנחים. ו) מ א : חסר : ומשאר כתבי הדקש.

השער השני.

ואחר אשר סיירנו וברינו חכמי האומות וטחלהו ביטות העולם וראיינו מתחן דבריהם כי כלם גלאו וקצירה ידם והשאה אליהם מהני אל סוף הדנור וסעודה על עיקרו וסומו וחיזרו החבטה על יסורה וגאו להרישה¹ טפקותה. בכחוב אליהם הבין דרכה והוא ידע את מקומתה.² נתרבר לט שאן לעניין זהה פירוש על טבונו כי אם מן התורה וכחבי הקודש וטרכתי רבותינו זיל אישר הם קבלה ביום טריה וקדשו. ומפני שטצאנו הכתוב התיר לנו להזכיר במנין³ השנים והדורות ולשנות ולבודר ימות העולם דור ודור.⁴ והרשות אותה להזכיר במנין⁵ השנים והדורות ולשנות ולבודר ימות העולם ודורותם. ככחוב כי שאל נא ליטים ראשונים אישר חזון לנו למן חיים אשר ברואו 10 אלהים אדם על הארץ.⁶ וראיינו מזיה שאנו מצוים לשאול ולהזכיר על מרת הימים הראשיות והו הכתובים האלה טוחקים בידינו ומאצחים את לבנו לדרש על מרות העולם ולהמש על מרותם כמהם הם ואף על פי שהמברא היהת נתנת לנו שהתקירה הואת מחוקת תוכה לישראל נחזק הדבר בידינו יותר נשאצאנו לו רמז טן תורה. ואני אוטים מחהלה דברינו אם ימצאו לנו שני כתובים האחד נתן ליטימות העולם או 15 לך הישעה מסגד אחד והבתוב השני נתן לנו טazar אחר אל יעכטנו הרבר היה ואל יטגנו מלירוש ומלחקור ודוי הוא לנו אבל אשידינו וטוב לנו אם נהייה נטאלים ודושם לרבותינו זיל יסורי העולם אשר הוא דורשים על עניין אחד שני דרישת טניו בחיבים. ובבדות העניין הזה אמרו כתה ימות המשיה. ר' אליעזר אמר אלף שנה. שנאמר כותם אטמל.⁷ ר' יהושע אומר אלפיים שנה. שנאמר ימות עינינו.⁸ שני 20 ימים ווומו של הקב"ה אלף שנה. ר' ברכיה אומר שיש פאות שנה. שנאמר ביטוי העין ימי עטיכי.⁹ ונMRI דהאי אילנא עבד באירוע ח'יר שנים. ר' יוסף אמר כי ישנה. שנאמר ולפני ירה דור דורם.¹⁰ דור כי שנה דורום כי שנה הרוי כי שנה. ר' עקיבא אומר כי שנה.¹¹ הגך רואה עניין אחד שדרשו אותו על כתה דרישות. וכן אמרו יומו של הקב"ה אלף שנה. ר' אחיו אמר ז' אלפיים כי תחנן. שנאמר כי יבעל בחור בחוליה.¹² וכמה ימי החתן ז' ימים. שנאמר מלא שבע זאת.¹³ ומכאן אל תחנה אם יצא לנו חלוּך במספר הימים אשר אנו דורשים אבל אם יודע לנו שני כתובים וכל

(א) מ : לדורותם מקומות. (ב) ט : מבני החבטים. (ג) א : פ' שנה . . . הרוי כי שנה.

(1) איבר כ"ב. (2) דברים ל'ב ז. (3) שם ד' ל'ב. (4) תהילים צ' ד.

(5) שם שם ט'. (6) ישעיה ס"ה כ"ב. (7) תהילים ע"ב ח. (8) ילקוט תהילים תעין. טהדרין.

(9) ע"א. (10) ישעיה ס"ג ח. (11) בראשית כ"ט כ"ז. ילקוט סנהדרין שם.

שכן שלשה שייחו מוצאים אל¹ עניין אחד ונוגנים בו מסטר אוחד ראים אנו להחוין בעין הראו ולהאמן בו.

ואחר שהקדמו כל זה אוטרים כאשר אמרנו בשער הראשון כל הנמנאים בעולם הזה היו עומדים בכה קדם צאתם למשה וכל הייבא למשהו הוא או דבר שיש בו קייא ועמידה או דבר שני בו קייא והוא חולף וועבר. וזה החולף יכול היה לו צורה שרוגף או דבר אשר היה עמדת בו נהגה מטנה והוא מועלת לו או מוקת וחוששי הנוף יכולם להכירה לתחלה ויכול תורה אכזרית הצורה ואסיפה והאליה גם נונני הפקחות והעורון. ואנן אתה אומר אסיפה הצורה אלא על דבר שאתה אומר עליו הצורה בעצמה כי אין אתה אומר עיר אלא לכשיוחיה יכול לומר עליז סקתו ואם לא היה ראוי לומר עליו פכח אין אתה אסיך עלי עיר ואסילו אינו רואה כלום והוא מה שאמרו רבתינו זל² אין קריין מעות אלא לטי שהוה טתקון כבר³. וכן אין אנו אומרים נוצר ונעשה אלא על דבר שהיה בכח ויצא לירז מעשה ובעה עמידתו בכך אין אתה קריין לו געשה⁴ בכך ספניע שכתו לנצח לטישת. ואם ייש דבר עופד בכך ואינו עיחד לצאת למשעה אין אתה קריין לו געשה בכך ולא גברא טפני שכן בכחו לצאת למשעה. וממצאו הכתוב אם הוא זכר עמידת העינים בכך לעצמת למשעה קורא אתה בריאה וקורא ליציהם למשעה יצירה או עשרה. בכתוב ואם בריאה יברא יי' ופצצת הארץ⁵ את פה⁶? קרט זברון הבריאה אשר היא הקמת הדבר בכך ואחר כך צורת יציאתה לבעשה. כתוב בבראה יי' ופצצת. כי לא יכול דבר ליצאת למשעה אם לא יהיה עופד בכך תחילת. וכן אבד הכתוב אלה תולדות השיטים והארץ בהבראים ביום עשות יי' אלהים ארץ ושמיט⁷. והוא גבריאם בכם ובראים בכם ולפיכך קרט בהבראים ואחר כך יצאו למשעה וטמי זה חתום את הכתוב ביום עשות יי' אלהים ארץ ושמיט. וכן כתוב זה ספר תולדות אדם ביום ברוא אלהים אדם בדרכות אלהים עשה אותו⁸. ברוא בכך תחילת ואחר כך הוציאו למשעה. וכן הוא אומר כי כת אמר יי' ברא השיטים והוא האלהים יוצר הארץ ווועשה הוא כוננו לא חוויה בראה לשכת יצירה⁹. קרט זבר מן הבריאה ואחר כך היצירה ואחריה העשיטה. ואמר בסוף הדתוב לא חוויה באה. לא העטיבה בכח להזיהה חוויה בלא איש אלא הוזיאה לידי מעשה ולישיבת. שנאמר לשכת יצירה. וכן כתוב כל הנקרא בשטוי ולכבודו בראתי יצירתי אף עשתיו¹⁰. אמר כל אשר בעולם הוא נקרא בשמי ולכבודו בראתו¹¹. העמדתו בכך ואחר כך יצירתו ועשיותו הוזיאתו למשעה. והמצא מן הכתובים הללו שהבריאה קורת אשר הוא עמידת הנבראים בכת. ועל יבאי ספיקא בלבך הכתוב הזה יי' ישאמר אני עשתי ארץ זדר עלייה בראתי¹². טפניע שאתה א) מ: על עין אחת. ב) מ: וכל חוויא תואאות. ג) מ: ג': הנה טמלה. ד) א: ט: טמלה או בוקת. ט: בועלת לה או כוקת. ה) מ: חסן גנוף הפקחות. ו) ט: חסר מן פכח עד סקח. ו) מ: חסר מן געשה עד געשה. ח) א: ט: ופעלה הארכאה את פיה. ט) ט: חסר: האלהים יוצר הארץ ועשיה. ו) מ: בראתו בכת. י) א: אורל יבאי ספק בלבך על ה הכתוב. ט: ואלו בוא ספיקא כל כך הכתוב הזה.

¹ קהילת רבא פרשה אי לפסוק טין. ² בדורר טין ל. ³ בראשית ב' ד. ⁴ שם ח. א. ⁵ וועעה פיה יי'ת. ⁶ שם טיג' ז. ⁷ שם טיג' יט. ⁸ שם טיג' יט.

ראה א' את המעשה נזכר בו לפני הבריה אלל ה' יודע כי הבהיר הזה מחוק את טעמו מפני המעשה והבריה שאין נארין בכאן על דבר אחד אלל המעשה נאמר על הארץ העשויה טקוד ובריה על האדים הנברא ביום הששי. וכן ראיינו רבותינו ז' קראים לעתיד הדברים כה' בריה כאשר אמרו עשרה דברים נבראו [בערך 5 שבתך] בין השמשות¹. לא אמרו געשו ולא נצרו מפני שהוא מדברים על ט' הארץ ופי הארץ והדמתה לחם אשר הוא עוטדים בכח מששת ימי בראשית עד שצאו למשעה בעתם הרואין להם. והתרברר לנו מדברי רבותינו ז' וטובי תורה שאין מלאה בריה נאמרת בערך הדברים בכח ואם היא נאמרת על דרך אחרת היא נאמרת בדורמא' ועל הרחבה הלשון כאשר מצאו הבהיר להנינים 10 אשר אין להם צורה או אין מהנים לעולם בריה וקרו למצוות העניינים אשר יש להם צורה ומתרגמים לוושבי העולם יצורה ועשה. כבהיר יוצר אור ובורא חזק עוזה שלום ובורא רע אני י"י עוזה כל אלה². האור אשר יש לו צורה ומתרגה לבני העולם אמר עליו יוצר אור וקרו את מציאותו יצורה מפני שיש לו צורה וחושש ואחר השם אשר אין לו צורה ולא חשש והוא אפסית צורת האור ואבידתא אמר עליו ובורא 15 חזק וקרו למצוות בריה. ובעת שהוחש נמצאו בעלים בידע שהאור עוטר בכחו להמציא ולהראות ונמצאו כאלויהם אחר הבהיר מוצאי האור לידי מעשה ומעיטרו בכח כי אין ממצוות החחש אלא עמידת האור בכח לצאתם למשעה מפני שאין לחשך צורה ולא חשש שישלח עליה אחד מחששי הגוף וטבני וזה אמר הבהיר ובורא חזק. והרביק אל יצירת האור וביראת החחש עשית השלום וביראת הרע. כבהיר 20 עוזה שלום ובורא רע. והעטיד השלים המנה לעילם לנדר האור אשר יש לו צורה וחושש והרע המזיק לעולם העמידו לנדר החחש אשר אין לו צורה ולא חשש. ותמציא הבהיר הזה כולל את שלשות ענייני הנמצאות בעולם והצורה ואפסית הצורה והזמן הנמשך עמהם והולך. והילק הבהיר הזה הזמן לשני חלקים. אחד מהם לנדר א' הצורה והוא האור לשום אותו לנדר ב' השלים המנה לעולם. והשני לנדר 25 אפסית הצורה והוא החשך והעמידו לנדר הרע המזיק לעולם למחרך של ימות העולם נחלקים לשני חלקים אלו והשלום והרע. וייהי כל אחד ואחד משני זונות אלו שהם השלום והרע והלילה עוטר לנדר חכמו מן הזוג השני. וייהי השלום והטוב והעשור והחכמתה וכל דבר מהנה לעולמי עוטר לנדר היום והזמן האור. וייהי המלחמה והרע והעניות והאולות וכל דבר שאינו מהנה לעולם עוטר לנדר הלילה וזהו זמן החחש. וכן ראיינו כל דבר משוכבת נקרא אור. כבהיר ליהודים היה זה אורה ושמהה וששון³. ואין אורה בכאן אור וזהר ממש אלל כבוד וחרוה וטבה י' . וכן הוא אומר ומתוק האור וטוב לעינים⁴. וראיינו כל דבר חכמתה וכל דבר מסוכרת נקרא 30 לעולם לנדר י' . י' פ' חסר: וחירות וטבות. טו' מ': וכל דבר מכואר.

א) א': שאותה רואת שנזכר המעשה לפני הבריה. ב') א' מ': הבהיר הבהיר את טעמו. ז') מ': כאשר אמרנו. ד') ס' א' מ': הבהיר שכת. ח') א': נאמרת בדורמא'. ט': היא הנאמרת בדורמא'. ו') א' מ': חסר: בעריב שכת. ז') א': אמרת בדורמא'. ט') א' מ': בכח יצאת מפנוי. י') א': וזה האור העמידו לנדר שלום. י' מ': חסר מן לנדר יד לנדר. יב') א': וחירות וטבות. טו' מ': וכל דבר מכואר.

אור או בשמות טין האור. כתוב נר מצוה ותורה אור¹. וכחוב ואורה צדיקות
כאר וננה². וכן אנו רואים כל הטעב מוטט וטערעט טיטין קראו אומם חשן,
כתוב נס³ כל ימי בחשן אבל⁴. וכן אמר איזיב הום הרוא יהי חשן⁵. וכן מעשה
מענה ודבר מכיר קוראים אותו חשן. כתוב והכטיל בחשן חולך⁶. העם הולבים
בחשן⁷. כי אין רצית לזרם בזאנז' שהם הולבים בלילה או בתקום שני שן אור
אל רצית להודיע שטעביהם או מעמיד בעולם טענה וטכוער. כתוב כי זה מהשיך
עהה במלין⁸. כי הוא זה אישר הוא יענץ עזה שאינה נכונה והונגה. ותמנא שהאור
כינוי על הטוב ועל הילוט והחשך כינוי על חטתו והתריר לך שהקב"ה יציר את
האור ננד החוב וברא את החשן ננד הרע כאשר סדרן בחוב הזה⁹. ואחר יוצר אור
וברא השיך עיטה שלום ומורא רע¹⁰. הודיע שרו יתעללה טבו ברוא ועשה כל תמרו
העולם לתחלה בישחת ימי בראשית מקדם ואלו. הם מיini הנמצאות. וחותם הכתוב
ואמר עני יהי עיטה כל אלה. שלך דבר ודבר מפני הנבראים מתגלל הוא החור ואלו
הם אחדי מיינ הנקראים הנמצאים בכל דור ודור ובמה הוריעיה שהוא יתעללה שטו
תגלל אותו ומחזרם חללה בעולם הזה בכל דור ודור על הדורות אשר ברא מקדים
בישחת ימי בראשית. ואמר עיטה כל אלה מטען שכל 15
הנקרא בעולם הזה הוא געשה¹¹, והוא לדי מעשה והכראה הוחה בתחלה בשחת ימי
בראשית. וכן מצאנו סתיחה ספר בראשית בטלת ברא להודיע שכל מלאכות העולם
הזה דיו נבראים בתחלה ועומדים בכך עד שבאו התאמיר הקדוש והוא רצונו יתעללה
שטו וווציאט לירוי מצחה ולהויה וכל הגהה הוא נמצוא והויתו הוא מציאות
בתחללה. כמוכב יש דבר ישיאטר ראה זה והריש הוא כבר היה לעולמים אשר 20
היה מלפנינו¹². אשר פירושו בכור נמצוא בונאים הנמצאים מקדם נין רמו בוה
על כל דבר ודבר הנצעא בכל דור ודור שצורתו וסתותו גזהה נבריאת בתחלה
ושורש הטין ההוא ועיקרו נהיה ונמצא מלפנינו. וכן ארחה רואה בכל מעשה בראשית ימי
ווייחי כן אמרות על מציאות כל טין ומין מפני הנקראים בתחלה בשחת ימי
בראשית. ואם יהיה המין ההוא דבר שאין התמורה והחולוק' והגנול עיברים עליו 25
אין כח אחריו ועש אליהם. כגון האור הנהיה ביום הראשון לא אמר אחר היזו
ויעש אליהם את האור מפניי¹³ שאור העולם העליון הנברא ביום הראשון אין החלוק'
והגנול עוכרים עלייו והויתו היא עמידתו במעשה וקיים צורתו. ואם יהיה המין ההוא
דבר שהחומרה והחולוק' מתגללים עליו הוא מוסף עליי היותו עישה. וכן המאורות
אשר היו ביום רביעי מפני שהם חורים בכל יום ויום ומתגללים אמריג על הייתם 30
ומצאותם וויתן¹⁴. ואחריו כתוב ויעש אליהם את שני המאורות הנגולים¹⁵. עשת
אותם שנחן בהם כה להתגלל ולחוור. וכן אתה מוצא כל ויעש אליהם אשר כתוב

(א) א מ פ: כי כל ימי. (ב) מ א: בגאון לומר. (ג) א: כי הוא זה יענץ
עהה שאיבת הגנות. (ד) א מ: כתוב היה יוצר אור. (ה) פ: הודיע יתעללה שמו.
(ו) מ: כל עיטה. (ז) א ג: געשה הוא וויצא. (ח) א: ולכל הגנות. (ט) מ: ולכל הגנות
(ס) פ: וויתן על כל מזיאות דכל טין וסין. (י) מ: החסורה והגנול. (ז) א פ: מטען
שהאר בועלם העלון. (כ) מ: על הבאות עשית. (ג) מ א: וסתגללים עד הוותם.

(1) מסלוי ר' פ"ג. (2) שם ר' יחת. (3) קהילת ר' ט"ז. (4) איזיב ר' ד"ר. (5) קהלה
ר' יחת. (6) ישעיה ט' י"ג. (7) איזיב ל'ח ב'. (8) ישעיה ט' י"ג. (9) קהלה א' י"ג.
(10) בראשית א' פ"ג. (11) שם ט' י"ג.

אחר ויהי בן בטעשה בראשית הוא אמר על כל דבר ודבר שתהלוף והחתורה עוברים עליו בן בטעשה בראשית. וכל טקם שאין כתוב בו ויעש אחר ויהי בן אין החולות עוברים עליו באור היום הראשון או אין כל עניין מציאות נשלחות בנדולין הארץ בזום השלישי אשר לא נשלה מיציאות כי לא היו נדרים ולא צוחים עד שצער האדם. ככתוב וכל שיח השדה פרט היה בארץ וכל עשב היבשה פרט יצעה פ"ב לא המתיר יי' אלהים על הארץ ואדם אין לעכוד את הארץ¹. ומפני זה לא נאמר ביום השלישי ויעש אחר ויהי בן.

ואנו מוצאים בכל מעשה בראשית החיה נאותה על כל דין ומתן מטען הנמצאים פעם אחת בלבד לבודך כי שורש הטען² ההוא במתלהו יוצרתו היא מתחלה 10 ביהו והוותה. ככתוב יי' אור ויהי אור³. ואין אותה מיצא זכרון הוותי האור נמסק אחר מן הטרשה. וכן כחוב ויהי האור לנטש הארץ⁴. ולא תמצא בכל מעשה בראשית זכרון הוות האור כי אם בסוקום הזה וכן בשאר הנמצאים אלא"ה" שהכל הזה הוא נפטר ביהו הבקר והעדר אשר הם ממדת היטים כי כן שאמר הכתוב ויהי ערב ויהי נקך יומ⁵. היה מספיק לו וזה יכול לומר אהרי בן זכר אליהם יהי רקייע⁶. 15 כי ויהי היום כבב' ביום הראשון ומפני שהחויר הכתוב זה בכל יום יום ואמר ויהי ערב ויהי נקך יום טלוני נתברר לנו שכל יום ויום עוסך לנדר מן בפני עצמו. ואמר ויהי ערב ויהי נקך יום טלוני ולא אמר ויהי ים זכרו לילה מפני שהיום והלילה שמלה הם לנדר והוותן אין לוazonה כאשר נחבר בשער הראשון וכן א' הכתוב לזכור הדבר אשר יש לוazonה והוא העדר והבקר אשר הם שיקעת החטה⁷ 20 וזריחתה הנמצאת והנראה לבני העולם והוותן תלי בהם ומוכן מהם. ואמר ערב ובקר והוא מספיק לו לומר ויהי ים טלוני לבודך שכלי יום ויום מששת ימי בראשית יש בו סימני הרע והגנאי אשר העיר והחשך עמוד' לנדרו ויש בו סימני גוטם והשלום אשר הבקר והאור⁸ עמוד' לנדרו ויהיה זמן כל ים ויום מששת ימי בבחשית מהבור מסימני טוב ושהאי מוכן שהם מזומנים⁹ י' לצאת במדת היום ההוא והם בזאות תששת 25 ימי בראשית להרות כל דין ומתן מהם יזגא לפעשה ביזומו אשר נברא לו דין הטוב בעתו הנראה לו מן הים ומפני הרע בעתו. ומפני זה הוא שונה בכל ים ויהי ערב ויהי בקר לבודך שכלי ים ויום מהם נבראות בו סימני רעה ומפני טובם מזומנים לנצח לדי' מעשה במדת היום ההוא בעת הרואי להם מן הום. ומצאנו היום השבעי-זמן בו זכרון ערב ובקר כאשר נזכר במשתה¹⁰ ימי בראשית אשר לפניו כי אם זכרון 30 היום לבב' האור בלבד העומד בנד הטוב ונתרבר לנו מזה כי אין בזאת היום גזה השבעי כי אם הטוב בלבד. והוחזק בידינו כי אלה שבעת היטים הם ימות

א) מ': בנידוי הארץ ביום השלישי. ב) מ': חסר סן כי עד האדמה. ג) ס': הפין במתלהו יצירתו. ה) מ': במתלהו יצירתו. ד) מ': חסר בן חיות עד חיות. ה) א': לא שהכללה חיות זורתה. מ': לא שהכללה חיות מוא' כפושם ביהוות. ו) מ': אהרי אמר. ז) ס': צכל ים עופר. ח) מ': שחוכם והללוות שנות ח. א': שחוכם והללוות הם אשוכם. ס': בחום ותלהם שכותם לזכן. כ) א' מ': שיקעת הארץ. ו) מ': עמוד' לנדרו. י) מ': והשלום עמוד' לנדרו. ז) מ': שהם מזומנים לצאת. ז) מ': מן חום ומתן הרע בעתו. ז) מ': נשאת יםם אשר לפניו כי אם חום זכרון לבב'.

¹) בראשות ב' ח. ²) שם א' ג'. ³) שם ב' ח. ⁴) שם א' ח. ⁵) שם א' ח.

העולם והיטשו חיזוק שחתורה העידה של מלאכת העילם וכל מעשיהם השלימו להבראות בית השבוי ושביל הנבראים העודדים בכך יהו נשלמים לצאת לנצח בזום השכני. כאשר כתוב כי זו שבח כל מלאכיהם אשר ברא אלהים לעצות.¹ ותראה מן הפחות זהה שביל הנבראים אשר עומדים בכך לצאת לעזה העמידם הקב"ה מצחית ימי בראשית ותשפט ואילך חם יוזמאם למעשה ובוים השבוי ישלומו ג' כל העומדים בכך מצחית² למעשה. שנאför אשר ברא אלהים לעצות כל הנבראים יצאו למעשה וישכחו. והוא שאför שלתהי הכלך ע"ה בזחצח ואין כל חדש תחת השמשה³. כל הנמצאים בית זהה הייצאים לו רדי מעשה אינם חדש אבל מצחית ימי בראשית הוא עותדים בכך לצאת לעזה נצחם ובונם. בכחיב לכל זון ועת לכל חוץ חחת השטמי⁴.

10

ונתברר לנו בכירור שהה יפה ליעלים לעצמי על מרת יומם אחר מיטות העילם נהיה יכולם לעומדי על מרת ימות העילם כלו כלא ספיקא אך נכסול את סדר יומם אחד שבע פעמים. וזהה לנו מרת ששת הימים מרת ימי הוצאה אשר ימצעה בוגר הרעה בעולם. וזהה סוף הימים האלה אשר הוא האלotta היה השבוי הוא תחלת וושועה ויהי יום השבוי כלו אור ונגה כלו רהיו יטוי ימים שאין בהם לא קנה ולא שאה ולא מלחמה ולא חולין ולא מיטה כי אם אהבה ואחותה שלם ורעות וישראל והישקם וועשור ותבמה וחיהthon וכן צמחי' של טזיה וימי הנאהה והחיה המתה. כתוב וכחטו הרבותם לאטרם וחינוחותם יכ' לטבורה לא ישא גוי אל גוי חרב⁵. וכחיב לא ירע ולא ישיחתו בכל הר קדרי כי מלאה הארץ דעה את ימי כטמי ליט טבסט⁶.

20

וכאשר נאנן לחקר על מרת היום ראיינו הכתוב אישר כי אלף שנים בעינן כיום אთחול כי יעבור ואשכורה בלילה⁷. ומצאו רוכ הקרטונים מוציאים מן הכתוב הזה כי יוטו של הקב"ה אלף שנים. ובשאנו מעיניים באותות הכתוב אנו רואים כי אלף שנים הם יומם אחר ימי ושותותם גם לפניהם הקב"ה לרווח החשבון טבני שהוא מוסיף על היום אשכורה בלילה אישר הוא ישליש הלילה כאשר היא מסורת בידינו מרבותינו 25 כי שלוש מיטנותה הוא הלילה⁸. וזהה אלף יומם אחר שלם ושליש לילה. כאשר כתיב כיום אתחול כי יעבור ואשכורה בלילה. והוחץ הכתוב למתר יום אתבול שלאל יעלמי' בלבד אם איה אוור כיום ואשכורה בלילה שהווים הוה הוא זמני' האור לבבו הנקייא יומם וכגנדו לילה והיית חושב האלף שנים שני שלשי' היות אישר חם זון האור הנקא יומם עם שליש הלילה הבא אחריו וכיוון שאמר בו כיום אתבול כי

א) מ' : וכל מעשה העולם. ב) מ' : הנבראים עומדים. ג) מ' : במאחמת לבשנת.

ד) מ' : שלמה בחכמתו. ח) מ' : תחת אנטים. ז) מ' : המכזאים וחיזאים. ס) מ' : יובלם על מרת ימות אחד. ח) מ' : יובלם על מרת. ס) מ' : על מרת ימים. ז) מ' : תחלת השעת. יא) מ' מ' : זון זון ושותות יומם. יב) א) מ' : חזר זון וחותנותה עד חרב. יג) מ' : יומם ושותות יומם. מ' : יומם אחר ושותות יומם. יד) מ' : אלה בלבד אם היה או בית. זט) מ' : זון הו אראו. זט) מ' : ובין שארכנו.

¹) בראשית י' ז'. ²) קהילת א' פ'. ³) שם י' א'. ⁴) ישעה ב' ד'. ⁵) שם י' ט'.

⁶) חהלהם צ' ד'. ⁷) ברבות דף נ' ע'.

יעבור. נתרבר לנו שהוא מדבר על הום השלם המחוור טוים וטיליה אשר הוא כ"ז שבועות כי בלא יום אחטול שעבר איט אלא יום וולייה עמו ובשנהו טוטיפים עליו שליש היליה הכאבי יהיה הכל כ"ח שבועות שהם יום אחר נשנות והם מרת אלף שנה. ואם אתה מחלק אלף על אחד ושנותה יהיה יום אחריו תחנין' שנה וחילק אחר ר' מון' בשנה והם נשנות יום אחר מימות העולם אישר הם ז' יטפס בראשית שדרם ששת ימי הטעשה עם היום השכני. ואם אתה כופל את השנים האלה ז' פעמיים בגדיר ימי השבעה יעללה בידך ששת אלפים שנה והם ימות העולמת. והוא שאמרו רוכתינו ז' כל תנא דברי אליו שיתה אלף שני דמי עಲטאו שני אלף חוויה שני אלף תורה שני אלף ימות המשיח ובכונתוינו שרבו יצאו מהם מה שיצאו¹. וכיוון שעלה בידינו 10 המניין הזה ליום אחר מששת ימי בראשית בדרישה מן הבהיר ומצענו לו ראייה וסיווע מדברי רוכתינו ז' לאשר samo ימי העולם ששת אלף שנה הוחזק הדרבר בירינו חזוק שלמי ומטוקן בלא שם ספיקא והוא נשונית יום לאחר תחנין' שנה אם אנו נתונים לכל יום יום מספר אחד בשווה. ובఈחרתו על מרת יום יום מהם מנ"ט והتورה על פס סברתנו אשר ראיינו מענין היום בטעשה בראשית או בפרשא ארחת מצאו ימים 15 שרים טוטיפים על המספר הזה ימים אישר הם גורעים ממנה ובשאננו מוציאים החוספת בערעון ישלו בידינו ששת אלפים לשבעה הימים. והוא הדריך הזה מחזק בידינו שכלי יום יום מימי בראשית הוא מון² בפני עצמו כאשר הקדמו בחחלת דבינו. ומפני זה לא היה להם מניין' שווה בשנותיהם אבל כל יום יום ראייה להחילק שבעה חלקים כמנין' שבעת הימים והוא כל חלק והילק האחד מהם נקרא דור. ככתוב טי 20 פועל ועשה קרא הדורות מראש³. מיטנדודרות מראש הכרואים אני ראשון לפני כל הדורות ועם השלמת הדורות האחרונים אני מנצח. ככהוב ואת אהרון אני הוא⁴. ואם אנו נתונים לכל יום יום חשבן שהוא מספר השנה בדור אחד כי על החשבון השוואי קכ"ב שנה ושלשה חלקים מון' חלקים נשנה אלא שהמנין הזה ראייה להסopic ולגרוע בכל יום יום כאשרמי מספר היום טסיף ונורע. ומתצאו רמז מן הכתוב שק"ב שנה או קרוב 25 מהם נקרא דור. ככתוב ודור רביעי ישבו הנה⁵. ואתה מוצא מנכאות בין הכתובים עד שבאו אבותינו אל הארץ ובכשו אותה וישבו בה תעי' שנה ואלו הם ת"ל שנה מנכאותם בין הבתרים עד יציאת מצרים. ככהוב ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ארבע מאות ושלשים שנה⁶. והומך עליהם מ' שנה כטורר ז' שנה שבכשו כהם את הארץ⁷ הרי תען⁸ וקראים ההבור ארבעה דורות. ככהוב ודור רביעי ישנו 28 הנה. ואם אתה מחלק את השנים האלה לארבעה יהיה הדור קי"ט שנה ורביע. ואם

א) מ: כי יום אחטול שעבר. ב) א: שליש היליה והוא הכל כ"ח שבועות. מ:habata כל כ"ד שבועות. ג) פ: חלק אחד. ד) פ: ז' ימי בראשית. ה) פ: ימות העולם יסotta המשיות. ו) א מ פ: שני אלף תורה וגנו. ז) מ: החלוכה ומטוקן. ח) מ: והשנה יום אחר ט) מ: כהונון התורה. ט) א מ: כבירק בידינו. יא) מ: הוא כן בפני עצמו. יב) א מ: חסר פון מפני עד להחילה. יג) מ: בדור אחר. יד) פ: על החשכנות השנה. טו) מ: באשר מספר הימים. טז) מ: מנכאות בין הבתרים.

¹) סנהדרון צ"ז ע"א וע"ב ועכורה זורה ט' ע"א. ²) ישעת פ"א ד'. ³) שם טז.

⁴) בראשית ט"ז טז. ⁵) שמות י"ב ט. ⁶) חולין ז' ע"א.

אתה מוטיף עליהם שבע שחלקו יהוה חס"ר¹ שנה כשהשלטו לחלק ויהית הדור האחד מהם קב"א שנה. ואין אתה יכול לומר שדור רכיעי הגנבר בכתוב הזה הוא דור רכיעי לבנים שהרי הדור הרכיעי לאברהם אבינו בזמנים הם שנים עשר שבטי ישראל והם לא שבו אל הארץ אבל הדור הרכיעי שלהם שבו אל הארץ. כי יהושע בן נון אשר בא אל הארץ והביא את אבותינו אליו. בכתוב כי אתה תבוא נ את העם הזה². וכותב תבאי את העם הזה³. אתה חבאו עמכם ואתה תבאי אותם שתהיה מלך עליהם לא היה דור רכיעי לירדי מצרים כל שכן לאברהם אבינו אבל אתה מוצא בין יהושע ובין יוסף אשר הוא הראשון לירדי מצרים עשרה דורות כי אתה תראה יהושע בדבריו הרים⁴. יהושע בן נון בזה אלישטעהן עמייהוד בן לעדרן נן תחן נן תלחין נן רפה נן ברעהן⁵ בן אפרים בן יוסף. ואיך יאמר הכתוב על באי⁶ 10 הארץ⁶ שהם דור רכיעי וזה מלכתי הבא לפניהם דור עשרי לבני מצרים זה לא יתכן בדברי הקדר שהם דברי אלהים חיים אלא שהדורות האלה הן מס' טפחים שנים מענין ראש הדרשה האמור בה ועבדום יענו אותם איבע מאות שנה⁷. וזהו דור רכיעי מענין וראש הדרשה האמור הוא דור רכיעי לבני ומתקרא לשנים. ואם תדועש ותאמיר שהקב"ה נתן בכתוב הזה רמזו⁸ 15 בכאים אל הארץ דור ברכיעי לירדי מצרים ותאמיר שהקב"ה נתן בכתוב הזה רמזו לאברהם אבינו על משה ואחרון אשר הוא דור שלישי לקחת אשר היה מירדי מצרים שייהוו טהים במדבר ושובו ישראלי אל הארץ על ידי אלעדור בן אהרן הכהן⁹ אשר הוא רכיעי טרדים לא יהיה הדרש הזה טפסוך עלייט מןין ימי הדור וניהיה יוכלים לומר לך שהדרש הראשון הוא הולך על עניין הדרשה יותר מן הדרש הומה כי הדרשה כליה בינוי על מס' שנים לא על דורות בניים. וכן הוא אומר¹⁰ 20 בתוספה כי לא שלם עון האמור עד הנה¹¹. והשלמת העון הוא חלוי בשנות האמור ואיתו תלו בטפסוך דורות בני ישראל. וכן מלאה עד הנה נוחנת טעם ותן או טעם מקום ואינה נוחנת כי טעם הולדה ולא בניים. וזהו מוחוק בידינו על שני הדרשות כי מס' השנים לא השילטו אלא עםם השלט עון האמור אחר תעיז' שנה והוא ברור לנו מס' שנות היום ומספר שנות הדור מדור שקל הדעת וטן¹² הכתוב על החשבון¹³ 25 השווה לכל יום ויום.

ואנו באים לחקר על שנות כל יום ויום אם יהו שנים כמספרם או לא כא"ז בפרשת הום התואם במעשה בראשית. ואנו אמורים ביום הראשון נהיה הדור העליון

א) פ: תעיז' ובגלוינו כתוב: דמי לי תשר. ב) א מ: חסר מן הארץ אל הארץ. ג) נך איתיא במשמעות גינצבורג. ד) מ: ואט תבאי אותן. ס: ואט תבאי עתת. ח) מ: בן אלישטעהן. ז) מ: בן רוח. ו) מ: בן רעת. ח) מ: על באי העעלם. ט) א: יהוה הבא לפניהם. מ: וזהו מלכט לפניהם. י) פ: ואס תאמנה. ז) א מ: בן אהרן רכיעי. יב) מ א: אל הארץ רכיעי לירדי מצרים. זט) פ: ווישבו אל הארץ. ז) א מ: בן אהרן אשר הוא רכיעי. פ: בן אהרן הכהן אשר רכיעי. זט) פ: מהדרש הזה. א: מהדרש הזה. טט) א מ: וניהיה יכול לומר לך. פ: וניהיה יוכלים לומר שהדרש. ז) מ: על מס' אחד לא על. יז) פ: וניהיה מעם תולות. יט) פ: אלא השלט עון. ז) פ: וכון הכתוב. כא) מ א: ולא בפרשת הום התואם.

¹) דברים ליא ז. ²) סנהדרין ח' ע"א. ³) א' ד' כ"ג-כ"ג. ⁴) בראשית פ"ז י"ג.

⁵) שם פ"ז ט"ג.

כמובן הקייה שהוא רצונו ובירותו האור נודע החשך אישר לנו. וזהו¹ הניה
בום הראשון לא היה טרי על הארין פסן שהאור ההור לא היה לו נוע
ולא חומר ולא היה נטשן בטע ולא בחומר כי החומר והגופ לא היה נוצר בכור.
ואתה מזאת האור נבר בפרשׂה דוחת הפשׂי פעיטים והחשך שלש וכן אין מוצאים
5 מעילות האור או עולמי האור אשר נברעה מן הרקיע אשר נבראו בוים הראשון שם
המשׂ מעילות או חשתני עולמות לרבי חכמי החקיר ואתה קורא אותו באיטה
שם שחרצה מה. המעללה הראשונה אשר בבלן הוא האור הנפלא אישר היה נבלה
לטלאי השורת ולגביים ולאצלי נבי ישראל בסיני. וחכמי החקיר קורין לאור היה
העולם הנדרני. וכן נאריך ויאמר אליהם יהי אור². והמעלה השנית הקול הנשמע
10 למשה רבינו מכין הכרובים ולטלאיכם בשליחותם ולכלת ישׂראל בסיני. ואנשי החקיר
קורין אותו עולם הרבנןות³. והוא הניה בטלה יהי אור⁴. ויכל הוּא⁵ לדעת
רבותינו זיל לקרו את שתי המעילות האלה כסא הכרור ורוח דק'יש⁶. והמעלה
השלישית היא אור החכמה והמדוע והבינה ודתוורה והוא השכל המסדר לטלאיכם
וישדרים ואור השכל הזה י' מץין ויזוא ונפרש על הגדיים מכני אדם וכמעלה
15 הוזאת הם י' הטלאיכם והחטמלים והאוניביסים וכל נורוי טעלתי. וחכמי החקיר קורין
למעלה י' הוזאת עולם המדע. וכפננו זה זכרו הכתוב בטלה וזרא כי אין הראה נתקה
בעין או בלב כי אם בחכמה ובמדע. כבתוכ ובורא אלהים את האור י' כי טוב⁷. ופירוש
וירא בכאן נתן כי בהכמה להרואה י' את הדבוק ולהבין אוטו. והמעלה הרביעה דיא
הנשמה או הרוח הנפוחה⁸ לבני אדם נגידים טהום וכשאים צדיקים. ואנשי החקיר
20 קורין למעלה הוזאת עולם הנפש. והכתוב זכר יה את האור בהבדלה והלקן לשניהם.
כחוך ויבדל אלהים בין האור ובין החשך⁹. והוא האור רמז לנשיות הגדיים אישר
אור י' המדע ויראת אלהים טפי' עליהם ונפשותיהם והירחות בו ומאותיות והחשך
רמז לנשיות הרשעים אשר אין אור הרואה ודעota אלהים מניע אליהם. והמעלה
ה חמישית אור הנגהן לגדיקים לעודר לבא. ואנשי החקיר קורין למעלה הוזאת עולם
25 היצירה. והכתוב זכר¹⁰ אותה בקראה וקרוא אותה י' בשני שנות י' וליה. כתוב
וירא אלהים לאור י' ולחשך קרא ללה¹¹. וזה היה כי האור רמז לנו ערך אשר הוא
מכון לגדיקים והחשך רמז לניגונם אשר הוא מדור לרשעים למסך שהאור אישר
הבדיל במעלה הרביעה הוא קראו וטעון לשוב אל מקומו ודריו לו במעלה
ה חמישית י' וזה סידור ויקרא בכאן וזיטקן. ואתה מזאת לשון קרייה שהוא לשון
30

א) ט: לאור תנתי. ב) ט: ח' פנסים. ג) ט: או עולמות. ד) ט: לדורי
החקיר. ח) ט: באהיה שתרזה מטה. ס) ט: לאיזו ישראל. ז) ט: הועלם הנדע.
ח) ט: וכל ישראל. ס) ט: א: עולם הרבנות. ז) ט: לאיזו ישראל. י) ט: מה הנחה מטה יהוד או.
ויכל לזרע רבבותינו. יב) ט: ואור חשב טפי'. זט) ט: דוכסן לטלאיכם. ט: מה הסכלים.
יד) ט: קורין אותו למעלה זאת. טט) ט: את האור. טט) ט: ואלה רוחות הפסוב. זט) א: ט:
הרוח הנבואה בבני אדם. יה) א: ט: הכתוב קרא את האור. טט) ט: אשר הבדע. ט: אשר
היא אור הבדע. ט) א: והכתוב דבר איתת. טט) ט: נקר אותה. טט) ט: יהי האור.
טט) ט: במעלה השלישית החמשית. טט) ט: חסן.

¹⁾ בראשית י' ג. ²⁾ שם טט. ³⁾ חגיגת י' בערך. ⁴⁾ בראשית י' ז. ⁵⁾ שם
שם. ⁶⁾ שם שם ז.

ויתן בטקומות ורכיש. כתוב על כל מבן הר ציון ועל טקראייה.¹ אשר פירשו מיטניה² ושני עניינים אלו ראים ללשון ויקרא במקומות זהה. והרי נתרשו חמשה אורות הנבריות בפרשה הראושנה ונתר עתם החשך הנבר בפרשה³ בשני מקומות והשאר לפרש החשך הנבר בראש הפסחה אשר הוא רמז על הום הנבר בראש כל הנבריאים כי אין דבר נמצא בעולם שאין הום נמשך עמו וראוי והוא להזכיר נראש כל הנבריאים וקראו החשך מפני שאין בו חשאה ואינו נזק ולא נזכר אל התענפ אין לו קיימת אלא בדעת כאשר נתרפרש בתחילת החבור הוה. ותמצא מפני הטוב נברים בכוויות הום הראשון וטכאנ אטו איטרמי שניות הטוב וסיטמי שלולה הום בום הום הראשון יותר טסיטמי הרע וקרוא אותו הכהוב טוב שכ' זטנו היה מזיב לבני עולם.

10.

וביום השני נעשה הרקיע הטבריל בין טים לטים וקראו שמים. ולא נברא ביום זהה דבר אחר לפרי פשוט הפסחה אלא מה שהוא מכריו בדורשא⁴ מה שאין אין צרכיס לפרש בכאן. ולא ראה הכתוב את היום הזה טוב כי לא נבר שם הטוב בפרשה הזאת כאשר הוא נבר בישאר פרשיות שיטת הרים וכן הום מרות הרע וסיטמי מזיאים ביום זהה לשי שכיים הום הטבריל אשר מתוך זאת כל היקום אשר 16 על פני הארץ. ומה מזיא פרשת היום הזה השני. אינה נהנת באדריאנית מונגת שאר פרשיות מעשה בראשות מפני שיזוב המאמורות במעשה בראשית תטיעא בסוף ויהי כן ואחריו ויעש אליהם כאשר כתוב בפרשות יום הרבעי וכינוס הששי ואין פרשת היום השני גוננת המנגה הום אבל נאמר בה יהי רקייע בטור הטים יהיו טבריל כין טים לטים.⁵ ולא אוצר בסופו ויהי כן אבל כתוב ויעש אליהם את הרקיע.⁶ 20 ואחריו כתוב ויהי כן. ללםך של הנבראים היוצאים לידי מעשה ביום השני אין להם קיימת ולא היה עד שיבוא מעשה יי' הנдол והיא הטבריל ויאבר את כל העולם והנשאים אחר הטבול יהיו קיימים והם וטפנ זה כתוב בסוף ויעש ויהי כן. ולא אמר עליו וירא אליהם כי טוב כמנגן כל ויעש אשר במעשה בראשית מפני שהטבול אישר הום בו אינו טוב לעולם. וטפנ הטבול שהיא ביום השני לא ראו רבנן שיתחיל 24 אדם מעשו ביום שני כאשר אטריו אין מתחילין בשני.⁷ לפי שאין ראוי לו לאדם שיתחיל במעשו ביום שמהה בו הקב"ה את כל בעלי חיים אשר אוצר סבור כי טפנ זה לא ראו להתחל בו לא מפני דבר אחר. ואישר לנו אדים סכרים שטפנ שטשי הרקיע השולטים בשני אין מתחילין בו אינה סכירה מדרכה כי ליל שבת שולט עליו צדק ויום שני שלטה עלייך לנכח ושני בכבים אלו הם כוכבי הירש 30 והאור וראוי הוא יט שלטום להתחל בהם כל מעשה ואיך יתכן לומר שרבותינו זיל לא ראו להתחל ביום שני וזה צדק ולבנה שטשים אותו ושולטים בו. ולא עוד אלא שעה ראשונה מליל שני היא לצדק ושעה אחרונה טהילה לכוכב חמלה

א) אשר הפסחו בטקומות. ב) טווניה, נ"א מקומות. ג) א: ללשון מקדרא

במקומות זהה. ד) פ: הנבר בראש הירשתה. ז) פ: בראשי הנבריאות. ח) פ: בתחילת החבור ומכאן. ז) מ: וככאנ אינו אומר. ז) פ: מה שוכור. ח) מ: וככני בני אדם דבר.

ט) מ: אינה סכימת ברוכת. ז) מ א: ביום שצדק ולבנה משפחות ושולטים בו.

¹) ישועה ד' ח. ²) בראשית רבא א' ג. ³) בראשות א' ו. ⁴) שם שם ז.

⁵) שם שם. ⁶) שפט קב"ט ע"ב.

ושעה ראשונה טום שני ללכינה וישעה אחרונה טהוות לחטה ואלו וככבי יוסר ואור וחטמה הם והם מושלים בשני צדי הלילה ושני צדי היום וראי הום הום מהן שחש הריקע להתחיל בו כל מזשה אלא ישרכזות זיל לא ראו להתחיל מפני המבול אשר הום בזטנו. והביא הקב"ה את המבול ביום השני אשר חלתו וסוטו מושלים 6 בו ככבי יוסר ואור מפני שרצינו יתעללה שמו היה להחטיב לעולם ולקיימו לאחר המבול ולחת תורה לעצמו יישראל^א ולהאר את עולמו.

ונפרשת يوم השלישי אנו מוצאים שני טאותות ונזכר בכל אחד מהם טוב וייה טיב נצאה ביום השלישי שתי פזטים או משני עניינים. וכוחלת היום הזה יצא מה מן התינה וכטלה נירתבי המבול. וכן כתוב בראש הפרשה יקיו הימים מהחט 10 החטאים אל מקומם אחר ותראה היכשה^ב. שלא יהא רשות לטיט לכתחה פעם שנייה כאשר בסוגי אותה במבול חזו הטוב האחד. והויסל הזה היה ראוי להנין בו את התורה. כנחות ואורה עצלו אמן ואורה שעזיזים יום יומ^ג. התורה ורותה נאותה לפניו המקום שני ימים הום הראשון והיום השני שלא הוו בני העולם ראיות להנין להם תורה מפני חטאוי שא' ארד עד שנחנכה החטה והוא בימי המבול בטעמי 15 היום השני והיתה תורה ראייה לירך על הארץ ביום השלישי ושני הימים הראשונים הייתה אסינה לפני המקום וזה הוא פירוש שעשוים יום יום. ואן אתה יכול לדרש טני שה תורה נכראת לפני שית ימי בראשית אלפים שנה כי אין לדרש העניין הזה מפני שזרדשא הואת נתנת קידמה בזטן ואן לפני שית ימי בראשית כריסטית זטן כלל. ואתה יכול לדרש שה תורה הותה קניה בפני שית ימי בראשית 20 מן החטוה הזה. שנאמר יי' קני ראיית דרכו קדט טעליון מאן^ד. אישר הום נחן קידמה בטעלה ואן בו זטן ותהי תורה והחטה בכתיב הזה משבחת בקדמת הסדר וקידמת המעליה על כל הנגראים בעולם כאשר אתה מיצא בכתוב השני הזה שהי' הום שתי קידמות קדט ומואן. האחד גנד הסדר. והשני גנד הבעלה. ולפי הריקע הן שלוש קידימות ראשית קדט וטאו ותהי השליישית קידמת הטע שאמ' א' לאחר מן היוצרים 25 נמצוא כודאי שהחטמה נמצאה כי כל מעשה הזרים בחטמה הוא נעשה ואם החטמה נמצאת איננה נוקחת במצוותה אל היוצרים כי הכמה ממדות הקב"ה הנצאי יי' לפניו כל הנמצאים וזה היא צורת^ה קידמת הטע וחותמא לדורות שליש קידמות מן הכתוב הזה ואן אתה מונה בהן קידמת הזטן. ואטיינו שרבני חטא של אמת הרaison יי' בא המבול לעולם כי כן הוא אומר בחטא של אדם אורה האדמה בעבורו^ו. והכללה 30 הכתה אל האדמה היא המבול כי כן הוא אומר בנה זה יחתמו טבשיט וטעבון ידרינו מן האדמה אישר ארחה יי'. והנחתה הכתה על ידי זה היא ביטול גננות.

א) מ': לישראל עמו ולהעוז. ב) מ': כוותם המבול. ג) מ': כאשר כפה אותה. ד) א': והחטוה. ובגלוון: גיל וחוטם. ה) ע': בראשית רבא פרשה א'. ו) מ': כפנו שחטא של אדם. ז) ס': שנחנכה החטה הזרא במוועדי הום. ח) ראיות תורה יירד על הארץ ט) מ': לפסחת ימי בראשית אלפים כי. ז) ס': בכתוב הזה. יא) מ': אם א' אם א' בא המבול. יב) ס': כי הוכחתה הקב"ה הנצאי. יג) מ' א': וזה קידמת הטע. יד) ס': של אדם בא המבול.

¹⁾ בראשית א' ט. ²⁾ משלו ח' ל. ³⁾ שם שם כ"ב. ⁴⁾ בראשית ג' י"ג.
⁵⁾ שם ח' כ"ט.

המובל, שנאסר לא אומסף לקלל עוד³ את הארץ בעבור הארץ⁴. נזירות המובל אשר קלلت כי את הארץ בעבור חטא של אדם לא אומסף עוד להביבה כאשר עשית, ומפני שקרה נזירות המובל קלلت הארץ בעבור הארץ וכחטא של אדם נאמר ארורה הארץ בעבורך. נראה לנו שהקללה הזאת היא המובל ובכיתול נזירות המובל מתחכרי העון הזה. ועל זה העון לא היו בני העולם ובאים להוריד עליהם תורה לא ביות⁵ בראשון ולא בום הישן. כבתוכ ואוהה אצלו אמן ואוהה שעשויות יום יום⁶, ואמר הבתים יום יום. ולא שני ימים מפני שהיום הראשון אין דומה ליום השני כי הראשון נאמר בו טוב והשני לא נאמר בו טוב ועל זה לא היה נכון לוונם בטפסר אחד אבל וכרכ נפרדים יום יום כאשר הוא נפרדים בענייניהם. ואנו מוצאים שהתורה ניתנה ליישר אל בימי צייאו היום השלישי וטענו זה נזכר החוב בפרשנה הזאת שתוי פעמים. האחת לנדר ביטול נזירות המובל אישר היום בתקלת היום. והשנית לנדר מזמן תורה אישר היה ביטול. ואתה יכול לומר שהחוב נזכר ביום השלישי שתוי פעמים לנדר שני אבות אברהם ויצחק אשר היו שנייהם במספר דורות היום השלישי כי אם אתה נתן לך ימים⁷ דורות לכל יום ויום יהו לשלשת הימים כ"א דורות וחמשה אברחים אבינו הוא העישרים בכנים לארם הראשון ויצחק אחוד ויעשרים לו בכנים וירחו שני האבות חישובים בדורות היום השלישי ועליהם נזכר החוב שתוי פעמים בפרשנת היום השלישי. וייעקב אבינו הוא כ"ב לארם הראשון וטענו וזה הוא ראשון ליום הרביעי ומשם נזכר החוב פעמי אחת ביום הרביעי. ואתה רואה טפרשותה היום השלישי שאין התורה ניתנת ביום הזה כי במאמר הרישון משני מאמרות בפרשנה הזאת היא אומרת והראה היבשה⁸. אשר בני אדם יכולים לעמוד ולשכת בתוכה ולא נחישבי ביום ההג� אבל תראה היבשה לנדר האבות הנולדים ביום הזה אשר בוכחות העולם מתקיים ואע"פ שלא ניתן בה כח כדי להציחם עד שנברא האדם הרואי לעובד את הארץ. גודליה ולא ניתן בה כח כדי להציחם עד שנברא האדם הרואי לעובד את הארץ. בכחיה ובכל שיח השדה טרם יהוה בארץ ובכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטהר יש אלהים על הארץ ואדם אין לעובד את הארץ⁹. ואהריו כתוב ויצמח יי' אלהים מן דואמה כל עץ נחמד לבראה וטוב למأكل¹⁰. ואתה רואה ביום השלישי לא היה האיליות מצואים ולא העשב ושיאר נדול¹¹ הארץ צומח וause' שעוזאים מן הארץ ונראים כאשר היו ישראל בזמנם היום השלישי פירום וכוכבים ולא היה חחה גודלהם וקורותיהם גליה ו/oraitה לכל ביאי העולם עד שניתנה להם התורה אשר בה זכו לבנוד שני העולמות. ותדע מהו ותבין שאין התורה ניתנה ליישר אל כי אם בסוף היום השלישי אשר הוא ראש היום הרביעי.

ואחת מיצא כל שלשות הימים האלה טום הרាជון עד יומ השישי לא זו האור נאור על הארץ אבל היה הדור לטעהו מעל לרקיע והחיש טהרת לרקיע

א) מ' : עוד לך לך. ב) מ' : נפרדר הען הוהו. ג) מ' : אשר היהת. ד) ס' : מוספער דורי הווע השירישן. ח) א' : ואחה מפרש את הווע חשלישן. ו) ס' : ולא ישבה בווע והווא אבל הרדא חבשטען. ז) א' : ברום זיכם וגוו. ח) א' : מן הארכאה וגוו. ט) ס' : עד שצונעה לאט אשך. ט) מ' : תחת ראיין למשעלן.

¹) בכרזים (ב/בנין); ²) אשלוי ח' בז' (ב/בנין); ³) גראזים (ב/בנין); ⁴) צב' בז'

10. The following table shows the number of hours worked by 1000 workers in a certain industry.

והיה העילם העלינו^א מאייר באור הגבירה ביום הראשון ולא היה מאייר על הארץ כי לא היה ברקע חוץ ועובי לקלב את זוהר הארץ^ב אישר לטעלת ולא היו ניצנזי האור העלינו טאים על הרקע ולא גדרים על גבו ולא על שטח הארץ עד שחווקם הקב"ה בטמגתו הנפלא שזו רצוננו. ככתוב י"י מאורות ברקע השמים^ג. ובמאנר זהה היאר הרקע. וכותוב אחריו והוא למאורות ברקע השמים להאריך על הארץ^ד. ובמאנר זהה האיזו על הארץ. ואן אתה יכול לומר שהאור הגבירה ביום הראיאון היה מאייר על הארץ כי איילו היה כן לא היה כתוב אומר להאריך על הארץ. כי מאורה היהת בקדמת הרקע אבל הרקע בשלוש ימים הדראשנות היה חסר מן האור שלא היה נראה עליי והיה מפסיק ועובר על גבו עגנון הארץ אישר בלילה בעולם היה כי יודיע^ה הוא שכל האור בלילה אוור החמה מפסיק עליי ואן העין יפללה לשלוות באור הוא כל זמן שהוא מפסיק על אוור הרקע אישר הוא רוחק מן הארץ ובעלות השחר בעעה שיניע אורה החמה באור דעב המקיפה את הארץ וראה עמד השחר אשר הוא זוהר אוור החמה גוסטה לעולות על הארץ. וכן היה הרקע בכל שלוש הימים ריק ומפהדר בעגנון גבוי האור רוחק מן הארץ אבל יותר ריק מפני ולא היה האור אישר לפעלת נראה על גבו ואע"פ שהוא מפסיק על גבו עד שחווקם הקב"ה ומתקן בו עבי להיות האור המפסיק עליו נראה על גבו ביום הרביעי. וופני זה לא היה אורי החמה והחורה ראי להגע לבני העולם הזה כל זמן שלוש הימים^ו עד שהגען זמן היום הרביעי אשר בו נבראו המאורות והאריך על הארץ וניתנה תורה לישראל השם הרביעית. ואם יאמר אדם אך אתה איתר על החמתה שלא הווה בעולם עד זמן היום הרביעי ואנו מצאים צדיים וחכמים ישרים וחטאים הם בעולם קודם מהן חורה נקבעו האוכות והגונות מנהגון מן השיטים והងיבאות. אמור לו וראי הין בשלוש הימים צדיים חכמים שהז נפרדים וטיזחים בכל דור ודור ולא היה החמתה מפעיצה על בני דורם ולא היה בני דורם מצוות במצוות הזרעה. כתוב בנה כי אורך ארץ צדיק לפניו דור הוה^ז. אהה לבך צדיק. וכישניתה התורה לישראל וראו את האור הנורול ושם עת היימור הקדוש על הר טני היה החמתה גלויה וטירסתם ומסורתה לכל דרישתך. וכן היה האור בשלוש הימים עומד טלהטשך על הרקע ולהפרשי על גבו עד היום הרביעי שנותן^א הפקום כה ברקע לקלב את האור ולהיות האור נפרש עליו וכשנפרש האור על הרקע והאריך המאורות והכוכבים טיד האוריה י"י הארץ. ככתוב והוא למאורות ברקע השמים להאריך על הארץ^ב. ואם תקשה וחאסר אם לא היה האור מאייר על הארץ בשלוש הימים^ג. אך אמר הכתוב בכל

א) ס : העולם הכלוני כאור באור. מ : העולם העלינו מאייר כאור. ב) ס : האור והזר. ג) מ : בירע הוא. ד) ס : על האור הרקע. ה) מ : בעעה שיניע באור החמתה באור החקוק. ו) ס : לא היה החמתה והחורה. ז) מ : זמן שלוש ימים עד שהגען זמן ים רביעי. ח) א : במושאי ים שלישי וביחלת ים רביעי. ט) א : ולא ימי דורם מצוות במצוות הזרעה. י) ס : ולהפרשי בני הרים במצוות התורה מ : פיר מאורה הארץ. ז) מ : בשלחת אוך אסר.

ז) בראשית אי י"ה. י) שם שם מיג. ט) טלית ר' ביב. י) בראשית ז' אן. י) שם אי פ"ז.

אחר מיהם והוא ערבית וכי בקר כי אם יום ולילה שהם אור וחשך. אני משיב אותך ואומר אין ממש ערבית ובקר יום ולילה ולא אור וחשך אלא כל הילק וחלק מן הרקיע כשהוא שוקע הוא לוי ערבית ואספלו שאין בו ככוב אחד וכשהוא עלולה הוא לו בקר ואם אין בו איר כלול זהה שאמר והוא ערבית וכי בקר בשלשת היטים הוא על הגלגלי שהיה חור ומתגלגל על הארץ ולא הוא בו מאותות ולא בכוכבים ומהו מתרנגול ומקוף את כל הארץ סעם אחת בכל ים בדרך מנהנו אחר ביראת המαιות. וסימנק על זה שהווים והלילה לא היה ביןיהם הפרש על הארץ עד היום הרבעי שהברילו המאוות בינויהם. נוכח להבריל בין היום לבין כืน היום? ואילו היה ביןיהם הפרש על הארץ קודם היום הרבעי לא היה להבדלה ההיאת טעם אבל היה הכתוב הזה בא לבטלה. ואם תאמיר ולהלא קדמה הבדלה בינוים הראשונים 10 שהבדיל בין האור ובין החשך וקרא לו זום ולילה קרא לילתה ומה טעם הוצץ להבריל בינוים הרבעיים. ואומר לך הבדלה ביום הראשון היהת ביןיהם בעניינים ובשנותיהם. בעניינים שהאחד הוא עצם ויש לו חששא והשני הוא אסם ואינט לו חששא. ובשנותם שהאחד נקרא ים והשני לילה ולא היה אור היום נתפס בנווי הרקיע. וביום הרבעי נזכר האור בנווי הרקיע ובאה הבהיר ביטח ובין החשך במקומו 15 כשהוא פרץ על הארץ טאים ^א את החשך טינה וכשהאור עולה מן הארץ החשך נמצא עליו. ואתה רואה הבתוון קרא את האור הנברא ביום הראשון אור טפש. בכתב ימי אור ^ב. מען שלא היה האור הוה נטול ולא נתפס בנווי ^ג ולא נטר על נוף ובוים הרבעי קראו מאור. כתוב ימי מאורות ^ד. ואין מאור אלא איר דבוק עד ים הרבעי ^ה ובוים הזה ניתנה תורה לישראל לנקרת אור ובנהיתה להם האירה עליהם והאר עולם כלוי באורה. ונבראו ביום ההוא שני המאוות גדור וקטן בנדר תורה שבתבם ותורה שבבעל פה והוא המכבים נמנים עם המאור הקטן בnder ברייתות ותוספות וטכליות והגדות. ואם תרצה אחר הבכבים הם שאר החכמת ההיינזיות. וזה מוצא כל הטיבות והטלחות והחתירה אישר נתן הקב"ה לישראל הוה ביום הרבעי וזה היום היה כל טוב. וכן אין מוצאים אפילו הלילה נתן לה הכתוב מאר. שנאמר אתה המאור הקטן למשתלת הלילה ^ו. ללםך שבל ומן היום הרבעי היה אור לישראל. ותצא ישת ימי בראשית נחלקים לשני חלקים ^ז. שלוש ימים הראשונים לא היה אור מאיר על הארץ. ושלשות ימים ^ז האחרונים היה האור מאיר עליה. ואם תשים ^ז כל ים ווים מהחילק האחד עומד בnder חבריו מן השני יהו הים 20

א) מ: הוא ערבית. ב) מ: על גלגל שהוא חור. ג) מ: והוא מונען ומתקף.

ד) מ: להבדלה אתה זו טעם אבל היה הכתוב בא לבטלה. מ: אבל היה כתוב לבטלה. ח) מ: א: נקרו לה זום ולילה. ו) מ: א: חסר מן בינוים עד בינויהם. ז) מ: הבדלה ביום הראשון. ח) מ: עטם ווש ולא חששא. ט) מ: הוא אסם ואין לו חששא. י) מ: נתפס בנווי הרקיע ובוים הרבעי נזכר האור בנווי הרקיע. יא) מ: הוא מבטץ את החשך. יב) מ: ולא נתפס בגון. יג) מ: בנווי נמצאות הגדות: וזה אינו שחרוי כתוב באור שם שבעת הימים אם כן היה האור משטוף בכל שבעת הימים. יד) מ: כל העולם. טו) א: נחלקים שלוש ימים. טו) מ: ושלשות אחרונות היה אור פראי. יו) מ: ואם תשים:

¹⁾ בראשית י"ד. ²⁾ שם שם ג. ³⁾ שם שם י"ד. ⁴⁾ שם שם ט"ז.

הרביעי כניד הום הראשון המואר כניד האור והוא הום החטימי אשר אחורי כניד הום השלישי אשר היה לפניו. ואישר היה הום השלישי מוג משוב וירע שבו נולדי האבות ובו היה שיעבוד מצרים בז היה הזום החטימי מוג משוב וירע שבו היה בית שני וכן ביום נחרב והוא הום השישי כניד הום השני. ואישר לא חדרנו הום השביעי מפע המבול שהוא בו אין אנו טשחים ביום הששי מפני הגלות הקישה אשר אנו עומדים בו בעונותינו.

ואתה מיצא בכל פרשיות ששת ימי בראשית אחר המאמץ הקוץ נתוב אחורי ויתר כן תן בפקוד עצמו תן בפקודים אשר אחורי בברשות התוא אל פרשת הום החטימי לגדה אין כחוב בה והוא כן כל ומלה והוא כן משפטה קום הדבר ולוונו והכתיב חיסר טלה זו מיום החטימי. וכן ברוב הפרשיות כתוב ויעש אלהות אחר האשרה ומלה ונחתת עמידה הדברית ונלניל החזרות עלון והודתו בעולם כאשר פירשנו בחלות דבירות. ולא נכחבה המלה הזאת בפרשיות חותם החטימי אבל אשר האשרה כתוב וברא ומלה בראיה זו נחתת עמידה הצורות בכח ואני נחתת אשר הרבר וחדרשו. וכל זה באיללטך שהזכין בית שני אשר היה ביום החטימי לא יהוה עוד ביום אהרייב לעולם. ואחר בפרשיה הזאת וירא אלהים כי טוב. על אנשי נסכת הנדולה אשר היה מלאים טוב וRECTה ויראה. וברך ביום הום החטימי לחריעך שהגנותך יאשר היה ביום התוא יהיה אחורי וסומו ישועה ונחמהיו וברכה.

ואנו מוצאים ביום הששי שאין הטענו נוכרי טו בבריאת הארץ אשר ניתנה לו דעת וחכמת אבל נזכר בעשיות החיים והברחות אשר אין להם דעת ובינה וכן אנו רואים בזום הום הששי הזה אשר אנו עומדים בו הפלבות בעולם והטוב והעושר הם לאומות העולם הזרות לנחותות ולהחות וישראל אשר נידת תורה קדושה יי' עומרת בnalות אנושה ורלוות ענושה. ואמר בסוף הפרישה וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. כלומר בין שחוויה התניתה לישעה ולהחי עולם וזה אה כל אשר עבד טוב כי הצעות שערכו בעמ שיבאו הטעות אחוריין לא חוכרנה הריאשנות ולא חעלינה על לב. וחמת הפרשה הזאת ואמר ויהי ערב ויהי בקר יום הששי⁸. בתוכסתה ה'אי המורה על הדבר שהוא ידוע וטפורה ומל היטים אשר לפניו אמר ביום טלוני בלא תוספת חיבת ה'אי אבל בשם מניך לטלטן

- א) מ: המואר כניד האור. ב) מ: משליחי מוג משוב וירע. ג) פ: משוב וירע רע.
- ד) פ: שבו נברא האבות ובו היה שבעוד מצרים. מ: ובו שעבוד מצרים. ז) פ: בן היה החטימי מוג מהן. ח) מ א: והום הששי היה. ז) פ: ים שני מפני המבול. ג) מ א: וכן בתוכו ויעש. ח) מ א: וכן ברכות ויעש. ז) פ: ומלה הביראה זו. מ א: פירשנו חלום דברינו ולא נכתבת. ז) פ: ומלה הביראה זו. מ א: ומלה גלגול החדרש. ט) מ: יא) מ: וכן זה למלמן. יב) א: לא היה לעלם. מ: לא היה ביום אחד לעלם. יג) א: וברך ביום החטימי. מ: וכבר ברויות ביום החטימי. ז) פ: כי לחריעך הנגלה. ט) מ א: ישותה וברכה. ז) מ: שאן הנוב נבר. יי) מ: ביום הששי אשר. יח) א: תורה וקדושה. יט) מ: וכבר ערב ובקר ביום הששי. ז) ס: ח' המועיטה. כא) מ: בלא חיבת תוספת ח'יא. ז) מ: בלא תוספת ח'יא.

¹⁾ בראשית א' כ'יא. ²⁾ שם שם. ³⁾ שם שם לא'. ⁴⁾ שם שם.

שהיותם הראשונים לא נשלם בהם המעשה ולא נהייה בהם הדבר אשר בגללו נעשה העולם הזה עד שכאו יום הששי אשר בחמתתו תהייה היושעה אשר בגללה נברא העולם ותהייה ידועה ומפורסמת גלויותא לכל העולמים וטען זה קרא את יום הששי בשם טיעוע ומטרוסס. וחתם אותו בטוב מאד להודיע כי הכהנה היהת להחתמה זאת אשר היא טובח עד מאר. ולא נזקק להזכיר מעשה ביום השבעי ולא נזכר 5 בו לילה טפנוי שכלו הוא אור וטוב וחימ. וזה עין הדברים אשר אתה יכול לדרוש אותו מעשה בראשית.

וכבר הקדמנו שכלה יום ויום נחלה לשבעה דורות כמספר שבעת הימים ויהיה כל דור ודור עוטר בוגר יום טיטי השבועי כגון שהיה עין הדור הראשון מעין היום הראשון, והדור השני גם יום השבעי. וכן היה עין הדור השלישי השישי. וכן עד 10 הדור השביעי שהיה בוגר יום השבעי. אלא שהדור השביעי אחת יכול להחיל ממענו מניין דורות היום השני והוא הדור השביעי עולה לבאן ולכאנ'. וכן היה הדור השביעי עולה ליום הראשון לכדו והחליל למטה ליום השני מן הדור השמימי וזה היה הדור השמימי הראשון ליום השני. ואנו כודקים על הדורות מאדם הראשון עד 15 משה רביינו אשר יא אלו הגיעו תולדות הדורות הכתובים בתורה ובכברנו ולהדורע ייחסו נברנו כל'ב הדורות אשר לפניו. ואנו מוצאים פאדים ועד חנן ז' ר' דודות געמיד דרו של אדם הראשון בוגר יום הראשון י' אשר בו נהייה האור. ונעמיד דרו של שת בוגר יום השני אשר בו היה המבול. וכן כחוב בו כי שת לי אלהים זרע אחר תחת הכל כי הרנו קין¹. וקריא הכתוב שי בוגר הנולדים ראשונה בעולם קין והבל. הראשון קין��וב מקין בוגר יום הראשון אשר בו נקייה העולם. והשני 20 קראו הכל בוגר יום השני י' אשר בו נאו כל יצורי העולם לתבל ולכליה. ובאו אחריהם שת ועמד י' בוגר יום השלישי כאשר אמר עלי הכתוב תחת הכל. וזה משארדי' שת ליום זה שארות. והדור השלישי הוא אנווש בוגר יום השישי וכו' היהת ראייה להנחות התורה לבני העולם וכן כחוב בדורו או הווחל לקראו בשם י' ז'. סיפורו של חולל מלשון י' תחלה. ואשר אמרו רבותינו ז' של אנשי דורו של אנווש זו 25 רשותים י' אינו מפכיד את דעתם הזה אבל נאמר שאנשי דורו היו רשעים תחת אשר היו ראים להיות צדיקים לא נחנה תורה בתקלת היום השלישי אלא בטעמי היום. והדור הרביעי הוא קין² בוגר יום הרביעי אשר היהת בו תורה והחכמת קניה ומסורת לבני העילם. והדור החמישי הוא בא מהללא בוגר יום החמישי אשר בו היו יביב אנשי נססת הנדולה המהוללים והמשובחים. והדור השישי הוא אף ירד 30

א) פ: גלויה ומפורסמת ידועה. ב) מ: כי הבינה היתה. ג) מ א: ולא נזכר מעשה. ד) פ: זו היא ענן. ה) מ: שבכל יום ויום נחלה לשבעה דורות ובספר. ו) מ: כימי השבעה. ז) מ: מענן וראשון. ח) פ: טעין השני. ט) א מ: עד דור שביעי. י) מ: עלה לבאן וככל היהת. יא) מ: משה רביינו אלו הגוען. יב) פ: מכל הדורות. יג) מ: ועד חנן דורות. יד) פ: אדם הראשון אשר בו נהייה. טו) פ: לשון בני. טז) מ: וכא אחריהם שתועמד בוגר. יז) א: והיה משארות שת. יט) פ: לשון תחלה. יט) מ: חסר מן רשעות עד רשעות. כ) מ: הוא קין. כא) מ א: והדור החמישי מהללא. ככ) פ: אשר היו בוגר. כג) א מ: והדור השישי ירד.

¹⁾ בראשית ד' כ"ה. ²⁾ שם שם כ"ג. ³⁾ בראשית רבא כ"ג ז.

בננד הום השישי אישר הוא ירידת ושותות כאשר אמרנו בו הום בעונתינו. והדור
 החשבי הום חנוך בננד הום השכני וקרא שמו חנוך מהעיר כדרכו ^א שהוא מיטלים
 את ביתו ומחנכו. ומזה החינוך אישר עיטה המקומות לעולמו ביום השכני זכי היא
 היישועה ותחית המתים ומפני זה וכזה חנוך לחיה העולם הבא ולא ישלה עלי טינה.
^ב כתוב ואינו כי ל夸 אותו אלהים. ^ג ואכן אנו מתחילה לטנות הום השני מוחטך
 והוא דורו של חנוך עללה ליום ראשון יומם דור ישבעי ליום השני דרו
 של שלח באשר אתה מוצא מוחטך ועד שלח ^ד דורות. ומפני זה נקרא בנו של
 חנוך מוחטלה לטרך שדורו של זה וכל הדורות ובאים אחריו עד דורו של שלח
 הם בני טינה וכלהה כאלו אמרתו שאלח ^ה כלבורה דורות אלו כלם מותים. וזה
^ו המבול ראוי לבוא על הארץ בסוף דור שלשה עיר לאדם הראשון אלא שהקביה
 הארץ לדם החותן והוסף להח' דור אחד. ככתוב והוא ימו מאה ועשרים שנה ^ז. אישר
 חרינטו המתרנים ארוכה ייבב להון מאה ועשרין שנים אט יוחנן ^ט ונמצאו המבול בא
 בסוף י' ד' דור ומשם קרא ישם דור היד עבר שעבור הקביה על חטאונות בני העולם
 והאריך להם עד סוף הדור היד והוא דור של עבר דור אחרון להרות ים ישן.
^ט וירוד הום שאבקיה מקודם ורטאה למכתה ומפני זה היה טקדים יצורתי האיש אישר
 ישארית לעולם להטעה רעיה למכת המבול לעני פגון. ולא נבן להות
 האיש ההוא חנוך ואפילו היה מונה אותו בדור הום השני מיטני שהוא
 טירות הום הראשון והכה לעולם הבאה ^ט ושלא תעבור עליו טחה והוא מכיר
 במחית המתים. וזה ראוי האיש הזה מטהשיך שארית למבול להיותן בין הבאים אחריו
^ט חנוך ^ט ולא הום מוחטלה עמד בנndo פגע שאם אתה מתחיל למן דורות ים ישן
 מוחטך יהיה מוחטלה שני לו ^ט עמד בננד הום לבני פגון. ואין
 רטואה באה על ידי דור שאיו טב. וכן לא יכול למק להותו האיש ההוא מפע
 שאם אתה מתחיל לטנית דורות ים ישן מן מוחטלה אישר דם ראים להטנת
 יהיה לפך דור שני עמד בננד ים ישן ולא יתכן להביא רטואה על ידו. וכשאתה
^ט מונה לך אם אתה מונה מוחטלה יהיה נה ^ט השלישי שליש**י** לו עמד בננד הום השלישי.
 ואם אתה מונה מוחטך יהיה רכיעי לו עמד בננד הום הרכיעי יהיה דורו של מה עמד
 כלל מקום בננד ים ^ט יהוא נקרא טיב וייכחו המקומות להותם פליטה ישארית לעולם
 ופליטה למבול אישר אמר לעלו הכתיב וזה ינחתנו ממעשינו ומגבורן ידיינו ^ט. זה היה
 הראו יט להשאי רפליטה לעולם מנורמת המבולanca על הארתה איש ארחה ^ט.
^ט וזה מה לבני העולם בננד אדם הראשון וככשר היה אדם ראש ואב לכל הבוראים
 אחריו כך היה מה ראש ואב לכל הנשאים אחר המבול. ובכשר נברנו מן בני אדם
 שלשה בלבד והם קין והבל ושת ואערס שהוו לו בנים אחרים ומן השלישי מיהם

^א מ: מוחטך באדם. ^ט א: מ: השכני היה מושעה. ^ג ט: אמר מה הוא ושלת.

ט: אמר הוא ושלת. ^ד א: מ: והוסף דור אחד. ^ט א: מ: היה טקדים האיש. ^ט ט: מקדמים

יעירות האיש. ^ט א: האיש חינוך. ^ט מ: היה מונה אותו בדור הום בוטח חכמי. ^ט ט: שאם אמר

והכח לחיה העולם שלא תעבור עליו ומותה. ^ט ב: אחריו חובות. ^ט ט: שאם אמר

המוחטלה. ^ט יט: היה מוחטלה עמוד. ^ט יט: אשר לו נקרא. ^ט יט: היה הכת

השליש**י**. ^ט ט: בננד ים ים. ^ט ט: וזה היה להשאי מ: ידינו להשאי.

נשארה שאריות לעולם והשנים לא נשארה טהן שאריות לעולם^a כלל אבל האחד נהרג והאחד איררנו הפתוח. בכתוב ועתה אירר אתה מן האדרטה¹. והישלישית אישר נשארה טנו שארית לא היה הנדול מכך כי אלו מוצאים בכך ששהותם זכר מכון שלשה בלבד ואע"פ שהיו לו בנים אדרים. והנדול מבני מה הוא יסתה. בכתוב אחד יסתה הנדול²? ולא נולדו טנו אמות הדזק³. והישני בנוו הוא נקראי חס אשר כלל הכתוב את בניו. בכתוב אירר בגען⁴. והישלישית והוא אישר ברבו הפתוח. ישנארכ' בדור יי' אלהו שם⁵. וטנו יצאו כל הצדיקים ובנוו חס ורע קרש והם יהו זכרים לתחית המתומים כאשר זכו וע' שט להווות להם שארית. וכואישר לא ישארכ' טרען בני אדם הרראשון שארית אחר המבול כי אם מבני שט לבדו כן לא יהיה אחר טרען בני נח⁶ זכרים לתחית המתומים כי אם מבני שט לבדו. בכתוב יסת אליהם ליפת ווישבען באחד⁷ שט⁸. אם היה לבני יסת יפות⁹ ושביתות בעולם הוה אין משגנחות וללא ירושתם אבל חס אהלי שם אישר בניו יירשו את כל העולם לעתיד לבוא.

ואנו חוררים לתחילה דברינו ואיתרים יכוליס' או למנות דורות יום ישליישי טעבר אשר הוא הירד לאדם הראשון ונשים דורו של עבר עליה לשני וישלישית ולא נוכל להתחילה מניין יום שלישית מהרו של שלוח אשר הוא שכיעי לתוך כי כבר החזוק לנו שהטובל בא לעולם אחר ייד דורות טפי שהקבינה דאריך להם באישר פרישתו¹⁰ למעלה. ואם אתה טונה מעבר יהוה אמרתם אכינוי דור שביעי לו ונמצא אברתם דור שביעי ליום השילישי וטוון למנות טפע הוות הרביעי אם היה דורו עליה לשילישי ולרביעי והוא אמרתם אכינוי צאי לקבל שבת ה תורה טפני שהוא ראשון ליום הרביעי מן הדרך הזה ואני אחד יי' מכל הדורות אישר לפניו מען להו¹¹ ראי שראש ליום הרביעי. ואברתם הוא כי הרראשון אישר זכרה ה תורה בשתה. בכתוב וישמר משמרתי מצוות חוקתי ותורתך¹². ואני אתה מצא זכרון ה תורה לפני הכתיב הזה מכל ה תורה טפי שכט הצדיקים אשר הוא לפני אברתם אכינוי לא הוא רואי לקלב שבר ה תורה אלא זהה להם שבר אחר. ואם לא יי' מחייב למנה יום שלישי מעבר טפני שהוא דור שביעי ליום שני הטמי ליטומי של מתחילה לנחל לנצח פלגן אישר הוא ראיון ליום השילישי על העיקר מפני שהוא טוי בנים לאדם אמר עליו המכיב פלגן כי ביתו נפלגה הארץ¹³. למלוך שהוא ראשון ליום השילישי אישר בו הפלגן הקביה את הארץ לשני פלנים לים ולבשה. וכן הוא אומר פלגן אלהות מלא טים¹⁴. וכי שאותה מתחילה יום שלישית טפל היה שביעי לו יצחק אכינוי והוא שביעי ליום השילישי וראוי ליטנות יי' ראש לרבייעי אם התשיט דור השיביעי מיטשיש לשני הימות. והמשיא יצחק אכינוי נמנה מדורות הוות השילישי לפי שהוא שביעי לו ומנה מן הרביעי אם היה עליה לשני הימים ואם לא יהוה מי עליה לשני הימים יהוה יעקב אכינוי עליה

(א) פ': שאריות כלל. (ב) מ': אנו מוצאים מנה. (ג) א מ': אמות וזרק. (ד) פ': נקרא חס. (ה) א מ': הוא חס. (ו) א מ': ברבו ח. (ז) פ': מבני נח, ובגלוותנו: זרען. (ז) פ': אתה. (ח) א מ': לאדם ונשים. (ט) א מ': להתחילה יום שלישית. (י) מ': באשר מפרש למעלה. (יא) א מ': ואני מכל הדורות. (יב) פ': ואברתם תראשון. (יג) נ': ואם גהחיל. (יד) פ': פיוו של מתחילה. (טו) פ': וראי לבנותה. (טו) מ': ואני לבנותה. (טו) מ': ואני עלה

(1) בראשות ד' י.א. (2) שם י' כ.א. (3) שם ט' כ.ה. (4) שם שם כ.ג. (5) שם שם כ.ג. (6) שם כ.ג. (7) שם כ.ו ח. (8) שם י' כ.ה. (9) תחילים ס' ט' י.

ליום הרביעי ואינו^א עולה ליום השלישי משותם צד^ב. ותחזא כל אחד משלשה אבות עוטר להמנתו ראשון ליום הרביעי אשר בו נכראו המאורות זוכחה לשכיר הتورה ונכראו אבות מפני שביל אחד מהן הוא ראש ואב ליום חמוץ תורה ואין אחד מאשר לפניהם יכול להמנתו יאש ליום זהה. ואתה מוציא אברחים אבינו מני מרורות היום 6 הרביעי טמוקום אחד אם אנו משיטים דורו של עבר עולה לשני היטים והוא נמנה טדרות היום השלישי טשני מקשות לפ' שהוא שבעיע לעדר אם נחילה מעבר ומפני שהוא שישי לפלאן אם נחילה מפלל. ותחזא יצחק אבינו נמנה מהות השלישי מצד אחד מפני שהוא שבעיע לפלג ומתן הצר ההוא עצמוacha מונה אותו מיום הרביעי אם חשמתו לשני היטים. ותחזא יעקב אבינו עולה למין הום הרביעי ואיתו 10 עולה ליום השלישי משותם צד.

ובן אנו מוצאים באברהם אבינו שיצאו טמנו אמות רנות מאותות העולם. כבחום כי אב המן נים נתחרך¹. ולא זה לו בן לצתת טמנו נוי הצריך כי אם יצחק אבינו לבדו. שנפטר כי ביצחק יקרא לך ווע². וועלרו הבנים האלה לאברהם אבינו משת נשים כאשרי נמנה ביום השלישי מימי מקומות. ויצחק אבינו יצאו ממנה שני 16 ימים מאשה אחת והיו האותים³ בכתן אחד. בכתוב שני ימים בכתן³. מפני שהוא נמנה ליום השלישי וליום הרביעי טמוקום אחר. והוא האחד⁴ מבני רישע והושן צדיק וחטאים מפני שהחלה הוא נמנה ליום השלישי ואחר כך לרביעי ומתקן שהוא נמנה לשישי הוא נמנה דריש לרביעי ומפני זה היה בין האותים בכתן אחד. ויצא השני מבניו אותו בעקב הריאן לলטרך שהדור הנמנה ל匝ק אבינו מימי דרכיהם 20 הוא בדרך אחד ואין בין זמניהם הפרש אבל הוא סוף השלישי וראש ליום הרביעי ואם אהה חושב אותו סוף ליום השלישי חצצא האחד מהם אותו בעקב הישן כאשר היה מתי חוויה לישראל בסוף דור העשירים עם השליטהו אשר הוא תחולת דור האחד ועשרים בעין שיהווה הדור הזה מוקף טשני צדדי בזבוק האבות הדור אישר לפניו דורו של אברהם והדור של אחיו דורו של יעקב והוא עומד במצצע בדורו של 25 יצחק והוא זמות אבות סוכך את ישראל וחוופע עליהם ומקוף אותם מכל צדרכם ועומד עליהם בעת צרתם. ואתה מוציא שני אבות אברחים ויצחק אשר כל אחד מהם נמנה ליום השלישי מציד אחד או שניים והוא נמנה ליום הרביעי מצד אחד לנכד היז מגידם כי גוים ורשעים⁵ וכן אחד צדיק ויעקב אבינו אישר היה מדורותם ובניו והרביעי

80 מל פניהם היה בין כלם יהירים כלם טהורים כלם קדושים ובתוכם יי' . והוא הבנים אלה טהרנו נשים כנגד ארבעה ימים י' שנשארו לעולם להראותם שהם יורשו אה כל העולם באחרונה. והוא נבי לאה כנגד ים רביעי אישר בו ניתנה התורה והם הין הריאניים בכנים ועל זה ניתנה להם כהונה וטלוות. והוא נבי רחל כנגד ים השבעי

א) פנו: ואם אינו עולה. ב) א': משות הצירות נמאן כל אחת. ג) פ': מן דורי ים שליש. ד) א' מ': מפני שהוא לפחות. ה) א' מ': לאברהם נשתי נשבט. ו) מ': באשר נמנת. ו) א' מ': והיו בכתן אחת. ח) פ': הריאן מבני נשבט. ט) א' מ': הוא נמנה שלישי ואחר כך הוא נמנת ראש לריביעי. י) א' מ': ואם אהה חושב סוף. יא) א' מ': חסר מן ליום עד ליום. יב) א' מ': הין בכנים. יג) מ': גוים תועים. יד) א': חסר יסיטים

(1) בראשות זין ח. (2) שם פ"א י"ב. (3) שם ב"ה כ"ג.

יום הנגולה והישועה¹ והוא בניה האתרכו נסרים מפני שנהגולה באה כאתרונה והיא היתה אהובות יותר מאותה מפני זכות הנגולה החביב לישראל מכל אשר לא רצה לפניו. ולא מודען לעקב לחתה אותה ראשונה ואע"ס שהיה אהוב אותה עד אשר לקח את אלה מפני שאין אדם זוכה לכבוד העמיד אישר הוא עין הום השכיעי אם לא יעסק בתורה וושטרד מצוחיה אישר היא כבוד הום השכיעי. וזהו בני היחסות אשר עלדו 5 באמצע הבנים כניד הום החטישי יום השישי. ונולדו בני שפתה רחל האהובה ראשונה כניד הום החטישי ומפני זה נקרא יום החטישי טוב וכובות נד ואשר היו ביום הזה אנשי נסכת הנורלה המתאזרים והטשוכחים והטיגרים סוד החכמתה והتورה. ונולדו בני שפתה לאה אהיריהם כניד הום השישי ומפני זה נקרא יום השישי טוב וכובות דין ונסתלי הקביה מוציא דין וסדרון על אמות העולם ליטרע מהם המעשיות הנסתלים 10 אשר עשו לעטנו. וכאייר היה יעקב אבינו שלישי לאבות כך היה השלישי אבינו והוא זכה להזות הנכואת והכហונת לבניו. וכאשר היה לוי וביעי לאברהם אבינו והוא עוטר לאברהם כניד הום הרכיעי אשר הוא יום המאורך כך היה משה רבינו רביעי ללווי ועוטר לו כניד יום המאור. וכאשר היה אברהם אבינו שכיעי לעבר ועוטר לו כניד 15 היום השכיעי שהוא יום הנגולה והישועה כך היה משה רבינו שכיעי לאברהם. וכאייר היה אברהם דור העשירים לארם הראשון אשר הוא ראש לבורים כולם כך היה משה רבינו דור העשירים לחינוך אישר הוא ראש להולכים לנין ערד חיים. וכאשר היה א' אברהם ראש הזוכים לשבר התורה כך היה משה רבינו' ראש לטකבים אותה טפי הגבורה. ובאשר אברהם רואי להטנות ראשון ליום הרכיעי כך היה רבנו ראיי להטנות ראשון ליום החטישי שהוא יום הטלota לישראל והוא עוז ראיי ראשון ליום 20 הרכיעי שכעה להויזד התורה על ידו. ונתצא משה רבנו טשולש באורה טשולש בתורה טשולש בטהרה. טשולש באורה מן הטסורים לאלהר שהוא מננה רכיעי וראשון שהכיעי וראשון שהם ימי האור. טשולש בתורה שהוא קבלה טפי הגבורה' והוא כתבה והוא לטירה. טשולש בטהרה שהוא לוי אל יש הטקקים בשלשה שמות שהוא נקרא עדר יי' ² ונקרא איש האלהים³ ובחרו⁴.

25 ואחר שנתרבר מן הסברות אישר הקדמוני כי ימן אי הטבול היה בטוף היום השני והتورה ניתנה בראש הקדמוני כי ימן אי הטבול היה בטוף היום השלישי והוריים לנקר על השניים האלה מן הכתוב. ואומר הכר עללה בידינו שום אחד מיטות העולם הוא מתכיז'ו שנה ושביעית שנה ואם אנו נתנים שני ימים לטבול על החשבון היה היה הטבול ראוי לבוא לעולם אחר אלף תשיע' שנה. ואתה מוצא מן התורה טהורן נא לעולם בשנית שיש מאות לחוייב נח⁵ שהוא אלף תרנ"ו לעילום⁶ ובינו לבין התשיכון הכא'י טוכרתנו נח' שנה. ובידוע כאשר התנים האלה היוצאים מן

א) א' מ: יום היושעה והגולה. ב) א': ולא נודמן לךחת. ט: ולא בזון לךחת.

ב) א' מ: לאברהם והויה. ד) ט: יום המאורות. ח) א' מ: יום היושעה והגולה.

ו) א' מ: וכאשר אברהם. ז) א' מ: משה ראש. ח) א' מ: חסר מן טשולש עיר טשולש.

ט) ט: שהוא רביעי. י) א' מ: קבלת והוא כתבה. יט) א': קדמוני שחכובול היה. ט:

שהוא הטבול חות. יב) ט: נהמ. יג) ט: התבאה מסברתנו.

¹) דבריו ליד ח'. ²) יהושע יד ז. ³) חלום קץ ביג. ⁴) בראשית ז' ז.

⁵) סדר עולם רבא פרק א'.

טgalת חטגלה.

ה תורה הם שני ימים כאשר הוחזק בידינו מכל הטעמים שדרקנו ויהוה יום אחד משני הימים האלה לשבעון דתורה תחכיה שנה וצרכיהם אנו להזכיר על המתלוותת אשר בין המתכוונים והאלת מ"י הייא הסיבכה. ולתרען העין הזה אנו אומרים כי כל בני העולם חושכים ישנותיהם על שני דרכם מדם למניין לבנה וממה למניין חמה והקב"ה השב ימות העולם על שני הוריכים האלה כאשר צוה את עטו ישראל לחשוב לבנה ולהחמה ואם אתה נהוג בטנגה זהה בחישובן ישנות הטבול יצאו שני החשבונות אל טעם אחר. ונאמר שהקב"ה כישוואו חוויש דורות הרשעים הוא טונה את השנים¹⁾ למניין הכלנה ובישוואו חוויש דורות הצדיקים הוא טונה שניהם למניין החמה כדי שייהה טרייך ישי הצדיקים ושקער ימי הרשעים. ואם אתה אוthon לטבול אלף 10 חשידי²⁾ שנה טישנות הלכנה פישיות אשר כל שנה ושנה מהן י"ב חידושים סדר בלא עיבור ותחזרך את השנים האלה שנים מעיבורות ופשותות כהונן עד שהיזו מנוס למניין חמה יהו השנים הנה אלף תריס"ב שנה לשני הימים והיום האחד תחל א' שנה ואין ביניים ובין חתיכחה' שנה אשר נמו לימי הטבול כי אם שלש שנים בכל יום ונאמר שהקב"ה לא מילא את שנותם מפני ודום ורשע. וזה הויא 15 ורך השבעון דורות הצדיקים אבל חישובן דורות הצדיקים אינו כן כי אם חישובן שלם ושניהם שלמות וטלאות שכבר הוחזק לנו' שהتورה רואה להנתן לישראל בסוף דור העשורים אשר הווא נגנד דורו של אברהם אבינו' אישר קיבל שכבר כל הדורות אשר לפניו' ושכבר ה תורה נזכר' שטירחה' אין בשמו באשר פרישנו לטעללה וה תורה ניתנה לישראל נשנה צאתם ט裏יך מטרים והוא נשנת אלפים חמץ לעולמ' ואם אתה 20 לךך דור אחר מדורות הום לחישוב חתני' נשנה בכל יום והוא קכ"ב שנה וכן חלקיים ט' ב' נשנה ותוכסלו אותם עשרים פעם כמספר הדורות העוכבים מן העולם לסתן תורה עליה בירך אלפים חמץ שנה ור' חלקיים מ"ז בשנה. וזהו הדורות האלה החשובים למניין חמה כורכם בלי הסuron. ותראה שבסוף עשרים דורות ניתנה תורה לישראל ועד שלא השלים הדור העשרים אבל נשאר מטנו משה לקיים מה שנאמר וידו 25 אוחחות בעקב עשו³⁾. עקב השלמת זדור העשרים ניתנה ה תורה.

וזאת מועצת השלמת שלשת ימים לעולם על חישובן הכלנה הבדיקה והטלא אשר הוא תחל⁴⁾ א' שנה יהו לא שלשת הימים אלף שנים חצין שנה ואבותינו השלוימו לככוש את הארץ אחר מ"ז שנה לצאתם ט裏יך מטרים כי ארבעים שנה עמדו בצדך ושבע שנים שככשו⁵⁾ ותמצאו שהשליטו לככוש את הארץ בישנת אלף 30 תש"ה שנה והוא שאמר הקב"ה לאברהם אבינו' ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עין האמרי עד הנה⁶⁾. אחר שיצאו נני' ברכיש נדול לא ישובו הנה עד שישלמו ימי החשך ויטמא עון הרשעים הם האמוריו ולא יטלו ימיהם עד הדור הרביעי.

א) א' מ: יכית הפסחים. ב) פ: מונת למניין לבנה. ג) מ: אלף תשר"י. ד) מ: ומחזר את השנים. ה) מ: תחכיה' נשנה. ו) א' מ: זה דורך השבעון. ז) א' מ: שכבר ה חוק שחתורתה. ח) א' מ: אשר נגנד. ט) פ: של אברהם אשר קיבל. י) א': ושכבר ה תורה כאשר פרשנו. יא) מ: שפורה בשמו. יב) א' מ: לעאתם טמזרום. יג) ס: שאמר תק' ודור רביעי. יד) א' מ: חפר מן הנה עד הנה.

¹⁾ אבות ח' ב'. ²⁾ סדר עולם רבא פרק א' וגו. ³⁾ בראשית כ"ה ב'ו. ⁴⁾ כדור

עולם פרק י"א. ⁵⁾ בדארתת טז' טז'ז.

ותמצאי שתקבכה מונה לרשעים לטניין הלבנה כאשר מנה לשולשתם הימיטים אשר הכרית בסופו את האמוריו וכאשר מנה שני הימיטים לטבול ובשהוא מונה לצדיקים טניה לטניין החתמה² כאשר ראות כמנין חודה שהשליט בדור עישורים לעולם. וכן טאננו נח נולד אחר אלף נז' שינה לעולם³ יהוא היה מכשור לאנשי דור המבול בהחותה סליטהך להס ותית ראו לbow להס אחר תיאעה דורות כאשר דרשו בשערו 6 זהה וממנה וכקיה הרוות האלה לטניין הלבנה כאשר מנה דור הטבול עי אלף נז' שנה הוא בנין תשעה דורות לטניין הלבנה. ואכיהם אכינו הוא לאנשי הדורות אשר אחר המבול בנין לדורות המבול, וכאשר היה נח מכשור בפליטה מן הטבול ובחותה שאירית לבני האדם לקיום העולם היה בן זהה אברהם אבינו⁴ מכשור בתורה ובנותם העולמים ג'قا. וכאשר היה בין אדם לנח עשרה דורות בן היה בן נח לאברהם עשרה 10 דורות⁵. וכאשר נולד נח אחר שני דורות טוים שנע לפמי שהתקום מקרים רפואה לטכמה בן נולד אברהם בסוף שני דורות טוים שלישין. והוא דומה לנח בכל העניות האלה אלא שדרות נח נחשבו לטניין הלבנה פפני שהיא בדור המבול ודורות אברהם נחisco לטניין החמה שהוא ראי' לדורות והזדיקים ואב לנוי הארץ ואברהם נילד אחר רציב' שנה לטבול והוא שמת אלף תקתק'ח' לעולם⁶ אשר הוא י'ז' ודורות פחתה 15 מעט לתמלה. והוכרו⁷ לנו בירור יפה שתקבכה מונה לרשעים מני' לבנה י' והוא מונה לצדיקים מני' חתמה.

ואנו חווים לתחלה העין ואוטרים כיוון שלשלם י' עון האמוריו ונחלו' אבותינו את הארץ שלטו בעולם י' שלשה ימים אשר הם ימי החישך ונשארו מיטות העולם ארבעה ימים מיום הרביעי עד היום השביעי. ושלשה ימים היו מונגים מאור וחשך 20 כאישר כתוב בכל אחד מהם והוא וי' בקר וראויים הם מפני להיותם מונגים טאבם ורע וטוכחות וטפשע. ויהיו אלו שלשת הימים מחלקים לשני חלקים. יום וחצ'י מהם ימי טוכה ויום וחצ'י מהם ימי רעה ונולתו י' והוא היום הרביעי שלהם טוב ותבונה בלבד בלבד. ומכאן אנו אמורים ביום הרביעי לטמן תורה שהוא שכיעי לעולם חכו' הנואלה והושעה בעורח האל כאשר ניתנה התורה רביעי לבריאות העולם. 25 ואנו טוצאים כל זמן היום הרביעי היה י' בית ראשון עוטר וכטוף יום הרביעי חרב ועתר בית שני כטו מלחמת הום החמשי וחרב בתחלה מצאצחו השניות י' ונמצאת הטובה עצמדת לשראל יום וחצ'י מלחמת הום הרביעי עד מלחמת הום החמשי והוא זמן האור בשלשת הימים ונשאר לטניין החשך יום וחצ'י. ומכאן אנו אמורים של כל האומרוי על היושעה אשר היה אור העולם אשר אין בו חשך שהיה באה 30

א) א': כאן חסר בכתב יד בודילאנא כל העוני ותמצאי שהה' מונה לרשעים עד והוביל לנו בירור יפה. ב) מ': כאשר תנין ב' ימות. ג) מ': לטניין החמתה. ד) מ': בחותמת בלעה להט. ה) מ': ומכיר הק'. ו) מ': וכאשר היה מכשור. ג) מ': היה אברהם המכשור. ח) מ': לפמי ומקום רפואה. ט) מ': אלף תקתק'. י) מ': והוכרו לנו יא) א': לרשותם מני' לבנה לעציקות בטניין חתמה. יב) מ': שחאליטים ען האנורוי. יג) א' מ': שלמו שלשת ימים. יד) מ': ימי רעה וגמולתו. טו) מ': הים הרביעי בית ראשון עמר. טו) מ': מחזינו החנויות לנמצאות. יז) א': אנו אמורים על היושעה

¹⁾ סדר עולם רבא פרק א'. ²⁾ אבות ח' ב'. ³⁾ פרד עולם שם.

בתוך ימים רכמים טווגים טאו וחשך שלא אמר כלום. וטישם חשונה נדולה על עונבי התלויי האותרים המשיח כבר עבר ואע"ס שיש עליהם הרגה חשבונות טמקות רכים.

ואם אתה בא להזכיר מני המקומות הזה על זטן היישועה¹ שהיה רצון מלפני השיטים להחיש אותה אחת מזועא לחקרה הזאת דרכם רכבים ישי' מהם קרוב ויוש מהם רחוק. הקרוב שככלמה שתה אומר הקב"ה נתן תורה לישראל בישראל בשניהם אלףים חמ"ח בסוף שלשה ימים ואם יהיה יט' מספר שלושת הוטים הנשארים מששת ימי המשעה בטפער הזה יהיו ששת הדיטים ארבעת אלפים חמץ' שנה והוא יכול וזה ירבו וכיויתנו² שבאו הנו אל בעות הזאת. זו היא הדרך הקדומה מאד. ויש עליה טענות 10 שיכל אדם³ לטעון בכך והראוי לומר על הקץ הזה שהוא הראשון לעותם אשר מהם יהלו סיטני היישועה להראות. וטענן הדרך הנה דבריו האומר שמנין שלושת ימי המשעה נשלים בעת שהשליטו לכטוש את הארץ והוא שמת אלףים תצ"ה לעולם ויהיו שיות יט' המשעה כפלים למספר הזה והם ארבעת אלףים תתק"צ שנה. והחשבן הזה הוא הקروب שככלם וראוי הוא לסתוק עליו יותר מן הראשון כאשר 15 יתפרק בסוף המגלה הזה באורות האל. שני הדריכים האלה הם דברי התקרב את עת הקץ. ודרכן המתפקיד הוא על דעת האומר שהקב"ה אטר לנו בתורתו והוא כאשר יש יי' עליכם להויבך אחכמי ולחרבות אתכם כן יישיש יי' עליכם להאביד אתכם ולהשמדיך אחכמי⁴. ואנו למדין מן הבתוכה הזה שטמן הטובה הבאה לישראל וחומן הטלוכות כמספריו יהיה זטן הגלוות. ואנו רואים מהלך הטيبة הבאה לישראל והגדרה 20 והטלוכות היא טנן תורה על הר טני בשנת אלףים חטיח לעולם ונתרודה הגדרה והטלוכות מהם מרוב עונתיינו בגלות טיטום הרשע שהיה בשנת שלושת אלףים תתק"ח⁵ ובין שני המיטפחים האלה אלף' ש"ס שנה ואלה הם ימי הטובה והוא כנרטם הוטים אשר אינם טוביים אלף' ש"ס ואם תוסיף המיטפה הזה על שנת הגלוות יהו הכל חמשת אלפיים ר'ח' שנה. זו היא דרך המתפקיד והטيبة אשר אין לך דרך רוחקה 25 טמנה ולא תוכל להוסיפה עליה. ויש בין שני הדריכים האלה דרך בינוין שאחת מזועא עליה ראות וחותקים מן התורה⁶ זטן הנכאים ומן הכהנים וטברני וברותינו זיל והדרך הזאת היא על הדעת הזה. אם אתה מזועא מיטות העולם שורם ששת אלפיים שנה כאשר עליה ביריות אלפיים וחתיח' שנה שבבנה ניתנה תורה לישראל ישאר בידיך שלוש אלפיים תקנ"ב יי' שנה לארכעה יט'ם שנשארו מן העולם והוא חלק 30 יום אחר מזעם חטיפ"ח' שנה. ואנו מזועאים חרבן בית ראשין בשנת שלושת אלפיים שליח' ז' והזמן הזה הוא סוף היות הרבעיע אשר בו ניתנה תורה והוא הרוא יי' רואוי לטלוכות ולטוכה וכשתחלף היום נחרב הבית בשנת חת"ע לטנן תורה והטפער הזה הוא רביע המספר הנשאר טיטות העולם בקרוב מעט ונראה לנו שהקב"ה גנותן

א) א' מ': ברוך ימים פוגמים. ב) א': חשונה גדולה על האותרים. ג) א': מוכן היישועה אתה מזעא. ד) א' מ': יש מהם רחוק וייש מהם קרוב. ח) ב': קרוב בככלם שאתה. ו) מ': ירבו וכיויתנו. ז) מ': שיכל ערום לטען. ח) מ': כאשר אפרה. ט) א': להטיב אתכם וגון. י) ט': ג' אלפיים תתק"ח. יט) מ': וחוווקים ומן הנכאים. יט) ט': שלשת אלפיים תקנ"ה. יג) ט': תתק"ט שנה. יט) ט': וחתם חיים ראיו.

¹) דברים כ"ח סיג. ²) סדר עולם זוטא. ³) עיין בפירוש הרב חננאל ורשוי לעז' ט' ע"א.

ליטים האלה מטפרק אחד בשווה ואם כן הוא יהו שני הימים יום חמישי ויום ששי אלף תשע' שנים, ואם אחרת מטפרק המטפרק הוה על הרין הכית ששהה בסוף היום הרביעי יהוה ערב יום חמישי אשר אין מתיילים בו את היישעה והנאללה שנת חמשת אלפים ק'יח' שנים ואנו בוטחם בו כי נו חבו הנואלה^ב ולא תחתה. והכתוב אשר הכא הטעיה הטמיה ראה טמו והוא והיה כאשר אמר ש"י עלייכם^ג להטיב אתכם ולהרכותם אתכם כי ישיש זי עלייכם להאכבר אתכם ולהשׂביד אתכם. והוא היה ראה לנו טפני שמטפרק שלוש הימים על הסכירה הוזה הוא אלפים תר"ע^ד שנה הוזא מהם השנים אישר מפטון תורה עד חרבן הבית והם תח"ז' שנה ועוד הוזא מהם לבית שני ח' ב' שנה יהוה צוין הטובה ועתיד שני הימים בית ראשון ובית שני אלף ש' שנה וישראל מטפרק שלוש הימים אלף^ה ש"ס שנה הוזא מהם שביעים לגולות ראשון^ו ישאר לגולות הוה אלף ר'ץ' שנה והם כלם בשנה חמשת אלפים ק'יח' והם קרוב ממדת בית ראשון ונית שניות. כל זה אן חמש הימים קירור' החזקוק שהוא מדבר על מרת הימים. ואם אין אתה דורשי על קץ י' הימים שתהתר כטפוך י' הימים הטעניים כמה יהיה הימים אשר אינם טנים והוא הנלוות אלא שתאטרי^ו והוא כאשר יש זי עלייכם י'. בענין אשר שיש על הטעבה כן ישיש על שאינה טבה לא יהיה בטפק הוה ראה לא לרברוי הטעבע ולא לטרפיק. והוא הטעבע טבאי ראייה אחרית זי לדבורי בטבע והשנאר והיה יומ אחדר והוא יודע לישיש לא יום ולא לילה והוא לעת עבר יהוה איד'. ואוטרי שהוזה הוה הוא יומ השישי מיטית העולם אשר אין חזאג לעני המקום לא יום ולא לילה. אין חזוב יום טפי ישראל עמו בעוניותה עומרדים גנולות וכדולות ואינו חשובليلת טפני החכמת והتورה הנמנוה^ז להם והטמורה בידם ובכורו שטאוריה^ז הם מזרים בעולם הוה בחכמתו אישר בידם זוכים לאור העולם הבא ושען זה לא יודע לפני המקום אם יום הוא י' או לילה. וודע שענין הום הזה משינה משיאר הימים אישר לפניו טפני שדרך כל הימים בעת ערבית ינוא החשך^ט הן בימות יצורי העולם^ט בחשיבות משקיעת החמת^ט עד שקיימת בעולם הוה קני^ט בימים החשניים לששת ימי בראשית בכל אחד ואחד מהם החשך^ט 25 בא בעה הערב אבל הום^ט הזה שהוא יומ הדושי לעולם בית הערב ינא האור. ואחת טועא ב בראשית הום היאכבי^ט בצעש בראשית לא נזכר בה עבר ולא בקי טפי אור הוועה הבא לעולם בערב יומ השישי ומשם לא נזכר הערב בום היאכבי^ט ובשיאר הימים נזכר הערב מפני שכverb כל יומ מהם נא חזך לעולם שהוא^ט

- (א) מ': חמשת אלפים ק'יח'. (ב) פ': כי בו הכוין ולא תחתה. (ג) פ': עלייכם וגוי. (ד) א' מ': על הסכירה האה. (ה) מ': וזה תח'ז'. (ו) פ': שני הימים אלף ש' שנים. (ז) א' מ': שלוש הימים ש' שנים. (ח) מ': אלף ימג' שנה. (ט) א' מ': בון שני ויבו שניות. (ט) פ': אם תשים וופק מזרב. (יא) פ': על הימים שתאטר כפה יהוי. (יב) א': כטפוך הימים דטבוס וזה הילוט. (ט) ב': במטפרק הימים הטעבים בכח יהוי זוחמים אשר שתאטר אשר. (ו) מ': אל תאמו. א': אלא תאמו. (ז) פ': שיש זי בענין. (ט) ב': בענין. (ט) פ': מכיא ראות לדבורי. א' מ': מכיא ראות אחרית מפטון זה וחותם. (טו) א': יודע לוי' וגוי. (יז) פ': שטורה ה. מ': שטורה ה. (ז) א' מ': אם יום או לילה. (טו) א': יצורי עולם הרוחניים. (ט) יצורי עולם ההשיטו. (ז) מ': בן בומו. (ט) מ': ביוםות.

דבר קשה לכני אדם^א. בערב יום שני כא המבול לעולם. ובערב יום שלישי עמדו אבותינו במדבר ארבעים שנה ועד שקיית החמה לחשבון היום השלישי מהו משה ואהרן. ובערב היום הרביעי נחרב הבית הראשון. ובערב היום החמישי אין צדיקים לוטר כי החשך והאפללה והגלות נמשך בו בעונתו עד ערב היום הששי. וערב יום חמישי שהוא חללה היומם השכני אם גורר האל לא יהיה נהוג המנהג הזה אבל הנגולה והאור יבוא בערב היום. בכחוב והוא לעת ערבית היה אור. וזה היה הכתום הזה ממשיך וחזק דבריו הטהרע ומעיד על הנגולה שהיא באתי בערב יום החשי אלא שאנו מפרש מספר השנים.

ואתה יכול להוציא מספרים מכהוב אחר. שנאמר דברו על כל ירושלים וקראו
 10 אלה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד יי' כפליים בכל חטאיהם^ב. והכתב מפרש את הקץ ומנחם את ירושלים בהדרעה כי נשלט קץ גלותה. בכחוב כי מלאה צבאה. ואין צבאה בככני אלא קצה. בכחוב הלא צבא לאונוש עלי ארץ וכמי שיר יומו^ג. הקב"ה גורר לחי adam צבא שהוא מספר וככלות הצבאה היה אין לו עטידה על הארץ כאשר אין לשבור לעבד אם יכלו ימי שכירותן. ואשר השבר
 15 ראוי ליטול שבבו בסוף ימי שפירתו מעין עכירותו כן adam ראוי לקבל שבבו לעילם הבא מעין עכירותו ימי חייז בעולם הזה. וכחוב כל ימי צבאי איחל עד ביאו חילופתי^ד. כל ימי קצי אני מיחל לבוראי עד שינוי עת הלייפות שהיא מתחמי. והוא פירוש כי מלאה צבאה בכאן כי מלאו ימי קץ גלותה וכ شاملת עצמה נרצה עינה ונחפר. וכמה נחפר כי לקחה מיד יי' כפליים בכל חטאיהם. שהיאו ימי גלותה כפליים 20 לימי מלכותה. ואין כפליים בכאן כי אם כפלי ימים מעין צבאה הנזכר בראש הכתוב אשר הוא קץ ימים. ואתה מוצא מן מתן תורה עד הרבן בית ראשון אשר הם ימי המלכות והטובה לישראל ומי הנכאים ותחווים תחתן שנה וטהרמן בית ראשון עד הגאולה לרבי הטהרע הם אלף תש"ס שנה שם כפליים לימות המלכות והיה הכתוב זהה פרברי הנכאים עוזר לו ומאמץ אותו וטעה. ותמצאו לו ראייה^ה מן הבחוקים מן 25 הכתוב הזה. שנאמר שמחנו כימות עינינו שנתה ראיינו רעה^ו. אמר משה לפניו המקום רבונו של עולם שים ימי השטחה לעכידין^ז שום לעמוד ימי הרעה והעינוי כי אתה כפלה להם ימי גלות ושמחת כפליים לימי המלכות בן ברוחיק חשים להם ימי הישועה לעתיד לבוא בימי המלכות הראשונית וכוהה חשווה בינויהם. ולפי זה אמר כימות עינינו שנתה ראיינו רעה. כימות עינינו ימי גלות ראשון וקראי אותן ימים וגולות 30 עינוי. שנתה ראיינו רעה גלות שני וקרוא אותן שניים וגלוות רעה. וכן את גלות שת פעמים^ח והשטחה פעם אחר טפנין שהוא מדבר על מלכות ראשונה לרבה שהוא מנקש רחמים להיות הישועה בימי המלכות ההיא. ומפני זה כפלי את העניין

א) פ : לכני חועלם. ב) א פ : שהיה בערב. ג) א מ : אין צבאה אלא קצה שנאמר. ד) א מ : בסוף יומו בן עין עכירות האדם בימי חייו. ה) מ : כי מלאו צבאה בכאן ימי קץ גלותה וכ شاملת עצמה נרצה עמה נכפר ובמה נחפר כי לקחה מיד יי' כפליים. ו) א מ : ראייה מן הכתוב הזה שמחנו. ז) א מ : שים ימי השטחה לעורך שום ליום הרעת. פ) שים ימי השטחה שום לעורך בימי הרעה. ח) פ : כימי המלכות בראשונת. ט) מ : זכר וזכור את גלות שמי פעמים. א : זכר את גלות פעמים.

¹⁾ ועשה פ' ב. ²⁾ איוב ז' א. ³⁾ שם י"ד י"ה. ⁴⁾ תחלה צ' ט'ג.

כפיטק¹ אשר לאחריו ואטר יראה אל עכירך פעלך והדרך על גניהם². אך ביראה אל עכירך פעלך לטמי ישי המשיח בן ז' וראה הרוך על גניהם בימי המשיח. ימי המלכות היו תח' ע' שנה מיציאת מצרים עד חרבן בית ראשון והנישאר מיטות העולם משנתה ח' אלף ק' ייח' אשר את מהביס בה את היושבה עד סוף ימי העולם שהם ששת אלפים שנה אחת מוצאת תח' ע' שנה והם קרוב מיטות המלכות וסבבים שני המטפורים אף תשע'ם ומוטם הגלות טרכבן בית ראשון עד המשיח לדבריו המשער הם אלף תשע'ם שנה והרי לך ישי השטחה בימי העינוי. ככתוב שמתנו יצות עינינו.

וכבר עליה בידינו ראיות על הקץ דוח' מן התורה ומן הנכאים ומן הכתובים, ואנו נתנים לו ואיה מדברי רבותינו זיל ברי' שיחיה הטעם הזה מוחזק טבל פנים.³ והראיה הזאת היא הביריה אשר הבני נתחלה דברינו תחנא דבי אלהו שיתא אלף' שניין הוא עלטה יש' אלף' תוח' יש' אלף' תורה ושני אלף' ימות המשיח וופניו עונחינו שכנו כלו מה שבלו⁴. ואנו מביאים ראייה מן הביריה הזאת על שלשה המטפורים אשר יצאו לנו בחשיבות הקץ אם נהיה מעויים בה טוב. ונאמרה כי שיטתה אלף' שניין הנכאים בתחלה ח' מרת העולם כאישן הקדשו בשער הזה.⁵ ואישר אמר אחריהם שני אלף' תוח' אים שני אלף' מחש אבל היה רצונו לזר שמי ימים היהו ומנפי שיות אחר הוא אלף' פחת שכויות האלע או פחתות מהו מעת או טסוק עליו מעת כאשר ראיית קראו אלף' פפני שהוא מטנו במנין. ואטר שני אלף'⁶ ולא אמר שני ימים ברי' לרומו את הרבר ולגנו את הסוד פפני שהוא מברר על הקץ וייה שני אלף' תוח' באילו אטר שני ימים תוח' שהם מבירתה העולם עד המבול. ושני אלף' תורה שהם שני ימים אי' טבילה נזורה המכול עד חרבן בית ראשון. ואטר בסופה ושני אלף' ימות המשיח באילו אטר שני ימים וחולת משיח וכטוף והחולת הזאת תבא הגאולה. זה יי' טעם הביריה לטעין בה עיון ישך. ואט חמאר הרוי אטרו רבותינו זיל שניין אלף' הם שני אלף' מיטש והעולם היה תוח' עד ניב' ישנה לאברהם אבינו אשר הבן את גדרות יי' ב' בנ' ב' בשינויו⁷ וככל עליו על יראת שיטים וכל הדורות אשר היה לפניו לא זכו ליראות יי' ולא קיבלו עליהם על שיטם. נאמר יי' לך כוראי שאברהם קיבל עליו על מצות והחויר רכיבם מיטי הארץ ליראת שיטים כאשן דרישו מן הכתוב י' ואת הנפש אשר עיש' נחרן⁸. אלא שכן אנו יכולים לקרו את זמנו תוח' פפני שטלה תוח' נתמנה טעם חרבן ודרכ ריקם וועלם שאין מושב. ככה כל תוח' בראה לשכת יציה⁹. כה ט' תרע העולם מושב.¹⁰

א) פ' : נצל בפרק את הענין. א) : בפרק של אחריו. ב) מ' : או יראה פעלך והדרך אל עכירך לפפני ימי המשיח. ב) מ' : והם קרוב המלכות. ב) פ' : על הקץ מון התורת. ח) מ' : חטעם הזה מתחזק. ב) פ' : בתחלה דברינו והוא תנא דבי אלהו. ב) פ' : שני אלף' מיטש וכטוף שרבו עונחינו. ח) מ' : אמר כי שוחה אלף'. ט) מ' : הוא מאלף פחת שכויות האלף. ו) פ' : ואטר שני אלף' ולא שני. יא) מ' : שהס ימי מטטל. יב) מ' : והוא פיעס הביריה. יג) א' : ואטר לך. יד) א' : מן ואת הנפש. ט) א' מ' : לשכת יצירה וכל דבר מושב.

¹) תלמים צ' ט' ג' ²) עבורה וזה ט' ע"א וסנהדרון צ' ע"א. ³) עבודה ורוח שם.

⁴) בראשות ייב' ח' בבראשית רבא פרשה לט' סימן י"ד. ⁵) ישעיה מ"ה י"ח.

ולל דבר מושב אינו נקרא תיוויל ואיך תאטר הכריותה הוו שתעלום היה חרב ולא היה מושב בימי המנדט אשר בנו בני האדם וכיתם הדלה אישורי בלב יי' שפת כל הארץ וופيقו אותם על פניו כל הארץ¹, והיה העילם כל טלא ומושב משבעים לשון וכל זה היה קורם שיכלה לעולם אלפס שנה איך יקרא העילם בעות ההיא 5 יהוה. ועוד אנו אוטרויים שמחלת תיוויל נאמר על כל זמן שלא היה בו יראת שדים ולא צדיקים איך יקרא יהוה יונן שהיה בו מה אשר קראו הכתוב צדיק הרים² והוא נא שם בן נח ועבר ונולד בו אברהם אבינו לא יקרו היטים האלה תיוויל. ואם תאטר נא היה אדם הראשון וחנן ומחושליך וזה אשר הוא לפניו המבול כלם צדוקים ואהה קראת למתנים תיוויל. נאמר לך לא היה הוטן טודם הראשון יהוד המתובל נקרא יהוה 10 מפני שלא היה צדיק כלל אבל נקרא יהוה מפני שכא העילם בסופו לחרבן. ואם נאמין לדברך בשני אלפי תורה מה אתה עושה באמתו שני אלפי תורה ולהלא התורה בידינו עד היום הזה ואנו מאטניים בה ומחוקים במצוותיה. למה אתה חושך זמן החורה מני' שנה לאברהם עד קעיבי' שנה לחרבן בית שני לא חובל לומר שבנו נסתם החולטוד כי רכינם מחכמי החולטוד הוא באלו' החמייש אכבי' ורכנא אשר הוא עד 15 מס'ינו' שנה לחתימת חזון ובינא שהוא סוף הוראה שכיב בשנת תהי'את לחתימת חזון שהוא שנה רנ'ת לאלו' החמייש³. ואם תאטר בסוף האלף הרכבעי' נסחמה הפטשנה. נאמר לך וזה החולטוד פירוש הפטשנה ותקון הלכתייה ולמה תקרא הפטשנה תורה ולא תקרא החולטוד תורה. ועוד מה אתה אומר בשני אלף החמייש אכבי' ורכנא אשר הוא עד קבלנו מאבותינו שהמשיח נולד ביום חרבן בית ראשון⁴ ואם כן היה לו לומר אלפסים 20 ותרס'כ' שנה משיח כאשר יש בין חרבן ראשון וספ' ימות העולם. ולמעוט היה לו לחשוב מחרבן בית שני ולומר שני אלפסים קעיב' שנה משיח כי יודע הוא כי ישראלי מעות החרבן היו מטבחים לישועה בכל יום ומטבחים איתה וטבחים לה וזה אומר לא הוא טיחלים אותה אלא מקעיב' שנה ולחלהן. ואם תאטר שלא דרי' בחשיבות ולא חקר על העניין כל החוקירה הזאת. נאמר לך אבל טוב מזה שנאמר שדיוק בחשיבות וחקר 25 אלא שהמרד שם היה בשם האלף לנמנ' את הסוד כאשר וכרכנו למועלן.

ואנו באים עתה להוציא את הקען מן הכריותה הזאת ונאמר שני אלפסים היה הם מכריאת העולם עד המבול ושני אלפסים תורה משאות שנה לח'י' מה עד חרבן בית ראשון שנה כשתנו נ' אלפסים של'ח' לעולם ואנו צרכים לחקר על שני אלפסים משיח כתה הם מפני שכחים הוא דרכו כל. והטקב את הקען אוטר שני 30 ימים שהוא בעולם פלא תורה וככלא מצות אבל היה כל בשער משיחות את דרכו על הארץ היה אלף תרנץ' שנה הלא ר' שייחו ימי תחולת המשיח שהם ימי תורה ומצות ימים ההם אבל לוחמי הפטקים שהוא ארך אפסים ורב חסד וראויין הן להחות הפטע

(א) א' מ': תאטר הכריותה שתעלום. (ב) מ': ביום המבול. (ג) א': ובימים האלה כל. (ד) מ': ולא צדוקים יקרו תיוויל. (ה) א' מ': מארט עד הפטבול. (ו) מ' עד קעיב' שנה. (ז) א': עד תרצית שנה לחתימת חזון שהוא שנות רנ'ת מן האלף החמייש. (ח) פ': שהוא שנות רעיז' לאלו' החמייש. (ט) פ': בשנת תהי'ת לחתימת חזון. (ט) פ': ולא החולטוד תורה. (י) מ': אלפסים ותרס'כ' שנה משך.

¹) בראשית י"א ו—ט. ²) שם י ט. ³) אגרת רב שרירא גאון מה יזרא גאלדבערג

דף ל' ולו'. ⁴) יוחטמי ברכות דף ח' ע"א מרבר מחרבן בית שני.

מן היטים ההם ולא יתכן להיוות יותר מהם ואם אתה מוטף על ני אלפים שליח
שכחים נתרב בית ראשון אף תרנץ אשר טארט ערד המכול יהו ד' אלפים תתקצע'ך
שנה וזו סוף הקץ ואחריו תרבי הטחקר מן הביריה הזאת. והטדייק את הדבר
טכל צדריו אוטר על' שאנו אומרים שני אלפים שהיו ח' מכריאן העולם ערד המכול
יש עליו ראייה שהזעולים כלו חור לחוחו בעת המכול אבל זה שאטרכנו שני אלפים
תורה הם מכול נזרות המכול טאן לנו ראייה על העת הזאת שהיא חלה וחוץ
התורה. ואנו מקודים¹ לפני תשוכת השאלה הזאת פירוש דרך הנכווה הכהה לבני
האדם ומעלותה ומשם נראה לנו שבכול נזרות המכול הוא חלה וכי תורה. ואנו
אומרים שיש ראייה הנכווה באה אל בני אדם לדעת כל החכמים על שלוש מעלות והשלישית
מהן נחלקה לשני חלקים אויג' לשולשה. המעללה הקדובה מהן ישיחת האדם מבין דברי
בתוך לנו ומעלה במחשבתו שהוא אמת ושהייא רוח אלהים ולא יהיה יודע טמייה עין
עליה הבהיר וזה בלבנו כי לא שמע קול הטדרר אליו אבל התאזר הוא בלהח לבנו והאצן
בו שהוא רוח אלהים ולא ידע איך הגע אליו. והכטב קורא למעלה הזאת אטריה
והוא באה לעולם בטלה ויאטר. ואוטר במשמע העוזלה הזאת אשר אינה נתנת קול
מטש בכל מקום אבל יכול לא יהיה שם קול נשמע. בכחוב האימר להרים ולא יורת.²

והאטירה הזאת אינה בקיל ולא בדרכו כי אין חרטם מבין ולא שוטע. וכן אמרתי ימיט'
ירבונו?³ כלומר חישכתו. וכן אמרתי אחכטה⁴. אטר עצל שלך בדרךך.⁵ כי אם אמרתי
חחטני ערש'.⁶ כל אלה מחשכות בכל בלא דבר ולא מפלל יוצא ולא קול נשמע.
והמעלה הזאת אישר כאמור היא מעלה אדם הראשון ובכל הזרות אשר הוא לפני
המכול. ומפני הזה היהת נכואותו של נח כל שיש מאות שנה אשר היה לפני המכול.

כל הזרות האלה היו מאטנים במאמר הנורש בקרנס והו יודעים שהטעם ההוא
אשר מכנים בכלם הוא מרוח הקדש ולא היו רואים חטונה ולא שיטעים קול אלא
روح הקדש שהיא נכנסת לתוךם ורושם וזה העין כלבכם ונבדעתם ונונן כה להבין
כי רוח הקדש היא ודעם שיטעים דבר ולא טבירים על איזה דורך נכנס אליהם
הרhot. ולא זיכם הקכיה לשטעו קיל דיבור עד שהחכמי עלייהם את טוי המכול.⁷

ככטב לא ידוע רוח נאדם לעילם בשגשגו הוא בישר'. לא יהיה רוח הקדש הנפטר
מנני אדם מפני שהוא נדור בחוץ האדם כחרב אישר היה בחוץ נדנה ואני בעליה
שולף אותה מתחער לא יעדמו הרוח על העין הנה עד עולם אבל בשם הוא בישר
כלומר כי אם כל הoitים אשר הם דוטים לרבותם אישר מדורותם בישר
ואינם מדות רוח ונפש. ככטב כי היחחית כל בשר את דרכו על הארץ.⁸ והוא בני

80 אדם ונברות ווותן זה להה ברוכיהם אשר השחתון. ואל' יקsha בעיניך פירוש מלת
ידון מן לשין נדנה והם אינם משוויש אחד מפיע' שידון וצוב מן דון ונדרנה חוץ
מן דון ווועלה כלבך כי המפרש הזה טעה ונדרנה לו שהם משוויש אחד והוא לא

(א) אט אכו אוטרויים. (ב) מ' : ואני מוקדים. (ג) נ' : לשני חלקים המכול הקדובה.

(ד) א' : במשמע השועל הזה. (ה) א' ס' : ואני אמרתי. (ו) א' : שתביאו עליהם המכול.

(ז) א' : ולא יקשתה. (ח) א' : כי ידוע חצוב.

(1) איזוב ט' ז'. (2) שם ליב' ז'. (3) קצלת ז' בזט. (4) משלו בז' יג'. (5) איזוב
ז' יג'. (6) בראשית ז' ג'. (7) שם שם ייב'. (8) שם יג' ייב'.

טעה בוה אכל הנחיג יdon וונרנָא מנהג שאר שמות ופעלים בכתב הקרש שהם ממשמשים עני אחד על שני שורות. כגון ומאלת נסכח כל הארץ ^ב. נסע העם טעלל ². אשר הוא מושרש נסע והם מעין ויסע ייז'וותם ³. והפץ ייז' אתחס ⁴. אשר שורש סעלותו סוזר ובשניהם מלשון אחד ושיטתו מלשון פוזר. וכן נולחים את בשר ערליך ⁵. שרשו נמל. ושוב מול את בני ישראל ⁶. אותם מל יהושע ⁷. מן מול. וכן נמלים ונשלמים ⁸. מן נטל. שאוני והטילוני אל הים ⁹. ויטלו את הכלים ¹⁰. מן טול. כל אלה ממששים עני אחד משני שורות. ואתה בכאן ¹¹ הנחיג יdon ונידן מנהג. ותבטצא ראייה מן דניאל שאמיר אחכריאת רוחוי אנא דניאל בנו נדרנה ¹². כאלו אמר בחוך תערה. ודניאל מדבר על רוח האדם והבטוב הראשון מדבר על רוח הקרש ¹³ שהיתה נדנה ונחרת בדורות המכול ולא הותה נשטעת. וטפני זה באה באטרה. כנחות ויצו ייז' אלהים על הארץ לאטר ¹⁴. ויאטר טי הניד לך כי ברום אתה המן העז ¹⁵, ולאדם אמר ¹⁶. ויאמר ייז' אל קין ¹⁷. כל זה היה באמירה שהיתה נשטעת בכל ולא היה קול נשטעת. ואם יעלה בלך שארם הדאיון ¹⁸ ואישתו שטעו קול טפני שבתוכו ¹⁹ וישטעו את קול ייז' אלהים מההלק בנן ²⁰. ויאטר את קולך שטעת בנן ²¹. ¹⁵ נאמר לך אין השטעה הזאת קול דבר כי אין הוא אומר קול מההלק בנן ולא אמר קול מדבר. והקול נאמר על כל דבר שיש בו צלילות יא או צלצלות שהיא נשטעת אל האון ואין זה נקרא רכור. כנחות טkol מצחנות אביריו ²². נשאו נהרות קילים ²³ יב. וכי קולות וכרכיקס ²⁴. אין קול ענות גבריה ²⁵. והדברו אינו אלא קול מהיבור מתייכות ויטשטע עני. והקהל אשר שטע אדם לא היה דבר אלא קול הלוך וצלוול בנן. ²⁰ ורטעלת השנית מהכואה תהיה על ידי קול שייה נשטע אל הגביה ואני יאה את הטבר אכל הוא שומע את הקול בגיןו ואני רואה דמות ולא חמונה בענייה. והגבואה הזאת באה בכחוב בטלת דברו כי אין הדבר נשטע אלא בקהל. בכחוב ואשטע קול מדבר ²⁶. וכחוב וקהל דבריו בקהל הטעון ²⁷. ובטעלת הזאת מתנכה נח אחר המכול. ולפni המכול היהת נכואות באמירה. כאשר כתוב לפni המכול יאה אלהום לנח קע כל כשר בא לאטני ²⁸. ויאטר ייז'ויג לנח בא אתה וכל ביתך אל החיכבה ²⁹. כלם היו באמירה שאין הקול נשטע עטה מפני שהיתה רוח הקדש עוד נדרנה ולא הגע עתה להשטו לבני האדם עד שעיבור המכול. וכשעיבר המכול

א) א : הנחיג יdon ונדרן. ב) כל הארץ שהוא מושרש נסע והוא טעינו. ג) א : ויטן ייז' אותו ושרשו פון זוכמתם. ד) פ : פון וצפתה. ח) א : ישראל מן מול וינטלם. ה) א : אל הים מן טול. ז) א : ואתה תנחיג יdon ונדרן מנהג והבתוכה מדבר על רוח הקרש. ח) א מ : ויאטר ייז' לכאן. ט) א : שארם ואשתה. י) א מ : כרכוב. ז) א מ : עליות או צלצלות. יב) א : נהרות קולם והדברו אינו. יג) א ס : ויאטר אליהם לנח.

¹) בראשית ט' יט. ²) שמואל א' יג יט. ³) בראשות יא ח'. ⁴) דברים ר' בז'. ⁵) בראשות ייז' יא. ⁶) יתחשע הי' ב'. ⁷) שם שם ז'. ⁸) ישעה סג' ט'. ⁹) יונת א' יב'. ¹⁰) שם שם ח'. ¹¹) דניאל ז' טז. ¹²) בראשית ב' טז. ¹³) שם ב' יא. ¹⁴) שם שם יז'. ¹⁵) שם ד' ט'. ¹⁶) שם ג' ח'. ¹⁷) שם שם ז'. ¹⁸) רומית ח' טז. ¹⁹) תהלים צג' ג'. ²⁰) שמות יט טז. ²¹) שם ל'ב ייח. ²²) וחוקאל א' ביה. ²³) דניאל ז' ו. ²⁴) בראשית ז' יג. ²⁵) שם ז' א'

טייד נתגננא נח כבודו. כמוכב יודבר אלהים אל נח לאטרא צאי מון התיבה¹. ומישת ואלך היהת הנכואה באטריה ובבדוח. כמוכב ויאמר יי' אל אברם². וכמוכב ויטול אברם על פניו וידבר אותו אליהם לאטרא³. וכמוכב ויעל מעליו אלהים בטקים אשר דברו אותו⁴. ונכואת האבות עלתה מן המעללה הזאת אל המעללה השלישית אבל נכואתו של נח לא עלתה מן המעללה הזאת. וטעינה היהת נכואת כל אבותינו ווצאי טראים⁵. כשהשטו הקל בהר סיינ. כמוכב קול דברים אתה שוטעים וחטינה איןכם רואים⁶. והמעלה השלישית שהיוה האדם דואה דמות וצורה וראה לוג שהיא מדברת ומשעת לו קול דברו. והנכואה הותם כאה בכחני הקדש במלת ראה וטלה זהה. כמוכב במראה אליו אטרא⁷. וכמוכב בטהזה לאטרא⁸. והתראה הותם והטחה הזה היהת נכואת והנכואה געדר. יהוה בקיצה והנכואה געדר. כמוכב אסורה נא ואראה את המראת הנרול הזה⁹. וכמוכב רואיתי אני דניאל לבריד את המראת¹⁰. וייה בתעתמי ומחלומו. כמוכב וורא אלין יש כליה ההוא¹¹. וכמוכב בחולות חווין ליליה¹². ואן לפני המעללה הזאת טעלת אחרית שהיא נדולה טאה אבל יש לה סדרים שהאדר גדור מחרון. הקרוב מהט שיראה הנכואת המתואר והחוין הנראת אליו הן בתעתה הן בקיצה ולא ידע מה היא ולא יכיר אותה. כמוכב והנה ירד נעה כי¹³. יעטוד ולא אכיד טראחו¹⁴. ולפני הסדר הזה שיהיה יודע את הדות וטבר אותה כמוכב והאיש נבריאל אשר ראייתי בחוץ בטהזה¹⁵. ולפני הסדר הזה שיהיה מניר את שליחותו שהוא מלפני המקום כאשר אטרא נבראות וירא יי' אל אברם ויאמר אליו אני אל שרי¹⁶. והסדר העליון אשר בכם שיהיה פניך לו פריווש השם כאשר אמר למשה וארא אל אבראות אל יצחק ואל יעקב בעל שדי יונשי יי' לא נורעתו להם¹⁷. אטרא הקב"ה לפיש אט הראייתי את כבודך לאכוהיך יודעו את מרותי לא פרשתי להם את שםי. אבל אט אטאי לאותות אני אל שדי לא אטאיו שה שמי אבל סימתי אותו לדעת את כבודו ולבחין את טהותי וכן לצחיק בשנאה אליו רוח הנכואה. כמוכב וירא אליו יי' ויאמר אל THIRD מדירתה¹⁸. וכן ליעקב כשנראיתך אליו ברוח הנכואה ואטמיו לו אני אל שרי סרה ורבה¹⁹. לא הודיעתם את שמי כאשר הורעתיך ואטמי לך זה שמי לעולמך²⁰. וטלה זה מורה את פריווש העין וטיעדה שהקב"ה הוריע לטישה רבנו סיד השם הטפורש הקדוש ולא הודיעו לאבות הראשונים. כמוכב ושמי יי' לא נודעתו להם²¹. לא הגיעו לפרט לפני הודיעני נא את דרכיך ואדריך²². כאשר אתה אומר לפני ולא הגיעו להוותי נער' אליום כאשר אני אומר לך ונודעתו לך:

(א) מ: בדבור ויבור. (ב) מ: צע אהה מן התכת. (ג) פ: יראה לנו. (ד) א: והתראה הותם והטחה הותם: (מ) פ: והתראה הותם והטחה יהה. (ה) א מ ס: רואיתי אני לבריד. (ו) א מ: בתמונה ובחלום. (ז) מ: בטהזה בחווין. (ח) א מ: הנראת אליו בטהזה בקיצה. (ט) מ: שנראת אליו. ס: כשנראתי אליו ואטמי לו. (י) מ: להוותי געדר. א: להוותי געדר.

¹) בראשית ח' טז וטז. ²) שם ייב א. ³) שם יז ב. ⁴) שם ליה יג. ⁵) דברם ד' ייב. ⁶) במדבר ייב ז. ⁷) בראשית טז א. ⁸) שמות נ' ג. ⁹) דניאל י' ז. ¹⁰) בראשית כ' כה. ¹¹) איוב ל'ג טז. ¹²) דניאל י' ז. ¹³) איוב ד' טז. ¹⁴) דניאל ט' כב. ¹⁵) בראשית יז א. ¹⁶) שמות ז' ג. ¹⁷) בראשית כ' ב. ¹⁸) שם ליה יא. ¹⁹) שמות ג' טז. ²⁰) שם ז' ג. ²¹) שם ל'ג יג.

שם¹. ותצא טsha רכnu זוכה לראש הטעה הזאת וסוף², אלו הן מועלות הגואהו השלש. ובטעהו השנייה מתן ניתנה תורה לישראל, בכחוב וירבד אליהם את כל הדרכוים האלה לאטר³. ובטעהו הזאת היה נמיוטו של נח. בכחוב וירבד אלהים אל נח⁴. ובטעהו הזאת נצווה על אבר טן החיו ועל שסיבות רטסיהם שם טמצאות התורה. וטענו זה התחלו או אלפי התורה או ימי התורה מעת שוכו בני אדם לשטו קול הרבור ולzechותם בדברו. והטעה אישר נצווה אדם הראשון⁵ על סירה ורבה הוה באטריה וטענו זה לא התחילה לטעתו טפנו טפנו שאין נכוותו דרך טן תורה ויראה לך שטעהו השנית היא מעלת התורה שניתנה בדברו. ואם חתר שטעהו השלישית היא מעלת התורה טפנישתמה רכnu היה טנתנה כטראה. נאסר לך מעלת השלישיות אינה נאה אלא אחר השנית ועם השנית כי כל הרואה פראה מן הנכאים הוא שוטע דברו ואין לך⁶ הישועה רבור וזה מאה מראה והזהורה לא נערחה⁷ גנטונת מה לטראה וזריא לא נשמעה אלא בדبور ובכל ישראל שטו הרבור בטעת תורה ולא ראו מראה. בכחוב קול דבריהם אהם שומיעים ותמונה איינס רואים זולמי קול⁸. ומכאן אנו אוטרים תחולת ימי התורה גנטוניס הם מתחלה הדנו. ועל זה אמר הכהן ברורו של אושן אישר הוא גנטונר יום שלישי או הווחל לקרוא בשם יי'ו⁹. כלומר מראש היום השלישי התחליל כל הרבור נשמע וטפנוי זה אמר לקרוא שאין לך קראת אלא בקול ווהיה זה רמו על הרבור שהוא כא מתחלה יום ושלישי ויחדר לך מאיות טעהו התחללו לטעתו אלפי התורה¹⁰.

20 זאו רואים עתה לחקר על סופם. ונאסר שהקבה נתן תורה לישראל בסוף דור העשורים והיום הרביעי¹¹ אוינו נשלם כי אם בדור כ'ו נטשו ואם אתה גונתן כל צום ויום שביעת וזרות ותיה טינה ליום הרביעית שטנה דורות בטעת תורה ועוד טוף רור כ'ה יהוה לאטנה דורות אלף שנה סחוטה¹² כי שנים. ואחת מציאת טן¹³ גונן תורה עז וחתמת הון אלף שנה שהזהורה גונתנה בשנות אלפיים טטה' והחותן נחחם בשנות ע' אלפיים הטטה' וועל זה אטיזו¹⁴ יומו של הקבה אלף שנה¹⁵ כי אין יומו של הקבה אלא שהזראה את בכורו על עבדיו יותר מאשר היטים. ואם החתר של היטים הם של הקבה ולמה אתה קראו היום הרביעי לנדו יומו של הקבה. נאסר לך¹⁶ כן הנה כל ההרים הרו¹⁷ כי אישר יצידם ולא נקרו אהר הראלהם¹⁸ כי אם חורב לבורו וכל המתוות זו זו ולא יי' נקרו טאה האלהים¹⁹ כי אם מטהו של משה וככל העגניות הם בורייתו ולא נקרו ען²⁰ כי אם חען אישר יי' הוה על המטהן נטו כןacha אמר כל ישיני קראיתם הם בורייתו של הקבה ימי ולא נקרו מהם יומו.

(א) מ': אדם על פratio יבשת. (ב) פ': ואון קול החוטע. (ג) מ': לא נתרבה גנטונת. (ד) א' מ': תחיל חבורו נשמען. (ה) ט': טאיות עת תחלילן. (ו) מ': און רואים עמתה (ז) א': והיום איינו נשלם. (ח) פ': לוט כהה מבען תורה. (ט) מ': לא אלף דורות פעות כי שנה. (י) א' מ': מן התורה עד. (ז) מ': אמרו יומו אלף שנה כי אין יום של חק. (ז) מ': ולמה נקרו. (ז) מ': ען אליהם. (ז) פ': אשר על חטפנן. (ז) פ': בורייתו ולא נקרו.

¹) שנות כהה כ'ב. ²) שם כ' א'. ³) בראשית ח' ט'ו. ⁴) ודברים ד' י'ב. ⁵) בראשות ד' ב'. ⁶) סדר עולם פרק ל'. עיין ס' העברוי כ' ח' וצ'ע. ⁷) סנהדרין צ'ו ע'א. ⁸) שמוט ד' א'. ⁹) שם י' ט'. ¹⁰) בספרדי י' ל'ה.

של הקב"ה כי אם יום הרכبي עבדו אשר בתחלתו נינה תורה לישראל ובאחריו נסתלקה הנבואה¹ מן העולם. והוא אומר שהבריתא הIGINLA תטנו אלפי התורה טעת שההוויל הדכורי להשטע לבני האדם עד העת שנסתלקה הנבואה מן העולם וראי הוא הומן זהה להקרא זטן התורה. ואתה יכול להביא עלי ראייה מן הכלוב שנarter ואהיה אצל אטמן ואהיה שעשועים יום יומי משתקת לפניו בכל עת.² וחאמר שעשועים בכאן אין אלא עטידה התורה והנבואה נשמעת לבני האדם כי כן הוא אטר בפסונו ושעשועי את בני אדם.³ וכן אמרה התורה כי קני הראש דרכו.⁴ לפני כןין כל הנבראים טקדמי ארץ' ובכאן תחומות ובכאן טעינות וכתרם הרום ולפני גבעות עד סוף כל הפרשה.⁵ והייתי אצל אטמן כארם שהוא מרבה אהבתו ואטמן אותה עד שנתנני לבני האדם והוא ימי שעשועין⁶ את בני אדם שני ימים. וכך חרב ¹⁰ ושעשועים שעשועים יום יום. ואמר יום יום ולא אמר שני ימים מפני שום אחד מהם הותה הנבואה כלל תורה מהטבול עד מבחן תורה והיום השני נבואה תורה מן מבחן תורה עד תחימת חוץ. וכן הוא אמר משתקת⁷ לפני בכל עת משתקת בכל ארצו. ועצשווי את בני אדם. משתקת בחבל הארץ שהנבואה היהת בארץ כלל תורה. ¹⁵ ושעשועי את בני אדם. כל זטן אשר תורה ונבואה מסורה בירום אבל לפני המקסם אני שמחה ומיטחח בכל עת. ולא היה צירך באטמן אשר היה לפני המקסם עד שלא נברא העולם לזרור ימים ממען שהם נוגנים טעם זטן והتورה היהת קורעת לכל הכרואים לפני המקסם בקייטת המעללה והרטבע והסדר כאשר פרשנו לטעללה. וזהו לך פגאן רמו גדוול שאלאי תורה שני ימים ואין הרוש הזהה על החותם הזה פפסיד את הריש אשדר דרישנו בו למלחה בראש השער ולא סטור אותו אבל שניהם יהו זטן נוכחים לפני ישרים לטזאי דעת. ונאמר כאשר היהת תורה גנזה לפני המקסם שני ימים שהם ראשון ושביעי בך היהת תורה והנבואה גלויה לנו העולם שני ימים שהם שלישי ורביעי וזהו מוחזק ביריע חזק יפה כמה הם אלפי התורה.

ואנו באים עתה לחזור על שני אלפים משיח כתה הם. ואתה יכול לומר ²⁵ בהם שתי סברות שאנן להן שלישית לדעתו והן מוציאות לשני קצין אשר על בירינו ולקצין' שהוא קרוב מהם. ונאמר א' קבלה הוא בירינו שהמשיח נולד יום חמץ בית ראשון בישנה נ' אלפים שליח והטלד הזה אשר הוא קובל כידינו יכול יב היה נאמר על מולד טשך דעתם כל צמאניס או יכול נאר על מולד הקמת המשיח וותחלת⁸ כי אתה שהוא מתחלה מן דעת ההיא ומטהרין⁹ א'נו ראוים לשום את הזטן ³⁰ וזה לדעת רבותינו ז' ל סוף יום הרכבי ונישאר מיטות העולם אלפים חותם ב' טו לני א) פ: נסתלקה הנבואה מכל העולם. ב) מ: שההוויל הבור להשתען לבני האדם. ג) א' מ: יום והאמור. ד) מ: אטמן. ח) מ: עוד שחתני. ו) מ: חסר מן שעשועי עד שעשועים. ז) א' מ: חסר מן משתקת עד משתקת. פ: משתקת לפני בכל עת בחבל הארץ ושעשועי את בני האדם משתקת בתורה ארציו. מ: ושעשועים את בני אדם. ח) א' מ: חסר מן הזטן עד הזטן. ס) פ: שניהם נוכחים. ו) א': בירינו ולשׂון קרוב מותם. מ: ולקרוב מותן. יא) א' מ: וגנמר שהמשיח נולד. יב) מ: שיכול היה. יג) מ: ומתחלה ביאתנו. יד) מ: וטצתהן אנו רואים לשום. יט) מ: אלפים תרשיג.

¹⁾ משלוי ח' לא. ²⁾ שם שם לאב. ³⁾ שם שם ציב. ⁴⁾ שם שם צ"ג-לאב.

⁵⁾ בראשית רבא א' א'.

ימים שנשארו ויתה חלך יום אחד ממה תחת' שנה ושליש והוא קרוב טן תחת' שנה אשר בין מתן תורה ובין חרבן הבית. ואט חתן לשני אלף משיח אלף תשע' כפלב הימים אישר בין המתן ובין החרבן ותחילת למנות טן החרבן ישלו שמי הימים בשנת חמשת אלף כי"ח שנה. ועל השנה הזאת אמר דניאל ומעתה והס' החתר ולחת שיקוץ שומם יטם אלף מאתים וחמשים². אם אתה מונה אותם מחרבן שני שהוא בשנת נ' אלף תחכ' ויכלה החשבון בשנת ה' אלף כי"ח שנה ותוהיה הביריה טזיאה אל דעת המתרען בחשכון אשר חשבנו לטעללה. ואם אתה מונה אלף משיח וחון אשר בו שלמו אלף תורה ותוהיה טוסוף שני אלף משיח על נ' אלף תחכ' עלה בדרכ' ה' אלף ר' מה' שנה והם קרוב מהקץ האחרון אשר מצינו לטעללה ואין ביניהם כי אם עשרים שנה כאשר בין שני החשכונים בחתיות חון מסני שלדעת החשוב הימים והדורות היה מספר יום רביעי אלף שנה פחות עשרים וחתימת חון בישנות נ' אלף תחכ' ולדעת רבותינו זילם אלף שנים שלמות וחתימת חון בישנות נ' אלף תחכ' ואם אתה מונה אלף משיח דקצ' לחוצה חשבונם היה השלטת בשנת ה' אלף ר' ר' חמינן הקץ האחרון לא פחות ולא יותר. זו היא הסברא הראשונה. והסבירו המשניות של אלף תורה שלמו בשנת נ' אלף תחכ' או תב' וזהו נושא לעולם אלף תקע'ב לשולשה יטם וייהו שני ימי תחולת המשיח אלף תשכ' שנה ותוהיה השלטת בשנת ה' אלף קס'ג' וועל השנה הזאת אמר דניאל אישרי המתחה ויגיע ליטם אלף שלוש מאות שלשים וחמשה ואם אתה מתחילה למנות טן החרבן יכול החשבון בשנת ה' אלף קס'ג'. וזה הוא סידור הכריה על הרמן הגנו בה ואשר בא במסתכת עבורה וזה מדברי רבותינו זיל על הביריה הזאת הוא על דרך פשוטה והוא אמת ועיקר אותו טורים לו וסוכבים עליו יודעים וטאמנים שהטרוש הזה אשר פרשנו היה גליו להם אלא שלא רצו לנו לבו כדי שלא יהא אורך הקץ קשה בעני קטני אטנה אשר הם רוב העולם ועתה ביו' שחקץ איינו וחזק כל כך כאשר היה ביטויים אין בגלוחו שם הטע. וכיוון שעלה בדרכו שני קיטים אליו ונתהוקן שניהם בראות וחוקים מן התורה ומן רגניות ומן הכתובים ומדברי רבותינו זיל נתה לחשכון זהה לבנו ונחישנה בו דעתנו וידענו ושניהם אמתה. ואטרנו אולי יהיה הקץ הראשון לביאת הנואל בישועה האל והקץ השני לחתימת הימים אשר נחרר לנו וקבעו שתחיה הימים באה' אהורי הנואל.

וৎפני זה את חותמים את השער השני הזה ותחילה בשער השלישי לחקר על חיות הימים מן התורה וטמעה בראשית כאשר עשו בשער הזה. ונאמר בחתיות דברינו אפי' היה מוחוק בידינו ללא שום ספק שאח' זהה אשר חשבנו הוא קצ' של משיח ברואי ובכבוד אל יעכנו זה מוחזק כאומנתנו ובצחונו אבל נהיה מיהלים ומחכים ביאת הנואל בכל יום ויום ונחיה טורים שהקב'ה בראתינו הרני' :

א) ס': אשר בין סtan תורה והרבנן. ב) א': לכל הימים ותחילה למנות. מ': החיבור למנות. ג) מ': אם אתה מונה. ד) א': פחות שיטף. ה) מ': לדעת החשכון. ב) מ': ח' אלף תס'ג'. ז) א': ולא רצוי בגלוחה. ח) מ': שניהם אחר.

¹⁾ דניאל י'ב י'ג. ²⁾ ספר עולם רבא פרק ל. ³⁾ ר' ט' ע'ג.

יחיש את עת ישועתנו קודם שיכלו הנסים האלה" אם ישר בעינו למען רחמיו. ועל זה אמר התנא בסוף הבריתא שני אלפי טשיה וטפני עונותינו: שרבו כלו מהם מה שכלה. לטלרך שהקב"ה מסר ימי תחולת המשיח שני ימים על תנאי אם ישראלי עושים חסוכה לפני המקומות הוא מקרב את הנגולה ואם לאו הוא מאריך להם עד ישילמו שני היטים. כתוב אם יחתמה חכה לו כי בוא יבא ולא יאחר.⁵

אם יחתמה הקץ אל תאמר אני מתחין לו עד שיכלה אבל חכה לו והי מתחה לו וטקה ביאת הנואל בכל יום ויום ויישר דרכיך זכה מעשיך אולי יבא ביוםיך ואם לאו הו בוטח כי בעת השלמת הקץ בוא יבא ולא יאחר. והוא שאמרת הבריתא ומרוב עונותינו כלו מה שבלו ואילו לא היו עניות נוכרים לא היה הקץ מתاخر עד השלמתו. וטפני זה חוגה על כל נר ישראל להיווח מתחה וטקה בכל יום ויום ויבקש רוחמים מלפני המקומות לקרב את הקץ וידע ויאמן כי בעת בוא הקץ לא יתأخر אפסלו כטלא ניטה. יהי רצון מלפני השטחים להוותנו טנים וחוונים עם המקומים לשועתו ומחים לנואלו והכנתיהם בו.

א) מ: הנסים האלה למען רחמי. פ: אם ישר בעינו ועל זה אמר. ב) פ: ומ' עונותינו כלו מבחן מה שכלה. ג) מ: להיות בו מנוייה.

¹⁾ חבקוק ב' ב.

השער השלישי.

כרייה הוה לי לשחוק ולחשות מלרכר על הענין הוה ולסגור על דברי רכנו
סעדיה נאון זיל אשר חבר בספר האטניות¹ והכיא דראות רכובת טן המכטוב על
תחית הטהרים. כנון יהיז מתק נכלתי יקוטן הקיצו ורנו שוכני עפר². אשר הוה
טכטיה בחרחות הטהרים לזרדים. וכנון טהים כל יהיז רסאים כל יקוטו לבן סקוט
וחשטרם ותאבר כל זכר למו³. אשר הוא מיאשי אט הרשעים⁴ אומות העולם
טהוותם חיים לעתיר לבוא. וכנון והוה ביום ההוא ותקע בשופר גדור ובאו האוברים
בארץ אשור והגדרים בארץ מצרים והשתחו לישׁ⁵. כי אין יהו האוברים באס
ומשתחוים אלא חיים אחר טיתם. וכנון כתובים ובים אלה שהם מכתיחסים בתחום
טהרים. ועל כלם הביאו רבנו סעדיה נאון זיל ראיות וסבירות שאין כתובים אלה
טהרים. טעם אחר שייחו טחרשים עללו כי אם תחית דטהרים וכי המוציא את סירושם מן
הריך הוה רישׁ וחותא ושנה בדבר הוה ושילש וטערו ודבריו נכווים וטקובלים
בעיני כל האטנים ולא היה לי להוסיף עליהם. אלא שוואיטי ושמעה על אנשים
מכני עטנו בדור הוה מהם בספר ומהם בארץ צורת אומרים שאין דבורי רבנו
טудיה נאון זיל אלו מספיקת להם. וטפני שם כתובים בעיניהם וטוכנים על ביניהם
ובנותים ברעתם קשה עליהם שייה אדם חי וחור אל הולך הוה אחר מיתתו
ואטטו אין זה יכול להיות כי אם יום הדין הגדול והיה קשה להם שייה אדם חי
בעולם הזה שאין הצרים והחלאים והטיה נטעים עליו ולא טיעים אלו כאשר יהוו
כל העולמים⁶ טקברותיהם לעתיר לבוא ולא ראיו להאטין ברבב הוה טפני שאין
שיקול דעתם ברכרת מורה בו ואינו וסת העולם ולא דרך בריאתנו. וטענו לדבריהם
שלאין מוצאים זבורן תחית דטהרים בתורת משה רבינו ולא מצאו בה רמות שייהו
טוכנים עליו ורבר וזה שאין יוצא מן התורה אין נכחלה לו. אלו דברי הבטליים
האללה. והם באים להוציא את הכתובים האלה אשר זכרנו לטעלת דרך פישטן
ואומרים שכולם הם נאמרים יא על דרך משל כדי להנידל ענן היושעה הבאה לישראל
ומלכות ישראל היא אשר תחית ותקום וחור יי' תחת שהיתה מתרדלה ומתחה

א) פ: היה לי לשחוק ולחשות מלדבר על הענין ולסגור. ב) פ: הוא מאיש.

ב) א: את הרשעים מהוות חיים. ד) מ: ושילש ודבריו נכווים. ה) מ: מספיקים לחט.

ו) מ: וחור על העולם הזה. ז) פ: כל העולמים עלם טקברותיהם. ח) א מ: שאין

שיקול דעתם מורה בו. ט) א: ספר שייחו טוכנים עליו. ט: שייחו טוכה עליו. י) א מ:

להוציא את הכתובים אשר זכרנו. יא) מ: שבעון נאמנה. יב) א מ: ותקום ותער.

¹) מאמר השבעין. ²) ישועה כי בט. ³) שם שם ידר. ⁴) שם כי ידר.

חשיבות ותחיה וחעור כמה אישר קם מקברו או היישן אשר הקץ משנתו וטפני זה אמר יחו מתק נחלתי יקוטן הקיצו ורנו שכני עפר. ככלור אהם שוכני עפר אילו היהTEM טקיצים היהם מרגנינס נראותכם^א היושעה הנדולה הבאה לישראל. וזה שאמר הכתוב טחמים כל יחו ורפאים כל יקומו. והוא על מלכות הרשות וכל אומות העולם^b אשר חابر מלכותם ולא תחיה לה קומת הארץ לישראל לעתיד לבוא. ואני אומר 5 שביל המוציא הפטוקים האלה מדרך פשען ואפלו הוא מודה בישועה ומאמן בכיאת הניאל אין אלא אפיקורוס ורישע ומחעקש בדרכיו ומחתנס ואך הוא סבור להוציא את הכתובים האלה מדרך פשען יבוא לידי כתובים רבים שאינו יכול לחות בהם טעם אחר כי אם תחית המתים. כגון הנה אני סותה את קברותיכם^c והעליתם אתכם מברוחיכם עמי והבאתם אל ארמת ישראל וירעתם כי אני יי' בטחון את 10 קברותיכם ובעהלתי אתכם מברוחיכם עמי ונמתי רוחי בכם וחיות והנתחי אתכם על ארמתכם וידעתם כי אני יי' דברתי ועשיתי נאם יי'*. אשר אין אדם יוכל לחות בהם טעם אחר כי אם תחית המתים לעתיד לבוא וכובען היושעה לא ליום הזין הנadol טען שהוא אומר והנתחי אתכם עליה ארמתכם אישר טענו עמידה בעולם הזה ותחית המתים יום הדין הנadol אין אחריה עמידה בעולם הזה עד שהזיה אומר אחריו והנתחי אתכם על 15 ארמתכם. וטפני וזה אמיט שאן לבבות העדריש הזה כי אם תחית המתים אזר הגאללה. וכן ורכיס טישי ארמת עפר קייז* אין אדם יוכל לחות בו טעם אחר כי אם תחית המתים לזמן הגאולה. ועל זה אמר רובים. ואילו היה טבר על יום הדין הנдол היה אומר ובכל ישיין ארמת עפר יקייז טפי שהגדיקום והרשיעם וכל אמות עולם יהיו עמדים יומם 20 הדין הנдол אבל עת הגאולה ובימי המשיח לא יקייז מן העדר כי אם ישראל בלבד ועליהם אמר רובים מישעי ארמת עפר יקייז. וקרא אותו רביבים לכתול דבריו אותו רישע שאמר על דרך הבוי דין בנים עתה עם הארץ*. אמר הקביה אם אינם רביבים בעני אותו רשות בעת זאת אין טובה אותם עד שייהו טמלאים את טשנות העולמים לעתיד לבוא. וכל אלו הכתובים לא יוכלו האפקוריסים להוציאם מדרך פשען. והאומר שאין 25 אדם כי אחר מירתו רשות גודל הוא וכי הקביה אשר החזיאו מען אל ייש' והמטציאו אחר שלא היה נמצאו אין יכול להחוותו אין זה דברי ירא שטמים. והוא יי' ראה לנו טבקשים על העין הזה יותר מבן השונטיה אשר היה אלישע הנביא יב' ובדברי יי' החיה*, כל שכן הטלן הנдол אשר יחו מתיו כאשר כתיב ונמתי רוחי בכם והיות והנתחי אתכם על ארמתכם. וכן האלטנה אשר היהו אלהיו זל*. והבומר בוה כופר הוא יי' בעיקר ווועצא מן הכלל. ואישר אומר יי' שאין אדם יכול לעתיד 30

א) פ: כי ראשכם היושעה. ב) א: על מלכות הרשות אשר חابر מלכותם. ג) מ: הנה אין סותה את קברותיכם ובבאתי אתכם אל ארמת ישראל ונחתיכי בכם רוח וחיותם והשבותי אתכם אל ארמתכם. ד) פ: לחות בחם טעם כי אם. ה) מ: והנתחי אתכם אל ארמתכם. ו) א: חסר פון ומפני זה אמרנו עד אחר הגאולה. מ: טפני וזה אופר שאין לכתוב וזה הפירוש כי תחית המתים. ז) פ: ושאר אמות העולם. ח) פ: בעני אותו רישע אני מרבה אותם. ט) א: את מסכנות העולם וכל אלו הכתובים. י) מ: מען אל ישראל. יא) מ: ולא זאת ראייה. יב) א מ: חסר פון הנביא עד על ארמתכם. יג) א מ: כופר בעיקר. יד) מ: ואישר אמר.

*) יחקאלא לעז' יבנ' יי'. *) דניאל יב' ב'. *) שנות ח' ח. *) מלכים י' ד' לייב-ליאו. *) שם א' ז' יי' צ'ר' כ'יד. סגולת חטגלה.

בועלם הזה שלא יבואו עליו חלאים ולא הגיעו אליו מיתה מפני שאין סתת העולם נהוג על זה ולא בנוינו נסוד על כך אין דבריו חכם שהבן וסתת העולם וירע סור עקר יסודו. כי אתה מוצא חכמי הרופאים מפניהם רומה להם שהם מהכמת איטנותה וכתקון מנהגנו כטאל וכטשתה ובכלל צרכי הנוף יהו יכולם לעמד בעולם הזה כל ימי חייהם بلا חלאים כלל אלא בריאות גבריות בכחם ולא יתו טחת חלי אלא טחת זקנים. וסביר היה אחד מהם שהיה כאותו ושיתרתו גוטו נצל טנת הטיחה וחדר בעין הנה ובדרך השטירה אשר ישחרר בה האדם מעת לירתו ויינצל טן המתים ספר אחד אשר היה מצוי אצל חיונים וטעיה בסבירותו זאת טעות טופרסת. והוה נאלנים האיש המהיר בחכמת הרופאים באירוע יין מהTEL ומצחק טן 10 הספר הזה ואמר כי המחבר היה לא הבין דורך יצירת האדם על נוכנה ולא ידע כי האדם ציריך הוא בעולם הזה להшиб אל גוטו ולהדריך אל כל אבר ואבר' מאבריו רבר' שהיה מרטיב את גוטו ומחלייף עליו ענן הרשיבות אשר אבד מטנו בחמימות' יי' גוטו מבכים ונם נאזר אשר הוא י' מקיף את כל גוטו מטבחו והםיבשי' את רטינותו וציריך' הוא שהיה הנדבק מטני' הרטיבית העירר מכל אבר ואבר אלא שהחלטן 15 העשימים בגנוו טן הטאל וכטשתה אינם מטלאים את כל וההסרון הזה ואינם דוחטשו לחסר פכל צד אבל יש בהם שטרים ופסולות ושותחים מצורתי' האבר מעט ואינם מטלאים את כל החסרון טפי' שתהבורא לא מסר לך הפטיר' יי' אשר בנוף נורתה ההטרה עד השלטתך יי'. ואילו היה האדם יכול להшиб אל גוטו ענן הרשיבות החולפת מטנו נצורהה ובגדותה לא פחות ולא יותר לא היה האיש מטה והוא בעת 20 ההיא דבריו האיש הזה אישר עליה בלבד להוות נצל טן המתה בחכמת אומנותו אמרת אבל עכשו שאין לך הפטיר הנבורה הזאת אבל זיין בעיטים והוא מיטף ופסעים הוא גורע בלא שיעור מתקון אין דבריו כי אם הכלים אבל יכול האדם לתקון את הכה הזה ולשמרו שלא יהליש קודם זמן ובזה יכ' ינצל מן הליי כל ימי חייו הנוראים והראויים לו נפי טבע יצירתו. אלו הם דבריו נאלנים', ואתה רואה מהם שהוא 25 טורה שאם היה הקב"ה מאטץ את הכח הפטיר אשר באדם ונותן לה סוף נברותה הרואיה לה היה האדם עוטר בעולם הזה. וכדועה לזהיר הו דברי אריסטוטלאים ראש חכמי יין כיוון שחקר על הבוננות והഫסיד הטענגלן בעולם בספר אשר הכר על המאורע היה הצרכו הפטיר להורות שכל הצורות והגשות עתידות להטענגלן ולהזoor בעולם אבל אין הורות אל החטיר הראשון מפני שעקר החטיר אין לו צורה וכשהוא טפשיט את הצורה אשר לנשיך אין נבר טשר

א) א מ: לעסדור בעולם שלא יבואו עליו. ב) מ: ועל בגיןו יוסה. ג) א מ:
על בן איינו. ד) א מ: חכמי הרופאים רומה לה. ה) פ: מוחכמת אומנותם. ו) מ:
ומנהגס בטאל וכטשתה. ז) פ: ומי חייהם. ח) מ: אשר ישחרר בהם האדם. ט) פ:
האיש המברר בחכמת הרופאים. י) פ: אל כל אבר מאבריו. ז) מ: בחמיות גוטו
יב) א מ: אשר מקיף. זג) מ: והמביש את רטינותו. יד) א מ: ציריך' חייהם. טו) מ:
טובין הרשיבות. טז) מ: ואינס דוחן לחהטה. זט) א מ: ושותחים מטורות האבר מעט.
יח) מ: לך ההטר. יט) מ: עד השלטתך. זט) א: וזה דבריו האיש הזה. כא) מ:
שכל פגמים. זט) מ: ובאו זה ינצל. זט) מ: אלם החבר גליינס. זט) א: וכמו דומה לך.

¹⁾ עין דבריו החכם ר' יעקב גוטמאן, מאגאנאכשרווטט 1908, דף 547.

טינו¹. ואילו היה האיש הזה מאמין באמונת התורה היה לו לדעת כי הצורך את הנפשות ואת כל הצורות לפני יכול הוא להבהיר את החומר ולהסביר כל צורה וכל נפש אל החומר אשר לבשה בחהלה. ואינו צריך לומר דברי המתיקים אשר אמרו שהנפשות הן נעהקות מן גוף אל גוף בכל מיני החיים עד שכן חווות באחרונה אל הגוף הראשון כי דבריו אלו הם הבאי והבל גדול. אבל על כל זאת אימם טבחיים את חייהם הטחניים כי תושבות הנפש אל הגוף הראשון היה תחת המתחים בעצמה אלא שאינם מפרשים אותה על דרך נגנון, וגם בכך הם דבריו הנכני הגויים אשר אינם יודעים עקי יצירוח העולם אלא משקל דעתם וטרכו סקרנות ונסיכותיהם² אשר נסו באמצעותם מה היה רואין להווות דבריו ישראל אשר הם שואבים מימי החכמת מטעינה הטהורה ומקבלים אותם מפני הנכאים וטן התורה בקדושה הלא ראוי להם שירוח בחתימת המתחים ויאמינו שהקב"ה המתהית את האדים יכול לחת ליצירתם טבעו נכורה וכח שלא חעboro עליו מיתה. הדבר הזה חובה והוא על כל רוא שיטים מאמין בתורת אללהינו להאטין³ בו ולחחות אותו ואנו מוצאים כל העין הזה בספרוש מן התורה אשר עליה בלב הכתלים הללו שאינו יוצא טמאו וזהו כלה טכניתם וסתורת את דבריהם.

ולדרוש העין הזה את אוטריהם של הנבראים היוצאים לידי טעה והחוויות בששת ימי בראשית יש מהם יוצאים לטעשה אחר אמריה בלבד כגון ביריות היום הראשון והיום השלישי, ויש מהם יוצאים לידי מעשה אחר אמריה וביריה כגון ביריות היום החמישי, ויש מהם יוצאים לידי מעשה וחומרם אחר אמריה ועשיה כגון ביריות היום השני ויום רביעי וכן בחתמות וחירות טבניות⁴ היום השישי. והם נחלקים עוד על דרך טבניות יש י' מהם ביראים שלא ניתן רשות לדבר בעולם להווות טעיל ביראים וכמצאתם לידי מעשה כלליג' ביריות השיטים והעולם העליון אשר הם ביריות היום הראשון ושני ורביעי. ויש מהם שניתן רשות י' לארץ או לטבם להועיל ביראים שי' וכמצאתם לטעשה והם כל הנבראים החתמי השיטים כגון ביריות היום השלישי והיום החמישי וכחתמות טבניות י' היום השישי. ואנו מוצאים ביריאת האדם טשונה מהם ותוספת עליהם לא ניתן רשות לדבר בעולם להועיל ביראים והוא דומה כוהה⁵ לביריות העליון אישר הם קיטם ווטדים לעולם ובוהי⁶ הוא נפרש מכל ביריות העולם החתמון והוא יצא לידי מעשה אחר

א) מ: בדבריו אלו הן הבאי. ב) מ: ועוד כאמור חס. ג) א: מ: וגינויו אשר בסוף. ד) מ: והמקבלים אותו מפני הנביאו. ח) מ: שירוח בחתימות המתחים. ז) א: חובה על הוא על כל. פ: שהוא חובה על כל. ז) א: להאטין ולהחנות אותו. מ: להאטין בו ולהחנות אותם. ח) א: מ: חסר מן אמריה עד אמריה. ט) מ: בנין ביריאת. י) מ: והחוים אחר אמריה ועשיה כגון ביריאת. יא) מ: ביריאת היום השישי. יב) ט: טבניות שבסהן בירואין. יג) מ: לביריאת השיטים. יד) מ: שניתן לארכן. טז) פ: לביריאת שבסהן ביריאות ביום השישי. יט) מ: והוא דומה להו ביריאות היום. יח) מ: ביריאות טבניות. טז) פ: והו כהה נפרש. כא) א: והוא והוא וווצה לידי מעשה. פ: והחמת יונאה.

¹) ספ"ר ההנחות וההפסר מאמר שני פרק י"א.

אטיריה ובכירה ויצירה ונפיחה אתה יכול להוטיפ בנה עשו והוא בעין זהה מוטיף על כל' האירות ונפרש טהם.

ועתה נוא וחקור על פרשת נריאת האדם בששת ימי בראשית ותמצא בפתחתה ויאמר אלהם נעשה אדם בצלמו בדמותנו¹. התחילה בה באמירה כמוהה כל הנוראים. ואמר נעשה ולא אמר נברא ולא יציר לזרע שהמחשبة והשלמה יהוה בהשלמת יצירות האדם וקיומו ואין הדבר נקרא שלם ועשו אלא בהשלמת² המוחשبة העולה בעשיותו ולא נשלם מעשה אדם ונתמלה צורתו אלא בנטילתת הנשמה אשר נאמר אחריה והיו האדם לנפש חיה. נכרוב ויפה באפי' נישת חים ויהיו האדם לפשח חיה³. למלך שאין האדרי היה וצורתו שלטה אלא בנשמה וכיה גשלמה המוחשبة דטהורה. ואמר בהחלמת המוחשبة נעשה ולא זכר חיות האדם אלא בסוף המעשה בדרך כל המוחשבות כי יודע הוא שההלה המוחשبة היא אהירית המעשה כאשר הוא ממופרש בטקומות רכינה. ואמר הרכוב⁴ נעשה אדם בצלמו. בחיבת בית⁵ והוא משמשה בטקום זה שטוש הכלל הראשון מן כללי הבית. ואם תחן לו דמיון מן הכלל השני יהיה נדחת אל החלק⁶ השלישי מן החלקים המפורשים בשער הראשון. וזהו פירושו נעשה צלם האדם בידיו או במטרתו ולא על ידי דבר אחר. וזה דומה לאדם: שהוא צורה וצלם וקוראי' לה זו צורתו וצלמי אשר עשית. וזהו עצמןויי כאילו אבר בצלם אישר עישינו או נעשה. וצלם⁷ הוא נף בעל זו ונשמו אין ארחה מהבר אליו כה אחד' במחות הנוף ולא טהורתו ככחות צלמי טהורות⁸. אשר נאמר על גוף הטהורות ונשפטם בכל' יש' כי הטהורות⁹ ההם העשויים לא היה בהם شيء דבר טעני הטהורות כי אם צורתם החזונה בלבב. והוואריך הכתוב למכורו¹⁰ צלם האדם להורי' כי אף נסנו של אדם לא מן רשות לדבר בעולם להועיל בפדיותו כאשר מן רשות בכל הנוראים בארץ להועיל בהם דבר אחר. כיון' שאמר ביום השלישי תרשא הארץ דשא עשב¹¹. מן רשות וכמ' לארץ להוציא דשא ושבח והוא בכח המתויה לה הוציא מה מעין הרשות הכתוב בה ככחות וחוץ הארץ דשא עשב¹². ולא הוציא לומר בהם וייש' אליהם ולא ויברא אלדים טפנ' שאן לנדרו' ליט' הארץ חלק בזוהר האור ולא ברוח החיים ואין אתה מוצא וייש' בכל מעשה בראשית אלא בדבר שיש לנוו זוהר לקכל האור או לקלם רוח חיים וכל דבר שאין לו נוף ואני נטשך אל נוף כאור הנורא ביום הראשון הספיק בו באמירה מלת יהי בלבד והבדר איש לו נוף ואני פאר ולא מזוהר

א) א מ: על הכריות. ב) ס: נעשה בצלמו. נ: נעשת ארם וגרא. ג) מ: בהשלמת המוחשبة. ד) א מ: שאין אדם הוות. ה) ס: במקומות ואבר. ו) א: נעשה אדם. ז) א: בגדיהם. מ: מחותם בית. ח) א פ: מושפעת. ט) פ: אל החלק החול המשוחרר מ: אלא על רוח יא) מ: וקוראה לה צורתה. יב) מ: היהת בצלבמונה. יג) מ: וצלם האדם נסנו יד) ס: כמ' אחר טבחי הגופ. טו) מ: ושםם בלבד. בז) מ: חסר מן המוחשיות עד המחרות. יז) א מ: לדבר צלם האדם. יה) א: חסר כאן כל העין מן כוון שאמר ביום השלישי תרשא הארץ עד אבל בבריאות האדם יהיו מודים ווורעים. יט) מ: שאין גודלו הארץ.

¹) בראשית א' כה. ²) שם ב' זה. ³) שטול א' ר' זה. ⁴) בראשית א' י' זה. ⁵) שם שם י'ב.

ולא ח' וללא נזכר בו מעשה אבל הוציא להו קומו על ידי דבר אחר ככיוותי¹ היום השלישי אשר אלו מדברים עליהם. וכן בנסיבות היום השלישי אמר ישרצ'ו המים שידן נפש היה². נתן רשות ובה לטמים להשרות גופות כל החיה הרותשת ולא נמנ' בטמים כח אלהק את טינוח וטפנוי וזה אוצר אהורי ויברא אליהם את התנינים הנרגלים³.

5 שחלקים לטנים והקריות את גופם. ואטר בהם ויברא ולא יעש' טפנוי שאין להם חלק בחיים חלק שלהם אבל חותם הוא כי חיות שנייה שלטה כי אין להם ריאה שהיהו מתניתה בה ואין להם כי לחיות חוצה טן הטים כשאר בעלי חיים. והק'ה ברכם בעת בריאותם כתוב ויכר' אותם אלהים⁴. ולא נבראה ברכה בחיות וככבותה⁵ אלא ברכום ומפני הברכה ההיא היו שרצ'י המים קיטם בגאות הטעול ולא נטחו מן הארץ כאישר נטחה כל היקום אשר על פני האדמה. ויעיר כי מפני הברכה⁶ הגאות הזה כל דני הים ושרצ'ותם סרים ורבנים וילודים בכל ימות השנה נכתוב פרו ורבנו וטלאו את הטים בימים⁷. וכן העופות וילדיהם ורכבים בכל ימות השנה כתובות והעוף ירב בארץ⁸. והיו הרגנס והעופות נהנים מנהג בני אדם⁹ הטבורכים בהם ודורותם בעין היה לבני ארם. ותחיות והבכבות אישר לא ברכם האל אינם يولדים כי אם במפעים ידועים מן השנה¹⁰ כאשר גודלי הארץ אישר לא ברכם המכובאים טורעים כי אם גם בזומנים ידועים¹¹ מן השנה. ובמאתר החיות והבכבות טבויות היום י' הששי הוא אומר תוצאה הארץ נפש היה לטינה¹². נתן כי ורשות לארץ להוציא גוף החיות והבכבות ולהלן שלם. ותצא כל הנופות אישר בארץ נבראים על ידי דבר והארץ או הטים יש לאחד מהם כי להעליל ביצירת גופיהם ואין להם כי להעמדם ולטסור בהם רוח חיים אבל הק'ה נתן בהם רוח חיים מהם נבראה ומהם י' בעשיה. וכן הוא אישר ווישב העפר על הארץ כשהיה ורוח תישוב אל האלהים אישר נתנה¹³. לטלקי' 15 שהנוף היה מן הארץ ורוח החיות נטסר מטה האלים. ומפני שכא הכתוב להודע ההפרש הגודלי אשר בין האדם ובין שאר כל הנבראים התחיל בבריאות גוףנו גולמי' אישר בהם הוא נטשל לכל יצורי הארץ כי גוףנו נברא מן הארץ בוגני' העשבים והאלנות וגופי החיות והבכבות והוא¹⁴ דותה בוהם. והוא נפרש מהם 20 בחקון. ב) מ': ולא ח' ולא נזכר בו. ב) מ': בנסיבות היום השלישי. ג) מ': והקריות את גופם. ד) פ': וחותם כי חיות. ח) מ': שייחו מתרומן בה ואין להחיה לחוניה סון כבואר. ז) מ': בנסיבות ובנסיבות. פ': ולא נבראה ברכות בחיות ובבכבות ומפני. ז) מ': שרצ'י המים בגאות הטעול ולא נמנ'ה. ח) מ': חיו כל דני הום. ט) מ': חסר מן אדם עד אדם. י) מ': מן שנה אשר גודלי ארץ. יא) מ': בזומנים ידועים ובמאתר חיות. יב) פ': מבריאות הששן. יג) ס': ולא ליתן בהם רוח חיים. יד) ס': כאשר בשערי הרים. יט) מ': רוח חיים בכואן שלם ואין להלן שרם. טט) מ': וכן בעשיה. יז) מ': ללוק שהגופ היה. יח) מ': ההפרש גדול. יט) ס': בנסיבות גוףו אשר בהם. מ': אשר אין בחקון. ב) מ': והוא בוה דומות.

¹) בראשית י' ב'. ²) שם שם כ"א. ³) שם שם כ"ב. ⁴) שם שם. ⁵) שם שם.

⁶) שם שם כ"ד. ⁷) שם שם כ"ה. ⁸) קהות י' ז.

בעניין זהה עצמו מדרך אחרת שכל אחד מהם נזכר על ידי דבר אחר מהארץ או התים אשר היה לו כח להודיע בהם והאדם לא היה כח לדבר בעולם להודיע בו ועל זה אמר הכהוב נעשה אדם בצלמנו. שלא יעלה לבב הכוויות ולא בחרהיר משיאנחות שיש דבר בעולם שהיה לו כח להודיע במציאות צלט האדם אבל בכיראתך האדם יהו מודים ויזדעים שהקב"ה במאטרו הקדוש ומחשבתו הטהורה העזים את צלנו והקריות את גנותנו ככתוב נעשה אדם בצלמנו. אשר הוא מעיד על הצלתנו ועל הנזק שהוא מעשה אלהים. ואמר אהרון כדתו לנו להעיר על רוח החיות והשנתה הנסotta בו שיש בה דמיון למדות הכרוא טפע שהאדם מכין את מעשה השיטים והארץ ויש לו חלק מעט בחכמתו והוא רודה וטושל על בריות הארץ ויש לו בזה חלקו נטשלה ושתיתה מרות אלן שחן החכמת והטשלה הן מרות הכרוא. טפעו וזה אמר הכהוב כדתו לנו בחרהיר כב' במתכת בית כאשר אמר בצלמנו טפע שיחיכת כ' ה' הא מטשלת דבר ברבר וזרע עי הנטשל אין זומה למטשלת מכל צד ולא בזו בכחו כאשר פרשו בעלי' המחקר. וכאשר חטא צחוב והיה זרע עפר הארץ' א'. וכחוב כי ברך אברך והרנה ארוכה את זרען בכוכבי השיטים וכחול איש על שפת 15 המים. וכחוב ושותמי את זרען כתול המים'. ואתה רואה י' טלא חפנס מעפר הארץ או מחול המים אין יכול אדם י' לטנו על אחת כמה וכמה עדר י' הארץ כלה והול המים וזרען אברם אבינו היו נמנים מקצתם כאישר נמי כל שכתי ישראלי מן עישרים שנה ומעלה' וכאשר נמנה שבתשי' לוי' בן חריש ומעלה' אבל לא נמנעו עד סוף מנינם כי לא נמנו הנשים' עם הלוים ולא נמנעו עם 20 ישראלי הנשים ומן הזכרים מן חדש ועד עשרים. ואע"פ שיש בין זה לה הפרש נרול הטשלים הכהוב וזה אל זה בתינכת כ' ה' ככתוב ושותמי את זרעך כעפר הארץ' י' אשר אם יכול איש לטנות את עדר הארץ גם זרע ימנה'. וכן במקומם הוה ואע"פ שיש בין הכרוא והנברא הפרש נרול ובב אשר אין לו החק הטשליל הכהוב ביניים בתינכת כ' ה' כדי לפאר את האדם ולשכחו כאשר הוא מוטיף לויט שכח 25 ואוטר ותחסרו טעם מלאהיהם'. ואמר הכהוב נעשה אדם. וטול ארם לשון יחיד ואחריו אמר וירובי בדעת המים'. בלשון רבים להודיע של הדורות אשר הם בכם להבראות ולצאתcia לירוי' מעשה טישת ימי בראשית עד סוף העולם כלם היו במחלוקת הקדושה עולם ועוטדים בכך לעני הטעום. ואמר אחר הפסוק הזה כי וכרא

א) מ': מהם הוה עטמו. ב) מ': בדעת בריות. ג) מ' פ': אבל יחו מודים. ד) מ': ותקרוין את גופו. ח) א': על הצלם הגnek. ז) א': להעיר על רוח החיות. ז) א': חלק כוה. ח) מ': נמי מרות אלן שחן החכמת והחשכחת והטשללה. ז) ס': אינו דומם לטשל. ז) פ': אנשי המחקר. יא) מ': בעפר הארץ. יב) א': כמה וכמה חול המים. טן) א' מ': וווע אברם היה בנין קצחים כאשר נמננו וכל. פט) מ': שבני לוי. זז) א': הנשים ומישראל טנן חדש ועד עשרים. יח) א': בעפר הארץ וכן בטוקס חות. יט) א': כאשר הוא טוסף לשכחה לו שכח. יט) א': וירבו בלשון רבים. יט) מ': מלצתם לזרע מעשה. יט) א' מ': אחר פסוק זה.

¹⁾ בראשית כ"ח ז'. ²⁾ שם כ"ב ז'. ³⁾ שם ל"ב ז'. ⁴⁾ במדבר י' ז'. ⁵⁾ שם ג' ט'. ⁶⁾ בראשית י"ג ט'. ⁷⁾ תהילים ח' ז'. ⁸⁾ בראשית א' כ'.

אליהם את האדים בצלמו¹. ולא אטר ויעש אליהם כאשר אטר בתחלה הפרשה נעשה אדם. להודיע כי אין האדם נטול בכל הנכראים באורן בששת ימי בראשית אלה בטdotות יופו לביך ובכח חייו אישר הוא רוחה בהן לחות ולבהמות אבל נסודות הנפשיות ובחותוי הרוחניות² אשר הוא ואדמתה בהן למלאים ולבריות העולם העליין לא נמסרו בו בששית ימי בראשית ומפני זה נזכר בפרשת יום השישי כברואה אישר הוא משפטעתי דבר ג' עומד בכח או דבר שניינו שלם. ואמר רואשונה ובראו אלהים את האדים בצלמו. בלשון יהוד. ואמר בצלמו³ כלומר בצלם האדם להודיע שלא נזכר בו ביום השישי כי אם בחותוי הצלמניות אישר הם מדריך הנולם והונוף. ואמר אחריו בצלם אלהים ברא אותו⁴. להודיע שהקב"ה הצלם את צלמו ולא על ידי דבר אהה. ואמר ב夙ה הפסוק זכר ונכח ברא אותם⁵. טען שאדם נברא חלה ואחריו חוויה. ואמר ברא אותם. ולא עשה אותם להודיע שאף חווה לא נשלהמה בראתומי ביום השישי ואם נשלטה ביום השישי כי בן הוא האמת מפני שבזום הששי נשלם כליה טעהה בראשית לא נבראה השלטת בפרשת הום כדי להודיע כבוד האדם אשר אינו דומה לכל יצורי הארץ אלא בצוותנו גנוו בלבד והוא נחשב ונמנה עם יצורי העולם הזה בבדורות גנוו ונחשב עם יצורי העולם העליין והמלאים במדות נפשו ונשטוו האלHIGHICH וטפני זה לא מנה הכתוב בפרשת הום הששי מדרות האדם כי אם טחותיו אישר הן מעין העולם הזה אישר הן פריה ורביה ודרותו על החוויה ועל הבהירות וכל אלו הן מדרות נפיישׂות הפתהו ונפשו הבהירית ורוב החוויה והבהירות דוחטן לאדם במדות האלה נאריש אמר ברכמו ויאמר להם אלהים פרו ורבו וטלו את הארץ⁶ וככשה ורדו בדורות הום⁷ ובעופם היטמים וככל היה הרטשת על הארץ⁸. ולא נזכר בכלל אלו טרה אחת מדרות נפשו החונה כגון החכמה והבינה ויראת שמים ושמירת המצוות אשר בהן יקנה חיי העולם הבא טען שלא בא הכתוב בכאן אלא למדות גנוו וצלמו הנזכר י' בראש הפרשה.

ואחר שהישלים הכתוב את ברכת הארץ כא לפרש את סוף המתחשב העולה בבריאותן. ווסף חוא⁹ שיחיה בנוו ונטשו חי וקיים בעילם הזה ושלא תעבור עלייך טיטה ושיחיה מאכלו מטלא את החסרון החולף מנוועו בכל יום עד שלא חגע אליו חולשה ולא זקנה וויהה מאכלו מצריו הארומה ומתנוחתה והמחשבה הוותת תחיה נשלהמת וטקיימת בויד לעתיד לבוא כתוב ויאמר אלהים הנה נתני לך אח כל עיש זורע זרע אשר על פני כל הארץ¹⁰. ואמר בכאן זורע ורע. ישיחוה טלחיף על הגנוף הרבר הנחסר בעיניו ובכורתו יי' כארם שהוא זורע זרע בטעתו. 80

א) א': ובחותוי הרוחניות. ב) פ': אשר הוא משמעות ובר. ג) א': ברייתם ביום החמשי. מ': חיים הששי. ד) א' מ': חסר מן הששי עד הששי. ח) פ': נשלם מעלה בראשית. א': נשלמו כל טעהה בראשית. ו) מ': לא נזכר הדשלחת. ז) פ': לכל יצורי הארץ. ח) מ': נטשו ונשטוו האלים. ט) מ': מדרות המהאות. י) א' מ': חסר מן הארץ עד הארץ. יא) פ': ורוו בדורות הום וגוי ואון נזכר. יב) פ': נזכר בראש הפרשה. יג) א': ווסף היא חייה. יד) א' מ': וטקיימת לעתיד לבוא. טו) פ': הנחסר בעיניו כורתו.

¹⁾ בראשות א' כ"ז. ²⁾ שם שם. ³⁾ שם שם. ⁴⁾ שם שם ב"ה. ⁵⁾ שם שם כ"ט.

ובפרשת הום השלישי הום אומר תרצה הארץ דשא עשב טוריו זרע.¹ שהעשב הוא מוציא את הרע ומזרענו ואינו הוא בעצמו חור ורע. וכן אמר בפרשת הום השלישי עז פרי עשה פרי למים אשר זרענו בו.² מפני שזרענו הוא תולדה יוצאה ממנה. ובפרשת אדם הראשון הוא אומר אתה כל העז אשר בו פרי יוצאה ממנה. מפני שהוא עצמו נחך ומתהלך אליך גורת האבר הננה ממנה. 5 והאמת זה יתקים לעתיד לנוא כי אין הוא אומר בראש הפסוק הזה נתתי לכם. כלשון מעשה שעבר או שהיה נעשה מיר כאשר היה כל זה נתן להם וטמור בידם במאמר הכרכה אשר ברכם כלומר הנה נתתי לכם ברכתי אישר ברכתי אתכם אח כל עשב וזרע זרע ומפני זה בא בלשון שעבר. וכוספו הוא אומר לכם יהוה 10 לאכלה³. בלשון דבר שהוא עתיד להיות והוא יכול לומר נתתי לכם לאכלה או לכם הוא לאכלה וחינוי מבניות ממנה שהוא מאכלם מעט כיראות וכשאמר לכם יהיה לאכלה בלשון עתיד להודיע שהוא מבטח על הרבר הזה לעתיד לבוא. ואמר אחורי ולכל היהת הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומי של הארץ אשר בו נפש היהת 15 ייחוץ אוכל עשב לעתיד לבוא כמשמעות הבעל הזה שטר ולבב היהת הארץ ולכל עף והוא כנוב תקף לכם יהיה לאכלה אשר הוא לעתיד. וכן הבהירנו יוצרנו בעת הנגולה⁴ של החיים והבהמות ייחוץ אוכל עשב בכחוכ ורפה ורוכת תרעינה ייחודי ורוכזו ילדיהם ואריה כבקר יאלל תנן.⁵ והוא הקב"ה בעת התיא מאטץ את הכת הטטר אשר בарам עד אשר יורה מטלחת את המאנל וטבשל אותו ולא ישאר טמו 20 פסולות ולא שטרים אבל יחוירנו אל גורת הדבר החולף מבליב אבר ונמדדו לא שחות ולא יותר. ועל העין הזה היה כי אדם הראשון קודם שחטא והכח הזה יקנה הגבורה הזאת לעתיד לבוא יחוירנו המקטום למאננו הראשון עם חדש השמים והארץ בכחוב כי הנני נורא שמים חרישים וארץ חדשה⁶ ולא תבורנה הראשונות ולא חעלינה על לב⁷. והוא החדש בשיטים שהכתבם כלם יהיה אורם זר ודור טאלדים ולא יהיה קני להם מאור החמה בכחוב והוא אוור הלבנה אוור החטה 25 והוא שבעת הימים.⁸ כאשר אוור החטה זריר פאלויין בן יהוה אוור הלבנה מאיר מלאיז ולא יהיה נפרש עליה מאור החטה כאשר הוא בעולם הזה ואור החטה ינדל ורוכה עד שהיה שבעתים מאורה שבצומת⁹ הזה. ואמר באור שבעת הימים. שהאוור ינדל ביום השבעי עד שיויה כמטר האוור בימי השבע שעה. 30 ומפני שאור הלבנה לא יהיה קני לה ואור החטה יהיה מוסף ונדי לא יהיה אחד

(א) מ : ובפרשת הום הוא תרצה. (ב) א מ : ובפרשת אדם הוא אוכב. (ג) מ : על גורת האבר. (א) אל גורת הננה ממנה. (ד) מ : כי הוא אומר. (ה) מ : כל זה נתן לכם. (ו) מ : את כל עשב זרע. (ז) א מ : חסר בן עתיד להיות עיר בלשון עתיד. (ח) מ : נתתי לכם לאוכל. (ט) מ : וכשאמור لكم יהיה בלשון עתיד השםעו הווא מבטיח. (י) א מ : הכלל הזה. (יא) מ : בעת הנגאל. (יב) מ : מכל צד אבר וככלהו לא פחות. (יג) א מ : הארץ תזרע יהיה תזרע. (ט) מ : נאריך תרצה וגנו. (ו) מ : יהיה אוון זר ולא יהיה קני להם. (טו) מ : חסר בן מלאיז עד מלאיז. (טו) מ : מאורה בזמנ החות.

¹) בראשות י"א י"א. ²) שם שם. ³) שם שם כי"ט. ⁴) שם שם. ⁵) שם שם ל.

⁶) ישעת י"א ז. ⁷) שם ס"ה י"ג. ⁸) שם לי כי"ג.

טהור לוקה לעולם ביטס¹ ההם כנחות לא יכוא עוד שטשך וירחך לא יאסק²!. אמר לא יכוא עוד שטשך. לא תבוא הלבנה לעוטר גדר עיני האדם עד שחתתיר אור החמה מהם וויה דומה להם שהשתמש באה' כאשר' העין הוה נורט לקות החמתה בזמנ הוה. וירחך לא יאסק. לא תהיה צלי הארץ עומדת בין השטש ובין הרוח עד שהיה אור החמתה נמנע מלהגע אל הלבנה והיה הרוח מחשיך וויה אורי נאסק כאשר העין הוה נורט לקות הלבנה בזמנ הוה. ואמר בסופו כי יי' יהוה לך לאור עולם³. שהאור יהוה נמצא בעולם ביום וככליה בעין האור אשר בעולם העליון ולא יהיה חישך כליליה אלא אור שהוא דומה לאור היום בזמנ הוה והוא היום בעט ההיא יהוה מוספק שבעתים על אור היום בזמנ הוה. אבל אם חדשני השיטים. ויהזו חדשני הארץ שלא יהוה בין אחד טמני החותמי והבחוטות וכן אין אחר שום תחרות ולא שנאה בכחוב ונור ואב עם כבש ונמר עם גדי ירכז⁴. ומtbody ויעשע יונק על חור פתן⁵. ואף האילנות והעשבים לא יהוה בהם דבר ישיהה מזיק לבירות. ואינו צריך לזכור בקען חור החותם כנחות וננקע הר החותם מחזו⁶. מפני שהאנבים והחרטים יכולם להבקע בזמנ הוה ואין בתה' חחש וועל זאת לא זברתי אותה ולא כל הדותות לה אבל סדרת רברם החדשניים שאינם מטנהגט העולם הוה. ובכל החזרושים האלה הוו נכראים ועומדים לפני התקום מששת ימי בראשית כאשר אמר שלטה יש דבר שיאמר ראה וה חרד הוה כבד הוה לעולמים אשר היה טלפנינו⁷. אמר שלטה יש לך דברם שייהו בעין החדשניים ביום הנגולה ואינם החדשניים אבל ברואים הוו עם בראות אדם הראשון איזר הרה⁸ לפניו יי'. וכן הוא אומר לעולמים אשר היה מלפנינו. וזה לו לומר אישר הוי מלפנינו ולא אמר כן מפני שהוא מדבר על ימי בראשית ועולם אדם הראשון ומצענו הבהיר בפרשתי⁹ עתה' ויעש אלהים את שני הआורות הגודלים¹⁰. קראת נורדים בוצרותם על דרכם בעולם הוה. וכן הוא אומר בפרשת היום השבעי וכל אלהים ביום השבעי טלאבתו אישר עשה ויושבות ביום השבעי¹¹. שני ענינים שנכלה ושבת ולא ברכו על כל זאת ברכו וקרשו בטיב הפרשה על כל טלאבתו אישר ברא אלהים לעשיות. אישר בראם והעיטרים בכח בשחת ימי בראשית להוציאם לירוי מעשה ביום השבעי יי' ככתוב ויברך אלהים את יום השבעי ויקדש אותו כי בו שבת מלטלאבתו אישר ברא אלהם לעשיות¹². והמלאתך אישר ברא להוציאה לטעינה היא החדשניים

א) מ': לוקה לעולם ביטס כהוב. ב) פ': לא תבוא הלבנה לעוטר גדר עיני האדם. מ': גדר עיני בני אדם. ג) מ': באשר העין הוה גדור לקות. ד) א' מ': לא תהא הארץ עמודת. ה) מ': ולא יהוה חישך ללילה. א': חישך הלילה. ו) פ': מבני חותם ובחוטות ובין בין אחר. מ': ובין בין אחד. א': מבני החותם ובחוטות שוט תחרות. ז) פ': לא יהוה לחם דבר. ח) פ': נאון מהע חרדש. ט) א': חסר פן למכנו עד מלפנינו. י) א': אמר לפינו. יא) מ': אישר הוי מלפנינו. יב) א': חסר פן למכנו עד מלפנינו. יג) א': הבתות אמור ביום רביעי. יד) א' מ': ואמר אחריו. טו) א' מ': ביום השבעי שנכלה ושבת. טו) מ': ביום שבת. יז) מ': להוציא לטענה מהחרושים האלה.

¹) ישעה ס' כ'. ²) שם שם. ³) שם י' א' ח'. ⁴) שם שם ח'. ⁵) זבריה י' ז' ד'. ⁶) קהילת א' י'. ⁷) בראשית א. ט' ג'. ⁸) שם שם. ⁹) שם ב' ב'. ¹⁰) שם שם ג'.

האליה אישר יהו כימי המשיח וכזמן היום השכיעי¹ טיטות העולם. והענין זהה כלל בו הקכיה את כל מעישיו ושכמו פאר ככתבם וראו אלהם את כל אישר עשה וזה טוב מאד². ואנו רואים פבל העניינים האלילי אישר הקדרכנו כי כל פרשות בריאות האדם הנוראה בפרשת היום הששיג לא באה אלא להודיע בריאות צלטו בלבד וכן מדויקי אישר הוא דומה בכך ליצורי העולם החתמון ולא נזכר בה אהת שטודתו הרוחנית ממען כבוד ההפרש אשר בין נשחת האדם ובין רוח החיים אשר בשאר געלי חיים. וההפרש הזה הוא שנשחת האדם קימת ומהיא יאט גוף טהר³ ונפטר מן העולם ושאר בעלי חיים רוח חייהם מתחיה ונסגדת עם גוף וממען זה לא נזכרה יצירתי נשחתו החיה עם הדורות⁴ הטהitis עד שללטו יט' הטעשה אישר הם יט' המיטה ונברך היום השכיעי אשר הוא יוסח החיים.

ואתה מצא כשהשלים הכתוב פרשת מעשה בראשית ופרשת היום השכיעי ובאו להודיע את חוליות העולם הזה ולפרש את מהן הדרוזות מהוים והראשון והלאה ככתב⁵ אלה חוליות השמים והארץ בהבראמ⁶. חור לפרש דרך צירית האדם עד טופח⁷ ככתב ויצר יי' אליהם את האדם עפר מן האדמה⁸. ואתה יכול לדריש מכאן סדר בריאות שלש בחות אישר לנפש האדם והן נשחו החיה ונפשו הדרבנית על הדרך הזה. בתחילת הוא אוטר נפרשת היום הששי ובראה אליהם את האדם בצלמו⁹. על יי' בריאות נשחו המטהה והatzחה אישר הוא בה מהאה כל התאות העולם הזה ואוכל ושותה וסורה¹⁰ ורבה ואלו הן טדות צלטו אישר החיים והמיתה אמרו ויצר יי' אליהם את האדם. על העלם בנה ומדתוין¹¹ הלו הוא דומה בכך לצמח האדמה. ובכאן הוא אמרו ויצר יי' נשחתו החיה¹². על יי' יצירתי נשחו הבתית והתיה והיא נקראת הנפש היצירת והוניש הטכנית ובכח הנפש הזאת תהייה הנקאה והחיתה¹³ והגבורת וההילכה מתקום ולתקום ואלו הן מרות הנפש אישר החיים והמתה נאמרים עלייה נטעה והארם¹⁴ בטירות הלו הוא דומה לחיות ולכטנות ולשאר בעלי חיים. ואמר אחורי יופח באטי' נשחת חיים¹⁵. על בריאות נשחו החיה והדרבנית אישר בה האדם יכול להבין דברי התקטה ויראת השם ועפקי התירה והמצאות הטכניות לחיה העולם הבא וכמויות הנפש הזאת האדם דומה לטלאים וליצורי העולם העליון ובנפש הזאת נשלים טעשה האדם ונניה כתוב וייה האדם לנפש חיה¹⁶. ובעל החיים בעולם הזה הם ארבעה מינים רני חיים ועופף השמים וכחתת הארץ ייח ותאדים. והתמים נאמרים

א) מ': ובזמן היום הזה. ב) פ': מכל העניינים אשר קדרנו. ג) מ': בפרשת היום זו.
 ד) א': וגם גוף מת ושאר בעלי חיים. ח) א': מטה עם גוףם. מ': מטה ונפרשת עם גופה.
 ה) מ': לא נברכת יציאת נשחתה. ז) פ': עם הרוחות המתמות. ח) מ': נבראים יוס השכיעי אישר יט' החיים. ס': אשר הוא יוס החיים. ט) פ': בכתב ויצר יי' אליהם את האדם עפר מן האדמה בכתב אל הוללות משפטים והארץ תור לפארש. י) מ': דרך יצירתי האדם עד סופו. יט) א' מ': בצלמו בראת נשחת. יט) פ': ושרה ורבה. יי) א' מ': נאמר על הצלם. יז) פ': ובמרות הלו הוא דומה בחתן. טו) מ': על יי' יצירתי נשחת. טו) פ': הנקאה ותיה והגבורת. יי) א' מ': והאדם דומה במרות האלן. יח) מ': ובחותם האדם והאדם.

¹⁾ בראשית אי' ליא. ²⁾ שם כי' דז. ³⁾ שם שם דז. ⁴⁾ שם אי' כז. ⁵⁾ שם כי' זז.
⁶⁾ שם שם.

עליהם בכחוב על נ' שמות. נפש היה. רוח היה. ונשמה^א חיות. כל ארבעה טינים^ב נקראים נשמה היה. על דנים ועונות הוא אומר ישרצנו הטים שרש נפש היה וועוף^ג יעוף על הארץ^ד. ועל החיות דהוא אומר תצא הארץ נפש היה לטינה^ה. וכאדם הוא אומר ויהו האדם לנפש היה^ו. ותמצוא מוה כל ד' טינים נקראים נפש היה.⁷

והעותות והחוויות יש להם רוח חיים ככתוב ויבאו אל נח אל ההיכחה שנים⁸ טכל הבשור אשר בו רוח חיים⁹. והכאים אל נח אל התיבה עם האדם הוא עונות וטפני שבבל ואמר מבלו הבשור אשר בו רוח חיים. אמרו על הגיטים אשר לא באו אליו הם נקראים נשמה היה ואין בהם רוח חיים והעותות והחוויות נקראים נפש היה ויש בהן רוח חיים והאדם יש לו מעלה שלישית והוא נשמה החיות הנפוצה בו. ותמצוא האדם נקרא נפש היה ויש לו רוח חיים ונשמה חיים ובמיתה¹⁰ האדם תאבר רוח החיים אשר כה הוא נכלל עם חיים ועונות ותשאדר נשמת החיים. אישר יקלל בה שבר מעשו אם טוב ואם טוב. ואמר כתוב ביצירת האדם וויפת באזין נשמת חיים¹¹. הלווה יצירה אל הנשמה מפני שנשמה האדם היא בעצמה היה בדור זורתה ובעיקר יצירתה ואין הנותן נונע אליה אבל הנוף הוא מטה¹² כשיתיה הרוח אשר נשמת מהנשמת בו יועצה מן הנוף. ועל שאר בעלי החיים הוא אומר כל אשער נשמת¹³ רוח חיים נאפי¹⁴. הלווה החיים אל הרוח והנשמת טבלה לרווח¹⁵ ובאבדות הרוח תאבר חיים הנלויים אליו ותאבר הנשמה הנדרקת אל הרות. וזהו מנוג טיתת שאר בעלי חיים ונם טיתת הרשעים מבני אדם ככחוב כאשר ראיות תורשי און וזרען עטל יקערוו משימת אלה יאבדן¹⁶. לא אמר הנשמה תאבר מהם אבל הם יאברו מהותם להם נשמת אלה שהוא נשמת חיים. ועל הצדיקים הוא אומרים נשמת שדי¹⁷ חמינו¹⁸. ובתקום אחר הוא אומרים נשמת שדי¹⁹ תכינם²⁰. להודיעך שהנשמה אשר בה יקנה האדם האכלה והבינה היא נשמת החיים אשר בה זיכה לחוי העולם הבא. ויכול אתה לומר שאמר במתית המבול נשמת רוח חיים. לכלול האדם והבנתה והעוקף אשר נטחו איז' טמי המבול ואמר נשמת על האדם ורות על הבנתה והחיות והעותות כי נפש האדם נקראת**יב** נשמת חיים ונפש חיים ועונות נקראת רוח חיים וכשהארם נשמת רוח חיים כל בעלי חיים אשר על הארץ. ואמר בטוף הפסוק והי האדם לנפש היה. על הנוף ועל הנשימות מהтворים ייחד כי אין אונגי מוצאים הנפש נאטרת על הנוף החיו כתוב ועל הנשימות יי' אשר הוא שט²¹. והם הנופות החיות או האנשיות אשר היו שם. וכחוב והגיט השאכלת ממנה עונה כי תישא²². ואין הנשמה אונלת אבל החיו הוא האוכל. וכן היא אומר על האדם ועל הפתחה בכל אחד נפש כל בשר²³. ונפש

^{a)} א': רוח חיים ונשחת חיים. ^{b)} ב': כל ארבעה נקראים. ^{c)} ס': וכל עוף

יעופף על הארץ. ^{d)} א': חסר מן לפשׁ היה עד לפשׁ היה. ^{e)} ס': חסר מן אל החבה עד אל התיבה.

^{f)} ס': ואמר כל הבשת. ^{g)} א': מ' : ובmittoto תאבר החיים. ^{h)} ס': ובmittot האדם תאבר רוח החיים. ⁱ⁾ א': הנוף הוא מות אשר הנשמה מתנכמת בו והוא יוציאה.

^{j)} ווינשמת פטלה לרוב. ^{k)} א': ועל הצדיקים ונשמת שדי. ^{l)} א': אשר נטחו במבול. ^{m)} ס': כי נפש האדם חיות. ⁿ⁾ ס': כי אין טזיאיט. ^{o)} ס': וויה הנפש אשר הוא שם.

¹⁾ בראשית א' כ'. ²⁾ שם שם כ"ד. ³⁾ שם שם כ"ד. ⁴⁾ שם ד' ס"ז. ⁵⁾ שם ב' ג'. ⁶⁾ שם ד' כ"ב. ⁷⁾ אווב ד' ח' וט'. ⁸⁾ שם ליב ד'. ⁹⁾ שם ליב ח'. ¹⁰⁾ במדרג י"ט י"ח.

¹¹⁾ יוקרא ד' י"ח. ¹²⁾ שם ז' י"ה.

כל חיו¹. ואמר במחלה הפסיק ויוצר*יוֹיְהָלִים* את האדם עפר מן האדמה². לברך לך ולקרבי בדעתך שהקב"ה בכווןנו בירור את העפר אשר נוצר ממנה האדם להווית העפר הזהו ניכר מן האדמה אשר נבראו ממנה שאר בעלי חיים כדי שיש להו העפר הבורר והטומנור מתגנור וידוע לעתיד לבוא להבלישו בעת תחיה הטומן הצורה והונשתה אשר היה לבוש מקדם ועל זה הכרז עליז' ואמר עפר מן האדמה. נchner וידוע. ובשאך בעלי חיים אמר ויצר*יוֹיְהָלִים* מן האדמה כל חיית השדה כל עפר אתה ואל עפר השוב³. מן העפר אישרו אתה נבראת אליו תשוכ לתחיה המתים.

ואתה יכול לדרש את הכתובים האלה על דרך אחרתי והתאמיר ויברא אלהים את האדם⁴. הוא אמר על הדורות טadam הראשון עד המכבול כי אין כחוב בגורת המכבול אמרה את האדם אשר בראת⁵. ולא אמר אישר עישתי. כאשר אמר לפניו וינח*יוֹיְהָלִים* כי עשה את האדם⁶. למלוך שבריות האדם הנבראה בטעות בראשית היה על דור המכבול. ואמר וייצר*יוֹיְהָלִים* את האדם. על הדורות מן המכבול ועד THEN תורה וכדרות האלה נחמה כי יציר לם האדם רע מגערוי⁸. כי דורות היוצרה יבאו מהחילו מני' המכבול. ואמר ווסח באפז' נשחת חיים⁹. על הדורות¹⁰ מטען תורה עיר המשיח והتورה שהיא נבראת חיים. ככתוב כי חיים הם לטמאיהם¹⁰. ואמר ויהי האדם לנפש חיה¹¹. על זומו של משיח בן דוד למתה המתים ובכעת הריא תחיה נפש האדם אשר היא נשטתו¹² וגופו טהורים יחד חיים בעולם הזה.

ובשותלים הכתוב לספר דרך יצירת האדם עיר סופה החחיל לפריש' תולדות העולם על דרך אחרית ומעין אחר. ואמר ויטע*יוֹיְהָלִים* נן בערך טדור ויחס שם את האדם אשר יציר¹². ואחריו כתוב ויקח*יוֹיְהָלִים* את האדם וינחו בנן ערן לעבדה ולשמרה¹³. וזהו פירוש עמידת האדם בנן ערן. והוחזרה הכתוב לשנות ולשלש ברכבה ולומר ויחס. ויקח. וינחה. והוא מספיק¹⁴ לו ויחס לבחו אשר הוא כתוב בראשונה אלא ששנה בדבר הוא לפריש שלשת הענינים אשר יעכרו על האדם בנן ערן.

(א) א: במחלה הפסיק את האדם עפר מן האדמה. (ב) א: לברך לך שהקן. מ: לברך לך ולקרבי בדעתך. (ג) א: מ: שיחיה הבורר והטומנור. (ד) פ: היפרינו עליו הפסיק בין האדם אשר כי עפר אתה. (ה) א: עון סן נבראו ויריע. (ו) א: מן האדמה בלבד אלא בחירות. (ז) פ: וכן הוא אומר כי עפר אתה. (ז) א: מ: אשר נבראות. (ט) א: מ: עון העפר אתה בין נבראות אלא תצוב. (ח) א: מ: לפרש את הכתובות. (ט) א: מ: על דרך אחר. (י) א: מ: על המכבול. (יא) מ: ויוצר את האדם. (יב) א: מ: כי דורות אלו התחלו. (ו) א: מ: תחיה נשחת תורה שהיא חיים. (פ) ויחס באפז' ושמה*יוֹיְהָלִים* על הורות מטען תורה. (ו) מ: תחיה נשחת האדם. (טו) פ: אשר הוא נשטתו וגופו. (טו) א: מ: דרך יצירות האדם החחיל לפריש. (ו) פ: תחילה לפריש העולם. (יח) מ: זכו פירוש עמידת האדם. (פ) ויחס פרישת עמידת האדם. (יט) מ: והוא מספיק לו ויחס לבחו אחר בכב בראשונה. (א: ויחס ויקח וינחו לפריש שלשת הענינים).

¹⁾ איוב י"ב י". ²⁾ בראשית י"ז ז". ³⁾ שם שם י"ט. ⁴⁾ שם ג' י"ט. ⁵⁾ שם א' כ"ז.

⁶⁾ שם י"ז ז". ⁷⁾ שם שם ו". ⁸⁾ שם שם כ"א. ⁹⁾ שם י"ז ז". ¹⁰⁾ טшли ד' כ"ב.

¹¹⁾ בראשית י"ז ז". ¹²⁾ שם שם ח". ¹³⁾ שם שם ט"ז.

ראשונה אמר וישם שם את האדם אשר ייצר, על הצלמת יצירתו אישר העמד בה בני עדן נבי למוות חי ולא תחול עליו מיתה, וכשורה ואכל מן העץ אישר הווריה עליו טלאלו והוציאו מן עדן כתוב ויקח יי' אליהם את האדם. שנחטש בעון אשוט אשר אמר בה' ומקח מסרו ותאכל¹, ואמר אהרו וינהחו בן עדן. שהוא עיתד אם הוא מתקן את מעשיו להזoor לנין עדן ולננה בן, וככתוב וייחזו חסר כדי שיתא האדם טמלא את החטרון הזה בטעיזו המ טובים ובמה יזכה לנין עדן. ואמר בסוף הספק לעכדה ולשטרה. על שני העניים אשר בהם הגדיקים יושרים חי העולם הבא. לעבדה על עבדות התורה ויראת שפטיך אשר הוא זוכה לחחי העולם הבא. ולשטרה שהnocות הזה שטור לו עד שיהיה עולה מקברו וזה חי עם החיים ליטות המשית. וככתוב ויצמח יי' אליהם טן האדמה כל עז נחמד לטראה וטוב למאלל². והוא דרך צמת האדמה לעמיד לבוא אישר היהיל כלו טוב למאלל ולא ימצא צמת טצתי האדמה שייהי מזק אסיל בתראי העין וזה שאמר נחמד לטראה וטוב למאלל. שהוא טוב ונחמד מכל צד ומכל דורך וזה החדוש אשר היהיל בצתת האדמה בימות המשית. ואמר עז החיים בתקון הנין וען הדעת טוב ורע³. עז החיים הוא העץ אשר בו החיים והחכמה והאור וככל המרות' הפטנות ואין בו מדה אתה שאינה טובה ומשוכחת והווכה לעין הזה הוא זוכה לטעלת העולם העליין והאלכים. וען הדעת טוב ורע. הוא העץ אשר הווכה בו וומרתابر אליו הוא מבן וחישש בכל תטורי העולם אשר הוא מתחלפס בוי' שם טוב ורע ותיס ומות וכל הדותה להם. והקדוטונים פרשו ען הדעת מלשוני הדעה והבינה. והגנון בעני לפדרשו משלzon החישיא וההריגשה חצוב טני' וירוד בכם את אנשי סיבות⁴. והוא היה הרעת דעת הנפש ואינו רואה לפדרשו משלzon הדעת והבינה מפני שהטלנים יודעים המובי' והרע ואינם חוששים ברע ולא נוגעים בו והארם דומה למלאכים בדעת הטוב והרע והוא נפרש יי' מהם שהטהוב והרע מהנים ומוקים בנופו ואטן בם מלאכים. ולא חובל לאמר שאדם הראשון וביה הוא מכיר בין טוב לרע כי הקביה נתה בו נשחת חיים וביה צורתו וביה הוא הונח ומדבר ונפרש טן הבתות והחיות והזומה למלאכים ואם לא היה מכיר בין טוב לרע לא היה ראוי לאוורה כי ולא למצוות שיהיה עטיש עליה או מצוה בה עד שאמר לו אבל ולא תאכל כי אין הקביה טהרה ולא מצוה ולא טווכה אלה אלא לבני הדעת המבינים בין טוב לרע והרבכיה הזה כרור והוא פערניש ולא טוכה אלא לבני היבנה והדעת. וכן היה טפרש וירודו כי ערוטים הם⁵. והיכרו יודע לכל אדם ואין להאריך בו. וכן היה טפרש וירודו כי ערוטים הם⁶. והיכרו הזיקת האור עליהם והרגינשו שם ערומות. ויתטרו עלי' האנה⁷. להרחיק ההזיק

(א) מ: אשר הוחבר עליו מלאכל והוציאו. (א': אשר הוחזר עליו הגזיאו. (ב) א מ:

ויקח את האדם. (ג) פ: אשר אמר ומקח טפrios. (ד) פ: ויראת השם. (א: מ: ויראת שמים

וזבח. (ה) פ: לחוי העלים ולשטרה. (ו) א: והבינה והאור. (ט: מ: והבינה והחכמה והאור.

(ז) פ: ובבל הטורות ואין בו. (ח) מ: והווכה לעת הזות. (ט) מ: ועד הדעת. (ט) פ: אם

מוחלפסת בה שם טוב ורע. (ט) מ: מתחלפס בוי' ורע. (א: בו שהס זרוע חיים ומות.

(י) א: מ: משלzon היבנה והדעת. (ב) פ: כן וירוד בכם. (ו) א: מ: יודעים טוב ורע.

(ו) פ: ועוד הנפרש מזון. (ט) מ: לומר שהאות לא היה סביר. (ט) פ: לא היה ראוי להחומרה. (ו) מ: שתהיה ענשות עליה או זוכת בת. (ו) פ: והרבכ בירור הווא.

(1) בראשות ג' ו. (2) שט' ב' טט'. (3) שט' טט'. (4) שופטים ח' טט'. (5) בראשות ג' ו. (6) שט' שט'.

מהם. ואילו היה פירושו מלשון הדעה כגון ויכנו רוח לו לומר ויראו כי עורומים הם כי הבנת העירום היא ברירתה העינית. ואני אומר שכל פועל ידע אשר בפרשנה היזאת הוא מעין חששא והכרת החיקוק אבל יש מקומות שהוא שסיד מעין בינה וטפני שהפעולה הזה ממשע שני טעמים מכל השמות הנארטירים בשחוות משם בא הנחש להשא את האשה ולשבש עליה כי היא הבינה מן הרעת דעתה הגוף אשר היא החששא והגנעה כאשר החתרה על עצמה ואטראה לא האכלו טנו ולא תגעו בויס פן חתנון¹. והוא אמר לה והיותם עליהם יודעי טוב ורע². הידועים מה שעתיד להיות מן הטוב ומן הרע ועל זה נקרא שמו נשח שהשתתת את האשה לעונן ולמחש. וכpective ויצו יי' אלהים עלי' האדם לאמר מכל עץ הגן אכל חאכל³.

10 וכןון שאמր לו הקב"ה מכל עץ אי' הנהן אכל חאכל הכתחו והחדר לו שייאכל מעז החיטים מפני שעז החיטים הוא בכלל עצי הגן אשר אמר אכל עליהם מכל עץ הנה י' ואמר אכל חאכל ב' פעמים. אכל על עץ הרעת אשר אכל אכל טנו לאלחר חאכל על עץ החיטים אשר הוא עדיד לאכול טנו ומפני' וזה הכויאו בלשון העתיד להיות. ואנו מוצאים פועלתי' צוח כשהיא באה לצאות בעשה היה משתמשת באתה. בנון ויצו אתה על ביתותך לאמר מלא את אמתות האנשים אכל⁴. ואינה משתמשת טרי' בעל-אללה כשהיא באה ללא תעשה. בנון כי מדרדי ציהו עליה אשר לא חניד⁵. וכשבאה הפטולה⁶ זו זאת בגין משתמשת בעל ובאו אחריה שני דברים. הא' מטהטו עשה והוא אכל חאכל. והשני מטהטו לא עשה והוא לא אכל טנו⁶. לדרנו שאין המצוה אלא לאזהרה והאטירה אשר לפניה היא הבתחה כמה שהוא עתיד 15 להיות וטפי זה אמר מכליח עץ הנהן וכלל את כל העץ ואמר אכל חאכל. אכל על עץ הרעת שאכל בטאות ובפצעין' וכאשר אמר עליו ביהם אכלך טנו מות תמות⁷. חאכל על עץ החיטים אישר הואי עתיד לאכלו. ואמר מות תמות. כדי שתזהיבא מבין טנו ב' עניינים. האחד שהוא גורם למות מעניין העץ ומטבעתו לא משומע עונש העין בנון האומר אל תגע באשבי פן תבוח והונגע באש אין נכה משום שעבר על 20 האזהרה אלא טני של הנגע באש דרכו להבוכות ועל העין זהה הבינה האשה את האזהרה. והענין השני שהוא עונשין מיתה מפני שעבר על מצות המקום והוא האמת ועלזורי שנה הכתובות מות חמות. מות כי על עונש העון אשר נתחvio כל היקום.

א) פ': היה ברית העוניים. ב) א' מ': ואנו עומדים בכל פועל ידע. ג) מ': והכרת החזקה. ד) א' מ': שהוא מעוני בינה. ה) מ': שהחפעה מושפעת. ו) מ': שני טעמים כפול השמות. ג': כשמות הנארטירים. ז) א' מ': ולשבש. ח) א' מ': רעת אשר הוא החשא נגיעה. ט) פ': ולא מגענו בו והוא אמר לה. י) פ': את האדם. יא) א' מ': מכל עץ הבתחו. יב) א' מ': מכל עץ הנהן ב' פעמים. יג) א' מ': וככל ח הביאנו. יד) א': ואנו מוצאים פועל צוח כשבא לשובות. יז) פ': על ביתו מלא טו) א': ואינו משותש בעל אלא כשבה. מ': ואינה משותש בעל כשהוא באה. יז) א': וכשבה החעל הזה בגין משותש בעל ובאו אחריו. יה) א' מ': ומפני זה אמר אכל על עץ הרעת. יט) מ': ובפצע נאשר אמר עלי'. כ) א' מ': שהוא עדיד לאכלו. כב) מ': כדי שחביב ממנה. כג) פ': אל תגע בהחטן פן הבוכות. כב) א': שהיה עונש מותה. כד) פ': ועל שנה הכתוב. כה) מות חמוץ על עונש העון. כו) מ': אשר נפחו כל היקום.

¹) בראשית ג' ג'. ²) שם שם ח'. ³) שם ב' פ"ז. ⁴) שם מ"ד א'. ⁵) אמר ב' י'. ⁶) בראשות ב' י"ז. ⁷) שם שם.

תפותה על המיטה הנוראה על כל חי עיר הום מהה. וכשאמיר הקב"ה מותח חמות והיה אדם הראשון עונש מיתה ב' מיד אמר לא טוב הווות האדם לבדו¹. טפני שנגורה עליו מיטה ואמ יוהה לבדו ויטות יכולות זכר האדם מן העולם ועל זה² אמר אעשה לו עיר נגורה³. שיתה עוזר לו להוציאו זרע שיעטוד ביעלים כנendo. ואמר אהיו יוצר יי אליהם מן האדרמה כל חית השדה⁴. וכחמו חסר בירוי אחד מפני שרota החוון חסירה טרזה 5 היוחו של⁵ אדם אשר נכתב בו ויוצר בשני יודין. לראות מה יקרא לו⁵. להראות מה שהוא עתיד ל��ות ללוועו ביטוי המכובל ומשום זה לא נבראה בו שרצוי הטם כי לא עברת עליהם טי המכובל. וטפני שככל ואמר כל חית השדה וכל עוף השמים. למדנו שהראיה⁶ לאדם הראשון כל החיות וכל העופות העמידות להבראות ובתוכן החיות והעופות העמידות העמידות לבא עם מה אל התיבה בכחוב ויבא אל האדם⁶. אף 10 הבאים עם יי האדם אל התיבה וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה⁷. שהכיר האדם החיות והעופות אשר הן עתרות להחיות בחיבת. ויקרא האדם שמתה⁸. שלמדו הקב"ה שבעים לשון שען עדין להיות וקרו כל טין ומין בשם על שבעים לשון ועל זה אמר שמות אחר שאמר בחרלה וכל אשר יקרא לו האדם יי נפש חיה הוא שם. שמו שהכיר שהוא מכאי החינה. שמות על שבעים לשון. ולאדם 15 לא מצא עיר כנendo⁹. שאין מין בעולם מבצעי חיים שהוא יכול לעוזר לטין אחר בהקמת זרועו ואפילו הם מתחערבים בזוע אין יוצא מכיניהם אלא טין טערוב טשניותם שאינו דומה לאחד מהם ואף המין הזה המעוורב איינו יכול להזריע ולא לקים את טינו וכאשר אתה רואה בשני טיני הפרדס אשר האחד¹⁰ מהם הוא מהרבעת החתוור על הסוט והשני מהרבעת הסוט על האחון ואינם מורייעים יי. ואמר וועל יי אליהם 20 תרדמת על האדם יי ווישן¹¹. שיישן שנייה שכטול בה מעשה כל אחד מתחתו ה_ticks נוים ולא היה אחדתו מהם משמש דבר משפטו הנטוף. כי השניה¹² היא על שתי מעלות. יש שנייה שיזרו כחות הנוף וה_ticks נוים משמשים וועושים את מעשיהם וטבשלים את המאנל אשר בנוף ומראים חלומות וטערדים לטראות הלב צורות שען עתרות להיות או צורות הרהור והבל וויה נקראת שנייה וחנותה. ויש שנייה שיזרו כה כל כחות 25 האדם החיכונים והחיצונים בטלים ונפטרים משמשם ומעשיהם וזה נקראת תרדמת ככתובץ ווישככ וירדם¹³. שכטולה כה נכוותו ולא היה יכול לראות סוף הצער אישׁ

(א) מ: תפות המיטה הנוראה. (ב) א מ: חסר מן עונש מיתה ער עליון מיתה.
 (ג) פ: וועל זה אעשנה. (ד) פ: שיתה עוזר להוציאו. (ה) מ: שיעטוד בעז' כנendo.
 (ו) א מ: חסר ייר אחד. (ז) א: מדרות חיוות של אדם. (ט) מ: מרות תוי האדם. (ח) א מ: לא נזכר
 שורצוי חיותם. (ט) א מ: כי לא עמד עליהם. (ו) א מ: שהראיה לו כל העופות וכל החיות.
 (יא) פ: הכאים אל התיבה עם האדם. (ט) מ: הכאים על התיבה. (יב) א מ: אשר יקרא לו האדם חוא
 שמו שהכיר. (ט) מ: כל אשר יקרא לו הוא שמו שמו שהכיר. (יג) א מ: אשר תא' מרבעת
 החתוור והשני מהרבעת סוט על הארץ. (ו) פ: שארכט מורייעים וועל יי. (טו) א מ:
 על האדם ווישן שנייה. (טוו) א מ: ולא היה אחד משמש דבר. (ו) א מ: כי השניה על
 מעלות. (יח) מ: והיא נקראת. (פ) וו נקרית. (יט) פ: בכחוב וירדם.

¹⁾ בראשית ב' י' ח. ²⁾ שם שם. ³⁾ שם שם י' ט. ⁴⁾ שם שם ז'. ⁵⁾ שם
 שם י' ט. ⁶⁾ שם שם. ⁷⁾ שם שם. ⁸⁾ שם שם כ'. ⁹⁾ שם שם. ¹⁰⁾ שם שם כ' א.
 (11) יונת א' ח.

היה בו כורך כל הגנאים ובן היהת שנית ארטס' הראשון שינת מודטה שכתל בה מגשה כל כחותיו. וijkah אחת מצלעותיו¹. שבטל² מטנו הכה הטצר אישר הוה מהליף את המTELן בנותו אל צורת הדבר החולף מכל אבר ואבר. וקרא אותו צלע מפni שהוא אחד מדר' הבהיר אישר הן מקומות את הנוף והן לנוף נצלע הכנין הטעמידים אותו ולא נשאר מן הכה הוה כי אם כת' התרה אשר הוא מטר את צורת המTELן ואינו יכול לדמותו כלל צד בדרכו הנחרט מן הנוף. ואמר ויסנוו בשער תחנתה³. שיטסר נארם תחת הכה הוה כת' האירעה הנקראת' בשער כנהוב אך עצמי ובשער אתה⁴. שהיה קרובו וטורעו ואבריו הורע נקרים' באיש בשער כנהוב רר בשרו את זבו⁵. ואמר וין יאלומת את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה⁶. ולא אמר ויצר ולא יועש פניהם שעין הכה הוה צורת האשה מטש ואילו הימה האשאה כללה נוצרת מן הכה הוה הימה צורתה קימת לעולמי⁷ שהיה הכה המטיר בה טלא בכל כחו וועל זה אמר וין שהכח הוה יוסר מכם האשה וכל כחות האדם מוטיפות עליו והוא כת' יהה באשה לרבעיו הורע ונזרלו. ואני⁸ מוציאים כת' הורע מתנדל בכחן האשה וטהרבה ונונן מדם הוסת עד שייחצירו כל אבריו הילד אין זכר דן נקבה והוא כל ימי עמדו בכחן אמו נהגה מדם הוסת והוא מTELן וטישתו אישר⁹ מטנו ייחבר נומו ואין מאכלו עודף על ר' מהטשו ומדת צרכו בעניין' אשר היה עליו אדם הראשון קודם שיברה יש והולד בטמי' אמו אינו צריך לנקיין לא להכנס מזון ולא להוציאו עד שתהTELן צרכו ויתחזק כמותו והוא מבקש לצאת אל העולם הוה ומיד יהיה כל עניינו מהלוף עליו וויה צרך לנקיון והוא מניק כת' נפיו ויצא ומשתנן בשני נקביו ורואה בעינוי וטריה וטמנתם באפיו וחושש לחטורי העולם הזה' וכוכחה ומצעדר. ופסני ישאן כה הילד עד עתהי טלא ושלם לפי שאינו יכול להלך ולא לדבר ואבריו צרכיס לנדרול ולהזוקיט זקב'ה טרי או המזון אשר היה נון מטנו בכחן אמו וטחוירו חלב' נדריה והוא נון מן החלב הוה עד שייחזוק כתו ויקטפיא אבריו ותהTELן צרכו החרוגית'כ. וכל הכה הוה לא רער האשה הבניהו מצלע ואין לעז האיש כה בכליג' זה ואינו מחזק טונה ביצירת הילד כי אם לחת הדמות והיסוד ותקין זוע העשב אשר הוא טקפא' את החלב עד שעשה זוע האיש כדי ברכר הוה במעדר העשב אשר הוא טקפא' את החלב עד שעשה

א) מ': שיגת אדר שינת הרודמה. ב) מ': שנintel מפנו והבה המכzieיר. ג) א' מ': נלא נצאר מן הכהה כיו אס החברה אשר היא מפואר. ד) א' מ': לרבר הנמזהר. ח) א': תחת הכהה הוה הוריעה. ז) פ': הנקריות בשער. ז) א': ואברוי הוהו נקרואיט בשער. ס': נקרין בשער. ח) א': פסני הכהה צוותה אשה מטש. ט) א': קיימת לעולם ועל זה אמרה. י) פ': כה יתורה לאשתה. לרביו הורע. א' מ': והוא כה יתירה באשה לרבות הורע. ו) א': חסרך כאן כל העניין מן ואנו מוצאים כי מושיע מתגעל עד וכחוב והנחשת היה ערום. ז) מ': ואנו מוצאים הורע ההגדל. ז) ג': אשר יתחרב וגופו. יד) פ': עין אשר עלייך. ז) מ': קודם שיכrho לא להבכים מון. ט) פ': והוא בנק ומוחנן. ז) מ': העלם הוה והעלם הבה. י) ח) מ': עד עומדו מלא ומלים. יט) מ': ולmock והק. ז) פ': וכוחו של בשרית. נ) מ': וותחקו אברוי. ז) ב': צוותו החיה. ז) ג': מה בכל ואינו מחזוק. ז) מ': וסעדר רוע האשה בדרת הות.

¹⁾ בראשית ב' כ"א. ²⁾ שם שם. ³⁾ שם כ"ט י"ד. ⁴⁾ ויקרא טז' ג'. ⁵⁾ בראשית ב' כ"ב.

הבנייה והוא יוצא מן הבניה¹ עם הימים המתועשים נקפיקאת הבניה כן זרע האיש מkapia Ach Zeru haashah vomehkon vomehidu volefet ha o matferd mafnu vimeyok b' זרע האיש לובש את זרע האשחה ומטסוכך בו או טלבישוי ומטסוכך לו ודים הוסת הוא מרכבה את הכלניות ואת הלבוש עד שיתפרקתו מן הרם הזה נידים ועכשות וטירות ושאר האברים ויתפרק הדור על הצורה והשלם זו והוא דרך יצורה הולך² במען אטו על דעת החכמים החוקרים על עניין יצורה. וחכמי הרופאים מהם אומרים מזע האיש יתיצרו המתרים והעכשות והגנאים וכל דבר חזק מאכילת האדים והבשר והדם ובני מעיים וכל דבר לח ורך מאכלי האדם הוא נוצר מזע האשחה. ודים הוסת מצלא את חסרון זרע האשח ורכבה את שתי התיפות עד שהירה כהן כדי הצורך לעכשות ולণיות ולשאר האברים הנוצרים מהם והוא סבלל את נוף הילד עד³ שתחתטלא צורתו ותמצאו לרבי הבל רוב המעשה הוא לזרע האשחה והוא העקר ותקין המשעה והשלטתו הוא ברכת הגות אשר הוא עורך מטאבל האשחה על צורך גופה והכח הותה אשר בהן היא שופכת את העורף הזה לחוץ בעט שאינה צריכה לו ובעת הצורך אין מתייקה בו להקין מטנו כל מה אבל צריכה בכללה הילד ורכבי נופו עד שתחתטלא צורתו. ואתה מבין טבל המעשה הזה הטעד על חכמת⁴ הבווא יתעללה שבחו שאם היה הכח הזה בכנוריו הראשונה נמצוא באדם לא היה גופו מתחזר ולא היה מזקן ולא⁵ היה מטנו וטפני חלישות הכח הזה באדם היה צריך לעור ובכונרו העור הזה נבראה האשחה ככתוב ויכן יי' אליהם את הצלע אשר לקח מן האדם 'לאשה'⁶. בשביב הצלע נבנית האשחה ולולו זרען הורע לא היה העולם נזק להמצאה בו אשה.⁷

וכחוב והנחש היה ערום.⁸ וערמותו היה הצובח משמו נחש והוא יען את האשחה לנחש יי' דבריו אלהים. ויאמר אל האשחה.⁹ ולא אמר אל האיש מפני שהסתה יי' אשר עליה לפני המקום שיטרתו שעיה הוא רעם לייצאת האשחה לעולם וממש נרums החטא הזה לבוא על רדה. וכן אליה הנחש כערמה שטאטמי¹⁰ הקפה לאדם היה בטישטע צווי וטשטע אזהרה כאשר פרישינו לטעללה. והנחש שאל אותה בתרימה יי' על האזהרה אם הבניה אותה יי' ואמר אף כי אבד אלרומים לא אhablu מכל עז הנה.¹¹ והיא הנידה לו את כל לכבה ואמרה טפרי עז הנה נאכל.¹² כיiso בן אמר אלהים מכל עז הנה אכל חאכל.¹³ ואמרה טפרי עז הנה נאכל. ולא אמרה מכל עז הנה כאשר אמר המקום. מפני שסתמכה על המאמר הקדוש אשר היה בששת ימי בראשית כתוב ואת¹⁴ כל העז אשר בו פרי עז זרע זרע לכם יהיה לאכלת¹⁵ ית. ומשם יודעה שהטרוי

(א) מ: והוא יוצא מן המים. (ב) מ: מתפרד מטנו ונמקוק. (ג) מ: או מלכיזו

ומסתהכד לו דם הוסת. (ד) מ: יתפרק על הצורה. (ה) מ: מאכלי אדם. (ו) מ: הכח הותה אשר בה שופכת. (ז) מ: הו מוחוקת בו. (ח) פ: כל צרכה בכללה הילד. (ט) מ: ולא חונכו טמו. (ט) מ: מן האדם לא בשביב האשחה נבנית האשחה. (י) א: לבחש דבריו אלהים. (יב) פ: שחרורה עליה לפני המקום. (ט) א: שאסר תקי לאדם. א: שפאמר הקן נמשמע צוין. (ו) מ: בתמיינא על החזרה. (ט) א: מבניה אותה אף כי אמר. (ט) א: נאכל בן אמר אלהים. (ו) פ: מכל העז. מ: ומכל עז. (ט) א: חסר סן לאכלת עד לאכלת.

(1) בראשית יי' כ"ב. (2) שם ג' א'. (3) שם שם. (4) שם שם. (5) שם שם ב'.

(6) שם ב' פ' ז'. (7) שם א' כ"ט.

תגלת המגלה.

הוא הרואין לאלם לאכלה ואטירה וטפרי העז אשר בחרן הנני¹. ולא אמרה וטפרי עז הדעת טפני שהבינה טן מלת הזיהות משמעו נגעה וחששה ועל זה אמרה ולא תגעו בו². וכשאמרה פן חטפונן³. ולא אמרה פן מות חטפנן. כאשר אטריב הפטום ביום אכלך טמננו מות חטפה⁴. מיד חלטה הנחש טפי האשה ואמר לא מות חטפנן⁵. לא תחיה מיתחכם מיתה עונש אבל מיתה בטבע כל בעל חיים⁶ ועל הטיטה החערך האיש אליכי והטיטה שאמר לכם אינה עונש על האכילה ולא זהior אתכם אלא שלא תהיו חוששים וטפירים ההפרש בין טוב לרע והויתם באליהם יודע טוב ורע⁷. ותרא האשה כי טוב העז לט אבל וכי חאה הוא לעינים⁸. שיחיה בדרך כל עז הנני אשר נאמר בו נחדר לטראה וטוב לט אבל⁹. ונחדר העז להשליכו¹⁰.

10 מוכר העז פעמי שניה וזה יכול לאטר ונחדר הוא להשליכל טפני שאזני טשטע העז בכאן טשטע העז הראשן אבל וזה הוא לשון עצה כלומר שעצת הנחש אשר יעז לנחש הדבר הזה דרך נחדר הוא להשליכל ועל זה אמרנו עז בכאן טליון עצה כי הנxin והגנישה טועלות להשליכל ולהbnן בכל דבר. ושהענן היה הענייש הקב"ה את הנחש נכחוב על נחונך תלך¹¹ שהחספיש אט קומתו אישר היה זקופה כאשר השפיל הנחש את טשטע שמו והצוב מעניין שמו עצם מרתו. וערר האבל¹². עונש על העזה היולה על מהשכחו אישר חשב שהנחשיה מוציאה עקר כל דבר והעפר והאדמה אין ההרש וווחדר אישר נוצרו טמנו כל גושי העולמ¹³ היה טן העפר נוצר האדם ומן האדמה שאר בעלי חיים. והקב"ה הענייש את הנחש באכילה העפר ואטריב בו ונחש את העפר אם תוכל להbnן בנחישת ההפרש בין 20 העפר שנוצר טמנו האדם ובין האדמה אשר נוצרו טמנה שאר בעלי חיים¹⁴ עם צמח האדמה¹⁵ זה היה ענשך. ואמר כל ימי חיך¹⁶. שהעונש הזה לא שייר טמנו כל ימי העולמ ומן ביטות המשיח שחתורין¹⁷ טמנו האיכה אשר בינו ובין זרע האשעה ככחוב וشعוע יונק על חור סחון¹⁸. זה העונש לא יסור טמנו¹⁹ אבל כל בעלי חיים מן הבהמות והחיות יהיו ניזוני מעש השדה וצמת האדמה והנחש לבדו לאיך יטיר את דרכו ולא יחליף את מזונו ככחוב זאב וטליה ירע אהד ואריה בכקר יאלל תבן ונחש עפר לחטפו²⁰.

ובחוב ויאמר יי' אלהים אין האדם היה כאחריב טמן לדעת טוב ורע²¹. כלומר הקי' האדם היה בראשונה קודם שישרה כאחר מן המלאכים לדעת טוב ורע. ויהיה אם: חרוא לאלם. ב) אם: כאשר אמר הק' מיד חלטה. ג) א: בטבע כל בעלי חיים ולא זהior אתכם. ד) א: חסר מן לרע עד ווע. ה) מ: לעינים ונחדר העז להשליכל שיחיה. ו) א: כורך כל עז הנן ונחדר העז להשליכל. מ: נאמר בו כי נחדר. ז) א: מ: חסר מן להשליכל עד להשליכל. ח) א: אין טשטע עזך. ט) א: מ: שהשליכל קומתו. י) א: מ: העולה במחשבתו. יא) מ: כל גושי העולמ מן העפר. יב) מ: ואמר בו ונחש. יג) א: שאר בעלי חיים ואטר. יד) מ: האדמה והיה ענשך. פ: וזה ענשך. טו) מ: לא יוח טמננו. טז) פ: שתstor האיבת אשר בינו ובין האשת. יז) א: לא יסור טמנו וכחוב ואטר ווי אליהם. יח) מ: לא יסור את דרכו. ק: לא אמי אה דרבנן. יט) מ: זאב וטליה ירע וכור. כ) מ: כאחד מה לדעת. נא) פ: אמר רחמנא אין האדם היה.

¹) בראשית ג' ב'. ²) שם שם. ³) שם שם. ⁴) שם ב' י'ו. ⁵) שם ג' ד'. ⁶) שם

שם ח'. ⁷) שם שם י'. ⁸) שם ב' פ'. ⁹) שם ג' י'. ¹⁰) שם שם י'ג. ¹¹) שם שם

שם ש'. ¹²) ישעיה י'א ח'. ¹³) שם ס'ג כ'ה. ¹⁴) בראשית ג' כ'ב.

משפטו הזה בכאן לשון ש עברא כאשריו הוא בנסיבות האומר הן הנה והוא לבי ישראלnder בלבע¹. אשר משפטיו לשון שעבר ואמר ועתה סן ישלה ירו². ועתה אע"ס שסתה אם יקח טען החיים ויאבל ישוב לטעלו הרואה-שנה. ויש אומרים שהכחוב הזה רמז על נח ועל בוטול נורת המבול הן הארץ הווד אחד טמנו שחור לטעלו הרואה-שנה ומתכבר עון הפרה אישר סירה באבלו³ מעז הדעת טוב ורע. ועתה סן ישלה ירו⁴. ועתה בישערכ עליו מ הטבול עד ה פ"ן שנים ישלה ירו וס"נ⁵ בנטטרא שבע טמיות וטמינות. חוסיפ עליהם יב אישר הם מספערין ישבתי בני ישראל אשר שלחו זידום לקבל את התורה יהוה הכל תשכ"ה ממין הישנים מהבול עד טהן תורה. בין אמר הכתוב ועתה בישערכ הטבול עד חישע"ב שנה ישלה ירו ולכך גם מעז החיים. ישלהו ישראל אמר ירו ויקבלו את התורה. ואמר נס מעז החיים⁶. והיה⁷ יכול לאמר ואבל מעז החיים יב והוסוף נס ישווא⁸ מישוף דבר בדבר אישר ייהו עופקים בעז החיים וביעץ הדעת שהם יי דרכו העולם הזה והעולם הבא. ואבל⁹ אלו יט הגלות ככתוב כי אבל את יעקב¹⁰. וחוי לעילם¹¹. אלו ימי המשיח הבאים בעקב הנגולות. וישלהו יי אלהים מן ערד¹². השלהה בכאן היא משלון שליח ולא משלוחן¹³ שליח כי השלוחה מישתמש בתאת והשלחה¹⁴. אינה מישתמש בתאת ככתוב שליח לך אנשיים ויתרו¹⁵. וישלה יעקב מלכים¹⁶. וווסף עוד בלק שליח שרים¹⁷. יעל השלוח הוא אמר שליח שליח את האם¹⁸. וישלה את העובד¹⁹. וישלהו אותו ואת אשתו²⁰. וכשהادر הכתוב יט וישלהו. ולא אמר וישלהו אותו למדונו²¹ טן לשון וישלהו שעהה אותו שליח על טנת לחור ובורו בכינוי ואמר וישלהו ולא אמר וישלה האדם. טני שhabtu היה חזר על הנשחה אשר בה האדם היה ומכאן ורומה למלאכים והגשמה היה העשויה שליח וישלהו הוא לעבד את האדרת והטערין עברותה היה תחישוב שליחותה אם לטוב ואם ליטוב. וככלאי וישלהו אישר כתבי ה الكرש הוא בא לעולם לעניין כבוד. בכתיב בא אבנר בן נר אל המלך וישלהו וילך בשלים²². ובתוכו ובירות לו ברית וישלהו²³. וכותוב ויתנגב לו רב טבחים אריה וטשאת וישלהו²⁴. ואין אתה

א) א : חסר טן לשון שערכ עד לשון שערכ. ב) מ : כאשר היה הן הנה. פ) כאשר הוא בנסיבות האומר. ג) פ : עשרה ואעפ"י שריה. ד) פ : באבלו מעת הדעת. ה) מ : עד פ"ז שנים. ו) מ : וכן בנטטרא הוסיף עליהם. ז) פ : מספר בני ישראל. ח) מ : חזיב' במונן השנים. ט) מ : שליח ירו. י) מ : שליחו ישראל. יא) א מ : וזה לו לוטר. יב) פ : הכתול את הרכביםathy פטומים : ישלהו וישראל את ידיהם . . . ואבל מעז החיים וישלהו ישראל את ידיהם . . . ואבל מעז החיים. יג) א מ : שהוא מושוף דבר ברכיה. יד) פ : כאשר הוא עסקי. טו) מ : שכן דרכו העולם הזה. טז) מ : ולא משלון השלהה. יז) א : והשלחה בתאת ככתוב. יח) פ : שליח לך אנשיים וישלה יעקב מלכים. א : וישלה יעקב מלכים וצל השלוחה. יט) פ : וכשהדר הכתוב וישלהו. כ) א מ : למדנו לנו וישלהו. ק : בן וישלהו לשון וישלהו. נא) א : חסר טן וכל וישלהו עד לגשמו של אדר. נב) מ : ויטן לו רב טבחים. פ) רב המבחום.

1) במנזר ל'א נ' ג. 2) בראשית נ' כ"ב. 3) שם שם. 4) שם שם. 5) תהלים ע"ט ז. 6) בראשות נ' כ"ב. 7) שם שם כ"ג. 8) במדבר י"ג ב'. 9) בראשות ל'ב ד'. 10) במדבר ב' ט' ט' 11) דברות י' ז. 12) בראשות ח' ז. 13) שם י' ב'. 14) שמואל ב' ג' כ"ג. 15) מלכים א' כ' ל'ה. 16) ורומה מ' ח'

טצא וישלחו בכתבי הקודש חז"ן מלאלו ומשם¹ אמרנו שהשליטה בכאן היא לנשטו של אדם שליטה בכבוד על טנת לחורו והנוף הוא המנורש.² ומפני זה שנה בדבר על ב' לשונית שליחתי וירושה להפריש בין הנשמה ובין הנוף וכבר את הנשמה בכווי כדי נתנה בכינוי כתוב יוסח באסיו נשמת חיים.³ ולא אמר 5 באפי האדם, וכבר את הנוף בלאה בניי כאשר מכירה בריאות הגוף בפירושו בכתוב ויבורא אלהים את האדים.⁴ וילו, וזה אמר בנירשת הנוף ויושש את האדים.⁵ את נקי האדים וצלמו ובא בכאן שמו מפורש כי צלמו וגופו הוא המנורש⁶ אשר בו כתוב ויבורא אליהם את האדים. וישכן מקרם לנו ערד.⁷ אין מקרם בכאן מלשון קרmeta מורה.⁸ כי פאת צפן ודרום וקרם ותמן אין להם ביאה בעין הזה אבל פקרם 10 בכאן הוא לשון קרmeta. את הכרובים⁹ את התורה הנתינה בין הכרובים אם האדם מתקרים וועסוק בה בעולם הזה זוכה לעולם הבא אחר מיתתו. וזהו שאמר ואת להט החרב.¹⁰ על המיטה המנוח לעולם הבא או המחייכת והוא החרב אמר על כל טני המיטה הן בחרב אשר משפטו הרינה הן בחרב אשר משפטו יביעות והוא מיתה הוקנה אשר היה אכזר ליהות האדם ורטיבותו והן¹¹ במתה הנערות הדותה לחביבן 15 שמיתת הנערות אשר לא יטלו את יטיהם הוא חרבן העולם. ואין המיטה כאה לעולם כי אם על נ' המיטים האלה שהם¹² מיתה הנערות הדותה לחביבן העולם או מיתה הוקנה שהוא החרב וביעיות או מיתה הרג או רטה להרג. וכל המיטים האלה לקחים מטעולות הרבה וככל נכללים במלת החרב. ואמר ואת להט החרב. 20 הצוב מלחתום.¹³ ככלור כל דבר שהוא נפטר בטלת י' החרב או נשטע טמנה הם מיי המיטה. המתהunct אשר דרכו מיתה תפaćת להם לטובנה. לשטור את דרך עץ החיזים.¹⁴ לשטור דרך תורה הקрова夷 עץ החיזים. כתוב夷 עץ חיים הוא לטהוקים נה.¹⁵ וויה מדרש הרטוב מואשינו שהקב"ה הקרים תורה הנתינה בין הכרובים מיטתו ננטכת לו לחיים ככתוב וישכן¹⁶ מקרם לנו ערד את הכרובים. והאמאן ב תורה היה חרב בשמירת דרך הטוצאות האmortות בתורה אשר היה夷 עץ חיים ככתוב לשטור את דרך עץ החיזים.

וכשהשלים העין הזה באי' לפרש דרך ששת ימי בראשית ומספר כל יומם מהם. ככתוב זה ספר תולדות אדם.¹⁷ זה מספר השנים אשר הולידו בהם בני האדם או מספר התולדות אשר היה בדורות אדם. והוא פירוש ספר מלשון מספר מענין א) מ: ומשם אמרו שהשליטה בכאן היה לנשטו של אדם שלוחת. א: ונשטו של אדם היה שלוחת. ב) מ: והנוף הוא המנורש ועל זה אמר בירשת הנוף. ג) מ: שלוח ונירשת. ד) מ: בגין יוסח נשמת ולא אמר. ח) מ: בלוא כל. ו) ס: כבירוש יBORAO אליהם. ז) א: ועליו אמר ונירש את האדם. ח) א: את האדם וצלוו אשר בו מתוב. ט) ס: תורה הנוגרא וישכן מקרם. י) ס: הוא אמר. יא) מ: על נ' המיטים האלה וככל נכללים במלת החרב. יב) מ: באה בעולם. יט) ס: הקרייה夷 עץ החיזים. טו) א) מ: שנאמר夷 עץ חיים היה. יז) מ: ישטור מקרם והאמאן בתורה. יה) מ: הבא לפרט.

¹⁾ ברשות כי ז'. ²⁾ שם ז' כ"ז. ³⁾ שם ג' כ"ד. ⁴⁾ שם שם. ⁵⁾ שנות כי ז' י"ב. ⁶⁾ בראשות כי כ"ד. ⁷⁾ שם שם. ⁸⁾ שמות ז' י"א. ⁹⁾ בראשות כי כ"ד. ¹⁰⁾ משלו ג' י"ח. ¹¹⁾ בראשות כי א' ז'

הפרשה אישר היא טפסר כל אדור ודור מימי העולם. ביום ברא אלהים אמר,¹ תחלת בראית אדם הראשון אישר הוא ראש דורות היום הראשון. בדמות אלהים עשה אותו.² בתיבה כי"ב ולא בתיבה כי"ג כאשר אמר בעית בראיתו עצלטנו כדרותנו.³ טפני שהוא⁴ בא בכאן להודיע העין אשר בו נישלט מעשה האדם ונכבר גדר צורתו והוא הנשמה הנפוחה בו אשר בה הוא דומה למלכים והיא חוץ מה בינו ובין שאר בעלי חיים כלומר בדמות אשר הוא דומה בבן לאלהים בהן נשלים עושים. וחי אדם שלשים ומאת שנה⁵ טפסר כל דור מדורות היום הראשון הראשון המשך טפנוי של אורה⁶ היה דומה לאביו בדמות צורתו ונופו רצין שלם אבל צלים יי' היה שנה וכשאתה יכול אותו ז' פעמים נനגד ז' ימי השבעון יעליה אל תחק'י שנה. והם טפסר שעורה היום הראשון, ואמר וולד בדרכו עצלטנו.⁷ הדמות בתיבה כי"ח טפני שהיה דומה שתיה לאדם הראשון בכל טווחו התוכנים בצדקו ויושרו והכמתו ואך וגשטו הטורה הנפוחה בו נתגללה⁸ על קדושתה ומרהתה אל' שט וטפני זה אמר בדרכו ישיה דומה לו בדמות נפשו ההונגה והרבנית. ואמר עצלטו בתיבת כי"ט טפנוי של אורה⁹ היה דומה לאביו עצלטו צורתו ונופו רצין שלם אבל צלים יי' היה נдол בדמות מעלם שת. ונוף אדם חששacho בנטילת הצלע טפנוי אחר בריאותו וגוף שית היה גודגן מנגה אהדי¹⁰ משעת בראיתו. ואדם נברא בדמותו השילמה ולא היה ציריך להוטף בישיעור צלטו ושת נולד קשון ואחר יי' נך גוד ונמתלא שייעור צלטו וטפני יה זכר הכהוב צלטו בתרות טשלטי¹¹ טפני שהיה נולה אל צלים אביו טצדטי אהדר ונפריש טפנו מצד שני. וייח שטחש שנים ומאת שנה וולד את אנוש.¹² טפסר דור אחד ביום השני כי"ה שנה. וכשאתה יכול אותו ז' פעמים יעלה בירך חישלה¹³ שנה והם¹⁴ ינשות היום השני. וייה טפסר שני הימים יי' אלף תרמ"ה שנה והוא היה קץ דורות המבול מחשבון הימים אלא שהקב"ה יי' האrik להם עד אלף תרנ"ז שנה. וכל החנסים גאליה הוו מנויים לטפי המקום בטמ"ב דורות מהם שטנה דורות ליום הראיון¹⁵ כי' ננגר ז' הימים ובדור השטני יחוור החישבן אל היום הראשון. ונטנו כל השניטים בכם האלה טן היום הראשון ונשאר ליום השני ששה דורות ונחשבו כלם לטפי הימים אבלו גם דור אחד טפנוי שהיו מתייחסים ליום השני אישר איינו נקראי טוב. וראיה¹⁶ על העין הזה פן נח אשר נחוב בו איש ציק תביס הוה בדורותיו.¹⁷ ככל דורותיו אשר היה לטפי המבול ולאחר המבול והקב"ה אמר לו כי אתה ראיותי ארייך לטפי כי בדור זהה.¹⁸ על ימי חיו לטפי המבול אשר הם שיש מאות שנה וקרא אותן בדור אחר טפנוי שככל אנשי הדורות ההם הוו רשעים נטורים מעין אחר. ועל זה אמר בכאן. (ז) ט: כבל דור ודור. (ב) מ: בתיבת כי' ולא אמר בתיבת כי' (ג) א: שהוא מודיע בכאן. (ד) פ: ונכבר מעשה גדור צורנו. (ה) א: הוה דומה למלכים וחיו אדם. (ו) א: יעליה תחק'י שנה. (ז) מ: בתיבת כי' (ח) ט: שהיה דומה אם לאביו. (ט) א: נתגללה קדושתת. (י) פ: ואל שט וטפני זה. (ז) ט: שלא דומה היה לאביו בדמות צלמו א' מ': שלא היה דומה לו בדמות צורתו וגופו. (ז) א: אבל צלים האדים. (ז) ט: מנגן אחר משיעור בראיה. (ד) פ: ואחר גדר. (ט) א: מ: בתורה בשל ש היה נלה. (ט) ט: ומעד אחר. (ז) פ: ווון החננות היום השני. (ז) ט: ה אלף תרמ"ה שנה. (ז) ט: החוקם הארייך להן. (ב) א: מ: כת' דורות. (כ) ט: ליום הראשון ננגר ז' הימים. (כ) ט: ונמננו כל השטנים האלה. (ב) ט: צידוק לטפי כל ימי חיו. (ד) ט: וקרא אותן דור.

⁽¹⁾ בראשית ח' א' ⁽²⁾ שם צפ. ⁽³⁾ שם א' כ"ג. ⁽⁴⁾ שם ה' ג'. ⁽⁵⁾ שם ט'.

⁶) שם שם ו. ⁷) שם ו. ט. ⁸) שם ו. 8.

שלמה שלח לחטף על פni היטים כי נרב היטים המצענו¹. ואמר תן חlek לשכעה ונם לשטוננה². ככלומר היו מקדמים לעיזה הטובה והמתין שכעה ליטים רנים ואל אמר שוב היטים³ הוא שכעה כראוי לדורות היטים שיירובי שכעה דורות בכל יום אבל תן חlek לשכעה ונם לשטוננה כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ. לא תרע איזה רעה תחרוש בעולם כרעה אשר היהת בימי המבול. ובענורה נהשובי כל היטים הבאים אחר המבול משפטנה דורות בכל يوم יוסיה וכן וכן חושבים דורות היטים הנשארים משפטנה דורות בכל יום כדי שיחזור החשבון מן היום ההוא וייה חור אל היום ההוא בעצמו בדור השמני. ויהי אנוש תשעים שנה ווילד את קינן⁴. כל דור ודור מדורות היום השלישי הם תשעים שנה ואם אתה כוטל את המספר הזה ח' טעמים 10 יעלה בירך תשיכו שנה והם נשות היטים השלישי מן הירך הזה הוקפ אוחס על נשות שני היטים ישבורו והם אלף חותם⁵ שנה יהיה הכל אלףים' ששה נשות ומולד אחרון הכהן היה בשנה הזאת. ומולד טישה רבינו⁶ היה בשנה אלףים ששה' לח' לעולם והוא טול במקום נשות היום השלישי אשר הוא טזיותם אל אנוש. והכהן אומר מה אנוש כי תזכירנו⁷. ודרשו רכחותן זל ואמרו והחזרו מעת מלאיהם⁸. זה משה⁹.

15 וטמאן¹⁰ אונ דורותים שהוים השלישי הוא טחיהם אל אנוש בעבור טשה רבינו¹¹ שהיה עזידיך¹² לבוא באחרית ימייך. ויהי קין שביעים שנה ווילד את מהללאל¹³. אל כנרג הזם הרביעי ואם אתה כוטל אותם ח' טעמים יהיו תקיס' נשות הוסף עליהם על ימי מולדו של משה רבינו יהיו אלףים תתקכח' ח' נשות שניהם נבנה בית ראשון ונקריא החומן הזה יטן קין על התורה שהיתה קנית בחלתו. ויהי מהללאל 20 חמץ¹⁴ שנים וששים נשות ווילד את ירד¹⁵. אלו מספר דורות היטים החמשי ואם אתה כוטל אותם ח' טעמים יהיו תקיס' נשות הוסף עליהם על נשות בנין בית ראשון יהיו שלשת אלףים חמץ נשות שהיא¹⁶ נשות החmittה החזון. ונקריא החומן אשר מבנין בית ראשון עד חמitem חזון יטן מהללאל טפני. שככני טו היכית נתקנו הכתנים והלויים והטהוריים להלל ולהודאות ליש' אלהי ישראל. ויהי ירד תשעים וששים נשות ווילד את חמץ¹⁷ אלם הם יטן יטן אחד ביום השלישי והם יטן יטן שבחם יהוד יישראאל מנולחם. והויטים¹⁸ האלה הם כפלים וחצי מיטן מהללאל שהם יטן דורות היטם השלישי כי אשר רטו הקביה לדניאל ואמר לו שיטי הנלות יהיו כפלים וחצי מיטן טלבות בכתב ויתהברן¹⁹ בירודה עד עדן ועד עדן וסלן עדן²⁰. וכשאחת כוטל את יטן ירד ח' טעמים יעלה בירך אלף רצץ' נשות וזה יטן הנלות שם יטן היטם 25 השלישי. ואם חוסוף אותו בעל חמitem חזון יעלה בירך ד' אלףים חמץ' נשות.

(א) פ: שוב היטם הוא שכעה. (ב) מ: שחם שכעה דורות. (ג) מ: מה היה וכו' רעה על הארץ. (ד) א מ: ובענורה נהשובי כל היטם. (ה) פ: נהשובי כל היטם. (ו) א מ: חור סן בכל ים עד בכל ים. (ז) מ: חמץ' נשות. (ח) מ: חכל אלףים נשות. (ט) ב: מולד טשה רבינו בשנת. (ט) מ: טמאן דורותים. (י) פ: שהוים השלישי מטוויהם. (יא) א: משיח רבינו עתר לגדוא. (יב) מ: גשות רבינו עתה לבוא באחרית ימייך. (יג) מ: חמitem נשות. (יז) פ א: חמץ תשעים ווילד. (ט) פ: חמitem נשות החזון. (ט) מ: שכנן הבית. (ו) ס:thon חיטים חאלת. (ו) פ: היטם החמשי. (ט) מ: ויתיבון בירוד. (כ) פ: ער חמitem חזון.

¹) קהילת יוא אן.² שם שם ב'.³ שם שם ב'.⁴ בראשות ח' ט. ⁵ תהלים ח' ח. ⁶ שם שם ז. ⁷

⁸) ראש השנה ביא עיב. ⁹) בראשית ח' ייב. ¹⁰ שם שם טין. ⁹ שם שם ית. ¹⁰ דניאל ז' כיון.

ונוחה אחרת הישועה מן הותן זהה עד ימי חנוך מפוני שכחוב בו וחנוך חטש וששים שנים וולד את מטבחלו¹. וכחוב יתחרלך חנוך את האלהים אחריו הולידו את מטבחלו². מלבד שלא הילך את האלהים מתחילה ימיו ומפני זה אף טוונים הבאים הילכה בכלל כי היום השישי והיוה היום השביעי בוראי טני מהיטים אשר הילך חנוך את האלהים חנה לחיי העולם³: הבה ואשלא תבעור עליו טיטה. אבל אין אן כוטלים את היטים הילכה הנගדים אל היום היישר כי אן ופעמים מטפר אשר מן היום הראשון עד היום השישי ויוה הבעל⁴ הוה תניה שנית. והקכיה הקרים את השניהם הילכה לישראל ונתקנים קורים שנות היום השישי מפני שהם טוונים טבלל היום השביעי הטב ונתקנים לישראל בוגר ימי בית שני ועל זה הוו היטים הילכה בימי טבללאל. ואם אתה מטסף הימים הילכה על ימי החימת החון אשר הם סוף ימי הום החטישי עלה נירקה נ' אלפים תחקיג' שנה והם ראש ימי הום השישי ובಹם היה כוכב המלחמות הקשות אשר היו במלחמות חרן ביה נני בנווי מלחמות בן בזבואה אישר באחריתן נחפרדו ישראל בעונותינו והם מסורורים על כל הארץות. הסופ עלייהם שנות⁵ היום השישי שהם אלף רציו יהוה הילם חטשת אלפים וטאות חסר אהתו והוא סוף הום היישר וראש הום⁶ ישביעי והוא זמן תחית המתים⁷ מטדרשי הדרישה הזאת.

ואם חביא', עוד לדריש טן הירושה⁸ הוה תהיה מגה מארם ועד חנוך ותמנת דרוו של חנוך בתוכו ותכסול שנות כל דור ודור⁹ פעעים יעלו בידך מ' דור בוגר ננד י' ז' שבונועו ואשר בשביע שפטות אישר ביכול ויהיה דור החמשים ננד שנות הילכל ובשנת חילכל הוי ז' ישראל שיבים אל אחוזותם וכן יהו בעורת המקומות שיבים לחווות י' ח' עולם בדור החמשים והקכיה נתן לו רטו על תחית המתים ועל הנגולה בחשובון הילכל. כי כן כחוב בו ושבותם אישר אל אחוזותיו ואישר אל משפטות השבויי¹⁰. ושבותם אישר אל אחוזותם בבל' החמשים שנדי בעלהם. ואישר אל משפטות תשמו בדור החמשים לעתיד לבוא י'. והוא הארם בעולם הזה י' אם הוא מוכר שדרהו אינו יוצא מespactato עד ישיהו ציריך לשוב אלהי¹¹ כאשר הוא אומר ואישר אל טשחתו תשבו אבל הוא יוציא מאחוזותם ועליו הוא אוטר ויאכט אישר אל אחוזותם ונחיתת המתים הוא¹² שב אל משפטותם כאשר אישר ואישר אל משפטות אישר אל אחוזותם תשנו בלשון עתור. ויראה לך שהכתוב בא לחת רטו לתחית המתים שהוא בדור החמשים

א) פ' : ונוחה אחרת הישועה. ב) א' פ' : לחוי עולס ושלא ג) פ' : יהוה הכהפל הוות. ד) פ' : מכלל הום השביעי ונתקנס. ה) פ' : עלה בירך אלפים תחקיג' שנה. ט' : י' אלפים תחקיג' שנה. ז) פ' : בגין חרן בן כהיבא אישר באחריתן נחבריו ישראל. א' : נחבריו ישראל. ז) פ' : שנות השישי. ח) א' : הי אלפים ור' הילר אהתו. מ' : הי אלפים ור' ט' : רואת הום הגי רבייע. ז) א' מ' : וואט הילא לדראות. י' א' : מן הדרשת תהית. י' ב' : בגין שנות הילכל וז' שבונות. ז) א' : לחוי שבוט אל אחוזותם. י' ב' : שבוט יהוות חי' עלהם. ט' א' : חסר מן אחוזתו עד אחוזותם. מ' : ושבותם אישר אישר אל אחוזותם. ט' פ' : בבל החמשים שנה שנאמר בעלהם. ז) א' : חסר כי בדור החמשים לעתיר לבוא עד בדור החמשים. י' ח) מ' : אם מוכר שרודו. י' פ' : לשוב אלהות הוא אוטר. כ) פ' : יהו שב משפטותם שב הוא שב אל משפטותם. מ' : הוא שב משפטותם.

¹⁾ בראשית י' ב'א. ²⁾ שם שם כ'ב. ³⁾ יוקרא כ'ה י'.

כשיהו טהר ישראל חורדים לעולם זה ובל איש ואיש מזכיר את בני ביתו ואת מישבתו וחדור אלהם^א. וטפנגי זה אמר בראש הפסוק ושפטנו אשר משפטו לשון שעבר וכוסטו אמר תשובו בלשון עתוד. ושנה בעין הזה ואמר בשנת הוול חשבו איש אל אהוזו^ב. ולא אמר אל משפטחו להודיעך כי משפטחו הנוראה בפסוק הראשון 5 היה לעתיד לבוא. וכן הוא אומר בפסוק השני בשנת הוול הזאת כלומר איש בעולם הזה תשבו איש אל אהוזו. אבל איש לעתיד לבוא בעת חיות המתים איש אל משפטחו תשבו. וכאשר צוינו המקומות לנצח ט"ט שנה ולקרוא דורו בישנות החמשים כן הוא ברחומו מונה לעולם ט"ט דור ובדור החמשים^ג הוא קורא דור לעמו ישראל ומביא להם גואל. ואם אתה מונה ז' דורות המביבות לפעלה שהם מן 10 אדם ועד חנוך היו השניים מادر הרישון עד ישעןך מטהלה וזה חנוך מטהלה את האלים חרפז' שנות. ואם אתה כופל את השנים האלה ז' פעמים יהיו לך ר' אלסיט תח"ט והם מספר ט"ט דור לעולם. וזהה ט' דור אחר מדורות היום הישי יש' שנה כיטים הנשארים מימי תונך משיחתך את האלים עד אשר לך אותן אללים. ואם אתה מוסיף דור זה על ט"ט דור אשר חשבת יהיה הכל זה אלפים ק"ט 15 שנה והוא העת ראי לתקוע שופר^ד הנאולה. והתרmr נאשר עבר משנת החמש טיער אחד והוא מועד השנה ובמהלך המועד היזני שהוא יום הגבורים צה' המקום לתקוע שופר כתוב בחידש השבעי בעישור לחדרם ביום הכהורים תעכיבו שופר בכל הארץם^ה? כן הקכ"ה אחר שיעבור דור אחד מהו השבעי והוא דור החמשים לעולם יתקע לעמו שופר הנאולה ויקצע אוטם טבל הארץות. כתוב והיה ביום ההוא יתקע 20 בשופר גודל י' ובאו האגדים בארע אישור והנוראים בארע מצרים והשתהוו לה' בהר הקדר בירושלם^ו.

ואנו שבים עוד לחתימת דברינו ואומרים שהקב"ה נפק נשתת חיים פהורה כארם הראשון ובנשמה ההיא רומה לטלאנים ככתב בדרכו אליהם עשה אותו^ז. והנשמה הטהורה ההיא^ח הוצאה מנגןלה^ו טادرם הראשון אל שת כתוב וולד 25 בדרכו נצלו^ט שנ' בדרכו בנשמה אשר הוא רומה בה לייזורי^י העולם העליון בה עצמה. נצלתו ולא בעטמו^ו טפש. ועל העין הזה מנגןלה הנשמה הטהורה היא משנת לאטש וטאנוש לקין לטהלהאל ומטהלהאל לירד וכן עד נת ולא היה נשמה הנטהורה חלה יט' אלא בנוף אחד בלבד. וזה העשרה אשר נכרה מיתמת

א) ט': וחדור עללה. ב) א': וחדור אליה ושנה בעין הזות. ג) א': לעתיד לבוא וכאשר צוינו המקומות. ד) ט': וכן הוא אמר ספקוק השני. ה) ט': אשר בשי תשובו איש אל אהוזו אבל שאור לעתיד לבוא. ו) מ': וכאשר צוה הפסוק. ג) א' מ': ובדור החמשים קורא דורו. ח) א': הנהו שמות. מ': הנקורים לעיל. ט) ט': ויתהו דור אחר מרור היום זו' שמי שבם הנשארים. י) ט': ויתה חכל ז' אלפים ט' שנה. יא) א': חסר מן לתקוע שופר עד לתקוע שופר. יב) א': בשופר גודל גוון. יג) ט': ונשמה הטהורה הנוראה. יג) ט': הבתורה האות. יד) א': מנגןלה בשת מادر הרישון. יג) א': חסר געלמו נשמה. טה) ט': לזרוי העלין. יז) א': שלא עלו מטבח. יה) א': חסר מן נשמה הטהורה עד נשמה חתורה. יט) א': חלה אל גוף אחד בלבד. ט': אלא. וכן בלבך.

¹⁾ ויקרא כ"ה י"ג. ²⁾ שם שם ט'. ³⁾ ישעיה צ"ז י"ב. ⁴⁾ בראשית ח' י'

⁵⁾ שם שם ז'

כותרת להודיע שטיחתם לא הותה מורת עונש מכל אנשי דור הטבול. וכן נתגלה הנשמה הזאת מנה לשם ומשם לארטנשטיין וכון עיר אברם אבינו לא היתה הנשמה חלה אלא בנוּף אחד בלבד ומארם אבינו ליצחק וטיזק לעקב. וככל הדורות י' האלה לא היה כי הנשמה הטהורה אלא בנוּף אחד טהור בכל דור ודור טרגדות הראישון עד יעקב אבינו אבל הוּי בין הנוטות האלה טעלוות בטוהריו ובצדוקות 5 שהויה אחד מהם טוסף על השמי בטהרתו ובצדוקות. ולא היתה נשמה טהורה נמצאת בכל דור ודור כי אם בנוּף אחד טהור טפני שהנשמה הטהורה הנפוצה באדם הראשון היה טבעה בתוך שתי הנפשות האחרות שנן הנפש הבהיר והנפש הטהורה ולא היתה יכולה להפרור מהן ולא לצאת מטעולות טבען מפני עון התאווה הנגרמת לאוכל טפי העז. עד אשר כפר הקביה על הארץ בימי הטבול וניצלה 10 הנשמה מחיק טבעט הנטהורה ונשאהה עוד טבעה בטעולות הנפש תבהטה. עד שנותן לה^י הקביה כה כדי להנצל טמנה בסוף דורות היום השלישי בקרוב השלמת ימי החשך אשר היה בעילום י'. ובכל הדורות העברות^י היה ויצאה מנוּף אחד טהור אל גוּף י' אחר טהור כמותו או טהור לבני הדור התואם ולא היתה בכל הרווחות ההם נכנסת כי אם בנוּף אחד בלבד י'. ולא היו נמצאים שם אחים צדיקים על 15 עין אחד עד שבא יעקב אבינו והוא ראי' לדורות הום הרבייע והיתה מי הנשמה פורה בו ומתיירלה בינו טהורים וצדיקים ונישטה כל אחד מהם נשמת חיים בעלת חכמה ויראה וצדקה. ועל הענן הזה הוו בנים^י ראוים להיות וכן בנים בנים עדר סוף כל הדורות ומשם זכו לקבל את התורה הטהורה ולהקרא בנים לטקומות כחוב בנים אתם ל' אלוהיכם^י. וקרא ישראל בכור בנים כחוב בני בכורי 20 ישראל^י. שפטנו התחילה י' הנשמה הטהורה לפרט ולצטוח ולרכשות. ובכנות בניו ובנו היא מתיילדת ואינה מתיילדת Bis'אַר האומות כתוב רק אתם ידעתם מבל משפחחת האדמה^י. ופעולה י' ירעוי בכאן וויא מלשן מודע^י ומתודע^י אשר הוא חבר בלוטרי רק בסמ' התהברת הנשמה אשר נפקת באדם על כן אפקור עליכם את כל 25 עונותיכם^י. טפני שיש' בס' נשמת חיים וחכמה^י הרואיה לצוואות ולהזהיר ולקיים שבד המעשה מעונש וטבות. והפקידה הזאת תהי' בעת היטחה ככתב אם יכפריכי העון הזה לכם עד תמן^י. וכשתהתוין יהיה מכופר Bis'אַר עונותיכם המתכפרים י'

א) א' מ': לארטנשטיין עד אברם. ב) א': חסר מן ובכל הדורות עד וככל הדורות.

ג) פ': לא היתה לא היה הטהורה נשמה. ג': הנשמה פונה. ד) מ': אבל היה. ה) מ': בין גנות האלה מועלות בטהרתו. ו) פ': מועלות בטהרתו שחייה. ז) מ': חזאי בטהרתו ולא היתה. ח) מ': כי בנוּף אחד. ט) מ': מתקן טבעה הנשמה. י) מ': במצוות הנפש. יא) מ': שפטן לה כח חזק. ברי להנצל. פ': כח להנצל. יב) פ': בעלם החזרות. יג) מ': העוכרות הידעה ויצאה. יד) א' מ': אל גוף טהור כטהור. פ': אל גוף אחר כטהור. ט) א' מ': בגוף אחד בלבד עד שכא יעקב. טו) פ': וזה הנשמה. יז) פ': היו בינויהם זאים להוות א': היו ראוים להוות. יח) מ': שממנו התחול הנשמה. יט) א': ופעול ידעתם. כ) א' מ': כלומר בס' התהברת. כא) מ': נשמת חיים וחכמתה. כב) פ': אם יכפר לך אם תמן עד שתהמו. כג) פ': המכפרים אחר חמימותה.

¹ דברים י"ד א'. ² שמota ד' כ"ב. ³ עמוס ג' ב'. ⁴ רות ב' א'. ⁵ תהילים ג' י"ה. ⁶ עמוס ג' ב'. ⁷ ישעה ב' י"ה.

אחר הטיטה ערך שתהיו לעתיד עולמים מקבוריים וכורושים² וווכים לחוי עולם ככזה ועטף כלם צדוקים לעולם יירשו ארץ נזר מעשי מעשה ידי להחפאה¹.

ואני יודע כי יש אנשים אשר דברי אלה קשים בעיניהם והם טוענים עלי טענות רבות. מהם מי שאומר לא מצאנו רכובינו זל הוציאו מניין הקץ טמעעה בראשית ואין אנו יכולים לקבל הדבר הזה אלא מפה. ומהם מי שטולנגי על דרישות ועל טירושים³ שהם במנגה הזאת שלא ראה אותם לרבותינו זל וחושב שה חולק עליהם. ומהם מי שטעקש ואומר אם אתה נתן טעם לשניהם אישר בין כל דור ודור טארם הריאשׁן ועד חנוך היה הולך על הדריך הזה עד משה ובנינו או לסתה. 10 כל ההורחות. ומהם מעטיק בעקשות וمبקש טעם לימי זי כל דור ודור מהם. ואוטר' לטה היה אדם הראשון תחקיל שנה ושת' זי לטה היה תתקיה שנה וכן בכל דור ודור. ואחרוןין⁴ בכלה זי אומר כל העניות האלה וכל הטעמים הם על ידי רמז ודרשא זי ולא הבאת מין התורה בפירוש סוקק שהיה מסריך החיות הטומס וכל הרשות אשדר דרשתו על ימי הדורות וימי העולם ארט אשר יכול לדריש אונן.

15 על דרך ולהזכירן על עניין אחד.

ואני מшиб לכל אחד ואחד מהם תשובה ננד טעמ. לראשונה מהם המעד על עצמו שלא ראה בדברי זל שטנן הקץ יוצא טמעעה בראשית אני אומר לו אם לא ראית אותה עניין זה מפורש בדבריהם יכוליח ראה אותו אדם אחר כי בדבריהם רחבים מנייטים ים ואתה לא עמדת על טופם. אבל ברואין ובנורו הוא יצא טבריהם כי הם זל העידן ואטרו העולם כלו לא נברא אלא בשכיל ישראל⁵ ואם העולם כלו נברא בשכילים ראוי הוא שייהי כל מעשה בראשית רמז עליהם והוא הדורות המנויים מארם הראשון תקווה מטורים בnder הקורות להם. והאומר כי פירושים רבים נאמטו במנגה הזאת שאינם נמצאים בדבריהם ורואה זה כאלויא. הוא חולק עליהם איטי חולק עליהם ואסלו היה כל הפירושים שלא בדבריהם כל זמן כי 25 שאינו שוכר את טעםם. כי אין הטהלה אטורה אלא על שני דברים שהאחד סותר את עניין השני ומכללו. בכך שני חולקים שהאחד אומר הэн והאחד כי אומר לאו. אבל שני טעמים שאין האחד מכחיש את השני אין ביניהם מחלוקת כלל אבל הם כי דעתך עליך כתוב אחד כי אומר שני טעמים על עניין אחד ושניהם יהיו נכהחים ונאמנים. והוא שאמרו רחל מקרה אחד יוצא לכמה טעמים ואין טעם אחד יוצא כי 30 לכמה טקאות⁶. והם דרשו ואמרו הלא כת דברי כאשר נאם זי וכפתיש יפותץ

א) א מ: כדי שתהייו לעתיה. ב) פ: עלים מקבורייהם. ג) פ: וכורושים לחוי העולם. ד) א מ: וטוענים עליו. ה) מ: ספון הקץ. ו) א מ: זי שטולנגן. ז) מ: ועל פירוש שhn. ח) מ: כל הדורות מעמיק. ט) מ: לידע חי כל דור. י) פ: ואמר לנו. יא) א מ: ושת תתקיה שנה. יב) א מ: ואחרון. יג) מ: בכלה או כל. פ: כל אוכר. יד) א מ: ודרשת. טו) מ: שדרשת כל ימי. טז) מ: שלא ראה ברוי זל שמנוי. יז) א מ: עניין זה בדבריהם. יח) א מ: יכול אדם אחר ראה אותם. יט) מ: רחבים טגבם. יט) מ: ברואין ובנורו. א: ברואין דוא יוצא. כב) א: כאלו חולק. כב) א: כל זמן שוכר את טעמו. כג) פ: והשנוי אמר לנו. כד) א: על בן כתוב אחר. כה) פ:

בתוב אחד ושניהם היו. כו) בגמרא הנוסחה: יוצאו מכמה מקרים.

¹⁾ ושבתי זי כ"א. ²⁾ שבת זי ע"א. ³⁾ סנהדרין ל"ד ע"א.

סלו¹. מה פטיש מתחלק לכמה ניצוצות אף כתוב אחד מחלוקת לכמה טעמים². והמתעקש עליינו ומכירחנו לחתם טעם ליטאי חי כל דור ודור מחנוך עד משה רבינו או עד סוף כל הדורות כאשר מסרנו טעם לחיה הדורות טן אדם ועד תעך נאמר לו שככל המאטין בתורה מודה ווודע ישחי כל דור ודור מהדורות המתורשים בתורה³ וכן כל אותן ואות וכל חיבת ותיבה אשרי בכל פרישה וסירה יש לה טעם ⁴ גדול בחכמה וסוד וזה מרי הטענה שאין בנו כה לעטיר על סופן ולהוא⁵ שנייה יודיעים טעם מרבי. ואנן ראוים טפי שלא נחרכתי לטו הכל שנאה שותקים על המעט אשר נראה לנו אבל אנו הייבים לפרש התעורר אישורי ננלה לנו ולחקור על הרוב אשר נסתור ממנה אולי נוכה לעמוד על סודו. אם נזכה מושך ואם לאו נמתין⁶ לו עד שיבוא וורה צדק. והאומר שיבול אדם לדודיש בכל הכתובים האלה דריש⁷ אחר ולחת בהם טעם אחר אני אומד לו אין הענינה הזאת שוכרת את דברי ולא מונעת אותו מהות את דעתך אפּי אני. והאומר שככל העניינים האלה אשר עברו הם על ידי רמו וטפי⁸ דרשא רואי הוא לרעת כי אין ביחסם הבאים על ידי רמו שום גנאי⁹ להם כי כל דבריך נסתור וחומר איינו מנצח אלא רמו וננו. ואם יבוא לביקש בתוב מפורש שהוא מדבר על הקץ בתורה שלא מטענה בראשית יהה¹⁰ מיצא¹¹ כתובים רכיט מן הענין הזה מהם ברמו ומהם בפירושנו. כי הכתוב מודיע נסירוש השעהולם כלו נבראי¹² בשבעל ישראל וכשביל החורה והמצות¹³. ועל זאת חותם הקכ"ה מצות זכירת השבת בדברורי הד'¹⁴ על הר סיינטספר ימי בראשית ואמר בסופה על בן ברק¹⁵ אתה יומ השבח וקידשו¹⁶. ומזה היה עירך בכאן לזכר מעשה בראשית כדי ישוחה וכדרון לעמו ישראלי ועל זה כאשר מוצאות שבת בדרכו על הר סיינטספר במלת¹⁷ וכורו¹⁸. ובשורתה שכת ברכורי הר' במשנה תורה אומר בסופה ויציאך יי' אלhorn משם ביר חזקה¹⁹ ובזוע נטוה על בן צוק יי' אלהיך לעשות את יומ השבח²⁰. והודיעך בזה שהקב"ה חוזיא את ישראל טמזרין לחות להם החורה והמצות ותורה בידם שטרורה כאישר הויה לפניו מבראשית זכותה שטרור להם לעולם הבא. ועל זה באה הנזוצה הזאת יי' במשנה תורה במלת שטרור²¹. ויתברר לך מן הכתוב²² בפירושו ישראלי הבאים המקומים וקדושים להנחים תורתו וקרושה. ותמצא כל אחר מהם התורה וישראל גנוו להכרו ומוטמן לכבוד חברו ומקודשי מיטעם חברו. ישראל קדושים יי'

(א) א' ט: ליטוי כל דור ודור. (ב) פ: מההורם הטפושרים בתורה כתוב כלל שתי טביעות. (ג) פו: אשר כל פרשת. (ד) מ: ואללו. (ו) פ: והלאו נהיה יודיעות. (ה) א' מ: מפניהם. (ו) פ: אשר עלה לנו. (ז) פ: נמנון עד שיבוא. (ח) מ: דרוש אחת. (ט) פ: טהרות את דעת ואומר. (י) מ: ונטען דרשך רואי לדעתך. (יא) פ: שום גנאי כי כל דברך. (יב) מ: כל דבר אונור וחתום. (יג) א: ינצח כתובים רבים. (יר) מ: כברא ובשכל ישראל נבראו ובשביל החורה והמצות. (טו) פ: בדרכו החליש. (א) מ: בדרכו חמוץ. (טו) פ: על הר סיינט ספר זכו. (ו) א' מ: בדרכו חמוץ. (ו) א: ביר חזקה על בראשית. (ככ) פ: ומוחוקים לצאת לישראלי. (כג) פ: ישראל קדושים בתורה.

(ז) יתר. (ז) כיג כיטר. (ז) סנדוזון לר' עיא. (ז) בראשית רבא פרשה א' סימן ד'. (ז) שמות כ' זיא. (ז) שם שם ח'. (ז) דרבנן ת' טון. (ז) שם שם ייב.

ב תורה הנתינה להם והמוראה מקודשת¹ להוויה נתונה ב' לישראל. וכל העולם לא נברא אלא לכבוד התורה ככתוב אם לא בריתו יותם וליליה חקוק שיטם וארץ לא שמות². ואתה רואה מלאת השיטם והארץ אינה נשלה אל אדים אשר היה סוף הבוראים וחתיותם. ונעם עכודת הארץ אינה גנתרת וקמת אלא בדים ככתוב³ כי לא המטיר יי' אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את הארץ⁴. להודיע כי עכודת הארץ ויישוב העולם אינם אלא בדים. ואנו מוצאים מן הכתוב שנללו האותות לא נבראו אלא בנדר⁵ ישראל ככתוב בהנחלת עליון גוים בהפרידנו בני אדם ישב נחלות עמיים למספר בני ישראל⁶. והטספור הזה הוא מספר יודרי מצרים כי אין אתה מוציאנו בני ישראל נבראים למספר עד אשר נזכיר מספרם בבאים אל מערם.

10 אבל לפניו זה. שם נקראים בני יעקב ככתוב ויחו' בני יעקב שנים עשר⁷. ובכונם אל מצרים הוא אומר ואלה שמות בני ישראל הכאים מצירמה' יעקב ובנוו⁸. ועל זה אמר בכאן למספר בני ישראל ולא אמר למספר בני יעקב. לলטך' של כלאות העולם לא היו שבעים אלה⁹ אלא בנדר ישראל שבעים נפש הווודים מצרים ושינויי מצרים הם שבעים להחילים שבעים יי' אלה. ואם העולם לא נתמלהה¹⁰ עכודתו אלא בדים כאשר הוא אביכם כל האותות וכל האותות לא נבראו אלא בשבייל ישראל יי' בירוע שהעולם כל נבראו בשבייל ישראל. והכתוב נותן טעם לעניין הזה ואומר כי חלק יי' עמו יעקב חבל' נחלתו¹¹. מפני זו לישראל החילקו ונחלתו האזיב נחלות עמיים למספרם כדי להחילים את כל העולם. ככתוב יי' בדר ייחנו ואין עמו אל נבר¹². ייחם וינחלים את כל נחלות¹³ הגוים וושוכנים לידר ואין בהם עוכד אל 20 נבר. ואתה רואה לנו יי' הכתובים האלה שבכל העולם נבראו בשבייל ישראל והקב"ה הדסיך¹⁴ את ישראל על הארץ לשובן בהן עד שירותו והוא מספר כמספר כל האותות ויהיה ב' הטקם מאכבר את כל האותות ומוחיל את עמו ישראל ארצחות וככל נחלותם. והעת זה היה לחתית המתים לשיזו¹⁵ כל ישראל העודדים מקננותיהם מיזגאי מצרים עד דורו של משה טספורם למספר שבעים אלה שבולים והוא טני זה 25 מפלאים את כל טשנות הארץ אשר הווב¹⁶ שאור האותות שוכנים בהם. כאשר אמר לע יעקב אכינו ופרצת יטה וקרמה וצפנה וננכה¹⁷. שכל טשנות הארץ מטוריה יי' ועוד מערב ומצפון ועד דרום יירשו אתם ויפרצו בסיד' זרווע של יעקב. וועליו הוא אומר יי' בדר ייחנו ואין עמו אל נבר. ומצאנו הכתוב מנה את מספר בני ישראל במדבר

א) א מ : והמוראה קתקשת. ב) פ : לחוויה נתונה להם. מ : לחוויה נתונה לישראל כל העולם. ג) א : ככתוב ואדם אין. ד) פ : על הארץ ודים אין. ח) א מ : את הארץ כי עבורת הארץ. ו) מ : שכל האומר לא נבראו. ז) פ : בנדר בני ישראל. ח) פ : בחנגול גוים. ט) פ : כי אין אתה מוציא בני ישראל. ז) א : הباءם מצרים ועל זה אמר. י) פ : שבעים אלה בנדר ישראל. יב) א : להחילים שבעים ואם העולם. יג) מ : לא בתמלה עכודתו. יד) א מ : חסר מן ישראל עד ישראלי. ט) פ : עמו חבל נחלתו. טו) א מ : מבפי שם חלקו. יי) מ : את כל נחלות הגוים. יר) מ : מהכתוב האלה ויהיו מכביה. כב) פ : אשר היו בתם שאר האותות שוכניות. כג) פ : למורה ועד מערב מצפון ועד דרום. כה) א מ : יופרצו בסם ומצאנו הכתוב.

¹ יורתה ליג' ביתה. ² בראשית ב' ח. ³ דברים ליב' ח. ⁴ בראשות ליה ב' ג'

⁵ אמות אי' אין. ⁶ דברים ליב' מ. ⁷ שם שם ייב. ⁸ בראשית כ' ח' ז'

טיי נצאות מטבחים ומנה אותו פעם שנית לתוכם ארכובים שנה לנצחם בערכות מואכ אהרי שכל הדור הראשון הריאוני אשר היו יוצאי מטבחים מטה כוכב וכאללה לא היה איש מפקורי טיש ואחרון הכהן אשר פקרו את בני ישראל בטרבר סיני.⁵ והוא טבחם נזקודה השנית⁶ וכן מטבחם בפקודת הראשונה. אתה לטבר מכאן שבכלו ארכובים שנה הקב"ה מוליך עמו ישראלי מטבח ויצויא מטבחים שעם טבך⁷ אתה א' מטבחים אמתו⁸ שבועלם. ואם אתה כובל מספר ארכובים מהטבר שטח אתה ילודו טישראלי סיט אתה על השובן אתה לכל ארכובים שנה וישלטו מהם עם יוצאי מטבחים ישבבים אמתו. ואם אתה מומיקח המניין הזה על שנת אלפים התש"ה לעולם שבה יצאו מטבחים ישראל מטבחים יתיה הכל ה' אלףים ר'יך שנה וזהו זטן תחית הטחים בעורת האל.¹⁰ וזה היה ר'מו' על תחית המטבחים שרטמו הקב"ה לעמו ישראלי בגרה שנור על יוצאי מטבחים לטוח במדבר כדי להחוותם י' לעמיד ולהגנשת אל'יך הארץ עם טישה ואחרון מסוף ס' ט' דור והוא נוהלים את הארץ כליה ויזובים בה עד עולם.

ואם תאמר⁹ כי אמות הועלם הם ע'ב אתה כדברי חכמי גויים יכמין ע'ב זקנים שאסף טisha טישראל עם אלדר וטידר אישר נשארו בטהנה י' ובכאן לא נמנה אתה כי אם ע' אמות ותאמר אינה הם שתי אמות הנשאות. אומריש לך כי האמתה מהם כי הוא בינו של טsha רכנו אישר הבטיחו הקב"ה שישוו בינו אמתה גדרה ההאתה הוא אותך לנו גדרו.² שהיתה מניין בינו לימות המשיח כמנין אחת גדרה ואעשה אותך לנו גדרו. והוא המשיח היה בנו לוי אשר לא התפקרו בחורן בנו ישראל יהו לימות המשיח כמנין אחת אתה. כי כן אתה מוצא מספרים אישר נפקדו בו לעבדות המשכן במדבר סיני ה' אלףים תק'ב.³ ואם אתה כובל את המספר הזה ע' פעמים יט' יהוה תיר אלף ותיר' מאות. ותמצאו עובדי עבדות המשכן מhalbום כנין חלק באחד משבעים טישראל. וישראל כבן חלק אחד משבעים יב' מאות. וכך אשר בחר לו הקב"ה את ישראל לפנוליה ולמחלה מכל אמות הועלם שהם ע' אמות או כנין ע' בחר טישראל כי לעבדתו את הלויים שהם כנין חלק אחד משבעים יב' טישראל.²⁵

ואחר שבעים דור ישילטו מיצאתיכי מטבחים עד המשיח יהיה מספר הדורות כי

א) מ': לשם ארכובים שנה. ב) פ': עד שכל הדור הראשון. ג) א': הדור הראשון יוצאו מטבחים. ד) א': לא היה איש וגוי. פ': לא היה איש מפקורי טsha ואחרון הכהן וגוי. ח) מ': בפקודה והשניות. א': בפקודה השניות במספר. ו) א': מ': שכל ארכובים שנה. ז) פ': מטבחים אמה שבועלם. מ': שטריות אמות שבועלם. ח) פ': זטן אתה מוסף על המניין הזה. ט) מ': שבה יצאו מטבחים והוא כל ה' אלףים ר'יך שנה. ו) א': רמו' שרטמו הכהן. יא) פ': כדי להיוותם לעתירה. יב) א': ולחכונוס לארכן עט טsha ואחרון סיט' דור. יג) א': ואם אמר העולך ה'ך. יד) מ': אישר נשארו בטסלת. טו) מ': נאמר לך כי האמתה האחת. טז) מ': בימות המשיח כמנין אמתה אחת. יז) פ': מע'ב אמות השני ה'יא. יח) פ': במדבר סיני תק'ב. יט) פ': ע' פעם. כ) פ': תיר אלף ו' מאות. מ': סדר אלף ו' מאות. כא) מ': כגן חלק משבעים. כב) מ': משבעים מהאותר. כג) מ': בחר בישראל. כו) פ': חלק אחד משבעים ואחר שבעים. כה) ישילטו מזאת עד המשיח. כו) מ': מספר חרוריהם.

¹⁾ במדבר צי' ס'ז. ²⁾ שכות ליב' י'. עיין ברכות ז' ע'א על הכהנים וברrios ט' י'ז. ³⁾ במדבר ד' פ'ז.

ישראל העולים מקברותיהם נטפחים שבעוותם ויהיו הלוים נטפחים;⁵ אלה אחת מהם ובני משה כמנין' אמה אחרה. ויהיו כולם ע"ב אמות ויהו מפלאים את כל היישוב ווירושם משכנות כל הארץ. ועליהם הוא אומר כי טלאה הארץ דעה' את י"י ביטים ל'ם מנסים'. ומצאניה המכוב העלי' מטספור הלוים המנויים טבן חדש ומעליה במדבר סיני נ' מאות איש ולא כל' אותם במטספור הלויים הנחננים חחת כל בכור בני ישראל. כי מטספור משכחות ננו לוי במדבר סיני אם אתה כולל אותם יהו כ"ב אלף ו' מאות². והכטוב כלל אותם כיב אלף גלבר³: והעלה מהם נ' מאות על בכורי הלוים. והתספור זהה לנון חלק אחד טע' מטספור כל הלוים. וכאשר דפריש המקומות את הלוים מתחוק בני ישראל ולא כלל מטספור עם 10 מטספור בני ישראל מפני שהוא נתנו לנון חלק אחד טע' מטספור כל בכורי הלוים מתחוק ולא כלל מטספור עם' מטספור הלוים. וכאשר י"א הפריש הלויים לנון חלק א' מע' מישראל בן בכורי הלוים לנון חלק טע' מהלוים. ומצאנאי מטספור הלוים מבני' חדש ומעליה עם בכוריים לנון חלק אחר מפני מישראל. והעוויות על הלוים מבכורי בני ישראל סוחרים מטספור בכורי הלוים כ"ז איש⁴. והמטספור 15 הזה שהוא לכ"ז מלכיות אישר שתו את כוס יין החמת טיר ירמיה⁵ אשר היה כלם כלים ואוכדים לעתיד לבוא וירשו ישראל את מלכיותם וימלאו את משכחותם. ותמאן מטספור העודשים על הלוים מבכורי בני ישראל י"ז היה רע' גן איש. ואתה מועז בתספור הזה רמו נдол על עת הגלות ועל עת הנגולה והפרות מפני שהקב'ה צוחת לפשרות את העודשים האלה ואמר אתה פדו' השלהה והשביעות והאמותים העודשים 20 על הלוים מבכורי בני ישראל⁶ בין. ואמר ולקחת חמתה שקלים לנגללה. והוא שונה בכאן חמתה שני פעמים והוא מטסיק לו פעם אחת כאשר יאמר בישראל כבשחת שקלים בע' לנגללה⁷. פעם אחת נך היה יכול לוטריט בכאן חמתה שקלים לנגללה. ומן ששה ואמר חמתה דרשנו' על הריאשונה שהיא רומות לזמן המושב בארץ מיציאת מצרים עד גלות טיטום. ודרשו' מהשנית כא 25 על זמן הגלות מחרבן בית שני עד חיות המתים. ורואה הדרון כי השלים חמתה שקלים שכל זמן וזמן מהם יהיה כטספור העודשים ה' פעמים נ'ו. ומשום הרמו הזה

(א) מ': במטספור ע' אמות. (ב) מ': במטספור אמה אהת. (ג) מ': בגמן אמה אהת. (ד) פ': דעה' כטבים. (ה) א': חסר מן ומצאנאי המכוב העלה ע' וזה מזאו מטספור העודשים. (ו) מ': העלה מטספור של הלוים. (ז) מ': במדבר סיני שיואמר ולא כלל אותם עם מטספור הלוים. (ח) מ': כי מטספור משכחת ננו לוי. (ט) מ': חסר מן בני ישראל עד כני ישראל. (י) מ': עד מטספור הלוים. (יא) פ': וכאשר הלוים לנון חלק טע'. מ': וכאשר הפריש לנון חלק. (יב) מ': טבנשות ומעלה. (יג) מ': והטספור הזה שוה מלכיות אשר שמו את כוס יין. (יז) א' מ': בני ישראל ורע' גן איש. (טו) מ': מטספור בני ישראל. (טו) א': מבכורי בני ישראל לתקחת. (ו) מ': כאשר אמר בפרש. (א) : כאשר אמר בישראל. (ט) פ': יכול לומר בשקלים. (יח) א': חסר סן לנגלת עד לנגללה. (יט) פ': יכול לומר חמתה. (כ) א': דרשנו' הריאשונה שתהא רותם. (מ) על הארשות שהוא מה בן זמן. (כא) א': מהשנית וזמן הגלות. (כב) א': הדרון ח' שלם שכל זמן. (פ) הדרון חמתה שקלים. (כג) א': חסר מן העודשים ה' פעמים עד העודשים ה' פעמים.

¹) ישעה י"א ט. ²) במדבר נ' כ"ב וכייה וליד. ³) שם שם ליט. ⁴) שם שם פ"ג.

⁵) ירמיה כ"ה טז—כ"ח. ⁶) במדבר ג' פ"ג. ⁷) שם שם פ"ג. ⁸) שמות ל"ח כ"ג.

היו השקלים אשר הם כופר כל גיטוש מחזיות השקל¹ ככתוב כל² העבר על הפקדים מחזיות השקל במשקל הקדש³. והוא חלך אחד מעשרה מסוף סדרין עודטיג' המכור להודיע שוטן המלכות והגלה יהוה בטנין⁴ העודטים מכור בני ישראל זיד' פעמים. והוא השקלים מחזיתה השקל כאשר כספ' הפלדיין נחלק לב' חזאים מחזיות טלחות ומחזיות נלות. ואם אתה כופר העודטים ה' סעמים כננד' חמשת הראישונות יהוי אלף שס"ה⁵ בוגר וכפ' הדתיים⁶. ואם אתה מוסיף מסוף המספר הזה על יציאת מצרים יעלה ביך נ' אלפים חמשת שנים. וננות טיטום הרשות היהת בשנת נ' אלפים חמשת' והוא מוסיף על המספר הזה ט"ז שנה. ואם אתה מוסיף על ננות טיטום חמשת' והוא מוסיף ה' חמשת השניות והו כב' בן אלף שס"ה שנה לעלה ביך ה' אלפיים קצ'ג' שנה. ואנו⁷ מצאנו תחית המתומים מן התורה בשנתה ה' אלפים ר'ח' י' ובינה ובין החשבון הזה ט"ז שנה כאשר היה בינוות הגלוות. ומוצא חשבון⁸ העודטים נורע מ' המספר היוצא למשעה ט"ז שנה בנוות ט' שנה בנוולה שהיא לשתייה ל' שנה. וכן מצאו התוספת במושב בני ישראל זי' במאירים בין הרמו בין הבתרים וכן היוצא למשעה ל' שנה י' בין הבתרים הוא אומר ועבדום ועתו ארבע מאות שנה⁹. וכן אמרו מטגדים אומר וטושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה¹⁰. וכן במקום הזה נתן רמו למן המלכות והגלוות ובցחו לידי משה הוסיף ט"ז שנה ט' בכל אחד מהם והוא שלשים שנה בשתייהם. ועל הרטומי היה החזר הכתוב חמשת ב' סעמים. האחת¹¹ לפדיין מצרים. והשנית לפדיין הננות הזה אשר תודה פרות' עולם בישועת האל. ועל יט' זה קרא הכתוב את הכסף בכ' שמות. בראשונה קרא אותו כספ' הפלדיום מזע אהרן¹².

ואתה יכול לדרש ממספר העודטים דריש אחר ותאמיר היו מספר העודטים רע'ג'יה כמספר רנ'ע מוחר אישר יעברו טבリアת העולם עד זמן הנואלה כי תחית

א) מ': חסר מן מחזיות השקל עד מחזיות השקל. ב) פ': וזה יתנו כל העבר על הפקדים מחזיות השקל במשקל הקדש. ג) מ': פדיון עודטים הבכורה. ד) מ': במניין העורף התבכו. ח) פ': מחזיות כאשר כספ'. ו) א': חמשת הראישונות. ו) א': אלף שס"ה ואם אתה מוסיף מ': מבונן כספ' הפלדיין. ח) א': ואם חמשת פ': מ': כב' רג'ון ונכנס'ו. י) א': מ': ואם מגאנן. ייא) מ': כ'ח. פ': ר'ח. ייב) מ': חשבון העולם גורע. יג) מ': כב' ישראל בין הרמו. יד) א': חסר מן למשעה ל' שנה עד וועל הרמו הזה. טו) מ': חסר מן שנה עד שנתה. טז) מ': ועל הרמו תהוו. יז) מ': האחר לפדיון. יח) מ': פדיון עולם. יט) א': חסר מן מ': בפרשה ויקח. יט) כב) פ': ויקח משה ובסוף הוא קורא. יט) נג) מ': את כספ' הפלדיין. יט) כד) מ': אשר היו פדיום. יט) מ': רג'ע כמספר רג'ע. א': העודטים רע'ג' מוחר.

¹) שמות ל' יג. ²) בפדרבר ג' ג'. ³) בראשות ט'ז יג. ⁴) שמות י'ב ט'.

⁵) בפדרבר ג' מ'ט. ⁶) שם שם ג'א. ⁷) בכא צויען קיד' ע'א וב'.

הטחים תהיה לחשבן^a עקב מהוחר רעד שהוא ה' אלף מאותים וששה. ומכאן אטר העודפים כלומר המתוירים העודפים על מהוחר הנאולה. וסימן על הדרש הזה כי רגע באציו חיים ברצונו^b, אטר הבחוב אם אתה ממתן לאציו וסובליך את עול הגלוות עד רגע' מהוחר אל יקשה בעיניך כי חיים ברצונו. אין אתה מרצונו כי אם 6 סיח מהוחר שהם כמספרgi מלח חיים^c. וסיח מהוחר הם אלף מאותים וחמשים ושנים כגון שנות היום הששי שהוא^d דרו של ירד אשר הוא זמן הנלות. ואם אתה מונה מהרבנן בית שני סיח' מהוחר וחסיף אותו^e על שנות הנלות יהיה לך ה' אלףים קיב' שנה אישר בה גילו סטני הנאולה ותחזר הטלבות לשנה לישועתו הנזולה. יהוה פיווש חיים ברצונו כאשר היה ברצונו לעני סיח מהוחר שחן חיים^f. 10 כן תהיה ברצונו לאחריתן בכחוב עברך יילן נבי ולברך רנה^g. אם החשיבו בעבר כחלתן ייארו לך לאחרתין^h.

ואנו באים לפרש הרטו אישר נתן לנו בראבעים שנת שעשרה אכיתינו במדרכו ומוכאים עליו ראייה מטעמים אחר ונאמר אך אתה חושב הזרות מאדם הראשון עד משה רבנו יהיו כי' דור. הופך עליהם ס' טדור העוליםⁱ מראבעים שנה לכל דור 15 מיציאת מצרים עד תחיית המתים יהיו כלם ציה' דור טדור הראשון עד דרו של טיח' בן דור. ומצאונו הכהוב מנה צויע' דור בסדר י' דברי הימים^j מן שלמה עד יב עני ס' ב' איש בשפטותם. ואם אתה טסיף על המנעים^k שם הדורות אישר מאדם ועד דור חמץ' מארם ועד עני ציה' דור. וורה לך י' בכוורו כי לא בא הכתובים בדברי הימים לטעות לך כל הדורות הם אלא לחתך רט על הנאולה שהיא כאה 20 בסוף הדורות הם. והחישוב הזה הוא כך. מאדם הראשון עד אברהם י' דור ומאריהם עד דור יג' דור^l הרי מארם ועד דור לג' דור ישאר לך לזמן הנאולה ס' ב' דור. ואתה מוצא המתים בגרמי הימים מבני דור וטבני בנו ס' ב' איש שנברנו שם בין י' בנים ואחים כדי השלמת ס' ב' דור ואלטוי' הם. בן שלמה עד יאשיהו י' ז' דור. והם שלמה. רוחבעם. אכיה. אסא. יהושפט. יורם. אחיהו. יויאש. אמציהו. 25 עזיריה^m. יהום. יהוקה. מנשה. אמון. יASHו. הרי י' ז'. ובן יASHו ארבעה יותנן. יהוקם. צדקהה. שלום. והם נמנים בראבעה דורות מפע שדי' מלכים מבני יASHו מכו שבטלכי יהודה. הראשון יהואחו כתוב ויקח עס הארץ את יהואחו בן יASHו יומליך אותו תחת אביוⁿ. וזה י' הוא יוחנן הנמנה ראשין בכאן. והשני יהוקם כתוב כה אמר י' אל יהוקם בן יASHו מלך יהודה^o.

א) מ': תהיה לחשבנו עקב'. ב) א' מ': סובל הגלות. ג) א': כמספר חווים. ד) א': אלף רץ'. פ': אלף מאותים וחמשים. ה) א': מהוחר של ירד. ו) פ': סיח מהוחר. ז) א': ומוסוף על הנלות. מ': וחסיף אותן. ח) א': מהוחר היה ברצוננו. פ': כאשר היה ברצוננו. ט) פ': ייארו לך בסופו. י) א': העלום לכל דור. יא) מ': כמספר הדורה ה' יהואחו. יב) א' מ': בן שלמה עד ס' ב' איש. יג) מ': המנימים לשום. פ': הבנים לשם. יד) א': וורה לך כל הדורות הם. מ': וורה לך כל הדורות הם. ט) מ': בן נביס ואחים. טט) א': חסר כל העניין בן ואלו הם עד הרי לך מאדם הראשון. יט) מ': ערוא. יה) מ': שר' אלפיים. יט) מ': וזה יוחנן.

^a) תהילים ל' ז. ^b) שם שם. ^c) א' ג' י'—כ"ה. ^d) רות ד' י'יח—כ"ב. ^e) מלכים ב' כג' ל. ^f) ורמיה ב'ב' י'יח.

והשלישי שלום רכוב כ' כי אמר יי' אל שלם בן יASHIHO מלך יהודה המלך תחת ישישו אביו¹, והרביעי צדקהו ככחוב ויטלך מלך צדקהו בן ישישו² תחת כנרו בן יהוקים³. כל אחד מהם נזכר מלבוכו בשם סירוש וועל זה נטו בד' דורות הריב' כ' דור. וכן יהוקם ובניהם וצדקה שניהם הריב' ב' ב' דור. וצדקה זה איט' צדקהו בן ישישו אבל צדקהו בן יהוקם אשר נזכר מלבוכו בספר דברי הימים בסוף מלכות יהוקם כצדקה⁴ מלך את צדקהו אחיה⁵. ומפני שמצואנין בכתה וצדקה בני יהוקם נחשבים בתחום המלכים זו ראים לחשון אותו כב' דורות והוא הדורות מאדם ועד צדקה בן יהוקם נ'יה דור. ונשארו מ' דор והם מטעים ברבורי הימים על הסדר היה: אסיר, שאלהיאל, מלכים, פריה, שנוצר, יקמיה, השםצע, נרכיהן, זוכבל, שבמי, משולם, הנניה, שלומית, החשובה, אוחל, ברכיה, הסדרה, ישב, חסר, פלטיה, ישעה, רפיה, ארנן, עבדיה, שכנה, שמעיה, חטוש, גיאל, בריה, נעריה, שבט, אליעני, הוקיה, עוזיקם, הוועיה, אלישיבי, מליה, יעקב, יונתן, דליה, עני. הריב' לך' כאדם הראשון עד עני צ'ה דורות. וכל מקום שנזכרנו בו אחיהם זכר מנים בפיווש כדי שהחיה מונה כל אחד מהם בדור בפני עצמה. כאשר הוא אומר וכן שמעיה⁶ ששה וכן נעריה שלשה וכן אליעני שבעה⁷. והוא משלאם צ'ה דור עד עני. ורבוחינו ז'ל' הוועינו שעני שם למשיה⁸ והוא ברבריהם אלו סוחרים אה לבנו ומגעירים אותו לדורש את מןין הקץ מהדורות האלה מפני שהוא רמו בתוך טפסטרם.

ואתה מוצא רמו על זה בברכה אישר בירך יעקב אבינו את יהודה ככתב יהודת אתה יזרעך אחיך ירד בעורף אויביך ישתחוו לך נבי' אביך⁹. תמצאו מן הכתוב הזה רמו על דור מלך ישראל שהוא י"א דור לבנים ליהודה ולדור השתחוו כל שבטי ישראל ולא מצאו שעאי יהודת היו מתחווים ליהודה כמשמעות הפסוק הזה. אבל האחד עשר מבניינו¹⁰ כמספר י"א ונותת¹¹ אשר בפסוק הזה הוא נבי' בני אבינו מתחווים לו. ככלומר הו"א מבני נמנין היבות הפסוק הזה יש לך¹² ב"א. ושנה את הרמו הזה בפסוק אישר לאחורי¹³ ב"ב. נור אריה יהודת מטרוף בני עלית¹⁴ כרע רכז באירה ובבלאי מ' יקיטנו¹⁵. ובפסוק הזה כתוב י"ב היבות כמספר הדורות מיעקב אבינו ועד דור. וכן הוא אומר כאן בני כלומר המלך הזה הוא הייב' לי לבנים. וממן מארך בני עלית י"א אותן כי הוא ה"א לבנים ליהודה בן יעקב ויהודה עולה לפלוכה וייצל מטרוף שאל אשר זהה מבקש אותו להטינו. ובפסוק תני' אומר לא

א) מ': צדקותו בן ישישו מלך יהודה. ב) פ': חרי בדור. ג) מ': את צדקותו אחוי תחתינו. ד) מ' פ': בני דורות. ה) מ' פ': בן יהוקם דור. ו) מ': שבמי זוכבל. ז) מ': פריה. ח) א': חסר כל העין הזה מון וכל מקום שנזכר בו אחיהם עד ואלה רואה מכל הטעמים אשר נזכרנו (עט/or 88). ט) מ': ובי' שבמי שלשה וכן נעריה שלשה. ע) מ': וכן נעריה וכו' י) מ': ישתחוו לך בני אמך. יא) מ': במשמעות הפסוק הזה. יב) מ': כמספר י"א תיבות. יג) מ': חסר מן תיבות עד התיבות. יד) בכתב יד פ' נ круע כאן חצי הרף העלון ונחרט מן בני אבינו מתחווים לו עד ואלה חרוכן שללה. טו) מ': יש לך בא. טו) מ': בב'. יי) מ': בני עלית ובספק חזות.

¹⁾ שם שם י"א. ²⁾ שם ל"ז א. ³⁾ רבי הימים כי ל"ז י. ⁴⁾ דברי הימים א' נ' ב"ב—כ"ה. ⁵⁾ תנחותם פרשת תולות. ⁶⁾ בראשות מ'ט ח. ⁷⁾ שם שם ט. ⁸⁾ פגלה הפטגלה.

ישור שבט מיהורה וטבק מכנן רגליו עד כי ינוא שלחה ולו וקחת עטוי¹. והוא גלה הרמו ופירש ואמר כי אין הנשיאות כי אם בשכטו בלבד. לא יstor שבט מבן רגליו לא תהיה נשיאות טבנתה על שבט אחר עד כי יבא שלחה עד אשר יחוב שלחה. יהיה פירוש יבוא בכך יחוב או יסתר. משען ואתה תבוא אל אביך². ג' ואחר חרבן שלחה יקחת לו עטוי יכוננו ישראל לחמליך את דוד. ואנו מוצאים טלנות דוד בחברון הותה אחר י"ד שנה לחרבן שלחה ומספר חינות הפסוק הווה י"ד חינה. וחרבן שלחה היה בשנת שמת עלי וכשנה ההיא נתמנה שפואל הנביא והו ימיו י"א שנה עד טלנות שאל ומלך ישאל ב' שנים ואחר שמת שאיל מלך דוד³. נמצא טרבען שלחה עד טלנות דוד י"ד שנה במספר חינות פסוק לא יstor שבט. ועוד שאחוה מזע דוד מלך על ישראל בן ל"ז שנה כנחותם בן שלשים שנה דוד במלכו ארבעים שנה מלך בחברון מלך על יהודה שבע שנים ושישה חידשים ונירוחלים מלך שלשים ושש שנים על כל ישראל ויהודיה⁴. יהו שינוי בשטף על ישראל ל"ז במספר י' פסוקים אלו מן יהודה אתה יודע אהיך עד יקחת עמים ל"ז חינות במספר שנחווי של דוד ביום מלכו על ישראל. ככלומר משיקת 15 לו עמים יהיה בן ל"ז שנה. ויהו כל החותמים האלה רמז על טלנות דוד.

ואני חמה מרבעים וחכמים>Showers עד כי יבא שלחה רמז משה בן דוד⁵. ואיך יהוה יעקב אבינו רומו לבני רמו הנאותה הבאה אחר הגלות האדריך הזה ולא יהיה מקרים להם בהחלתה רמו הנאותה המוטלת והטלנות הנורול הבא להם ראשונה על ידי משה רבנו ובאחרונה על ידי דוד מלך. אבל הראוי והגבון שייהו יעקב 20 אבינו מודיע ליהודה נב', פסוקים אשר אחריהם רמז על המשיח. ואתה מזע במספר החותמים אשר בפסק אוטרי לנגן עיריה ולשרוקה⁶ בני אחותנו כנס בין לבשו וברכם עננים סותה ובפסק חכילי ענין מין ולמן שנים מהלב⁷ י"ח חינות במספר הטלנים מבני דוד ומבי נינו מן שלטה עד יכינה בן יהויקים ותודה כל חיכח ותיבה רמז על כל מלך וממלך מהם. ותמצוא הפסוק חכילי ענין מין רמז על המשיח; 25 מפני שהוא אומר לאשר חכילי ענינים וזה נזון טעם צבע אדרום הדומה לדם. ככלומר הטלנות הראשונה אשר יהוא כענין אשר בראש יהוה בה מלחמות ודם ככבודם כיבם בין לבשו וברכם ענבים סותה. רמז על דוד אשר היה בראש הטלנים אשר אמר לעלי הכתוב לא אכנה הבית לשמי כי דמים רכים שפכת ארץ להני⁸. ועל זה אמר בראש הפסוק האחרון חכילי ענום שהיא מלכות דוד הראשונה ובכוסתו 80 הוא אומר ולמן שנים מחלב על טלנותו השנית אשר נאמר בה ודור עברו נשיאט להם לעולם⁹. תהיה הטלנות הוו השניות לבנה בחלב. ותצא בחתומים האלה רמז

א) מ': יבאו שלחה וויא גלה הרמו. ב) מ': נשיאתו טבנתאות. ג) מ': יוככו ושראל. ד) מ': דוד מלך בן ל"ז שנה. ה) מ': בחברון מלך שבע שנים יהו שננו כשבכלן. ג) כאן חסר עיר בכחוב ד' מסני הקרע מן של דוד ביום מלכו עד לאשר חכילי ענום. ג) מ': ולשרוקח ובפסק חכילי ענום י"ח חינות. ח) מ': בענום אשר הוא בראש. ט) מ': גנו לחם לעולם. י) ס': ותמצוא הארץ רמז.

¹) בראשית מ"ט י'. ²) שם ט"ז י". ³) סדר עולם ובא פרק יג. ⁴) שפואל ב' ח' ד' ו' ⁵) בראשית רבא פרשה צ"ח סימן ח'. ⁶) בראשית ט"ט י"א ויב. ⁷) דברי חכמים א') פ"ב י'. ⁸) וחוקאל ל"ז פ"ה.

על המלכות הראשונה ועל הנאולה הבאה לאחרונה. וכי יודע אם יש לכל שמות הדורות ושמות המלכים האלה רמז על הכתובות שאין אלו וכולם לטעור על סורן. ואחתה רואה מכל הטעמים אשר נוצרו ענן הישועה והחיה המתים טן תורה ומן שאר חכמי הקודש בפיווש. אתה יכול להוציא כל החשבון והוא טפושת אם בחוקתי מן או חרוצה הארץ את שבתויה.¹ ומן ויסרתי אתה אפ' אני שבע על 5 הטעמים². אלא שלא ראוי להאריך בפרשנוש מפני שהוא מפורש בספרדים וברכמ' מהחאים³. יקשה לך שאתה רואה רוח הרשות מוציאות אל היה. אלףים קי"ח וזה אלפים ר'ח' וייה עת ארוך בעיניך כי זה אינו נאה לך אבל הרי כותח ביזירך ומיחל ליישעתו 10 בכל יום כי הוא יכול להחיש אותה. וייה מוחיק בירך כי הנאולה והממלכת קורתה להחית המתים ואותות הנאולה קורתם לנאולה. וכל העתים האלה איןך יכול לחתם בהם זמן קצוב טען כחובים רכמים שניהוגים לכל עניין מהם זמינים מתחלפים שאינם שווים כאשר ראות בשעריהם אשורי עברו. והקב"ה יחייש לעמו ישראל טובה ויושעה בכל עת ועת מהם ובסוף הכל יטלא את טובתו ויוהה את מחיינו ויקי"ס לנו את דברו הטוב אשריך דבר לנו ככהוב ושב יי' אלהיך את שבותך⁴ ורוחטך ושב וככזך⁵ 15 טכל העמים אשר הפשיך יי' אלהיך שטה. וככהוב אם יהוה נדחק בקעה השטמי' טשם יקכץ יי' אלהיך וטשם יקחך. וככהוב והביאך יי' אלהיך אל הארץ אשר ירשו אכוהיך וירושחה⁶ והבטיך והרכך מאכוהיך.⁷ וראויים הזוח כל הראות אשר עברו להכזיק לנו אלא מפני שרואיתך דוב המדברים על הקץ מבאים בו ראיות מספר דניאל⁸ ווואים שהקץ טהורש כי יותר משאר ספרי קבלה ראייתי לחותם את השער 20 הזה ולפתוח השער אשריך לאחריו בחקירת הקץ מספר דניאל בעורות האל ויושעתו.

(א) גם כאן חסר בכתיב יד ס פגעי הkrען מן ונאתה רואה מכל הטעמים עד כאשר ראות בשעריהם שנבראו. (ב) ס: בשעריהם והק' יהי'. (ג) מ: וותקיים בנו דברו הנובע. (ד) א: דברו הטוב ושב יי' אלהיך. (ה) א: ורחתך גו' וראוים היה. (ו) מ ס: בקצת החכים וגוו'. (ז) מ ס: וירושחה גו'. (ח) מ: וראוים כל הראות. (ט) א: מספר דניאל שחקן בפרשנוש נג. (מ: שחקן בז'ותה. (י) מ: ראיות לחותם. (יא) א מ: השער לאחרוני.

¹) ווקרא בז' ליה. ²) שם שם כ'ת. ³) דברים ל' ג'—ה'.

השער הרביעי.

רוב החוקרים על הকץ הם מומכים על ספר דניאל. ואני אומר כי דבריו דניאל ודבריו שאר הנביאים ואע"ט שהם נתונים רמו על הকץ או מפרשיהם אותו לא היה כוונתם לדבר עליו אלא שבא להם זכרנו אגב גוריא מפני שהקץ מסור היה למשה מסני וידוע לכל הנביאים והכמים וסנהדרין בקבלה תפ"י משה. וכן כתוב בדניאל 6 כי סתומים וחותמים הדברים עד עת קץ^א. סתומים וחותמים הם בתורה עד שיתאפשרו בקרוב עת הקץ. והקב"ה רמזו את הסוד הזה בתורה ונביאים אש"ר היו אחריו משה כלם היו מתנבאים על המאורעות^ב והאותות ומנגה כל הפלויות המשולות^ג על ישראל כל ימי הגלות והוא מתנבאים על סימני היושעה ואותותיה 10 ונגרר עמהם עתה חמנה כאשר עשה ישעיהו שהוא מתנבא על אומה ואומה ומלכות מלכתחילה אין יהיה הקב"ה נסוע מזמן וכמו כן מתנבאו ירמיהו ויחזקאל עליהם וכלי אחר ואחר מהם היה מתנבא על סימני היושעה ואותותיה כדי שייהו ישראל בזון שודאים הטרעון הבאתי על האומות יזרו ויאטינו וויסטו בטהותם ותקוה על היושעה הבאה להם. כמו כן היה דניאל מתנבא עלי הפלויות שהיהו מושלות על ארץ ישראל כל ימי הגלות ואיך תהיה מלכותם נרתמת ותחזור המלוכה לבעליה. 15 ומתקף סירוש מתNEG המפלויות האלה אלו מוצאים טספרא^ד הקץ ועתו כישאניב^ה מונים הקץ היוצא מן הדרך הזה ומלוחים אותו אל הוקץ הגנבר בספר דניאל אם יסייעו מן השמים.

וראיתני לאחד מחייב הרור אשר הוא מדברים על הוקץ שהוא סבור^ו להוציאו מן הכלוב הזה. שבועיים שביעים נחתק על עטך ועל עיר קרוש^ז. והכתוב 20 היה איט מרכך על קציו הנגולה אבל הוא מודיע לדניאל בכל הפרשה הזאת זמן תרנן הבית נאחורונה והשכועים הנזכרים^ט בה הם מגלות בית ראשון עד גלות בית שני. כי דניאל לא היה שואל ומסיל תhana על קץ הגלות הזה אבל היה מתחנן לפניו השם על קץ גלות בית ראשון^י כי יהוה סבור כי^י קציו כבר נשלם ונגמר אשר הוא אומר בשנת אחת לדריוש בן אחשוריוש מזען מדי אשורי הוטל על

א) א מ: חסר מן עת קץ עד עת קץ. ב) מ: ועל המאורעת. ג) מ: המושל על ישראל. ד) מ: ועם מתנבאים. ה) מ: ומלוות מלך יודהה. ו) פ: וכל אחד מהט. ז) א וכל אחד ואחד מהם מתנבא. מ: מתנבא. ח) מ: הטרעון הבאתי על האומות. ט) מ: בטחון טוקתו. י) מ: על המלוכה שהיהו מושלים. א: שהיהו מושלים. יא) מ: ספר הקץ. יב) א: ואנו טוני. מ: וכשאנו טוני. יג) מ א: וראיית מוחכם תהור. פ: וראיית לאחד מהכמי ישראל. יד) מ: שחיית סבר למתיא. טו) מ: על הוקץ הגלות. טז) א: הגוכרים הם מ: הגוכרים בהם. יז) א מ: צוית מתחנן על קץ. יח) מ: בית ראשון שני סבר. יט) א מ: כי כבר קציו נשלם. כ) מ: אשר המלך על מלכותו כשרימת. פ: אשר המלך על נשדים.

^ו) דניאל רב טר. ^ז) שם ט' כיד.

מלכות כשרדים¹. והוא דרוייש המולך אחר בלשאצ'ר². כתוב כי בלאו קטיל בלשאצ'ר מלכ'א נשדאה ודרוייש מראה קביל מלכחות³. ובעה מלכוות נשלם למלכות נוכדרנאצ'ר הרשע שביעי⁴ שנה⁵. והוא שאמר דניאל בשנת אחת למלך אני דניאל בינותי נספרים⁶. והספרים מכאן מלשוח סדר שהוא מןין. כאילו אמר בינותי בימי הטלכיות או בשנות הטלכיות מצער הושיט אשר אטרוי⁷. ומצוא כי מלאו 6 לככל ע' שנה בסוף טלכות בלשאצ'ר מן הדרכ' זהה. מנה למלכות נוכדרנאצ'ר לסני חרבן הכהן י"ט שנה כי שנת מלכוות הימה⁸ בשנה ד' למלכות יהוקים כתוב הרכבר אישר היה עלי יומתו על כל עם ירושה⁹ בשנה הרביעית להיווקים בן אישתו מלך' יהודיה היא השנה הראשית לנוכדרנאצ'ר מלך' כל¹⁰. נשאר א' למלכות יהוקים חי' שנים ולמלכות יהוקין וצדקו י"א שנה הרוי י"ט שנה שלמלך נוכדרנאצ'ר לסני חרבן הבית. כבתוכו ונחרש החתמי' בשעה לחידש היא שנת תישע עשרה¹¹ שנה למלך נוכדרנאצ'ר מלך' בכל בא' נוכוראדן רב מנהים עבד מלך' בכל ירושלים וירושוף את בית י"ו¹². ובשנה אותה נתיר הבית וממלך נוכדרנאצ'ר אחר חרבן הבית כי' שנה כתוב ויהי בשלשים ושבע שנים לגלות יהוקין מלך' יהודיה בשנים עשר חדש בעשרים ושבעה לחידש נושא אויל מטורך מלך' בכל בשנת' י' מלכו' את ראש יהוקין 15 מלך' יהודיה מבית כל¹³. הרוי מלחות' יהוקין עד חתלו' מלכות אויל מטורך ל' שנה. הוצא שם י"א שנה למלכות צדרקו ישייארו כי' שנה שלמלך נוכדרנאצ'ר אחר חרבן הבית. וו' לפניו חרבן הרוי ט'יח שנה. הוסף עליהם כי' שנה למלכות יה אויל מטורך. וו' שנים למלכות בלשאצ'ר. כאשר דיא מסורש בסדר עולם¹⁴. הרוי לך ע' שנה. וחטצא דרוייש מלך' אחר ע' שנה למלכות נוכדרנאצ'ר. כתובו ועבדו 20 הנום האלה את מלך' בכל שביעים שנה¹⁵. וכיزادה דניאל שלמלטה יירטיו אמר בנכואתו כי לפ' מלאת לבכל שביעיט' שנה יש אפקך אחכם¹⁶. כי להחנן ולהחפכל ולבקש רחמים לפני המקומ. והכהובי' הזה אשר בכפר ירטחו הוא רטו על שתי גאות. כי כן כתוב כירמי' וזה כמלאות כי' שביעים שנה אפקך על מלך' בבב' ועל הגנו ההורא אמר יי' אח עונס ועל ארץ כיאדים ושמתי איזובכ' לשפטות עולם 25 והכatoi על הארי' ההיא את כל'ם דברי' אשר דברתי עליה את כל הכתוב בספר הזה אשר נכא ירטחו על כל הגוים כי עבדו ייד' בס' נס המת גוים רבים וטלכיט גודלים

א) א': אחר בלשאצ'ר ובעה מלכוות. ב) מ': ע' שנים. ג) א': בגין חסר בכתב יד א' כל העין מן והוא שאמר דניאל עד כאשר הוא מפורש בסדר עולם. ד) מ' פ': שאמר דניאל בינותי בספר. ה) מ': בלשון ספר. ו) מ': אשר אמר ומצוא. ז) מ': שנת מלכוות חית. ח) מ' פ': אל יומתו. ט) מ': על כל עם ירושלים בשנה הרביעית. י) מ': בין יאשיטו היה חשנה הרשותת. יא) מ': נשאר ומלבות. יב) מ' פ': שנת תשע עשרה מלך' נוכדרנאצ'ר מלך' נוכוראדן רב מנהים ובשנה זו. יג) מ': מלכות יהוקין. יד) מ': מלכות יהוקין. טו) מ': עד חתלה אויל מטורך. טז) מ': שלמלך אחר נוכדרנאצ'ר. יז) בסדר עולם כתוב: כ"ג שנה. יח) מ': כ"ב שנה אויל מטורך. יט) מ': שבעיט' שנה שאפק את. כ) א': וחכוב באספר רומי'ו. כא) מ': במלאת לבכל שביעיט' שנה א' ע' ב' ועל הגנו היה את עונת. פ': ועל הגנו ההורא את עונת. ככ) מ': ושמתי אותם לשכטה. מ': אותה לשכטה. כג) מ': את כל דברתי על. כד) מ' פ': כי עבדו המת.

¹⁾ דניאל ט' א'. ²⁾ שם ח' ל' וו' א'. ³⁾ שם ט' ב'. ⁴⁾ יומתיה כיה א'. ⁵⁾ מלכות

כ' כיה ח' וט'. ⁶⁾ שם שם כ"ז. ⁷⁾ פרק כ"ה. ⁸⁾ ירטחו כיה י"א. ⁹⁾ שם כ"ט י".

ושלטתי להם כפעלים וכמעשה ידיהם¹. אתה רואה מן הכהוב הזה שהקכ'ה היה
סוער טכל הנויים כמלאת שכעים שנה ויהיה טשלט למלכים גודלים ונויים ריבוט
בפעלים וו יהיא ב' הגנאה אשר הוא עוקם מן האומות. והוא מונה את כל האומות
אשר הוא עתיד להגנום מכם ככחוב קח את נס² היין החמתה הזאת מידי והשקייה
אותו את כל הגוים אישר אגבי שלח אוחך אליהם³. וככתוב ואקח את הרכס מיד יי'ז
ואשכח את כל הנויים אשר שלחני יי'ז אליהם⁴. ואחר כך ה' הוא מונה אותם ומתחולל
בירושלמי זוהי מניינם הסודור בספר יורטינה. את יורשלים. את פרעה מלך מצרים.
ואת כל הערב. ואת כל מלכי ארץ העוז. ואת כלט מלכי ארץ פלשדים. ואת
אשקלון. ואת עזה. ואת עקרון. ואת שאריות אשדוד. את אדרום. ואת מואב. ואת בני
עטון. ואת כל מלכי צר. ואת כל מלכי צידון. ואת מלכי האי' אשר בעבר הים. את
דרן. ואת תימאי'. ואת בת. ואת כל קצוצי פאת. ואת כל מלכי ערב. ואת כל מלכי
הערבי'. ואת כל מלכי זמרי. ואת כל מלכי עילם. ואת כל מלכי מדין. ואת כל
מלך הצפון. ואת כל הפטולניות הארץ. ומלך' י' שרך ישחה אחריםם⁵. וששך
הוא בכל בנימטריא. וחטמא שהוא מתחילה בירושלים וטסיים וככלי' כאשר הוא
15 אומר בסוף הגנואה כי הנה בעיר נקרא ישי' עלייה אגבי מהלטו להרעה ואחט
הגנאה חנקו לא חנקו⁶. יהוה הקכ'ה נוקם נקמה עמו מכל הנויים הגנאים לטעלה
על הסדר הסודור בנגואה הזאת. וכאשר השקה את פרעה אחריו יורשלים בן חוכה
מטרים תיכף דרכן יורשלים ככתב הגני נותן את פרעה חפרע מלך מצרים ביד
איובי'ו ובר מכך נפשו כאשר נתית את צרכיהם מלך יהודה' בר נוכראצ'ר
מלך' לבן אויבו וטבקש נפשו⁷. וככתוב ולא הויסיף' עוד מלך מצרים לצאת מארצ'ו
כ' לקח מלך לבן מנהל מצרים' עד נהר פרת כל אשורי' הודה למלך מצרים⁸.
וכאשר פרעא טמטרים אחריו יורשלים בן יפהע מלך אומה ואומה על הסדר עד
השלמת כ' אומות הגנאים בכ' לטעלה. ויהוה בין נקמותו מאומה אחת עד שישוה
מתגנום מתחורת ע' שנה ככתוב והיה ביום ההוא ונשכחתי' צור שביעים שנה כימי
מלך אחד טקע שביעים שנה יהיה לזרע בשירת הגונה⁹. וככתוב והיה כמלאות שביעים
שנה אפסך על מלך לבן ועל הגוי ההוא¹⁰. ובסוף הוא אומר את כל הכתוב בספר
זההבד אשר נגא יורטיה על כל הנויים¹¹. לפרט כי כאשר הוא ימי מלכות בכל ע'
א) מ: וזהיא משלחה למלכים גודלים והווים ריבוט. ב) מ: וזהיא הגנאה אשר הוא
נקם סן התהומות. ג) א) מ: את נס יין החמתה והשקייה את כל הנויים. ד) א) מ: את
כל הנויים האלח ווארך בך. ה) מ: ואחר כך מונה. ו) א): הscr סן ומתחילה יורשלים עד
ומתחילה יורשלים. ז) מ: וזהיא מניינם הסודור בפי יורטיה. ח) מ: ואחת כל העורבה
ט) מ: ואחת כל ארץ פלשדים. י) מ: ואחת מלכי הארץ את דרן. יא) מ: ואחת היוכן.
יב) מ: ואחת כל מלכי הערב ואחת כל מלכי הערב. יג) מ: מלך ישחה אחריםם. יד) א):
חרס כל הענין סן כאשר הוא אומר בסוף הגנואה עד והווכיר כ' אומות על הסדר. טו) מ:
אנכי מחל ואחות הגנתה תנתק לא תקנו. טז) מ: ביר אויבו וטבקש נפשו. יז) מ: מלך
יודהה וכותבו. יח) מ: ולא הויסוף מלך כארצ'ן. יט) מ: הscr סן בערדים עד סצרים.
כ) מ: כל אשר לנצח. כא) מ: ונשכח צור. כב) מ: הגנאים לעיל ויהוה נקומו
מאומה אחת עד שתהייה מתחורת. כג) מ: ונשכח צור. כר) מ: בספר על כל הגוים.

¹⁾ ירמיה כיה י'ב—י'ג. ²⁾ שם שם פ'ז. ³⁾ שם שם י'ז. ⁴⁾ ירמיה כיה י'ח—כ'ג.
ט) שם שם כ'ז. ⁶⁾ שם פ'ז ל'. ⁷⁾ מלכים ב' ב'ד ז'. ⁸⁾ ישעיה כ'ג ט'ז. ⁹⁾ ירמיה
כיה י'ב. ¹⁰⁾ שם שם י'ג.

שיטות גן יהונתן ימי שאר המלכויות וחויר כ"ז אומנות על הסדר. וכשהאתה מותן לפניו מלבטים שהחשקנו את הטעות ע' שנה לכל אחד יהיה מספר השנים אלף תח'א. ואם אתה מונה הטעותים הראשיים מלבדות נוכחות נוכחות נאוצר אשר היהת י"ט שנה לפניו החרכו יישלמו בשתם ה' אלפים ר'ית. ואם אתה מתחילה למנות אותם מחרכן הבית יהיו נשלים בשתם ה' אלפיים רב'ח'ין. וכן סכורים שבאותה משתי שנים אלה היהת י' פחתה בפמיט.

וano מוצאים אלו היבטים שנה שבhem היהה הפקודת נכחו כי לפא' מלאת לבכל ישבותה שנה אפקוד אחכם¹ החילו בחישבונם מי מקומות. ראשונה התחלו למלבות נוכדנאות ונשלטו שבעים שנה² בשנות אחת לדריש המדי. וזהו³ היה חישון דניאל בכהוב בשנות אחת לדריש בן אהשורוש מזורע מד'. וכחוב⁴ בשנה 10 אהת למלבו אני דניאל בינווי בספריהם.⁵ והשנייה היה נמנים מלוח יכינה והחשבון היה נשלם בשנות אחת לברוש. כתוב ובסנתה אחת לכורש מלך פרט לכלות דבר יי' מס' רמייה⁶. והשלישית היה נמנים מילות צדקהו כישובכתה⁷ העיר ונשלם החשבון היה בסנתה שנות לדריש ממלך פרט. כחוב⁸ בשנות שנות לדריש יהי דרכר יי' אל זבריה⁹ בן בריה בן עדו הנכיא¹⁰. ובנמואה הזאת הוא אומר עד מת' 15 אהתי לא תرحم את ירושלים ואת ערי יהודה אשר עזמת וזה שבעים שנה¹¹. ותראה מכאן שבסנתה שנות לדריש נשלטו ע' שנה וכשנה הזאת המחוקן אמותינו לבנות הבית אחר שהוה בטלה כחוב¹² באדרין בטלה עכידת בית אלהא די בירושלם והווות בטלא עד שנת תחין לטלאות לדריש מלך פרטיה¹³. כל החשובות האלה היו לבניין בית שני ואין לך מקום רביעי שאתה יכול למנות מטהנו וויצויך אל בנין בית 20 שני. אבל יי' יש לך מקום רביעי שאתה יכול למנות מטהנו וזהו מוציאך אל זמן החשיות ותהיית הפתחים כי אין הוא אומר כי לפא' מלאתיך לבכל שבעים שנה אפקוד אחכם. ובכל הוא ששהק השווה בסוף המלכים כשים לאוכא לא לשתיו ע' שנה אפקוד אחכם ויהיה זה רטו להחות הפתמים. ויתחxon הפתעם הזה בירך מני' הורשה הו עצמה כי הוא אופר בהחולחה בכ' אמר יי' עצמאו אלהי ישראל לכל הנולא אשר 25 הנליות מירושלים בכליה בע' בחסיד ושכו ונטהו גנות ואכללו את פרון קחו נשים

או ט: חמלכיות ושבאותה נתנו. ב) מ: הי אלף ר'ת. ג) א: חסר מן ואנו. ד) א: חותה הבקיריה החיה. ה) פ: שבעים אלף אהבה. ג: שבעים שנה מהחיה ביחס לשבועות מ' בקומות. ו) מ: ונשלמו שבעים בשנה. ז) א: וזה מ: זה הוא הדבר החשוב. ח) א: החזן דנאל והשני הוא נמייס. ט) ב: כי א' מ' לפלאן. י) מ: בשנות אתם לרוחות כבוחות בשנות אחת לרוחות מלך פרט לכל דבר י'ו. יא) א: מגילות עדרות נונשלם. יב) פ: לרוחות הפרס. יג) א טלק פרט אשר היה דבר י'ו. יד) מ פ: לרוחות טלקל פרט. טו) א: אל וכורחו ובגונאה החואת. מ: אל וכורחה בן עדשו. טז) א מ פ: עד והרשות לא תרחם. יז) א: ככובות ובטילת עברות בית אלהא רביורשלא וחוה בטילה עד שנת החרותין לרוחות מלך פרט. יח) א: חסר כאן כל העין כלו מן כל החשכנות האלה עד וההחשבון הראשון אשר חשב וניאל. יט) מ: אל בנין בית אבל וש' לר. כ) מ: כי לאי מלמלה לבניך שבעיט שנה ובכל הוא שך. כא) מ: בשיםלא לשותה. כב) מ: מן הפרוש בתה. כג) פ: כי כה אמר י'ו אלהי ישראל. ס: כה אמר י'ו אלהי ישראל. כד) מ: בין יהשבו ונכון בגות ואכלו פרוטים فهو נאים והולמים בנים.

¹⁾ יומתיה כ' ט' ז', ²⁾ דניאל ט' א', ³⁾ שם שם ב' ⁴⁾ עזרא א' א', ⁵⁾ זכריה א' א'.

⁶) שם שם י"ב. ⁷⁾ עזריא ד' ב"ג.

והולדו בנים ובנות וקחו לבניים נשים ואות בניו לאנשיים^א וחלרנה בנים
ובנות ווכו שם ואל חטטו^ב. ושאר הטרשה^ג אשר הוא מצוחה בה להחיש בכבלי
יישוב שהוא עורף על שבעים שנח כי הולות בניים ובני נוטית^ד שדות וברושים
ונדרול ורבוי אינו נאמר על שבעים שנה בלבד. וכן ראיינו בכאן בית שני כי בכם
טישראל נשארו בכבלי ולא עלו עם זרובבל אבל ישבו בה ונדרול ורבו ברבר י'ז'.
ותהיה אמר שירטחו כתוב לאנשי הנלה מקשר בכ' הגאותות תחולת הוא אומר
כי לסי מלאת לככלי שבעים שנח אפקדר אתכם והפקידה הזאת התחה בנין בית
שני. ואחריו הוא אומר כי אני יודעת את המחשכה אשר אנכני חשב עליכם
נאם י'ז' מהשבות שלום ולא לרעה לחתם לכם אחרית ותקה^ה. והוא זכר בפסוק
10 הוה מחשנות ב' פעם הטחנות טחננות שלום האחת לגולה ראשונה,
והשנית לעמך לבנו והיא' האחרית והתקה אשר היא החית המתו ובה באחרית
הימים. ועל ימות המשיח הוא אמר וקרatoms אותי' וhalbת והחפלות אליו
ושמעתי אליכם ובקשתם אותו ומצאתם כי תדרשו בכל לנכסם י'ז'. וישראל יהו
דורשים את י'ז' בכל לבכם ובכל נפשם ביטות המשיח כשהקיה טסור את יציר הרע
15 מן העולם נכתוב כי זאת' הברית אשר אברות את בית ישראל אחר הדיטום הדם
נאום י'ז' נתחי את תורה בקרבתם ועל לבם אבתנה והייתי להם לאלהם והטה יהו
לי לעם ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו אה י'ז' כי ככל
ירעו אוחז למקטנם ועד גבורם נאם י'ז' כי אפשר לעונם ולהחטאיהם לא אוכר עוד^ו,
וthon שאמור בכאן כי תדרשו בכל לבכם י'ז' כלכם תהוו מלאים המכמת ויראה.
20 ותודה מה י'ז' מבין בראש הפרשה הוא מדבר על בית שני וסופה לעוזר לבוא.

והחובן הראשון אשר חשב דניאל הוא הקרוב בחשיבותו לשבעים שנה אשר יט'
אין קרוב טבנו. והקב'ה השיבו בחשכון ארוך. כלטור אל המה כי יש השכונות
ארכות טחובן בכתב שבעים שבעים^ז נחחק על ערך ועל עיר קרש^ט. אלו
השבעים אשר חשבה והחפה עלייהם אינם שבעים שנה אלא שבעים שבעים כי
25 אם כי אני מאמין לכל אמות העולם שבעים שנה ואחר כך אני נפרע מה אין עמי
ישראל אך אני מאמין להם שבעים שבעים. ושם נחן לו רמו לגולות בית שני
וחתם את הגואה ברומו על הגולה והוא שאמר י'ז' ועד כליה ונחרצת חך על שומט^ו.

ב) מ': חנו לאנשיים ורכו שם. ב) מ': שאר הפרשה הפרשת אשר הוא מצולחה בה
ג) מ': גונטו שדות וברושים. גודול ורבו אינו נאמר. ד) מ': בדבר י'ז' צבאות. ה) מ':
שבעים שנח והפקידה הזאת. ו) מ': כי אני יודעת. ז) מ': אשר אני חשב בחשיבות
עליכם לשלוט. ח) מ': ווילר בפסוק הזאת. ט) מ': האחד לנאל ראשונה. י) מ': וזה
האחרית ותקה. יא) מ': וקרatoms אליו וhalbת. יב) מ': בכל לבכם ובכל נפשכם.
יב) מ': כי זאת תבנית אשר אברות את בני ישראל תבוני תימות להמתה נאם י'ז' נתחי
את חורוחי בכם זה לה' לאלי' וזה. י'ז' לי לעולם ולא ילמדו ע' אי' ר' וא' א' לר' וזה
י'ז' כי כלם ירע' או לא' רעו' ג' וא' י'ז' אם לעין ולחות לא עה עה. יד) מ': בכל לבכם
ובכל נפשכם. יט) מ': ותודה מה ראש הפרשה. טז) מ': אשר קרוב און ממנה. יז) מ': כי אם מאמין.
יט) מ': עד כל ונחרצת.

^{א)} י'ז' יוסט כ' י'ז' ד'—ז'. ^{ב)} שם שם י'ז'. ^{ג)} שם שם י'ז'—ז'. ^{ד)} שם לא'—ז'.
ל'ז'—ל'ג'. ^{ט)} רמי'ל מ' כ'ז'. ^{ז)} שם שם כ'ז'.

ולודיניאל הכל' זאת לא נגללה סדר הרכב ואע"ט ישיהה רמו הנלות ורמו הנואלה נתנו לו בחזון אלא שלא הבן את הטו"ר בכתביו דיאשוחם על המראה ואין מבן¹. והכובוכ הזה הוא חתימת החזון אישר² אטר במלחלו בשנת שלוש לטלבות בבלשאצער הטלך חזון נהאה אליו אני דנאיל³, והשנה הזאת הוא סוף מלבות בלשאצער⁴ כי נ' שנים טלק ולשנה הבאה אחר החזון⁵ זהה תפלתו של דנאיל וכשנה היהו⁶ גנטרייה מלבות כסדרים והחילה מלבות מדי ופרט⁷.

ואתה מוצא בחזון היהוי רמו על גלות בית שני מן המכוב הזה ועד שר הגאנא הנגיד ומטנו חורם התמדד והשליך⁸ מבחן מקדשו⁹, והוא זרבנן בית שני שבבו בטל התמדד ונחרב בית המקדש וטפני וזה התחילה בראש החזון בטלבוי מדי ופרט¹⁰, ואחריו הוא¹¹ בפני הבית כתוב האיל אשר ראייה בעל הקרגנים מלכי מדי ופרט¹¹, ואחריו הוא זורר מלך¹² יון כתוב והצטיר השער מלך יון והקרן הנגדולה אשר בין עיניו הוא המלך הראשון¹³. זהו אלכסנדרוס אשר נמלך מלכו אחריו מותו לארכעה חלקיים. ובאחריות מלבות שהוא מלבות רומיי הרשות הרבה הבית. וכן הוא אומר ובאחריות מלבות כהחים הפטושים¹⁴. וכסופה הוא אומר והשחת עצומים עם כי קודשים¹⁵. וזה רמו על חרבן הבית אשר זכר אותו בחזון ואמר והישליך¹⁶ מבחן מקדשו. ושמי' הוא¹⁷ נתן רמו ליטן הנלות כתוב עד מתי החזון התמדד והפשע¹⁸ שוטם תה וקדש וצבא טומס¹⁹. כלומר כמה יהוה²⁰ ומם התמדד והפשע וזהו עטיחת בית המקדש. ואמר זכבא מרמס על ישנה בדור לפניו ואמר תה וקדש על עטיחת בית המקדש. וזהו אמר זכבא מרמס על²¹ נתן הנלות. והואין השיבו ואמר עד יט ערבי בקר אלף ושלש מאות ונצדך קדש²². התהיל בקדש וחותם בקדש כאילו אמר טעה תה קדש²³ עד ונצדך קדש אלף ושלש מאות. וזהו תחלת המספריא היהו מבניין בית ראשון והוא ביה תה קדש וסוטו ליטות המשיח והוא ונצדך קדש שבוי יהוה הבית עומד בקדש צדק עולמיות. ואם אתה מוסיף על אלפיים תתקכח²⁴ שנה אשר בהם תחלתו לבנות כי את הבית אלפיים ושלש מאות הנכרים בחזון היהו הכל ה אלפיים וכחית שנה כאשר מצאו בחישון כי²⁵ מלויות אשר ישנו את הימים שהשכנויר אוותם מחרבן הבית. זום אתה תחליל לטנות את המספר היהו מן הדעת אשר עליה כל בדור המלך לבנות כי את הבית והזכיר את כל

הbabot. ד) א) מ: אשר תחzon חותמת תפלתו של דנאיל. ב) פ: בלשצער ולשנה מאה. ג) נ: מורה מלבות כהנאות. ד) ג: מלבות כלשצער כלשנה. א) פ: מלבות כהנאות. ב) מ: אחר דנאיל חותמת תפלתו של דנאיל. ח) מ: כתוב כלשנה כהנאות. כ) מ: בחרון היה זרפה על גלותה. ז) א) מ: והשליך מבחן. פ: והשליך מבחן. מ: מורה מלבות כהנאות. ז) א) פ: מלבות יון. מ: מלכי יון. ז) א) מ: והקרן הנגדול מבחן. ח) מ: אשר ראייה. ט) פ: מלבות רומיי הרבה הבית. יב) מ: ועם קדישין. יג) מ: פ: אשר בין עיני. יט) פ: ולא שט היה נתן. מ: ולש הוא נתן. טו) א) חסר מן והפשע עד והפשע. טז) פ: כמה יהוה התמדד. יז) מ: והוא זמן והמלכא. יה) מ: והוא השכיה ואמר. יט) מ: עד עט ערבי אלף. כ) א) טעה תה קדש ונצדך קדש. מ: פ: מה תחליל הבספור מבניין. כב) א) פ: והוא תה וקדש. מ: בית ראשון ונצדך קדש. כג) מ: לבנות הבית. כד) פ: שהשכנויר מחרבן הבית. כה) א) מ: לבנות הבית.

¹) דנאיל ח' כי. ²) שם שם א'. ³) סדר עולם פרק כי". ⁴) דנאיל ח' כי".

⁵) שם שם כ'. ⁶) שם שם כי". ⁷) שם שם כי". ⁸) שם שם כי". ⁹) שם שם יט".

¹⁰) שם שם יט".

הצורך לבניינו אתה מתחילה לטנות מעשירים שנה לפני הבirth שהם אמצעיתך לימי מלכוותו וככלותי הדרישון בשנת ה' אלטס ריח כאשר מצאוו בחישון כי מלכיותך שהתחלנו לטנות טראשית טליתות נוכדנאצ'ר ויהיו שני הכתובים האלה מוציאים אל מני אחד. ואמר בחתימת החזון ערד עבר בקריה בלשון מנור והלווה הערב אל 5 הבקיר כלומר ערבית הבקיר והוא הערב נטצא אחר הבקיר בעניין כל כי דברים נלויים זה אל וזה הנלהה נשחק אל הטלה ונטצא אחוריו והוא בנין בית ראשון הוא בקריך בכאן ערבית הוא הנלהה הבא אחוריו. ובסתוף החזון הוא אמר ומראה הערב והבקיר אישר נאמר אמרת הוא'. זכר אותו בלשון טירוד והערבי הלה לא אשר הוא' זמן הנלהה ואחריו הבקיר והוא עם הנאהלה היודעה והטפרוטטיא' וטפנוי זה זכר אותה בשם טירוד 10 וחומת י' אותה בטלת אמרת לחוק את אמתת הרבר. זוכבל אתה לוטר שהקבה הראה לדניאל בחזון זהה צורת הנלוות בדריות ערבית וחשך וצורה היישעה בדרימות אור וכקר כי כן הוא אוטר ומראה הערב והבקיר והוא לו לוטרי' והערב והבקיר אישר נאמר או זכר הערב והבקיר וטפנוי שאמר ומראה הערב והבקיר דרישו שראה דמיית ערבית וכקר י'. וכן אמר בחתימת החזון יורי בראותי אני דניאל את החזון² ולא אמר טו 15 כשבטיע את הדבר. ועוד הוא אמר ויקרא והוא אמר גבריאל הבן להלו את המראה י' ומשמעו המראה בקטע הוא דבר נאה בעין כאשר הוא אמר וראתי אני דניאל כי לבדי את המראה והאנשים אשר היו עטוי לא רוא את המראה. ודניאל בכל החזון היה היה רואה ושמעו ולא היה מבין כאשר הוא אמר וראתי אני דניאל על המשמע המראה ואין מבין³. שהיה משוחם ותשעב על אשר ראה ולא הבין, ועל זה אמר י' לו גבריאל 20 בחזון הנני מודיעך את אשר יהיה באחריותך הוועס⁴. ולא אמר הנני משיכילך כאשר י' הוא אמר לו אחר הפלתו עתה יצאי להשכילד בינה⁵. ואמר י' ותדע והשכילד בא', להראותך כי בראשונה הודיעו ולא השכילד והיה מבין. וכן הוא לוטר לו בחשוכת הפלתו וכן בזכר ותבן ח' מכאן⁶. וכן בזכר הוא מבין כמספר אשר שמעת והם אלףים יג' ושליש טאות. והבן במרתא אישר ראייתך 25 מדרימות הערב והבקיר. ונהלה לך י' הנלהה יומי הנאהלה אם אתה מסידיה מן המספר הזה מרת בקר והוא עמידת בית ראשון שהוא ת' שנה ישאר לך אלף ת' שנה מה במספר הלכ' מלכיות אשר שחו את הכותם מיד ירמיהו הנביא שם ע' שנה לכל מלכות.

(א) י': לבניינו מעשירים שנה. (ב) מ' שב' שנים. (ג) מ' מילנווהו. (ד) א': אמצעית ימי מלכוותו. (ה) ב': כשתחחיל לטנותם. (ו) מ': עד ערבית בקר והלהה. (ז) א': חסר מן אחורי ערד אחורי. (ו) מ': הוא בקר והערב. (ח) מ': ובסתוף החזון הוא אמר. (ט) מ': ותערב ח' הלה. (ו) מ': אשר הוא אמר. (א) א': וטפרוטטיא' ראייתך יובל אתה לוטר. (יב) מ': וזהם אותם במלת אמרת לחוק את אכחות הרוביטים. (ט) מ': ולא ח' הערב והבקיר. (יז) א': שראה דורות ערבית וכקר ודניאל בכל החזון הוה. (ט) מ': ולא אמר כשבטיע את הדבר. (טו) מ': אני דניאל את המראה. (ו) א' מ': אמר גבריאל בחזון. (יז) א' מ': באחריות הדוטו. (טו) מ': כאשר אמר לו עתה יצאי. מ': אחר תחולתך (כ) א' מ': בינה ותדע ותשכילד. (כ) מ': הם אלפיים ושת מאות. (כ) מ': אשר וראיתך. (כ) א' מ': את ידע ואין מבין. (כ) מ': הם אלפיים ושת מאות. (כ) מ': אשר וראיתך.

המספר הזה מרת בקר וערב.

¹ דניאל ח' כינ. ² שם שם פ' ³ שם שם פ' ⁴ שם שם פ' ⁵ שם ח' כינ.

⁶ שם שם יט. ⁷ שם ט' כינ. ⁸ שם שם כינ. ⁹ שם שם כינ.

ואל עליה בלבד שמהן ירושלים השווחה בראשונה הייתה שבעים שנה כימי מלך אחד אבל שבעים שנים שהם ימי ישבעה טליתם כבחוב שבעים שנים נחצר על עמק ועל עיר קדרשי¹. ושבעים שנים שהם ח' שנה נוספת אשר מחרבן בית ראשון עד חרבן בית שני². מהם ע' שנה לנולות ראשון וח' שנה לבית שני. וכוספס נחרב הבית כאשר הוא אומר והקדש ישתחוו³. והוא רמו על חרבן הבית. והוא חלק שבעים שבעים אלו לטאורהות שהיו בಗלות ראשון ובביה שני. כאשר הוא אמר מן מצא דבר להסביר ולבנות ירושלים עד משיח נגיד שבעים' שבעה ושבעים' ששים ושנים תשוב ונכחנה⁴. ואומר והגניר ברית לרבים שכוב אחד וחצי השבעה⁵. כל אלה על המאורעות שהו בבית שני בכל עת ועת מהם. והוא חותם אותם בביטול החטף בישרוכני הבית וכטל החטף. בכחוב ישובית זכת וטנהה⁶.

10 ואמר ועל נnf שקוצים משוטטם⁷. על הטמלות אשר יהו טולכים בעולם אחר הנולות יהיו משקצים את הבית ואת העולם בשקוציהם והיה י' העולם טבל נספו משוטטם מסניהם ומפני שקוציהם. ואמר ועד כל מה ונחרצת תחק על שוטטם⁸. והוא רמו על אכידת הנזירים אישר הקב"ה נוקם מהם נקתה עמו ישראל אישר הוא ואמר כי כל מה ונחרצת ישייב אליהם צבאות עיטה בקרבי⁹ כל הארץ¹⁰. ואמר י' ועתה אל חתולצשו¹¹

15 פן ייחוקו מוסריכם כי כל מה ונחרצת יטשטט מעת ישי אליהם צבאות על כל הארץ¹². והוא שאמר בכאן ועד כל מה ונחרצת תחק על שוטטם. שהגנות הוה יהוה נטש עד ישתקבה¹³ מכיא כלין חרוץ על כל העמים אישר השתמשו את הביתים עד שדריו משכנותם שטמה.

20 וזה הוא רמו אשר בנכואה י' הוזאת על הנגולה הזה. ואינו מפרש את קצבי¹⁴ בנכואה ההיא מפני שלא היה הדרב נגלה עוד לדניאל עד שנגלה לו כי בשנה שלוש לכוריש בכתוב נשנה שלוש לכוריש מלך סרג'ס כי דבר נגלה לדניאל כי אישר נקרה שטוביך בלטשאוצר ואמתה הדרב וצבא נדול¹⁵. נגלה לנויאלה אמתה הדרב ומפני הנדול¹⁶. ויהיה פירוייך צבא בכאן ומן מן הלא צבא לאמוש עלי ארץ¹⁷. ואמר ובין את הדרב וכינה לו בתראה¹⁸. אשר הכנ את הדרב הוה י' וגתגלה לו מן המראה

א) ג': שהה שבעה ימי מלוכה. ב) א': ועל עיר קדרש שמת ח' שנה. מ': ואבעז שבעים' שהם ח' שנה. ג': עד חרבן בית שני והוא חלק שבעים'. ד) מ': ומי' שנה לבית שני. ה) א': שבעים' למאורעות שהו וחותם בביטול החטף. ו) מ': שהו בבית ראשון. ז) מ': שבעים' שבעים'. ח) ג': כל אלה למאורעות שהו. ט) פ': כאחרב והחטף. א): באחרב הבית בכתיב. י) א': מ': ומגחה ועל נnf שקוצים. ק): ועל נnf משוטטם. יא) ג': ויהיו העולמים מכל נספי. יב) א': מ': יי' צבאות עשתה. יג) מ': בקרב הארץ. יד) א': ואמר שהגנות הוה יהוה. יט) פ': פן ייחוקו מוסריכם. ג': פן ייחוקו מוסר. טו) ג': חסר פן ונחרצת עד ונחרצת. יז) מ': יצקי מכיא כלין חרוץ על כל העמים. יח) א': את הבית זהה הוא הרמן. יט) א': אשר בנכואה ואינו פארש. יט) א': את קצח מפני כה) ג': עד שנגלה בשנה שלט. יכ) ג': טלק סרג'ס נגלה לדניאל. יכ) א': לדניאל ואמתה הדרב. יכ) מ' פ': אשר שמו בלטשאוצר. יכ) א': נגלה לדניאל אמת הדרב. יכ) א': ומגו הנדול ואמר ובין ברכיה. יכ) א': נתגלה לו המראה הראשון. מ' פ': נתגלה לו מנו הסראת הראשונה.

¹) דניאל ט' כה. ²) שם שם כהה. ³) שם שם כיג. ⁴) שם שם. ⁵) שם שם.

⁶) שם שם. ⁷) ישעה י' כיג. ⁸) שם כ'ח כ'ב. ⁹) דניאל י' א. ¹⁰) אים ז' א.

¹¹⁾ דניאל י' א.

הראשון אשר היה¹ בו מתחום על המטרה ואין מבזבז². ועל זה אמר לו נבריאל ובין³ ברכר והבן במראה⁴. ולא היה מבין עד שנהר שליש זאת. וכשנתלה לו הרבר והה מצטער ומחאלן ככזה בזמנים ההם אני דניאל היחי מהאבל שלשה שנים שבועים ימים לחם הדרות לא אכלתיו ובשר ויין לא בא אל פי 5 וסוק לא סכתי עד מלאת⁵ שלשת שבועים ימים⁶. היה מהאבל ומטענה כל שלשת שבועים אלו כנרג שלשת שבועים מלויות אשר גולחה לו שיישראל עימדוטם בהם באצער ובגלוות. מהם מרת מלך אחד בגולות ראשון ומתר עשרים מלכים בגולות שני. כי מהרנן הבית הראשון עד סוף החק⁷ לכיז' מלכות אלף חמש שנים לכל מלכות מהם ע' שנה. הוציא מהם ת'כ' שנה ליטי בית שני והוא זמן ששנה מלוכו ישארו 10 כ"א מלכותיהם שהם אלף ת'ע' שנה. מהם א' לפניו בנין הבית וכ' אחר חרכנו. והם כ"א כנרג כ"א יום איש נחעה בהם דניאל י' ככזה וסוק לא סכתי ע' עד מלאת⁸ שלשת שבועים ימים. ומפנייד שמלהל ימים משפטעה טעמים לשון שנה. ככתוב וועלה האיש החוא מעיריו ימים⁹ יטמה¹⁰. היה אדם יכול להשופ שאלו נ' שבועים היו כ"א שנה עד שנא הכהוב ופירשיה¹¹ שם כ"א יום ככתוב מן היום הראשון אשר נתת את 15 לך להבן ולהתענות¹². מפני שאמר מן היום אתה מכין שהשבועים האלה היו ימים. מפני שאדר היום הראשון אתה רואה¹³ שהיה ראיון לתעניתו וראשן לחרש הראשון. כי מפני שהוא אומר תיקבי שלשת שבועים ימים וכויום עשרים י' וארבעה לחרש הראשון¹⁴ והדיביך אותו אל הכהוב הזה כי בתיבה ויז' שטרקמת דבר ברכר חראה מהו שיטי תעניתו נשלו ב'כ' בנים. הוציא מ'ך יום אל נ' שבתו שלא 20 היה מתענה בהם ישר מהם כ"א יום לתעניתו ויהי תחולתם יום וראשן לחדש. וככל היה רואה¹⁵ והחדר השהו יום ראשון כאשר אמר מן היום הראשון אשר נתת את לך להבן כי ולהתענות. ומזהו שהחדר לחתונת נשמעה כי הפלחו ככתוב להבן ולהתענות לפניו אלהיך נישטו דבריך¹⁶. נשמעה הפלחו אלאיו שר מלך סרם עמד לפניו המלך למן כל ימי החענית ככתוב ושר מלכות סרם עמד לנגיד¹⁷ 25 עשרים ואחד יום¹⁸. אשר היה זו ימי החענית עד שכא טיכאל ויערו ככתוב והנה מיכאל אחדר השרים הראשונים באח לעזרני¹⁹. והוא העור הזה בסוף ימי תעניתו ובכיסט אליו המלך להודיעו פירוש המאורעות מתחלה בנין הבית עד' שכא הגואל. ככתוב א) א: אשר היה מעתופם. מ: אשר היה בנה פשותכם. ג) ג': ואין פכנ' ואצמגלה לו הרבר. ב) מ: ובין הרכר. ד) מ: עד שנת זאת. ח) א' מ' פ: שלשת שבועים. ז) א': לא אכלתיו וגוי. י) מ: שלשה שבועים. ח) פ: גולגה שיישראל. ט) א': עמדו בהם. מ: שיש יעמדו בהם. י) מ: חיש' שנה. יי) א': חסר כאן כל העניין מן ככתוב וסוק לא כבוי עד בכוא אליו המלך להודיעו. יב) פ: סכת' ג' שבועים מ'ם. יג) מ: עד מלאת שלשה שבועים ימים. יד) מ: מפני ימים משמעה פעמי' לשון ש'. טו) מ: בכ' ועל חייש. טו) פ: ימים ימאות. יז) מ: שלאו ג' שבועות. יח) מ: ואמר שהה כ"א יום. יט) מ: אתה רואה ראשון. יכ) מ: שלשה שבועים שבועים. יכ) מ: ובוים ארבעה ושעים לחדש. יכ) פ: כתבתה ג' מ: חביבה ג'. יכ) מ: וכל היה ראש הדר. יכ) מ: להבן וגוי. יכ) מ: נשמעה הפלחו. יכ) מ: לפניו י' אלהיך. יכ) מ: אל שר מלך פרם עומר. יכ) מ: בא לעזרה. יכ) מ: ובא אליך המלך. פ: ובא המלך. ג) מ: שכא הגואל.

¹⁾ דניאל ח' כיז. ²⁾ שם ט' כ"ג. ³⁾ שם ט' כ"ג. ⁴⁾ שם ט' כ"ג. ⁵⁾ שטומאל א' א' ג'.

⁶⁾ דניאל י' י'ב. ⁷⁾ שם שם ד'. ⁸⁾ שם שם י'ב. ⁹⁾ שם שם י'ב. ¹⁰⁾ שם שם י'ב.

ונאותי להבין את אשר יקרה לעטך באחריות הימים כי עוד חון ליטים¹. ככלומר אין אני מדבר לך וטפרש לך אחריות הימים האלה אישר הם ימי בית שני אבל אני טפרש את העמידות לך לעטך באחריות הימים. ואמרתי יקרה לעטך להודיעו כי אין טפרש ממילכות האומות אלא עני הטעמלוות אשר יהיה להם שלטון על ישראל מדראית בית שני עד הגואלה.

⁵ והוא מתחילה בדבריו מן השנה אשר השלימו בה ע' שנה על החשבון הקרוב בכלם כתוב ואני בשנת אהת לדריש המדי². ובשנה הזאת שלטו ע' שנה לחשבון דניאל אשר חשב והוא הקרוב בנו' חישבות שנהשו בהם ע' שנה לשלוט הראשון להודיעו כי אין מדברה בכל הנכואה ההו כי אם בדברי בית שני וככל הקורות לישראל מז' היום התואUr ימות המשיח. ומתחילה בפלבות פרים אשר ננכה הבית בפלימות כבחוב ועהה אמרת' אידי לך הנה עיר שלשה מלכים עומדים לפנים³. ומצענו מלכים פרים עמדת' אחר בנין הבית לדח' שנה⁴ ומלכו' לפנים האלה ארבעה מלכים כבחוב שלשה מלכים' עומדים לפנים ורביעי עשר עוזר נורול מלך⁵. ובימי הרביעי הזה אישר העשר עוזר גדור נגברה מלכות' פרם ונזכר עליה אלכסנדרוס ב' מקדון מלך' יון. בכתיב וכוחתו⁶ בעשרו עיר הכל את מלכות' יון⁶. כלומר⁷ בשחהורר מלכות' יון חמלך על הכל. וכן נברא בעת היא מלכות' יון על מלכנות מר' ופרש ורוב מלכנות הארץ ביטוי אלכסנדרוס ולא עמדת' מלכותו אחורי כן כי אם יב' יה' שנה⁸ וכוחות נחלקה מלכותו ומרדו' כל פקירו על אמו ועל ניקורו בנו' והחזק כל אחד ואחד מהם במקום אשר היה מטונה עליון כבחוב וכעתם תשריך מלכותו וחוץ לאربع רוחות השמים⁹. ומוחן שאמור כי וכעתם תשריך מלכותו ראיינו שאן יטוויב ארוכים אלא תיכף נג' לעטמו תשריך מלכותו. ונאמרו ולא לאחרתו ולא בטשלו' בדר דאיינו שאן כח המושלים אחורי רוחה לה' כלו. ואחר בסוף הפסוק ולה' הרים כי מלבד אלה¹⁰. שאן מלכותו נחלקת לד' חלקים בלנד שהם בך' רוחות השמים אלא לאחרים מלבד הארץ. ולא נבר' מהם ווחזק בכח מלכותם כי אם שנים מהם אשר הוא אומר עליהם ווחזק מלך הנגב ומן שרו'¹¹. ומלך הנגב הוא ²⁵

(א) א' מ: את אשר יקרה לעטך. (ב) א': אין אני מדבר לך. (ג) א': אין אני מדבר לפרש אחריות הימים. (ה) א': אהרי הימים. (ט) א': מ: יקרה לעטך. (ד) א': חסר בן והוא מתחילה בדבריו עד ומתחילה במלכות פרם. (ה) מ: דבר הנכואה זו. (ו) מ: וכל הקורות לישראל. (ז) נן: אמר אנדרגה שלשה מלכים עמדו' לפנים. א': הנה ג' מלכים יעמדו' לפנים. (ח) א': מ: לי' שנה. (ט) א': והם ד' מלכים. (ו) א': מ: שלשה מלכים יעמדו' לפנים. (יא) מ: מלאת פרם. (יב) מ: ואבד עלה אלכסנדרוס טוקודם. (יג) מ: ובחוקתו בעשות. (יד) פ: יעיר הכל את מלכותו כלות. (טו) א': כשמתעורר מלכות יון. (יז) מ: וכן גבורו בעת הארץ. (ז) מ: בומי' קסרו אלכסנדרוס ולא עמדו' מלכותו. (יח) א': כי אם י' שנים. (יט) מ: וכטוח נחלקת מלכותו ומרדו' כל' פקירו על אומנו. (א): ומרדו' הכל על אסנו. (כ) א': ובעתו תשריך מלכותו. (כא) מ: ומתק שאמור ובעדרה. (כב) מ: שאן ימי' טרוביים. (כג) א': תיכף עמדו' תשבר. (כד) מ: ולא במושלה. (כח) מ: רוחה לבתוב. (כו) מ: ולאחרית מלבד אלה. (כו) מ: שם ד' רוחות. א': שם ארבע רוחות.

¹ דניאל י' י' ז'. ² שם י' א'. ³ שם ב' ב'. ⁴ סדר עולם פרק ל'. ⁵ דניאל י' ב' ב'. ⁶ שם ט'. ⁷ סדר עולם פרק ל'. ⁸ דניאל י' א' ז'. ⁹ שם שם. ¹⁰ שם שם. ¹¹ שם שם ח'.

מלך אלכסנדריה אישר היה לנכח לארע מקדון שהוא בית מלוכה של אלכסנדרוס. ומלאו¹ באלכסנדריה אחריו ה' מלכים נקרא כל אחד מהם בטלמים והוא חלמי בלשון הקורש נשם האיש אישר הפקד עליה אלכסנדרוס לצאו להלחמת עם מלך הכל. וכן שרו הוּא הנקרא מלך הצפון בכתוב ותנו ייחוך השני והוא שר צבאו אשר הפקיד על ארץ מקדון ואיראן רומי עם עמו ובכבודו ותנו ייחוך מהר על אלמו והסדר הטלחות מירס ונבר עליהם ונחוק בכתוב ותנו ישרו ייחוך עליו וטישלד מטישל רב טמשלו². ועד מהה ממלכות המלכים הנקראים בטלמים באלכסנדריה נקוי ר' פ' שנים וטולכה אחריהם אשה אחת ששמה קליאופטרה. וכן מלכו ברומי ואיראן מלון מלכים ריבים בכלי השנים האלה עד ממלכות يولוש הנקרא קיסר. ובימי אינישוש וקליאופטרה התהכרו שתי הTELחות האלה והן ממלכה אחת בכתוב ולזמן שנים יתהכרו ונכתי מלך הנגב תבואו אל מלך הצפון לעשות טישרים³. וכנה מלך הנגב הוא קליאופטרה מלכת אלכסנדריה אשר בנבב וממלך הצפון הוא קיסר מלך רומי אשר בגזען. ואמר לעשות טישרים כי קליאופטרה זו חשבה להשא לאשה לקשר והוא גבר בה והרגני⁴ אותה ואת כל המונה. בכתוב וחנתן היה ומכאייה והיזולה ומחזיקה בעיתים⁵. ואחריו מודה נתעוררו בין קיסר מלך רומי ונכון אנשי ארץ מצרים ואלכסנדריה מלחמות רבות שנים ויטים ובסוף נתנה הארץ בידי מלך רומי אשר הוא מלך הצפון. בכתוב ועמד מנצער שרשיה לנו ויבוא אל החיל ויבוא במעוז מלך הצפון⁶ מנצער בח מלך הנגב. ועמד מיד בא בחיל אל מעוז מלך הצפון ואל אליו יכחו ועשה בהם והחזק ונם אלהיהם עם נסיכיהם עם כל' החדרות כקף 20 וחב בשבי יביא מצרים⁷. כל המעשים האלה וכל הכה היה למלכות יון על ממלכות הרומיים בשנים ההם בכתוב והוא שנים יעדוד מלך הצפון⁸. ולסתוף נזקה ממלכות הרומיים על ממלכות הנגב בכתוב וכן ממלוכותי מלך הנגב ושב אל אדמתו⁹. ובכתוב ובגנו יתנו ואספו המתן חילים ריבים¹⁰ וכן בוא ושתפ' ועבר וויש ויתירה עד מעוז¹¹. כל הכתובים האלה מדברים על מלחמות יונים ורומיים אשר היו המלחמות 25 החם בימי מלוכותי רומי הנקרא כל אחד מהם קיסר. והוועי בכל המלחמות האלה שוטפים על ארץ ישראל וטיקים לה וטפני זה הוזק לזכור אותן בכתוב ויתרמר מלך הנגב ויצא ונלחם עמו עם מלך הצפון והעמיד המתן רב ונחן המתן בידו¹². וממלך הצפון הוא מלך רומי בודאי. וממלך הנגב הוא מלך נבל אישר היה כמו כן נכח לארץ אדרום והוא קרא בכלי הפסוקים אישר אחריו הכתוב הזה בוגנואה הזאת 30 מלך בבל מלך הנגב. ומפני שהוא אומר בכאן ויצא ונלחם עמו עם מלך הצפון

(א) מ: וממלוכות באלכסנדריה. (ב) מ: כל אחד מהם בטל הום. (ג) ס: בכתוב השני. (ד) ט: וטישל מלך. (ה) ט: ועמדו הממלכות המלכים. (ו) א: ויימר המלוכה התקראות. (ז) א: מ: בין ריב שנים. (ו) מ: ככל הנשים האלה עד מלכמת אליווש או אגונטוש. (ח) א: מ: שני חמלכות האלה. (ט) מ: ונחלת הנגב. (ו) מ: חסר כאן כל העניין מן ובת מלך הנגב עד ולבד את ארץ ותחבירו (עדוד 96). (ו) א: והרגה את כל המונה. (ט) א: ובאמלוכותו מלך הנגב ושב לאדמתו. (ו) א: חילום וביתות וכו'. (ט) מ: חילום רביום ובאו ושותה וגנו. (ו) ט: בימי מלכות רומיים. (ט) א: וזה נמלחות האלה. (ט) א: עם מלך צפון וממלך הצפון. (ט) ס: עם מלך הצפון וגנו. (ו) א: בכלי הכתובים.

¹⁾ דניאל יא ח. ²⁾ שם שם ו. ³⁾ שם שם ו. ⁴⁾ שם שם ו. ⁵⁾ שם שם ח.

⁶⁾ שם שם. ⁷⁾ שם שם ט. ⁸⁾ שם שם ו. ⁹⁾ שם שם יא.

אמרנו שמלך הננג הוא מלך בכל אישד יצא לעור את היל מצרים והקרא במו כן מלך הננג ונספו שניהם על מלך הצפון. והוא שאמר ונלחם עמו עם מלך הצפון. ובמרו עליו גנעהו בכחוב ונישא ההטן רום לבבו והפיל רכאות ולא יעה.¹

והם מלחתות קיסר מלך רומי ושבור מלך בכל שהיו באחרית מלכות בני השטונאי ומלך הורדוס בכיה שני ולבסוף² דבר גבר הקיסר נמלחתה ההם ככוב³ ושב מלך הצפון והעטיד המון רב⁴ מן הרראשון.⁵ וכחוב ובעתים ההם ריבים יעדמו על מלך הננג.⁶ כלומר חילו מלך הצפון יעדמו בחזקה על מלך הננג. ואמר ובני פריצי עטך ינשאו להעטיד חזון ונכשלו.⁷ ואלו הם תלמידיך ישו התלוי הפריצים אשר נישאו יד בתרום להעטיד חזון כיב ונכשלא שקר ונכשלא כלסת ומתו בחרב ובתליה.

10 ותיקף מתחם עליה אספסיאנוס וטיטוס הרשעים על ירושלים ולכראה ככחוב ויבא מלך הגפן ויישפּק סוללה ולכדר עיר מבצרותיו.⁸ ועיר מבצרות היא ירושלים עיר הקדרש. ואמר ורעות הננג לא יעמלו.⁹ על נזרוי בכל אישד לא היה כח להוציא לארץ ישראל. בכחוב ויעש הכא אליו כרצונו ואן עמד לפניו וועד בארץ הארץ ובלה בידו.¹⁰ וארך הארץ היא ירושלים אשר כליה אותה והגלה את כל יושביה ככחוב¹¹ ושם פניו לכוא בתוקף כל מלכוו וישראלים עמו.¹² ואלו הם שארית החכמים והסנהדרין וכל גלות בית שני הישרים המתחדירים על ירו בכל הארץות. ושתי הממלכות האלה הצפונית והדרומית הם עונדי אלילים וצלמים. ולאחר שנים כינן מטאות ועשרות שנה אחר החרבן הוסיף מלך רומי הנקרא קוסטנטין טעות על טעונו ובא להאמין בדברי הפסולים תלמידיו ישו הרשע שנבראה מלכותו ובנה את 20 המדרינה הנקראת קוסטנטינה על שמו. והוא בתוך אנטים ונחרות כאשר¹³ הוא אומר וישם ב' פניו לאוים ולכדר ריבמי.¹⁴ וויהו בנין קוסטנטינה הדומה לאוים. ואחריו הוא אומר והשבית קצין חרטו לו בלתי חרטתו ישב לו.¹⁵ וקצין זה¹⁶ הוא קוסטנטין שהטיר את חרטתו בחורה¹⁷ אחרות כלומר קצין חרטו לא: השבית בלתי חרטתו ישיב לו. ומן העת ההיאו והלאה נמלחקה מלכות ארום לב'¹⁸ מלכויות רומי ומלכות קוסטנטינה וחיו ב' מלכים אחד לרומים והשני ליוונים ואחריו כנ' נחלקו לנצח מלכויות. ובא הכתוב לחחת רמו על כל הענן הזה מפני הנזירות הקשות אישר נחרשו על ישראל בימי הקיסר הרשע הזה ויטי¹⁹ אטו וכל עמו בהכנס בטאות החהלו.

ואחר שהחיזוקי הרשעים האלה בטאות הזה י' במו נ' מאות וט' שנה מרד

א) א פ' : והפל רכאות וגורה. ב) א : ולבסוף גבר. ג) א : המכון רב וגורה. ובעתים ההם. ד) פ' : ואלו הם תשבירי החהלו. ה) פ' : ונכשלו כלם ואלו הם תשבירי החהלו ונתנו בחרב. ו) א : עיר מבצרות היא ירושלים. ז) א : בכחוב לכוא בתוקף. ח) א : המתחדירים בכל הארץות. ט) א : החסיף קוסטנטין מלך רומי. י) א : יושב פניו לאוים. זג) א : אחר שגברת. ס) תשבירי ישוע. זא) א : כאשר אספה. זב) א : יושב פניו לאוים. זג) א : וקצין ת' קוסטנטין. זד) א : לחורת אהרת ומן העת ההיא והאלת. זט) א : לשני מלכות רומי וממלכות קוסטנטינה ובא הכתוב. זט) פ' : ויטי כל עמו בה בעטאות. זח) א : ואחר שהחיזוקי בטאות הזה. זט) א : במו תק'ם שנה. ס) כד) ג'

¹) דניאל ייא ייב. ²) שם שם יג. ³) שם שם יד. ⁴) שם שם. ⁵) שם שם ט"ג.

⁶) שם שם. ⁷) שם שם טז. ⁸) שם שם יז. ⁹) שם שם יח. ¹⁰) שם שם.

משונע¹ הרשע בארץות ישטעהל ונחוג כמנגן ורשות הוה והטיר טעות בטעות וחרופה. ועליו אמר הכתוב ועמד על כנו נבזה ולא נתנו עליו הוה מלכות ובא בשולחו והחיק מלכות ביהלומות². ובא הכתוב להודיע את מעשהו טפי רוב הרוועות אשר עברו על ישראל ביטוי. ונבזה הוא המשגע שהיה נבזה בבני עמו והיה נקרא 5 בלבושים מהheid שהוא בלשון ישטעהל מעין חמור ושכח והכתוב הטיר את שמי אל הראי לו וקרא אותו נבזה כישראל עשה בפערעה אשר קרא אומו הפרע. כתוב הנני נתן את פערעה טלק מצרים³. ואמר נבזה ולאה נתנו עליו הוה מלכות. שלאל היה מיהולי עמו ולא ראי למלוכתו להם אבל החזק מלכות ברוב טרחה וחילוקתו לשנן. וורועות השטף⁴ שאמר שם חיל' הערכיות וההנרים אשר 10 נאספו עליהם והם לנחים עמו וישוטים עליו ומנצחיהם אותו עד אישר שכרו את שני והכו את להיזו ופצעהו. ולסוף נבר עליהם ושתטם ונשברו מלפני כחוב וורועות השטף ישצפו מלפניו יושברוי⁵. ואמר וגם גניד ברית⁶ על כל היהודים אשר הוא סכבות מדרינו והיו נאספים עליהם אנשייך ובאים מהגרים⁷ ונתיהרו וטלו ניטים החם על ספרים וביבים ומדיניות ששם הרבה טיב⁸ עיר סכבות מדינות הנבזה הוה 15 וכשעל גזרוי ישטעהל להלחם כמשונע⁹ הוה הנבזה נלו עליהם כל אנשי הטחו הוה טרשאל וטן התחיהדים עטיהם וייצרו עליו והחיקו עליו פחחי המרינה טים רנס. ולסוף נבר עליהם ולבד את ארץ והחrica כחוב ישטפו מלפניו יושברוי¹⁰. אלו גזרוי ישטעהל וגם גניד ברית. הם ישראלי הגלויים יא אלהם. ואחר שנבר על התייחסות אשר צרו עליוו התחרבו אליו רבים מבני עמו וטן העת ההיא עצם כהו 20 בכחוב ומן ההחרמות אלו יעשה מרחה וועלה ועצם במעט נוי¹¹. ואמר יעשה מרחה. על הקלוין¹² אשר עשה דתו במרחה וכוכב. ואמר ועצם במעט נוי. כי כן הוא אנשי ערב וישטעהלים בימי מעתם לנדר האומות אשר הוויא אונסם להם. וכתחלה מלכות ישטעהל תיכף מיתה הנבזה על הרשע אשר היה שני לו במלכות על ארץ ישראל ולכדה מיד אדורם כחוב בשולחו ובכטשנויות מדינה יבאו ועשה אשר לא 25 עשו אבותיו ואבותו בוהו וישליך¹³. ואחריו לכדו את ארץ ישראל על חילוחיו על ארץ בכל בימי חביריו הרשעים הטולכים אחריו¹⁴ ועשו עם טלק'א סרג מלחות נדלות. ויצא אליהם טלק' פרום בחיל כבד מאר אשר הוו נובכ' לדבריהם ד' כי אלפס פלים שהוא רוכב על כל פיליך א' מהם ארבעים איש חנוך כל מלחתה

א) א: מרד משונע בארץות ישטעהל. ב) א: ונחוג כמנגן הוה. ג) א: חמיר את שמו וקרא לו. ד) א: כאשר בפערעה אשר קרא הפרע ואמר נבזה. ה) א: ולא נאה לו. ו) א: למלכות אלא החיק. ז) פ: וחליקות דבריהם. ח) א: הערביות והגריות. ט) ס: אשר נאספו לעליי מונגעים. י) א: ושברו גם גניד ברית. זיא) א: מהגרים. יב) א: בתשגע גלו עליהם. זג) מ: ישברו אל. זט) פ: ישברו אליו. זר) מ: הגלות ואחר שגביה. זט) מ: והתחרבו אליו. זט) פ: עבר אליהם. זט) א: מ: על הקلون וכוב. זט) מ: אשר הוו אויבו להם. זח) מ: ובמושמר מדינת. זט) פ: בוה ושלל טחמוד משונע ואחרי לבודה. זט) א: חטולכים אחריו ויבאו אליהם. זט) מ: עם פרום המלך. זט) א: מ: אשר הוו בו ד' אלפים. זט) פ: ד' פילים. ובגלוון בתוב: ניל' יותר. זט) מ: על כל פיל א' ארבעים א'. זט) ס: על כל פיל מחם ארבעים איש.

¹⁾ דניאל ויא ב'א. ²⁾ יורמיה פ'יר ל. ³⁾ דניאל ויא ציב. ⁴⁾ שם שם. ⁵⁾ שם שם. ⁶⁾ שם שם ב'ג. ⁷⁾ שם שם ב'ג.

מלבדם הפסום והפרדים והרכבי אשר לא היה להם מסחר ועשה מלחמה עם חיליו ישמעאל בכואם עליו ונשבר לפניו וברח אל ארץ אשר ומתי כה ולכדו גורדי ישמעאל את כל ארץ טוטשלתו. ועליז הוא אומר ויעד בחו ולכדו על מלך הנגנה בחיל גורדי ומלך הנגב יתירה למלחמה בחיל נדול ועצום עד מאר ולא יעד כי יחשבו עליו מחשבות¹. ואחריו הוא אומר ואכל פחצנו ישברו². יכול יהוה זה על מלך בבל הנסבר מפניהם יוכל הוא אמר על המישוג הנכוהם הרשות אשר מטה בסיס המות אשר שטן בטעמים שהביאו לפניו. ואמר וחילו ישטוף³ על רוב חיילותיו ובני עמו אשר פישעו בו אחורי מותו וחייב המלכים אחריו גבוי עליהם ושפטיהם שהרגו והשפלו⁴ אותם עד שהוו אל טעותם. ואמר ונפלו חללים רבים⁵ על חבריו ורמי וקרובי המלכים אחריו הם ובניהם בני נחיהם אשר מטו בחרב כלם.⁶

ולכל הנבואה הזאת היא מברכת על שני הממלכות⁷ הרשעים שם אדום ושמעאל אישר היו גוברים על ארץ ישראל לפרקם. אם י' הממלכה האחת נסורת מן הארץ תחת המלנות השניה נברחת עליה. ועליהם הוא אומר ושניהם המלכים לבכם לטרע⁸ על ישראל שהם מרעים להם ולחיצים אותם. ועל שלוחן אחד כוב ורברו⁹. שכל אחד מהם משמש לנפשו שליחות כוב ושרות עליה ורבריו שוא.¹⁰

ולאטי חצלה¹¹. שהקב"ה לא צלח בירם אבל יחריט ואמבר את שטם. ואמר כי עודטי קץ לטועד¹². וזה קץ הטועד הראשון משני מועדים וחצי אשר הם גוברים בסוף הנבואה הזאת. והטוער הזה תחולתו חרבן בית שני ואחריו צאת ארץ ישראל מדרי אדום אליו ירו ישמעאל. וזה שאמר ושניהם המלכים לבכם לטרע. המלך אשר הויה י' הארץ בידו והמלך אישר באה אל ידו שניהם לבכם לטרע.¹³

ויהיה ראי' המוער השני בראשית מלוכה ישמעאל. ומשני זה שב להג'יד מהNEG מלוכה ישמעאל בכיה מלחמתה בכחוב וישב ארציו ברוכש גודל ולכדו על ברית חדש ושב לארציו¹⁴. ואלו הם מלכי ישמעאל אשר שכנו אל ארצם אחרי לכרם את ארץ ישראל וככל והעמידו כסא מלכותם בארכוזות אשר היא טישה ומחוזה. והיה לבכם על ברית קדש. יכול היה לבכם לטרע שהגלו את ישראל מארץ הנרים ולאיבי נתנו רשות לירודו לשונן בה ויכול היה לבכם לטרע מפני שעיל מעת ימים העמידו כסא מלכותם בדמשק וכל הימים נג' שהיו מלכותם בדמשק לא היה כל

א) פ: בלבד הפסום. מ: מלבד הפסום. ב) א: עם חיליו ישמעאל ונשבר.
 ג) מ: ומתחכו וכבר. ד) א: מ: ועליו אמר. ה) א: על מלך הנגב גוי. ו) מ: בחיל גודל ומי הני יתי למלחמות. ז) פ: מחשבות גדולות. ח) מ: הנסבר מפניהם. ט) א: הנבואה אשר מטה. י) א: סילוי שטוף. יא) א: והשפטים עד שחורי. יב) א: וכל הנבואה זאת מדברת. יג) א: על שני הממלכות שטוף. מ: על שני ממלכות הרשען. יד) מ: עם הממלכה האחת. יט) א: מ: ורבו שוא והק' לא צלחו בירם. טו) א: כי עד חון לספער. יז) פ: וזה הוא קץ המוער הראשון משני מועדים ועת קץ אשר הם גוברים. יח) מ: על ידו ישמעאל. יט) א: מ: אשר היה בירן הארץ והמלך הבאה אל ירו ויהיה ראש המוער השני. יט) מ: ראש המוער השני. יט) פ: מלכות ישמעאל מלחיל בכחוב. יט) מ: ולא נמננו רשות ליהורי. יט) פ: וכל ימי מלכותם שהיו מלכותם בדמשק היו כל כך מרושים לישראל.

¹ דיניאל יא ב"ה. ² שם שם ב"ו. ³ שם שם. ⁴ שם שם. ⁵ שם שם ב"ג.
⁶ שם שם. ⁷ שם שם. ⁸ שם שם. ⁹ שם שם ב"ה.
 טגלת חמגלה.

נכ' מראים לישראל. ואמר למווער' ישוב ובא בנבג' על נטמא מלכותם שהעטירוה באהרונה בגבנ' והטירוהו טרמשק וטמישא בעה שנגרכו בני' עכאמ' אחר ק'ל' שנה למלכות הנבאות. ואמר ולא תהיר' כראשנה וכאהרונה². שאין הטלחות הזאת העומדת בנבג' נהנה מנהג הראשונה עת שלבדו את כל מיד פרשה ולא כאחרונה³ היא 5 נשתחוויה נלכדרת מידם בסוף המועד השני. ואטר' ובאו בו ציימ' כתום ונכחא⁴ היא על אמות רוחקות יושבי מדבר' וzieה אשר נכנכו בטבעות הוה ומעת ההייא והלהח' חידל מלכותם וחכאה. וכן ראיינו מעית שנבאה. מלכות בני עכאמ' קרובוי המשונע הנבואה נחלקה מלכות ישטעהל לשתי מלוכות וכוסף לממלכים רביהם. ומעתה ההייא הוסיטוי' שנאה על ישראל. ככתבו ונכחא ושב ועם על ברית קרש⁵, מעת שידללו א' 10 וירכאו ובכנע יעירו שנאה ועם על ישראל. ואמר ישב ובון על עוני ביריה קרש⁶. על מלכות אדום' הרשעה העדרלים אשר עזבו ברית קרש ומלכות ישטעהל החטאה מהחבריות עמם וטשליטים אותם ומכבינים' אוותם בזוכותם. ואמר וורעים מטנו יעדמו⁷. וזרועים' יטוחבי ברית קרש יעדמו וחללו⁸ המקדש המועד⁹. אללי' הם 15 חיל' אדרום' הרשעה אישר כבשו את ארץ ישראל מידי מלכי ישטעהל כאשר הוא חום¹⁰ הזה כידם.

וראיתיה נפירוש שעשה רבינו סעדיה זכר צדיק לנרכיה בספר דניאל שהעטיר הכתוב הזה וחללו המקדש המועד והסירו החטair על חרבן הבית על ידי טיטום הרשע והעטיר כל הפטוקים' אשר לסני מרשות הנבואה זהה וערבי' ומן הטשליטים יפללו לזרוף' כהן ולברור וללבן¹¹ על מלכות יון ואדום ולא השair למלכות ישטעהל כי אם עשרה פטוקים' מן ועשה כרצונו המלך¹² עד ויטע אהלי אסדרנו¹³. ואין כי הפטורי' הזה יכול להתקנן ואינו הולך על פשטי' הפטוקים' כי רבינו סעדיה עצמו מורה בפירושו זה כי הכתוב האוטר ונכני פריצי' עטך ינשאו להעטיד חזון¹⁴ הוא מדבר על החלוי' ועל תלמידיו' ואן בין לודת החלוי' ובין חרבני' הבית כי אם ס'ט שנה ובין תליתו לחרבן אלא כנון ליז' שנה והשנים האלה הס'ט מוערים וטעתם מהוות מחלוקת בכתוב לשני מועדים. ואלו הינו מחלוקת אוטם לא היינו 25

א) מ': למווער' ישוב ובא בנבג'. ב) מ': שחטטו' דורו האחרונה. נ': שחטטיו' אחרונה והסירה ברמשק. ג) א': בני עכט. מ': בני עכמי. פ': בני עכמי. ד) מ': בראשונה ובאחרונה. ה) א' מ': מיר פס' ומדרי'. ו) מ': ולא באחרונה נשתחוויה נלכדרת בדור. ז) מ': החני' ובאו ציימ' כתום וביבאה על אמות רוחקות. ח) פ': ומעת העת החטא והלהח' ט) א': בני עכט. מ': בני עכט. ו) מ': חוסיפה' שנאה. יא) א': מעת שידללו' יעוז' שנאה ועם. פ': יעוז' שנאה על ישראל. יב) א': אדרום' אשר עזבו. יג) מ': ומכבינים' בזוכותם. מ': ומגנינים' אותם בזוכותם. יד) מ': מודעם מעובובי ברית.טו) פ': וחללו' את חזקראש המעה. טו) מ': ואלו היו חיל' אדרום' הרשעה. א': חיל' אדרום' אשר כבשו. יו) א' מ': חוא' היז' בידם. ייח) א': כאן חסר בכתוב ייד אוקספורד כל הענין מן וראותו בפירוש שעשה רבינו סעדיה ויל' עד ומון העת ההיא חלל' המקדש הממעו' שקראו אותו בית הפלחה' להם (עמדו 99). יט) מ': כל הפטוק אשר לאנגוי. כ) מ': ועד זמן הפשכלים. נא) מ' פ': לזרוף' חתן ולבור. כב) מ': לודת החלוי' הזה. כג) מ': חרבן הבית. כד) פ': ועל השטדיין' נה) פ': לודת החלוי' שרוי. נו) מ': חרבן הבית. נו) פ': והשנים האלה מוערים. מ': חם' גנערם' וגנערין' מותודען מחולקין' כתוב לשני מוערים.

¹⁾ דניאל ייא כ"ט. ²⁾ שם שם. ³⁾ שם שם ל. ⁴⁾ שם שם ⁵⁾ שם שם. ⁶⁾ שם שם ל. ⁷⁾ שם שם. ⁸⁾ שם שם ל. ⁹⁾ שם שם ל. ¹⁰⁾ שם שם מ"ה. ¹¹⁾ שם שם י"ר.

מצואים בהם מלחמה נרוללה עד מאר אשר עליה הכתוב וירע בהו ולכגו על טלק הנגב בחיל גודול ואמלך הנגב יתנור למלחמה בחיל גודול ועצום עד מאר.¹ אשר הוא מעיד על הטלחמה הו שהיתה רכה ועצומה בטלחמה אישר היה בין מלך פרטס ובין מלכי ישמעאל כאשר זברע לטעללה. וטבל צר ראיו הוא המשונע הרשע להקרא נבואה ולא נתנו עליו יותר מלכחות.² ואין הנה לרשותם בטוחו למטר עליון ועשה כרצינו המלך ויתרומות ויתרגול.³ כאשר דרש רבינו סעדיה ז"ל את הכתוב הזה על המושפע הרשע. ואיך ידרשו הכתוב כי הוא אומר בסופו והצליח עד כל זה עם ימי נחצרה נעשחה.⁴ וככלות הזעם הוא ביאת הגואל בעמ' שהקב"ה מכהה את עצמו מעלה עטו ומביא כלוון חרוץ על כל העיטים כאשר הוא אומר כי נחצרה נעשחה. כל זה איננו במתחלת טלכות ישמעאל ולא אמר הרוי הוא בא באחרותי טלכות⁵ 10 אמר לך אין רואים ההצלחה לטלכות ישמעאל עוטרת מראות טלכותם עד אחריתה כאשר הוא אומר בכאן והצליח עד כל זה עם שהצלחה תהיה לו עד שיכלה הזעם אבל אמן רואים מלחמות ישמעאל וממלחמות אדום כל אחת מהם נברחת על חבורתם לפרקם ואין לאחת מהם הצלחה נטורה בטעמו הכתוב הזה ואין אותה מה טמידת⁶ בטלכות עד שתהיה ראייה לכך להקראי טלק חוץ מחרבתה אבל ההצלחה הייתה¹⁵ 15 דומה להווות לטלכות הנשארת⁷ מהם או הנברחת בסוף הטוער השני. ומכל הראות האלה והטעמים תברדר לנו שחוללו' המקרא הטוען המבר בכתוב הזה אכן נאמר אלא על מלחמות הרשות הלוידת את הארץ בימי אלה מיד ישמעאל. ואין לנו להאשים את רבינו סעדיה ולעלא סיריש הכתוב על הדריך⁸ זהה כי הטעשה לא היה ביטוי ואיך היה יכול להגדר דבר שיהיה עד להווות והויב⁹ מזיא דבר דומה¹⁰ לו שהיה לפניו וטפני וזה דרש החולל הזה על חרבן הבית על ידי טיטומ הרשע.

ואנו אמרים כי הכתוב לא נצרכ' ליוכר חילול המקרא בתרכן ההוא והסתיק י' לו הרטו אשר אמר ולבד עיר מכצרות¹⁰ מפנ' שהורתו ישי המהרבים את הבית בימי טיטום הרשע וause' שהוו מחללים את קרוישתו לא הוא טוענים ישי על הבית המתו ר' שיש להם בו נחלה ושהוא ראוי להם לבית חלה אלא משנשתאדי¹¹ קוסטאנטין הרשע²⁵ 25 באו לטען בטענות האלה ובתחלת כשהחריבו הוו רומיים לא היו מונעים את ישראל מלבוא אליו ולחטפל בתוכו. וכמו כן הוא מלכי ישמעאל יט' נהוגים עטם מנהג טוב וירושו לישראל לבוא אל הבית ולכנות בו בית חפה ומדרש והוא כל גלות ישראל הקוריבים אל עולם אליו בנים ומטודים וטהטללים בתוכו וטעמים חפלחים כנרד תידין וטומיסין ועל המנגה נהנו כל ימי' מלחמות ישמעאל עד שפשטה על⁸⁰ 80 הבית בעה הואת מלחמות אדום הרשותה והסירה את מלחמות ישמעאל טעלו'. מן העת

א) פ': בחיל גודל ועצום. מ': חסר מן גודל עד גודל. ב) מ': ואיך ידרשו הפסוק הזה עליון. ג) פ': הוא ביד הגואל. ד) מ': מכל עט. ה) מ': כי בלת נחוצה נעבה. ו) מ': באחריות מלחמות נאמר לך. ז) מ': מהייחדה במלחמות. ח) מ': שתהיה והוא לבודה. ט) מ': למלחמות השארות מזהו תגערת בסוף. י) מ': שחוללו' המקרא הטוען. פ': שחולל המעעה. יא) מ': על דרך הוה. יב) מ': ומואה דבר. יג) מ': לא לוכר חילול המקרא. יד) פ': ופסוק לו את הרטו. טו) מ': מפנ' הווים המהרבים. טז) פ': לא היו מועמים. יז) מ': מכשנתהם קוסטאנטין הרשע באו לטען בטעונת האלה. יח) מ': כשהחריבו הווים. יט) מ': מלכי ישראל נהוגים עטם. כ) מ': כל ימי' ישמעאל עד שפשטה כל הבית.

¹⁾ דנאאל י"א ביה. ²⁾ שם שם כ"א. ³⁾ שם שם ל"ג. ⁴⁾ שם שם. ⁵⁾ שם שם ט"ז.

היהו חללו הטקרש המתו שעשו אותו בית חטלה להם והעטירו ססיל' טועות בתוכו¹ והסירו התמיד שמנעו את ישראל טלחה במלון ולקים בו מצות אפלת אשר הוא כנגד החטדיין כי מום שנגנוו אלו הרשעים על הבית לאב הנימוח ישראלי כבאו בתוכו אף איש אחד היודוי אינו נמצא בירושלם ביום אלה. וננתן השקו² 5 משפטם³. שהעטירו שקוציהם בכית ומדובר משפטיטה את העולם בטעותיהם ובגלוליהם. ואמר וורעים טמן עטדו⁴ ולא אמר וועובי ברית קדר יעתדו פפני שלכלורדים את ארץ ישראל בעת הוו לא הוא כל גדורו אדרום אבל מקצת גדוריהם. ואמר וטרישעה ברית יתניף בחלקות⁵ על מלבות ישמעאל שהם מהזוקים ברית ברשע. וועובי ברית הם אדרום. וב' אומתוט הרשע האלה כל אחת מתן מהנחת' את 10 חברתה בחלקה בכל חקי התנפות. ועם' זיעי אלהו⁶ הם ישראל המזוקים במונחות והעושים רצון קומס ככתב ייחוק ועשוו⁷. ואמר וטשכלי⁸ עם יבינו לרבים⁹. הם כל חכמי ישראל המתמדים ב' את העם דעה ווראת יי'. ולרביכם. הם שאור ישראל אשר הכתנים מהוירום¹⁰ אדרום ומוראים להם דורך ההוראה והמצוות. יוכל אתה לומר וטשכלי¹¹ עם יעתדו על סוד הקץ ויהיו מבנים ומפרשים אדרומו לרביכם. 15 ואמר ונכשלו בחורב וכלהבה בשכיביך ובכוביהם¹². על כל הגוירות הקשות אשר עברו על ישראל בגלות הזה ועל העתידות לעבור עליהם בענות בעה שניגלו סימני הגאולה¹³ והישועה וכאשר דרשו קוטונו¹⁴ הפסוק¹⁵ זהה על עשרה הרוני מלטה בך הוא נדרש על כל הארץ העוברות על ישראל טני¹⁶ העת ההיא והלאה. כאשר הוא אומר בשכיביך ובכוביהם¹⁷ יטם כלטר יטם רכבים וספעמים רכבות. וכן נבנין הפסוקים 20 אשר אחריו¹⁸. ככתב וגהכשלם יעוזו עוז טעם ונלו עלייהם רכבים בחלקות¹⁹. וככתב וטני המשיכלים יכשלו לצורך בהם ולברר וללבן²⁰ הוא מדבר על מנהג ישראל בכל הימים הים אשר הם יהוו במקצתם ככתב מעט ככתב יעוז ער מעט. וברוב הימים הים יהוו בעצער ובדרוחקאי עד סוף המועד השני ומשם והלאה ומעט הצער ויקלו הצורות. באשר הוא חותם את הכתב ב' היה ואמר ולברר וללבן עד עת קץ כי עוז כי למועד²¹.

א) פ' : כאן כתוב בכתב יד פרואנטפורה בញר הספר הגהה : ואמר יצחק העזיר ועל זה יאות לומר כי קוצר המצע מחשטו והפסכה צורה בחתכן כי לא יישרו ב' חרוכת בתייך אחד וככה לא יתכן משבג שם אלחינו. ובגלוון כתוב בצד פאילי טעתם הנטרוקין רשות²². ב) מ' : על הבית לו חנינו. ג) א' : אף איש יהודי. מ' : אף איש אורה יהוד. ד) מ' : ונבני השקו²³ משפטם. ח) מ' : והו משפטים את העלים בטעותיהם ובגלווןם. פ' : והו משפטים את העולם וגוליליהם. ז) מ' : וועבו ברית הקדר יטמורו. ז) מ' : בעה חיו. ח) מ' : ומרשיע ברית יתניף בחלקות. ט) א' : וב' אומתות האלה. מ' : ושבנו אופות חרושע חאלת. י) מ' : כל אחת מתן מהנחתם חברתה בחלקות בכל חלק הארץ. יא) מ' : ואם יודיע אלחין. יב) מ' : תלמידים את העם. וטשכלי²⁴ עם חם חכמי ישראל. יג) מ' : מהוריין אותם ומוחום להם. א' : אשר הכתנים מורים להם. פ' : טוריים אומתם. יד) א' : ובשבי ובכוביהם יטם. טו) א' מ' : סימני תגאולה וכאשר דרשון. טו) מ' : קדרוני הפסוק הוה. יו) פ' : וכן יוחה. יח) מ' : ובשבי ובכוביהם יטם. יט) א' : אשר אחריו וטן המשיכלים וגהכשלם יעוזו. מ' : ומן המשיכן יעוזו. כ) מ' : כתוב ובchan המשיכלים. כב) מ' א' : יהיו בעצער וווחק. כב) מ' א' : את הכתב ואמר. כב) מ' : כי עוז חזון למועד.

¹ רנייאל יא' לא' ² שם שם. ³ שם שם. ⁴ שם שם. ⁵ שם שם. ⁶ שם שם. ⁷ שם שם. ⁸ מכתב ר' שמואל בן חפני לעיר אסם נרפס בטע' האנגלי JQR. XVIII 406 ורבינו סעדיה גאון זיל בספר דנייאל בטיע העיל' 702 IX. ⁹ דנייאל יא' לר. ¹⁰ שם שם ליה. ¹¹ שם שם.

ואחר שהשלים מאורעאי שני הטועדים נא' לפרש עניין חזי המועדר אשר קרא אותו עתgi קז. והוא מתייחל בו ואומר ועשה כרצונו המליך' כלשון יהוד. ואחה למך מכאן שהמלכות האחת משתי הממלכות האל' תהיה אונברת ונכחת בחללה חזיא המועדר ולא יהוה לה מטבילה על ארון ישראל ולא על כל מטריסר' וווטי ושאר המדרינות אשר הוא מדבר עליהם בכל הנכבה האחת. ודמלכוטה' הנשאית מהן תוסיפ' 5 כפונות ורשע ותנהגeli בזדוןות ופשע עד שתהוו טורדות בטורות כתוב ועשה כרצינו המליך' ותטורטס ותנדלו' על כל אל ועל אל אלם ירבר נפלאותה'. וטנהג אודס' וזרון תורמת דותה לעין הזה יוזר ממנה ישטעהל. זנסוף' ימי הממלכות האחת יתחברו עליה מלוי צפון ודרום ויבאו להלחם עליה על היס ועל היבשה כתוב וכעת קין יתנכח' עטו מלך הנגב וישתער עליו מלך העצון ברוכס ובפרושים 10 ובאניות רבות'. ואחרי הטלחתה הזאת יבוא אל ארץ ישראל פניהם ויאבדו בה על ידו נוים רבים מאיטות העולם לא מן ישראל כתוב וכנא באארץ הארץ ורבות ייכישל' ואלה בי' יטלו' מידי אורות ומואב וראשית בני עטון'). וטני שהחותה את האומות בשטוחם היה לנו לומר שאן לישראלי בכל הטלחתה הזאת שום צער אבל שלוה והשתקה. וכן ג' אע רואים מן המכוב אישר לאחריו האומר ויצא בחטא' ג' גוללה להשטיד 15 ולהחרים ריבמי' שאין בה לישראלי כי אם שלום פנוי חטא שהוא כתובו באלאף. וידוע שבכל מלהמי' שמנגה להחטב בה' א או יכולת היא להחטב בה' א כתוב הדרש ותמצאהנה כתובה באלאף אינה נכתבת כך אלא כדי לרדרה או לרבות אותה או לשבח אותה. כגון קראן לי מראי' 6. מנגה להחטב בה' א והוא כתובה באלאף פנוי רוכחים המריות הבא עליה כתוב כי המר שדי לי מאד'. אל תקראינה לי מרה 20 בה' א כמנגן כל איש מרה אבל קראן לי מרא באלאף כי מרירותנו נברת עד מאד. וכן והיה לנכ' לזרא' 8. נכתב באלאף להודיע רוב מיאוסו אשר היה בעיניהם כתובות עד אשר יצא מאפסס'. אלו נכתבים יט באלאף לרבותם. והכתיבה מהם באלאף משום השכבי' כגון ושינה בנדיר כלאו אישר במלכים' 10 הכתוב באלאף וטנהגנו להחטב בה' א כאשר מינו כגון ישנא הכתם התוב' 11. ונכתב בכאן באלאף פנוי השינוי הזה 25 שהיה משוכחה מביתcia הכלא לאכול לחם לפניו כל הימים. וכן כתובין חכמתם אדים

א) פ: טורעים שני המועדים בא לפרש. ב) מ: שני המועדים לפרש עניין חזיא המועוד. פ: לפרש עין חזיא המועדר. ג) מ: עת התקן. ד) מ: וטער דרומי. ח) מ: ומסלכט השארה. ו) מ: ותנהג בזדוןות. ז) מ: א: ידרבר פנאלות וכוסוף' ימי הממלכות הזאת. ח) מ: כתוב בגלגולו: על כל ישועות אל אלים. ח) א: ידרבר פנאלות וכוסוף' ימי הממלכות הזאת. ט) מ: וטנהג אדרן וזרון תורמת. י) פ: ובסוף הזה ימי. ובלגלוינו כתוב: ניל' המועוד. יא) פ: יתחבר עמו מלך הגבב. יב) מ: ואלו יטלו' מידי אדים ומואב וראשית בני עטון. יג) א: בגין חסר כתוב ייד בודילאיyi כל העין בן וכן אגו רואים מן הכתוב אשר לאחריו עד והוא חותם את פרשת הממלכות הזאת. יד) מ: ויצא בחתמה גוללה להחטב ולהחרים. טו) מ: פנוי חמתה שהיא סמוכה באלאף. טו) מ: וידוע שבכל שמנגה להחטב בה' א. פ: להחטב בה' א או יכולת היא להחטב בה' א. יז) מ: קראן לי נורה. יח) פ: פנוי רב המריות. יא: פנוי רוב מרירות. יט) מ: נכתבין באלאף. כ) פ: משום השינוי. כא) מ: שותיה טשבות טביא הכלא. בכ) מ: וכן כתוב חכמתם אדים.

¹⁾ דניאל ו' לא' לא'. ²⁾ שם שם. ³⁾ שם שם נ. ⁴⁾ שם שם מ"א. ⁵⁾ שם שם י. א. פיד. ⁶⁾ רוח א' ב'. ⁷⁾ שם שם. ⁸⁾ בתרביה' יא' כ'. ⁹⁾ שם שם. ¹⁰⁾ כ' ב' יא' צ'א. ¹¹⁾ איכת ד' א'.

מגלה המגלה

האור פניו ועוז פניו ישונא¹ באלף ודרבו להכתב בה"א ונכתב באלף לכבוד החכמה אישר נישתנה בשבללה. וכטבוחו כן יtan לירדו שנא² היה כחוכה באלף טfine שהיא משוכחת וערכה ואינה דומה לשנית שונאו. וכן חטא הכתוכה בכאן באלף נכתבת כך לשכח כי מלה גROLAH הנרכתקתי אליה היא מודעה את דברה. ומשם אנו בטוחיס³ כי החכמה הותה תחיה נזולה להשתיד ולהתרים אומות העולם 5 ולכם ולא יהיה כה לישראל בעורך האל כי אם רוח והצלחה ותשעה גROLAH.

והוא חותם את פרישת הטלויות הותם ואומר ויטע אהלי אעדנו בינה יטס להר צבי קדרש וכו עד קציו ואין עוז לו⁴ להודיע כי באמפת הטלך הזה ייכא העת. אשר אמר בחלפת פרשו והצליח עד נלה זעם⁵. בעת שתבללה הצלחו ייכלה 10 העם בכינאת קציו כבחוב ובא עד קציו ואין עוז לו. כי חזע היה עוזר לטלון הזה וכשכללה העם נשלם הקץ הזה אשר הוא החלק הראשוני משני החלקים אישר חלקו זען והוציאו מהטוועד בכחוב עד עת קץ כי עוזר למוועז⁶. כלומר כי עוד לטוער שני חלקים אלו שהם קץ וועה ונשלם הקץ תבלה כי העתה הוא נלווה אל הקץ וכל שני דברם לווים זה אל וזה הנלווה אליו קודם אל הטלוות. כגון דבר מלך⁷ הטלך נמצוא 15 ואחר כך⁸ דברו. וכן עבד אברחות⁹ אברחים קודם. וכן אין בכאן עת קין הקץ ביה ראי לילכת תבלה וכשהשלמת הקץ ייכא העת. ככתוב ובעה ההייא יעדט טינאל השר הנדול¹⁰. והוא שונה טלה עת בספקוים האלה כי פעמים האחת לעמידת טיכאל. והשניות והויתה עת צראה¹¹ אשר לא נזהה מהוות נגי עד העת ההייא¹². והשלישית ובעה ההייא יטלא עטך¹³. ו/orה לך ספאנן כי עת הזאת חחלק לנו 20 חלקים האמצעי שלהם צורה ולפנינו ולאחריות טונה ויושעה. וחתיימת הכל תחית הטוועדים. ככתוב ורבים טישני ארמת עפר יקיזו¹⁴. ורבים בכאן הם ישראלי¹⁵ לבדים אשר אמר עליהם לטעללה ומשליכי עס יכינו לרבים¹⁶. ואמר אלה לחוי עילם¹⁷ על מתי ישראאל הקשרים אשר מתוך באמונתם ומהזוקים בתורת הי האל. ואלה להרפהות לדראון עולם¹⁸ עליית החטאים ועל הפשעים ועל המשפטדים אשר מתוך גרשעטם כי אין עולם מקברותיהם לעתיד לבוא כי אם ישראאל לבדים. הצדיקים מהם לחוי עולם והפושעים לדראון עולם. אבל שאר האומות הוא אומר עליהם טהים כל יחו רפסאים כל יקטו¹⁹. והוא חותם את הענן הזה ואומר והטשכילים יהירו כוואר 25

א) מ: תכתב באלף. ב) מ פ: וכן החכמה הכתובה באן באלף. ג) פ: כי טלה גROLAH דיבוא עליה. ד) פ: ומשם בטוחים אנו כי החכמה הזאת. ה) מ: בין יורי להר צבי קרש. ו) מ: היה עוזר לטלך וכשכללה העם. ז) מ: כי עוז חזון למוועז. ח) מ: כי תעט היה ראי לוי אל הקץ. ט) א: ואחריו דברו. י) א: חסר בין וכן עד וכו. יא) מ: ובaan עת קץ. יב) ס: עת קין ראי לילכת. יג) פ: להעטי טינאל. יד) א: והויתה עת צראה הרגי ובעה התוא יטלא עטך. יז) מ א: כי לא חלקים. יט) מ: ולפנינו ואחריו טונה. יז) פ: חם ישראאל בלבד. יח) פ: ומהזוקים בתורתה. יט) א: על הפנינים ועל הפשעים אשר מתוך מ: על המינוי ועל הפשיעז אשר ברשותם. כ) א: אשר מתוך ברשותם והוא חותם את הענן חות.

¹) קהלה ח' א. ²) תהילים קב' ז. ³) דניאל י"א ט"ה. ⁴) שם שם ל"ג. ⁵) שם שם ליה. ⁶) קהלה ח' ד. ⁷) בראשית כ"ד ל"ה. ⁸) דניאל י"ב א. ⁹) שם שם. ¹⁰) שם שם. ¹¹) שם שם ב'. ¹²) שם י"א ל"ג. ¹³) שם י"ב ב'. ¹⁴) שם שם. ¹⁵) ישועה ב"ז י"ד.

הרקייע ומצדיק הרבים ניכנים לעולם ועד¹. וככזהב היה מטיב את לב דניאל ומנטיחו בצדקה ישראל וכשרון מעשיהם שיתו בכל הנלות האורך הוה עם הצורות העוברות עליהם מחזיקים באמונותם ואינם זויים ממענו וכל העזר והדוחק העובר עליהם לא יוק להם וכאשר אין החשך נובך אל הרקייע אך לא ידרכ בידם טאות מרושעת הנוים וטומאתם. והמשכילים שאמר עליהם יהויר כו הדר הרקייע הם כל קהילות ישראלי המפורטים בכל האומות אשר הם מחזיקין² באמונתם ומיהוריהם ומאריהם בז' האומות בקדושיםם. ומצדיק הרבים הם החכמים מהם אישר הסמ' מחזיקים את אמונה ישראלי בחמתם והם צדיקים ביראותם ומצדיקים את הרבים בחוראותם והם וכל השוטעים אליהם יהו וכוחם מאי להם לעולם ועד.

ומצאנט ספדר דניאל פרשת הנלות וסוד הקץ סדור בו נ' עצמים. מה טהות רשותה³ עד טair וטחן גליות. הפעט הראישונה בחלוט סתים ודרטינען דיטזונות שהוו משונות מדרטינוי העולם וכוכבה בלשון ארמית. והחלוט הוה היה בתוך ימי הנלות⁴ אשר לא היה חותם שני שבעים שנה נשלהט לשום חשבון מפני חשבונות שחתחה נחשכת אליהם. והוא שנת אחת לבלשלצעריאי מלך כל כוכבו נשות הרा לבלשלצער מלך בכל דניאל חלמי חזה⁵. ואמר באדרין⁶ חלמא כתוב ראש מלין אדר⁷ שלאי⁸ כתוב טהותם אלא ואשי דבריהם שעם צרייכם לפרט עטוק כי החלום וההרבינוות שהוו משונות מדרטינוי העולם ולא הוה מכיר אותם בכחוב וארבע חיווין רברבן סלקקטי⁹ מן ימא שניין דאן דא קרטמאחא כאריה וגסן די נישר לה¹⁰. ואין מנהג האריה להיוות לו כנספים. ואמרין¹¹ וארו היה אחרי תנינה רטיה לדוב¹². ואמר וארו אחורי אמר נמר ולה'יט גסן ארבע די עוף על גביה¹³. ואמר וארו היה רביעאה דחילאה ואמתני ותקיפא יתרה ושנן די פועל לה רברבן¹⁴. וכל זה איינו מנהג חיותבי העולם. וטפני זה אמרנו על החלוט שהיה סתום וטופלא ונסתם על דניאל פירשו ונסתם ונגנויב רוח בינוותם כחער לבן. בכחוב אתחירות רוחי אנה דניאל בן נדרה¹⁵ שריח בינוות הוויה נגנות כחרב בתוך תערה. וכאשר היה החלום הוה רמושיג על ידי דיטזונות רחוקות בן נטסר בו קץ סתום עד מאדי ישבלל בו מפני חמלכותם עם ימי הנלות טפני שלא נתגלה עדין לדניאל פרשתה כי נלות הבית השני. בכחוב ויתהבן ביריה עד ערד

א) א: כו הדר הרקייע וגנו. ב) א: והכהוב היה היה נשבי. ג) מ: הם מחזיקים בתורותם. ד) מ: ומאריהם בז' דרישתם. ח) פ: אשר מחזיקים את אמונה ישראל. מ א: אשר הם מחזיקים את אמונה ישראל. ז) מ: ומאריקום את הרבות ווזאתם. ז) מ: לעלם ככבים. ח) מ: ודרונו דמיונם שהו מושינוי העולם. ט) א: בתוך ימי הנלות ויא שנת אחת לבלשלצער. ז) מ: אשר לא היה חותם נשלהט לשום חשבון מפני חשבונות שחתחה אלהם. פ: שלא היה שבעים שנה לשום חשבונות. י) מ א: לבלשלצער בכחוב. יב) א: בשנת חדה לבלשלצער מלך כל דניאל חלמא כתוב. יג) מ א: באדרין דניאל חלמא כתוב. יד) פ: שלא מחלום כתוב. טו) מ: חזון ארונות. טו) פ: פליקו בן ימא שנאן דאן דא קדרימאתה. יו) מ א: חסר מן אמר ער אמר. יז) מ א: וארו אחרון בוגמר. יט) פט א: רלה ארבע גסן וגנו. כ) מ א פ: וארו היה רביעאה דחילאה ואימתני ותקיפא יתרה ושנן די פרול לה וגנו. כא) מ: מנהג החיות העילך. כב) מ: ונעם ונגנו. א פ: ונעם ונגנו כג) א: והחלום חודה רמו על יורה. כד) מ: סתום עד מואות. בת) פ: פרשת הנלות הבית השני. מ א: גלוות בית שני.

¹) דניאל יובנו. ²) שם ז' א. ³) שם שם. ⁴) שם ז' ג' – ר. ⁵) שם שם ח'. ⁶) שם שם ז'. ⁷) שם שם ז'. ⁸) שם שם ט'.

ועידין ופלג עדן¹⁾. העידן הראשון לעטידה הטענה ועידין ופלג עדן אישר לאחריו ב' ליט' הטענות.

ובכינוי סעדיה גאנז זל' בטירioso נתן לטעוב זהה ד' חלק מספר על ד' דרכיהם. ויספיק לנו בפירושו לומר כי ישחווא נתן י' ומנים וחזי כלולות וסתומות ערד' שווייה 6 טפרש להם בבחון השנין. ומפני שהוא אמר עדן ועידין והוא מבחן העידין אל העידן בתיכת זונה ראיינו שהעדין הראשון הוא מבחן בעניינו טב' העידין ופלג הבאים אחריו. ואמרנו על העידן שהוא יAREN המלחמות מכאן ערד' חרבנו ועידין ופלג מחרבנו ערד' בעניינו. וזהה כל עידין מהט עוטר לנדר חדש מלבות בארכן ישראל כי כל הנבואות האלה לא בא אלא לפריש טהרה הארכן עד באת גנאאל. ובפניהם שלא 10 היה דניאל מפני טעם העידין האלה היה מתחבל ככוכב אנאך דניאל שניא ריעוין יכהלוניי²⁾. וזה החלום הראשון, ולא היה גנלה בו לדניאל נלות בית שע' והוא כל עניין החלם הזה משונים בעניינו ככוכב זווית ישצנן על³⁾. אבל היה שימר את הרדר ומפניו בו ככוכב וטלחהו בלבוי נטרות⁴⁾. ובפעם השנייה נתנאמא' בחוזן בשנות שלוש לבleshatz'er שהוא מסוף שכעים שנה' להרבען הבית בחישובן הקרוב. ככוכב 15 בשנות שלוש למלכות' י' לבleshatz'er הטלךazon נראת אל' אני דניאל⁵⁾. ובפניהם שהוא העת קרוב נכתבה' הבואה הזאת בלשון הקדש וכא החוזן בדרכיו קרובות ואוצרות חזות' שהם ממנהן העולם כאלי' וצדיר העזים וטבר לו הקץ במספר טפורה. ככוכב עד ערב בקר אלפים וישליש מאות⁶⁾. והם יטי המלחמות והגולות אשר י' הגנס לו ברמו בעדן ועידין ופלג עדן⁷⁾ בחולם הראשון. וארכע חיזן ורבנן שהו בחלום 20 הראשון הם האילוי' וצפיר העזים אישר בחוזן השמי כדי להזכיר הדבר מדרך המראה וטרכן הטעספה. ובכל זה לא נתקorra דעת דניאל מפני נלות בית שע' שלא היה גנלה אליו עדין. וכעת ישגנלה אליו דבר הנלות באח אלו הטענה בטראה' גנלה היה אלי' וטפרסתם ככוכב דבר גנלה לדניאל' אישר' נקרא' שמו לבleshatz'er ואמת'יך' דבר⁸⁾. זווית' 25 היה הפעם השלישית אישר' כי' היה הראיה בשנות שלוש לכורש מלך טרטס⁹⁾. אשר היה אחד הפקודה אישר' פקר'יב' י' את עטו ואחר'Neillו' שבעים שנה על החשון השני ושם גנלה לדניאל סוד גלות הבית השני כי לא רצה הקב'יה להיות סור גנותו השני גנלי' לדניאל כל ימי עמדו בגנותו הראשון ואחר שהראeo עניין בניין הבית גנלה אליו סוד גנותו ופרש לו הדבר שלא רמו ונבלא דרטון והניד לו פרשת

א) פ': חסר מן עידן עד עידן. ב) פ': אשר אחריו ליט' הטענות. ג) מ' א': כלטור שהוא גונן ג' זמינים וחוץ. ד) מ': שער שווייה מפרש לחם בחוזן השני. ה) מ': בתיכת זו. ו) פ': בעניינו וטבי העזים. ז) פ': העידין האלה מתחבל. ח) א': אנא דניאל שניא ריעוין. ט' פ': סני ריעוין. ט' מ': נתנאמא' בשנות שלוש. י) א': מסוף שכעים שנה לחישובן הקרוב. יא) מ' א' פ': בשנות שלוש לבleshatz'er המליךazon נראת לדניאל. יב) א': נכתבה בלשון הקרש. יג) מ': באיל' וצדיר עזים. יד) א': אשר נתן לך. מ': גנלה לדניאל' נמנם ברכון. ט) א': הם האיל' וצדיר' העזים. טו) פ': כזראה גנלה. יו) א': גנלה לדניאל' וזה הפעם השלישית. יח) מ' פ': אשר שמו לבleshatz'er. יט) מ': ואחר הדבר. כ) פ': זו הפעם השלישית. א': והוא הפעם השלישית בשנות שלוש לכורש. כט) מ': אשר הראיה בשנות לכורש מלך טרטס. ככ) פ': אשר פרק' אה עמו.

¹⁾ דניאל ז' ביה. ²⁾ שם שם ב'ת. ³⁾ שם שם. ⁴⁾ שם שם. ⁵⁾ שם שם. ⁶⁾ שם צ'ר. ⁷⁾ שם ז' ביה. ⁸⁾ שם ז' א'. ⁹⁾ שם שם.

מנגן הבית ומנהג ירושאל ומנהג האוותות המושלים מתחלה^a בnin הבית עד בינו בעת הנואלי בכוורת האל ונמן לו נסוף הטראה לקץ הנלחט כי טעםם. האחד ברמת מנגנון הרמו אישר לנו בחלום הריאשן והישן בסניין פפורהש מעין החזון. ולא כלל כאחד מהם ימות הטלוכות אבל היה טונה מתחלה מחרבן בית שנייה. ולא עשה כן בקץ הריאשן אישר מסר לו בחלום ובחוון אישר הוא בתוכך שכעים שנה של חרן^b 5 כי לא היה עוד סוד גלותה השני גנלה ומשען זה כל הקץ כאלים ושלש מאות שנה^c אישר הסוי מנווים מכניין בית הראשון ועד חווית הטזים. ואחר שנגלה לדניאל מירות הרבנן בית שני הפיל תחנתו לפניו המקום להודיעו קץ הנלחט הזה. והמקום הראוו נבראה האחרון בשנות שלוש לדורש^d כל הנזרות הבאות על ישראל מתחלה בנין בית שני עד בינו לעתיד לבוא. ובסוף מסר לו קץ הנלחט וצוחו לסתום 10 את הכל בחהלה. ככמוה ואחת דניאל סתמי^e הדברים וחתם הספר עד עת קץ^f. והדברים אישר צוחויא לסתוםם הם שמיות המטלוכות שייהיו מתחדשות שייהו כלם טפוריושים לדניאל והם נבראים בנוכאה הזאת טומיים. ואין אחת מוציאה מהם מטלוכות נבראות בשטה מפושע כי אם מטלוכות פרט ויין אישר הוא בפני הבית. וכל המטלוכות 15 המתחדשות אחריהן מטלוכות אדרומי וטלוכות ישמעאל ושאר מטלוכות חן נבראים ככינוי. וכן טלק הצפן. וטלק הנגב. וכן טלק הנגב. וככומת לה. וזה טעם סתום הדברים. וחיתמת הספר הוא המספר אישר זכר אותו חתום. ולא זכר את תחלתו אישר יספר מריאשיותו אבל יהיה החתום ולא תודעשי ראשיתו עד שיעברו שני השועדים יוחיל חזי המועד אישר קראו עת קץ. ככחוב וחתם הספר עד עת קץ^g. ומכאן אנו אומרים מעת שבילו כי המועדים שיוחיל חזי המועד יגלה הקץ 20 וירודע לרבים. ככחוב ישוטטו ריבים ותרבה הרעות^h. שדרעת רוב החוקרים על הקץ בעה ההיא יכולה לעמוד על עקרו. ואחר הכחוב הזה הוא אומר וראיתו אני דניאלⁱ ותנה שנים אחרים עוטדים אחדין הנה לשפת הירא ואחר הנה לשפת הירא^j. ואמר ככאן שנים מפuni שהוא אומר מתחלה הנוכאה יט' הזאת ואני הייחי על ידך הנהר הנגדל הוא חדרל ואישא את עיני וארה והנה איש אחד לבוש בדים^k. והוא אלה 25 שנים על שפת הירא. ונחר חדרל הוא אי' על כל מזרחה כב לארץ ישראל והירא עלייג ארץ מצרים אשר הוא אי' מערב לארץ ישראל. והוה כי הריאשן אשר על נהר

א) מ: מנהלה בנין הבית עד בינו בעת הנגול. ב) א: בעת הנגול ונמן לו בכומו.

ג) א: לקצת גלותם וטעמי. ד) מ א: אבל הוא טונה. ה) מ: מחרבן בית שם. ו) מ א: אשר חם בסניין מבניין בית ראשון. ז) מ: גזירות בית חרן שני. ח) מ א: הגאות לדניאל^l סתום את הדברים. ט) א: חסר בין הדברים עד והדברים. י) א: אשר צווח חם שכות. יב) א: סמלוכות אדים ושמעאל. יג) מ: חסר מן הנגב עד הנגב. יט) פ: כי המועדים יגלה הקץ. יז) א: ולא תודע ראיות. פ: ולא תודע ראשיתו. יח) נ:acha הנה לשפת הירא ואחר הנה לשפת הירא. יט) א: בחללה הנכואה והנה איש אחד לבוש הכרדים. כ) מ: על הנהר הנגדל הוא חדרל (ואישו עיני וראתה. כב) א: ונחר חדרל הוא בכל. כב) פ: טורחה ארץ ישראל. ובגלינו כתוב ניל של. כב) מ א: והוואו על טלק מצרים. כד) מ: אשר מערב לארץ ישראל. כה) מ: והו הריאנס. א: הו הריאשן.

^{a)} דניאל ח' יוז. ^{b)} שם ז' אן. ^{c)} שם י' יוב ד'. ^{d)} שם שם. ^{e)} שם שם.

^{f)} שם שם ח'. ^{g)} שם ז' ד'-ה'.

חרקל רמו על בניית בית שני אישר עליו יישראל מכבב והו בכל הנפות ההוא תחת יד מלכה אחת כאישר הוה העומד לפניו אחד. והשנים אישר ראה ב' דניאל על שפת היואר רמו על שתי הטלויות הנוכרות על יישראל בננות הוה שהם אדרום וישטמעאל. והאתה¹ מהם והם ישטמעאל בדורות ארץ מערם והשנית והם אדרום צפונה לארץ מצרים ככחוב אחד הנה לשפת העיר ואחד הנה לשפת היואר². וכאשר ראה אותו מפנוי שהאיש הוה הודיעו מנה בית שני שהוא זמן השניים אשר ראה אותו קודם ראותו אותו מפנוי שהאיש הוה הודיעו מנה בית שני שהוא זמן השניים אשר ראה אותו בכתוב נטה רשותם בדורותם לאיש לנוש הכרדים אישר ממעל לטמי היואר³. אישר לפניו השניים אישר ראה אותו קודם על היאור. והוא דרש מפני יהודיו סוף הנפות השני כאישר היאור במלחלה 10 הנכואה את בניית הבית ופרשת הנפות כתוב עד מתי קץ הצלאות⁴. והפלאות בכאן מלשון הנסתורה⁵, והן העתידות להיות. והוא השיב אותו בסוף הצלאות העתידות להיות שהוא חחית המתים אישר אין פלאה גrole טמנה ככחוב וישבע בחיה העולם כי למער טעדים וחזי⁶. וחיה העולם ככחוב עד הצלאות המתים. וחרמו היה במשמעו דומה לרמו הראישון שהיאור ערדן וערניין ופלג ערן⁷. אלא שחרראשון יש בו חוסכת ויז' ככחוב ערן וערניין. ערנץ' למן הטלויות. וערניין ופלג למן הנפות. והשני איןנו נלה בתוכה ויז' ככחוב למער טעדים וחזי. כלומר מועד שהוא מתחלק לשני טעדים וחזי. והם הנפות בלבד מהרבנן⁸ הבית השני עד הצלאות המתים שהוא סוף הצלאות וסוף כלוון האותם ככתב תכלינה כל אלה⁹. וטפניא שהיוה הקץ¹⁰ היה מתקין עיר חחית המתים היה דניאל שואל על הצלאות טימני גאנולה 20 מתי ייגלו ככחוב ואני שטמעי ולא אבן ואמרה¹¹ אדוני מה אחריות אלה¹². כלומר מה אחריות הנפות הוה י' אשר העידו עליו אלה השנים אישר עומדים על שפת היואר אוטי מה אחריות המאורעות האלה הבאות נפות הוה. אלה טו לבדם לא כל אלה. והאיש השיבו שהקץ הוה יהוה טומס עד שככלו שני המועדים וייחיל חזי המועד הגנרי עת קץ¹³ ככתב לך דניאל כי סחטים וחותמים הרברם עד עת קץ¹⁴. ובעת הקץ¹⁵ יתבררו¹⁶. יהיו ברורים יודיעם. ואמר ויתלבנו ויצרשו רכבים¹⁷ על העזרות הכותן על יישראל בעת הקץ שהוא חזי המועד. ואמר והרישיו רשעים¹⁸ על מלכות האומה הנוכרת על ארץ יישראל בחזי המועד וחישבת לבנה שהטלויות ראוי לה ואני מבינה את הסוד ככתב ולא יבטה כל רשותם¹⁹. והכמי יישראל הסוכנים על תורות הקדושה יודעים הסוד ומכוונים אותו ככחוב והמשכילים יבינו²⁰.

(א) מ א : כאשר היה עוד לפניו. (ב) מ א : אשר אתה על שפת היואר. (ג) א : והאחד מהם. (ד) מ : אחת הנה לשפת היואר ואחת הנה לשפת היואר. (ה) א : ראה לשאול על עיניהם מן לבוש הכרדים. (מ) ראה אותם על עיניהם לשאול מן הראישון לבוש הכרדים. (ו) א : טפניא שהוא הודיע. (ז) פ : העידן למן הטלויות. (ח) מ : המכון אינם נלה. (יא) מ א : מהרבנן למן הטלויות. (ט) מ : שהיוה הקץ מתקין. (יג) א : ואמר ארניין. (מ) א : אומה אהיה אדוני אחריות אלה. (ט) א : ואמר יי'. (יד) מ א : נפות אשר העידו עלי. (טו) מ : אומה אכזרית המאורעות. (טו) א : חסר מן אלה עד אלה. (ו) מ א : יהיו ברורים יודיעם.

¹⁾ דניאל יב ח. ²⁾ שם שם ו. ³⁾ שם שם. ⁴⁾ דברים כ"ט כ"ה. ⁵⁾ דניאל יב ז. ⁶⁾ שם ז נ"ג. ⁷⁾ שם י"ב ז. ⁸⁾ שם שם ח. ⁹⁾ שם שם ט. ¹⁰⁾ שם שם י. ¹¹⁾ שם שם. ¹²⁾ שם שם. ¹³⁾ שם שם. ¹⁴⁾ שם שם י.

ואחר שהעטיו על הכלל זה נתן לו כי זטנים מפושרים נטסָר שנים והודיעו קחלה חזון אישר התחיל טמן וסומו ככתב ומעת הסר החתר ולחת שקיין שוטם יטיפא אלף מאותם ותשעים.¹ ועת השר החתר הוא הגלם והרבן הבית השני אשר אמר עליון נבריאל לדניאל בעת חלתו והצ' השבע ישבי נכה וטנה.² ושכיחות זכה ומנחה הוא הטרתי החתר והוא הוציא אשר אלו מתחילה לטענו טמן את הימים האלה. וסומו הוא ולחת שקיין שוטם. וזה כלית מלכות הרשעה ואבורה שקיין מן הבית אשר היה מטמא את המקדש בשקייניה היה שקייניה שוטם תחת שהיה טשימים את הבית ככתב ועל כן שקיינים טשימים.³ טפני שקייניות מלכות הרשעה פורשים כגון על הבית היה עליון והעולם טשומים. ובאוורונה היה השקיין שוטם ככתב וער כלה ונחרצה חתק על שוטם.⁴ ככלומר 10 העולם יי' היה טשומם בראשונה טפני שקיין מלכות פורשים כגון על הבית ובעת שכינה כלין חרוץ על האותם יהוה השקיין שוטם. ועליו אמר בכאן ולחת שקיין שוטם. ומטצא שהענן אשר נאמר לדניאל יי' בראשונה סתום וגנו בא אלין בסוף הנבואה מפורש ונלווי. ואם אתה מתחיל לטנית אלף רץ' שנה מעת הסר החתר שהוא שנת ני' אלף תק' כלה לך החשבון בשנת ה' אלף' יי' ק'ח והוא עת 15 כלין האותם וביאת הגנאן על הדירוק הזה.

ואתה יכול להלך הרים האלה לשני מועדים וחצי אם אתה תושב על הדרך הזה ואומריו שהטוער הראשון נשלם במלחמות מלכות ישמעאל עת שלכו גורדיอาท' ארץ ישראל מיד אדם. והוא שמת ד' אלף' יי' ש'ח לעלים שהוא אחר היבן הבית תק' שנה ואלו הם ימי המועד הראשון. וסוף המועד השני יהיה בעת 20 שלכדו אדום את הארץ מידי ישמעאל בשנת ד' אלף' חתנת'. ומשגנויותיהם עלינו ישמעאל עד השנה הזאת תעיב' שנה וهم ימי המועד השני. וחוון שני המועדים אלף' יי' לב' שנה וראו הוא שהיה חצי המועד רביעית ימי שני המועדים והוא בא ר' נ'ח שנה ויהו שני המועדים וחצי אלף' ר'ץ' שנה. וזה החשבון על דעת המחלק את הימים בכ' אלה לב' מועדים וחצי. וזהו הכתוב הבא אחריו אשרי המכחה ויען 25 לימים אלף' שלש מאות שלשים וחמשה⁵ אישר' יי' בית ובין הכתוב זה ט' מה שנה. דבר על מלחמות גנו ושרар המלחמות הכאות במלחמות ימי המשיח שהן יעמדו ט' מה שנה והכתוב משבח המתינו אל סוף המלחמות הום... והמעין בכתוב הזה על דרך

א) מ' : ולחת שקיין שוטם אלף מאותם ותשעים. ב) מ' א' : הוא חרבן הבית השני. ג) מ' : היה הסתרת החתר. ד) מ' : אשר אנו מתחילה לבנות ממנה. ה) א' : וזה כלית מלכות ואבורה שקיינת. ו) מ' : יהוה שקיינו שוטם. ז) מ' : על כלנו שקיינה משוטם. ח) א' : חסר מן טשומם עד שוטם. ט) מ' : טפני שקיין מלכות הרשעה. י) מ' : יהיה העולם טשומם. יא) מ' : העולם טשומם בראשונה. יב) פ' : יהוה נשומם בראשונה ובעת שיבוא כלין חרוץ. יג) מ' א' : אשר נאמר לדניאל סתום. יד) מ' : בשנת ה' אלף' והוא עת כלין. טו) מ' : ואמר שהמועד הראשון. טז) מ' : את ישראל מיד אדם. יז) מ' א' פ' : והוא שנה ד' אלף' שפ' לעלט. יח) מ' : ט' שנבראו עליון. יט) א' : וזה ימי המועד השני וראו הוא שיותה. כ) מ' : אל ב' המועדים שנה. כא) פ' : והוא צ'ה' שנה. כב) מ' א' : המחק את הימים לב' מועדים וחצי. כג) מ' : ולאשר בינו ובין הכתוב הזה.

¹) דניאל ייב י'א. ²) שם ט' כ'ז. ³) שם שם. ⁴) שם שם. ⁵) שם ייב י'ב.

אחרת אין חושב המועדר¹ השני מעת שלכדו אדום את הארץ טיר ישטעהל מעת
שאן אנו מוצאים² זכרון סופי³ המועדר השני תיקף העין הזה. אבל הוא צבר אותו
אחר ד' מסוקים בכחוב ומרשייע ברוח יתניינר במלחמות ועם ידע אלהו יחזק ועשות.
וכחוב ומשכלי עס יבט לדרבים ונכשלו בהרכז וכלהבה בשבי ובכוהה ימים. וכחוב
5 וכחכלהם יעוזו עז מעת ונלו עליהם רכיבים במלחמות. וכחוב ותן המשיכלים יכשלו
לצורך בהם ולברר ולבלין⁴. ובסוף החותם הזה הוא אומר עד עת קץ כי עוזר לטעוד.⁵
ומפני זה אתה יכול לחת לשני המועדים שייעזר אחר שהוא הקייס⁶ שנה ויהיה זמן
ב' המועדים מהרבנן הכית עד סוף המועדר השני אלף ק"ד שנה ויהיה סוף המועדר
השני שנה ארבעת אלפים תתקמ"ח לעולם. וכן תגנץ מלכות אדום הרשעה על
10 הארץ ותהייחוט בטוליות כאשר הוא אומר חיקף⁷ עת הקץ ועשה נרצנו הפלך.⁸
ובן השנה הזאת והשנה אשר לכדו בה אדום את הארץ מיד ישטעהל בונן צ' שנה.
ועל השנים האלה באו הכהנים הנוגרים לטעללה לממדך שלמלכות אדום⁹ הרשעה
היה להצעת את ישראל בגבורתה על הארץ כל השנים¹⁰ אלה אשר בהם ישלטו
יט' המועדר השני. ויחיל עת¹¹ הקץ שהוא חצי המועדר ויישאריך מאלף ר' שנה
15 הגנונים בכחוב זהה ק"ע שנה והוא ראש עת הקץ הבא אחר שניי המועדים. ובימים
האלה גילוי סימני הנאהלה וחודע לכל בא העולם. ובכללם יעמדו מיכאל
כחוב וכעת היהא יעד מיכאל השער הנדרול¹². ובעמידתו יתחלו הצורות הנדרולות
הבות כבחלה ימי הקץ בכחוב והותה עת צורה¹³ אשר לא נהיתה מוהית נוי עד
העת היהיא¹⁴. ולסוף הוא אומר וכעת היהא יטשט עטך כל'ת גמצוא כתוב בספר.¹⁵
20 ועל הטליתה הזאת הוא אומר אישורי המכחה ויינע ליטים אלך שלוש מאות שלשים
וחמשה¹⁶ שם ט' מה שנה אחר עת הקץ. והוא משבח את הזמן הזה ואומר אישורי
המניע אליו מן המהכים לו מסני שכעת היהא יטלא הקב"ה לעטיו את' כל הטבות
אשר הוא עתיד ברחוינו לחות להם. והוא חותם בכאן את הספר ואומר לך¹⁷ לקץ
והנות ועתעד לנורך לקץ¹⁸ חותם. ובכאן פרוש לו תחית הטמים והודיעו את זמנה
25 והבטיחו שהיהיכא עומד וועלה מקברו. ובאשר חתום את סרתת המאוורות בסוף
הגנואה בחחימת העת השלישית מבירון תחית הטמים בכחוב ורכיבים מישני אדרת
עפר יקיצו¹⁹. בטו כן חתום את סרתת ימי הקץ בזירון תחית הטמים לדניאל בכחוב
ואתה לך²⁰ לקץ וחונה ועתעד לנורך כלומר לך²¹ לקץ ומלא את ימיך הנוראים לך.
ויש אמרים לך²² לקץ. לך²³ לסתך ע' שנה לחרבן הבית שהוא עומד

א) א': המועדר שלכדו אדום. ב) ב': שאון אנו מוצאיין. ג) ג': זכרון סופי וכורין
המעדר השני. ד) ד': מ' א': ומרשייע ברוח יתניינר וג': ומשכלי עס ווני. וכחכלהם גו' ונו'
המשיכלים יכשלו וג': כי עוז הוון לטעוד. ה) ה': שהוא הקייס²⁴ שנה. ז) ז': וכן
הנבר. מ: וג' חונבר. ח) ח': מלכות אדום על הארץ. ט) ט': ומיכאל במלחמות ז' פ':
תיכף עד הקץ. יא) יא': שמלכות אדום תחיה להצלה. מ: לנצח דתי ישראלי. יב) א': כל
שנתיים אשר בהם ישלמו. יג) ט': ויחיל עת קץ. יד) ט': וזה מאלף ר' שנה. טו) ט': חכוב
אחר שנו' ובימים האלה גלו. טז) ט': חגה סימני הנאהלה וחוניע. זט) זט': והחותם עת צורה
גנו'. יז) ט': כל המגניזמים בתוכם בספר. יט) יט': למלא לעמו כל החומכות. כ) ט': לך²⁵
חומם. כא) פ': שיחיה עולמה מקברו. כב) ט': ואתה לך²⁶.

1) דניאל ווא ליב-לחת. 2) שם שם ליה. 3) שם שם לא. 4) שם ייב א. 5) שם
אמ. 6) שם ייב א. 7) שם שם ייב. 8) שם שם ייב. 9) שם שם ב.

בו כלומר אם קוצר נשלם בסוף ע' שנה ועדין לא נשלם בגין הבית השוי ואין אתה רואה השלמת בניו אני מטעידך לחתימת המתיים ותראה היושעה הגroleה. ותמצא مكان שדניאל מת בשני שיטים לדורייש שהוא סוף החשיבות ע' שנה לננות הראשון ויהיו לך לסוף החשובות החקן. ואטריך לך ותנו וקרא בכך את מיתת דניאל טנהה פנוי שהוא מכטיחו בה בחתימת המתיים.

⁵ ואנו מוצאים מיתה כי ארט מחלוקת לחטאת חלקיים והכתוב קורא לכל חלק וחלק מהם שם בפני עצמן. החלק וראשון מיתה¹ אמות העולם הדרשעים אשר אין להסתי לא חכטה ולא יראה ולא תורה ואין מכוירים את קידושת י"י. ומיתה אלוי היא כתיטת הבתמים והחיזות אשר נשפטת אוכדה אכזרית נופט² ואין להם לא זכות ולא הוגה ועונש לעלם הבא. וזה היא הטענה החטורה והקשה בעניין כל החבטים ¹⁰ והכתב קורא אותה מחייב שהגשה³ מטה בטיחת הנזק ושם האיש ההוא יטחה מן העולם הזה והעולם הבא. כגון דור הטבול אשר יאטרי בהם וימה את כל היקום אשר על פני הארץ⁴ וכותב יומתו מן הארץ⁵ אטחה את הארט אשר בראייה⁶. וכן הוא אומר על ההולך אחריו שרירות לבו וודין תאותו ומטה י"י את שמו מתחת השטם⁷. וההילך השני המתים היורדים לניהם ובאר שתח ואינס עולמים ממש עד ¹⁵ עולמי עד. כגון רשיי האוטות אישר להם חכמה ואין להם יראץ שיטים ולא תורה ולא זכות לשיטירת המצויות וכן עובי רעה וריה שישראל המתים בשמרותם בלבד תשוגנה. והטיחה הזאת נקראת אכזרה בכתב והאכזרי את הנפש היהיא⁸ י"י. והכרתו אותו מקרוב עמו⁹. כן יאברדו כל אויביך י"י. וההילך השלישי המתים אישר להם זכות וייש להם חובות שלא תנכטו להם והם ראוים י"י לעוני ולזכות והם נענסים ²⁰ חתלה על פשעיהם עד ישכופר להם ולסוף ירו זוכים לנין עדר. ונקרות הטיחה הזאת ברה ותודה אמר שכלי חיבי כירחותה¹⁰ שטמו בברת הם נענסים על העון ההוא לעולם הבא ואין הטיחה מלכורתה את עונם י"י. וזה הפרש בין מיטה בירדי שיטים וכרת' שהטיחה בירדי שיטים מכפרת את עונם בכחוב חטאם ישאו עיריים יטונו¹¹. והם יטוחו בחטאים ואין נפשותם נענשתו. ובכרת' הוא אוטר ונכרת הנפש היהיא ²⁵ טעטיה¹² שהגנטש חיה נענשת על העון ההוא ולא תהיה נהנת מנהג עטיה אשר מתחטטיו מכבורתה את עונם. בכחוב אם יכפר העון הזה לכם עד תמתון¹³. וההילך הרביעי הוא מיתה הצדיקים ההורלים לנין עדר מיד בלי שום עונש והטיחה הזאת נקראת ביאה. ככתוב י"י ואתה תבוא אל אביךך בשלום¹⁴. ופעמים היה נקרת אטיפה.

^{a)} מ': אם קוצר לשלום. ^{b)} א': בשנת שניות לדורייש. ^{c)} א': לסוף החשובות ואמר.

^{d)} פ': מיתה ימות חשלום. ^{e)} ח) מ': אשר אין להם חכמה ולא תורה. ^{f)} ז': ומיתה אל היא בימות הבהמות. ^{g)} א': אכזרות הנזק ואין להם לא זכות ולא עונש. ^{h)} ח): מטה: מ' ביהיו. ⁱ⁾ א': מיתה. ^{j)} גןן דור הטבול. ^{k)} מ': הנכמתה טחה בימות הנזק ושם האיש חמה. ^{l)} פ': אשר יאטר יומת. ^{m)} א': את הנפש היהיא וההילך השלישי. ⁿ⁾ מ': ולא ראוים לעולם ולובות. ^{o)} ג': ופשי ותודה אמר שכלי חיבי כירחות שטמו נכרתן חן נענשין. ^{p)} י': מ': חסר בן עונם עד עונם. ^{q)} פ': אם יטוחו ואין נפשותם נענשתו. ^{r)} א': ואין נפשותם נענשת. ^{s)} ט': אשר מיתה מתחפרת את עונם. ^{t)} מ': שאנאמר אתה תבוא.

¹⁾ בראשית ז' כ"ג. ²⁾ ש' שם. ³⁾ ש' ז' ז'. ⁴⁾ דברים כ"ט י"ט. ⁵⁾ וקורא כ"ג ל'.

⁶⁾ שם כ' ג' ו'. ⁷⁾ שופטים ח' ל"א. ⁸⁾ ויקרא כ' כ'. ⁹⁾ בראשית י"ז י"ד. ¹⁰⁾ ישעיה כ"ב י"ד. ¹¹⁾ בראשית ט"ז ט'.

בכחותו נאמצת אל עטיר נס אחרת¹, אני נאפק אל עמי². ואם הקב"ה מבשר את האזיקים בבחינת המתים הוא קורא מיתתם מנוחה כנהוב והיתה מתנתנו כבוד³. ואשר אמר לדניאל בכואן לך לquiz ותנוח⁴, והחלק החתימי היא המעליה שבכלם ואלו הם ההולכים לנו עדין חיים ואינם טועימים טעם מיטה והחלק הזה נקרא לקיהה. 5 כנהוב בחרוך ואינו כי לך אוטו אלהים⁵. ובאליהו זבור לטוב אם תראה אותה אוית לחק מהך⁶. אלו הם החתימה חלקים אשר חלקי אליהם המתה לרעת החכמים המעריניים בדבר עתיקי הتورה. ודניאל בכתוב הזה היה מוכחה בנסיבות העולם הכא ובעטידתו לתחיית המתים. כנהוב אתה לך לquiz ותנוח וחעדידי לנורלך. לך לך בועלם הזה ותנוח לעולם הכא ועתידך לנורלך לתחיות המתים. וטעני שאמר לך לנורלך 10 ALSO וואים שהעתודים לתחיות המתים אינם עומדים כלם בכת אחן כל דור ודור הוא עוטר בנורלו והוא כל מתי ישראל איש בכל טרינה ומדינה עלים מקבירום בנורלים וממלאים את מקומות משכננות אחר אכזרית הגוים וכליותם מכל המדרינות⁷ ולא ישאר מרשיע האותם אדם אחד והוא ישראל בין האותם יושרים אתן משכננות האותם. וטעני זה פור הקב"ה את ישראל בין האותם בכל משכננות הארץ כדי 15 שייהיו לעתידך לבוא בעטוד מקברותם ושבים במקומם ומשבבים כל משכננות הארץ ותקרא כל ארחות העולם אין ישראל. או תחבור ארץ ישראל רוחב גודל עד שתהייה מלאה את כל העולם. ואטר לך היטין לחן לו סיטן על תחית המתים שהוא סוף שני המועדים וחצי הקץ אשר נהן לו המלאך אשר הרים את יטינו ושתאלו אל השם. ככלומר תנותם במתוך ועתידך לנורלך בהשלמת הקץ אשר נתן לך איש 20 היטין או חמירים את היטין. וזהו⁸ פירוש קץ היטין לדעתך. ורבינו סעדיה וללא היה דעתו בקץ היטין הדעת הוה אבל אוטר בעטו שדניאל כי מלאתי היטין בכאן אינה מעין יטין אשר הוא אה לשפטאל אבל היא מעין היטים והונין⁹ ביטין עוטרת במקום המתים ביטים. והרומה לו חצין¹⁰. בחזון¹¹ צדוקין¹². ודריכש לסתות מלכין¹³. אשרתו בכלם הנון¹⁴ במקום טם¹⁵. וזה היה דעת רבינו סעדיה גאון. ואני 25 בשפטאותך צד לפרש היטין מטעם משפטעו בעלי שם חלוף ולא תמורה היה ישר בעיניהם לפרטו מעין יטין אשר הוא אה לשפטאל יט ואיני חולק בזה על רבינו סעדיה אהיל שיאן אחד משני הירושים רוחק מזביה השני ולא סטור את טעמו. ואני חותם את השער הרכבי ומחילה בשער החתימי יהו רצון מלפני יי' לזכותנו לדבר בשורה ולהגיהנו בדרך ישרה.

א) א: ככתוב אני נאפק אל עמי. ב) א: וזה קורא מיתתו. ג) מ א: המערינים בדבר מעקרו. ד) ג: והעמדו לנורלך לך לתחית המתים. ה) מ: לעולם הכא לנורלך לתחית המתים. ו) ה: שאמר לך בנורלך. ז) א: מכל המדרינות וייחיו ישראל העודדים. ח) מ א: ירושים את האותם. ט) ט: לעתיד בעטוד מקברותם. י) מ: ומושבין כל משכננות הארץ. יא) מ: חותם טירשו קץ היטין. יב) א: כי מלא יוטון בכואן. יג) מ: והונין ביטין הוא עוטר. א: והונין עוטר במקום המתים והרומה לו. יד) מ: להונין. טו) מ א: פ: מפרק למחות מלכין. ט) פ: אשר בכלל הנון. יז) מ א: לא תמורה ישרה. יח) מ: ישר בעינוי יי' לפרשו מעין יטין אשר הוא לשפטאל. יט) א: אשר הוא אה לשפטאל ואני חותם. כ) ט: ואני חולק בזה. כא) משני הירושים רוחק מן ולא סטור.

¹ במדבר כ"ז י"ג. ² בראשות ט"ט כ"ט. ³ וشعיה י"א י". ⁴ דניאל י"ב י"ג. ⁵ בראשות ז' כ"ד. ⁶ מלכון ב' י' י". ⁷ יוחאיל ד' ט. ⁸ אווב כ"ד ב"ב. ⁹ מלכיס א' י"א ל"ג. ¹⁰ טשלוי ל"א ג'.

השער החמישי.

דברי השער הזה הם בודאי פסולות ושרמיות^א לנגד הדברים אשר עברו בשעריהם הראשונים כי הדברים ההם היו מדברי חכמים ונכאים ודרושים מכתב היד ודברי אלהים חיים ודברי השער הזה בנויים על דעת שתאים חכמים מטענות הבל' הגויים. ואלו היינו כרין לעלינו מחלוקת מכל צד' בורבי אנשי האמונה החכמים לא היהינו ציריכם במגלה זהותיב אל השער הזה כי הראות אשר ערכו בשעריהם אשר לפניו^ב היו מטעיקות לנו ולא היינו וחושים לדבר אחר ולא באים לחابر דברי קידוש עם דברי חול. אלא שוחחו זהה יובל והזה מניע לידי אנשים עזקים בחכמת חיזנזה' והם מקטני אמנה ואיןם עמוקים בסודיו התבונה ויעליה בכלכם שטח דעתה חכמי הגויים תחיה חולקת עלינו וחכמתם אינה מעידה לנו והוו סבורים שמלאתה החשכנות המעניינים ברוך מהלחות היכבים אינה מציאות אל החשיבות הזה אשר חשבנו בקע הנואלה.^ג וphericתו שמא תחיה הסברא הזאת מביאה ספקא כלכם ומפני זה באתה לפרש רוב הטעמים אשר דברנו עליהם על דעת אלו הכתבים כדי להסביר הטעיקא הזאת מלכות אלו האנשים. והוא היה לנו בענין הזה הנאה אחרת שנוהה יכולים להביא ראייה ממן על אמותו העולם אשר אין להם אמונה החירה ואין טענים עליהם בדברי הוראה. והיית נמלך בעזה הזאת ומורשה להחטעך בדבר הזה ולהשתמע בו כין שנראה לי^ד 15 מדברי רבינו זיל' שאינם מוגבלים את החכמתה הזאת ואינם מכובדים אותה אבל הם כנראה מדבריהם מורים לה. כאשר אמרו בני חי וטוני לא בעבורם פבא תליא מילתא אלא במלוא תליא מילחה'. והביאנו על הדבר מרבהו ורב הסדרא אשר היו ציריקים נמורים שווים בחכמתה ובמצוות טוביים ולא היו שווים במלואו אכל האחד 20 האיך יטמי בכנים ובଉשות הרנה והשני היה מחותרי מכל השלשה.

וזאת מוצאתן הכתוב החיים גוררים לארם בעת יצירתו מטענה חזקיו הטלך אשר נאמר בו הני יוסף על יטיך^ה. ואין התוספת נאמרה אלא על דבר קצוב ודוע מחללה. וראה לך טכאנן כי מספר ימי האדם גוררים לו והקביה מלאה את המספר זה או מטעמו או מרבהו. מטלאותו מהלוכוב את מספר יטיך אמלא^ו. מרבותו מטעעה חזקיו הטלך. כתוב הני יוסוף על יטיך חמש עשרה שנה. ומטעמו מסעעה 25

א) מ: לנגד הדברים אשר עברו. ב) פ: ואל השער הזה. ג) ס: אל שהחבירו הזה יכול. ד) בכתב יד מגיבען וכחוב יד אוקספורד חסר כאן. בכתב יד החני כתוב המעתיק בתוך הספר הרביס החלה: בכאן מצאתי חסר בהעתק הרכה. ומתחול: ואחר שנתרבר והן אומרים כי הטעניים בחכמת מלאכת היכבים הסכינו (עד 116). ובכתב יד הראשון חסר מן והמטען אמונה עד כל הניצנים סתוםות וסיני המגדרים והתכובות בשולות ומשוכות הייש אדר שוביל לפתח אותם (עד 112). ח) ס: שכא דעתו חכמי גיגים תהית חולקות עלינו. ו) ס: בגמרא טוען קטן דף כ"ח הנוטחה: אמר רבא חי' בנו ומוינו לא בוכותא תליא במלוא אלא במלוא תליא ראה רבתה ורב הסדרא תרויתו רבנן צדקי וכו'. אם כן דברי כתוב יד פראגטורות: והביא ראייה על הדבר מרבא ורב הסדרא תוא שיעות ועל כן הגהתי: טרבה ורב הסדרא. ז) ס: סמלאותו מרכתי את מספר יטיך אמלא.

^{א)} מועד קפטן ב"ח ע"א. ^{ב)} ישעה ל'ח ח. ^{ג)} שמות כ"ג כ"ג.

אותיו בן אחאב מלך ישראל. שכובא בו יין אשר שלחת מלאכים לדרש בבעל נ' יכוב אלה עקרון המכלי אין אלהם בישראל לדרש בדרכו לנ' האטה אשר עלית שם לאחר ממנה כי מות חמות¹. אשר הוא מעיר ששהלתו אשר שאל בבעל ובבב רמתה לו המתה. ואנן אתה יכול לומר שהגנוזה הזאת גנזה עלי טרם ואמ' כן מה בא הגניזה להודיעני כי מות יטוח לא שדרישתו אשר דרש רמתה מיטחו. והרי נחרבר לנו שהקב"ה מטלא או טמיעת או מרכה את כל הנירות הראוות לבוא לעולם כפי רצונו והוא היה מזחוק בידינו שהקב"ה מסיר מטשלת היכנים ומכתל את חמת נבל עת שידיצה. ויש לך ראייה על זה מדבורי רבינו ז"ל בטעשה המבול. שנחלה רעתם בחורש המבול אם מריחון הוא אם איר הסכימה דעתם על דבר אחד שהקב"ה 10 הסיר ככנים שנים מכיתה ורביא מכל לעולם² והסתירה היכנים הוא בטל כח. וורהא מכאן כי המטשלת נתונה לטול הרקיע וככוביו להויל ולהזיק בעולם הזה ואט הקב"ה רוצה לחדר דבר בעולמו שלא מכח הוא מסיר את מטשלת חלה ואחר כך מכיא רצונו כי בעת זה רצונו להביא מים שהיריבו העולם הסיר ככנים מכיתה אשר היא מן הצורות המעניינות על הנשם ועל הבצורת כפי מעשרה וכיוון שהסיר היכנים 15 טמנה בטלת מטשלת ובא המבול לעולם. וויחבר לך שטשלת היכנים נהנה להם על תנאי ואין בה כח להזיק או להויל כי אם כזווי המאר וטוען מן הטעקים. והענין הזה מפורש בספר אובי כשרצת הקב"ה לזראו חלשות גנות האדים ומיוט חמתו אמר התקשר מעדרנות בימה או מושבות כסל תחח³. וכן שחהבה עומדת במול שור אשר בו בימה הלא כל נצעני המערדים ורויי כל המגדים כתחות הייש 20 אדם שיוכל לקשרם. או מושבות כסל הפתה. ובוין שהחמה במול סרטן אשר בו ככב כסליל כל היצנים סחנות ומיינ דמנדים והתקבאות בשולות ומשוכות ריש' אדם שוכן לפתח אותם ולהוציאם בהם⁴ נצעnis שלא בעתם כאשר הכל בידו יתעללה שמו כמעשיהם בטה אהרן⁵. וכמעשה המבול ושאר האותות המעדות על בטל מטשלת היכנים. ואחר שהראשו חלשות כח האדם לנגד הגנוזה הטופלא הורידו אל 25 מעלה תחתייה והודיעו בכחוב אשר אתרו שתי גנות טמדותיו הנגאלות. האחת شامل השרות הכהנות לעולם מדרך מהלכות היכנים הן במאמר וצונו בכחוב החוציא מורות בעhor⁶. הרוש בכח האדם להוציא עניין מיל ומול בעתו ולהעיד מותרים או היזוק בעולמי בעקו בוטנו הרואו לו כאשר הכל בידו יתעללה שמו ואין לנצחוי מעלה כח לעשות כלום מרושים ורצונים. או הייש בכח האדם לספר דרך סוכב 30 היכנים ולהגניהם כמחלם וזה היא הגנוזה השנית בכחוב ועייש על בניה החנחים⁷. וכן עיש משאר היכנים טענ שמהלכה מתחלף לשני מיט מהלכות המזיקות בעולם. ועייש ובניה היא הצורה הנקראת צורת הרוב ברקיע ועייש מן הצורה הזאת היא שבעה לכבים שהם טרחבים רוחב גROL מגילן המישור והם טובבים על אופן קרבן.

א) פ': דרכיב בית. ב) פ': לאחר ממנה וג'. ג) פ': ולחותיא בהם שלא בעותם. ד) מ': בעולם בוטנו הרואו לו. פ': בעקיי בוטנו יתעללה שמו. ח) מ': כאשר הכל בידו שנאסר ישתחשך ישתחב שפט. י) פ': ואין לנצח מעשי מעלה. ז) מ': שם מתרביס רוחב גROL מגילן חמיישו.

¹ מלכים ב' א' טז. ² ראש השנה י"א ע"ב וויב ע"א. ³ אובי ל"ח ל"א. ⁴ גמורי י"ז כ"ג. ⁵ אובי ל"ח ל"ב. ⁶ שם שם.

מן הוקטב הגפני וסובבים לעולם על הארץ ובאים תחת הארץ ברוב משכנות היישוב מפני רוב מרכזם ברווח הנגלג. ובניה הם שאר בכבי הדוב לשאים מחרחחים כל כך מנגנון הדישור והם סובבים על אופנים שהם נראים על הארץ ובאים תחת הארץ ב' בשאר אופני הרקיע ומורך ב' המהקלות האלה אשר לככבים יהו מזוקים ומועלם בעולם. ומפני זה זכר עיש ובניה אשר שני המהקלות נמצאות בהם. ויש לככבי הרקיע מהלך 6 שלishi והוא מהלך הרככבים הסובבים לעולם תחת הארץ ובאים עליה וטעני שאין לככבים ב' האלה כה וטפשה מקום שאינם נראים עליו לא נזקק לזכור את המהלק הזה. ואחר שהראנו חילשות כה האדמה בכל מעשה שיטים בא הכתוב השלישי להודיעו טיעות חכמת האדם וחטרון בינו לבין כתוב הידעת חוקת שיטים אם חשים ממשחו בארץ¹. וככבוד זהה שני עניינים. לאחר מדרך הוכמה שאין אדים בעולם 10 יכול לעמוד על חוקי מהלכות הרככבים על יסודם ככתב הידעת חוקת שיטים!. וכל חכמי מלאכת הרככבים מראשיהם עד היום הזה לא היה כה לעמוד על צורת מהקלות הרככבים או זו צורה היא... ואם הם יודעים מדרת המהלק אין יכלו לעמור על צורתו אבל הם אומרים כי כתוב יוכל הם הולכים על גלגולן ההקption שהוא מעגל על רקע גלגל גדול לכל אחר מהם שטרכו מרכז הארץ. או יכול הם הולכים 15 על אונן גלגל גדול שטרכו יוצא מרכזו הארץ ואין צרכי לגלגל ההקption. וכן על הענן הזה מתחליקים בצורת המהלק הנורא אשר לחשתה הרככבים הנගבים אם הוא מפני גלגל ההקption או מפני גלגל יוציא המרכז. וכן הם מתחליקים בצורת מהלך הרככבים על גלגוליהם אם הוא מדרך שחם בענסם. סובבים על גלגוליהם או מדרך 20 שנגנוליהם סובבים בהם ומנחים אותם והם אינם יי' זרים מטוקטם. ונכל אחד ואחד ממשני² הרעות האלה על כל עניין וענין הם מחויקים ואני בהם כה להכירו בינויהם ולא לנצח אחד משני הרעות על השני. וכן זה אתה מוצא בחכמה הזאת על עניינים רבים ממנה שני דעות שהן עומדות בשוה ואין אחד מהם נורא על השני. וזה שאמר הכתוב הידעת חוקת שיטים. ואמר אחריו אם חשים ממשחו בארץ. 25 וסורייש ממשחו בכאן מטהלו מטעם שוטר וטפל³. ואמר אם חשים ולא אמר אם חדע באשר אמר בחתלו הידעת חוקת שיטים. מפני שאין האדם יכול לדעת אי חקי המהלק על עקרו. וזה הענן הראשון מן הכתוב הזה. ואדם יכול לדעת אי את מקום דבוקי הרככבים בארץ ואני יכול לשומו ולא לקיימו. ומהו ענן הכתוב השני אשר אמר עליו אם חשים ממשחו בארץ. ואנו רואים רוב עמי הארץ אם רואים החמה נלקית או הלבנה או בכביי אחד מהרככבים הוגבים נראה ברקע הם מיר 80

א) פ: ואינם באים תחת משכנות היישוב. ב) מ: ובאים תחת הארץ כאשר אופני הרקיע. ג) מ: ומפני שאין לככבים כה ומטפשה. ד) מ: לא נזקק את המהלק הזה. ח) מ: חסר מן האדם עד האדם. ו) מ: שאין אדם יכול לעמוד על. ז) מ: פ: הידעת חוקת שיטים וארץ ח) מ: אבל הם אמורים בככבים לב'. ט) מ: על גלגל הקנה הקפטן שהוא מעגל על רקע גלגל גדול. י) מ: סובבים ומניחין אותם. יא) פ: ואין זיין מסקונן וכל אחר ואחר משני הרעות. יב) מ: משני הידעות האלה. יג) מ: חסר מן לדעת עד לדעת. יד) מ: לדעת אם מקום הרככ בארץ. פ: לדעת את ברקי הרככבים בארץ.טו) מ: וזה עניין הכתוב אשר עליו. פ: וזה הענן השני אשר אמר עליו. טו) פ: או בכבי אחר מכבי הוגבים גראה חם פיד מיהלם. מ: או בכביי אחד הרככבים הוגבים.

¹) איז ליח לאג. ²) טפל ו' ז.

מגלה המגלה.

מיוחלים ומטחדרים חדש דבר בעולם ואם יורטן שיויה רעב^a או בוצרת או מלחמה או שוכע גROL מתחדש בעולם אחר זה הסימן^b או לשנה או לשתיים הם נורדים לאחר שחרור הזה כארץ נרם אותו החידוש אישר היה בשתיים. אלא גם דבר עמי הארץ אשר אין להם עסק מלאכת^c חכמה ובאים מכיריהם דבר אלא אחר צאתו 5 לירי מעשה. ומהטעקים בשות מלאכה כגון הרועים והפסנאים יש להם נסונות שנטו במלאות היכבים ושקיעם בכל ימי השנה והם טני הנסונות ההם קרוביהם להזכיר את עין השנה הבהה מחרך נסוניהם ומנגנה גנסטים וברוחות וכקר ובחות. והחכמים הטענים במלכות היכבים אשר הם חישובים מהלכם ווודעים מנגה געטרם נhalbכם יכולם להעיר על המודע לפניו בווא יוטר בהרועים והפסנאים אבל כלם 10 אינם יכולים להוסיף בו ולא לנרו מעמו. וזה היא הוכחמת המוסורה לבני אדם אשר הם יכולים לדעת אותה אבל איןיהם יכולים לשומה ולא לעשותה. ועל זה אמר אם חשים משטרו ולא אמר^d אם תדע למלך שיש להם ממשלה בארץ שאדם יכול לזרע אוחה אבל אני יכול לנטהלה ולא לחזקה. ו לחבר משלשת היכבים האלה כי מהלכות היכבים יא נהיות נהנות על הסדר אשר מסר להם קומם בשעת' יצירחם 15 והם במלכם ממליכים מעליים ומוקין בעולים והאדם יכול לדעת עין הזקן או תועלתם ואם הקב"ה רוצה לנצל בהם ומטשלתם הוא בטולם^e.

וחטאה הענן הוה טפוש על דרך אהרת בכתוב היה שנאמר עינה נאם יי' עינה את השמים והם יענו את הארץ והארץ הענה את הרון ואת התירוש ואת היזהר והם יענו את ירושאליד^f. וסירוש עינה בכאן אינו מלשון החשובה והרבו 20 אבל מטעם הסיווע והעוז. בנן ולא הענה על ריב^g. לא תהיה מסיע ועוז. וכן והכסף יענה את הכל^h. וענותך תרבניⁱ. אשר פירושו עוז וסמכה. וכן הכתוב היה תראה כי הקב"ה יי' הוּא גוֹתֵן סְיוּעַ לְתָלָאתִ השָׁמִים לְנוּעֵל בָּאָרֶץ וּמְסִיעֵ וְהַכְּמָ אֲשֶׁר נָתַן לְהָם הַמִּסְעִי טְסִיעִים אֶת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ בְּכַתְּ הַסְיוּעַ הַוְהָ עם סְיוּעַ הַמְּקוּם הַיְאָרֶץ מִנִּי' גָּנוֹתָה לְבִנֵּי הָעוֹלָם עַד שְׁחוּיו הַטוֹּבָתִי' הַבָּאוֹת לְאָדָם 25 עַל יְדֵי אֲדָבָעָה מְעֻנָּתָה יְשִׁ. הַרְאָשׁוֹן הוּא טענה המקוּם אשר הוּא עונה ועוז את הכל בכתוב עינה את השמים. וחטאה השמים צריכים לטענה המקוּם לבדו. והארץ צריכה לשני טענות המקוּם וטענה השמים כחוב והם יענו את הארץ. ונROLLי הארץ צריכים לשלהה טענות המקוּם וטענה השמים וטענה הארץ כחוב והארץ עינה את הרון ואת התירוש ואת היזהר. וכן אדם צריכים

^a מ': שוויה רביע או בוצרת. ^b פ': אחר זה או לשנת או לשתיים. ^c מ': אחר זה חסיכון או אחר שנה או אחר שנים הם גמורים שהחדרות הות שארוי ניים אונגו. ^d ג': אשר אין להם עסק מלאכת ואינם מכיריהם דבר. ^e מ': אלא אחר שנאמר לדי מעשת. ^f פ': אבל אחר צאתם לדי מעשת. ^g מ': קרובים מהלכם. ^h פ': קרובים מהלכם. ⁱ מ': אשר הם חישובים מהלכם. ^j פ': וזה הוכחמת המוסורה לבני אדם. ^k מ': ואינו יכולם. ^l מ': ולא אך תדע. ^m פ': ואינו יכול לנצלת. ⁿ מ': כי מלכות היכבים נהנות ונוהגות. ^o מ': ממלכות היכבים נהנות. ^p מ': בעת יצירחם. ^q מ': והוא בטולם. ^r מ': והם יענו את ישמעאל וסירוש אינו מלשון החשובה. ^s מ': כי הקי' גוֹתֵן סְיוּעַ. ^t מ': אשר גוֹתֵן לם מסיעום את הארץ. ^u מ': והוא כוונאה הגאות לבני העולם. ^v מ': עד שחוּיו היפותות לאדם.

^w מ' פ': או ת'. ^x מ': חסר מן הארץ עד הארץ.

^a אשע ב' כ"ג-כ"ד. ^b שמות כ"ג ב'. ^c קתלה י' י"ט. ^d תהלים ז' ח' לא.

לארבעה מענות ככחוב והם יעתו אח יורעאל. וכולם יוצאים לזרי מעשה ונשלמים בטענה^א הראשן שהוא מענה המקרים. ואם אין שום מענה כלמי בטלם. ואם יענה מתקצתני^ב ולא יענה מתקצת הנענים שלמים וקייטים ושאינם גענים בטלם וכליים. וימצא לנו טכלי הכתבים הללו שהבקי במתהלוות הכתבים יכול להעיד על המאוועות הבאותו לעולם לפני בואם אלא שאין בכחו להחות עליהם ולנוור אלל^ג הוא אוטר העת הזה ראוי להיות בו כך וכך אם יש לו מענה מן השמים. וזה דרך הטענויות בחכמה הזאת מאנשי האמונה כשהם חוקרים על העיתר לבוא. ואם הם דודשים סימני פוארות שעבורו הם יכולים לומר הענין הזה או דבר פלוני שהיה מודמן בעת ההיא^ד פנוי מהלוות הכתבים שהוא בעת החיה על צורה^ה פלוני ואינו צריך לתנאי פנוי שהבר ההוא כבר סייעו המקרים והוא לזרי מעשה. והראשן אשר הוא עתיק לרבע לא יצא עוד ואינז' אדם יודע איך מענה ימצא מן המקרים ומפני זה היה הראשן צריך אל התנאי ואין השני ארך אליו. ^ו ועתה אם אנו נאשס על הדרך הזה לחקור על מלכות ישראל ועל גלותם וגואליהם^ז על דעת אנשי החכמה^ט הזאת את ימולים לחקור עלייך ולא יהויב כתבי הקידוש ולא דברי רוכחינו^ט זיל שוברות את דברינו ולא אסורת עליינו. ואל יהיו הדרכן ^ט הזה קשה בעיניך פנוי שאמרוי^ט רבותינו זיל אין מזל לישראל^ט. ותחדר אם אין להם מזל איך יהיה המזל נורם להם. כי לא אמרו הדבר הזה פנוי שאין הטמלות גורמות לישראל. ואיך יאמרו זה והם אמרו מזל נורם. ונחלהך בו ואמרו מזל יומם נורם או מזל שעה נורם^ט. והם אמרו בני חי ומווני^ט לא בוכחות תלא מילתה אלא במלוא תלא מילתה^ט. כאשר זכרנו בוחלת השער הזה וכל זה מעד שהטמלות גורמות אף לישראל. וזה שאמרו אין מזל לישראל והוא שכל האומות יש להם מזל מן הטמלות אשר הוא טמונה עליהם כגון ערב ושמעאל. וכוחה או מזונות לאורים. וכן כל בככ והוא קשחת לטרם. ונגיד לפלשטים. וכוחה או על אומות אשריט. סירישו עליי החכמה הזאת. וישראל אין להם מזל ולא בככ שהוא מטינה עליהם. ודברי ברור הוא כי כבר הוחוק בידינו ^ט שהטמלות והכתבים וכל העולם לא נבראו אלא בשכל ישראל. ואם כלם נבראו בשכל ישראל איך היה אחר טמונה על ישראל. וזה שאמר הכתוב אשר חלק יי' אלהיך אתה כי לכל העיטים תחת כל השמים^ט. נתן להם חלק למשול על כל העיטים לכל העיטים ולא על ישראל.

א) ט: גנשלמים במעשה הראשן. ב) ט: כלם בדרך בטלם. ג) ט: ואם יענה מתקצת חגענות שלמים. ד) ט: מן הכתובים ולהלן. ה) ט: על המאוועות הבאות לפניהם. ז) ט: או דבר פלוני גודן. ט) ט: חסר מן בעת וחיה עד בעת החיה. ח) ט: על צורת חיינו צרך לחגאי. ט) ט: ואם אדם יודעஇ איך מענה. י) ט: ועל גלותם ואמר על רעת. יא) ט: על רעת אגשי החכמה אנו יכולים. יב) ט: ולא תהה כתבי הקידוש. יג) ט: פנוי שאמרו זיל. יד) ט: אך יהיה נורם להם. יטו) ט: לדבר הזה שאין הטמלות גורמות. טז) ט: בני חי ומווני בולתי. יז) ט: שכל האומות יש מזל. יח) ט: לארחות ערבות. טט) ט: לארחות ישמעאל. יט) ט: כאשר בעלי החכמה הזאת. יט) ט: ובר שתו ברור כי כבר הוחוק. יטט) ט: אשר חלק יי' אלהיך אותך תחת כל השמים.

¹⁾ שכת קביו ע.א. ²⁾ שם שם. ³⁾ טודר קפון ביה ע.א. ⁴⁾ דברים יי' יט.

ואחר שנתברר רバー הוא אלו אמרים כי המיעינים בחכמת מלאכת הכבבים הסכימו שככל החדשות הנדרשות אשר זו מתחדשת בעולם. כגון הטעלות הטענות מניין אל גוי. והטעלות הקשות הבהיר בינו האומות. והטעלות הנשבה טפשתה אל משפטה או מאיש אל איש. וכן הרע והבצורת. וכל דבר חדש יוצא מטעינו זה מטופח. מצאו אותן הטעויות עליון בנזיניהם אשר נסן מדרך מהלכות הכבבים היה היה החברות כוכב שכחאי. עם כוכב צדק בחלק אחד מהליך הרקיע. ויהיה כוכב הדבר המתחדש או קלותו או מעוטו או רבונו מעין החבר העיר עליון ומצוות מעד שני כוכבים אלו ברקיעיהם ומעוד שארם הכבבים מהם בהחלפת השנה אשר הם מתחברים בה. והוא יאה החטה אל ראש מיל אלה. 10 ונתנו מעם לדבריהם אלו ואמרו הב' כוכבים הללו שם שכחאי וצדקה הם עליונים ברקיעיהם משאר שמי הרקע. והם מטעליים במחלכם יותר מכל' בכבי' לכת. והם גדרלים בגופם מהם חוץ מהחמה אשר היא נרוללה בנטה מהם. ומפני זה היו הדרשות הבהיר בעליהם מתחזרות לבני האדם מדרך חבר אל הב' כוכבים ודרך פירודם. וכשהם מתחברים יחד בחלק אחד אינם חווים להחבר בטו בן יהודיה בחלק אחד כי 15 אם לעשורים שנה פחות שמנית השנה. והם מתחברים בכל טריון וטרינון ממול הרקיע יב' פעמים על הדרך הזה אשר אין נתן לך מטנו דעתך. כאלו היה מתחלים להחבר בטרינון האש שהוא מול טלה ואירה וקשת והיה ראשית הנורם בראש טלה. והם' אחר כדי עשרים שנה מתחברים יחד בטול קשת שהוא תשיעי למול טלה ומתחברים בחצי החלק השלישי מן הטול. ובשנת ששים יא' חווים להחבר בטול 20 אריה התשיעי לקשת בפניו ה' חלקיים ממנה. ובשנת ששים יא' חווים להחבר בטול טלה שהוא תשיעי לאريا בחצי החלק השמני ממנה. והחבר הולך על הדרך הזה עד יב' פעם. וכשהלמhn בסוף לר' שנה ושליש שנה ברכוק יג' הוא מתגלגל מן המרין אשר היה יב' בו אל הטרינון הגסמן אליג. והוא מתגלגל ברכון הוה מטרינון האש אל טרינון העדר אשר הוא יג' מול שור ובתולה וגדי. והוא מתחילה בטול שור 25 אשר הוא שני למול טלה אשורי היחיל בו בטרינון שעבר. והוא עוזה יי' בטו בן בטרינון הוה יב' חבירו. וכוסוף שהוא לר' שנה ושלישי' שנה הוא מתגלגל אל טול האותם מטרינון הרוח שהוא טול אותם ומאותם ורלי וועשה בו יב' חבירו. וכוסוף הוא מתגלגל אל טול סרטן מטרינון הדם שהוא טול סרטן ועקרב ודנים וועשה בו כמו בן יב' חבירו. וכוסוף הוא מתגלגל אל טרינון האש אלא שאיןו 30 חור אל מול טלה אבל אל מול אריה. ותמצאו מתחילה החבר בטול טלה מטרינון האש ומכב אל טרינונות הרקיע הדר' עד שתור אל טרינון האש אל מול אריה

א) א' מ: ואחר שנתברר זה אנו אמרים. ב) פ: הבהיר ובין האומות. ג) מ: האות המיעורה עליון. ד) א' מ: ומעוד שער הכבבים מטה. ח) א': והוא החטה אל ראש מול טלה. י) מ: הב' כוכבים האלה שם שכחאי וצדקה. ז) פ: יותר מכל טלית לכת. ח) א' מ: כמו כן יחד כי אם. ט) מ: כי אם לב' שנה פחות שמנית. ז) פ: והם כרי כי ישנה. יא) מ: ובשנת כי חווים להחבר. יב) פ: מן טרינון אשר בו. יג) א' מ: אל טרינון אשר נסמן אליו. יד) א' מ: אשר הוא שור ובתולה וגדי. יג) מ: אשר תחילתו בו. פ: אשר תחיל בטרינון שעבר. ט) פ: והוא עוזה בטרינון הוה יב' חבירו. יז) א': שהוא לר' שנה ושלישי' יה) א': שהוא סרטן ועקרב ורגים.

הה תחכני'ג שנה א' ששלמו בהם ט"ח חכרים. ואחר תחכני'ג שנה וט"ח חכרים אחרות הוא חור אל טרינן האש אל מול קשת. ואחר תחכני'ג שנה ב' וט"ח חכרים עוד הוא חור אל טרינן האש אל מול טלה אשר החילה ממנה. ותמצא כשם מהחילם להתחבר בראש טול אחד טטריגוני והקע אין חורים להתחבר בראש הטול ההוא טן הטרינן ההוא כי אם אחר קט"ד חכרים שהם אינם בכדי אלפים 6 תניש טנה. ובעלי החרכה הזאת קוראים לדבוק^ג הזה אשר הוא חור בכדי שנה דבוק קטן והוא הדבוק החולך טן הטול הזה אל התשיעי לו. והחוור בכל ששים שנה קוראים לו דבוק אמרצעי והוא החולך טול זה וחור אל הטול ההוא. והדבוק הבא ברל"ח שנה ועוד קוראים לו דבוק גודל והוא הגטה טטריגון וזה אל טרינן הסטוק אליו. והדבוק המתחזון אחר תחכני'ג שנה ושליש והוא המתחילה טטרינן 10 אחד וסובב על שאר טריניות זרקי'ע עדיה שהוא שב אל הטרינין ההוא קוראים לו דבוק רב. והדבוק אשר איתן מודמן אלא עד אלפים חתני'ג שנה קוראים לו דבוק עצום. ובדבוק הזה היה מעמד היכבים האלה בركיע' בטלכט' ורוב עניין חור אל הצורה הראשונית וראוי' הוא העולם לדבר אנשי האוננות הוו לחור אל העין הראשו.

15

וכל הסדר הזה אשר פירשנו הוא על מהלך היכבים י' השות. ואינו סדור כן על מהלכם המתחלף אבל פעמים יהוה החבור יוצאת טן הטרינן בתוך י' ב' חכרים קודם השלמתו אל הטרינון אשר לאחורי'י או אשר לפניו ופעמים יהו מתחברים בטרינן אחד י' ג' פעמים. וכל זה בא מפני מהלכם המתחלף אשר הוא פעמים טמחיון ופעמים טריין. ואני סדרנו החשבוני'ג על המהלך השווה ועליו סטנו הקרטונים 20 מאנשי החרכה הזאת. והם אטרו שהדבוק הקטון החור בכל כ' שנה הוא מעד על גלגול המלכות מאייש אל איש נטשחה אחת אם הוא מתגלגל או לאו. ועל המלחמות הבאות על מלך אחר בתוך מלבותו. ועל השוטנים והקושרים הקטנים עליו. ועל החרשותי'ג נארץ'י הן טטוב הן טטובי'. וכן שובעים או רעב או בצורה או רוב נשטים וכל הדומה לה. והדבוק האמצעי החור בכל ס' שנה מעיד 25 על המלכות אם היא מתגללת מטשחה אל מששחה וממדינה אל מדרינה'ג ואינו מטה'ג' אותה מן הגו הווה אלא בפרטם. והוא מעד לעולם על חדש דבר גודל על הגו ועל הממלכה אשר היה כי הדבוק הגודל מעיד לה. והדבוק הגודל הכא

(א) א: חסר טן תחכני'ג שנה עד תחכני'ג שנה. ב: תחכני'ג שנה ושליש.

ב) מ: ואחר תחכני'ג וט"ח חכרים. ג) פ: לדבוק אשד הוא חור. ד) נ: בכיב' שנה.

ה) א: עד שב אל הטרינון הווה. ו) פ: עד שהוא שב אל הטרינון קוראים לו. ז) מ: וברוק יהוח כעמר היכבים. ח) פ: ברקיע' מוחלון. ט) א: חסר טן הראשה עד הראשה.

י) מ: וראי עולם לדבר אנשי האוננות הוה. ייא) א: על מטלך היכב השות.

יב) מ: בתוך י' חכרים. יג) א: אשר לאחורי'ו ופעמים יהו מתחברים. יד) מ: ואני סדרנו

חесבן חטולך השות. יט) א: בכל כ' שנה מעיד על גלגול הממלכות מושך אל איש.

טו) פ: געל השוטנים והקושרים. יז) מ: על החירוש בארכ'ן. יח) א: ועל החרשות בארכ'ן טוב או מוטב. פ: ועל החרשות בארכ'ן הבאות לעולם. מ: הן טטוב או מהפכו. יט) פ: בגין

שובע או בצרות בארכ'ן או רוב גשמי'. יכ) א: וסదינה אל טרינה'ג והוא מעד לעולם.

יכ) מ: ואני מטה'ג' אותה מן הגו הווה אלא בפרטם. יכ) מ: אשר היה הדבוק הגודל.

יא: אשר הדבוק הגודל.

בר' לח' שנה ועוד הוא מעד על גלגול הממלכה מנוי אל נוי ומחביב את המנתג הראשון אם איתו מתראה במלולו הצומח אל מול הרכוק המעד על הגני והוא והמלכה ההייא. ואמ' יהי' ב' המולאים' החוטמים הם נראים וזה אל זה ומחברים זה עם זה והוא מחדש שבוש כה ואינו מפheid אותה. וטפנוי זה יהי' הרכוק הזה נקי' נдол לאומה את שבעת התחרבים ייחד בכל הרכוקים האלה וככפי טען שרар הרכוכים מהם יהיה עין' הדרבר המתחרש בעולם. אם הם מתחברים בכח' כבכי היושר והצעיק וייהו בכבי החונה משותפים בהם' ונראים' אליהם ייראה בעולם ברכוק ההוא ניטוט צדק ומלכות 10 יושר ומשפט אמת. ואם הם מתחברים בכבי' כבכי הספק ומוקי' יוציאו בכב' טארדים והודמה לו משקוף עליהם ופושר אורו לפניהם במראות שנאה ותחרות ייראה בעולם ניטוט רשות ומלכות חמס וחדן. וכן אם הם מתחברים ראשונה במלות חזקים שהם שור ואירה ועקרב ודלי' יהיו ימי המלכות ההוא ארוכים עומדים על מנגן אחד הן יושר הן רשות. ואם הם מתחברים במלות תמורה והם שללה וסרטן וטאנים וגדי' 15 יהיו ימים מטעמים ומלכות מלכים קצורה ומנהיגיהם מתחלה טהרה. ואם הם מתחברים במלות משתנים מכ' גנוויים שהם' חזאים ובטלחה וקשת ודרנים יהיו מנהיגיהם משבחות ומחלפות בקירות זמן וימי מלכוות אין להם אורך נдол ורתויהם אין עומדות על עין' אחד. ואם יורדן עם אחד מתחברים אלה לקחת לבנה או חטה בחרש החוכר או בקרוב מטנו יהיו עניין החוכר התואז חזקים ומשונם' 20 בענייניהם מטווב או מטומט. וכל העניינים האלה ירכבו וימעטו מטרוח מעמד הרכוכים

בשנת הדוק ויצטרוף עתם טעמים רבים מהחכמתה הוזה שאני צרייך לפresherם.
ואם אנו באים על הענין זהה לחקר על מלכות ישראל ועל גלותם ועל
פזרותם צריכים אנו להתחילה בחשbonן בן הדוק והרב המתעד על גאולה מצרים ועל
ליידת משה רביינו אשר היה ראשית מלכות ישראל באיזה טריינן התחליל. ונראה
25 מזרות מהלך הכהנים איך הם מעדים על מנתן מלכותם בכל הטריינן הזה.
ונחשוב אחריו הדוק הנודול מן המרינן הסטוק לזה. ואיך היה מעד על מנתן
ישראל בימי המרינן הזה. ונוהיה חושבבים כל טריין וטריון עד שנגע אל המרינן
אשר אוט עופרים בו ונחקרו על עדות הכהנים בכל המאורעות הבאות בעולם מן העת
היא עד עתה. ומן הוות הזה והלאה נחשוב את הדובייקט העתידיים לבוא ונחפש אם יא'
80 תהייה עוזם יוצאה על דעת חשבונו. וב להשלה מתפעשה הזה יחבר לו אץ חכמת
הגויים טעריה לנו ודרביהם לקחים מרברוי חכמינו. ובכואבי לחקר על החשbon הזה

א) **א:** ואם יחוּ בַּחֲמָלֶט אִינוֹ נְרָאָה וּבְאֵל זֶה. מ: ואם יחוּ בַּחֲמָלֶט חֲמָלֶט וּבְאֵל זֶה. ב: ואם יחוּ בַּחֲמָלֶט הַצּוּמָחִים אִינוֹ נְרָאָה וּבְאֵל זֶה. ב) **א:** מ: וטפנִי זה
חוּיוּ הַדִּיבָּר חָתָה נְקָרָא. ג) **א:** מְאַתְּשָׁפִים בְּתֵם יְרָאָה בְּעוּלָם. ד) **מ:** זְנוּקָרָיוּ עַלְיָהָם יְרָאָה
בְּעוּלָם. ח) **א:** בְּכָתְבֵי הַסְּפָד וּזְנוּקָרָא. (1) **א:** וּמְנַהֲגִים מִתְּחַלְּפָה בְּמִhorah. 2) בְּכָתְבֵי יְדָה
אוֹרָאַקְטוּרָות נְקָרָע הַרְבָּה מִרְאָשוֹן עַד אַפְצָעָתוֹ וְלֹא נְסָפֵן בְּמִנְיָן הַרוּפִים וְחוּסֵר מִן תְּאוּמָתָם וּבְתִולָּתָם
עַד וְנְחַקּוּ עַל עֲדוֹת הַכְּבָבִים. ח) **א:** וּמְשָׁגָנִים בְּעִינֵיהֶם מְטוּבָא וּמוֹטָב. ט) **מ:** וְנְחַחַת בְּכָל
הַמְּרוּגָן הַזָּהָה חַשְׁבִּים כָּל שְׂרוֹגָן וּפְרוֹגָן. י) **מ:** וְנְחַקּוּ אֶל עֲדוֹת. ייא) **א:** מ: אִם יחוּ
עַדְתָּמִים יִצְאָת. יב) **א:** כְּאֵן חַסְר בְּכָתְבֵי יְדָה אַוְקַסְפָּרָד כָּל העֲנֵין טָן וּבוֹאֵשׁ לְחַקּוּ עַל הַחַשְׁבָּן

מצאותו בפתרונות החשניים האלה אשר חיבורו על^a דביבות הרכנים ביטים הקדומים ראוות שהביאו על מלכות רכוב שהו מקרים והביאו בתוכם וכורן הדבוק המעד על מלכות ישראל. וכיון שאינו מפוזר מפני שלא היו יודעים ומן מולדוג' והמעין בדרירותם יכיר מוחכם על מי הם מברירס לאח סמכתי על הרמו הזה אשר יוצא מדרירותם אבל טרחתית לחושם הדרכונים אישר מלפנים. וסמכתי בכל החשונן על דעת בטליתוטי^b בלשון יון בתלטיאום ראש חכמי האומות במלכות הרכנים וחוווק בידי לסתוך עליון מפני שראיתו כל החשון שטשווי לנו רכובינו זיל בחמה ובבלנה יוצא על דעתו וממצאיו כל הבאים אחריו מתחנני האומות מודים לו וסמכים עליון. ואין בין החשונן אשר חשבתי ובין היוצא מרמו דבריהם הפרש שיש בו חשש.

10

הדבוק הרוב המעד על מלכות ישראל.

והרבונקה^c היה הוא מתחילה בטריגון הרים כטהלך השותה. ומצאננו בחשונן מהלכות יהוה נכתה אל הרגע הראשון הראשון טחלק ראשון מן מול טלה במלוכה המתחלף אשר בו חשבים ראש השונה לכל העולם בשליש שעה שטניות טוים שני כיה מאדר בשנה חשיעית למחוז קביה. והוא שנות אלפים שט"ה לבריאת העולם לעת המהilihים לחשונן מן בהרד'. וכשנה הייתה התחלתו כי בכוכבים שבתאי וצדיק^d להתחבר יחד במלכים השוה בטריגון הרים בחצי חלק הראשון מטול דגנס. והיתה שנה זו בראשונה לתהווים הגדולים בטריגון הזה. ונקראות ראשונה ללבור הרוב מלכות ישראל. ונתחברו כי בכוכבים אלו יחד במלכים המתחלף בתקלית השנה הזאת. והיה החלק אשר נתחרבו בו כ"ד חלקים מטול דלי מטריגון הרות. והיה מול הצומת מן הארץ על אוטן מערים אשר היו בה ישראל בעת ההיא וממנה נסבוב הרקיע^e מנהגיה ארץ ישראל מול אריה שני חלקים. והטול העומד בחצי השטחים מלאה כ"ב חלקים. ושבתאי וצדיק מוחברים יחד ונואים על כ"ד חלקים מטול דלי במלכים המתחלף^f. ושאר הרכנים בשאר הטולות בחקלים המטוריים^g בזורה הזאת.

א) מ: אשר חיבורו על הרכנים. ב) מ: על מלכות ישראל שאינו מפוזר. ג) מ: מן מלכות. פ: זמן מולדן. ד) מ: על מי הם מברירס. ה) פ: גם כאן חסר מפני הקרע מן לא סמכתי על הרמו וזה עד לחשונן מן בהרד'. ו) מ: בטמיום בלשון יון בטלטליות. ט) פ: שחווו לנו רכובינו. ח) א: על מלכות ישראל והוא מתחילה. ט) פ: ונקרית ראשונה. א: ונקרוא ראשונה. י) א: מ: במלכים חמתקלח בחלקים המטוריים. י) פ: אף כאן חסר מפני הקרע מן בזורה הזאת עד במראה יוציאת בכבש שני גמס הצורה עינמה חרואה כמו שאינה נמצאת בכתב יד אוקספורדי.

מרכז בית החמשה אחד עשר האומות כ"ט. גודל חיפוי כ"ט. מרכז בית החמשה מאהנים עשר סרמן כ"ט. זוגות חאנין כ"ט. מרכז בית הריאשון.	העשור שור י"ד. גונגה י"ג. מרכז בית החמשה ע"ה	העשירי מלך כי"ב מאהדים י"ב חופה י"א מרכז בית החמשה ע"ה דגנס כ"א. כוכב ביר חופה א. מרכז בית החמשה.
מל הצומת אריה כי' חלקים.		חטיביו דלי כ" שבתאי כי"ד. ארך כי"ד. לבנה כי".
מרכז בית החמשה.		מרכז בית השמיוני.
מרכז בית החמשה ע"ה חמוץ כוח חמשה בתלה כי".	הרבייעי יעקרב כי".	העשירי גרו כי". ראש החאנין כי".
חלישיו מאוניות כ"ב. מרכז בית הריביעי.	מרכז בית החמשה.	העשירי קשת כי".

ואתה רואה בצורה הזאת כל הרכבים נראים בארץ ואין^{a)} ככוב אחד מהם טונה חחת הארץ. והכוכבי השלט על השנה אשר הוא מושל עליה היא חמת בעלה מל הצומת והוא עומדת בভית העשירי לרוך מעלה הטולות ובבית החמשה מדרך החשבען. ובשני הבתים האלה ייראה כחה ויזהר אורה. ובבית החמשה היא בתי' שמחה. ומארדים בעל מעונה עופר עטה במל טלה. והכוכבים הנדרכים נראים אליה מן הבית השביעי עם הלבנה במראה יידיזות^{b)} מכת שני. והאותות האלה היו נתנות לדעת החווים בכוכבים צמיחה מלכות נדולה בעולם טפני הרובק המתודטן בשנה זאת. ויראו בעולם דתים חדשניים יהיו נשמעים בקצוי העולם. כאשרו היה אור החמה בעת מולר השנה הזאת זוהר באמצע השמים. וטפני שהויה המול הצומח 10 מל חוק וכן המול אשר נבדקו בו כי הרכבים היה מול חוק היה הטלבות הזאת

a) א': ואין אחד מהם פונת. b) א': וכוכב החלישיו על החמשה. מ' פ': והכוכב החלישיו השליט על החמשה. ג) א': היא בית המה. ד) א' מ': במראה יידיזות והאותות האלה. א' מ': והאותות האלה. פ': המאותות היו נתנות. א': והאותות האלה היו נתנות. ו) א' ט': כשר אור החמה בעת מולר השנה.

טארכת ביטים ובשניהם ותהייה שולחת ועומדת פימי שנות החמה גורדים שם אלף חס' א' שנה כמספר ימי ארבע שנים לחמה. וטפני שהחמה המושלת בשנה עומדת בכיתת התשיעי להשנין המולות והיה הדובק בטלך השוה במלוד דינם והוא תשיעי לטול הצומת לחלק טולות המולות העיר על עצמתה נכיא נדול נזמן הזה. וטפני היהות הדובקי^ו הזה בטלך החתולף בכיתת השבעי לא היהת טלכטו נוכרת ושולחת נעד אישר עבורי מדובקי הדרינן הזה מהצחים והוא הדובק השבעי טמן. וטפני שהכובב המשול על השנה עוטר עם בעל מעוגור במלוד חטורה נין קרוב וטהירות לטולד הנביא בדובוק החואת. וברבונקו היו שני הכבבים העלויונים נדבוקים בטלך השוה במלוד דינם מען צרך ונכחות נהניה ודובוקם היה בחילך הראשון מן המול זהה שהוא מנובל נוגה ואלו ככבי הווער והצדך. והוא נדבוקים בטלך החתולף במלוד 10 דלי' הנקרה מול אמתיה מני ד' המולות החזקים והוא על צורת האנשיות. וכליה זה היה מעיד על המלכות המתחדשת בדובוק הזה שהיא מלכות אמונה וצדקה נוגנת על רוח ישר ומושפט אמתה. ונודמן בשנה הראשונה מן הדובוק הזה לקות נדול לחמה שנתקדר רוב גופה ולא נשאר מאורה אלא פחוות מן השמיית הארץ מצריהם. וזה הש מציאות זמן הליקות הזה בסוף שיש שעות טוים נ' כ"ט' מן סיון. ומשך הליקות 15 מתחלהו ועד סופו כדי שלש שעות אי' מן הוום. והיה הליקות הזה בראש מול סרטן בונב התינן. ומול הגזומה באמציאות הליקות מל טאוונים. והוא שבתאי וצדקה נדבוקם יירד וגורמים בטלכם בסוף מול דלי' בתחום הבית הריבעי. והוא כל יתריו הצורה הזאת. שהם מול הצומת והעשיריו והשביעי והרביעי כלם מולות חטורה נתנות מהירותם כל דבר. והעידו על לירת הנביא כי היא קרויה ושתוויה אחר נ' שנים מנין השעות 20 אישר עמר הליקות.

ומצאננו מולד אהרון^ז הכהן היה אחר נ' יום מן הליקות הזה בראש חורש תמו מן שנת אלפים ששה לעולם. והוא מולד משה רבינו בסוף השנה הששית בד' ימים לחדוש אדר שנת אלפים שס' ח'. ואמרנו על פרעה הרשע כיון שראה הדובק היה מרטון בטלך השוה במלוד דינם מטרינון המתים. והוא בטלך החתולף גנובל 25 החטימי מטול דלי' עם צורת הכבבים המיוישנים הנקראים מושכי^ח חבל הדלי' שהם מככבי הימים והליקות הבאה על החמה היה במול סרטן מטריגון הימים והוחק במחשכו הוא וחכמו שכבר יהוי' בעולם מאורעות נדולות מפני המתים. ווועץ הוא ויועציו הרעים לבטל הנוראה הזאת מעליו ולקיימת על ישראל. כתוב כל הבן היילוד היוראה תשלאויה^ט. והשכ להציג את נפשו והקבה אמר חשוב מהשכחו הרעה אשר חשב 30 על היהודים על ראש. יהיה שם העוצה נפלאות משוכחה ומטואר.

א) פ: אף כאן נ��רע חצי חרב בכתב יד פרוגנטופוט וחסר מן ותהייה שולחת ועומדת עד למולד הנביא בדיבוק החואת. ב) א: וזה השיעי לויילק מעלות המולות. (ג) א מ: וטפני היהות הדובק בטלך החתולף. (ד) מ: עוטר עם בעל מוטנו במלוד חטורה. (ה) א: למולד הכביא וחיו שני הכבבים. (ט) הווא בדיבוק והוא שני הכבבים. (ו) א מ: ונכחות נהגי דובוקם. (ז) א מ: סן חטולות החזוקם. (ח) מ: וכלא הזה מעיד. (ט) א מ: וזה זמן הליקות הזה. (ט) מ: טוים נ' מן סיון. (י) מ א: כדי שלש שעות והיה הליקות הזה. (יכ) א מ: מולד אחרון היה ל' יום מן הליקות הזה. (ט) א: אחר לו יום. (יג) א: הנקראים מושבי חבל חורי.

(ד) א: שכבר יהיו בעולם מאורעות גדולות.

^{ו)} שמות נ' כ"ב.

אללו^a הם מנהג רכבי החשבנים המעניינים בדרכך הנידול הזה. והם מצאו
בנסיווניהם כל זמן שהרבנן חזר אל המול אישר התחליל לחרבק בו הוא מתרשם דבר
קשה על המטלכות^b אשר היו צומחות בטרינון הווה. והרבנן חזר אל מול דנים
במחללה שנה ששים מרארית הטרינון הזה. וויתה באותל השנה ההיא בשני
5 שלישית שעה חשיבות מליל שני יי' לאדר שני שנת אלפים תכ"ד לעולם. והוא
צדיק בDALI ושבתאי בדנים. ונתחברו יחד בראש תודיש שבטה הכא. והוא מול הצומח
בראש השנה מול גדי. והוא טארדים עמדו נמערב בסרטון בבית השבעי והוא היה
הمول אשר הנעה אליו ההפחה מן הצומח בשנת הדרכוק הראשון. והוא העין היה
טביא פחד על המלך או על הנביא הנולד בדרכוק הווה. ובבעל האומנות הזאת
10 מוכרים שברבנן הרבעי היה ברוח משה טלפוני פרעה אל ארץ מדין ועמד שם עד
הרבנן החטימי נשנה חבורו שנייהם במול עקרב. ואין אנו יכולים לכתל את דבריהם
ולא לקיימים מסני שאין אנו מוצאים בדברינו רבותינו זיל מספר הויטים אשר עד
משה במדין.

והרבנן הגיע אל מול עקרב אחר הדרכוק הזה בשנת י"ב מן המחוור כב"ט
15 שנת אלפים חמ"ד לעולם. ומול עקרב הוא בית מלכות הרשות והוא מן המגולות
השוליות על מצרית לדרכי אנשי החכמת הזאת. וכרבנן הזה הגיע ומן מלכות
ספухה הרשות להשמי ולחחרוב. והוא ביאת השנה ההיא בתחללה שעה שמינית
טלל נ' כ"ח טארד. ומול הצומח קשת כ"ח חלקיים. חצי השיטים על הארץ מול
20 מאוגנים י"ח חלקיים. ושבתאי בטולי עקרב ו' חלקיים. צדקה במאוגנים י"ח חלקיים
נוראים בטהלכם. ומארדים בטלהט י"ח חלקיים. נהגה בDALI כ"ב חלקיים. לבנה וככוב
בדנים. וככוב המושל על השנה היה צדקה אשר ביחסו חצי השיטים ונתן משלחת
הוזר והצורך. והוא נהגה מבטיח אל צדקה מן מול דלי מן נובל צדקה מקשת שלישית
25 מבטן ירידות. והוא צדקה מסכיר אותו ורוצה בו מסני שהוא בעל מעון טואנים אשר
הוא מושב צורק בעת הווה. ומול דלי הוא מול הדרכוק הראשון. והטהלך הראשון
זהה המודרן לכ' ככבי האותות והמטיפות העיד על כל האותות הנגדות הכאות על
מצרים. ומפני שהוא שני יתיו חצי השיטים מולות תמורה הוא מעידים על מהירות
הדבר. אלא שהוא מتأخر עד סוף השנה הרבעית עד שהגיעה ההפחה מ מול השנה
אל הבית הרבעי אל מול טלה אשורי היה בו ככוב מאודים מככבי הפסדר אשר גרותו
ברשות קומם האפסדר הבא על מצרים. והגעה ההפחה בזורה הזאת י' מטלך שנת
30 הדרכוק הרב אל מול עקרב אשר הוא ממולגי הדרכוק הזה. וכן היה מעמד שבתאי
בשנה הזאת והוא בית רביעי ממול שנת הדרכוק הרב. וזה היה עד שני עלஇחו^c
טאורי הרכוק הזה עד השנה הרבעית.

א) אל: חסר כן אלו הם מנגג דברי החשבנים עד והרבנן חזר אל מול דנים.
ב) פ: אלו הם דברי החשבנים. ג) מ: על המגולות אשר היה צומח בטרינון הווה.
ד) א מ: וויתה הביאה התיו בשלישית שעה חשיבות. ח) א מ: נשנה חבורו שנותם במול
לא לקיימים. נ) מ: להשמי ולהחריב וויתה בימות השנה הזאת. ז) א מ: שבתאי בטול
נוראים בטהלכו. ח) פ: צדקה ב' מאוגנים י"ח חלקיים. ט) פ: ומארדים בטלה י"ח חלקיים.
י) א מ פ: ביטר חצי השיטים. יא) א: אשר היה בו ככוב מאודים מככבי הפסדר. פ: אשר
זהה בו מול ככוב מאודים מככבי הפסדר. יב) הזרה אינה נמצאת לא בכח יד מינגן ולא
בכח יד אוקספורד. יג) א מ: אשר הוא ממול הזה.

לב ויעשה
זה המשפט
תווארתו
ומכמיון.

ויצאו אכחותינו מטבחרים בשנות אלףים חמ"ח לעולם שהירה רבייתן לדבוקות.
והוה מולד השנה היה בשבע שעות פחתה חותם טלול ראשון יג' מניסן. ומול
הצומה קשת כ"ד חלקיים. חצי השמיטים מאוניות יי'ב חלקיים. שבתאי בקשת כ"ג
חלקיים. צדק בDALI כ"ד חלקיים. מאדרים בשיר ח' חלקיים. ככב בטלה כ"א חלקיים.
ונונה בשור ב' חלקיים. לבנה בכחוליה י"ד חלקיים. והיה היככל המושל על השנה
שבתאי אשר עמד במלול הצומה. ומפני שהוא מילוט חצי השמיטים מילוטה תמורה
העידו על מהירות הנואלה. ובאה האגולה ביום נ' מן המולד היה כשתניעה ההתקפה
בחשבון הימים אל צדק בעל מעון הצומה אשר היה במלול דלי בבית השלישי.
ובחדש השלישי מן השנה הזאת ניתנה ב' תורה לישראל ביום שהניעה החמה אל
נקודות רום ונבהה ממול האותים אשר הוא בית הוופי והנדולה בצדות הדבוקי הרב. 10
והיתה לבנה ביום והוא ממול אריה הצומח ברכוק הרב והיא רואה את החמתה מראות
ירידות. והיה צדק בDALI במקומי אשר היה בעת הדבוק הרב. אלא שהיה בדבוקי
ההוא ישר בטהלו וכיוון היה נור בטהלו. והיה בעת הדבוק נוראה אל ב'
המאותות וביום היה נסתר מן החמתה ונוראה אל הלכנה. והיה שבתאי בקשת נאה
אל החמתה ונסתור מן הלכנה. והוא שאר היכלים מאדרים ונונה וככב ממול סրטן 15

א) מ : מאוניות חלקיים. ב) מ : אשר ניתנה לישראל. ג) א : בעותה הריבוק והיתה
לכנת. ד) מ : הייתה בדבוק ישר בטהלו. ה) מ : והיה נביה הריבוק נראת.

נטורים מן כי המאורות. וכל הטלול הזה נצטוף^a עם עדות שבתאי אשר היה משפט בשנה הזאת והוא מכבבי המתוויות והמשך ב' ונזכר לדבריו החווים את העוכב המודמן אחרי זהה. ועמדו אבותינו מבמר ארבעים שנה ע"ד שחרור הרובק אל מול דנים בדוק השבעי כאשר נתנה האות בטלול הראשן. והרבוק השבעי המודמן 6 במלוד דנים היה בשנה אשר טולריה בקדרי אחרית השעה הרבעית מליל רביעי ל"ב טادرר שנייה בשנה אלפים ח' לעולם. והוא מול הצומח ערך ב' חלקים בגנול צדק. והוא שבתאי צרך וככוב שלשות נרכקים יחד בו' חלקיים בגנול נונה. והוא טדים בעל מעון האוטה בתאותים י"א חלקיים בגנול צדק. וכןנה היה כרלי ב' חלקיים בתחום הבית הרבעי. ומול הקפה טשנה הרובק הרבה היה סրען 10 מעון לננה. ולכנה בעלה המטען בקשת י"ב חלקים. וטדים מביט' אליה מכת שנאה ותחרות. וטפני שלל הכוכבים היו בטעוני בכבי צדק ונכוליהם נתנו אותן לנכורת הצדיק וחזק האמת והאמונה בדוק הוה וכל הטובות אשר העיד עליון הדוקן הרב היה נראין בדוקה הזה. וטפני שכוכב טדים טביח אל מקום הדוקן מקישת רבייה וטביח אל הלגה מן הנכוות' וב' הטבאות האלה הן לתחרות וליריב היה 15 גרים טלחאות קשות בחתלה הרובק הזה בטלחת סיכון וגונן ושאר טלחות אשר היה הוא בארץ נגען. וטפני שהו בכבי הצדיק והאמת גבורים וחזקם בצוותה הזאת היה הנזיה והחשועה בכל הטלחאות' ההם לאנשי האמונה. וטפני שהו כל יתריו הצורה הזאת עומדים וחזקם נתנו אותן שהנבראה הזאת תהייה מארכת וקיימת ימים ושנים והגיצה והטלחה יהיה עומר להם אחריו מות הטלך אשר העיד על מיתחו טדים בעל 20 מעון האוטה העומדר בכוח השמייניא' ביתו המיטה. ולפי שהה ביתו רבייעי למול הדוקן ב' נחדרה מיתחו עד השנה הרביעית. ונודען בצוותה י' האות שהה נונה בטל דלי בחלק הרובק הראשון. והוא היה בשנת הדוקן הרב במול שור בבית העשויה לטולדר והוא הנקרא בית הטלחאות. וננתן אותן על צמידת מלך נдол לישראל שייהו טמלא את מקום המלך הראשון. והחיה צמידתו בשנה הרביעית כאשר נונה עומר 25 בבית הרביעי מן הצורה הזאת. ובשנה הרביעית הזאת נכנטו אבותינו לארץ ישראל על יורי יהושע בן נון אחריו מות משה עבד י"ג.

והיה מולר השנה הזאת בשני שלishi שעה רביעית מליל שני ז' ימים לינסן שנה אלפים ח' לעולם. והוא מול הצומח ערך טיז' חלקים. שבתאי וככבי ב' בטלה בבוח הששי כ"ד חלקים. צדק ולכנה בשנת הדוקן הרב כטול שור בבית העשויה 30 טיז' חלקים. נונה בשור ד' חלקים. גודל היופי בגין כ"א חלקים. ובוים המולר הזה שלמו ימי אבל משה כי בו' באדר מות וספדו אותו כל ישראל שלשים יום נמצאו כי בום ז' לניטן שלמו ימי אבלו והתילה טלחות יהושע. ועכברו את הירדן אחר שלשה ימים מן המולר הזה. ככתב עכברו בקרבת המטהנה וצוו את העם לאטר הכינו א) מ': נצטוף עדות הזאת (ב) מ': המתוויות והמשך לדברי החווים את העוכב אל חמודמן אחרי זהה. (ג) מ': כטול דנים היא בשנה. (ד) א) מ': אשר מילדה אחריות השנה הרביעית. (ה) מ': כ"ב באדר השנה. (ו) פ': כי חלקים וזה בגנול צדק. (ז) א': ובאדיס וטביכם אלה מטב שנות (ח) מ': יהיו נראין בדוקן וטפני. (ט) א': מן הנכוות' (י) א': בכל החלחות לאנשי האמונה. (יא) פ': בבית השמייניא' ביתו המיטה. (יב) מ': רביעי למול הרובק מיתחו עד השנה הרביעית. (יג) א': ונודען בצוותה שתייה נונה. (יר) א': שבתאי וככוב בטלה. כ"ד חלקים.

לכם צדקה כי בעוד שלשת ימים אתם עברים את הירדן¹. והטוצה הוצאה אחרת שלטעו ימי האבל. והיום השלישי היה יום שהגיעה ההקפה לימיים מטול העותה אל גורל היופי. וממהרת חום הזה כשחגינו הנקפה אל מול דלי שהוא מול הדבוק הראשון. בו ביום עברו את הירדן והוביש המקומות² את טי הירדן וערכו אכזבונו בחרכיה בוחוכן. ובאות הזה נחנלה נבדר יהושע ונדרלו וירעדו כל ישראל שהוא לפני המקום ממשה ככתוב היום הזה אהל נדלק בעניין כל ישראל³ אישר ירדון כי כאשר היה עמו משה אהיה עטך⁴. והיום הזה הוא הרביעי למולד הזה שהוא עשריו ליטנסן. ככתוב והעט עלו מן הירדן בעישור לחדרש הריאשן⁵. והוא היום הזה לחשבוננו זה יום חמישי יומו של צדק. והמושל בו מן המילות מול דלי שהוא מול הדבוק הריאשן. וכן חדרש והקב"ה⁶ לישראל טופת טופלא מעין אותן והחותמת אשר עשה להם 10 בזאתם טמץרים.

וכל החשוב הזה אשר אנו זכרים לימי השבעה הוא על הספר אשר אנו חישבים עליו היום בערכו כאלו היה נהוג כן משנת ימי בראשית. ובידוע כי על הדורקי אשר מעברים היום הזה אוכזבונו מערבים את השנים⁷ במדרכך כי לא היה נמצא דרכך שעכב את העבר. לא מפני האבל. ולא טפוני העולים לריגל.⁸ 15 כאשר הוא הענייטח האלה והזרמה להם מודרכים ארץ ישראל ומציבים להלוף את שנות העברות. ומתחן שנחברך לי⁹ העין הזה השדרתי לחשב את קבע החדשויות על הדרך אשר אותו חישבים עליי¹⁰ הום.

וימתה מלכות יהושע על ישראל עד הדבוק השטני עד י"ב שנה טמן. והדבוק חזר אל מול דנים בפעם העשירה מדבוקי הטרינון בשנת אלףים תקמ"ד¹¹ 20 לביראת העולם. ובdrvוק הזה מתוך הוקנים אשר האריכו ימים אהורי יהושע. והוא האחרון בכם עתניאל בן קני אשר מת בשתי י"ב לדבוק העשורי הזה שהוא שנה אלףים חקנוי לעולם.

ואתה רואה בכל עת אשר היה הדבוק נפל במל דנים שהוא מול הדבוק¹² 25 הראשון היה מהחרש על ישראל מאורע קשה. כאשר מצאו אנשים האומנות הוזיג בנסיגוניהם. בdrvוק הראשון נמרה עליהם גוירות כל הבן הילד היואר תשליכו¹³ ה. ובdrvוק השני ההורג אל דנים שהואdrvוק הרביעי לטרינון ברוח משה מלפני טרעה. ובdrvוק השלישי שהוא שבעיע לדבוקי הטרינון מות משה רבנן. ובdrvוק הרביעי שהוא העשורי לטרינון מתוך הוקנים אשר האריכו ימים אהורי יהושע. ומן הדבוק העשורי הזה עד שלטעו לדבוקי טרינון המתים י"ב דבוקים היו ישראל 30

א) פ: ותוביש את המקומות את טי הירדן. ב) א מ פ: בעניין כל ישראל וגוי. ב) א מ: וכו' חידש חוק מופת. ד) פ: אשר עשה בצעותם. ח) א: בכחך יד אוקספורד חסר כל העין מן וכל החשבון הזה עד עומדה מלכות יהושע. ו) מ: פ"ל על הדרך. ז) מ: מערבים את השנה. ח) מ: כי לא היה נמצאו לחם שעכבה. ט) מ: כאשר הענינים האלה. י) פ: ומתחן שנחברך לי השדרתי. יג) א: אנשי האומנות הזה בdrvוק הראשון. מ: אנשי האומנות הזה לדבוק העשורי הזה. יג) א: אנשי האומנות הזה בdrvוק הראשון. מ: אנשי האומנות הזה בנים יוצאים בdrvוק הראשון. יד) א: ובdrvוק השני חור אל דנים. ט) מ: חסר מן הטרינון עד לשרגון.

¹⁾ יהושע א' י"א. ²⁾ שם ג' ז'. ³⁾ שם ד' י"ט. ⁴⁾ שמות א' כ"ב.

משמעותם במעשייהם ומחאלפלים נטולותם. פעמים הם הולמים ברכיו התורה ופעמים גומאים ממנה. ופעמים הוויב בהשקט ופעמים בהרגנו ומלחמה. מעין המלות אשר שני נוגנים אשר היה הדבוק הראשון באחד מהם.

הרבוק הנגדל מטריגון האש הנופל במלול טלה.

בשלטוני לטריגון הטם ייבן דבוקים נתגלו הדבוק אל טריגון האש. והוא הדבוק הראשון מצע בטלך השוחה מתחיל במלול טלה אשר היה בו מארדים בטלך הדבוק הרבה. והוא טולד השנה להמה במחזית שעיה ראשונה טום חמיש ששה עשר יום מאדר שני י"ט למחזרו קלי' שנות אלפים ח'רין לעולם. והוא טול הצוטח בעת ההיא מול טלה י"ב חלקים. גונה בטול הוא כי' חלקים ישר בטהלנו. 10 ומארדים עומדים כנדו בבית הישבעי כי' חלקים נור בטהלנו. ולבנה עמו בטול הזה כד חלקים. ושבתי וצדק וככוב שלשות נדונים בכדי החלק הב'ם. והוא הדבוק' בטלך המתחלף נטול ימים מול הדבוק הראשון והוא מעד כמנגן על המטלבנה שהם ישראל מאורעות וחידושים טוב ומטוב. והוא רוב המאורעות האלה מטאחת מורה לארכץ כאשר הוא הכביכים הדבוקים בפתח מורה הרקיע. ומפני שהוא מול 15 הגוטח בשנה הזאת מטראה אל מול א' הצוטח בשנת הדבוק הראשון עד על קיום המטלבנה ועמידה כל ימי דבוקי טריגון הזה. ומפני שהה הדבוק בטלך השוה עטול בטול טלה מטולות החטורה מזקם מארדים בטולד הראשון וגונת ונקודות י' בטלך הזה והוא מטהר עמידה כל שעה מטפסר במנגו את עטרו הראשון העיד חרשות' קשות' ג' ורעות. ולול' ככוב גונה שהוא מביט אליו בטולד הזה י' והוא בטומו הו מאוירעות 20 מארדים בדבוק זהה קשות' עד מאר. ועל שהו י' נונה ומארדים כל אחד ואחד מרצה את חייו וטסביך את פניו שככל אחד ואחד מהם י' בטעון חייו הקלו המאוירעות הרים. וכשאנוי' טוונים כמה זה עם זה יודוגיה מהם עדות על כל המאוירעות הבהות בהם. ובמי הדבוק הנдол'יש הזה שייחו קצרי ימים אשר אין להם אורך בוטן ולא עמידה. וכל דבר קשה הבא מזרק מארדים יומן' לו המקם מלין טוב ומושיע' ישראלי 25 שהייה מתן' אותו כאשר היה גונה עטוד לנדר מארדים ושובר את קויש' מטשלתו. וכל זה וזה לא היה מאריך ביטים טפנ' שכלי ויחורי הגורה הואת הי' מולה חטורה אשר גונתים טמשלה קעריה וכל מעשייהם מתחלים מהריה.

וימי הדבוק הנдол'יג הזה התחילה באחריות ימי אהוד'יך וטשכו עד ימי שטנו בן ענת וימי יעל' ושאר השופטים אשר אחריהם אשר אמר אליהם הכתוב ביום א': ופעמים גומאים ממנה. ב') פ': פעמים גותים בהשקט ופעמים בחרג ומלאות. ג') א': נשלמו הדיבוקים לטריגון הרים. ד') מ': רב דבוקים. ח') מ': בטלך השנה. ו') א': אשר היה מארדים בטולד. ז') פ': למחרוזה שנה אלפים תרג' לעולם. ח') א': מ': חסר מן חלקים עד חלקים. ט') א': בכדי החלק הב'. י') א': וזה הדיבוק המתחלף. יא') פ': אל חמל בשנת הדיבוק הראשון. יב') א': מ' פ': וטוקם יוצאי' גנחותינו. יג') א': העיר חדשות קשות' ולול' ככוב גונת. יר') פ': בטולד הזה היו מאורעות מארדים. טו') מ' פ': ועל שהה כל אחד ואחד מנגה ומוסדים. טז') מ': שכלי אחד ואחד בטעון חברינו. יז') פ': וכשאנוי' יטס אין להם אורך. ב') מ': ידרון לו המקם. כא') א': ומושיע' ישר. מ': ומושיע' ישראלי. כג') א': חיו טולי חטורה. בג') א': ימי הדיבוק הנдол' חתילה. כד') פ': ימי אהוד'יך וטשכו.

שמנרא. בן עת בימי יעל חදלו ארחות וחלבי נחיכות ילנו ארחות עקלקלות! והארחות העקלקלות הן כל דרך שאינו נתן על דרך אחד הן ישר הן גזר אבל יהיה מתקעל ונוטה לכואן ולכואן כאשר מתגלגל על ישראל ביטסיד ההם גלגולים מהטוב והטوب. בוניה הוצאות שעברו עליהם בימי בין ויסירא ושעבון מרדין ויעבדו בני עמן ופשלחים. וחטן להם המוקם לכל הוצאותיהם הנדלות בכל אחת 5 מהן על ידי דכורה ובפרק ועל ידי גדרון ויאיר ויפתח ואילון ועכדון ושתפון. וכל אחד ואחד טמי השעבור והתשועה לא הוא מאריכים עד כי אין אתה מוצא בכל ממלכות הימים הלחצים ולאח בימי השופטים הטושעים איש אחר שהורייש את טלכיוו לבני כי אם גדרון לבראו אשר שפט אחורי אכימלך בנו ולא ארכו יטנו. וכל זה היה לצעת חכמי האומות הזאת מפני הרבק הניל שחתול נטול תמורה 10 ומשם היו כל המלכים הצוחמים במננו קצרי ימים. והחайл הרבק במלחה בו מארדים יא במלך הרונק הרב אשר העיר על לדת משה רבינו איש האלים. והוככ הוה אינו מככבי הגזק ורזה עטפר במלח תמורה במולד הראשון ובחול הרבק הניל הזה ואין לטולות האלה ישוב ולא עטירה. ועל זה לא היהת הנבואה נמצאת בישראל 15 בכל דוכקי הטרין הזה כי אם לפיקרים ולא היה נגיא נגיא גדרול טורסום עד שמואל אשר היה בימי טרינן העדר. בכחוב ודבר יי' היה יקר בימים ההם אין חוץ נורץ? שלא היה שער הנבואה נפתח עד ר' העת ההיא.

הרבק הנגדל מטריגון העפר המתחיל במלול שור.

ונתגלגל הרבק מטריגון האש אל טריגוני העפר אל מל שור אשר היה בו נגניה יד במולד הרבק. והבית הוה הו העשרי בגורות הרבק ההוא אשר דוא 20 בית הטלחות. והוא אויר צדקוי ושבתאי ולגנה נפרשים על הבית הוה במולד ההוא ומאדים סמחחר טמן. ומשחיחליו הרבק לבוא בטריגון הזה ממלחחה¹⁾ הנבואה בישראל וגאתה להם הטלחות ונגר כחם על האומות. והיה מולד השנה הרשונה בן הרבק הראשון מטריגון העפר על המהלק' השוחה אשר חשבונו עליו כל חשבונו בשער הזה בשליש שעיה ששתיכא טליילראשון כי יטס לינסן שמת אלפים תחתם²⁾ אל עולם. ומול הczoth³⁾ קשת ז' חלקם. חי' השטמים בחוליה יטכ' חלקם. שבתאי יי' חלקם. צדק ונוגה יי' חלקם. מארדים כז' חלקם. כלם בטללה. בככ ברוים כז' חלקם. לנגה בתאותם כיב' חלקם. ראש התגן בתאותם ונגנו בקשת

(א) מ: בימי טטרון חרלו. (ב) א פ: חרלו ארחות וו. (ג) מ: והארחות הן על כל דורך. (ד) פ: ביום גלגוליהם. מ: גלגוליהם. (ה) מ: שהוצאות שעברו עליהם ו) מ: לכל הארץ הטע. (ו) פ: תשועות בכל הארץ מהן. א: בכל א' כהה. (ח) א פ: לא היה בימי השופטים. (ט) מ: וכל זה לצעת חכמי האומות. פ: לדעת האומות הזה. (ו) א: הגימות בימי. מ: בימי. (י) א מ: שהיה בו במולד הרבק הרב. (כ) א מ: עד הום הות. (ז) מ: אל טריגון אל מל שור. (ו) א מ: אשר היה בו במולד הרבק הרב. (ט) מ: והיה אור הצדק ושבתאי. (ט) מ: ומתחילה חביבה לרבע. (ו) א: נתגלגל הנבואה בישראל. (ז) מ: וthon מולד השמי הראשון. א: והיה מולד הרבק הראשון. (ט) א: על החайл' השועה בשליש שעת. (כ) מ: אשר אמרו עלי. (כ) מ: שעיה ששות מלול' ראנון. (כ) מ: ומול הczoth ז' חלקם. (ג) א מ: בחוליה יי' חלקם צדק ונוגה.

¹⁾ שופטים ח' ו. ²⁾ שוכן אל א' ג' א'.

ח' חלקיים. מול ההקפה טלה. גודל הופי ברלי כח' חלקיים. גודל הדין בכתולת כח' חלקיים. גודל המלכות בקשת י"א חלקיים. מודמן בחצי חרוש סיוון לקות לבנה שהחישן רוב אורה והוא הליקות במול קשת הצומת במול השנה. ובעת הליקות נדכו נ' ב' היכנים בטלה כ"ד חלקיים והוא עמדים בירור המורה באמצעות הליקות. ו' וחמשה ומאדים היו במול תואמים. ולבנה בקשת. והמעין ב' בטלה היכנים האלה מבعلي החכטה ה' זאת יהוה אומר מפני שדרוק הנגדל הזה מתחול בבית המלכות טן הרובך הרבה הוא מצטיח מלכות גודלה לאמתה הדרוק הרבה שם ישראאל. ומפני שדרוקים במול טלה אישר הוא מול ההקפה והוא רוב הפלכים ההם ישרים חומשי דרך צדק. ומפני שאלו היכנים היישרים באים לדרכך אחורי נ' עם שבתאי 10 ואחריו עם מאדים שהוא מכבי רשות היו בהם באחרונה מלכים שהיו נוטים מן הדרכך. ומפני שתירוי הרובך הוא ממלות שני גנונים נתנוו' אותן על אחריהם ישראל שני דרכיים. ומילוי המלכים על ישראל בדרכך השלישי מן הטרינון הזה. ומפני שיתירוי הליקות היושט ממלות חטורה העידו על קירוב הזמן אשר בו יולד המלך בחקון הדרוק הראשון הזה. ונולד דוד המלך בשנה י' לדרכך הזה שהיא שנה אלפים 15 תחנ"ד לעולם כישוריה ההקפה אל מול הצומת מען צדק. והיה צדק בעת ההיא במלול שור בית הרובך הרבה והוא היה המושל על השנה הזאת. והוא שנת כ"ג לעלי'. ובימים ההם היה שטואל משדר את י' לפני הכהן והחילה הנכואה להגלו נישראל ונחכריו ישראל במשיחת מלך עליהם. כוכב וכבא איש אלהים י' אל עלי'. וכוכב בנכאותו והקטתו לי כהן נאטן³. וכוכב והחלק' ב' לפני משיחי 20 כל הימים⁴. ומפני שהוא אומר שהכהן הנאמן י' יהיה מתהלך לפני משיחו ירענו כי אין המשיחות בכאן משיחות כהונת כי אם משיחות מלכות. ועל זה אמרנו שהכוכב הזה היה מברש לישראל במלכות דוד כי היא' המלכות אשר חוויה עטודה לעולם. כוכב לפני כל הימים. ובדרוק הזה נתגבע שטואל ונדרלו הטעום עד שידעו כל ישראל מין ועד כאר שבע כי נאטן שטואל לנביא לויי'. ונדרלה שטואל ונכאותו 25 בימי עלי' ובימי עטודה עד סוף הדרוק השני מן הטרינון הזה. ונדרלה מלכות דוד עד שנת אלפים' תחנ"ד לעולם. והוא שנת שלשים טן לילדתו ורביעית לרובך השישי מן הטרינון הזה ונקום י' גורל המשפט והדין. והוא מילר שנת הרובך השלישי וזה בשתי שנות ורביע מילר ראשון כי' מאדר שנת אלפיים תחנ"א לעולם. ומל'

- א) מ': ובעת הליקות נדכו ב' היכנים בטלה כ"ד חלקיים וזה עמדים ביתוד המורות. ב') מ': והעין בטלה היכנים. א': בטלה הילאה. ג') מ': מבעל החיבור הואה ד') מ': מפני הירובך הנגיד הזה. ח') מ': לאומות הירובך היב. ו') א' מ': ומפני מאדים שהוא מככבי רשות. ז') מ': נתן על אחריהם מלכות. ח') א' מ': ומלוכה מלכים על ישראל. ט') מ': הוא ממלות חטורה. י') א': מען צדק בעת היה. יא') א' מ': איש האלים. יב') א': התהלך לפני משיחו. ט') והמלך לפני משיחו. יג') מ': שהכהן הנאמן מתהלך. יד') א' מ': כי היה אשר תחיה עומרת לעולם. טו') א' מ' פ': עד שנת תחנ"ד לעולם. טז') מ': והוא שנת ליטורו. יי') פ': אשר היה בסoulder בתולת. יח') פ': ובמוקם גודל המשפט והדין.

³⁾ סדר עולם רבא פרק יג. ²⁾ שטואל א' ב' בז. ³⁾ שם שם ל'ת. ⁴⁾ שם שם.

הצומת" מואנים כדי חלקים. חצי השטחים חלק וראשון ממול אריה. שנהאי בכתולות ר' חלקים. צדק נאריה כ"ח חלקים נוראים במלולם. מأدמים בטרון נ' חלקים. ענה בטליה י'ד חלקים. ככבב' נ' חלקים. לבנה ברגינ'ס כ"ז חלקים. מל' הקפה אריה. וככוב הראוי לשלוט בשנה הזאת צורך בעל נטול' החמה אשר היה עולה לחצי השטחים. והיה ככב' גונה מבית אליו ומראהו כל כתו ונונע עדות על אריכות חיים נ' לטלות הצומתן לאלא שטול' הגטמת. היה מל' תמורה ובעל מענו נופלה בנית טנותו כטול' תמורה. ומأدמים היהי מכווץ אל החמת מקשת רבעית מבט' שנאה והפסדו ונרט לרעת אנשי החמתה הזאת המלך הראון קער' ימים. ומלכות שאל היהת בטוף השניה' השנית מ'ן הדבוק היה ועمرה מלכוו שתי שנים ט' כטפוך החלקים אשר היו בין חטה' ובין מأدמים מחלקי מעלה האלוות. ומלך דוד י' 10 אחריו בשנה הרביעית מן הדבוק הזה.

והו טולד'ב' השנה והוא עם אהיריה השעה השניה מ'ום החמשי לשולחה ימים מחורש ניסן שנת אלפים חתפ'ד לעולם. וטול' הצומת אריה ו' חלקים. חצי השטחים שור נ' חלקים. שכחאי במאונים ט' חלקים. מأدמים ברגינ'ס כ"ז חלקים. ענה'ג' בו נ' חלקים. וככב' בו' חלקים. לבנה בשור' י' חלקים. ונמצא מל' הצומת 15 בשנה הזאת'ו הוא הצומת במולד הראשון. וטול' הקפה מל'טו ערך מקום צדק בשנה'ו בכיתת החקואה'ו והאחריות. וזרק היה בשנה'ו הרכוב הקטן אשר לפניו השנה הזאת כטול' אריה מיל' הצומת. והיה' עניין זה המלך כלו מעד על נדולות המלך' וירושבא ררכו בכל מעשו ותחיה מלכוו עמדת בכנו'ו בימי צirk הרכבים שם תל'ח' שנה ומופצת עליהם. וככוב אשר משל' על השנה הזאת ונחטנה על 20 כל עניינה הותה לבנה אשר בחצי השטחים. והוא גונה מבית אליה מבית נבוחו מבט' ידריות מקשת שתות והוא מסכיר אותה הסכירה נאה מבית מענו אשר היה עוטר בו. וכל זה נתן למול' הזה מעלה בכור וגדרה וגבורה ורוב ימים במלכות שיהה מושפעים על ימי הלבנאי הכנעניים שהם ל"ט שנה וחצי. ומצאו מלוכות דור'ג' עד גנות' יכינוי בן יהוקם אשר היה המלך האחרון מבני בני חם'ב' שנה שהם מושפעים על 25 ימי צדק הרכבים. וכן עמרה מלוכות רוד על יהודה וישראל ט' שנה וששה חודשים שהם יותר מיט' הלבנה הכנעניים. ועמדו המלוכות בימי שלמה בן דודיה עד שלמו לדבוק הטרינון הזה ששה דבוקים ועברו ימי הדבוק הנROL' מחצייהם. והתחל' הרכוב השכני אשר דרכו להעיר חדש'ה על מלוכות הטרינון

א) א' מ': וטול' הצומת כדי חלקים. ב) א' מ' פ': ככב' ח' חלקים. ג) א' מ': בעל גבולות אשר היה עולת. ד) פ': למלוכות הצומחות אלין. ח) מ': בעל מענו כופל' בבית מגוריון. א) מ': ומأدמים היהי מכווץ אל החמת מקשת רבעית. ג) א': שנאה והפסדו לרעת אנשי החמתה הזאת. מ': גנום לדעת. ח) א' מ': בסוף השנה מן הדבוק היה. ט' מ': שני' שנים בטפוך החלקים. י) א' מ': בין חטה' ומأدמים. ז) א' מ': מלך חד אהיריו בשנת הרכבעית. יב) א': והיה מלך השנה החיטה. יג) א' מ': גונה נ' חלקים. יי) מ': וככוב' ו' חלקים. א': וככוב' ו' חלקים. טו) מ': מל' הצומת נשמה החומת. טו) פ': מל' ערך. יי) א' מ': בשנה בכיתת התקווה. ייח) מ': התקווה והאחריות. יט) מ': וזרק היה בשנת הרובוק הקטן. כ) מ': היה העון חות' המלך כלו מעד. כא) מ': ישור' ררכו וככל מעשו. כב) א': על ימי הלבנה שהם ל"ט שנה וחצי. כג) מ': מלוכות רוד על גלות' יכינוי. כד) מ': טימי הלבנה חכניות. כה) מ': בימי שלמה בן רוד' שלמו לדבוקי הטרינון. כו) מ': אשר דרכו להעיר.

ההוא מפני שהוא חור אל המול אשר התחיל מטנו בראש המרגינן, והוא הרבוק השכיעי הזה בمول שור. וזהו מול הלבנה הראשונה מטנו בכ' שעות פחות שמשית מיום שני ג' יטום לבין שנה אלפים תחק"ס ג' לעולם. ומול הצומת מול שור י"ב חלקיים. חצי השטים גדי כי' חלקיים. שבתאי בחילך הראשון מטהה. צדק כי' חלקיים מטנו. וננה בו כ"ה' חלקיים נזר בטהלו. וכן כל הכננים עומדים במול טלה חז'ן הלבנה שהיתה במול שור ז' חלקיים ומאדים אשרי היה במול סרטן ג' חלקיים. והוא להנה עמדת בבית גבוחה וביתורי המורה שליטה על השנה והיתה מישוטמת במעמדה מפני שהוא כל הכננים נסתרים ממנה ואין נראתה מהם אליו כי אם מאדים לכוון העודר בבית טעונה והוא נתנה לו כח 10 מושלה אלא שאין מאדים מקבל את המנתנה ולא מסביר אותה מפני שהוא עומר בבית שפלתו ולבנה עומרת לו בנית טגנרו זהה היה גורם שנוש וירידה במלכות. וטפני' שהו מול הצומת בשנה הזאת נשחר מטול שנת הדובק הנדול המתחלט בטירין העפר ונסתור כמו כן מטול שנת הדובק הנדול העדר על מלכות בית דור אמן העדונה' הוא והביא חסרון במלכות ברובק זהה. וטפני' שהו מול הצומת בית 15 מלכות שנת הדובק הרב והוא כמו כן עשירי למול השנה אשר מלך בה דור והוא היה הלבנה מושלה על כל השנה הזאת כאשר הויה אי' מושלה על השנה החיה וחזקה י' שורש המלכות ויסרו והכטיחה אל המלכות הזאת שלאל' ג' היהו נכרתת אבל היה נחלקה. ויכול אתה לומר כי מן השנה הזאת והלאה עמדו הקשרים והשתנים על מלכות שלמה וכנה ברוח ירכעם מפני שלמה. ועמדת מלכותו שלמה אחורי הדובק היה 20 ג' שנים עד שהגיעה הקפה אל מול סרטן אשר מאדים עומר בו. ובעת היה נמלגה כה הכבבי' היה וגבר להפסיד. ובשנה היה מלך ירכעם ורחבם ונחלקה המלכות בין שנייהם והוא מאדים העודר בבית הקפה שלט על מלכות ישראל ועל מלכות ירכעם. ואנשי האוננות הי"ז אומרים שהוא מאדים מטונה עומר' ב' בית החמץ על מלכות ישראל הין מלכי ישראל נוטם מן הדרך והולכים בדרכי 25 ירכעם וחטאיהם אשר החטיא את ישראל. ועמדת המלכות בישראל כימי' י' מאדים הרבים שהם מאתים י' וארבעים שנה.

הרבוק הנדול מטריגון הרוח דמתהיל במול האומות.

ונחגנגן הרבוק אל טירין הרוח אחר שערכו לטירין העפר י' רבעוקים. ולא נתחדש על שתי הממלכות שהן מלכות ישראל ומלכות בית יהודה חיווש גדול 20 אבל היה ראי לחודש להם בנור וגוזלה מפני הדובק אשר היה מתגלגל אל בית היוסי והירודות ממול הרבוק הרב. והוא מול הצומת בשנת הדובק הזה מול עקרב.

(א) אשר התחילו ממנה. (ב) ג' יטום מנין. (ג) מ': שנת אלפים תחק"ס ג' לעולם. (ד) מ': וננה בו כי' חלקי. (ה) א': ומאדים במול סרטן ג' חלקיים. (ו) מ': בבית גבוחה וגטור המורה. (ז) פ': ואין נראתה מהם אלא כי' אם. (ח) א': מ': מפני שהו מול הצומת. (ט) מ': מתחיל מטריגון העפר. (ט) מ': אמן הערות הזה. (י) פ': כאשר היה מושלה. (ז) מ': לתחת השנה החיה. (ז) א': חזקה ישורש המלכות נכרתת אבל תחיה נחלקה. (ז) פ': והכטיחה אל מלכותו גבוחה נכרתת אבל תחיה נחלקה. (ז) מ': חקירים וגיטרים. (טו) מ': נח' החותם היה גבר. (טו) א': אנשי אוננות חז'ן. (ט) מ': אומר מפני (ז) פ': שחית מאדים מטונה בבייה. (יח) מ': בימי מאדים חביבם. (יט) פ': שחם ר' פ' שנת.

והוא מתראה עם מול הדבוק הרוב ועם מול המטייר על מלכות בית דור ונם עם המול המעד על מלכות ישראל¹. ולא מחרדש על המלכות שום דבר שהיה מספיד אותה כל ימי ששת דורותם מן הטריגון הזה. ואם נודמן בכל דורות האלה עלייהם מלחמה או חזרות ושנה לא הגען צורה לנבר את המלכות עד שהגע הדבוק השבוני וחיוו שני הכהנים להרכק פעמי שלישית במלוחאים. וככל זמן שהדבוק חור אל המול הראשון אשר בתחילה בו במל טריגון וטירגון מעיר שבוש וחרות על המלכים שהיו בטירגון ההוא.

והיה מולר השנה הראשונה מן הדבוק השבוני זהה בשלוש רביעי השעה הראשונית טיום שלישי ד' ימים ליטני שנת נ' אלף קצ"ט לעולם. והיה מל הצומח טלה יה' חלקיים. נגהו לפניו טוי תליקו ג'. ככז' עמו ד' חלקיים נור בטהנו. שבתאי בחאותם יא חלקיים. צרך עמו ה' חלקיים. מאדים באראה כ"ז חלקיים בסוף 10 מהלו הנור. לבנה בשורה כיה חלקיים בנית' השנויות שנתרה מכל' הכהנים כי אם ממאדים לכדו אשר היה מכת"א אליה מבית רבייה לה מבט חזרות והפסד. ולא היה מיל הצומח בשנת הזאת טראיה י אל הצומח בשנת הדבוק המעד י על מלכות ישראל. ומאדום י' שהיה מבית הלבנה בדבוק ההוא מבט יתרות היה מבט אליה בשנה זואת מבט חזרות ומפסיד את מגנתנו הראשונה וחוזר ומעד על כרחותי' המלכות הצומחת טריון החוא. ובשנה החמשית טן הדבוק הוה בשגנעה ההקפת אל מול אריה מוקם מאדום לכדר שלמנאסר'י תלך אשור אח שומרון והגלה את ישראל ווישב אוחם ביהודה ובכבוד גהר גנון ועריו מרוי. שהן מארצות מיל אריה. והשנה זואת היא שנת נ' אלף י' ומאתים וארבעה. ולא נרם שם הפסדר על מלכות בית דור לפ' שהיא מיל הצומח ב' בשנה זואת שהיה טראיה 20 אל מול הצומח בדבוק המטייר על מלכות בית דור ואל מול הצומח בשנת מלכוו. והיה נגהו טושל בשנה זואת והוא בעל בעזון בית מלוכה דור ורחה כל ההפסדר ג' מעל המטלה כל ימי הטריגון הזה אשר התחיל במלוחאים שהוא בית היומי לדבוק הרוב וכמו כן הוא בית היומי למלכות בית דור ג'.

25 הדבוק הגדול מטריגון הימים המתחליל במל סרטן.

ונתגלה הדבוק בטירגון הימים אל מול סרטן בשנת נ' אלף ש' יה' לעולם אחר שלוש שנים למלכות יהוקים. והיה מולר השנה ההוא אחר ט' שעוטי' ותзи' מים שבת ב' ימים לאדר. ומיל הצומח אריה כ"ח חלקיים. חצי השמיט שור כ"ד א) על מלכות בית ישראל. ב) א': בן הטריגון הה עד שהגע הדבוק השבוני. ג) נ': או שהגע. ד) מ': במל הטריגון וטירגון. ה) פ': על מלכים שהיה. ו) פ': ד' י' ימים ליטם ג' אלף קצ"ט לעולם. ז) א' מ': נגהו לפניו טוי חלקיים. צדק עמו ה' חלקיים. ח) מ': כ"ח חלקיים. ט) א': באית' ח' שנתרה. מ': בבית השנויות תורה. ו) פ': בכל הכהנים כי אם ממאדים אשר היה. י) א' מ': אשר הוא מבית אליה. ז) מ': מלחאה על הצומח. י) פ': בשנת הדבוק וטירגון. ז) מ': ומאדום נטם שהיה מכת' נ' אלף ריבן. ט) א': על כירחות המלכות. ט) פ': המלכות הינומות בדבוק הוהו. י) מ': לדר שלמנאסר' באל. א': שלמאצר. י') א' מ' פ': בחלחה ותבורתו גנון. יט) מ': שנת נ' אלף ולא גרים. א': נ' אלף ריבן. כ) מ': לפניו שחיה מול הצומח. כא) א' מ': חסר בן הצומח עד הצומח. כב) א': בעל בית מלכות דור. נג) פ': ורחה כל הפסדר. כד) פ': למלכות בית דור יה'. כה) א': בשנת שכיה לעולם. מ': בשנת שכיה לעולם. כו) מ': אחר ט' שעוט מים שבת כ"ד לאדר.

¹) מלכים ב' י' ו'.

חלקים. טול ההקפה מן הטולד הראשון גדי. והיה שבתאי בתואוטים כ"ה חלקיים. צרך בו יי' חלקיים. טארדים בגין כ"א חלקיים. נונה בשור יי' חלקיים. בככ' בטלת ר' חלקיים נור בטללו. לבנה ברנים כ"ה חלקיים. והיה שבתאי עולה בטללו על צרך בנגלי רומו. והרבוק מטהיל בטלך השווה בטול סרטן מעון לבנה. ולכנה 5 עומדת בטול דנים נסורתה תחת אור החמה ובכיתו רבייעי מן שבתאי. והיה טארדים משקיף עליה מבקשת שותה והוא טואסתו אוthon מפניהם שהוא עומר בכית שפלותה. והיתה הלבנה בעורה הזאת טעמתה כת. ומול סרטן אשר הוא בית' הדבוק היה בית האויבים והשונאים בטולד הראשון. והוא היה מקום טארדים בשנת הדבוק המעד על מלכות דוד. והיה בטולד הדבוק הרוב משקיף על הטול הזה מבקשת רבייעת 10 וכצורה הזאת מביט אליו מכנגד בטול ההקפה מן הטולד הראשון. וכל המראות האלה והמעמידות טעריות בהפסד ובחרחות ונוגנים זלאל והפסד נמלבות גורמים און הנגלה. ומפני שטול הצotta הוא טול הטולד הראשון נון תקה וישועה קרובה לנגולות הזאה. עופר בחזי השם בעמידת הטולד הראשון נתן תקה וישועה קרובה לנגולות הזאה. והיה טארדים בעורה הזאת מביט אל נונה מן הבית הששי בית העברים ונוגן נוגן 15 לו כחו ומשתלו מבית הטלבות. היה העין הזה מעיד מלבות רשע ודרן שתהיה נברחת על מלכות הצעדק. ומפני שהיה טארדים בסfat טורה לנונה העיר אותה מטרוח לאראז. והוא היה טארדים בכית נכהו והצעיד על מלך רע בעל כבוד ונדרלה. ובשנה הזאת מלך נוכדרנאצער הרישע אשר היה מבני עברי מלך נבל כאשר הוא טארוש בדברי מלכי כלל הראשונים וכאשר כתבו עליו אנשי האומנות הוו. ובשנה שמנה 20 לטלבותו ושטנית לדרוק הזה הנגלה את יכינה מלך יהודה כשהגעיה ההקפה בטול הרבק אל מקום טארדים. והגעיה ההקפה מסקום טארדים אל מול האומה ושם נתגלחה' ערות הדבוק הזה הרעה. וכשחרורה ההקפה כמו כן אל מקום טארדים פעם שנייה ובשנה עשרים מן הדבוק הזה נתגנגל הנגולות פעם שנייה והוכחה העיר בנolute צדקוו בשנת נ' אלף של"ח לעולם.

25 והיה טולד השנה החיה בחומש' שעיה שטנית פיום רבייעי ט' ימים לניטן. ומול הצotta אריה ט' חלקיים. חז' השטנים שור חלק אחד. טול ההקפה בתוליה והוא נסוחר מן הטולד הראשון. ובעל מעוני' בתוליה בככ' היה ברנים בכית השטני נור בטללו. ונונה בעל מעון המלבות עומר עמו בכית הימה וגורם מיתה המלך הזוא בענלה מפני שני המאוות אשר הוא בכתט רע מן טארדים העומר בטול סרטן עם הלבנה ורואה את החמה מבקשת רבייעת. ומפני שהיה מול הצotta טול הטולד הראשון וב' היכבים הוו' נרכזם בחלק ראשון החלק אשר בו נרכז בטלך השוה' יי' אחריו הנגולות הוה עם השובט הדבוק אל המול הזאה'.

26) א) ט: ובכbesch רבייעית מן שבתאי. ב) פ: והיה משקוף טארדים עלייה מבקשת וחיא. מ: והוא טארדים משקיף עלייה מבקשת הזיא. א: משקיף עלייה והוא טואסתו אותו. ג) מ אל; אשר הוא בכית הריבוק. ד) מ אל: משקיף הטול הזוא. ה) פ: בעמידתו הטולד הראשון. ו) מ: והיה טארדים מבית נכהו. ז) א: ושם נתגלה ערות הריבוק הזוא. ח) פ: בחומש' שעיה טטניות. ט) פ: ובכל מעון בתוליה בככ'. י) ט אל: היה נרכזם בחלק ראשון מרגנס. ו) מ: אשר בו נרכזם בטללו השות. יב) מ: הבא אחריו הנגולות חות. יג) א: אל המל' חות וגאותה הגוארת לישראאל.

וכמייד הדבוק הוות לכדר מלך בכל הארץ מערבים א'. ככזה כי לכה מלך בכל מנהל מצרים עד נחרבי סורת כל אשורי הוויה למלך מצרים¹. ועטדה ארץ מערבים שטמה ט' שנהן ואחר ט' מתקבצה ונתישבה. ככזה מתקע ארבעים שנהן אקבע את מצרים מבין העמים אשר נפכו שם². ווחטצא הרבנה ירושלים עם הרון מצרים וירושב מצרים אחר ט' שנה בדבוק הנועל במול עקרב בית מארדים אשר הוא מכבבי הרשות וכנו נתישבה מלכות הרשות. ונתהרה האנולה לישראל עדין בוא הדבוק אל מול דנים מעון צדק ונכחות נונה ככבי הושר ובו נגאל עם היושר. והדורות להוה כשביצאו אבותינו מצרים היה הדבוק במול עקרב מעון ככבר הרשות. ובשנה ההיא חרבה מצרים ארץ הרשות. וכשביצאו אבותינו לארכז באו בדבוק איש היה במול דנים מעון צדק וכוכת נכרו אנשי הצדק על ארץ הצדק. וכן היה גלות צדקו³ בדבוק⁴ המודמן במול דנים והאנולה אהיריו בדבוק החוזר אל מול דנים.

וهرבוק חזר אל מול דנים בדבוק החמייש לטרון הטעם בשנת ג' אלפים⁵ שציז' לעולם והשנה הזאת הוא הראשונה למלכות כורש מלך פרם. והשנה התחלתה בשליש שעה עשרית מליל ראשון בשני ימים לחדש ניסן. ומול הצומח דלי ד' חלקיים. חזי השטים עקרב כ'ב' חלקיים. מול הקפה אריה. שבתאי גדרלי כ'ט חלקיים. צדקב כ'ג' חלקיים. מארדים בקשת ה' חלקיים. נונה ברדים ה' חלקיים. בככ בטלה נ' חלקיים נור בטהלנו. לבנה כ'ז חלקיים בטלה. והוא צדקב ראוי לטשלול עלי' השנה הזאת מפני עומרו במול הצומח והוא בעל גבול החטה ולבנה נותנת לו בחיה והוא עומדת בחלק אשר היה עמר בו בדבוק הראשון והחיש וטהור עדות האנולה.⁶

20 וחתוקם פקי' את עמו בשנה הזאת והעיר את רוח כורש מלך פרם לחוק את ישראל לעלות אל הבית ולבנותו. ומפני שהויה וכוב התיון עם צדקב ושבתאי במול הצומח ומארדים בבית אחד עשר משקיף על נונה מקיש רביעית העיר שטנה על ישראל בתחלת עלותם אל הארץ עד אשר עמר טן הדבוק י'א שנה. ועבורה ההקפה אל מול קשת אישר בו מארדים. ובשנה ההיא נסקה מעל ישראל כל השטנה והתחרות בשנת ג' אלפים ת'ח לעולמי. ומפני שהויב' היככיהם במול חזק והוא כל יתרוי המולד הזה מולותיו חזק כמולות⁷ המולד הראשון העדו על ישוב הארץ ימים רבים אלא שאינם מארדים כימי המלכות הראשונה שהיא מתחילה מלכות דוד עד הגנות כל שכן מביאת הארץ עד הגנות מפני שהדבוק המעד על בית הארץ התחיל במול חזק⁸ וכן הרבוק המעד על מלכות דוד התחיל במול חזק. והדבוק 80

א) מ': חסר מן מוגרים עד מצרים. ב) פ': עד נחל סרת. ג) מ': כל אשורי למשרים. ד) ט': ט' שנה מתקבעה. ח) מ': חרבן מצרים עד חרבן ירושלים. נ) מ': עד בו הדבוק אל מול דגים. ז) ג': נגאל עם הושר והדבוק חזר אל מול דנים. ח) פ': ובו גברה מול חזק. ט) ס': בדבוק עקרב הבא במול דנים. י) מ': ג' אלפים שציז' לעולם. ז) מ' א': עקרב כ'ב' מול חזקה. ז) מ' א' פ': צדקב כ'ג' חלקיים. י) א': למשול בשנה זו. י) מ': והתקום פקד או טו. טו) א': גם כאן חסרים בכתוב יד אוקספורד כל הדברים מן בשנת ג' אלפים ת'ח לעולם עד לבני הבית והיתה הארץ מישבתה. ט) פ': מ' מ': במולות חמולד הראשון. י) מ': חסר מן במול חזק עד במול חזק.

¹⁾ מלכים ב' כ'ג' ד'. ²⁾ יהוקאל כ'ט יג'

הנגולו זהה החול במל חטורה ונתקן קוצר ימים לכל החזרות הצוטחותכו. כאשר מצאנו בדברוק הדומה לו אשר החחיל במל טלה החטורה. וזה שאמור הכתוב נдол יהיה¹ כבוד הבית הזה האחדרון בן הראשון². והוא יוצאת על הענין הזה כי הבית הדראישון אשר בנה שלמה היה בימי טריינן העדר אשר החחיל במל שור החזק ונתקן ארכוכות בימים ולא עמה כי אם תי' שנה. והבביה האחדרון נבנה בימי טריינן הימים אשר החחיל במל טרמן מן מלחמות החטורה הנחותה³ קוצר ימים והוא ראוי לסתות ונמצא טופף עלייו י' שנים⁴ ובזה היה בכורו נдол מכבוד הבית הראשון. וטבל מקום יהוה מלכות ישראל בטרינן היה מוספת בימים על כל המלחמות אשר היה עמה בטרינן היה כי נבוגדנארה הרשות מלך בשנה הראשונה טרבקי הטרינן היה 10 ולא עד מה המלחמות לו ולכניו כי אם ע' שנה. וצתחה אהוריוס מלכות סרס ומדי ולא עד מה מלכותם כי אם ניד שנה. כי לאני בנין היכת וליד אחר ניניא⁵. ונתעוררה אהורייה מלכות אלכסנדרוס מקודון אשר כבש את מלחמות סרס ומדי ולא מלך כי אם ייב' שנה. ר' לפני נבוש בכל ושב אחורייא היבוש. ונתחלק המלחמות אהורי ותיעץ לד' רוחות השמיים וכל אחת מהן לא האERICA ימים. וכל זה היה 15 מפני הדברוק הנגולו אשר החחיל במל חטורה אשר דרכ ל凱צ'ר כל דבר מההדריש בו כי אם מלכות ישראל לכדה אשר עוזם הקב'ה וככל מעלהם ממשלת לצא השמיים י' וכמו הבית והיתה הארץ מושכת בידם כל ימי טריינן הימים וטריינן האש אשיך אחרים.

הרבוק הנגול טריינן האש המתחיל במל אריה.

ונתגלל הדברוק טריינן הימים אל טריינן האש אל מל אריה בשנת ג' אלפים י' 20 תקינו לעולם. והוא מלך השנה ההיא בשני שלישין השעה השלישי טום שלישי י' ט מאדר שני. ומול העומחה שור כה חלקיים. חז' השטים דלי' ו' חלקיים. שבתאייס' בטרמן כ' חלקיים. צרך בו ח' חלקיים. מארים בתואמים ר' חלקיים. נהנה בשור ט' חלקיים. ככב בגדים ז' חלקיים. לבנה בערבב כ' חלקיים. מל ההקפה טרמן. ולגנה בעלה מענו עומדת ביתר המערב מכיתה אל שכתיי מן קשת שלישית מכת ירידות ונוחנת לו כתה. והוא זה מעיד על המושלים והטמונים בעולם בע' ההיא שם וקניהם אנשי שיבת וכבעל עזה ותוישת. והוא נהנה עמד ביצור המורת. וככב רואה אוrho מבית הזופי נמכת'י אήבה מקשת שתות. ונינה כמו כן מביט אל צדק

(א) מ': גולו היה הבית הזה. (ב) מ': ונותן אריכות ולא עמד. (ג) מ': נבוי בימי טריינן הימים. (ד) פ': אשר החחיל בימי טרמן. (ה) מ': החוננה קוצר ימים. (ו) מ': סופף עלי' שנים עשר. (ז) מ': מוספות ימים על כל מלחמות. (ח) פ': נבוגדנארה הרשות. (ט) מ': ונחחה אהורי וממלכות סרס ומדי. (י) מ': ולא עמדו מלכות ניד שנה כי לאני בנין וליד אחר בנינה. (יא) מ': והשאר אחר היבוש. (יב) מ': ממשלה לצא השמיים והיתה הארץ מושכת. (יג) פ': שנת ג' אלפים תק'ן לעולם. (יד) פ': נשני השלישית השעת השלישית. (טו) מ': חטחה שלישית. (טו) פ': דלי' ז' חלקיים. (טו) מ': כאן חסר בכתוב ר' כינגן כל חולק הנגול מן שבתאי בטרמן כ' חלקיים. עד ענין הדברוק הנגול טריינן הרוח המתחיל במל מאוניס ושם מתחיל היכי בתקן הרוביים ומשל על תשתת הوات שבתאי העומר בחצי השמיים. (עד 187) (ז) פ': העט ההייא. (יח) פ': סמכב אήבה.

¹ חנו ב' ט. ² יומא ט' ע"א. ³ סדר עולם רבא פרק ל.

טקشا שחותא ומכביר את פניו. והטהלך הזה היה מעיד על רבי הוכחתי בעולם גולי התרבות וההוראה מכל האכמים אשר היו בכניסה שני. וזהו: מארדים מכית אל ככוב מקשת רביעית מבט שנאה ונרט לחץ ונזרה על רוב האכמים אלה פנוי שלא היה אחד מככבי היושר מכית אל מארדים ולא רואה אותו. ואילו הם היו מכיתם אלו היו חז מפירים את עצתו אבל על כל זה הקלו את רעתו בהיותם מכיתם אל ככוב ווטסרים אותו. והוא מול הצומח בשנה הזאת מתראה אל מול הצומח נטול הראשן ונתן אותן על ישב הארץ כל ימי הטרינון הות.

הרבוק הנדול מטריגון העperf' המתחליל במול בתולה.

זונתגנגלן הרבוק טטריגון האש אל טרינון העperf' אל מול בתולה בשנת ג' אלפים תשע"ד לעולם. והוא מולדיו השנה ההיא אחד ז' שנות וחצי מליל שני 10 י"א מניסן, ומול הצומח נרוי ו' חלקיים. חצי השיטים מול מאזנים כ"ה חלקיים. מול ההקפה בתולה. שכטאי באירועי כ"ד חלקיים. לבנה עמו כ"ד חלקיים. צדקנו ד' חלקיים. מארדים כדרלי כ"ד חלקיים. נוגה בטליה כ"א חלקיים ביצור הצפון תחת הארץ. בכב בדנים י"א חלקיים מתשוחם ונסתור מבל הכבוכים. ואחריו המולד הזה נרכקו שני הכבוכים יחד בטחלהם הפתחלוף בחודש שבט' הבא' אחר ינין הזה במול בתולה י"ג 15 חלקיים. והוא נגה וחמה וככוב בעת ההיא כרלי נסחרים מהם. ומארדים בחאותם י"א חלקיים נטבצח וביביע להם. והוא מול הצומח בשנה הזאת סטור מן המולד הצומח נטול הראשן ונמרת ימי. וראוי היה הרבוק הנדול הזה להעיר בכך כי כל הרבוקים הנודלים אשר היו לפניו היו כלם מתחילהם בטלות שהוו נראים על הארץ במולד הראשן ונמדדן 20 בהם היה מולם מתראה אל המולד הראשן. והוא אוור החורה וכבוד מלכות ישראל גלי ונראה בעולם כאשר היה אויר החאה עוד בחצי השיטים במולד הראשן ופושע על כל העולם. והרבוק הזה הגיע אל הבית השני מן המולד והוא אישר היה סטור תחת הארץ. והוא מול הקפטו נסתוריהם שנית מהן המול ההוא ונרט סתויה אוור החורה ואסיפת מלכות ישראל. ובא גלוות בית שני על ירי טמות הרשע אחר 25 ל' שנה מן הרבוק הזה בשנת ג' אלפים תשכ"ח לעולם. ובשנה הזאת ישלו לילדיה משה רבינו ע"ה אלף ת' שנה כאשר העיר המולד הראשן. ומן הרבוק הזה עד הימים היה הרבוקים הנודלים מטנגנלים בטלות שהוו תחת הארץ במולד הראשן. וכן ישראל בעונתוינו בכל הימים האלה יושבם לארץ ודומים עלולים בין האומות והלאומות'. ומן הרבוק הזה והלאה אנו חוקרים על מנהג מלכויות העולם י' לא 80 מפני לנוו אלא כדי לחתול ל对他们 אל הרבוק המudy על ביתן הנואל בעורת האל. ונאמר שהרבוק הזה התחליל במול בתולה. והוא מול הזה ב' במולד השנה נופל בכניסה התשייעי אשר הוא בית הנמוסות וננתן אותן על צדיתה נטום חדש בעולם. א) ♀: מקשת שלישת. ב) ♀: על דבר הוכחטה בעילם. ג) ♀: זהה לטביס אל ככוב. ד) ♀: שלא אחד מככבי היושר מכית. ה) ♀: חסר מן מול הצומח עד מול הצומח. ו) ♀: וזה מולד והוא אחר. ז) ♀: חסר מן חלקיים עד חלקיים. ח) ♀: כאן חסר בכתב יד אוקספודר כל הענין מן הבא אחר ינין הזה עד אשר היה סטור תחת הארץ. ט) ♀: יושבים על הארץ ווזומות. י) ♀: בין האומות והלאומות. יא) ♀: אומות העולם כדי לחתול מטהם. יב) ♀: זהה המול הזה במול השנת.

וכככ בעל מעון הטול היה עוטר מכנד במלוי דנים בכית שפלחו ומנורו והעיר על הניטוב להתחדר על ידי שפלי אנשים שהם בווים בעין עמיים ולא יהו נדבריהם נחוקם בנהליהם אבל גמקות רוחקים מארצם צפונה. וטפני שהטול היה שני גוננים היה הגוטה הראה על ידי אנשים רביכם שהיה משתחפים כלם 5 לברואו אותו מדברי כשענות ואחוות עינם וכל המלאכות הדומות להם אשר טול בתוליה וכככ מעיריהם עליהם. והיו כל תיריה הצורה הזאת מולות חמורה ומשם היי האנשים האלה טהורים להראות את נטומם ולכלות את נפשם מחללה הרובק הזה והאנשים אשר מדים מטהרין עליהם עלייהן. ומפני שני הרכבים היו במלוד חזק במלוד השנה הזה ולכנה עתם במלוד החזק ונם מדים המכיב אליהם היה במלוד חזק העיר עלי טעומם זאת וניטומיהם הרעים שתיהה מקנית בידי הרשעים המתאימים בהם ימים רביכם. ומפני שכככ בעל מעון מול הרובק היה משוחם במקומו בכית שפלחו 10 מכם שנה. וגוט עליהם להיות מיטה טונה בחרב ובכילה ובשאר טיותיו קשות אשר מדים מטהרין עליהם. ומפני שני הרכבים היו במלוד חזק במלוד השנה הזה ולכנה עתם במלוד החזק וזה המכיב אליהם היה במלוד חזק העיר עלי טעומם זאת וניטומיהם הרעים שתיהה מקנית בידי הרשעים המתאימים בהם ימים רביכם. 15 עיר על הגוטה הרע הזה שלא תהיה לו חקומה ולא מטלה כל ימי שהדבוק מתגלגל בטרינון הזה. ואמרו שכשנת נ' אלפים תשצ'נ' לעולם שהוא שנה אחת לפני הדבוק הזה נתלה ישו בן פנירא שחיק עצמה ולשנה אחריו יצאו תלמידיו הסריצים הרעים להטעה את העולם. ואין אתה מוצא בדבוק הזה ולא בדבוק אשר לפניו זאת לדת ישבי התלי הזה טפני שהיה של וטאמ בעין עמו ולא דותה לו נדולה בעולם כל ימי חייו אבליג אלו הרשעים תלמידיו החיו את זכרו אתריו 20 מותו. כאשר אמר עליהם הכתוב ובני סריצי עטך יגשו להעיד חזון ונכשלו. ולא אמר שהם יעדתו חזון לפשם אבל יגשו להעידיו לאיש אחר והם ייכשלו בדרכ אשר עשו אלו הרשעים תלמידיו ישו התלי כי הוא מות בחטא ובגונטי והם נשאו חרפת זדון גלו את בישתו וקלונו והותה אחירותם כלם מיתה רעה וקשה כמותו. ואחרי הכשלם לא הוטף¹⁾ הכתוב לזכור אותם. וכן לא היה כה לאנשים 25 הרשעים האלה ולא עלה להם זכר כל ימי הטרינון הזה.

הדבוק הגדול מטרינון הרוח המתחליל במלוד מאונים.

ונתגלגל הדבוק אל טרינון הרוח בשנת נ' אלפים לעג לבירתה העולם. ומולד השנה ההיא בשתו שעה שביעית מליל שלישי י"א לניסן. ומול החותם קשה א) א: מכנד במלוד מדים. ב) א: על חגים לחזרה. ג) א: ולא היו דבריהם בחוקים. ד) א: ובראשתו היה מדים מדים. ח) פ: אל כל הרכבים הנדרקים. ו) פ: וכבר השותה החשות. ז) א: על נטום שיחות מתקיים בידי המתאים בהם. ח) א: על הניטום הזה. ט) פ: נ' אלפים תשצ'נ' לעולם. ובגלוון בחוב: נ' לשפי. י) פ: גותלה ישו בן פנירא ישחק עצמות. א: ישו בן פנירא ולשנה אחריו. יא) פ: יצאו השופרים. א: תלמידיו להטעה את העולם. יב) א: לילדות ישו טפני שחית. פ: ללדת התלי הזה. יג) א: אבל תלמידיו. פ: אלו הרשעים תלמידיו. ייד) א: ואם ייכשלו בדרכ טו) א: כאשר עשו תלמידיו ישו. פ: כאשר עשו אלו הרשעים תלמידיו התלי. טו) א: לא חוסוף לזכור אותם. יז) א: לא היה כה לאנשים האלה. פ: לרשעים האלה וענין. יח) א: לא חוסוף לזכור אותם. יז) א: לא היה כה לאנשים האלה. פ: לרשעים האלה.

¹⁾ דניאל י"א י"ד.

כ"א חלקים. חצי השטחים מאוניות י' חלקים. שבתאי במלול מאוניות ו' חלקים נור במלולכו^א. צדק כבתוכלה כ"ח חלקים בתחום הבית החשייע. מארדים ברנסים ח' חלקים. נונה בשור י"ו חלקים. ככב בטלה י"א חלקים. לבנה באירה ט"ז חלקים. ומשל על השנה זואות שבתאי העוטר בחצי השטחים בכיה נגהו והלגה הביטה אליו מקשת שחותן. וחתה וככוב מכננד. וננתן זה אות על' אmittah מלכות נדולה^ב בטרינון זהה ושתחיה הטלכות הזאת מהזקתו טוביה לטעות הטרינון אשר היה לפניה טפני שלול הדבוק הזה הוא בית עורי מול הטרינון אשר לפניו כי הוא שני לו וזה הרבוק הזה בכיה מלכות הטרינון אשר לפניו ועל זה היהת מלכות הטרינון היה עורה לטרינון אישר עבר. והיה מולד השנה זווטה מטהדר מלודית השנה ההיא על זה לא היהת הטלכות הצומתוי מטהדרות הטעים^ג את העולם בטרינון העובי^ד אבל הוא מואמותה רבות כאשר היה מולד השנה הזאת מלולות שני גוונים. והוא הטלכות הרים מנולי עטם ומণני מלכיהם וקציניהם כאשר היה שבתאי המער אליהם עמד בכיה נגהו. והיתה מלכותם מארכת חיים כאשר מול' מאוניות מאריך בעטלוחיו ונתן אריכות ימים שלא מענין מלות ההטורה טפנ שוואו ביתך נגהות שבתאי המאריך והטלהן במלולכו. ונמצאו מולד הזה בעל נגהותו עומר בתוכו.^ה וכל זה נתן אריכות לזמן הטלכות. וטפנ שאין דרך^ו ולא נונה מטראים אל שבתאי במלול הזה נתן אותן על דחי המלכים האלה אשר חזיקי^ז בהם שם וחוקים ממנגן הוזר והאטמת. והויה הלכה בצדורה הזאת עומדת במיל אורה הבית^ח התשיעי בחשכון המילות שהוא בית הנבואה והחוון. והיה דרך עומר במלוי בחוליה בתחום הבית החשייע בעטלוחיו והעידו שני המהבלות האלה על צמידה איש תורה^ט בחזון להעדי נסום חדש. והיה מארדים מביטי^י אל דרך טכנד מכת שנאה ותחרות והעיר על הנימוט הזה שהוואי^ו ניטוט רשות והבל. והיה מארדים ישר במלולו וצדך נור במלולכו. ולטמים אחדים עמדו זה בגנד זה בחלק אחד מתראים^ו במראות שנה נור ובביה שפלותו ונתנו אותה למתגנבה הזה להיות טיתונו שתאות ליטים מעתים מיתה טפנ שתהיה מארדים בעטנו צדק וזה קיטא ותהייה מיתה מיתה בטיריה מטוקם במלוחו

ובימי הדבוק הזה עמד קוסטנטיניה^ו הרשע והחזק כאמונתיש תלמידי ישו

החלוי והבריה את עמו להכנבי באמונה ההיא והעטיד לטעות^ו ישו החלוי מלכות וגודלה במדינתיכ בקסטנטיניה. ולא האריך ימים אחריו טעותו^ו. כאיש אמר דניאל^ט
 א) פ: נור במלולו בתחום הבית החשייע. ב) מ: נתנו זה אות לנו על צמידה.
 ג) א: חסרנן אשר לפניו עד אשר לפניו. ד) ג': מלכות בפרינוותה. ס: בטרינון עורה.
 ח) ס: סכלול הילא. ז) מ: המלכות זוכחת. ט: הצעמונות. א': המלכות מטהדרות.
 ו) מ: מטהדרות את העלם. ח) ס: מאמנות רבות. א: מאותה דבוק. וככלינוותה כתוב: ניל מאותות רבות. ס) א: מטפנ שוואו נגהות שבתאי. י) ס: וטפנ שאין דרך ונינה מתראים.
 י) א: אשר חזיקו בהם והויה הלכה נגהה. יב) א: וזה צדק שעמד בבלות. יז) ס: והויה מארדים אל דרך בכנגה. טז) ס: שווא נימות רשות הבל. טז) ס: מתראים מראות שנה: ס: בראשות מראות שנה. יוו) א: קיטא ומירה. יוו) ס: עמד קוסטוריון הרשע.
 יט) ס: החזק והבריה א: באמונה תלמידי ישו. ס: באמונה תשודרי החלוי. ס) ט: להכנש בטעות הווה. כא) א: והעטיד לאומנות ישו. ס: והעטיד לטעות התלו. ס: והעטיד מלכות גודלה.
 כב) ס: במדינת קוסטוריון. ג': מלכות וגודלה ולא האריך. סג) א: אחרי פער וחזוק אחריו במלוכות

ושב פניו לטעוי ארצו ונכשל ונפל ולא יתצא^א. וטעויו ארצו הם אילילי
הארצות על דעת רוב המפרשים. והרשע בעיה שהחיק בטעות התליי בא לכלכל
אלילי-בני עמו ואנשי ארצו ולא האריך ימים ונכשל ונפל ולא נמצא. וחזיק
אחריו במלכו דקליטיאנוס הפטוי טפוט מצרים. והיאי הטלכות העוטה
9 בטרינון זהה.

ומעתאי בספריו תאריכי האותות כי בימי הרחוק היה קשור מאיר הרשע בארכ^ב
שנער והוא האומר בשנית אלהות. האחד שילט על החוב והאחד שלט על הדע.
នשאר הבלים אשר היה חשוב להסתה בטותו אשר היה מטהה את העולם. והוא
טאני זה מגרולי משצתתי ויצא לו שם נארץ כשרים וסדרים וככל ארץ שנער
10 והסתה בדבריו והכליו עם רב. ואסק אליו חילו נדול וככד עד מאר ועלה כלבו
לעלות אל בבל ולצורך עליה בימי שכורו המליך נקריא בהרשות בן ברם והוא השבעי
טן הטלוכים הנקראים שכור. וכאשר שמע המליך שכור זה את שטעו ורוב העם
הנאטפים אליו היה מפחד מטנו וטיריא מלחמה עמו ונחיע לבנו עצה ערמה
וחכמתה. ושלחת אליו מלכים מזרלי שרי ועבדיו להודיעו שהוא מאמין בדבריו
15 ושותע אל נבאותו ורוצה להכנס בטותו ומטייס ממנה לבוא אליו אל בבל כדי שהיוה
לומד ממנה דת נמושו והוא מחקיך בידיו ועוור אותו עד שיוכנסו כל האותות אל
טעות. ובאשר שמע מאני את דבריו מלכאי שכור ישרו בעינוי והאנין להם
ונחתחה לדבריו והליך עם המלכים החם אל בבל הוא וכל גוזלי המדרינה המתאמנים
בוי^ג ושורי^ד בנון ארבע טאות איש. ויצא מלך נבל לקראותו וסניר אה פניו
20 ווישיבוהו על כסא המלכות לעני העם. ויצאו להכינס כל הבאים עמי אל בית
מלךונו לאכול לחם לפניו. ובנואם להתקין הכרה אשר לו נשחטו כלם על אבן אחת
וזווה להלחותם על אילנות הפרדס אשר בתרח הכרה. ואחרי כן אמר למאני קומה
ונבואה אל הבית ואני מראה אותה שם אמתנת נקואתך ויושר דברך. ויביאו אל
25 חוץ הפרדס אשר חבירו תלויים שם. ויאמר לו אחת אמתה שהאלותם הם שנים
זהה מהם והוא המושל על הרע צוהו עלי לשוחות את כל אלה ולהלחותם
להודיעו לכל בא העולם שנadol בחו על האלהה השני אשר הוא מושל על החוב.
וכמדומה לי כי מחלוקת גנולה נפלה בינויהם שוה רצה בשילוחך וזה לא רצה.
והעצה הנכונה לאייש כמרקץ להיזוות נטלת עמי^ה אנשיו המתאמנים בו מפני המחלוקת
30 והבה בין שני האלותם בעבורו. וצוה לשוחתו ולחלוחתו עמהם. זטת הרשע ההוא
לי שעיל מאני הרשע הזה אמר דניאל ועמד על כנו מעבר נהגי הדר מלכות
לי שעיל מאני הרשע הזה אמר דניאל ועמד על כנו מעבר נהגי הדר מלכות

א) פ: ושב פניו ארצו. מ: למשע ארצנו. ב) פ: ובמעוי הארץ. ב) מ: וזה
המלכות האותות בטירין זהה. ד) פ: מאני הרשע: מ: ממי הרשע. ח) א: האומר
בשנו אלקתו. ו) א^ו: בדבריו והכלו עם רב. ב) פ: עם רבה. ז) פ: חול כבד עד מאר.
ח) מ: תקרית ברכם. ט) פ: היה מפחד אליו ומתיירח מלחמות עמו. ו) פ: דבריו מלכאי
סבוי. י) מ: המתאמנים בו שריהם. יב) מ: ווישיבתו על כסא המלכות. יג) פ: כל
הבאים עמו לאכול לחם. יד) פ: לפני הכרה אשר לו. טו) מ: צווה עליו לשוחט.
טו) מ: לאייש התואז ז) פ: עם המתאמנים בו. יח) פ: מעבר נהג המלכות.

¹⁾ דניאל י"א י"ט.

וביטים אחרים ישבר ולא באפסים ולא במלחמה¹. כי בכחוכך אשר לפניו הוריענו² פשעות קוסטנטינוס הרשע באלייז וחזרתו אל טעות³ ישו התלי הרשע. ככחוכך והשכית קען הרתו ליג' בלתי חרסתו ישב לבי⁴. שהרשע היה יטיר חרסה בהרפה ושכית קלון וקנה קלון. ואחריו הרינו מנהג מאכ' הרשע אשר היה עשה כמעשהו והוא משתרל לקיים הרפה תחת הרפה בכחוכך ועמד על כנו. כלומר ועמד טעםדו⁵ ונוגן מנהנו מעביר נוגש הרור מלכות אשר חשב להעניר את מלכותם בכל ולגונש את הרורה. וביטים אחרים ישבר ולא באפסים ולא במלחמה. שכן לו כח בעמידה אלא יטמים מעטים ויהוה נשבר וכרכת פחאות בלבד חיטה וכבל מלחתה הכל העני הנצעא במעשהת מאכ' הרשע. וכן הכתוב לפרש כל העניינים האלה כדי להודיענו מנגן כל הנימוטות המתחדשות בעולם בנסיבות זהה ושלה יחו נ' נימות. האמציעי⁶ מהם יכricht ויאכבר. והראשון מהם והשלישי יהיו מאריכים ביטמים. כאשר הוא אומר אחרי כן בנכואה הזאת וشنיהם הצללים לככמי לטרע⁷. והם ב' הנימוטות הרעות⁸ אשר נתחרשו בעולם והוא מרעים לישראל. ואחריו הכתוב אשר נתן בויח רמו על טעות מאכ' הרשע ועל מיתחו ועל קוצר ימץ' הו נזון רמו אחר על טעות משונע. ואומר ועמד על כנו נכה ולא נתנו עלית הוד מלכות⁹. כלומר והיה עשה כמעשה אלו¹⁰ שני המועים והמתפעים את העולם איש נכה אשר אין לו הור מלכות. להודיעו שהראשונים ע"פ¹⁰ שהוא רשות נמותים היו מבני מלכים וממנולי עולם אבל הרשע הזה יהיה נכה ונקלה גם בכני עמו.

הרבוק י' הנגיד מטרינון הימים המתחילה ב מול עקרב.

והרבוק המעד על טעות משונע הוא הרבוק המתגלל אל טרינון הימים אל²⁰ מול עקרב אשר הוא בית שפלות לבנה וירורתה ואין בו נכהות ולא עליה לככמ' טן הכבבים. וואיו היה המלך הצוטח בטרינון הזה להקראי' נכהה ונקלה בעניי כל אדם אשר קראו הכתוב.

והיה טולד השנה אשר מתגלל בה הרבוק טרינון הרוח אל טרינון הימים ואל מול עקרבי' מן הטרינון הזה בתקלה שעה שתים עשרה טום חמיש' ראש חודש²⁵ ניסן שנת ד' אלפסים רע'א לעולם. ומול הצוטח בשעה ההיא בחוליה ייח החלקים. חזיו השמים החאים יוז'י' חלקיים. שכחאי בעקבות ו' חלקיים. צדק בתמאונים כ"ד חלקיים גוזרים במhalbנו. ככוב במללה כ"ד חלקיים טין. גונה גמול ההוא ו' חלקיים. לבנה בשור ב' חלקיים. טדים בסרטן יט' חלקיים. ראש החנן כאריה ונכו ברדי. ומפני שהלבנה עומדת בכיה החשייעי לננד שכחאי אשר בכיה השילשי ושני טין³⁰ הכתים האלה הם כתה הנימוטות החדשות העידוי על עצמתה נטום חרדש בעולם.

א) פ': הודיעני בטעות קוסטנטינ. א': פשעות קוסטנטינ באלייז. מ': קוסטנטינ. ב': א': וחזרתו אל טעות ישא. מ': אל טעות התלי הרשע. ג') א': הרשו ישיב לו במלח' חרסתו ישיב לו. ד') א': שיטיר הרפה בחורתה. ה') פ': המכגא במאכ' הרשע. ו') פ': לבנים למושע. ז') א': ב' הנימוטות אשר נתחרשו. ח') פ': אשר נתן רמו. ט') פ': וזה עשה כמעשה. י') א': שהראשונים היו מבני מלכים. יא') מ': חסר מן חרבוק עד במול עקרב. יב') מ': להקוטה נכהה ונקלה. יג') א': ואל מול עקרב בתקלה שעיה. יד') מ': ידר חלקיים. ט') א': כ"ד חלקיים טדים בסרטן. טז') א': ושני הכבבים. יז') מ': העירו על צמיחה.

¹) דניאל יא כ'. ²) שם שם י.ת. ³) שם שם כ.ז. ⁴) שם שם כ"א.

בטרון זהה. וטפני שהו צורך ונונה נסתרים במולד הזה מן שבתאי ומן הלכנה המעידים על הנמוס המתחרש נתנו אותן עליין שרוא בני על דתי רשות וחוקי חמס אשר האמת והצדק רוחקים מהם ואינם נאים אליהם. והרבוק הגודל הזה התחלל בעקבות הנקרא כאומנותי הוא מול כחוב ושקרן והוא מעיד על הנביה הגזומה בו שהוא איש כוכ ומרמה ונכיה שקר מעין המול' הזה. והואו דבריו על כל הריעוע הזה הנמציא בהם חוקים ועומדים מעין המול אשר הוא מטלות חוקים. וטפני שהו מדרדים בעל מעין המול הזה עוטר בנית היוסי מן הצורה הזאת מכיט אל מקום הרבוק מקשת שלישית מכת ירידות העיר שהאיש הזה יהיה גער אל מעשונו בכח מלחמה וכוכות חרב וחוניות. וטפני שמאדים היה בבית שאלתו העיר יהאיש 10 הזה יהיה מבוין עמו גרווי משפטחו ושפלויהם. וטפני שיתורי הצורה הזאת הזה כלם מолов מזונים שניים נזונים מהארה לירית המתפעה הזה עד שהיוה הדבוק שונה אל המול הזה פעם יארה.

וראיתי כל הדברים על מלכות ישמעאל מאנשי האומנות הזה שהו כולם ישמיעלים לא וכרו את הרבוק הראשון הזה ולא עללה על לבם. וכמדומתו לי 15 שבכמה מהם עשו כדי שלא תיליה ערות טעוות וכלון דחם הנאהה בטלד השנה הזאת. וטפני זה חזרו לחזור על מלכותם מטלד הרבוק המתגלל אלש מול עקרב אשר נודמן בשנה הראשונה מטנו מולד הנביה הזה. ועל כל זה לא הוועלה להם ערוםם אבל היה צורת השנה ההיא מפארת' עדות השנה ההיא הראשונה.

זה מולד השנה היה בשליש שעה שביעית מיום שלישי אי' ו' ימים לחודש 20 ניסן שנה כ' ד' אלפים של'א לעולם. וטלז הצotta סרמן י'ח חלקם. חי' השמים טלה ה' חלקם. שבתאי וצדק בעקרב נודקם י'ח חלקים נוראים בטהלם. וזה מאדים בתאותם י'ט חלקם. גינה בטלה ה' חלקם. וככוב עמו י'א חלקם. לננה בתאותם ז' חלקם. ראש התנין בשור והאנג בעקרב י'א חלקם. ונודמן אחר הטולד הזה בחזי חדש אירן השנה הזאת גודל ללכנה במולד ללכנה בעת הליקות. וזה מאדים 25 וצדק שהו קרונים להרבוק יחד בעת הליקות. והמה ונונה במל' שור. וטאדים בסרמן. וככוב בטלז טסתה טמקום הרבוק וטמקום הליקות. וזה לטאדים ממשלה וכח' על הליקות הזה אשר היה בטענו והוא מכיט אליו מכת ירידות ונונן שלטן ומלכות לאנשי המדיניות אישר הן חלק מאדים ומחלק עקרב שהן ארצאות ישמעאל וטדיין ותהייה החלכות נברית בכח חרב ומלחמה' ד'. וטפני שהיה מאדים בעת 30 הליקות עומדת בטלז הצotta בתקלת השנה שהוא מול הטרורה החיש את לירית האיש הזה בשנה הראשונה מן הרבוק. וטפני שהיה גינה לערוב בעת הליקות העיר. על הילוד הזה שתהייה מלכוות מהארה עד עת זקנותו. וטפני שהיה ככב מסתחר מכל היכבים העיר עליי כי הוא ריקן מכל חכמה וחסר מכל הבינה איינו מותב ולא קורא.

א) מ: המעודות. פ: העומדים על הנימוט. ב) מ: באמונה חות מול כוכב. ג) אל: מעין המול וטפני שהיה מאדים. מ: מעין המול אשר הוא מטלות חוקים. ד) פ: היה נער אל מעשה. ח) מ: בנית שאלתו היה האיש הזה מבוין עמו. ו) מ: חסר מן פעם אחרת עד האומנות הזה. ו) א) מ: זווחת ל. ח) מ: הכאת מטלד השנה הזאת. ט) פ: המתגלל על מול עקרב הנודמן. ו) מ: מפרש עדות הראשונה. א: עדות השנה הראשונה. יא) מ: מיום א'. יב) לחושך ניסן ד' אלפים של'א לעולם. יג) א) מ: משלחה על הליקות הזה. יד) מ: בכח חרב ומלחמות.

והעיר נונה המטושל' בשונה הראשונה מפני עמידתו בחוץ השמיים שהחטלוות תעמוד במדינה הזאת כי מי נונה הרובים שהם חוק'ד' שנה. אלו היו דברי קצץ האנשיים נMBEDרים אל מלונות ישמאלא' מתחמי האומות הנותן.

ובחאי השים הוא ברבינו נשמחים ומפלומו מושלח על רוב הגזולם.

והמעינים האלה עוננו טעמים רבים שהו צורכים לפרש ולא רצוי למלותם.
היה להם לומר טנסי שהוא מודים בכית התשיעי טائل הלוקה בית הגנואה העיר
על גנותו שהוא נכאות שקר ודבריו שוא. וטנסי שהדבוק והקלות גטול שקרים היה
הגביא ההוא מוחזק שקרים לטמי כל האומות וכצעני כלה החכמים. וטנסי שמדוברים
היה בבית שלוחו והוא בעל מעון הדובק בעיר עלי שהוא שפט אנשים וכבו עם.
והגנואה הוה נילד לדבריו היישטמעאים אשר חקרו על מולו בחושך הרבייע

25 רבעון טרינון האש. שפטו של ימי עורי מול עקרוב ומפני זה לא נספחה המלכות מהם כל ימי
הפטים עד שנתנו גלן הדבוק אל טרינון האש אליד מול קשת. וננסקה בגולגולת מלכות
בני אוטמיה מארץ טרין וארצות ישמעאל ולא הפסיד אתיי מלכות שפטעאל מפני
טראם בדמישך לצפוני מארץ ישראל כל ימי שהוו הדבוק הולך וכוא בטרינון
הפטים עד שנתנו גלן הדבוק אל טרינון האש אליד מול קשת. וננסקה בגולגולת מלכות
רוכס א' בחרכ. ונתקיימה המלכות בירוי בני אוטמיה י' מטשחחו והעטיד נסא 20
בשחור הדבוק שנית אל מול עקרוב. וטלאו אחוריי אנשי עצתו וחתינו ונחרנו
ועם מלך עליהם כדי י' שנה והלך לשאול חחתית בשנות ד' אליטים שצ'ב' לעולם
הלקות אשר זכרנו לטעלה. ולא נתקיימה מלכותו עד שנה נ'א לשנו. והוא חדש
חדרושים והוא להשכוננו חדש אויר שנת ד' אליטים של'א' לעולם. והוא חדש 15

הבדוקו הגדל מטריגון האש המתחל במול קשת.

והיה מולדי השנה הראשונה מן המתרען הוה בחחלת שעה חמישית טים ראשון כי אמאדר שני שנה ד' אלףים חקיט לעולם. ומול הגזמה החאים יה חלקיים. חזי השמים דלי ב'חיה חלקיים. שבתאי בקשת ב' חלקיים. צדוק בערך י' חלקיים נזר במללו. נהגה יט בשור י'ר' חלקיים. לבנה בו י' א' חלקיים. ומול 80

(א) מ': על מלכות יושבעאל טפנוי שהיה בכבב גור. (ב) מ': קרוב לישראל.
 (ג) מ': ושותמים באחواتנו. (ד) מ': שהן ארוכות לפרש. (ה) א' מ': וביעני החכמים.
 (ו) מ': לחשבונו. (ז) מ': ד' אליטים לעולם. (ח) ב': אשר דברנו למלעתה. (ט) מ': ד' שפיב'
 (י) מ': לעולם. (ו) מ': אכשוי תריב מדייגו. (ז) פ': ונחרנו כלם בחרב. (ו) מ': בירוי בני אמתה.
 (ט) א' מ': בدمشق טאריך ישראל. (י) ד': מ': אל מול קשת ונספקת בגלגול ומלו כנו
 אסתיות. (טו) פ': ולא הפסיד ט'כיות יושבעאל. (טו) בכבי' טנגןין חסר ראש העין חזה: מן
 הרוב עד קשת וככבות יוד טראאנטפורט נחוב הוא אבל בנקודות עליון כנון זה: הדיבוק הגובל
 בשרגנין האיש חמוחץ' במויל' קשתי. (ו) ס':ינוי בטולד השנה סן חפרינגן חוץ בתחלת.
 (יח) ט': דלי' כ'ח הילקופ. (ו) מ': נהוג בששו. (כ) א' מ': לבנה ייא' חלקיט.

הצומה בשנה הזאת היה^א מסתחרר ממול בני אוטייה והיה מחרואה אל מול שנה הרובוק המעד על מלכות ישמעאל והעד על כיריות מלכות בני אוטייה מארצאות מלכותם הראשונות. וקמה אחירותם מלכות בני עכשא שם מכני^ב דוד המשוגע. והיה מיל הרובוק מעין צדק והטול היה מושל עלי^ג ארץות שנער וכל ארץ בכל ובונתיה. ובדובוק היה הוסרה הטלכות הארץ מרדין יישמעאל ושנו ארץות עקרב והושבה אל ארץות שנער שהן לטל קשת. ונבו בני עכשא על מלכות יישמעאל ושםו בסא מלכותם בכבל והסירו אותה מארץ دمشق והורידו את בני אוטiya מן מלכותם ונרכשו פניהם אל ארץ אספיטיא*ה* שהיה מחלק קשת. ומפני שהיה בכבל בעל מעין הצומה נור נטולתו וחור לחדבק עם מארדים ברוני^ו בית שפלחו וטהדים^ז והוא נצורה 10 הזאת בעל מעין היכית*ח* נשוי ביה העברים והנכרים העיר על מלכות בני עכשא שהקשרים ירבו עליה ונלחמים בה ויהו מושלי מלכות ושרה וסנהה אנים נרים מהם. וכן נמצאו במלכות האנשים האלה שהיו הסוגים בה והשרים מכני^י עילם^ט ואשר וארם עד שנברו עליהם באחרונה והחיקו בטלות ולא נשאר ביר בני עכשא מן המלכות כי אם נקרא עליהם. וכל הגבורה והגדולה והטשלו; והחיל הוא 15-ביד חורקים^ו שהם בני גמר ופרסיים ושארית הכלדיים. ומפני שהיה מול הצומה משני גוונים העיר על המטלכה שתחלק לחלקים רכיס ולא תעמוד על משפטה אחת. וכשהור הדובוק להשנות בטל קשת בדובוק השביעי^ט קשו בני עוכיד^ו על בני עכשא ולכדו את ארץות הטעבר כלם טdem מנהל טצרים עד ארץ אפריקה וכל ארץ פלשטים במערב. ועטירה מלכות אדרום ומלכות יישמעאל קיימות כל ימי טרינון האש.

הDOBOK^ו הגדול מטריגון העפר המתחיל ב מול נרי.

20

ונתングל הדובוק טריגון האש אל טריגון העפר אל מול טריגון החרה בשנת ד' אלטס^ו יחסמי^ו לעולם. והיה מולר השנה באחריות שעה חשיעות טלייל רבייע ייד מניקן. ומול הצומה נרי^ו כי' חלקיים^ו. חצי השמים עקרב^ו כי' חלקים. שכחאי בקשת כי' חלקיים. צרך בו ייג' חלקים. מארדים בכתוללה כי' חלקים גור^ו בטללו. ונגה בשור ד' חלקים. ככב בטללה כי' חלקים. לבגה בכתוללה ח' חלקים. והיה מארדים מביט אל כי' הכבכבים הנרגניים מקשת רבעית מבט תחרות מטול בטללה^ו מן הטריגון הזה. והמחלך^ו הזה העיר^ו על מלחמות והריגות בעולם בסוף מערב אשר היה מארדים עומר בה. וכל זמן שהDOBOK^ו נפל בטלול כחולה^ו היא מהרישת בעולם שבושים ומלחמות וזרות ובות אם היה מארדים מטיב אל מוקם הדובוק מאייה 80 מראה הוא נטפו הן מבט תחרות. ועל המהרג^ו הזה היה נורג לדבירותם בכל דובוק^ו שחייה נפל בטלול כחולה כל ימי המטריגון הזה.

א) מ א: היה מסתחרר מבני אוטייה. ב) א פ: טבני דורי המשוגע. מ: מבני דורי המשוגע. ג) פ: על הארץות שנער. ד) מ: שונ לטל קשת. ח) מ: כא מלכותם בכבל. ו) מ: אל ארץ אספיטיא. ז) מ א: בדגים בשולות. ח) פ: ומאדים בגורו זהה. ט) פ: מבני ואשר ועילים ורבים. י) פ: בני עוכית. ז) פ: נס כתוב בכתב יד סרגאנקופרט בנקודות על ראשית תחיות: חריבוק^ו תנדיל^ו מטריגון^ו העיר^ו המתחיל בטלול גורי. י) מ: בשנות ד' חסמי^ו לעילם^ו היה מולד. ז) מ: כי' חלקיים. י) א: אל הכבכבים חנדבקם. ט) פ: חסר סן מטול בטלול עד בטלול בטלול. ט) מ א: העיר מלחות.

וברבוק^a הראשון הוה תחילה מלכות ישותיאל להדרל וכרכחו בני אוטיה^b מאספמיה^c ולא נשאר טmeshפתהן מלך בעולם. והקשרו עליים לא האריך ימים. ולסוף ימים מעתם המורה המלכות טדי בנו ומשלו בה אנשיים ובאים כאשר נתנה צורת הדוכקים האלה אשר התחלו בVELO הטעורה והוא טולד גדי. והוא היה מושל הארץ בשנות הדוכק הראשון ונתני^d אותו על כל הממלכות הצומחות ביתו הטרינן^e וזה אין להם אריכות ימים. ובתחלה הדוכק היה עצמה מלכות בני הלוות הגנריים מרabeticן היוצאים מארץ המדובר בקעה מערב ובתחומי ארץות בני חם על יד פלשדים ובארצאות העונות אל הדרום מתקום היישוב בארץ שהזיה מחיק גדי והוא מושל גדי מושל עליהם. ויצטרף עמו במשמעות זו את שבתאי שהוא בעל מעון המלך והוא מושל על הפלשדים והוא בVELO היה תשיש כה ותעד על מלכות פלשדים ואה^f שאינה אורה בימים אבל תהיה נכרחת. לרבות אגשי האומנות זו את לפני גלגול הדוכק מן הטרינן הזה.

וברבוק השישי מן הטרינן היה שענו עוטדים בו נחעורו גרווי אודם לעלות אל ארץ ישראל ולקחת אותה מידי ישמעאל. והיה מולד השנה הראשונה מן הדוכק^g זהה בסוף שנה וראשונה שליל רבעי ט' ימים מנין שנת ד' ט' אלף תחתמי^h לעולם.¹⁶ ומול הצומח מול מאוניים כב' חלקים. חצי השיטים סרטון י"ד חלקים. ושבחאי צדק ייחד נדכים בVELO שור ח' חלקים. מאדים בקשתי ד' חלקים. נוגה בדגים ד' חלקים. ככב עמו י"א חלקים. לבנה ברטרון כ"א חלקים בחצי השיטם. והוא מושל על השנה זו את ועל הדוכק הזה. ומפני שהוא מאדים משקייף על נוגה בעל מעון הצומח וכעל מעון הדוכק מקשת רבעית. מכת שנה וחירות העירי על מלכותות ותוויות בכל²⁰ המוקמות אשר הם מחלק מול קשת ומחיק מול דגים. ומפני שייתריו הצורה כלם היו מולות תמורה אשר ודרכם להחישⁱ כל דבר נחעורו מלחותות בשנה הראשונה בארץ' י' אספמיה ומஹוא שחם למול קשת על ידי אודם ופלשדים וכמו כן היו מלחותות בארכות י' אפריקה על ידי אודם. וגם בארכות שנער מחלק מול קשת נחעורו מלחותות ובנות.

²⁵ ולאחר י"ב שנה מהרבוק היה כשבננה ההקפה על כל מולות הרקיע וחורה י' חלילא אל המול הריאון נתחקו בשנה זו את גרווי אודם לעלות אל ארץ' י' ישראל ללכדה. והוא מולדתו השנה היה בסוף י"ב שעוז טום שלishi י"ט לאדר שני שנה ד' י' אלף תחניט לעולם. וחמה ונוגה במערב שוקעים. ומאדים י' עטם בא לשקע אחריהם. ושבחאי בVELO מאונים מנגד להם הויל' לעלות אל הארץ. ולבנה ביתר הצפון תחת הארץ. וצדק בVELO י' שור מסחרר מכל היכבים העולים והשוקעים. ונודמן בחצי חורש סיון מן השנה זו את לבנה בVELO קשת והוא מארים עופר

^{a)} מ: א: כל ימי הטרינן היה והחילה מלכות ישותיאל. ^{b)} מ: א: בני אוטיה מאספמיה. ^{c)} פ: והקשרו והקשר לא האריך ימים. ^{c)} מ: לא האריכו ימים. ^{d)} פ: והוא מול והוא היה. ^{e)} פ: והוא בן אותן. ^{f)} מ: ובחומו ארציות בני חם. ^{g)} מ: ובארצאות המוכות אל הדורות. ^{h)} א: חן מכם מחלק גדי. ⁱ⁾ מ: שון מכם מחלק גדי. ^{j)} מ: שנה י' תחתמי לעולם. ^{k)} מ: א: פ: החיזע מלחותות וחירותים. ^{l)} מ: בארכות אפריקאי. ^{m)} פ: לחוש בכל דבר. ⁿ⁾ א: בארץ אספמיה ומஹוא. ^{o)} מ: ומחוויא. ^{p)} מ: בארכות אפריקאי. ^{q)} פ: חורה חיליה. ^{r)} א: חורה אל המול הריאון. ^{s)} פ: לעלות אל הארץ ללכדה. ^{t)} פ: והוא מולדת הארץ. ^{u)} מ: שנת ד' חתני'ט לעולם. ^{v)} מ: ומארים בא עמהם לתקיע אחריהם. ^{w)} מ: א: הצדקה בשור מסחרר.

כונדרה עם החמה ומחילש את כהה. ונוגה וצדק נסתרים משני המאוות^{*} בעת הלקות. והיה זה טעד על מלחותם קשות בכל הארץ אשר הלקות הוה נראת עלייתן וחוץ מארצאות מולות הלקות. ומפני שהרו יתיר המורה והמערב בטoulder השנה הזאת נקודות[†] היושר מגיל הפלות אשר הן מיעדות על ארץ ישראל ועל ירושלים לדעת 5 אנשי החכמה הזאת והיו הנקודות האלה בטoulder השנה מענות ומחולאות בשני כבוי הפסבד שהם מדים ושבחאי וכן הוו שני המאוות נטעים מהם ומחולאים בטoulder השנה ובצורה הלקות העידו על ארץ ישראל וירושלים חרב וחלמה. והייתה הלמה מביטה עליהם בטoulder השנה מפאתך צפון והוא היה מושלת על שנה הדבוק ומפני 10 וזה היו המלחמות האלה מתעוררות מפאתך צפון לארץ ישראל. ומפני שהיה שבchai בither המורה בכיה נכהתו והוא היה מושל בכל מלכות אדום הרשעה בטoulder הרכוב הנדול המתחיל בטoulder מאונים מתריעון הרוח נתן אותן על הנזוח והגבורה בטלחמות האלה שהוא לנורו אדום הרשעה. ומפני שהיה צרך מסתחרר מכל היכבים בטoulder השנה וזכר ונגה מסחריס[‡] מן המאוות בעת הלקות העיד על המלחמות שחן 15 כאוט על ידי אנשי רשותי ונול אשר אין הצדק והאמת נראת אליהם ולא יהיה בכל הארץ זוגלים[§] ממנה בעת שבגו עליה לנורו אדום הרשות שמה ישראל. והוא ישראל רוחקים מן הארץ.

ויהיה הדבוק חור אל טול בתולה אחר שלשים שנה ללכוד אדום את הארץ. ויהיו שני היכבים נדקים בטוף הטול הוה במלחמים המתחיל בחלק הטול הצומח 20 בטoulder השנה. ותהיה הצורה הזאת רואיה לעורר מלחמות קשות והרג רב בארץ מפני הדבוק החור אל טול בתולה אשר דרכו להעיד על שבושים בכל המרינו הזה ומפני החלוכיג[¶] החנימים המגעה ליטי שבchai ושמי הענינים האלה מעיריים לעדי מלחמה והרג עד שתזהה הארץ מגעתיו כמעט לצאת מידי אדום ללי כי שבchai והליכתו ברומי רקיעו בדבוקים^{||} האלה. ואין אנו רשאין לנור על המלחמה הזאת מה היה 25 טובה וענינה מפני שאט באים לרבר על העיתות להיות והתקום יכול לחוק מאותות המלחמות האלה איזה טרם ישר בעינוי. וכברוק הוה ייחילו סימני הגאולה להיראות על החשבון הקרוב אישר הזיאנו אליו המחקר בשעריהם אשר הקרטנו. וכל אשר דברנו עליו בשער הזה עד הלוות היה על מה שעבר מן הטוב ומן המוטב אשר היה בימי המלוכה[¶] ובימי הגלות.

80 והיינו יכולים לחת לכל עין אחר מהם טעם וראה ממלחמות היכבים בעת ההוא לפि דעת חכמי היחסים ביכבים ולא הוה עלייתיך שם אשחת. וסייענו המקומות א) מ': משני המאוות בעת הלקות. ב) מ': חן מאריות טול הלקות. ג) מ': חן נקודות היושר. ד): וחיא נקודות היושר. ד) מ': מפאת והוא היהת. ה) פ': ומפני שהיה ביצור המורה. ו) א': מכל מלכות אדום בטoulder הדבוק. ו) א': נתן אותה הנזוח והגבורה במלחמות האלה לנורו אדום ומפני שהיות מפני שהיות. ח) מ': שהיה צרך מסתחרר. ט) מ': מסתחררים מהו כוארעת בעת הלקות העיד על המלחמות. י) פ': על ידי אנשי רשות גודל. יט) פ': גולות מטבח. יט) א': לנורו אדום כאשר חי. יט) פ': מפני מלחמות. ט) מ': מפני מלחמות השניות. יט) מ': מיעדים מלחמת והרג. ט) מ': מגעת במעטם לאטה. ט) פ': בדבוקי חאלת. יט) מ': בימי ובימי הגלות. יט) פ': ולא היה שום אשחת סייענו בדבר הזה.

כבר בדור הזה להראות לכל אומות העולם מטרך דברי הכתובים שכל הניטומים המתהדרשים בעולם אחר שנתגה תורה לישראל והוא דתי רשות וגוטוי חמס ונכואה שוא ותוון שקר. ואנוג טוצאים תורה אמרת שהיא נטונה בזמן הذرק ועתה האמת ונברות היושר וכח המשפט כי אם תורה יי"א קדימה הקדושה הנזונה לישראל. כי המיעין בדברוקים אשר עברו מאנשי הכתה הכבאים ימצא החורה נזונה לישראל בדרכו הנדרול המתהדריל ^ט בטול דנים אשר הוא בית צדק ונברות נונה בכבי האמת והוזר והז' ב' הכבאים נדבקים בטהלה בטול דלי אשר הוא טול אמתני. וזה ברור לנו שהטלות אשר העיזוב עליה המהילות האלה היא מלכות היושר והאמת אוחזת מכל צדקה בדרכו הצדקה וorthy המשפט וכל מנוגנה מנהני קושט ותורתה אמרת. וימצא הדברך הנדרול הזה טטרין העזר מתחיל בטול בתולה אשר הוא טול בפשנות ואחריות עינים והוא משני ^ט גונים ופצעות משנתה והיה טארדים מושל על הרובוק הזה ותשיקוף על מקום הדברוק טן הבית העשורי לו ומגיד על דרכו האגנישם הגוטחים שהם אינשי' שקר ואין אטונה כהם. וברבוק הזה יצאו תלמידיו ישוי ה tally הטעים את העולם בשקנות ובכשפות אשר בדרכו טלבם על פ"ר רישע חלי בזונן. וכן ימצא הדברוק הנדרול המתחיל בטול טאנים טטרין הרוח אשר הוא טול תמורה נראאה בוט מאני הרשע איש לא נאמנו ^ט דבריו ולא ארכו' ימו. וימצא הדברוק הנדרול טטרין המים המתחיל בטול עקרב שהוא טול שקר ונוב ובית מעון הרשעה' והחרב והונול נראאה ביטו מלבות המשונע הנזהה אשר החזק את המלבות בחלקות נוב וככח חרב וטלאטה. ואיןacha מוצא גטום שהיה מתחדש בעולם אחר מלבות ישראל ואחר שנתנה לחם התורה על חור סיני כי אם הניטומים האלה אשר אתה מוצא להם רמז בספר דניאל והם העדו על נפשותם והעדיה הכתה הכבאים עליהם שהם גטומי רשות וorthy שוא ופשע. ומטני זה יהיו כל חכמי האומות הטעינים בחכתה הכבאים ובישאר הכתה נאים להודות בעל כרחם שלא בטובתם כי אין האמת והטשטט נמצוא בדי' אומה בעולם כי אם בורי ישראל בלבד וכל איש חכם ונכון מהם יודה לדרכינו מהרה. והמתעקש מהם אישר תבוא ספ"ק לבבו יכוא ויהשוכ את מהלכות הכבאים כאשר חשבנו ויראה אמרת הדבר ^ט ותוסור הספ"ק מלבדו. ומטני זה הארובי בפיויש מהלכות הכבאים בכל עין וען כדי שיהו' שער הטענה והקושיא ותורצין חותחות לכל רוזצה לטען ולהקשות' או לבאר ולתרץ. זאייל לא היה בשער הזה כי אם הטנכה הזאת היהי די מספיק לנו וכל שכן שהוא מחזיק מזקות אחרות.

ואחר שהשלטנו הקרה על מהלכות הכבאים לשעיבר אנו חוקרים עכשו על מהלכותיהם להבא אלא שאין לנו לדבר עליהם על המנגה אשר היינו מדברים עד עתה ואין לנו להרהור בדברינו באשר עישנו בחילה אבל אנו אומרים על כל מהלך ומה מה שהוא ראוי לך וכן אם יישר בעני המקום לקיים עצת מהלכות הכבאים

- (א) מ': תורה יי' תפוכה. (ב) תורה יי' הקדושה. (ג) תורה יי' תורה יי' הנזונה.
- (ד) מ' א' פ': אשר תעדי עליה המהילות האלה. (ג) פ': הדברוק הנדרול טטרין העיזוב. (מ' א': הדברוק הנדרול הזה. (ד) מ': מושל אל הדברוק הזה. (ח) מ' א': שהם שקר אין אמונה בהם. (ו) א': יצאו תלמידיו ישוי וכן ימצוא הדברוק. (פ) מ': יצאו תלמידיו tally. (ז) מ': אשר בראו מלבדם. (ח) פ': אשר הוא תמורה. (ט) מ': נראאה לו מאני הרשות. (ז) מ': פ' ולא האריבו יסוי. (יא) פ': ובית טען הרשעים. (יב) מ': נכון וחכם מושם אשר תבא ספק כלבבו. (יג) מ': כרי שחהא שעידי הטענה. (יד) פ': לטען ולקשת. (טו) פ': היה מספיק לנו ^ט תנלה המתגללה.

ואם לאו הוא יעשה כרצונו כאשר הכל בידו. על התנאי הזה הוא משמע דברינו בטוקום הזה ומכאן והלאה והקורה בחסדו יהיה מכין את הרבר כפוי לתנאי זה ואל יצירינו לשונות בדבר ולא לשלש.

ואנו אומרים כי הדבוק השטני מטרינו העפר הזה ראוי הוא לדברי אנשי החכמה הזאת לחדר מלחות וטאוודות קשות בארץ שנער וכארץ ישראל. כאשר הקדונוב לפניו דברינו אלה. וכן אמרנו על הדבוק הי"ד מן המדרין הזה אשר היה במל נדי שהוא ראוי לדעתם להעיר על מלחות רבות והרגשות גדלות וחדרות בכל מול הטעמאות אשר נחרדשו בטרינו הזה. והוא צער רב באוצרות פלשתים ואדום וישראל ונארץ שנער כליה כל ימי הדבוק הזה לא יהיה ביןיהם השקם. 10 והדבוק הזה יהיה בשנת ד' אלפים חתקמו לעולם. והוא טילד השנה החיה בשלישית שעה ראשונה מום שלישי י"א מניסן. וטול הצומח טלה י"ו חלקיים. חצי השיטים גדי ט' חלקים. שכחאי כ' חלקים. צדק ט"ז חלקים. מגדים ב' חלקים כלם בגדי. גונה בטליה כ"ח חלקים. ככב בדים ו' חלקים. לבנה באירה כ"ד חלקים. והוא מאדים טושל על השנה ומעד לדבריהם על כל ההרגשות אישר הקדונוב. וכן יהיה לדבריהם 15 הדבוק הבא אחריו אשר יהיה במול בתולה בשנת ד' אלפים תתקשו לעולם מעד על מלחות הארץ ומראה סימנים מטימי הגאות. והוא סוף המועד השני לדברי החושך לשני המועדים מספר אחד. והדבוק הזה לדברי אנשי האמנות' הזה הוא תחולת מלכות ישמעאל.

ומצאתי לאחר מתכמי היושטמעאלים המתבראים. על ימי מלכותם כשהגע אל 20 הדבוק הזה אמר אני יכול לדבר על מאורעיו הדבוק הזה שום דבר מענין רוב המתחמות הקשות והגירות העזות אשר יהיו מתחדרות על מלכות ישמעאל. וכן עשה איש אחרבי מהם בחרוזו אשר חבר על מאורעיו מלכות ישמעאל בשגניע אל הדבוק הזה י' אמר שאין לו רשות ואין בו יכולת לדבר על רעות ישמעאל שהם בני עמו ומשפחתו. ואלו האנשים הודיעו רוב פחדם על מלכות ישמעאל ולא ראו להסיף 25 דבר אחר ולא להודיע לפני תחיה המלחמות והגולה הכבורו אחריו כלות מלכות ישמעאל מפני שלא או מפני שלא יידעו. ואין לנו לחוש לדבריהם אבל אנו באים לחזור ולהשוו את הדבוק י' הנשר מהדבוקים הנדלים הכאים במילות הרקיע מעט הדבוק הרב אשר היה מעיד על מלכות ישראל עד הנה.

הddbok הגדול מטרינו הרוח המתחיל במול דלי.

30 והוא הדבוק מהגמל מטרינו העפר אל מטרינו הרוח בשנת ד' ט' אלפים התקפו' לביראת העולם. ולפניו דברי על הדבוק הזה לדעת החווים אני דוריש עליו א' בhangai זה. ב' א': כאשר קדמנו לפני דברינו אלה. ג' פ': בכתב י"ר פראנקוטרט נחקר בטוקום הזה מן האמצע ועל כן חסר סן כאן אמרנו על הדבוק העשוי עד כראם כ' חלקים. ד' מ' א': על הדבוק העשרוי. ה' מ' א': לחuid מלחות בנות. ו' מ': בשנת ד' תתקומו לעלמי. ז' מ' א': חסר סן לדבריהם עד לדבריהם. ח' מ': במול בתולה מעד מלחות. ט' מ': בשנת ד' תתקפו' לעולמי. א' פ': בשנת ד' אלפים תתקפו' לעולמי. י' מ': לדברי אנשי האמנות הזה. י' פ': אמר מפני רוב החומות הקשות. י' ב' פ': וכן עשה איש אחר בתורתו. י' ג': אל הדבוק הזה שאון לו רשות. י' ד' פ': ואין בו יכולת על רעות ישמעאל. ט' פ': מאות הדבוק הרב. ט'ו ט':ثمانה ד' תתקפו' לביראת העולם. י' ט' א': לטפי דברי על הדבוק הזה.

ומביא ראיות על השנה הזאת מכתב הקדש מעין הטעמים הטעורושים בשערם הראשונים. ונאמר^א כי מצאו במלחמת דברינו במגלה הזאת כי ביום אחד טימי העולם הוא תג'ז' שנה ושביעית שנה. ועליה בידינו שם כי הקב"ה מונה את שנות הרשעים וימהם בעולם הזה למניין לבנה ושניה האזריקים מונה אותן למניין חפה כאשרmana שני הימים אשר לפניו המבול למניין לבנה כאשר נחרש בעדר השני מן המגלה ^ב הזאת. והיום השלישי כבון נן גמנה למניין לבנה לימי שפטצאיו שלמה עון האמור הראוי להיות סוף היום השלישי נגמר בסוף שלשה ימים למניין לבנה. וממציאו חתנו^ג שנה גמנה לבנה אם אטו מצריכים אותן למניין חפה ייחז' תחל"א שנה. ואם אנו חישכיהם ששת ימי המשעה למניין הלכנה ונוהה נתנים לכל יום ווות תחל"א שנה יעלה בידינו לששת הימים ד'^ד אלף תקצ"ז וזהו המספר הזה ראוי למינו ראש ¹⁰ היום השביעי על המשען הזה. ועוד מדרך אחרת. אם אנו דורשוס^ה מן הכתוב הזה שאמר בעית יאמר לע יעקב ולישראל מה פעל אל^ו. אשר משמעו במשמעות העת הזה לעתיד יאמר לע יעקב ולישראל פועלתו האל. והעת היה ריה"^g מלחת טריהן ועוד אשר היה נחבי ארבעים שנה לצעת בני ישראל מארע מצריכים. והיא שנה אלף תקצ"ח לעלם. וזהה דעת על החשbon הזה בשנת ד'ⁱ אלף תקצ"ז לעלם. ואם ¹⁵ תדריך בדריך ותאמר איני חושב אותך אלא מן השנה אשר היה אביכינו יכלסם לאוכלים טרי נטיעות בארץ. והוא שנת אלף תצ"ג לעלם. כי בשנת אלף תקצ"ח נמסו לארץ ולא יכול לאוכל טרי עז נטיעות עד חמיש' שנים. כנחוב וכי תבאו אל הארץ וגשעםם כל עז מאנל וערלהם עולחו את פריזי^j שלוש שנים יהיה לך ערלים לא יאל וכשנה הרביעית יהיו כל פריו קרש הלולים לי". וכותב וכשנה ²⁰ החמשית תאנלו את פריז להוספ"י לכט תנאות^k. ותמנזו שלא אבלו טרי עז טיעות עד שנת אלף תצ"ג לעלם. ואם אתה כובל את המספר הזה כאשר אמר הכתוב להוספ"י לכם חבוותה ביחסת המספר חוטיפו לאבלו לעתיד לבוא יהיה כספיי המספר הזה ד'^l אלף תקצ"ז. ועוד מדרך אחרת. מצאו שהקב"ה מנה ליום הרביעי אלף שנה כי במלחמו נתן תורה לישראל ובכוסוף סלק^m הנבואה ²⁵ מן העולם. ואם היום הרביעי נטנה אלף שנה כמספר יומו של הקב"ה ראיו הוא היום השביעי אשר הוא יומו של הקב"ה בלא י Strom ספיקא להמנות אלף שנה והוא המלחמות היהום השביעי במצויא האלף החמשי מיטות העולם. ומן הראיות האלה ומן ראיות אחרותⁿ נטנו לנו ראיום לחייב את העת הזאת ולהיותנו בוחדים וטוקים שנגלה ³⁰ בה סטמי גואלינו ותיה ראי ותחלת^o ליישועתינו בעורת האל.

א) מ': ונאמר מצאו במלחמת דברינו. ב) מ א': אם אנו בוגרנו אותו למניין יהו תחל"א שנה. ג) מ': ד'^o תקצ"ג. ד) מ': אם אנו חרדים מן הכתוב הזה. ח) מ': וזהת הדרה היא מלחמות טריהן וכו'. ו) פ': וזה שנת אלף תפ"ה לעלם. ז) מ': בשנת ד'^o תקצ"ז לעלם. ח) מ': איני חושב אותן למניין השנה. ט) פ': יכול טרי גשעםם בארץ. י) פ': עד ח' שנים. יא) מ א' פ': את פריז וכחוב וכשנה החמשית. יב) פ': להוציאו לכלם. יג) מ': חציג' גם אתה. יד) מ': יהיה מכל חותה ד'^o תקצ"ג. כו) מ': מצאו להקב"ה יום הדריע. טו) מ': וכוסוף סילוק הנבואה. יי) מ': וכן ראיות אלה אחרות. יט) פ': ראש גגה ותחלת לשעתינו.

¹⁾ בטרכר ציון ציון. ²⁾ ויקרא ייט ציון—כיה.

ונאנו ששים לדבר עליה א' טרור טהלות הכהנים. ונפטר כי כרבוק זהה ישפטו
לרבוק הרב י"ב דבוקים נדולמים. ויהיה הרבוק הזה ח"ב מתחילה במלול דלי שהוא בית
שביעי למלול הרבוק הראשון הרב. ויהיו שני הכהנים נדקים יחד במלול מהו לחשbon
הטהלה-השהה ולחשbon הטהלה במתחלת השנה הזאת. ויהיה מולדת על
א' אסון-אטצעית אורך הארץ ובORTHOT. ל"ז חלקים מקו חמיישור אשר בארץ, והוא רוחב
ארץ ישראל. ברבעיע השנה העשויה מליל ראשון י"ד יום טחנורש אדר שני מן
השנה החיה. שהיא שנות ד' אלטסיה תתקפ' לעולם. ויהיה מול הצומח מול דלי
נ' חלקים. חזי השמים עקרב כ"ה חלקים. שבתאי זכריך י"ד בDALI נ' חלקים. נוגה
לפניהם. כ"א חלקים. מאורים בעקבות ח' חלקים נור' בטהלו. בככ' בטהלה ח' חלקים.
10 לבנה בכתולחה כ"ה חלקים... ויהיה מעטדם בעת ההיא על הענן אשר אתה רואה
בגורה ח' הזאת.

חמשי מנגנים י"ג. מול הקפה מן הרבוק העומות ב'. הדנסים עשר גרא ט'.	השבועי ערב כ"ה חציו הימים מאדים ח'/ נור' בטהלו.	השבועי אריה כ"ה בטהלה א' לבנה כ"ה.
השני דנים ח'. השלישי סרפן ט'.	חובבי שור כ"ב.	השבועי סרפן ט'. גודל הווי כ"ה.
השלישי טלה יון חמוץ ד' ככ' ח'.		חמשי תאומים י"ג.

א) מ א': לדבר עליה מולולות הכהנים. ב) ט': ובווח ליא' חלקים. ג) מ א פ': והו
רוחב ארץ ישראלי. ד) ט': לייד יומי טחנורש אדר שני. ח) ט': ד' התקפא לעולם. ו) ט': נוגה
לפניהם מאדים. ז) מ ס': נור' בככ' בטהלה. ח) ט': האורה עצמה חפרה בכוכב ז' פראנקוטרנט
טפני שנחתך חולק וזהו מן הדר. ט) מ א': מאדים ד'.

ואנו רואים לדברי בעלי האומנות הוצאה כי הדובק הוא לדובק טופלא והוא סימנו קשים עד מאד ומעיר עליל' חדשנות ובונומות שיחיו מתחדשות נעלם אשר לאוזו מלפניהם חדשנות כהמ' מען של היכבים העליונים ג' אשר למעלה לרוקע החמה והם שבתאי וערק ומארם יחו עומריד' על יתרו העולם שהם יתרו מול הגנותה 5 יותר חז' השיטים הנראים לבני היישוב וכחם חז' והם שליטים עליה. ושבתאי ומארם טם יש לה' כה ונכורה חוכה על הדובק הוה יותה' טבח זדק גבורותנו מפני שבתאי ושבתאי עומריד' בנהיותם זבטעלותם וזדק עומריד' בנית נבריא שאן לו חלקנו. ויהיה מארדים טשוף וטעהלה על כי' היכבים הנדרקים מען שהוא מבט' אלהם מעד הימנית מהצ' השיטים והוא מור בטבלבו. וראי' הוה הענן הוה לחעדיה על טלחנות קשות ורעות נעלם וחרב ודם. ויראו בשיטם אותות גדורות וככבים מונחים וירכו' 10 ברים ורעים ויבקשו ארצוות ותרים. ניחפה' מדינות רבות אס-תקב'ה. גוון טעה לבכבים לקים זאת. ומצאנן כל הדרקים הנדו'לים' הטהגנלים' בטהגנון-הרכען. מראש הדובק הנרול המתחיל נטול בחולה טרינגן העדר אשדרה-העיר. על עמידתא-חלמי' ישו התלי' עד הטרינגן הוה כלם הוה מטההלים' לדובק במלות' שהו חחת הארץ נטול הדובק הר' המעד על טלחנות ישראל. וזה ישראל בכל דובק הטרינגות' חחת אשר עברו יושבים בגולות' זבדות' וטלחנות' וגבורות' אפיק'ה ולושה' כאיש'ה' הוו' הדרקים החם מטההלים' נטול' אפיק'ה אשר הוה חחת האצע'. וכטרינגן' הוה החילה' הדובק בטלול דלי' איש' היה' מטההלו' הנראות על האראן נטול' הראשן. ונטול' הוה' היה' שקו' בטלול' הראשן וזה' חחת האצ'ה' בשנה' הונן' חיה' בעות' האל' המלחות' 15 שהוקעת' בטהגנון' הוה' עליה' וצומחה' בטרינגן' הוה' ונטול' דלי' אשר' בו' החילה' הטרינגי' 20 הוה' ח'יא' מול' אפיק'ו' וביבטו' מראאה' סימני האמת' והישר'יו' בעולם. ונוטן' בכל' הטרינגות' אשר' עבזו' טטלול' בטהלה עד צול' דלי'ו' שה'ה' טול' הצומה' בטלול' הראשן-סתור' מינ'למי' נאי'ן עמוד' פמנו' נקשת' פראה. וכן' הוה' מטלות' החקפה' ברוכם' אין' נרא' אל' המלחות' האזמות'ה' בטריינונות' החם. ואנו מוצאים' המול' הצומח' בשנה' הונן' היה' מחראה' אל' המול' הראשן' לעי' שהוא' שבע'יו' לו'טול' החקפה' מחראה' אל' המול' הצומח' לפני' שהוא' 25 אחד' עשר לו' וכל' זה פער' ומכחיה' לדברי' כל' החתו'ם בככבים' שהטרינגן' הוה' היה' עמוד' פער' עלי' טלחנות' ישראל' ובימי' הצומה' לחם' קרן' ישועה' וגאולה' ונדולת'. אלא' שאן' הענן' הוה' מטגילה' - dredוקים' הראשונים' מען' שבתאי' ומארדים' שהם' גבורי'ם dredוקים' החם' וטחיוקים' ידי' טלחות' הרשות'. ומצאנן' מול' הצומה' בשנה' הונן' אין' נרא' מה' מחראה' אל' המול' הצומה' בשנה' הדובק' המעד' על' טלחנות' ישע'אל'. וכן' הוה' מסחר'יא' מטול' 30 א) פ': ומעיר עיר' חדשנות' ובוטה' ב): מ': מלפניהם' חדשנות' במם' טענין' ... (ב): סכל' היכבים' העניים' אשר' למעלה'. ד) א': היה' עטוח' על' יתדי' העילם' שט' יתד' הצומה' ויתר' חי' השיטים'. ח) א': על' הדובק' הח'ז' מכח' זדק'. מ': טבח' זודקנו'. ו) מ': על' היכבים' הנדרקים'. ז) מ' א': מען' שהוא' אליהם' מכח' היטונית'. ח) א': להעין' מלחות' קשות'. ט): מ' א': וככבים' מונחים' וברקים' ורעים'. י) פ': הנדרקים' הנדו'לים'. ט': הנדרקים' המטגנלים'. יא) א': על' עמור'ת' תלמי' ישוע' עד' הטרינגן'. פ': על' עמידת' תשפי'ו' תחלוי' ישוע' טן' השעלם'. מ': על' עמידת' תלמי' תחלוי' ישוע' טן' השעלם'. יב) מ': באשר' הוה' dredוקים'. יג) פ': וטלחנות' חזקעתה'. יד) מ' א': עד' טול' גני'. י) מ' א': פ': בטלול' הראשן' ואינו' עברה'. יז) מ' א': וכן' היז' מול' החקפה'. יט) מ' א': פער' טלחנות' ישראל'. כ) א': אינה' מחראה' אל' המול' הצומח'. כא) פ': הוה' מסחר'יא' מטול' הצומח'.

הצומה בדבוק המעד על לדזה משוגע הגבוה. ומול הדבוק זהה מתחורה עם מול הדבוק המעד על הרישע זהה ועל עמו מפני שהטול היה הוא⁵ מול אמת ומול שקר. וכל זה גנותו ומופת למלכות הרשעה שהחיה כליה מן העולם ונחרצת בדבוק זהה ולא ישאר משתן בקר.

וממצאיו בדברי אחד מכעליו האותנות הזאת שתחבר על הדבוק הזה ואמר שהוא מעד על הרשות קשות מתעוררות על מלכות ישטעאל מפני מארדים אשר הוא עמד בכוח ורכיבים והוא מתחורה עם ככבי dredock ומעד קלקלה על מלכותם ומרתש כת מלוכה לאוטה שאין לה מצלחה ולא נכורה וראיה היא⁶ הפטלכה הזאת להיותה לנני ישראל ולזרמה להם מן האומות הקדומות מפני הדבוק אשר היה בכוח שבhai 10 היטשל על כל דבר קדמון וישן והוא היה הנבר בדבוק הזה. אלו הם דברי האיש הזה. והוא הפbis על דעתנו ועל דברינו של מלוכה ישטעאל תהיה נפטרת מן העולם בדבוק זהה ועל מלוכה שהחיה מתחרשת בו. והוא נתן טעם לדבריו שלא נטענו מפני שאינו מבני עמו הטמאנין בחרונו.

ואנו מוצאים המול הצומח בזרה הזאת מתחור מטהול הצומה בראש מרים⁷ 15 העפר המעד על עיריה תלמידיו ישו התלי הרישע והוא מחראה אל המול הגזומה בשירין חרוז אשר העיד על מלכות אדום⁸ הרשעה המחויק יהה בטעות תלמידיו התלוי. ועליה בידינו מן החקיר הזה שטועני ורשעים תלמידי התלי אשר התעויה בה את העולם חיה נחלה ונכרתת וייה הפלך הנבר על מלכות אדום מהזיך בירוי מנהנות הרשות וגיטאות משוגעות שאין דומות לטעות הראשון בידן. אשר הוא וחמץא לענן הזה רמז מן הכתוב. שנאמר ועשה כרצונו המלך!⁹ אשר הוא

ונון טעם שהמלך הנשאר ממליכים אשר היה לבנש למדע עשה כרצונו בטענות ולא יהיה סומר על מעות ראשון אשר היה בידו. ומפני שהוא אומר בסוף הפסוק ועל אל אלם יזרב נפלוות¹⁰ אטו רואים ומכינים שהמלך היה כופר כפughty חדרש מושך רשות על הטעת אשר היה בידו. ואמר וללאות אשר לא ירעשו אבחז 20 ייכבד בזבוב וככקה¹¹ ובכךן יקרה וכחמות¹². ואומר ועשה למצעני מעשים עם אלה נכרוי אשר יירב בכור¹³. וכל הכתובים האלה מראים שהפלך הזה היה מהזיך בגיטאות חרשות ולא יהיה עומר על תורה אחת. וטמיין זה יתעוררו עליו מלכי הנגב ומלכי הצעון. כאשר הוא יטיר תקופה הכתובים האלה. ובעת קץ יהגנה עמו מלך הנגב ישתר עלייו מלך הצעון¹⁴. וכל החירות אשר יוביל אדם להבן אותו מן הירושה 25 שהוא בסוף דניאל יכול הוא המעדין בדבוק הזה לרואות ולהביניו ואלה מצרות ממלוכות הכתובים אלא שאין לו רשות לנור עליהם מפני שם כאים מן הנאה אליו

א) מ א: שהמל היה מול אמת. ב) מ: ממל עיר. 3) מ א: וראויה הפטלכה הזאת. ד) מ א: על עיריה תלמידיו ישו והוא. פ: תלמידי התלי הרשות. ח) א: על מלכות אדום ויהו הפלך הנבר. 1) ס: בטעות תשכרי התלי. ז) ס: בטעות הרשעים תשכרי התלי. ח) מ: אשר הטעו בה את העולם. ט) מ א: מלך הנסאר. י) מ: ועל אל אלה. יג) מ א: אשר לא ידעו אבותינו. יב) מ א: בזבוב וככקה גו. יג) מ א ס: עס אלה נבר וכל הכתובים האלה. יד) מ א: חסר מן יכול עד יכול. טו) מ א: לרואות ולהבינה אורות.

1) דניאל ויא לא. 2) שם שם. 3) שם שם ליה. 4) שם שם ליה.
5) שם שם ס. 6)

אבל יהוה יודע ומאמין כי הכל בירוי שמים והמקום יוציאם אל המעשה על הרוח
הוישר כעניינו.

והחוшибים את מהלכות¹ היכנים ימצאו בחשכונות שהדבוק הזה יהיה חור אל
טול דלי דבוק זה² במן טריון הרוח אחריו קי"ט שנה טהדרוק הזה. ויהיה טולד³
השנה החיה על האותן אשר חישבנו עליו את הדבוק הראשון מן הטריון הזה בשני⁴
שלישי שעיה ששית מיום שני לעשרה ימים בנינן שנתה ה אלפים קי"ה לעולם.
טמול הczומח טרפן יוז"ד חלקים. חז"י השיטים דנים כ"ד חלקים. שבתאי וצדך
נדבקים יהוד טיז' חלקים טמול דלי בכית החשייע לטלולות המולות. ומואדים לפניות
כ"ד חלקים. ונוגה וככוב בטללה. ולבנה באורה. ושני היכנים יהוד בכית הרין⁵ והאטמת.
וככב ונוגה מבטש עליהם מכת ידיות והוא מעיד על עצמה מלחה גרוולה בעולם⁶
אשר העדק בה נובר והמשפט עוללה ומחזק. ומאדים אשר היה עומר עם
שני היכנים בטוליט אחד היה מעיד טלחמות קשות על בעלי המלחמות הזאת בתהלה.
ומול הגזומה אשר הוא טול המורה היה מהיש אאת העזרות הזאת בשנה הראשונה
מן הדבוק הזה. וימשך הדבר ויחזק וינלה לכל העולם בשנה התשיעית כשתחיה
ההקפה⁶ מונעת אל הבית החשייע אשר הוא מקומו הדבוק. ועור פפני שטול חצי⁷
השיטים שני גנוגים יהוה מעיד לטלחמות שיחוו מתחדשות בעולם וטחזרות בשנה
ו"ג מן הדבוק הזה בעית שחיה הקופה חזרה אל המול הריאון. והשנה הזאת היא
שנתה ה אלפים קי"ח לעולם. אלו הם הענינים הנראים מתוך הגזורה הזאת לרעת
אנשי חכמת היכנים.

ואתה מוצא רמזו וראייה לדבריבי הזה מספר דניאל. כתוב ומעט חוסר החדר⁸
ולחת שקו"ז שומם ימים אלף מאהים ותשעים⁹. ואם אתה מושף המספר הזה על
חרבן בית שני אשר בו חוסר החדר יעללה בידך ה אלפים קי"ח השנה כאשר מצאנו
בחשכון הזה¹⁰ בנות השיטים. ובשנים האלהי¹¹ תהייה מלוכה הרשעה נארכה סין
העולם ויהזו שקוצה ותווכותיה שיטמים וחביבים. ובעת ההיא¹² תגלה הגאולה
והגנולה לישראל. כתוב וכעת ההיא יעדט טיכאל השם הנדרול העדר על בני¹³
עמך¹⁴. ובעת ההיא יהעוזרoxy בעולם צרות רבות. כתוב והויה עת צרה אשר לא
נורחת מהיות גוי עד העת הזאת¹⁵. ותמיין בפרשא הזה מספר דניאל יכול לפרט
שהצרות האלה וחותומים בעולם יעדטו מה' שנה. כתוב אשרי המכחח וינו לעילם
אלף שלוש מאות שלשים וחמשה¹⁶. ובין המספר הזה¹⁷ והמספר אשר לפניו מה'
שנה ובסוף שנים האלה יהוה שלוחה והשקבת ושלוט בעולם. כתוב וכעת ההיא¹⁸
ימלט עמד כל הנמצא כתוב בספר¹⁹. ומפני זה שכח הכתוב את המכחח למספר
א) מ: את המלחמות היכנים ימצאו בחשכונות שהדבוק הזה הווע. ב) מ א פ: בדבוק
זה. ג) מ: וזה המלוד השנה הזאת על אופן אשר. ד) מ: טרפן י' חלקים. ח) פ: שבתאי
צדך יחד טיז' חלקים. ו) פ: ומאדים לפפני כ"ד חלקים. ז) מ א: בכית האמת. ח) מ:
וככב הנוגה. ט) מ: עס שני היכנים במול א' אחר יהוד. י) א: יהוה מעיר
מלחמות קשות. יא) פ: כשתחיה הגבעה נגעה. יב) מ: רמזו וראייה לרביות וספר דניאל.
יג) א: בחשכון הזה ובשנים האלה. מ: בנות שמים שנים האלה. יז) א: ובשנים האלה
מלחמות הרשעה. טו) מ א: חסר מן בעית ההיא עד בעית ההיא. טו) פ: יתעורר צרות רבות.
יז) מ: וכן המספר והמספר.

¹ דניאל יב י"א. ² שם שם א. ³ שם שם. ⁴ שם שם י"ב. ⁵ שם שם א.

זהה והטני אלין. כבוכו אשורי המתבהה וייע. וכשהאתה מוסיף המספר זהה על הרבן
ביה שני יעלה בדור ה' אלףים קפ"ג שנה.
 ואנו מוצאים לדעת חשבוי מחלכות היכבים שהדוק יהה חור אל מול דלי
בשנה ה' אלףים קס"ד לעולם. ויהי מולד השנה בחצ' שעיה ששית טיל שיש
לשני ימים מאין. ומול החותם קשת. חצי' החותם מאוני. ושני היכבים נדבקים
ברדי' הבית השלישי. וככוב ונוגה בטל' הבית החמשי לחשון הטולות בזרה הזאת.
ולבנה במל' שור. ומאדים בתאותם. ובית ההקפה מן הדוק הנודע קשה. והוא יהה
טול ההקפה מן הטילד הראשון בשנת הדוק הזה. ולשני ככבי היישר שהם צרך
ונוגה כה וממשלה בדברוק הזה ונוגתים הצלחה והשקט לכל אנשי הוושר ונכורה
10 ומחלכות לעם הצדיק. ובסוף דבוק' הטרינן הזה ישלם הדוק העזום אישר התהיל
בטריינן הימים כמל' דנים אשר העיד על צמיחה מלחוטה ישראל ועל נשיעת נטע
ההכתה והוושר והמשצח והצדך בעולם. ותויה הדוק אשר היה בשימת אלףים
ושס'יו לעולם. וכשיהור הדוק נראש אל הטרינן אשר החילה טמן בראש הדבוק
העצום ראיו הוא העולם לברוי כל החמי האומנות' הזאת להתחדש בו חידושים זה
15 טופח הן מטופח שייהו דומות להדרשות אשר נחרשו בעולם בדברוק העזום שעבר.
ולדבריהם היהו העולם ראי בעת ההיא בדוק' המתחדש בטריינן הימים להתחדש בו
טבות גדורות ואותות ונפלאות ומופתים מענין המופתים אישר הוו ביטם הרם בדוק'
העצום המתחיל בטריינן הימים המעד על מלחוטה ישראל. ואנו חקרים על ראש
הדבוק' הזה על מחלכות היכבים בהתחלה לדרכו חמי החווים בעורת האל.

הרבוק הנגדל מטרינן הימים

20

אשר ישלו בו שנות הדוק העזום^a אשר עבר וייה ראש ותחלה לבל
הרבוקים הבאים אחריו. ואנשי הכתה הזאת נחלקו בתקלת הדוק' הר' הראשון על שני
דעות. יש מהם מי שהוחשב אותו מהרבוק המתחילה במל' דנים כאשר היה הר' הראשון
כמל' דנים. וייה על הדעת הזה הדוק מגנגול'. אל טרינן הימים על המהלך השווה
25 בשנת חמשת אלףים ר'כ"ד לעולם. וייה טולד השנה היה באני שלישי שעיה
ראשונה מל' רביעי להמשה ימים חדש ניטן. ומל' הצומח מאונים י"א חלקיים.
חצ' השיטים טרטן י"א חלקיים. שבתאי וצדק נרבוקים ייחד במל' דלי כ"ז חלקים כגן
החלק אשר היה בו נרבוקים בדוק' הראשון. וככוב ונוגה עטמה במל' הוה י"ז חלקיים
החלק להרבוק עטמה. ומאדים בשור י"ב חלקיים. וככוב וחמתה י' בטל' י"ב חלקיים
30 בתר'י' המערב ולבנה בתאותם. וטפני שהרבוק הזה חור בתקלת הטרינן הזה אל
החלק אשר נרבקו בו בדוק' הר' הראשון. יראה לדעת אנשי האומנות הזאת שהרבוק
הגדור היה' יהוי דומה בכל עניינו לדוק' הר' הראשון. וטפני שככוב ונוגה הולך להרבוק
עם י' היכבים יחד במל' הזה ולא היה נזכר עטמה בדוק' הר' הראשון אבל היה מכם
א) מ: לכ' ימים מאין. ב) א': ומול החותם קשת וחצי החותם מאוני. וכן חסר
חלקי מאוניים. ג) מ: לשני ככבים היישר. ד) א^b: ובסוף דוק. ח) פ: והרבוק אשר
הייה. ו) מ: בשנת אלףים וחס'ה לעולם. פ: ושות'ה לעולם. ז) פ: לדרכו כל האומנות
זהאות. ח) פ: על דוק' הזה. ט) א': שנות דוק' אשר עבר. ו) מ א': מתרגנול'
בשנתה. י) מ: ומאדים בטע' י' חלקיים. יב) מ א^b: וככוב חמתה בטל'. יג) מ: ביד
המערב. יד) פ: שהרבוק הגדור היה דומה.

אליהם מבקשת רבייה נתן אוות על נדולת הרובוק הזה וטבוחותו הנפלאות שהיוו טסיפים בברוחתו ויישרו על מוטשי הרובוק הראשון, ותוהיה השנה הרואה להגלוות כה ורבי האותות הבאות בדובוק הזה ומיטחו היא שמתה אל אליטים רבייה לעולם אשר תהייה החקפתה מנעת מפזול תצמת אל מול דלי, והשנה זאת היא השנה אשר יצאוו אלה ברוב חישכונות אשר חשבנו בשעריהם אשר עברו, זהו דרך החשchan בדובוק 5 העזום על דעת רוב אנשי החכמת הזואת.

ויש מהם מי שחוшиб סוף הרובוק העזום ותחלתו הרובוק' הבא אחורי הדומה לו הוא הדובוק אשר היה לפני הרובוק הזה טענוי שהדובוק ההוא היה מנייע במלהך השווה אל מול סרطن טטרינון המים. ויתיה הרובוק הזה לדעת האנשימים האלה דובוק 10 נדול ורב לדובוק טרינון המים. והם אומרים כאשר היה הרובוק העזום הראשון מתחילה במול דינמי אשר היה בית צדק ונכחות נגנה אישר הם בכבי הצדק והוואר אין יהיה הדובוק העזום הזה הבא אחורי מתחילה במול סרطن אישר הוא בית לבנה ונכחותי צדק והם בכבי אור וצדקה. ואומרים' שהדובוק הזה יהיה ראשון לדובוק טרינון המים ולא נהיה מסתנינס חורתה הרובוק אל מול דינם כי הדובוק הזה היה נועל ברגעים מהחלק' הראשון מן מול סרطن ואין לנו להטמן לחורתו אל מול דינם. אבל anno 15 אומרים כאשר הדובוקים הרבים מתגלנים מטול לא' אל החטישי מטנו בכל טרינון וטרינון בן יהיו הדובוקים העזומים מתחללים מטול אל החטישי מטנו ויהיו נהנים מנהג אחד. ואנו מוצאים לדעת ההישכניות האלה הדובוק מתחילה בחזי החלק הראשון מפזול סרطن במלהך השווה כי בישנת חמשת אליטים ריד לעולם. והוא מילך השנה היהו באחריות השעה י' השנית מליל ראשון ביד מאדר שני, ומול החומרה מאיינים כד' 20 חלקים". חצי השטים סרطن כ"ט חלקים. שבתאי וצדקה בחאותם קרובים לדובוק ייחד. וראש התנין עמדם במול הזה אישר הוא חשיעי למול הצמות והוא בית הדין והאמת. והוא מאדירים בבחולה י"ב חלקים נור במחאלבו בכיתת השנים עשר. וחטה וככוב ונונה במול טלה. ולננה במול דלי והוא מילך הקפה מן המולד הראשון. ויתיה הלכנה מושחת על השינה ונובהה מכל הרובוק הזה מעני שהוא חולצת אל יתרות' העצון והוא 25 בעלה מען מקום הדובוק אשר הוא מול סרطن. והוא מתחברת במראייה במולר השנה הזאת עם בכב צדק מקשחת שלישית". מתחברות עט נהנה וככוב וחמה" מקשחת שתות. וב' המראות האלה הן מראות ידיות ואהבה. והוא מאדירים מסתדר בן הלכנה ואיינו מביטח' אלה ולא אל החמתה ולא אל נהגה' במולר הזה. והוא ערות על נכורת המשפט והאמת והצדקה בדובוק הזה והוא השוא והרשע מתחדים בו ונסחרים. 30 והוא בעה הלקות היה שני היכבים שהם שבתאי וצדקה נדבקים יחד עט נהנה במול סרطن י' פ: בגבורותן וישראל. ז) מ: למגלוות בה ורוכ האותות. ג) מ: אשר החקפתה מגעת. ד) ס: ותחלתו הרובוק הבא אחורי. ח) א: מתחול בדינם אשר הוא. ז) פ: בית לבנה ונכחותי צדק. ז) א: זאמו שהדובוק הזה יהיה ראשון לטרינון המים. ח) מ א: מסתנינס חורתו אל מול דינום. ט) מ: כי הרובוק הזה היה נועל. י) מ: באחריות השמתה חסנית. י) ד) א: בכב חמתה מקשחת שתות. י) מ: אל יחד הגזען. ט) ס: מקשחת שלשין. ז) מ: וככוב חמתה מקשחת שתות. י) מ: ואנן מביב אליה ולא ע' החמתה ולא על הנוגה. יט) ס: לא אל הנוגה בזעף הות. ב) מ: מותכסים בו ומסהווים.

זהה. וכן יודמן ללבנה לקות בחצי חודש סיוון הנכבר. וזה היה מארדים בעה לקות החמתה ונם בעה לקות הלבנה מביטח אל שני המאוורות מקש ריבועית¹ וכן יהוה מביטח אל מקס הרנווק. וכל העניין זהה מטהלבות הרכבים נזון איה ועדות על פליית הרושי הרוביק הזה². וטפני שללות יהיה מודמן בחודש השלישי מולד השנה יראה לרעת חכמי האומנות הזול כי עוצם ההדרושים האלה וגנורחה פלאיהם יהוה אחר שלש שנים מן הרנווק הזה. והשנה הייתה חיה שנה ה' אלפים ר'ח' לעולם.

וחטאת³ לדעת חכמי האומנות חוות שתי השנים האלה שהן שנת חטאת אלפים ר'ח' ושם חטאש אלפים וכח' לעולם ורואוות להחדר בחרן טני חדרות גדרות בעולם. וזה נראין לדרכיהם משני דעות שבכל אחד מהם נזון טעם לדבריו ששהשנה העולה על דעתך רואיה להמתות ואשונה לדבוק העצום. ואין אינו יכולם להכריין בין שני הדעות האלה ולא לברר על איזה דעת מהם אנו וראוי לסתור טפני של כל אחד ואחד' מהם נזון טעם לדבריו. ואנו מזאים לו רמו מן הכתוב⁴ כאשר אתה רואה טיהירות אשר חקרנו בשעריהם אשר עברו כי שמי השנים האלה דיאוית ללחוזות המתחם אשר היא האות הנוראה הנגולה והעצומה והטופלה מכל האוות אשר לפניה. וטפני זה לא היה רשי לפרש בכל שניים הרכבים האלה דבר אחד כי מדברי המכמי החווים בכוכבים אשר הם חושבים עליהם שיירזו מהחרדים בעולם בדרכיהם הללו כי כל דבריהם ונסויותם בטליות⁵ הם בטקום זה מען שהכתב העיד לנו והבטיחנו שהקב"ה בזאת הוא יהיה מסיר כחות הרכבים כלם ונזון לכל צנאה השמים ויצורי הארץ נחות אחורות ומחדש אותן הדרשות שלא היו בגולים מקרים 20 ויהיה גוירתו⁶ הרכבים וממשלים מתחלקת בעת החזא מעינה בעולם הזה.

וראיינו כחובתי במסדר דניאל סדר מנתג כל הממלכות מבניין בית שני עד עת הגואלה ובכואו אל זמן היישועה והגואלה הודיע קצה וטנה ולא פריש דבר אחד מענינה ולא הודיע מנהג המבויתות הגדולות הבאות אהיה. אם טפני שהענינים האלה היו מפורשים בשאר ספרי הנכאים או מפני שאין רשות לפרשם לפי שהקב"ה מראה בעת הזה החדשות הכרואת מששת ימי בראשית אישר הם עומדים לטני וגנויים כדי להראותם ולהוציאם לידי מעשה בימות המשיח. וטפני זה אנו חוזרים את היעדר הזה בכאן ובאים לבקש רחמים מלפניי בעל הרחמים להחיש לנו את בשורתו זיה הטובות וימחר לנאלנו ולקנץ את גלויתינו ולקיים לנו את ים דבריו הטוב אשר הבהירנו על ידי נגיאנו וחווינו. ככתוב כי באשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עםדים לפני נאם יי' כן יעד זרעכם ושמכם⁷. וכחיב כי הני ברא שמים חדשים וארץ חדשה ולא תוכרנה הראישית ולא חעלנה על לב⁸. וכתנבי

א) מ: גם בלקות הלבנה אל שני המאוורות. ב) פ: מכתש רבעי וכן מביטח. ג) מ: חדשן הדבוק ומפני. ד) א פ: חכמי האומנות הזה. מ: האונגות כי. ה) פ: זה אלפים וכח' לעולם. ו) מ: לדעת האומנות הזאת. ז) מ: שהן ר'ח' ושם ר'ח' לעולם. ס) ר'ח' ובידי חדש ר'ח'. ח) פ: ר'ח' לעולם. ט) מ: חעה על דעת. י) א: דבר אחר מהם. יא) מ: מן הפקוד. יב) פ: בכל שניי הרכבים האלה. יג) א: דבר אחר מדברי. יד) ס) במל' חם. טו) פ א: יהוי גאות הרכבים וממשלים. טו) ס) כתוב בספר דניאל. יז) פ: לפני בעל חרחותם. יח) ס) את בשורתו השובות. יט) מ א: לקלים לנו דבריו הטוב. כ) מ א: על לב ואשים דבריו.

¹) יעשה ס"ז כ"ב. ²) שם ס"ה יז.

ואשׁ דברי בפיק' וככל ידי כסיהיך לנטע שטחים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה¹. וכחוב וודעתם כי בקרב ישראל אני ואני יה' אללהיכם ואין עד ולא ימוש עמי לעולם². וכחוב כי אם שישי וילו ערי עד' אשר אני ברא כי הני ברא את ירושלים נילה ועם מה משוש³.

חט.

נשלם חברו המגילה. ג)

המגילה⁴ את סוד הגאולה.

תהללה לשוכן מעלה.

יה' רצון מלפני השמים להדריכנו בדור ישרא ולחן כלבנו לשמר ולעשות
10 ולקיים את חורתו הקורואה.

חזק.

בשני בשבת בראש חודש ניקן שנה ר' החקמץ לציורה. לרביינו שמחה הכהן
בן מרנא ורבנא שלמה הכהן המנוח ניבית' ז' י' א.

יה' רצון מלפני אבינו שבשמיטים שיטלא אלהינו כל שאלותינו ונכח בנהמת ציון
15 ירושלים ונכח להנות בו ובשאר סדרי קדשו אנו בנוינו
וכני בנינו עד סוף כל הדורות
אמן אמן אמן.

א) מ: וגילו אשר אני בורא. ב) פא: נשלם חיבור מגילת המגילה. ג) א: לחבר
עד הגאולה. מ: המגילה סוד הגאולה. ד) בסוף בתב' יד פראנקفورטן נמצאות השרות מן

יה' רצון ועל חזק ובסתוף כי מונכען השרות מן בשני בשבת עד אסן.

¹) שם כ"א צ"ז. ²) יואל כ"ז. ³) ישועה ס"ה י"ת.

תקנים.

עד שורה	עד שורה	עד שורה
13	13	1
אחד. ציל:	אומר.	
10	10	5
אסיפה. ציל:	אסיפה.	
19	19	5
"	"	
26	26	5
"	"	
27	27	5
אחר שומעת אותה יש להזכיר בعين זה: שאון האוזן שומעת אם.		
32	32	7
בוגות. ציל:	בוגות.	
80	80	8
ואם. ציל:	וגם.	
82	82	8
עכירות. ציל:	בעכירות.	
88	88	8
אחר שם ש להזכיר: לפניו.		
88	88	8
אטוריות. ציל:	אטור (או עניין).	
15	15	10
יצאת. ציל:	יצאתם.	
1	1	11
ארבעת אלף אלף. ציל:	ארבעת אלף אלף.	
5	5	11
אחד אלף אלף. ציל:	אחד אלף אלף.	
14	14	15
אריך לסתוק מלחת אין.		
12	12	87
סבדת עסירה בית ראשון ושני. ציל:	טומן הטובה וממדת בית ראשון ושני.	
1	1	58
ולא. ציל:	לא.	
8	8	55
במהות. ציל:	בדות.	
17	17	72
אחר לתקוע שור יש להזכיר: חובל.		
21	21	118
בשנת הרובק. ציל:	בשעת הרובק, כניעות החעתקה הפלינית.	